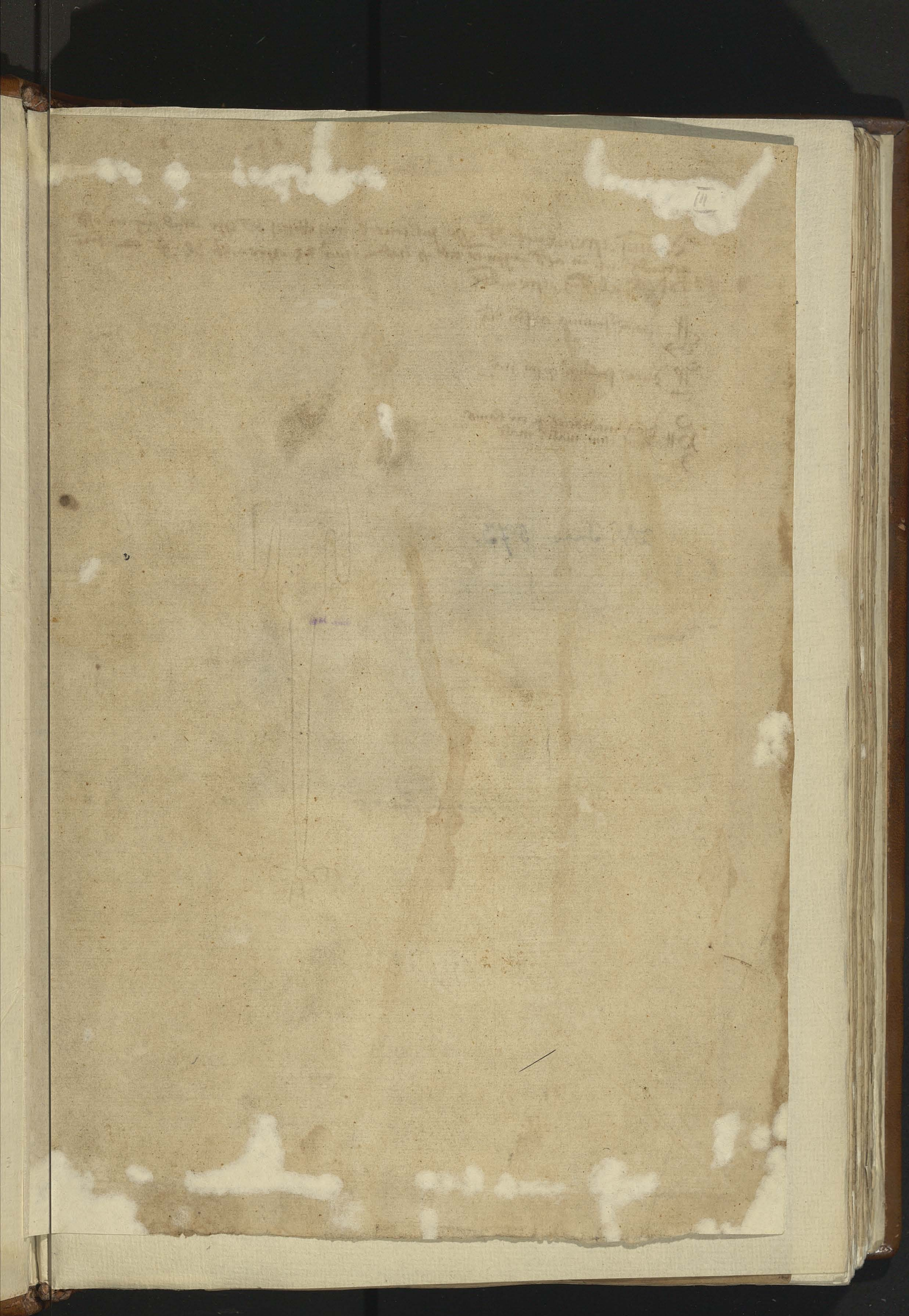

domus ascendentis dicitur esse planeta cuius domus dicitur esse illud signum quod ascendit ut in isto proposito eius quod habeat signum 23 ascendentis l. g. oz. sol est dominus ascendentis

♃ ♂ dicuntur fortuna ex sui natura

♄ ♀ dicuntur fortuna ex sui natura

☉ ☽ ☿ dicuntur mediocres quia cum bonis boni cum malis mali

Theorica Planetarum

Donat

IV

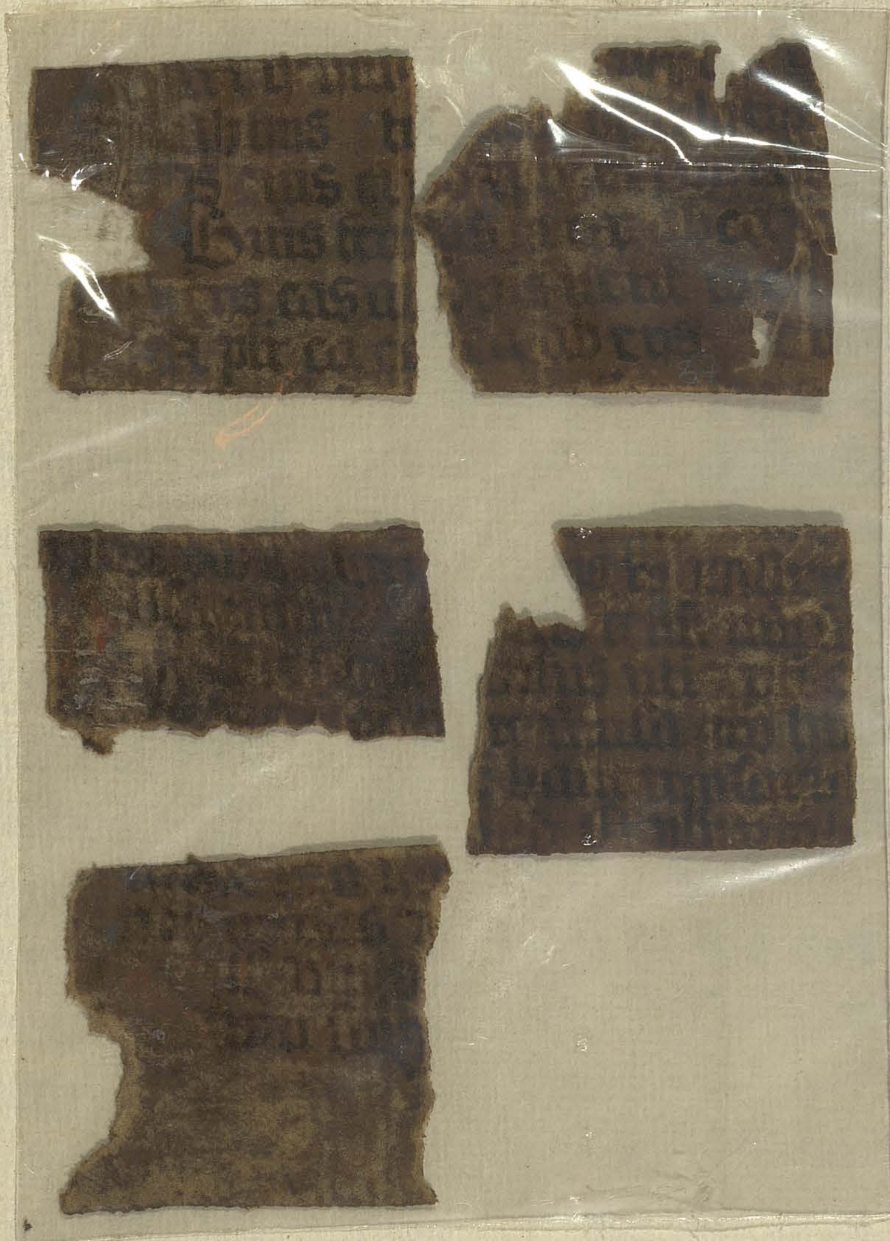

Congaudent angelorum · p[illegible] et [illegible] 3

Homo quidam [illegible] fecit cenam magnam

di gerade erstirbet · wolde
her darnoch pfaffe w'den ·
durch daz · daz her di gera
de behabte · daz ensal nicht
sin · her vorwizze denne ·
daz her pfaffe w'den welle
Ist aber da kein tocht' noch
son · der pfaffe w'den welle ·
zo nymt sy er eldeste niftel
di ir von frawen halbe͞ czu
geburn ist · auch ensal der
pfaffe der geistliche lehen
hat · keine gerade nemen ·
hat aber einen elichen ma͞
genome͞ · noch des ersten
mannes tode · hat sy dem
einen son der pfaffen wor
den ist · oder w'den wil · der
kein geistlich lehen hat ·
der sal di gerade neme͞ · hat
si des nicht · noch der tocht'
zo nymt si doch der lehen
hat · waz auch gast bette
ym huze sint in witbilde
di gehorn czu der gerade
nicht do ein offenbar gast
hus ist Distinctio tercia Stir

bit einem manne sin wip
od' der frawen ir man di
wile si arm syn gewest ·
daz si nicht wen ein bette
hatten vnd ein kuzze͞ · od'
czwei · vnd ein slaflachen
vnd ein tischlachen · vnd
eine hantwele daz en
darf man wed' czu gerade
noch czu hergewete gebe͞ ·
da daz nicht freuelich wirt
czu bracht Distinctio quarta
Hergewete noch gerade
mag man in siechbette nicht
vorkaufen noch vorgebe͞ ·
noch vorsetzen · wen durch
libes not · daz mus man
auch czu den heiligen bewi
zen · daz man ez von libes
not nicht behalden mochte
Nu ist not czu erkennen
waz hofespize ist · vnd was
man darnoch den frawen
czu muteteil gibit ab si sich
von iren kinden scheidit
[N]u wizzet das prima
man czu lantrechte

magnus

[illegible marginal note]

der frawē reichet· ein puck
keze geschrotē fleisch vnge
howen fleisch durre wür
ste· gantze siten vnd bachē
gehorn czu huze erbe· vnd
di mast swin halp· der reich
man nemē gnuge czu einē
tare ap ez da ist Distinctiō
scd'a Czu der hofspize in
wicbilde wen sich di frawe
von iren kinden scheidit· zo
nymt si halb an aller spise
waz her in sime hofe hat
czu eyme iare· wi nu söm
liche stete in sachsen· do mā
wider gerade noch hergewe
te gibet myt syner usricht
unge· Distinctiō tercia In vn
sern wicbildis landis· gibit
man den frawē weder gerade
noch musteil· von des we
gen· di frawen syn do myte
vorsichert ab man si nicht
vorgibit myt lypgedinge·
noch myt lypczucht· noch
mit usgescheiden pfenningē·
so nemē si an allen gütern

daz vnder iren mānen erstir
bet· an erben· an eigen an
czins gute· an allerlei varn
der habe di in hus od' in hof ist
ein driteil· lehen gut nemē
di lehen erben czu vor· Ist
in ab lehen myte geton· so
sullen ir di lehen hren ersta
tunge tun· eines dritentei
les noch wirtschaft· Sin auch
do di den lehen nicht geuol
gen mogen· den sal man ir
statunge tun mit andern
gütern· od' mit pfenningē·
vnd das driteilis ist ir eigē
do nymt si wol man mite
wen si us der kind' gut czu
het Distinctiō quarta Nimt
si einen man czu der e· waz
si ires driteilis czu ym brin
get· daz ist sin· vnd ir vor
dern kinder· halen keinen
an val dar an· dorūme sul
len sy kein vorteil mer dor
an halen· weder an gerade
noch an musteil Distinctiō
quinta· In disem wicbilde

Sequitur de auge. Ymaginacio pulcra valens multum in astronomia. Unde notandum quod auge
planetarum explicat per ymaginacionem figura in sole primo quod sit pars unius circuli que maxime distat
a centro huius vero centri. et tunc solum manet auge per instans. quia continue alia pars et alia
centri maxime distat / et ille qui dicit continue auge erit. et tunc ulla auge erit. Alios
ymaginamur augem esse partem localem circuli communi in sole post que tangit illius puncto
quod finalis linea a centro terre per centrum eccentri ad superficiem eccentri deferentis
planetam. et secundum hoc continue manet auge tamen materialiter quamvis firmat quod eius partes vel eius
puncta. et ille orbis defert partem continue augem ab occidente in oriens secundum motum octave spere
in 100 annis uno gradu. et similiter aliorum planetarum auges ita valent ut dicit Alfraganus
differencia 13a de signo in signum. Unde calculamus auge solis est in fine Geminorum. et
tempore Ptholomei fuit 20 gradu Geminorum eius centra per puncto in 8ua spera. que tal linea
super dicta oriens a centro terre per auge eccentri et zodiacum. et tota quasi in eis reddit. et
quod illi sit de illo semper facimus auge seu locum habens motum unius in nona spera et
magis utrum primo et secundo modo. Unde omne dicitur quasi elevacio etc.

Item notandum quod elevacio arietis in aliqua regione nil aliud est nisi elevacio cuspis
ab orizonte in aliqua regione. Unde tunc elevacio Cracovie est 50 gradus et 10 minutorum.
In Ungaria 51 gradus. In Polonia 39. In Roma 47. In Parisius 43. In Toleto
44. In Iherusalem 18. In Damasco 19. In Padisa 90. Hec omnia ad thabulas Alphonsi
bene valent. et ad instrumenta astronomorum.

Elevacio poli est elevacio stelle maris ab equinoctiali super aliqua regione vel civitate.
Unde Cracovie elevatur polus 70 gradibus. Item est stella maris est una stella que nunquam
apparet nisi in maxime frigore et illa dicitur polus mundi. et in quarta climatis est pars
secundum longitudine ab oriente in occidente computamus. tunc Cracovie elevatur est. si ergo si aliqua
civitas plus accedit ad mundi elevatur minus. si ad 10 plus ut Pigmanie elevatur polus
71 gradus etc.

Item primo tempore diluvii omnes planete erant in Aquario ut in Thabulis Alphonsi.
Item octava spera remote recessit a nona spera ad plus maius sicut quod eius reddet in tabulis.
Item ymaginacio punctum polis in celo ut in octava spera vel in nona figura prout per dicitur.
linea a centro terre per centrum polis usque ad octavam speram tunc ille punctus ubi tangit linea
octavam speram est locus polis in octava spera et per octava spera sicut de nona etc.

Circa principium huius operis quedam sunt consideranda. Primo quid sit subiectum huius scientie, et quis titulus, que causa efficiens et que forma. Ad primum dicendum quod subiectum istius scientie dicitur figuratio planetarum in ordine ad speram hic et ad sensum. Titulus est talis: Theorica planetarum Gerardi. Et dicitur theorica quia speculativa a theoron grece id est speculari latine et ita scientia. Causa efficiens fuit magister Gerhardus Cremonensis qui hunc librum de multis doctrinis aliorum in compendium redegit. Efficiens huius scientie est finalis comprehensio et cognitio eorum que in thabulis sunt et docentur, et cognitio terminorum quibus utimur specialiter in thabulis. Forma huius scientie est duplex, scilicet tractatus et tractandi. Forma tractandi est modus agendi in hoc libro qui est diffinitivus divisivus et cetera. Forma vero tractatus consistit in divisione libri. Unde iste liber principaliter dividitur in duas partes. In prima parte autor determinat de figurationibus quas quilibet planeta describit in ordine ad terram. In secunda determinat de figurationibus quas planete describunt in ordine ad sensum. Secunda pars incipit ibi Aspectus planetarum et cetera. Prima pars dividitur in duos tractatus. In primo determinat de figurationibus planetarum singulariter. In secundo de figurationibus earundem coniunctim. Secundus tractatus erit ibi Sequitur de retrogradatione planetarum. Primus tractatus dividitur in partem prohemialem et executivam. Pars executiva erit ibi Movetur autem sol motu proprio et cetera. In parte prohemiali primo dicit sic ut

Nota hic circa literam quod circulus non capitur hic proprie et ut in Euclide sed capitur pro corpore vel orbe circulari. Item isti tres termini eccentricus egressa cuspide circulus egrediens centri sunt sinonimi et idem valent. Sed dubitatur quare ergo tres ponit nonne sufficeret unus. Dicendum est quod ideo ponit tres istos quia isti termini tunc inveniuntur in astronomia scilicet unus hic alter ibi. Et ideo posuit eos omnes propter dubia removenda. Alia ratio est ista quia aliqui autores utuntur isto termino circulus eccentricus. Aliqui vero isto circulus egresse cuspidis et cetera.

Item secundum alios causa materialis sive subiectum istius libri est motus corporum celestium quo aliquis et quo ad suas partes. Item causa efficiens est Johannes Cremonensis et secundum alios Gerhardus, qui ex multis libris astronomie hunc librum collegit. Item titulus Theorica planetarum Johannis Cremonensis tractans de motibus planetarum et de effectibus eorum. Item pars scientie subordinatur parti philosophie naturali et cetera.

Notandum quod eccentrici ponuntur propter aliquas exigentias. Sol enim vel aliqua planeta in meridie alicuius diei minor apparet quam in meridie alterius diei, cum sit eadem penitus elevatio, scilicet in die Viti et in die Michaelis. Et huius causa est eccentricitas scilicet quia sol aliquando plus appropinquat nobis ut in opposito augis eccentrici et aliquando et cetera ut in auge. Sed Comentator super 1º Celi commento 31º et 37º negat eccentricos et arguitur. Si eccentrici ponentur sequitur quod concederetur vacuum vel scissio sperarum vel condensatio vel rarefactio corporum quorum utrumque est impossibile, scilicet antecedens quia celum continue movetur. Erit ergo aliquando pars eccentrici que maxime elevata in loco partis eccentrici maxime depresse tunc queritur quid replet locum ubi fuit prius pars elevata, vel aliquid vel nichil. Si nichil sequitur quod illa locus relinquitur vacuus. Si aliquid sequitur quod pars que fuit depressa sit rarefacta, contrario patet de condensatione in opposita parte scissio sperarum patet de se. Solutio dicendum quod vero Comentator bene concludit verum si tantum unus esset eccentricus planete ut ipse ymaginabatur et male. Sed quia sunt plures non admittuntur tres ita quod aggregatum ex eis est concentricum, scilicet in figura solis. Et Galenus probat Comentator concludit vero si orbes essent eiusdem spissitudinis modo hoc non est ita.

Sed dubitatur quid movit antiquos ad ponendum eccentricos. Dicendum quod hoc quia quando aliqua planeta tardius movetur aliquando velocius in eodem tempore breviori. Et non potuerunt aliter salvare istum motum nisi quod posuerunt eccentricos vel ideo quia aliquando videbatur luna magis aliquando minus eclipsari in eodem tamen gradu.

Iste titulus incipit Theorica planetarum Magistri Johannis de Luneriis vel de Sacrobusto cum aliquis quod verum est. Item astronomia principaliter [illegible] speculat. Et quo ad sensum speciebus.

Cancer | Leo | Virgo | Libra | Scorpio | Sagittarius | Capricornus | Aquarius | Pisces | Aries | Taurus | Gemini

centrum celi
centrum terre
Equans
deferens augem
deferens augem

Theorica grece contemplatio in latino ... latine

Auctor dicit circulus non quod in celo est circulus sed quia ipse loquitur de corporibus celestibus ... in plano &c

Circulus eccentricus vel egresse cuspidis vel egredientis centri dicitur qui non habet centrum suum cum centro mundi. Pars eccentrici que maxime removetur a centro mundi dicitur aux vel longitudo longior. Sed pars que maxime accedit ad ipsum dicitur oppositum augis vel longitudo propior. Duo ergo loca circuli que sunt inter augem et oppositum augis dicuntur longitudines medie. Movetur autem sol proprio motu ab occidente in orientem in suo circulo eccentrico 59 minutis et 8 secundis equaliter semper. Mundus vero rotatur ab oriente in occidente equaliter. Quare oportet ut sol moveatur inequaliter in orbe signorum. Medius motus solis dicitur arcus zodiaci cadens inter lineam exeuntem a centro terre ad locum arietis et lineam exeuntem ab eodem ad firmamentum eque distantem linee exeunti a centro ecentrici per centrum corporis solis. Verus motus solis dicitur arcus zodiaci cadens inter caput arietis

Et linea exeunte a centro terre per centrum corporis solis equatio solis dicitur arcus zodiaci cadens inter medium motum solis et verum. Equatio nulla est sole existente in auge vel in opposito augis. Ipso vero existente in longitudinibus mediis maxima est. Argumentum solis dicitur arcus zodiaci cadens inter augem et lineam terminantem medium motum solis. Aux solis in sexta significatione dicitur arcus zodiaci cadens inter caput arietis et lineam que transit per augem ecentrici. In una autem medietate celi maior est medius motus quam verus, quare tunc equatio est subtrahenda. In alia autem minor est, quare tunc est addenda. Invenire autem medium motum solis est invenire quendam arcum zodiaci qui sic se habet ad totum zodiacum quemadmodum habet se arcus ecentrici pertransitus a sole ad totum ecentricum et invenitur

Nota quod omnes orbes et totales planetarum sunt concentrici ut vult Commentator super celi et mundi. Sed tamen secundum astronomos in quolibet planeta ad minus ponuntur tres orbes preter duo concentrici et unus medius ita quod concentrici vocant medium. Et totum aggregatum ex his tribus erit concentricum mundo. Unde supremus orbis est concentricus quantum ad convexum, ecentricus autem quantum ad concavum. Sed medius est ecentricus quantum ad utramque superficiem. Infimus autem est ecentricus quantum ad convexum, sed concentricus quantum ad concavum. Et tunc quia medius elevatur in una parte supremus erit tenuis et infimus erit ibi spissus, et hoc in illa parte ubi est aux. Sed in opposito augis infimus est tenuis et supremus spissus. Et concentrici orbes moventur uno motu cum motu medii, et hoc in luna et non in aliis etc.

per lineam eque distantem ut patet in figura

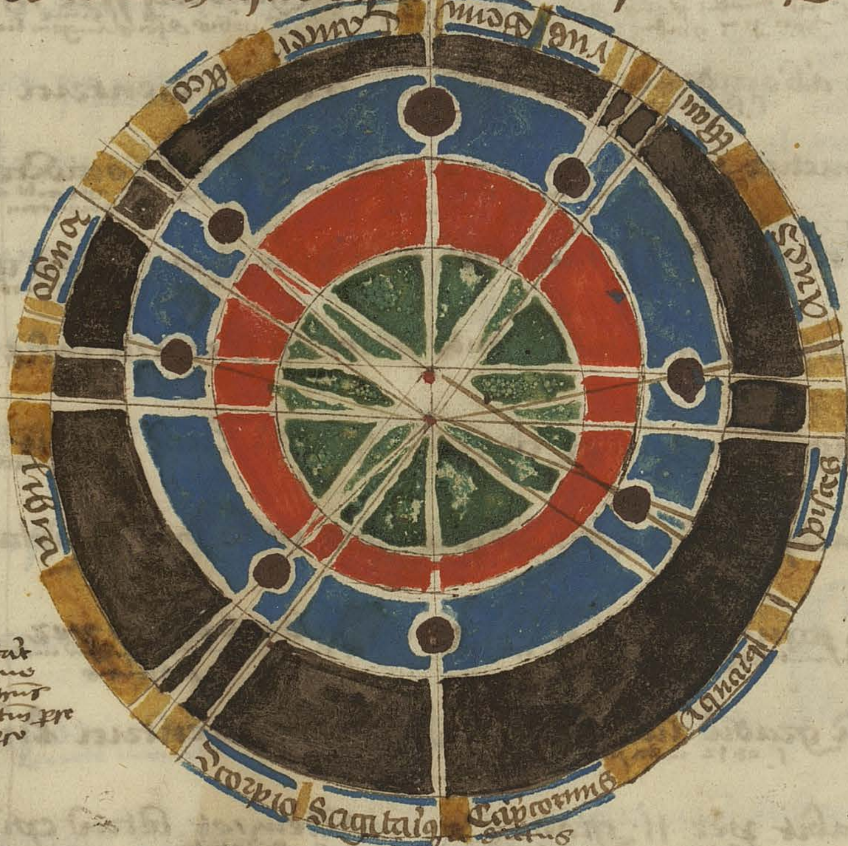

Circulus sive orbis revolucionis lune ut

circulus brevis dyametri dicitur ille cuius cen-

movetur super circumferentiam ecentrici ab occi-

dente in orientem. Ecentricus solis est immo-

bilis nisi quantum ad motum octave spere. Ecentricus

aut lune movetur cottidie ab oriente in occidente

11 gradibus fere, et centrum ecentrici describit que-

ndam circulum parvum circa centrum mundi, et

Centrum epicicli movetur 13 gradibus fere in die ab occidente in orientem. Et aux ecentrici movetur 11 gradibus in die ab oriente in occidentem. Et centrum solis movetur fere uno gradu in die contra firmamentum. Unde patet quod si centrum solis et aux ecentrici et centrum epicicli lune fuerint in aliqua hora in aliquo loco celi simul, quarta in sequenti die sol distabit ab eodem loco per unum gradum versus oriente et aux ecentrici lune distabit per 11 gradus in occidentem, et centrum epicicli lune per 13 gradus versus oriente, et tunc sol erit in medio inter augem et centrum epicicli. Quare si dupletur distantia solis et centri epicicli lune habetur distantia inter augem et epiciclum, et hec distantia dicitur centrum lune vel duplex intervallum sive longitudo duplex. Ex hoc manifestum est quod illa tria puncta ant

Sunt in eodem loco: aut sol rite est in medio cen-

aut in opposito / patet etiam quod centrum epicicli

bis in mense per transit ecentricum et est in con-

iunctione cum sole in auge et in oppositione similiter

Sed in quadraturis est in longitudine propiori / luna

vero movetur in circumferentia epicicli sui et cum est

in superiori parte movetur ab oriente in occidentem

quare tunc est tarda in cursu / et contra in

inferiori / Unde tunc est velox in cursu / Aliqui autem

planete faciunt econverso / Sicut autem sol movetur

equaliter super centrum ecentrici sui sic etiam

centrum epicicli lune movetur equaliter super

centrum mundi /

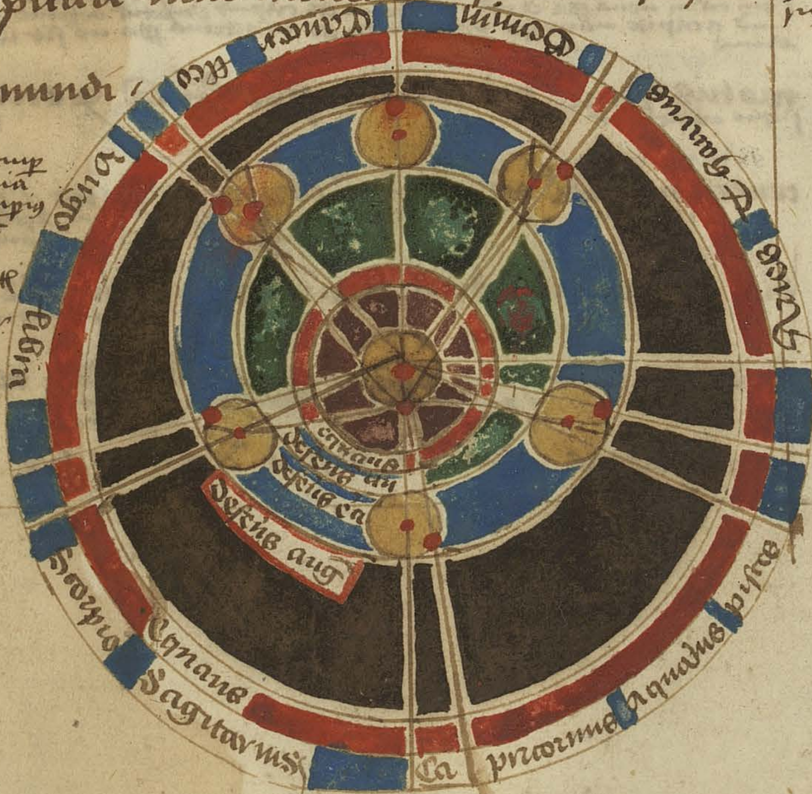

Equans lune est circulus equalis super centrum mundi in superficie circuli deferentis descriptus [?] et ... prout Campanus in sua theorica

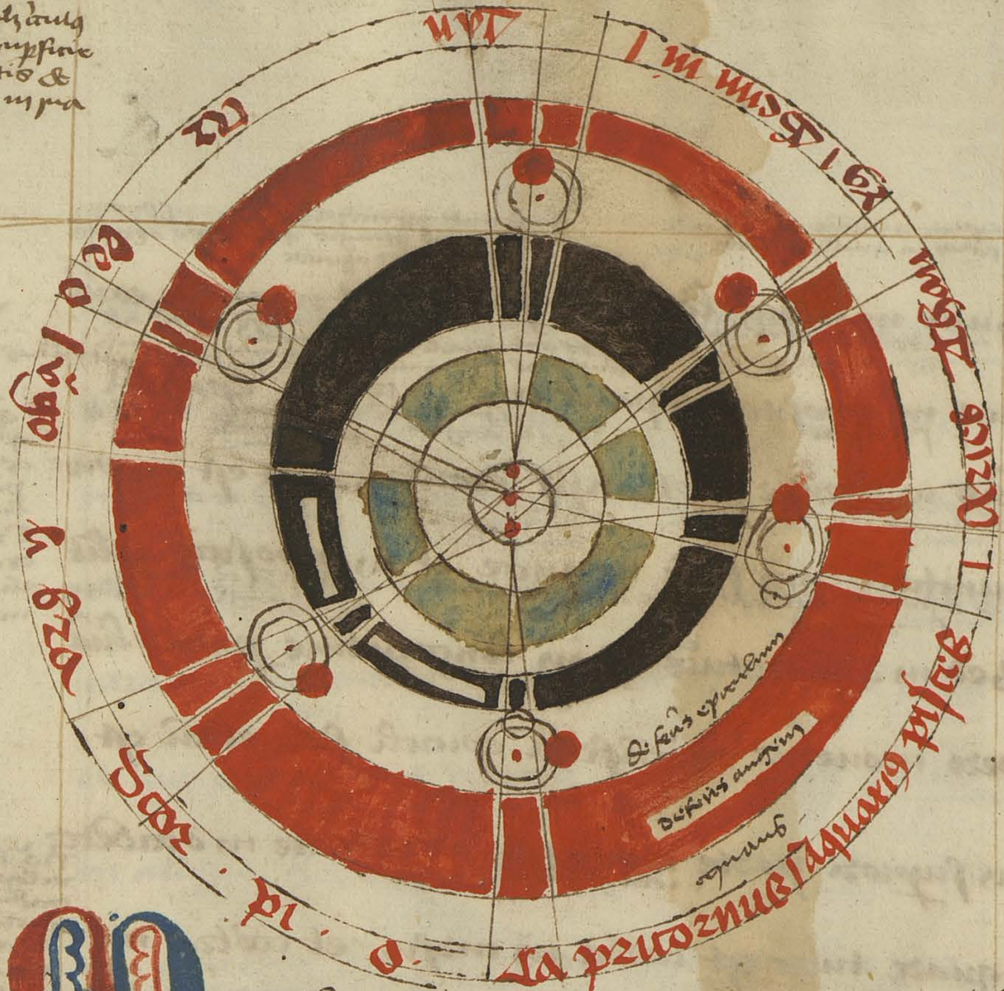

Medius motus lune est arcus zodiaci in-
cipiens ab ariete delatus secundum successionem signorum
s. arietis thauri et cetera et terminatur in linea ex-
eunte a centro terre per centrum epicicli. Verus
motus lune terminatur per lineam exeuntem a
centro mundi per centrum corporis lune. Aux me-
dia in epiciclo dicitur punctus quem terminat
linea exiens a quodam puncto opposito centro ece-
ntrici lune qui tantum distat a centro terre quantum

Ad inveniendum medium motum lune est inveniendus arcus zodiaci qui est interceptus inter caput arietis et lineam procedentem a centro terre per centrum epicicli

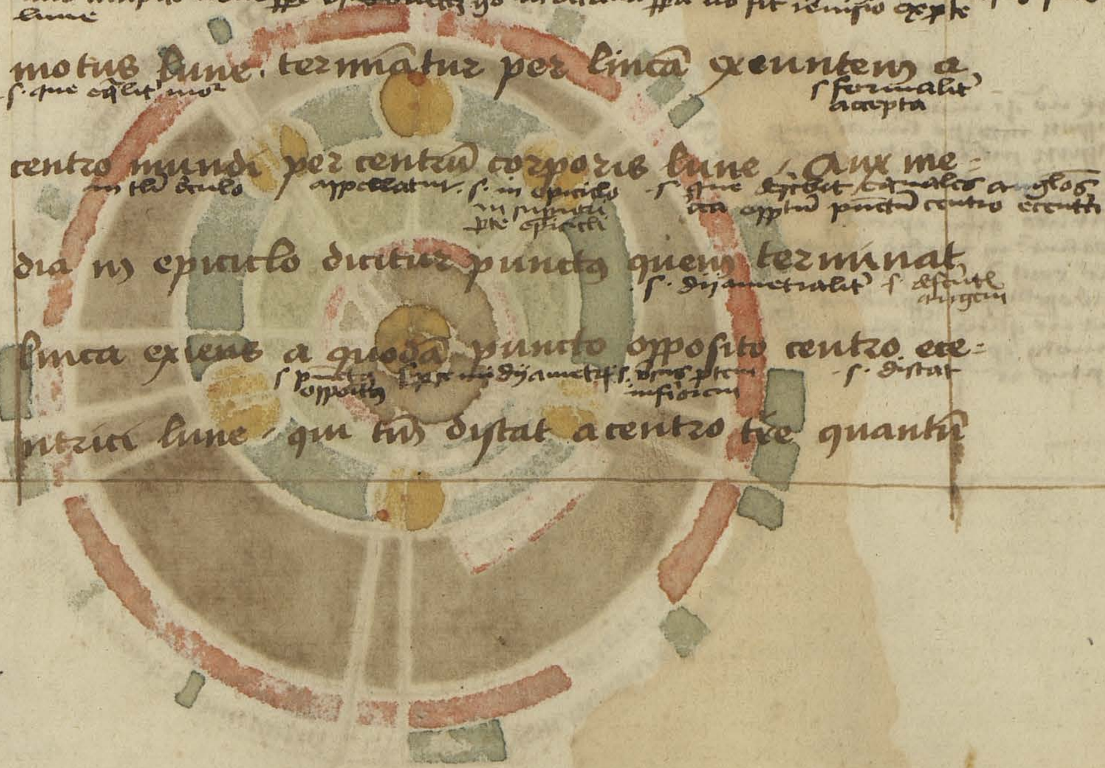

Nota duplitas diametri [illegible] ... epicicli centro epicicli existente in opposito augis ecentrici ad correlativam [illegible] centro epicicli existente in auge, vel si centrum epicicli sit in auge ecentrici [illegible] ... et epiciclo [illegible] ab auge epicicli ... epicicli in opposito augis ecentrici et luna [illegible] ab auge epicicli ... et epiciclo [illegible] dividitur in 360 partes [illegible] ... auge [illegible] manebit duplitas dyametri

Centrum ecentrici. Exiens dico per centrum

epicicli ad superiorem partem epicicli, dicitur vera aux

punctus epicicli quem terminat linea extensa a centro

mundi per centrum epicicli ad superiorem partem epici-

cli. Equacio centri est arcus parvus inter iacens

augem veram et mediam. Medium argumentum

lune dicitur arcus inter iacens augem mediam

et centrum corporis lune consideratum secundum motum

lune in epiciclo. Sed argumentum verum dicitur

arcus epicicli inter augem veram et centrum lune

Centro vero epicicli existente in auge ecentrici

quod est in coniunctione et in oppositione media,

et eo existente in opposito augis quod est in qua-

draturis lune ad solem nulla est equacio centri

quia tunc aux vera et media sunt idem. Equacio

argumenti lune dicitur arcus zodiaci inter iacens

medium motum lune et verum, sive equacio illa

[illegible]

Et centro epic' existente in auge vel in opposito [illegible]

augis ecentrici et cum hoc luna existente in [illegible]

longitudine longiori vel propiori sui epicicli [illegible]

maior vero est centro epicicli existente in longi [illegible]

tudine propiori ecentrici et luna existente in longi [illegible]

tudinibus medijs sui epicicli Et dum luna fuit [illegible]

in medietate epicicli que respicit occidentem [illegible]

a dextris maior est medius motus quam verus [illegible]

quare tunc subtrahenda est equacio argumenti [illegible]

In reliqua vero medietate contingit econverso [illegible]

Et sciendum quod maiores sunt equaciones argumenti [illegible]

centro epicicli existente in opposito augis ecen [illegible]

trici quam in auge et differentia que est inter has [illegible]

equaciones argumenti centro epicicli existente in [illegible]

auge et in opposito augis dicitur 2a diversitatis [illegible]

dyametri circuli brevis Equaciones argumen [illegible]

torum que describuntur in tabulis sunt equaciones

Equaciones argumenti [illegible]

Minuta proportionalia que minuta proportionalia seu proportionalitatis [illegible] valebant sicut invenerunt equationem arguli ad omnes g. epicicli centro epicicli existente in auge ecentrici [illegible] centrum epicicli per 1 g. ab auge ecentrici et sic equationes ad singulos g. epicicli / rursum [illegible] centri epicicli per 2 g. [illegible] ad omnes g. epicicli [illegible] minuta [illegible] tabularum [illegible] 180 tabulas [illegible] propter accessum centri epicicli ad centrum terre crescunt equationes [illegible] et si epiciclus est in auge et in opposito augis a centro ecentrici [illegible] distat centrum epicicli [illegible] in duplo plus distat centrum epicicli [illegible] in auge [illegible] distat centrum epicicli ab eius centro terre [illegible] in opposito augis [illegible] motus capitis draconis [illegible]

[illegible] veri motus et medii [illegible] computatores [illegible]

ac si semper esset centrum epicicli in auge

ecentrici / centro vero epicicli in aliis locis ex

istente ecentrici crescunt equationes argumenti

secundum quod centrum epicicli accedit ad centrum terre

et illa aucta summuntur per minuta proportionalia

que minuta dicuntur sexagesime partes linee

duple ad lineam existente inter centrum ecentrici

et centrum terre divise in 60 particulas / Linea vero

que dirigitur a centro terre ad oppositum augis

nullam habet de istis 60 particulis / que vero diri

gitur ad augem habet omnes partes / alie vero

que diriguntur ad alia loca habent de istis

particulis secundum accessum et recessum ab auge

et ad oppositum augis sicut potest patere in figura

[illegible] equationes inventas in opposito augis non [illegible] in tabulis [illegible] in auge [illegible] in opposito augis [illegible] linea [illegible] equationes inventas in auge [illegible] in opposito augis [illegible] centro epicicli existente in auge [illegible] luna in epiciclo [illegible] centro epicicli existente in opposito augis [illegible] luna in epiciclo [illegible] in locis intermediis [illegible] equationes semper [illegible] in auge [illegible] in opposito augis [illegible] equationes [illegible] in locis intermediis [illegible] minuta proportionalia [illegible] equationes argumentorum que scripta sunt [illegible]

7

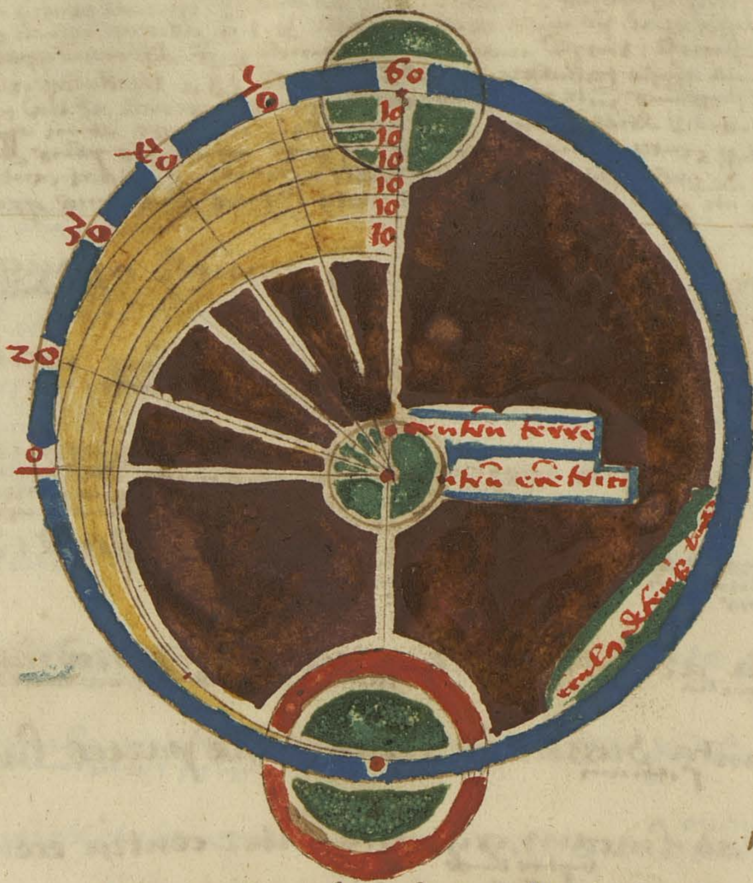

Sequitur de capite et cauda draconis. Ecentricus lune declinat a via solis in duabus partibus scilicet in aquilone et meridie, et intersecat ecentricum solis in duobus locis oppositis semper et ille intersectiones dicuntur caput et cauda draconis. Et dicitur caput intersectio in qua luna incipit declinare ad septentrionem, cauda vero econverso. Et iste intersectiones moventur cotidie ab oriente in occidente tribus minutis fere, et ducit illas intersectiones quidam circulus concentricus mundo existens in celo ~~lunne~~ lune equalis ecentrico

[illegible]

In magnitudine et est in superficie orbis signorum

sive in via solis. Et iste motus est dissimilis

motui planetarum qui est ab occidente in orientem

et ut habeatur similitudo in motibus dictis

Genzahar tamen est in medio motu contra firmamentum

quantum in rei veritate vadit cum firmamento. Et propter

hoc subtracto medio cursu capitis et 12 signis

remanet verus locus computatus secundum successionem

signorum ut patet

Cancer | Leo | Virgo | Libra | Scorpio | Sagittarius | Capricornus | Aquarius | Piscis | Aries | Taurus | Gemini

Capud

Cauda

Cancer | Gemini | Taurus | Aries | Piscis | Aquarius | Capricornus | Sagittarius | Scorpio | Libra | Virgo | Leo

Sequitur de tribus superioribus. Unde notandum

quod quilibet trium superiorum habet duos ecentricos

dispositos in eadem plana superficie immobiles

[illegible]

s. movetur in 100 annis uno gradu

nisi quantum ad motum octave spere et ad motum

quotidianum
cottidianum ita terram ab oriente in occidentem

Et unus dicitur eccentricus deferens per cuius circumferentiam

defertur centrum epicicli ab occidente in orientem

Et alius dicitur eccentricus equans motum super cuius

centrum equaliter movetur centrum epicicli et in temporibus

equalibus
equalibus equales angulos describit / et hii duo ec-

centrici in una parte celi aliter elevantur. Et ille

cuius centrum propinquius est centro terre est deferens reliquus

vel est equans et centrum deferentis tantum distat a centro

terre quantum centrum equantis distat a centro deferentis

quia est in medio / et illa tria centra sunt in una

linea / et ambo eccentrici sunt unius quantitatis

Et sicut in luna dyametrum epicicli respicit centrum

terre centro epicicli existente in auge vel in

opposito augis / in aliis locis, et postea centro

epicicli existente / in aliis locis eccentrici declinat

[illegible]

[illegible]

ad quendā punctū oppositū centro ecentrici qui
tm̄ distat a centro mūdi q̄ntū centrū ecentrici. Sed
in istis tribus planetis dyameter epicicli respicit
centrū mūdi centro epicicli existente in auge vel in opp
osito augis ecentrici. In aliis aut̄ locis ecentrici
centro epicicli existente respicit centrū equantis
et hoc vocat̄ reflexio. Et luna in superiori parte
sui epicicli movet̄ ab oriente in occidentem et
in inferiori econverso. Et isti planete moventur
in superiori parte epicicli ab occidente in orientē
et in inferiori econverso. Et semper qn̄ quilibet
illorum coniunctus est soli per medium cursum tunc
est in superiori parte sui epi' s. in auge media.
In qualibet vero oppositione motus medii cū sole
est in infima parte epicicli sui, et in quadratur̄
cum sole est in longitudinibus mediis epicicli.
Et quare in tanto tempore planeta currit suū circulū

[illegible marginal gloss]

in quo tempore sol redit ad suam coniunctionem mediam. Aux media epicicli dicitur punctus in superiori parte epicicli quod terminat linea exiens a centro equantis per centrum epicicli et hec aux non variatur. Aux vera epicicli dicitur punctus quem terminat linea exiens a centro terre per centrum epicicli et hec variatur secundum quod crescit vel decrescit equatio centri in epiciclo. Equatio centri in epiciclo est arcus epicicli cadens inter augem veram et mediam. Equatio centri in zodiaco est arcus zodiaci cadens inter medium motum epicicli et verum. Et in qua proportione se habet una equatio ad suum circulum in eadem proportione et reliqua. Quod potest probari per lineam que cadit inter eque distantes lineas. Et propter hoc accepta una equatione in tabulis accepta est et reliqua. Medius motus cuiuslibet istorum planetarum et epiciclorum suorum est arcus zodiaci cadens inter arietem et lineam

[illegible marginal glosses]

Exeuntem a centro terre eque distante linee
exeunti a centro equantis per centrum epicicli /
Verus autem motus epicicli est arcus zodiaci existens
inter arietem et lineam exeuntem a centro terre
~~eque distantem~~ per centrum epicicli / Verum motum
planete terminat linea exiens a centro terre per centrum
s. istorum trium planetarum sicut ponitur ad thabulas
planete / Aux autem in secunda significatione dicitur sicut
in sole arcus zodiaci incipiens ab [illegible] ariete
vel a centro terre seu a centro terre vel medii
terminatus per lineam exeuntem a quodam puncto terre — linea que transit per centrum deferentis et equantis [illegible] augis [illegible] ~~[illegible] augis a medio motu~~
supposito augibus eccentricorum / Centrum vero medium
s. et hic centrum manet fixum semper [illegible] augis [illegible] motu dicitur argumentum
planete dicitur arcus zodiaci existens inter augem
eccentrici et medium motum epicicli Et in sole dicitur
secundum quod prout [illegible]
argumentum Et in luna dicitur centrum vel longitudo
duplex vel duplex mixtum / Centrum autem verum
dicitur arcus zodiaci cadens inter augem eccentrici
et verum locum epicicli / Argumentum medium
dicitur arcus epicicli cadens inter augem mediam

Et centrum planete. Argumentum verum dicitur arcus
epicicli cadens inter augem veram et centrum planete
Et in una medietate celi subtrahitur equatio centri
in zodiaco a centro medio, et additur equatio centri
in epiciclo argumento medio, et hoc ut habeatur
centrum verum et arcum verum; et in reliqua medietate
fit econverso quod faciliter patet in figura et
quando centrum epicicli fuit in auge vel in opposito
augis nulle sunt predicte equationes. Equatio arcus
planete dicitur arcus zodiaci existens inter verum
locum planete et verum locum epicicli. Et manifestum
est quod quanto plus accedit centrum circuli ad
centrum terre argumento vero planete uno et eodem existente
tanto plus crescit equatio argumenti. Similiter
maiores sunt equationes argumenti centro epi
cicli existente in longitudine propiori et centro eius
existente in longitudinibus mediis vel eius in auge

Equationes autem | No° dr in lra aq̄ ec vō ccta quia thabuliste voluit equatae ęquator thablas
vnde si posuissent ad quodlibet gradum excentrici centri epicicli et ad quodlibet gradum epicicli platarum fuisset nimis
magna equator thablas quia ad minus tot 180 tablas demisse sunt ubi due vel tres trees ut dr veris
motibus trium superiorum et ideo volentes dare modum breviorem per additionem vel subtractionem diversitatis dyametri
circuli brevis scripserunt equationes in thablis ad quodlibet gradum epicicli ab auge incipiendo usque ad oppositum augis
eiusdem epicicli aequi centri ec quia in auge excentrici equationes sunt minime et in opposito augis maxime
sed in longitudinibus mediis medio se habent existente epiciclo per ut ponunt quinque tamen platarum distans
per 1 gradum ab auge vera vnus diversitas et viditur ibi equationes arcti viii gradus correctio scripserunt eam in thablis

i. iste dyameter oppositi epicicli

s. alphonsii

Exeunte equationes autem argumenti scripte in tabulis sunt
s. ubi equationes inserat differentias quia ibi sunt longitudines medie

at si semper centrum epicicli esset in longitudinibus

medijs equantis, non quia centrum epicicli vadat
s. quia in temporibus equalibus equales arcus describit

per equantem, sed quia super centrum equantis equaliter

currit, et dicitur tunc centrum epicicli esse in lon

gitudine media equantis quando dyameter epicicli stat
per medium mundi

perpendiculariter super dyametrum mundi transeunte

per centra eccentricorum. Differentie que sunt inter

equationes in longitudine media et equationes que
s. in tabulis

sunt in auge dicuntur diversitates dyametri circuli bre

vis ad longitudinem longiorem et differentie que sunt inter equationes

in longitudine media et equationes que sunt in opposito

augis dicuntur diversitates dyametri circuli

brevis ad longitudinem propiorem et iste di

versitates scribuntur in tabulis.

correcta sunt mi 1 gradum vel
1 gradum et 29 gradus propterea ponunt
platarum in epiciclo distare ab
auge epicicli per 2 gradus et ec
op directo 2 gradus et 7 sexta et 78
gradus usque ad 180 gradus qui
sunt medie epicicli vel opposito
augis epicicli et infra una
media epicicli ... equaliter
distantes ab auge ...
...

Equatio argumenti est correspondentia in gradu [illegible] proportionalibus [illegible] epicicli etc.

Regula generalis [illegible] ab auge usque ad oppositum augis semper [illegible] in epiciclo

f. mathematico

Excessus autem lineae protractae a centro terrae ad augem equantis super lineam protractam ab eodem centro ad longitudinem mediam equantis divisus in 60 partes dicuntur minuta proportionalia ad longitudinem longiorem. Excessus autem lineae protractae ad longitudinem mediam ad lineam protractam ad longitudinem propiorem dicuntur minuta proportionalia ad longitudinem propiorem. Centrare

[illegible] ab auge usque ad longitudinem mediam [illegible] 90 [illegible]

Nota quod minuta proportionalia [illegible] sunt in tribus superioribus nisi si [illegible] epicicli in auge [illegible]. Et [illegible] in longitudine media [illegible] epicicli in longitudine media [illegible] in auge [illegible] epicicli [illegible] in auge [illegible] epicicli in auge [illegible] in alio loco et longitudine media [illegible] epicicli [illegible] in auge [illegible] in longitudine media [illegible] epicicli inter augem et longitudinem mediam [illegible] minuta proportionalia. Et [illegible] diversitas dyametri circuli [illegible] minuta proportionalia [illegible]

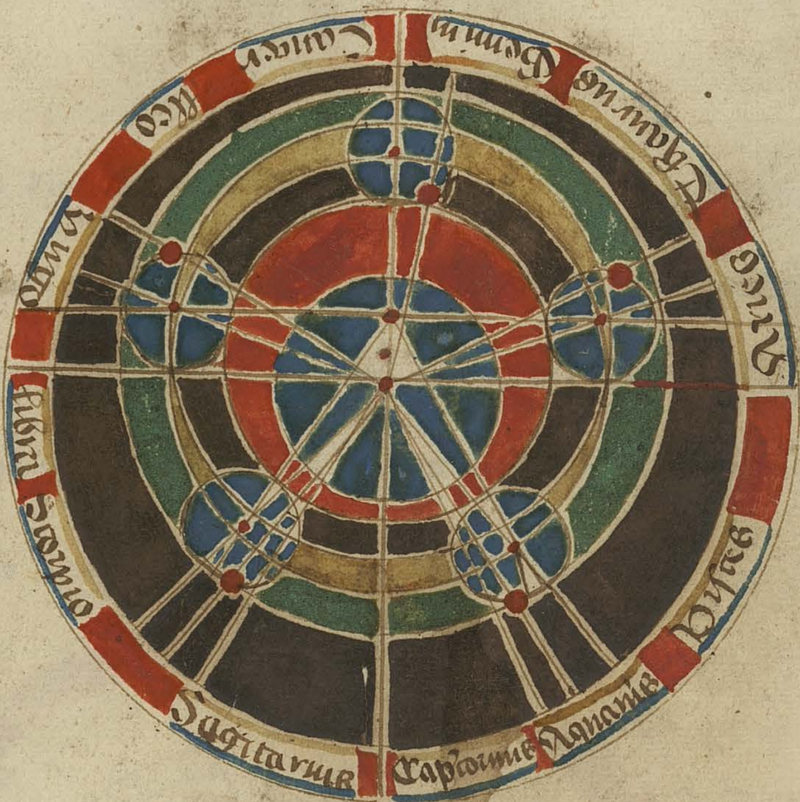
Aries
Taurus
Gemini
Cancer
Leo
Virgo
Libra
Scorpio
Sagittarius
Capricornus
Aquarius
Pisces

autem diversitates dyametri ad longiorem propiorem
addantur equationi arcus faciliter probit animadvertenti
quanto plus eius ut dictum est centrum epicicli ap
propinquat centro terre tanto plus maioratur
equatio argumenti ut patet in figura.

Mercurius [illegible] orbes [illegible] qui [illegible] venere [illegible] [illegible]

[illegible]

Sequitur de venere et mercurio — Mercurius

[illegible]

Habet duos eccentricos unius quantitatis atque [illegible]

[illegible] mercurius [illegible]

[illegible] in duobus [illegible] zodiaci [illegible] in oriente [illegible] 29 [illegible] et 8 [illegible] zodiacum uno anno [illegible] medulla in arbore [illegible]

ita quod punctus non distinguitur ab alio quo ad picturam in plano, vel quo ad theoricam pictam in plano

In eadem superficie plana descriptos. Et equans est propinquior centro terre. Nam in duplo debet distare centrum deferentis a centro equantis quantum distat centrum equantis a centro terre, eo quod quidam parvus circulus debet transire per illa duo centra ecentricorum, et super circumferentiam illius circuli parvi movetur cottidie centrum deferentis ab oriente in occidentem tantum quantum sol pertransit quotidie proprio motu contra firmamentum, et ducit secum augem, similiter in quanto tempore sol pertransit firmamentum in tanto et aux ecentrici, et quilibet punctus ecentrici pertransit equantem, et etiam centrum ecentrici suam parvam circumferentiam; similiter aliquando contingit quod centrum deferentis et centrum equantis sunt in eodem loco, quare tunc ambo circuli erunt unus circulus et semper quanto magis in isto tanto propinquior erit deferens firmamento quam equans

s. centrum epicicli et semper movetur in medio ecentrici tanquam medulla in arbore

Movetur autem ita deferens ut in temporibus equalibus equales
angulos describit super centrum equantis. Equans vero
immobilis est nisi quantum ad motum octave spere. Epiciclus
autem Mercurij per circumferentiam sui ecentri movetur
ab occidente in oriente eque cito, qua cito sol movetur
contra firmamentum. Unde patet quod sicut centrum
epicicli lune bis pertransit circumferentiam sui ec-
centri in mense ita centrum epicicli Mercurij
bis pertransit ecentricum suum in anno una
vice motu proprio, alia motu augis. Iste autem
epiciclus Mercurij quemadmodum aliorum duos
habet motus scilicet medium et verum. Medius motus
terminatur per lineam exeuntem a centro terre
eque distantem linee exeunti a centro equantis
per centrum epicicli et ille medius motus idem
est cum medio motu solis. Et quoniam iste tres linee
eque distant scilicet linea exiens a centro ecentrici solis

Per centrum solis et linea exiens a centro equantis mercurii per centrum epicicli et linea exiens a centro terre eque distans duabus productis et cum ille tres linee equaliter moveantur erunt semper eque distantes aut erunt omnes eadem linea aut due una et non oportet propter hoc quod centrum epicicli mercurii sit in eodem loco cum centro solis et quod linea exiens a centro ecentrici per centrum solis sit ex eadem cum linea exeunte a centro equantis per centrum epicicli. Verus autem motus vel locus epicicli terminatur per lineam exeuntem a centro terre per centrum epicicli. Movetur autem sicut dictum est centrum epicicli et aux ecentrici in contrarias partes eque cito inter se et eque cito ut sol medio motu. Centrum vero epicicli et aux ecentrici et quilibet punctus ecentrici deferentis semper in equalibus temporibus circa angulos describunt equales

Super centrum equantis et equaliter circa centrum deferentis etiam

movetur in parva circumferentia et tribus circulus equales

angulos describit in parvo circulo quare inequales

arcus in equante describit. Cum igitur pertransit

quartam partem parvi sui circuli non pertransit quartam

partem equantis. Ex iam dictis patet ostendi quod aux

deferentis non potest esse in quolibet puncto equantis

Cum linee exeuntes a centro terre per centrum deferentis

que ostendunt augem deferentis semper cadunt in arcu

equantis comprehenso a lineis contingentibus parvum

circulum super quem movetur centrum deferentis et tran-

seuntibus per centrum terre. Unde apparet augem

deferentis semper versari infra illum arcum sic

comprehensum et nunc accedere et nunc recedere augem

deferentis respectu augis equantis et hoc ab utraque

parte augis equantis. Et communis aux deferentis

Non possit esse extra arcum predictum. Tunc puncto deferentis
qui modo est aux potest esse in quolibet puncto equantis. Et
in directo eius. Et hoc contingit ideo quia aux deferentis
mutatur continue. Et quando aux deferentis recedit ab
auge equantis versus occidentem tunc sectio illa deferentis
et deferentis que est post augem equantis in successione
signorum accedit ad augem equantis et alia sectio
recedit. Econtrario contingit recedente auge deferentis
ab auge equantis versus orientem. Et quotiens vero
centrum epicicli mercurii coniungitur cum auge
deferentis totiens est aux deferentis in auge equantis. Quare
tunc centrum terre et equantis et centrum deferentis et
auges et oppositiones augium et centrum epicicli sunt
in una dyametro mundi. Et quando centrum epicicli
est in opposito augis deferentis tunc illa sunt in eadem dya-
metro. Et tunc ambo circuli sunt unius centri

Apparet etiam ex iam dictis quod centrum centrum epicicli pe-
curat suum deferentem bis in anno tamen non est in
auge nisi semel quia cum centrum epicicli est in una
medietate sui equantis centrum excentrici currit in me-
dietate sui parvi circuli supposita alteri medietati
sui equantis. Et quando centrum epicicli est in auge tunc
est in puncto deferentis qui maxime potest moveri a terra
et sic potest esse in puncto maxime remoto a terra
sed non potest esse in puncto maxime accedente terram
quia cum est in opposito augis quos prius fuerat
aux sui deferentis tunc ambo circuli sunt unus
circulus. et tunc centrum epicicli est in opposito augis
equantis. Sed duo sunt loca in quibus maxime ap-
propinquat centrum epicicli centro terre et in aliis locis
non potest tantum accedere. Illa vero duo loca sunt puncta

scilicet bis zodiaci · scilicet deferentis augis · et non centrum sui parvi · in opposito augis · scilicet maxime accedente in puncto qui sunt

Conclusio quod licet centrum epicicli semel potest esse in auge sed numquam in opposito augis

Hoc tamen dico quod [illegible] deferentis [illegible] tangit [illegible]

[illegible] [illegible] ad centrum epicicli [illegible] non est in opposito augis

[illegible]

Prope oppositum augis equantis circumdantia lineas co

tingentes parvum circulum super quem movetur centrum

deferentis et transeuntes per centrum terre. Cum ergo cen
s. equantis — s. tunc quando sol / tempus motu medio

trum epicicli est in auge statim incipit terre usque orientem
s. augem

in suo deferente et simul centrum deferentis incipit re

ferens versus occidentem in suo parvo circulo, et quando

centrum epicicli est in capite linee contingentis, quod

caput est prope oppositum augis equantis, tunc centrum

deferentis est in puncto contactus circuli parvi cum ipsa

linea et tunc aux est deferentis in maxima remo

tione ab auge equantis et tunc est centrum epicicli

in opposito augis deferentis quare tunc est in maxima

appropinquatione ad terram, quia tunc centrum deferentis

plus descendit in parvo circulo suo et plus remo

oppositum augis deferentis a centro terre, quod faciliter patet intuenti

figuram

Theorica Mercurii. Primo habet unum orbem eccentricum modo quantum ad superficiem convexam. Si ad concavam eccentricum centro per circulum in quo movetur centrum eccentrici deferentis ad superficiem concavam est eccentricum per circulo. Sed ad concavam eccentricum deferentem centro augis deferentis centrum epicicli eccentricum ad utramque superficiem in ... ad centrum sic centrum ad superficiem convexam eccentricum eccentrica. Si concavam eccentricum per circulo centrum ad superficiem convexam eccentricum prima circulo ad concava eccentricum ...

Item sicut dicit theorica centrum deferentis distat in duplo a centro equantis ... Campanus centrum deferentis distat a centro terre per tres ... et per centrum deferentis a centro equantis p. 2 et centrum equantis per unum

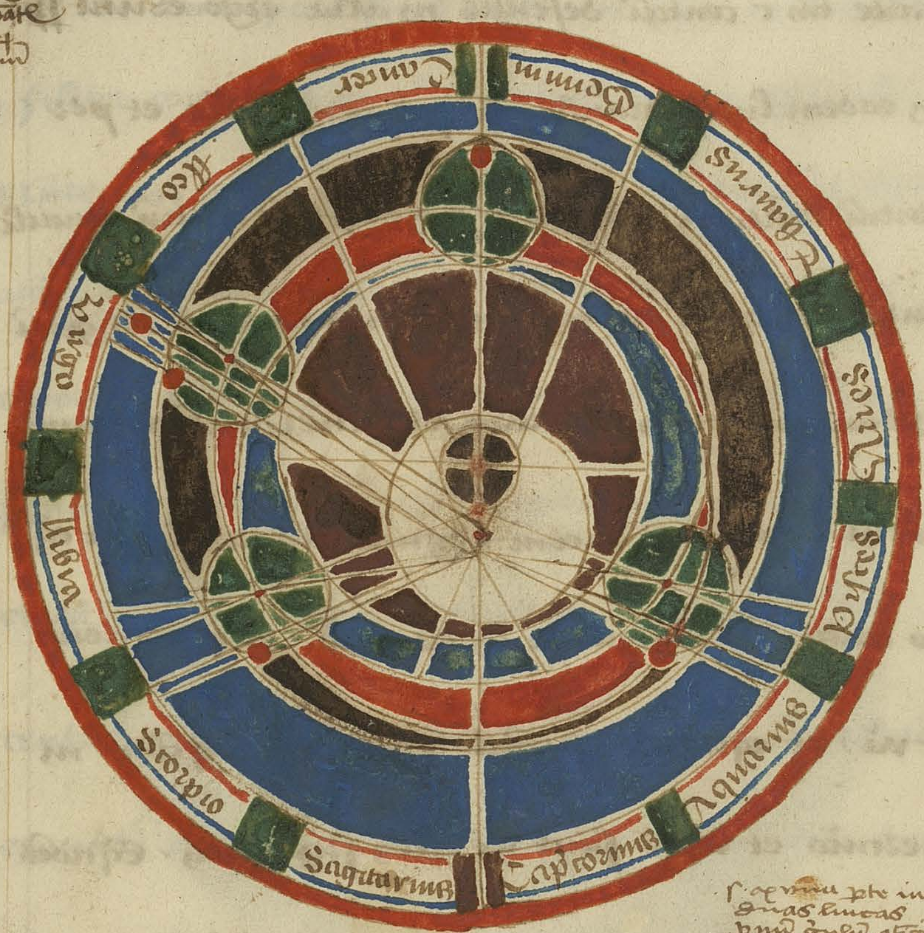

... in parte inter duas lineas primo circulo contingentes et ambigentes in ... opposito augis equantis

Et quam diu erit centrum epicicli in illo arcu deferentis qui est inter illa duo puncta opposita vel capita linearum contingentium que capita sunt propinqua opposito augis equantis semper erit in opposito augis deferentis et hoc sequitur ex hoc quod quantum centrum epicicli in una

[sphera quia movetur equaliter]

parte tamen centrum deferentis in alia ergo erunt semper
in eadem linea transeunte per centrum terre et per
centrum deferentis et tunc quanto magis appropinquat tamen centrum epicicli
centro terre quantum appropinquat in capitibus linearum contingentium
Medius autem motus mercurii et veneris et medium
centrum et verum et medium argumentum et verum et equatio
centri in zodiaco et in epiciclo et aux media
et vera et equatio argumenti omnia ista describuntur in
mercurio et venere sicut in tribus superioribus. Equationes
autem argumenti mercurii crescunt ut in tribus superioribus
centro epicicli appropinquante terre. Equationes vero que
scribuntur in tabula sunt equationes ac si semper
fuisset centrum epicicli in intersectione circuli equantis cum
deferente, cum enim centrum epicicli est in auge statim
[centrale epicicli]
movetur usque orientem et etiam sectio illa que est an ipsum
[f. augem]
movetur ad ipsum circuare contingunt et equationes ac ...

Equationes [illegible]

[illegible]

que ibi contingunt sunt continue scripte in tabulis

similiter contingit in alia sectione centro epicicli

existente, in aliis autem locis dicti tunc capiuntur equ

ationes argumenti per minuta proportionalia.

sed non in thabulis alphonsi

oportet quod tria sint paria minutorum proportionalium

sunt minuta proportionalia ad longitudinem longiorem

et est excessus linee exeuntis a centro terre ad

centrum epicicli ipso existente in auge deferentis ad lineam

exeuntem ad intersectionem circulorum excessus dico divi

sus in 60 partes, et minuta proportionalia ad lo

ngitudinem propiorem sunt excessus linee exeuntis a

et alii excessus

terra ad intersectionem ad lineas contingentes

ubi est maxima appropinquatio epicicli centro terre

, et iterum ab eodem loco usque ad oppositum au

gis equantis cuius sit quedam linea exiens, quare

Marginal notes:

linee equantis per quas ymaginamur duos quasi adiacentes propter distinctionem a realitate circuli deferentis et equantis est ymaginaria. quia alias esset scissio sphaerarum. alios per ymaginationem lineas quod una per aliam securet in illa puncto per quale punctum centrum epicicli per deferentes et reales partes ... equales in ordine ad aciem ... nam ... equaliter super eum et possibiliter ymaginandum sunt de linea ... partes linee realis deferentis. secundum alphonsum. a realitate ... alios ... reales ... ymaginari. et per reales equales ...

·31·
item in omnibus planetis sunt tres orbes reales ... theoricas ... pauebant

inmittantur inta proportionalia et diversitas equationis centri

breuius duplicatur et describitur sic in libris superioribus

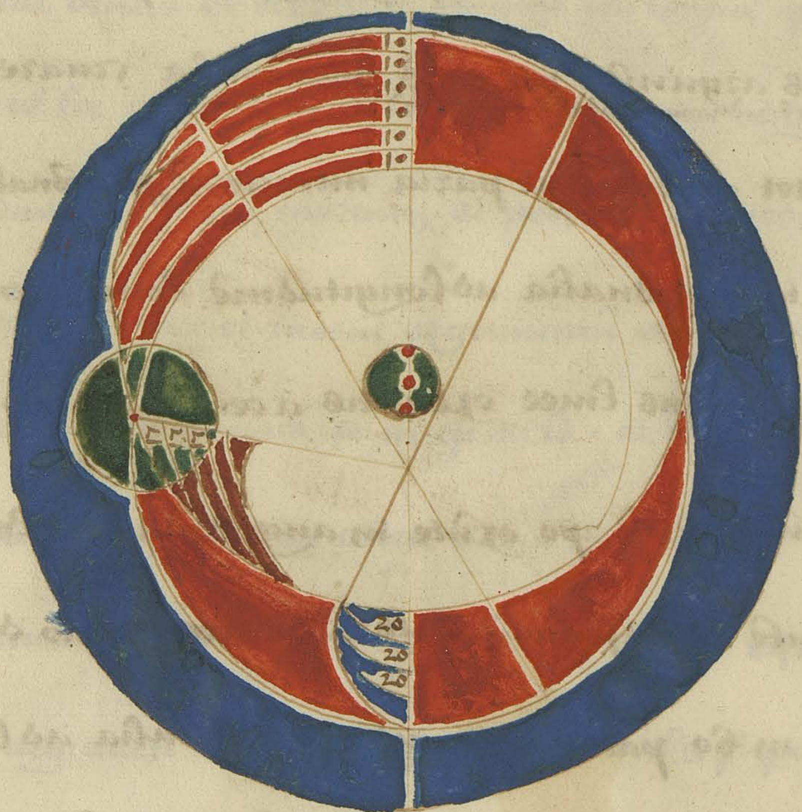

sic capitur imaginatio per centrum trium superiorum

Venus vero habet deferentem et equantem disp
aut venus deferentem et equantem est semper in eodem loco quo aux solis

ositos sicut tres superiores et in eodem loco elevatur

in quo ecentricus solis et centrum epicicli sui ita cito

movetur sicut sol · quare medius motus solis et medius

motus eius eo quod lineae exeuntes a centro terre

eque distat duabus lineis quarum una exit a centro

ecentrici solis per centrum solis et alia a centro

equantis per centrum epicicli · deferens autem et eq

uans immobiles sunt nisi quantum ad motum octave

spere · preter hoc quod deferens mo[...] in latitudine ad m

eridiem et ad septentrionem ita quod deferens et equans sunt

in eadem superficie plana sub ecliptica · deinde

sub eadem linea que transit per ambos ecentricos

movetur versus utrumque polum et declinat deferens ab

ecliptica et de hoc motu dicemus in latitudinibus

et omnia alia de venere similia sunt hiis de superioribus

xxix

Sequitur de retrogradatione planetarum

Planeta dicitur directus quando motus eius innatur motui

epicicli contra firmamentum · Retrogradus dicitur

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illa puncta contingentia epiciclum dicuntur stationes

Una statio in planeta [illegible] dicitur [illegible] astronomice et [illegible] alios astrologice quando planeta est in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] per laborintum [illegible] astronomie [illegible] et [illegible] rogerius distinguerit in compendio magne artis per astronomiam

scilicet in ordine ad gradum proprium

sed motus eius non in natura motu epicicli (epicicli) // Statio prima
dicitur punctus epicicli in quo incipit planeta
retrogradari Statio secunda dicitur punctus epicicli
in quo incipit planeta dirigi - Luna vero non dicitur
habere ista accidentia quamvis habeat epiciclum
propter hoc quia semper citius movetur epiciclo quam
ipsa luna / dicitur tamen in superiori parte epicicli tar-
dat cursu et in inferiori velox cursu - Statio prima
scilicet quantum est ad thabulistas
in secunda significatione dicitur arcus epicicli cadens inter
augem veram epicicli et punctum stationis prime in
prima significatione Statio secunda in significatione secunda dicitur
arcus epicicli cadens inter augem veram epicicli
scilicet [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
et punctum stationis secunde in prima significatione - Arcus
directionis transiens per primam stationem et secundam - Arcus
retrogradationis est arcus epicicli cadens inter

// contra firmamentum planeta [illegible] epicicli sed luna [illegible] [illegible] hic [illegible] habet velocitatem [illegible]

scilicet arcus per augem quia hic patet arcus directionis — arcus directionis et arcus per stationes primam et secundam per augem vadunt

Arcus dico computatus per oppositum augis epicicli. et sic suo modo scilicet oppositum scias arcum directionis

primam stationem et secundam. et iste arcus innotatur secundum quod centrum epicicli accedit ad centrum terre quare mutantur puncta stationum. Et si subtrahatur arcus prime stationis a statione secunda remanet arcus retrogradationis. Et si subtrahatur prima statio a toto circulo remanet arcus secunde stationis. Nam tantus est arcus a b c quantus est arcus a c b. Medius motus planete cuiuslibet ad tempus petitum quod non scribitur in tabula sic accipitur. Recipe radicem in collectis annis. postea accipe cursum medium in annis expansis annorum intermediorum qui sunt inter primum annorum collectorum et annum quem tu queris et istum cursum subtrahe de radice si fieri potest. si autem non addatur radici una revolutio scilicet

(marginal notes:)

ab arcu stationis secunde

scilicet annorum

scilicet si radice fuerit

scilicet quia in motu est a 12 signis gradibus vel 360

scilicet et quanto plus accedit centrum epicicli ad centrum terre tanto magis planete tanto puncta stationum propinquius ad oppositum augis epicicli sunt valent vel minus distant ab illa puncta que propinquius opposito augis secunde stationis et tanto arcus retrogradationis minoratur et arcus directionis augmentatur. ergo ubi centrum epicicli accedit terre puncta stationum accedunt versus augem epicicli et arcus directionis minoratur, arcus vero retrogradationis augmentatur. Et scias quod quanto centrum planete ab auge epicicli ... tanto puncta stationum plus accedunt ad centrum terre

Signorum et residuum de medii motus planete quesitus

Capitulum primum huius tractatus secundi in quo auctor declarat de quibusdam terminis et nominibus quorumdam quibus sepe utimur communiter, quibusdam specialiter in thabulis eclipsium. Et dividitur in duas partes. In prima parte facit quod dictum est ... inchoationem, proprietate et operatione planetarum et signorum

Media coniunctio vel oppositio dicitur secundum medios motus, vera secundum veros, visibilis secundum visibiles. et hoc attenditur in signo gradu minuto et secundo. digiti eclipsium dicuntur duodecime dyametri corporis lunaris vel solaris. Minuta casus dicuntur minuta celi que transit luna a principio eclipsis

[illegible]

Secundum astronomos omni maiores dicuntur quando planete coniunguntur simul in eodem puncto · et eadem minuto dicitur coniunctio melius in primo · ...

usque ad medium si non obscuratur tota luna · vel usque
ad principium totalis obscurationis si tota obscuratur
Et in sole minuta casus sunt minuta que pertransit luna
a principio eclipsis solis usque ad medium ·

si quantum solis dimidium eclipsis fiunt totum obscuratis

Minuta dimidie more sunt minuta que luna pertransiit
a principio obscurationis usque ad medium Et propter
hoc si ista minuta dividantur per motum lune horarium
venit tempus in quo pertransit ea · Puncta
residui dicuntur partes dyametri epicicli que

Sunt ab auge usque ad directu lune / Numeri
s. in plano
qui ponitur in lineis tabularu eclipsiu sunt
distancia lune a capite vel cauda draconis
arta latitudinu inter se equipollentiu vel la
s. in astrologia
titudines planete equipollentes / Anni maiores
s. ab egipciis positae
ad numeru terminoru computan^r. minores vero
ad revolutiones minores / Mediocres sunt medij
inter maiores et minores solis et lune / Maiores
ani sunt ad eoru maiores titulus / minores minoris.
mediocres mediocris / Et tardi dicitur plete
vel minuti cursu qui sunt retrogradi / Veloces
s. mini s. planete et stelle fixe
v auti cursu qui sunt directi / Aucti dicuntur
qui equatio additur supra medium motum /
Minuti vero econverso / Aucti vo lune dicunt^r
prout tres sequitur
cum recedunt a sole vel sol ab eis / Minuti
prout iudiciis quod velociter movent^r qui sol
s. prout ad sequitur
lune dicunt^r qui accedunt ad sole vel sol ad eos
alios

Caput draconis

Cauda draconis

Nature vero et proprietates planetarum et oper-
scilicet apud astronomos
ationes signorum determinantur tali condicione
quod semper fiat inceptio a sole quia nobilior est
scilicet quia licet ... est omnium nobilissima
planetarum, et ab ariete quia nobilius est
scilicet et manifestior in ...
signum, et a meridie quia est pars nobilior orbis
et secundum situm equationis que in medio mo...

consistit

Latitudo planete dicitur distancia ipsius

Iam finito tractatu secundi in quo auctor determinat de motu planetarum secundum longitudinem et terminata parte tertia in qua auctor determinavit de motu planetarum secundum longitudinem, iam quarta determinat de motu eorum secundum latitudinem. Et dividitur in duas partes principales. In prima determinat de motibus planetarum secundum latitudinem quantum ad eccentricum, in secunda facit hoc idem quantum ad epiciclum sive inclinationem aut epicicli etc.

a via solis declinatio planete dicitur distancia eius

ab equinoctiali linea. patet ergo quod sol non habet latitudinem

sed solum declinacionem quam accipimus in sole per di

stantiam centri solis ab intersectione prima quam

facit circulus solis cum equinoctiali vel a principio

arietis. latitudinem vero lune accipimus per dist

antiam corporis centri lune ab intersectione prima

quam facit circulus lune cum circulo solis vel a capite

draconis. et si accipiatur declinationem gradus orbis signorum

in quo est luna et in eadem hora accipimus latitudinem

lune ab orbe signorum scilicet a via solis. si fuerint

ambo scilicet latitudo et declinatio septentrionales vel

meridionales iungas utrumque et exit nobis declinatio

lune ab equinoctiali Et si fuerint diverse subtra

hamus minorem a maiori Similiter in aliis pla

netis invenitur declinatio. Et nota quod excentricus

s. per 2 [illegible] poli cuius distant a polis zodiaci

lune semper eo distat a via solis, et epiciclus

s. quia dicitur epiciclus unus et parales, et hoc intelligo de superficie in qua defertur luna et — valles per polos epicicli lune in quibus facit cum deferente lune angulos rectos

lune semper est in superficie eccentrici, quare luna

s. est pro deferente centro

non habet nisi unam latitudinem. Alii aut planete

s. superficies epicicli et quod defertur centrum planete non semper vadit per superficiem deferentis centrum

habent duplicem latitudinem, unam qua declinat

s. pro ecclipticam semper et hec superficies per centrum solis quod pro planeta in epiciclo — s. eccentricum cuiuslibet planete

epiciclus ab eccentrico, alia est eccentrici qua de-

s. quo [illegible] est ad epiciclum

clinat a via solis. Et per tabulam binarii la-

s. que [illegible] ad eccentricum

h' magister ondit per quas thabulas inveniatur latitudines planetarum et postea h' 20 ondit [illegible] intrandum per illas thabulas [illegible] thabula etc.

titudo invenitur sinus epicicli, et per tabulam

quaternarii invenitur latitudo secundum eccentricum

s. tabula — s. quia [illegible] est [illegible] ad duas medietates circuli

et dicitur binarii quia habet duos introitus, qu-

s. dicitur thabula [illegible] — s. secundum quantum [illegible] celi eo quod vadit ad 90 gradus et talis thabule per [illegible] [illegible] et 2 [illegible]

aternarii quia habet quatuor introitus, et tabula

s. quia medietas celi [illegible] signa

binarii facta est ad 6 signa secundum medietatem circuli

s. tabula — est facta

et quaternarii ad quartam partem circuli.

Tabula binarii est ad 6 signa, s. tabula quelibet

uni signo, et tabula quaternarii tribus signis

s. tabula quelibet uni signo que deserunt [illegible]

per equipollentiam · sic tabula binarii a nodo scilicet

per equipollentiam / quia nam tabula binarii est ad

epiciclum ideo intratur in eam cum argumento

et quia tabula quaternarii est ad ecentricum ideo intr

atur in eam cum distantia a nodo capite et lati

tudo que scribitur in tabulis binariis est distantia

prima circumferentie epicicli aut circumferentia ecentrici

distantia dicto computata versus viam solis

que dicitur ecliptica quia in ipsa vel prope contingunt

eclipses solis et lune / Inclinatur autem epiciclus

ab ecentrico ita quod semper erit planeta inter eclipticam

et centrum epicicli nisi cum centrum epicicli fuerit

in capite vel in cauda draconis · tunc enim epi

ciclus est directus in ecentrico · et quando planeta

est in auge epicicli tunc maxime declinat planeta

a via solis · quare tunc maxima invenitur latitudo

in tabula · In locis vero intermediis medio

criter declinat planeta quare mediocris invenitur

latitudo · et latitudo que scribitur in tabula

s. descensus centri epicicli planete et integre ad fuerat ad nos apparentur

quaternarij est distantia circumferentie ecentrici
a via solis que distantia est paruula cum est prope
intersectionem et maxima quando est in loco remotis
a nodis per tria signa - et propter hoc inueniuntur in
tabulis quaternarij latitudo minor in principio
et maxima in fine et in medio mediocris - propter
hoc quod in inuentis duabus latitudinibus semper
s. primi predicti semper et tercie centrali et medij solis — subtrahatur quod sunt in tabulis
vna subtrahenda est ab alia - Compositor
vero tabularum ad ostensionem magisterij sui no
luit ponere vnam istarum predictarum latitudinum in
quibus vna subtrahetur ab alio propterea posuit
modos equipollentes in quibus si diuidatur vna
per alium prouenit idem quod proueniret si vnus
illorum subtrahetur ab alio - Omni enim subtra
ctioni equipollet aliqua diuisio et econuerso
, idem enim est si diuidas 8 per 2 at si subtrahas
s. quod non defectis epicicli nec defectis centri
2 a 8 et ideo diuiditur vna latitudo per aliam
Cum vero centrum epicicli est in nodis tunc nulla

Hic autem ondit modum procedi compositoris tabularum et dicit in 2° primo sicut hic 2° probat quod assumptum tibi est ex primi

Sunt latitudines tunc enim dictus est epiciclus in ecentrico et centrum epicicli est in via solis Et quod numeri qui sunt in tabula non sunt veri patet per hoc quia in tabula Mercurii invenitur latitudo maior sex gradibus et sic esset aliquando extra zodiacum sed per divisionem unius per alterum provenit latitudo eius vera et hoc quod dixi approbatur per tales latitudinum integras et si invenerimus in quibus sit subtractio vel additio loco divisionis et dicit quod si dividas latitudinem secundam per primam computanda est latitudo a via solis et si primam per secundam computanda est a lateribus zodiaci ut tanta sit latitudo duorum graduum secundum unam computationem quanta est altera x graduum secundum aliam computationem Caput autem et cauda trium superiorum immobiles sunt caput autem et cauda Veneris et Mercurii moventur Et ideo aliter invenitur ratio latitudinis in tribus superioribus et aliter in istis duobus Caput enim Mercurii et Veneris moventur tali

Et scias quod renatiuorum quae spe. c magnus annus planetarum. distat plus volunt quod post tot annos scilicet 36000 annorum dicunt esse eadem sic erit celestia si non essent deffectus et causae particulares in istis inferioribus sicut quod tunc volunt quod celestis erunt influentie etiam celestis effectus erunt. non tamen plus sicut fatuus fuit quod voluisset. quod idem regnari dicit. scilicet in mundus tamen diu stetit tunc celestis effectus et similes evenirent

proportionis quod verus locus capitis utriusque distat ab eis per tantum quantum verus locus capitis scriptus in Canone distat a loco qui fit ex medio motu solis et argumento ystorum equato. ideo quando addimus arcus illorum equata medio motui solis. vera loca capitum dicuntur computata ab ariete secundum successionem signorum. scilicet arietis thauri etc. medii cursus capitum dicuntur computati econtra. scilicet piscis aquarii. quae medius motus capitis cum vero faciunt 12 signa. subtrahas igitur medium motum capitis de 12 signis et remanet verus

Compositores tabularum super arim dicuntur fuisse Nemroth Hermes Ptolomeus Ptolomeus Albategni Albumazar Alghorismus. Arim distat ab utrisque gradibus. scilicet Alexandri et Herculis equaliter distat enim a gradibus Alexandri posit in oriente 90. gradibus. et Herculis in occidente 90. gradibus. et ab utroque polo 90 gradibus

Hoc est vera pretera hoc sicut ... in qua actor ponit distantiam inter verum locum capitis draconis et medium dicens

Nam quidam istius tractatus in quo actor presentis ... medii opponendi thabulas verorum motuum secundum antiquos et dicunt ... secundum parales in paciendis super quod tunc sic thabule sunt opposite in sua doctrina quod ... opponatur alie thabule ad alias regiones ... ubi est ... in pacendis qui sunt primi oppositus illarum thabularum in sua ... super quem locum ille tabule sunt opposite ubi Arim distat etc.

Et qui volt mutare tabulas ad alia loca sub
trahat aut addat medium cursum stellarum per tot
horas per quot distat locus ab Arim subtrahat
aut addat dico. Tamen in ambobus collectis / equatis
placet / ante meridiem vel post. Et qui hoc volet sa
te ponat gradum solis in linea meridionali et no
tet locum almucantarath in gradibus limbi et faciet
eam transire ante vel post et retrocede tot per gradibus
quot horas transisti ante meridiem vel post. Et sic
invenies ascendens ad horam ... lune existente in
medio celi / sic equare ...
regionibus ...
lune et non oportet te ... expectare eclipsim
si acceperis altitudinem inferioris limbi solis et
lune in dorso astrolabii et altitudinem superioris lim
bi et notaveris locum ... quantitates
dyametrorum solis et lune et respice solem
mediante aliquo panno. Nota quod augis dicitur
moveri versus orientem a gradibus in 900 annis

Et totidem usque occidentem in aliis 900 annis
Et dicuntur motum ab Albategni in 60 annis
et x minutis uno gradu usque orientem secundum Alfraganum
ut narrat eas motum in 100 annis uno gradu
usque orientem semper. Et nota quod quando dicitur
sol in medietate ecentrici sui que maxime re
mouetur a terra scilicet in linea longiori maior elevatur
alidada in dorso astrolabii quando gradus solis
in recte positus super almucantarath in meridie.
econverso fit in reliqua medietate ecentrici et quando
die erit maior distantia inter has almucantarath in ea
erit sol in auge ecentrici in medietate spere. Et quanta
erit distantia tanta et ecentricitas solis per duorum
graduum fere. Et quanta nadir solis ceciderit
infra locum super quem cadet si gradus solis poneretur
super inter circulos inter almucantarath et tunc
erit falsa hoc tunc accepte. Hoc nunc considerato
in uno anno in meridie in qua die anni fit sol

[illegible]

In auge et quantum sol elevatur per allidodans
, et in futuro anno consimiliter considerato , et
quantum elevatur plus in eadem hora habebis qu-
antum aux sit mota in uno anno et hoc modo ab
Albategni invenisse quantum moventur auges
planetarum in anno mense et die et tabulas
tercii cubitorum
ad hoc composuit et habuit astrolabium telcubitum
scilicet quia quanto instrumentum maius tanto verius etc.
vel maioris quantitatis.

Hic est finis distinctionis secunde et secunda pars principalis totius libri vel secundum alios tractatus tertius in quo auctor prosequitur de theorica planetarum per comparationem inter se et de aspectibus eorum et iste tractatus vel ista particula manet imperfecta propter eius brevitatem etc.

Spectus planetarum sic inveni. intretur cum gradu equationis cuiuslibet planete in tabulam ascensionum signorum in circulo recto que incipit ab ariete et numerus graduum inventus sub signo gestante ipsius planetam servetur. Deinde intretur cum gradibus equationis cuiuslibet alterius et numerus graduum inventus sub signo gestante ipsum accipiatur. Et istorum duorum numerorum sic acceptorum minor a maiori demantur. Et si exierit sexta pars circuli aspiciunt [scilicet et ille aspectus dicitur ...] ent et illa se planete sextili aspectu quia est inter eos [puta de gradibus] sexta pars circuli. Sed si remansit quarta pars circuli erit aspectus quartus. Et si remanserint tot gradus quot amplectitur pars tertia [scilicet] circuli erit aspectus trinus [et dicitur aspectus ...] et si remansit medietas erit aspectus oppositionis. Si plures gradus aut pauciores remanserint non aspiciunt se planete. Si nichil remanserit tunc ipsi planete erunt coniuncti corporaliter. Sed si remanserint tot gradus quot competitur alterius splendor erunt iuncti linee ipsi planete et non corporaliter.

Aspectus quartus quando planeta planetam aspicit per quartam partem circuli / trinus per tertiam, sextus per sextam, oppositionis aspectus per medium etc.

Modum representationis minutiarum
vulgarium et phisicarum proponere.
Circa in fractionibus duo sunt numeri
scilicet numerus numerans et numerus denominans Ideo oportet primo scire quid sit numerus numerans. et quid numerus denominans et inde quid fractiones vulgares. et quid phisice. et deinde dicemus quo reputantur seu scribuntur. Unde primo sciendum quod numerus numerans est iste in quo totiens est unitas quot partes integri volumus reputare. Sed numerus denominans est in quo totiens est unitas quotiens pars denominata est in suo toto. De secundo sciendum quod fractiones vulgares dicuntur que a partibus integralibus uniformiter secundum ordinem nominantur ut medietas a duobus tertia a tribus quarta a quatuor quinta a quinque etc. Phisice vero minutie sunt que ad sua integra per divisionem sexagenariam referuntur. ut gradus qui dicitur integra dividitur in 60 minuta minutum in 60 secunda. et secundum in 60 tertia etc.
De tertio principali sciendum quod minutie vulgares taliter reputantur quod denominator scribitur inferius. et numerator superius virgula interiecta ut si volumus scribere quatuor septimas faciemus sic $\frac{4}{7}$. Minutie vero phisice sic reputantur

Sc̄dm q̄d ptes alicuius per suū ordinē loci mutant̄ solo enī minutor scribit' et locus pro denoīacōn̄ tenet' verbi gratia duo signa quinque gradus quadraginta minuta viginti quinque secunda triginta quatuor tertia etc. primus enim locus est signorum secundus graduum tertius minutorum quartus secundorum quintus tertiorum et sic deinceps procedendo tamen a sinistra usque dextram ut hic | 2 | 5 | 40 | 25 | 34 | et sic ultra quantum volueris

Modum reductionis minutiarum diffiliud denominationis ad eadem denominationem communem et modum reductionis integrorum ad minutias et econverso subiunge. Reduces minutias diffilium denoīatorum volgarium ad eandem denoīacōn̄ generalem taliter multiplicabimus denoīatorem unius per denoīatorem alterius et productum erit denoīator generalis ut si vellemus reducere tres quartas et duas quintas ad eandem denoīacōn̄ generalem multiplices quatuor qui est denoīator secunde fractionis per quatuor qui est denoīator prime fractionis et provenient 20 qui est denominator generalis utriusque minutie. Et si volueris scire quot de illis vicesimis sunt in tribus quartis que est prima minutia vel in duabus quintis que est 2a minutia

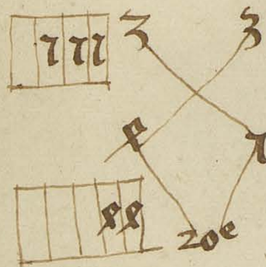

$\frac{2}{3}$ $\frac{2}{8}$ $\frac{2}{7}$ | 20 20 | 17 17 | 12 12

multiplica denoiatorem scde mie s. quinque per miatorem
pme s. per tria et proueniet 17 et tot 2ome sunt in 3bus
quartis multiplica etiã denoiatorem pme s. quatuor
per miatorem scde s. per 2 et proueniet 8 et tot
2ome sunt in duabus qntis Si vo plures minutias
dissiliud denoiatoris quã duas volueris reducere ad
eandem denoiatorem primo expedias te de duabus pmis
scdm quod dictum est et postea de gm denoiatore
proueniente de duobus pmis et de tia mia fac itum
scdm qd dictum est Deinde de denoiatore gm vltio
proueniente et 4 minutia et tunc deinceps quousque
omnes mias diuise denoiatonis ad eandem denoiatonem
reduxeris ut si vellemus ad eandem denoiatorem reducere
$\frac{2}{3}$ $\frac{2}{4}$ et $\frac{2}{7}$ duc denoiatorem pme in denoiatorem scde
s. 3 in 4 et proueniunt 12 qui denoiator est gtis
pmarum duarum miarum Deinde denoiatorem s. gnem
pmarum duarum miarum duc in 7 et proueniunt 60
que sunt denoiator gtis omnium trium miarum et ita facies
si hres ples mias diuerse denominationis Scilicet
licet heas plures mias diuise denoiationis et sint

ibi alique eiusdem denominationis · tamen non debent redu
ci per modum dictum nisi iste que sunt diverse denominationis

ut $\frac{22}{33}$ $\frac{22}{88}$ $\frac{22}{77}$ habent pro quinque denominatores ... tamen red

ucere posses si velles ac si omnes essent diverse denomin

ationis Si vero velis scire quot de illis ... sunt in qualibet

minutia · divide ... per denominatorem cuiuslibet minutie et minutias

quotientem multiplica per numeratorem eiusdem denominatoris

et habebis propositum ut si diviseris ... qui est communis de

nominator omnium minutiarum per 3 qui est denominator prime

minutie provenient 20 que multiplica per 2 qui est numerator prime

minutie et provenient 40 · · et tot ... minutie sunt in prima minutia

scilicet in $\frac{2}{3}$ et item ... divide per 8 qui est denominator

secunde minutie et provenient 17 que multiplica per 2 qui est

numerator secunde minutie et provenient 20 · et tot ... minutie sunt

in $\frac{2}{8}$ · scilicet in secunda minutia , et ultimo divide ... per 7 qui est

denominator tertie minutie et provenient 12 que multiplica

per 2 qui est numerator tertie minutie et provenient 28 et tot

... minutie sunt in $\frac{2}{7}$ · scilicet in tertia minutia · · Minutias vero

minutiarum reduces ad simplices minutias sic multiplica denomina

tiones scilicet unam per aliam videlicet primam per secundam

et in eo quod provenit duc tertiam si habes tertiam · et item

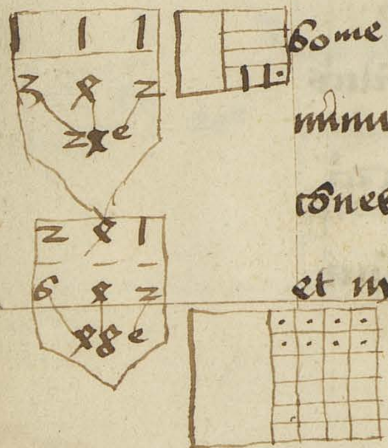

in eo qd provenit duc q̄rta et c̄ de alijs si plures ha
bueris verbi gr̄a volo reducē trians parte quarte
part vnius medietat ad eand denoīatonē gnēm multi
plicabo 2 p 4 et fient 8 et itm̄ 8 multiplicabo p 3
et fient 24 qui erit denoīator gnīs · et fctm̄ ē · et sic
facias usqz ad p̄ma Si aut volueris scire quot de illo
denoīatore gni sunt in illis minucijs mīa multiplica
nuātorez p̄me p nuātorez scđe et in eo quod pueīt
duc nuātorez t̄cie · et in eo quod provenit duc nuatorē
q̄rte tijs · et id quod vltīo provenit erit nuātor gnīs
innuetans quoties denoīator gnīs in minucijs mīa
pposītis sit contentus · hic ē · est nōnē de fractioni
bus fractionū qr in addicoē · subtractoē · duplacoē ·
tijs eo faciendū est sicut dicet de alijs dū erunt
reducte ad fractiones simplices ▽ Integra vero
reduces ad minucias vulgares denoīationis date s· datam
denoīatonē multiplica p nūm integrorū et productum fa
cias nuātorem et denoīatorez in̄e facias denoīator
em · Vt si integra 4 velis reducē ad q̄rtas multiplica
4 per 4 et erunt 20 et 4 quatuor integra valent

zo quantitas minutias vel vulgares ex commisso ad integra redu
ces .s. diuidendo numeratorem per denominatorem et numerus quotiens
est numerus integrorum in predictis minutiis contentorum Si vero
aliquod sit residuum quod non posset diuidi sunt minutie unius
integri que non possunt integrum perficere, et que ita se habent ad integrum
sicut numerator ad denominatorem ut si 37/7 velis reducere
ad integrum diuide 37 qui est numerator per 7 qui est
denominator et erit numerus quotiens 5 et remanet 2/7 que
non possunt integrum perficere et que ita se habent ad integrum
sicut et qui est numerator habet se ad 7 qui est denominator
Integra quecunque ad minutias phisicas quascunque sit red
uces .s. multiplicando numerum integrorum per 60 et quot pro
uenient erunt minuta que minuta si volueris reducere ad 2a
multiplicabis per 60 et fient 2a que etiam 2a si multipli
caueris per 60 fient 3a et sic deinceps ut si duo integra
velis reducere ad minuta multiplica 2 per 60 et prouenient
120 minuta 120 minuta si velis reducere ad 2a multiplica
ea per 60 et prouenient 7200 2a que si multiplica
bis per 60 ut prius prouenient 432000 3a et sic
in infinitum Sciendum tamen quod de quolibet integro
potes facere minutias phisicas in astronomia tamen

dicitur integra et postquam veniunt in signa tunc perdunt
gradus nomen si velis reducere aliqua signa ad gradus cum
quodlibet signum valeat 30 gradus multiplicabis numerum
signorum per 30 et numerus proveniens est numerus graduum
in propositis signis contentorum et 2 signa valent 60 gradus
et 3 signa valent 90 gradus. Si vero haberemus signa gradus
minuta et 2a simul que vellemus reducere ad minuta, vel gradus minuta
et 2a tertia vel minuta et 2a tertia quia idem est modus, primo
reducamus signa ad gradus multiplicando numerum signorum per 30
et cum eo quod provenit addamus gradus qui erant cum
signis et totum reducamus ad minuta multiplicando per 60
et provenient minuta quibus addamus minuta que erant cum gradibus
et signis. et iterum totum multiplicabimus per 60 et
provenient 2a. quibus secundis addamus secunda que habemus
et iterum totum multiplicabimus per 60 et provenient
3a. et de quibuscumque minutiis propositis faciens similiter
Compositas vero minutias e converso ad integra reduces per
numeratorem dividendo per 60. et iterum numerus quotiens
per 60 et hoc fiat totiens quousque perveni-
atur ad integra Si vero aliquid remanet post 2a

Sa	ga	ma	2a
4	26	48	30
0	14	23	16
0	0	36	42

diuisionis per 60 non debes abiicere sed in suis locis
notare ut sciamus quot integra minuta secunda et tertia valeant
inter in principio date verbi gratia si 4 3 2 5 7 9 / tertia vellemus
reducere ad integra / primo reduces ad secunda diuidendo per
60 et prouenient in medio quotiente 7 2 0 9 | secunda | et re-
manet post diuisionem 39 tertia | que seruetur ad partem
quoniam etiam 7 2 0 9 | secunda | diuidas per 60 | et prouenient
in medio quotiente 120 minuta | et remanent 9 secunda | que
scribantur ante tertia prius seruata | et iterum 120 minuta diuidatur
per 60 et prouenient in medio quotiente et integra sunt
et gradus in Astronomia et remanet cifra que
scribatur ante secunda prius seruata / et ultimo ante minuta scribatur
et gradus resultantes in medio quotiente sicut verbi gratia 2 minuta
0 · secunda 9 · tertia 39 / dicatur igitur quod 4 3 2 5 7 9 tertia valent
et integra siue duos gradus | nullum minutum / 9 secunda |
39 | tertia Si vero velis reducere numerum graduum plurium quam 30
ad signa / diuidas numerum graduum per 30 et numerus quo-
ciens exit signorum / et si aliquod sit residuum erunt gradus qui
seruetur in suo loco Nota quod quandoque in Astronomia
prouenient nobis plures gradus quam 360 quod est numerus graduum

3/4 7/4 et sit 8/4 — 3/6 7/6 4/6 et sunt 12/6 — 4/7 7/8 (32/56 49/56) et sunt 71/56 — 2/6 4/7 3/4 (56/120 96/120 90/120) et sunt 226/120

totiens tabula semper abiciamus 3 60 et residuum fine(m)
et si plura sint quam 12 proveniunt 12 abiciantur et resi
duum servetur.

Modum additionis minutiarum propone Si fuerint minutie
vulgares eiusdem denominationis addantur numeratores unius
cum numeratore alterius denominatione non mutata et factum e(st)
ut si velles 3/4 cum 5/4 addere addantur 3 cum 5 et erunt
8 et sunt 8/4 Si vero fuerint diverse denominationis re
ducantur ad eandem denominationem precedente et totum istud
numerus adde simul et factum est. Si vero sint plures minutie
quam due et eiusdem denominationis adde numeratorem
omnes ad invicem et factum est. Si vero fuerint diverse
denominationes reduc eas ad denominatorem generalem et
scias quot partes quilibet numerator de denominatore generali ob
tineat precedentes et totum istud numerus adde sicut ut prius
dictum est. Phisice vero minutie addantur ut integra
sed tamen addantur ad invicem ista que sunt eiusdem denominationis
ut minuta cum minutis secunde cum secundis tertie cum tertiis et debes incipere
a minutiis subtilioribus et quotiens ex additione
excrescunt 60 totiens adde unitatem minutie precedenti

9	24	36	42	78 et sic
4	18	21	31	9
2	1	78	20	1

s	g	m	2a	3a
6	29	51	27	38
0	8	19	20	44
7	8	10	48	22

et residuum quod exit minus 60 stet in loco suo Et hoc in additione minutiarum est similiter et similiter quotiens ex additione secundorum exsurgunt 30 totiens addenda est unitas signis precedentibus Et iste modus servatur ut plurimum in astronomia Eodem modo fit additio in minutiis temporis sed in addendo horas adverte si exsurgunt 24 hore adde unitatem diebus et residuum stat in loco suo. Potes tamen si volueris minutias plurium diverse denominationis ad eandem denominationem reducere et postea invicem addere post vero additionem eandem denominationem reduces ad grossiores minutias per precedentem Si vero habes signa gradus minuta secunda et cetera decepis et item alia similia gradus minuta secunda et item tertia ab illis et item 10 scribe eo ordine quo habes unum sub alio quodlibet sub suo genere et incipe addere a subtilioribus ut dictum est et quotiens ex eorum additione proveniant 60 adde unitatem tum minutiis immediate grossioribus et fac eodem de aliis addendo omnes quotquot sint eiusdem denominationis ad invicem per regulam precedentem

$\frac{4}{12}$ $\frac{8}{12}$ $\frac{4}{12}$

Propositas minutias ab aliis propositis subtrahere

Si vero minutie vulgares fuerint eiusdem denominationis

subtrahe minorez propositae minutie subtrahend(e) a maiore
illius a qua debet fieri subtractio et patet propositum. semper
enim minor a maiore subtrahi potest aut equalis ab
equali maior aut a minori nequaquam. Unde sciatis quod 7/6 12/8 32/28 re 42
denominatio non mutatur post subtractionem ut si volo
subtrahere 8/12 ab 8/12 remanebunt 8/12. Et si minutie non
fuerint eiusdem denominationis, reducatis ad eandem
denominatorem generalem. deinde sciatis per secundam regulam
quantum obtineat minutia que debet subtrahi a minutia
a qua debet fieri subtractio. de denominatore generali
et tunc fac ut prius. Et si velis minutias diversae de- 32/4 9/8 re 20/24 88 68 224
nominationis subtrahere ab una vel pluribus diver-
sae denominationis tunc tam minutiae subtrahende quam
minutiae a quibus debet fieri subtractio reducantur
ad unam denominationem generalem. per secundam regulam
Deinde sciendum quantum minutie subtrahende habeant de-
nominatorem generalem et etiam quantum habeat minutia a quibus
debet fieri subtractio et fiat subtractio ut prius

Minutias vero physicas subtrahes ut integra sed quia

8 16 0 31 38 remant 3 21 81 78 72 | 8 1 33 0 12 8 12 39 86 38
8 28 18 36 82 3 12 73 19 38

m a minutis 2a a sdis 3a a tijs tijs Si vero velis sbtrahe
minas diffitiis denoiacionum ab invicē ut 2a a mins oz pmo
per sdam hinc reducere m ad 2a vel saltez a mins accipe
tot mta quot pro reductioz ad 2a posset fieri subtractio et
ita faciendum est in alijs Si vo integra m 2a et 3a fuerint
apposita a quibus debet fieri subtractio integroz mntorz 2orz
et 3orz aut 8torz tijs scribantur pmo illa a quibus
debet fieri subtractio aliquorum integrorum mntorz sdorum
etc Deinde scribatur nus qui debet subtrahi ita qd qlz
sub sue gnē scribatur. s integra sub integris m sub mins
2a sub sdis etc. tunc incipiendum est a subtilioi m a
que subtrahatur a sibi supposita si pt et si supposita
fuerit maior Si aut nō mutuetur vnitas a fractioe
grossiori imete precedente si pt que valebit 60 respectu
sequentis Si aut non possit mutuari vnitas ab imete
precedenti quia forte ibi est cifra tunc mutuetur vnitas
ab antiori fractioe imete precedenti et in redeundo
dimittentur 59 in loco cifre et illam 60ma vnitatez
vlterius porta que vz 60 respectu loci a quo debu
it fieri subtractio et tunc ab illis 60 et a numero

a quo debuit fieri subtractio subtrahe numerum
propositum et residuum stet in loco suo Et est faciendum
in primo loco fractionibus grossioribus in minute precedentis et
in secundo precedentis et sic ulterius in tercio gradu Si autem inveniatur
cifra ubi debet mutuari unitas precedens est semper
ultimus quousque inveniatur numerus a quo posset mutu
ari unitas et in redeundo loco cuiuslibet cifre dim
ittenda sunt 59 sicut dictum est Intellige tamen ita quod
ista unitas mutuanda non valet 60 respectu precedentis
nisi mutuetur a minuta precedenti diverse denominationis
sicut si 2 non potest subtrahi a 3bus tunc oportet mutuare
unitatem a minutis que unitas valet 60 respectu 2orum ut
dictum est Sed si subtrahere velis 2 a 3bus et prima
figura non possit subtrahi a figura sibi supposita tunc oportet
mutuare unitatem a secunda figura precedente 2orum suppositorum
que solum valet 10 respectu precedentis tamen secundum ordinem
datum in Algorismo de integris Similiter intelliges
est quod aliqui gradus inferiores qui sunt integri non possunt
subtrahi a gradibus superioribus quia forte ibi est cifra
vel eorum numerus est minor Et tunc mutua unitatem

a signis que vnitas vz 30 respectiu graduu cu quodlibet
signu vz 30 g. Et silr si mutuando vnitez venias
usqz ad integra ut prius dictu est. s. usqz ad g et ibi in
uenietur cifra. oportet transire usqz ad sig et ibi mutuare
vnitatez. et in redeundo tunc vnitate mutuata in loco
graduu oportet dimitte 29. et deinde loco singulorum minutorum
oportet dimittere 59 sicut dictu est prius. Simile est faciendum
in minutis temporu ut in minutis horarum secundis et ter
tijs et sic de alijs. Si vero horas ab alijs horis vellemus
subtrahe et non possemus tunc oportet mutuare vnitatez
in dieb que valet 24 horas quas 24 horas addamus
cum horis a quibus debet fieri subtractio. et tunc
a prouemente subtrahamus quod erat subtrahendum
Similiter faciemus si oportet mutuari vnitas ab horis
et non possemus quia in loco horarum esset cifra.
tunc transiemus usqz ad dies et redeundo loco horarum
dimittemus 23 in horis et 59 in minutis horarum
quia sunt vnum signum vz 30 g ita dies vz 24
horas. et sicut gradus sunt integra ita hore sunt
integra. hic est notandum qd intelligens in astronomia

8/6 et 8/6

precipitur subtrahere elem[enta] min[utiarum] gradium a tali
et tunc sine condicione ut factum fit · quia minutie superior
aut est maior aut minor · si tamen fit minor oportet addere
cum eo ut 60 graduis aut 12 signi et tunc a minuto pro
veniente fiat subtractio ut predictum est Est autem
intelligendum quod si in minuto a quo debet fieri subtractio
essent signa graduis m[inuta] aut quecunque minutie diversarum
denominationum · et etiam in minuto qui debet subtrahi
possemus reducere totum ad eandem denominationem per scalam
huius et deinde subtrahere aliquantulum diffuse locu
tus sum de prima specie quia sepissime occurrit in tabulis astronomicis et sic
sufficiant ista licet diffuse sint tradita ·

$\frac{4}{6}$ fit $\frac{8}{6}$ Fractiones vero propositas duplare Scias quod fit
eodem duplatio sicut additio · cum nichil aliud fit du
plare quam duos numeros equales sibi invicem ad
dere Unde in fractionibus volgaribus dupla nu
meratorem et factum est · In phisicis vero sicut dictum
est in additione et factum est ·

Propositum numerum mediare · In volgaribus

7 21 0 71 13
duplando
13 28 30 21 36 30
14 23 28 31 [illegible]
mediando
2 23 73 18 71 30

Notandum quod in practica minutiarum [illegible] vulgarium [illegible] si numerator fuerit numerus par media ipsum denominatore non mutato vel [illegible] dupla denominatorem numeratore non mutato et factum est ut si velles mediare 6/8 media 6 qui est numerator et manebunt 3/8 vel dupla 8 qui est denominator et venient 6/16. Si vero numerator fuerit impar ipsum duplo [illegible] habetur medium [illegible] est duplandus denominator 16 [illegible] numerus par [illegible] sub numeratore contentus [illegible] mediari et unitas remanens debet poni supra caput dupli denominatoris [illegible] supra caput [illegible] qui est duplus ad [illegible] denominatorem [illegible] Si velles mediare [illegible] duplo 8 qui est denominator et venient [illegible] vel [illegible] qui est [illegible] numerus par sub quo [illegible] media et [illegible] supra caput denominatoris [illegible] unitas vero remanens [illegible] supra caput [illegible] numeri dupli ad denominatorem [illegible]

numeros media numeratorem et factum est. Sed in phisicis si
fuerint reducte ad eandem denominationem medias sicut dictum est 8 ½ 4
in integris. Si vero non volueris reducere ad eandem denomi- 12 12
nationem tunc incipe a subtiliori minutia et si sit sub numero 9/16 4½/16 1/32
pari facias sicut dictum est in integris. Si vero sit sub
numero impari loco illius imparis pone medietatem proximi
paris sub illo contenti et de unitate facias 60 quorum
medietatem scilicet 30 ponas in loco proximo versus dextram.
Deinde minutias antecedentes media sicut dictum est si sint
sub numero pari. Sed si sint sub numero impari medietatem
imparis scilicet 30 addas cum minutiis immediate sequentibus
seu in loco immediate sequenti versus dextram. Si forte ibi
esset cifra loco cifre ponatur 30. In mediando vero
signa si sint sub numero impari de ista imparitate
accipe 15 que sunt medietas 30 et adde cum gradibus
sequentibus. In mediando tamen dies de die impari
accipias medietatem scilicet 12 horas et adde horis sequentibus.

2 3 6
1 4 8
2 1 32

Volens minutias phisicas unam per aliam multi-
plicare. In vulgaribus vero minutiis numeratorem
unius per numeratorem alterius multiplica et productum

facias numeratorem et eo denominatorem per denominatorem et productum facias denominatorem et e multiplicabis $\frac{2}{6}$ per $\frac{3}{a}$ et provenient $\frac{6}{36}$ Si vero fuerint minutie minutiarum reducas ad minucias simplices per 2am huius et tunc fiat ut dictum est Et eodem fiat in aliis speciebus Si vero volueris multiplicare integra per minucias numerum integrorum multiplica per numerum minutiarum et provenient minutie eiusdem denominationis Si vero in utroque fuerint minutie et integra reduc integra numeri multiplicandi ad minucias cum minuciis numeri multiplicatoris similis denominationis et adde cum minuciis reductis minucias quas habebas. eodem fac de numero multiplicante et suis minuciis. Deinde multiplica minucias per minucias secundum quod dictum est in principio huius capituli. verbi gratia. volo multiplicare $\frac{2}{1}$ et $\frac{2}{8}$ per $\frac{2}{1}$ et $\frac{2}{3}$ reducam primo $\frac{2}{1}$ ad quartas per 2am huius et provenient 8 quibus addam $\frac{2}{8}$ que erant cum integris et erunt $\frac{10}{8}$ Similiter reducam $\frac{2}{1}$ ad tertias et erunt 6 quibus addam $\frac{2}{3}$ que erant cum integris et erunt $\frac{8}{3}$ Deinde multiplica $\frac{10}{8}$ per $\frac{8}{3}$ et provenient $\frac{80}{12}$ quas reduc ad integra per secundam huius que valebunt $\frac{6}{1}$ et $\frac{80}{12}$ que sunt partes integri

Hic est notandum quod quotienscumque per multiplicationem proveniunt
magnus numerus minutiarum debes eas reducere ad integra secundum quod
dictum est in 2o huius ut scias quot integra in istis minutiis
continentur. Quarum vero probatio sit quia multiplicatio fit ducendo
do numeratorem in numeratorem et proveniunt minutie denominate
a numero quem denominatores simul multiplicati producunt ut si
minuta multiplicetur per minutam proveniunt secunda quia minuta denominatur
ab unitate cum sit prima fractio unius aut ad unum faciunt
duo a quibus secunda denominantur 2a. Vel si secunda multiplicantur
per 3a proveniunt quinta per eandem rationem, et sic de omnibus
aliis. Vel proveniunt minutie tantum distans ab altera quantum
altera distat ab integro vel tantum distans a secunda minutia
quantum prima distat ab integro. Sic 3a tantum distant a
tertiis quantum 3a ab integro. Nota tamen quod si minutie multiplicantur
per integrum vel econverso semper proveniunt minutie eodem nomine
nominate ut prius. Nota quod multiplicando minutias diversarum
denominationum per minutias etiam diversarum denominationum
potes si velis reducere minutias que debent multiplicari
ad idem genus et etiam minutias per quas debet fieri
multiplicatio ad idem genus, et deinde multiplicare

$\frac{3}{8}$ $\frac{2}{7}$ $\frac{8}{6}$ $\frac{2}{8}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{128}{3360}$ $\frac{8}{1}$ $\frac{6}{8}$ $\frac{28}{8}$ $\frac{2}{1}$ $\frac{2}{8}$ $\frac{22}{13}$ $\frac{80}{12}$

23 18 27 productum 216 168 300 600 870 288. 23. 76. 10. 10
12 38 38 772 336 816
182

Servata tamen denominatione eius quod provenit. vel si velis
tunc non addendo genus reducas sed tunc omnia singula
multiplicantia duc in singula multiplicanda et postea ista
que proveniunt adde ad invicem quodlibet ad suum genus
per tabulam huius ut gratia si multiplicentur gradus minuta secunda per gradus minuta et secunda
duc primo gradus multiplicantis in gradus multiplicandi et provenient
gradus quos sua adaptes. Deinde duc gradus multiplicantis in minuta
multiplicandi et provenient minuta secundum tres data prius que sua
ad partem ponas post gradus. Iterum duc gradus multiplicantis in secunda multiplicandi
et provenient secunda que serva post minuta. Postea duc minuta
multiplicantis in gradus multiplicandi et provenient minuta que
iterum sua scribendo sub aliis minutis prius servatis. Et postea
duc eadem minuta multiplicantis in minuta multiplicandi et provenient
secunda que sua sub aliis scribendo secundis prius servatis
Et postea duc minuta multiplicantis in secunda multiplicandi et pro
venient tertia que sua adaptes post secunda. Et postea
duc secunda multiplicantis in gradus multiplicandi et provenient secunda
que etiam scribe sub secundis prius servatis. Tertio
fiet duc secunda multiplicantis in minuta multi
plicandi et provenient tertia que scribe sub aliis

tercius prius servatur scribendo ea post secunda prius
servata. Postea duc secunda multiplicantem in secunda multiplicandi
et provenit x que unum serva ad partem pro 3 deinde
adde quodlibet ad suum genus et factum est. Hic est notandum
quod multiplicando minucias per minucias diu reducitur ad verum genus
aliquando magnum numerum faciunt quia omnes minucie antecedente
Ideo ponitur hic modus per quem possumus faciliter operari
et etiam cum modico labore, ut describas scribatur numerus
multiplicandus per suas differentias et formetur quadrilaterum
continens quadrata particularia secundum numerum signandum
numerum multiplicandi superius scripti et multiplicantem in
latere dextro scripti descendente. Et duc primam
multiplicantem in singulas multiplicandi superius scri-
pti et quos provenit scribe in quadrato ex ductu multiplicantis
et multiplicandi contento, quia quodlibet
quadratum est divisum in duo equalia per diametrum. Si excrescat digitus scribatur in inferiori
parte quadrati. Si articulus scribatur cifra in parte inferiori

2 2	9 5	5 8	0 7	9 2	4 0	6	
4	5	6	9	2	0	2	
2/0	2/5	3/0	4/5	1/0	0	1/0	5
0	0	0	0	0	0	0	0
8	1/0	1/2	1/8	4	0	4	2
1/6	2/0	2/4	3/6	8	0	8	4
0	0	0	0	0	0	0	0
1/2	1/5	1/8	2/7	6	0	6	3

quadrati et in superiori digitus articuli ∇ Si numerus
compositus in inferiori parte scribe digitum et in superio
ri eiusdem quadrati articulum ita fac ducendo singulas
multiplicantis in singulas multiplicandi. Deinde recollige ad
dendo figuras que sunt inter duas lineas dyamet
ales contente ad invicem incipiendo a cono in infe
riori versus dextram quia ista figura que ibi venit proxima
sume ponenentur post multiplicationem et cetera ... in exemplo
et ponenetur numerus qui scriptus est superius.

Modus divisionis minutiarum demonstrare. In minutiis
volgaribus divide numeratorem divisoris et denomina
torem per denominatorem et ponetur minutia exiens ut si
$\frac{6}{35}$ diviseris per $\frac{3}{7}$ exibunt due quinte. Ideo quia non
possunt sic semper dividi. Ideo da datur regula generalis
Duc numeratorem minutie dividende in denominatorem diviso
ris et productum facias numeratorem et denominatorem
dividende in numeratorem dividentis et productum
facias denominatorem et habebis minutiam exeuntem
ut si $\frac{4}{9}$ diviseris per $\frac{2}{5}$ exibunt $\frac{20}{18}$ aliquando
vero dividendo integra per integra oportet integra

[illegible] per [illegible] exibunt [illegible] | $\frac{4}{9}$ per $\frac{2}{5}$ et $\frac{20}{18}$ | [illegible]

reducendo [illegible] | et residuum [illegible]

frangere quia integra que debent dividi aut sunt
pauciora reliquis quibus debet fieri divisio et tunc
quodlibet habebit partes numeratas a numero dividendo
et denominatas a numero divisore ut si 7 panes divisis
per 8 homines tunc quilibet habebit 7/8 unius panis
aut sunt totidem tunc quilibet habebit suum aut sunt plura
et tunc numerus dividendorum aut est ad reliquum
multiplex precise et tunc quotus est numerus quotiens
tot habebit quilibet ut 20 panes si per 5 homines
dividantur quilibet habebit quatuor aut numerus
dividendorum non est ad reliquum multiplex precise
et tunc divisio fiat ut prius et numerus quotiens
indicabit propositum de numero aut dividente et
de residuo faciendum sicut dictum est scilicet faciendo de numero
dividendo numeratorem et de dividente denominatorem ut si
23 panes per 5 homines diviseris quilibet habebit
quatuor panes et 3/5 unius panis. Sed si integra et
minutias habes dividere in primis expedias te de inte-
gris, secundo de minutiis, vel totum reduc ad
idem genus et divide postea ut prius. Minutias vero

sphitas sit diuidenda. postquam numerus diuidendus fuerit reductus ad idem genus et etiam diuisor ad idem genus tunc minutias diuidendas diuidamus per diuisorem et proueniet denominator minutie que denominabit numerus proueniens post subtractionem denominationis diuidentis a diuidendo vel exibit numerus distans tantum ab integro sicut est diuisor a diuidendo ut si diuidam 6 per 4 prouenient 2 quia subtractis 4 a 6 remanent 2 a quibus denominantur 2. et etiam 6 distant a 4tis in duobus et ideo 2 prouenient Si vero diuidam 4 per 4 exibunt integra post subtractionem enim 4 a 4 remanet 0. et ideo etiam non distabit ab integro

Aditem minutiarum assignatarum extrahere. Reduc minutias vulgares diverse denominationis ad eandem denominationem si habeas plures quarum velis invenire radicem. vel si fuerint integra et minutie, reduc totum ad eandem denominationem et eius quod proveniet extrahe radicem secundum

Quod dictum est in integris, et quod post extractionem proveneret radix numeratoris erit numerus numerans et radix denominationis erit numerus denominans, et habebis radicem date minucie si numerus iste fuerit quadratus, si vero non habebis radicem non tamen veram

Vel aliter si velis precise potius operari minucie tue propositus proponas alium numerum quemcumque volueris quem multiplices per denominatorem minucie tue et productum facias denominatorem radicis serva igitur eum Deinde numerum illum propositum quem multiplicasti per denominatorem minucie tue multiplica per seipsum et habebis quadratum eius in quem quadratum duces denominatorem minucie tue cuius queris radicem et in eo quod provenit duc numeratorem minucie tue cuius queris radicem, et vero tamen producti invenias radicem secundum quod propinquius poteris, et habebis radicem minucie proposite denominatam a numero quem dixi servare pro denominatore et quanto numerus in principio sumptus fuerit maior tanto hab

8 3 7 radix quarta $\frac{16}{10}$ vel $\frac{30}{20}$ | $\frac{8}{6}$ $\frac{3}{1}$ vere exacta $\frac{8}{2}$ vel $\frac{6}{2}$ | $\frac{36}{14}$ 18 vera $\frac{638}{498}$ vel 236
7 8 6
120 $\frac{22}{6}$
96 . 90 . 100
286
120

2182688 18 reducta 29038098 / rax 7388 / resid 1478 / 2810000 rax 2^a 16
7628

40

3 8 ra cubic 32 30 re 1832
7 6
18 30 20
38

ebis radicem versus ∇ Radicem mi^arum phicarum
sic invenies reduc mi^as propositas si sunt diuse
denominacionibus ad denoiacionem quem aut si sit una
sola denoiacio et si mi^e sunt eiusdem denoiacionis
denoiate a nūo inpari ut 3^a tunc reduc eas ad
mi^as denoiatas a nūo pari ut 2^a uel 8^a. deinde
extrahas radicem secundum artem dictam de integris et
proueniet radix quadrata mi^ata a nūo qui tibi
post operacionem prouenit et denoiata a loco medio
versus partem integrorum sumpto Verbi gracia si mi^as
cuius quereba radicem erat 2^a radix erit 3^a et si
erat 8^a radix erit 4^a tercie et si aliquod sit residuum
non erat quadratus sed tamen inuenisti radicem
cuiusdam numeri minoris propinquioris ha
bentis radicem Ad hoc ut inuenias radicem
multum propinquam alicuius mi^e uel numerorum
mi^arum paris denoiacionis siue reductarum ad pa
rem denominacionem seu etiam integrorum scribe
istum numerum per suas differentias tunc preponas

quot volueris cifras in numero tuo pari usque dextra
et quanto plures cifras preposueris tanto precisius
habebis intentum. tunc queratur radix qua
drata totius ita ordinati et si sit aliquod residuum
pro nichilo reputatur Deinde a radice que tibi
provenerit remove tot figuras quot erant med
ietates cifrarum quas preposuisti. incipiendo remo
vere a primis figuris et residuum s. illud quod
remanet versus sinistram serva ad partem
et sunt integra si numerus iste cuius quebas rad
icem sit integra Si vero sit minutie et radix erit
minutie que minutie erunt denominate a loco medio versus
integra ut dictum est prius Deinde figuras
quas amovisti multiplica per 60. et de eo quod pro
veniet remove tot figuras quot erant medietates
cifrarum quas addidisti ut prius et hoc a parte
principii et residuum serva cum alio residuo
prius servato quia erunt minuta si numerus cuius
radicem quebas erat integra. si vero erat minutie

erit residuum illud mi^a^ denoiata a nũo numeri
sequenti denoiatonis radicis ꝑus ſuate ut si radix
illa erat mi^ta^ et numerus iste inde proueniens
erit 2^a^ / et si erat 2^a^ proueniens mi^s^ erit 3^a^ et sic
deinceps Deinde figuras quas ultimo ammouisti
multiplica per 60 ut ꝑus et de nũo qui prouenit
amoue a parte principii tot figuras quot erant medi
etates cifraru quas primo addidisti ut ꝑus et res
iduum serua cum aliis quia erit mi^s^ ma^r^ denoia
tionis sequentis illam ultimam quam ſuasti // et iterum
facias figuras quas iam ultimo vice amouisti multi
plica per 60 ut ꝑus et amoue medietatem cifraru
ut ꝑus et residuum erit mi^a^ sequens illas alias ſ
uatas et facies totiens quotiens volueris ut ha
beas radicem in gradibus mi^tis^ 2^is^ 3^is^ et cetera
et sic quousque tibi sufficiat /

Minutiarum propositarum radicem cubicam extrahe
Reductis minutiis ad eandem denominationem
multiplica denominatorem seipsum / et illud quod

prouenit multiplica per maiorem minutie tue et id
quod tibi proueniet quere radicem cubicam secundum artem
datam in integris et radix proueniens erit maior
denominator fractionis non mutata et sic habebis radicem
numeri propositi si numerus propositus fuit cubicus
si vero non tunc habebis radicem propinquioris
cubici minoris Si vero hoc tibi non sufficiat sed ve
lis radicem propinquiorem invenire, numerus propositus
pones aliquem numerum, per quem multiplices denomina
torem minutie tue, et productum facias denominatorem
serva itaque eum, Postea eundem numerum
secundo propositum multiplica in se cubice, et id cubicum
multiplica per numerum qui fit ex multiplicatione numeri
numeratoris primo propositi in quadratum denomina
toris primo propositi et huius quod proveniet invenias
radicem cubicam quam facias numeratorem denominationis
fractionis, et quanto maiorem numerum supposueris in principio
tanto precisius invenias, Si vero velis invenire ra
dicem cubicam aliquorum integrorum quorum numerus nd

Ꝟ5 / 6ʌ — 2Ꝟ radix cubica 1036/1008 Re 9800000

Numerus qui fit ex multiplicatione numeratoris primo propositi in quadratum denominatoris secundo propositi 811ꝞꝞ. Numerus cubicus numeri secundo propositi 13ꝞꝞꝞ numerus quadratus denominatoris primo propositi 1ʌ6Ꝟ numerus productus ex multiplicatione numeri cubici numeri secundo propositi per numerum qui fit ex multiplicatione numeratoris primo propositi in quadratum denominatoris primo propositi cuius radix cubica 1121ʌ1ʌ3Ꝟ676

Ꝟ2 / 2Ꝟ 18 / Ꝟ6

2Ꝟ propositus 1Ꝟ. Radix Ꝟ2/1Ꝟ Residuum 2ʌꝞꝞ | Numerus cubicus numeri secundo propositi 2ʌꝞꝞ Numerus productus ex multiplicatione cubici numeri secundo propositi per numerum integrorum ʌ6Ꝟ22

Sit cubitus · propone alium numeru que volue
ris quem facias denoiatore et serua eum Dein
ipsum multi^ca in se ipsu cubice · et per 1° qd pro
ueniat mlti^ca tuu nus integroz · et eius qd pro
ueniat radicem cubica inuenias · qua facias num
eratoem · et habebis qd queris ∇ radice cubica
in az pportaz sit inuenies · si habeas multas
redue eas ad eand denoiatone · et sile facias si h
abeas integra et m^as · redue ea ad aliqua deno
iatone que potest diuidi in tres partes eq^les ut
sunt 3 8 9 12 cus Deinde extrahe radicem
cubicam nuatoris et habeb radice cubica scu
as aut denomnatonis radic quia denoiabit a tria
parte denoiacdnis nu^e proposite · et sit radix
12^oz sunt x et radix nonoru sunt 3 et sextoz
2 et 3^oz m^ta · etc de alijs

Quasdam regulas ad inueniendu numerz
ignotum per notu sibi proporcionalem subiunge
Sciend q numerorum proporcionalium · alij st
proporcioles proporcioli^te continua · et alij proporcioles

2 4 | 4 2 6 3 3 Reducte ad eand[em] 7 2 3 7 9 9 3 Radix 1 7 3 Residuum 7 8 2 7 6 tertia

4 6 9 numeri proportionales proportione continua
8 12 18

4 6 8 12 numeri proportionales proportione discontinua
6 12 24 48

proportionalitate discontinua / proportionales vero prop-
portionalitate continua sunt / at si dicens sicut se habet
primum ad secundum sic se habet secundum ad tertium Cum igitur
duo istorum numerorum fuerint noti et tertius qui continuam habet
proportionem cum aliquo istorum sit ignotus / multi-
plicemus itaque istum cui volumus invenire proportionalem per
seipsum et quod inde provenit dividamus per alium
et numerus quotiens ostendit propositum. Verbi gratia
volo invenire numerum proportionalem ita se habentem
ad 6 sicut 6 ad 9 multiplicabo ergo 6 per seipsum
et provenient 36 et dividam per 9 et provenient
4 qui ita se habet ad 6 sicut 6 ad 9 Numeri vero
proportionales proportionalitate discontinua sunt at si
dicemus sicut se habet primum ad secundum sic tertium
ad quartum Cum ergo illorum numerorum tres fuerint
noti ut primus secundus et tertius / et quartus fuerit ignotus
multiplicemus secundum per tertium et dividas per primum
et exibit quartus Et dicatur primus ille qui est notus
et sua pars proportionalis similiter est nota Verbi
gratia / proportionentur tres numeri 5 6 8 12 volo in-

Venire numerum ad quem sex ita se habent sicut 12 ad 8. erit igitur 12 primus et 8 post eius proportionalis 2us et 6 tertius, cuius post proportionalis quartus multiplicata itaque secundum per tertium et provenient 48 que dividas per 12 scilicet per primum et provenient 4 que ita se habent ad 6 sicut 8 ad 12, et hec regula est valde notanda quia sepe occurrit in operatione astronomie et etiam in multis aliis ▽ Vel si iste quem diximus primum scilicet 12 sit notus et etiam 2us scilicet 8 et quartus similiter scilicet 4 et 3us ignotus scilicet 6, tunc multiplica quartum per primum et fient 48 et divide per secundum scilicet per 8 et provenient 6 scilicet tertius qui prius ignotus ▽ Vel si secundus fuit ignotus et alii tres noti tunc multiplica primum per 4tum et provenient 48 et divide per 3um et proveniet 8 scilicet 2us qui prius ignotus ▽ Vel etiam si primus fuit ignotus et alii 3es noti tunc multiplica 2um per 3um et divide per 4tum et exibit primus qui prius ignotus. Nota quod sunt plures alie regule proportionum sed non ponuntur plures quia sit ad propositum nostrum sufficiunt minutiarum volgarium et phisicarum.

Recommendatio arcium liberalium et specialiter astronomie in diversis dictis procedendo in hunc modum etcetera

Dum mixus eulogio suavis Aurelij solercius Cassiodori hilarius rimatus essem
satis tenacius velate sitit mantez rumiando inclite astronomie sicut assumo
hic primo quod dicit libro quarto c. 2 quoniam deo auctore omnia prosperantur et ad omnia redditur habilis que imbuit
doctrina celestis. Nam et omnis prosperitas ad divinitatem munera est referenda nec aliquid constat esse nisi quod ab ipso
demonstratur et collatum. Dato scribas per verba Boecij tercio libro de philosophie consolatu prosa 8 qui secundum
doctrinam illius summi philosophi Platonis In omnibus sive maioris sive minoris divinum auxilium suadentis invo:
candum. verbis quare huic hoc primum ardiuum et notum est In omnibus autem ardiuis et notis eius Macrobius
in de sompno Scipionis prohibet imponere Dato non inmerito dico In nomine sancte et individue trinitatis
feliciter amen ut secundum Stacium Achilleidos Cunctipotens sit firmet sit amet ubique paterna
sit iuvare sinet ut sue lactis rore eloquij impluet ad medium poemie in quo gracia secundum
Mariam inest per se primum ardoris alcius favoris suffundere dignetur ad finem perducendo. qui sine fine
parum potest incipe ut dicit Marcialis Cocus hic unduque nec mirum. finis etenim cantica laudes habet
ut dicit Austrolabi

Aggressurus itaque hanc precelsam laudissonam et excellentem omnes alias preciosam secundum Hali in prologo. qua:
dripartiti Ptholomei astronomiam concurrit in illud ineffabile eloquium egregij poete Ovidij Nasonis in primo
Methamorphoseos Pronaque cum spectent cetera animalia terram. Os homini sublime dedit celumque videre Iussit
et erectos ad sidera tollere vultus circa quos verba secundum meliorem commentatorem triplex manifeste ostenditur
Primo inquit brutis et bestialibus inspectus et aspectus in terram cum dicit prona. Secundo nobis hominibus vero fructibus
a benignissimo creatore indita pro oculos et aures que patulares sublimia et celum quod est obiectum
astronomie iussit namque secundum exteriores sensus exterius inspicere saltem hijs qui in libro tantum delectantur. Alio hominibus
libro et interius vigentibus. Primum motor cum namque dedit erectos vultus in quibus copia cum libro interiorum que interiora
resilit extollere ad sidera motum currentem eorum et effectus ut consulunt ut patet secundum Costabulum in
libro de differencia spiritus et anime Natura invisibilis que est deus per visibilia et opifex per opus posset sciri et per
etiam medium. et ille deus omnium creator quia hic fecit quod ab alijs impossibile est fieri. hic etenim philosophi perspicaciter et ingenio
scijs conserunt et interrogantes causas de creatore omnium sua et dispositione qui vere respondere de arte
artificem cognoscite. Dato dicit Richardus in libro 4 de Trinitate quedam dei enim philosophi mandant hec
que manifestatione valet explanare modo que dicit auctoritas apostoli satis perspicue ad Romanos primo. Invisibilia
dei a creatura mundi per ea que facta sunt cognoscuntur et gloria ibidem. Dicit enim ex mobilibus et administracione
quam non videns intelligitur per administracionem tocius mundi et regie omnium creatorem inhereret. Et hoc
Trimegistus de divinitate ad Asclepium secundum eam naturalem lumen potentem. qua habet autem vocat forum summe plenius
perlibat Multi sunt imbecilles et debiles. multi umbra sensualitatis quorum oculis est brutis
sequentes illud sensuale huius corporis. qui umbram spiritualem comitabantur. ceterum quare in scripto
et arte intellectus existimare. hij etenim brutales et bestiales ima et terrena inspicientes sub brutis et
bestijs, de quibus in primo metro thematis utimur cum hijs secundum Hugonem cavent eis ultus et sapientiam
aut bacculum manibus tollent vicios placitare et ambulatores hij etenim infelices et varie quia
sapientiam et doctrinam disciplinam astronomie despiciunt. nec mirum secundum cum philosophis philosophantem francis:
nam Mundus in interitum vergit his dictis et tales esse recte quod assistant secundum
rome vidi que prostrata dicit qui dum lumen videt clamat et adipem reputat sic pariformiter hij qui
dei celum inspicere quid sit de eo ergo potest latratum canum quod latrans rupit gerit in celum ululabus secundum
cum magnum Albertum super Minealia Avicenne tamen vidisse que prostrata dicit pyria canum ad eos et amplius
Catho ille canis in dicit Mitte archana dei lumen hac prius benignam. cui perche ad plenum sunt prescripit
cine quale contentum canis cum inter ea que in iuvente sunt tractare dicit astrorum prius et archana celi
astrorum monstra aliter que deputare relinquentes vetulam pecto illi sunt. qui vetulam imitantur
pecto secundum que habetur in libro de vita et moribus philosophorum et tales plures cum ducentur a vetula que dum
ut astra conspiceret cecidit in foveam. eo quod lugere vetula dicit O tales tu que an pedes tuos
sunt videre non potes. quid ergo que in celo sunt te putas cognoscere Cur inveterata dierum malorum non
legit evangelista quod dicit cum vultis aquilo tantum sine cadente Non enim si te ei pro se comparete eum quo
mundati cecidit hominem quod de uno bestiarum conputati estis relinquentes id est homo et divinum quod in vobis est ut dicat
Eustracius super ethicam contra vos enim mortuum est ingenium honor vivit aut inquit immalia. Secundum philosophum ibidem
ostis viris proposuit vos gens sine iusticia sine remige namis in undis compite inopinante pecto consuetudine
invite priam. Quoniam prius et interior geluo ut dicit Hali in prohemio quadripartiti Eius enim via est gloria
qui intelligit et desinit. et ideo illum vero diligit et eligit efforte cetera scolatorem ... huic nobili
astronomie inmittere tamen vera in alijs scijs non aut in astronomia hec enim non sine fine
in astrologia et medicina. quid ergo ad vos de illis obstinacissime insensati immo non legistis Ovidium
in primo quadripartiti semper dixisse et in quinis horis sapiere magistrum stude. vos autem hanc sapienciam postergastis
Quid est ignis vita non aliud nisi mors. quid libertas non aliud nisi preco. cur impinguati estis
thabe vetere. rapturam percutis et gignitis bonos in sciencijs. similes vos status in medium et dispergeni
fimbitis et in re non professoris Numquam non legistis Wiclebum de conmutatu in de iudicibus Sacrilegus sit
in petere Non in lingua ymo in corde viget sapientia. nec interest quis quibus sermone utatur. que res non pro
Hic inquit propter de vobis Hali quod vos nisi paucitatem rerum accipitis et non consequentis que res sit astronomie
in et super Centiloquium Ptholomei dicit Vos estis qui libros putatis pre corde et in theoris reponitis

cos. et maximus error esset si libri nobis libri utiles darentur. Vos de istis qui respuitis illud quod ignoratis ne videa-
mini ignari ut dicit ille. Cremonensis ulterius loquatur vobis omnes illi qui astronomiam contempnunt sunt noctue et vespertiliones.
hii etenim instar noctue summam tenebram putant solis esse lucem ut dicit ille. solum hanc. et Carus inter alios homines
sicut vespertilionis. illum anus ermofrodite inter aves animalia. Macrinus enim inquit turbis astronomia et arte
autem foras ostium. sic quod astronomia lacrimata cum pampe heremita residet domino [illegible] sola sedet plurimos fiat
et gemit Aleph. facta quasi vidua que prius uxor erat sub sup cum omnis clamat turba. molendinum groe
furni et concio templi quod illa sit sententia inutilis capita hominum destruens. hec ergo capita non destruit, sed albugi[nem]
studii et ea quod cum modum studendi illi absque hoc contingit ignorat mirandum tamen non sufficit illo quod hii, talibus [illegible]
detractionibus accusant ignorantia et incusant scientiam astronomie. Cremonensis enim defuit plenum plenum in capite
qui secundum Valerium Maximum libro 8o capitulo 8o rubro de studiis et industria non doctrine felicissime et omni
ingenii instructus abundantia secundum mortalium sapientissimus habebatur, unde et supremum de celo descendisset ut
elegantiori ac beatiori facundia usus fuisset. hic tamen Egiptum peragravit et a sacerdotibus eius gentis Geometrie
multiplices numeros celestium observatores in astronomia et astrologia a studiosis invenitur statim acquisivit. Et Italia
tunc magnificus et tanta vis copia quod studii in ipso colligenda et ut invite plurimo orbe dispergi et dilatari
posset Calaprui instantie petite vagitanus cum Mutone filio eius instante qui primus instituit Crathonis
studiis et quibus astronomie ut refert Boetius i de discipulis propter difficultatem capitis quod sinuatim perstringat utinam posset
peragit scientie omnie et asimiles induc [illegible] permittata. forte melius non est putandus mihi detur ordo [illegible]
hali ut tales homines tunc potes dicitur in insula quadam Gog et Magog qui dicuntur. Suavissimum est
carnes humanam comedere ut dicitur in epistola pompeiani. et qui [illegible] carnibus puerorum de utero matris eos evo-
rant ut dicit plinius in [illegible] ubi de talibus destructoribus hunc [illegible] phe [illegible] astronomie inter se diglutiet dente mor-
dati. hii etenim qui negant astronomiam cum astrologia sint asinorum sunt ut vult hali super primum quadripartiti ptholomei
asinus ergo cum sentit plurimum advenientem aures suas tangit et ad stabulum currit immo si baculis verberibus
quassarent non operiret. et tamen [illegible] pro de prima parte thematis. In secunda parte thematis ostendit nobis exemplum
pocta hominum quorundam de natali instinctu inniti astronomie sonitu a qui servi sunt neravia. hii etenim aqual
laudabiles precipiunt qui et si intellectum suum non flectunt ad ea ore tamen prestant astronomiam duplice effectum
actus prosperitatis et auribus audiendo tales sunt. ptholomeus quadripartiti sunt laboratores pastores piscatores et mari-
narii qui sensuali astronomiam utuntur confirmant laboratores quidem infructissimi instructi fortasse et plantatione
arbore. pastores in generatione animalium congregando animalia [illegible] piscatores in captura piscium. marinarii
autem in refractione halonis et colore effectuum ut dicit hali. hii utique laudis omni sunt. qui secundum Campanum
et si obliti intellectu propter mole corporis specialiter tamen sibi congressores de indoluta quod eius et operibus prestantissimis
putant stellis que non meant celi sunt secundum hali. Tertia pars thematis aliud genus hominum innuit
qui erectos vultus gerunt ad sidera intellectu [illegible] et [illegible] de eis preferamus. Quando tales tempore primevo
aderent post dominum sic ut refert Averrois. Camor super primum methaure astronomiam antiquitus [illegible] speculandi
gratia in altos montes sic quod aliis subtilitate aeris suffocati moderabant celi aut propter oculus morte saulos
fumo plenos naribus applicitus ut longius spectantes valent vivere. et pars de motu corporum celestium ad
primum motorem devenerunt. unde et omnes octavo phisicorum cogitavit per motum cognoscit primum motorem. et [illegible]
dicit eum in oriente propter meliores effectus eius. Nimirum tales secundum principe phisicorum aristotele in secreto secretorum
disinnavit ita quendam sunt dicit enim ad alexandrum O rex clementissime si potes fieri non surgas nec
sedeas nec comedas nec bibas et nihil penitus facias sine consilio viri periti in astrorum arte. et in libro
quod sapientum Lamii spectat in provincia [illegible] ubi non domini uultor [illegible] instituere medicus sapiens in
arte astrorum. rivulus torrens factus abundans pe et sua deponit fortune gesto Jordanis gentia p.
titula suorum prostitutorum inquit medicus aqua tene petie admirans naturam et complexionem signorum et stellarum.
O quam admirabilis et stuposa scientia astrorum quam perstant omne genus mundi ut tractatum est supra. hanc etiam
secundum beatum augustinum ut refert Iudicium in capitulo suo [illegible] parte progressionis solis et
lune eius et statum in canone xxxviij distinctione. Non pura gens [illegible]. et si error contingit in [illegible]
propter quod eos blasphemant ne de errantes in hac mea astronomia de extraneorum propterea aut asini
asini cantaret resurgere. qui plebis Cremonensis cantaret oculi mei. hec preterea omnes alias liberales de
tollat qui magis creatorem cognoscere facit hominem et homines de futurorum cognoscere deo assiclant [illegible] futurorum cognoscere
sit solius dei ut dicunt theologi nec minimum cum sit ptholomeus in 3a parte centiloquii capitulo [illegible] corporum celestium
est res divina [illegible] qui res de hoc [illegible] modo a quo requirit distinctione. O mollita florida de astronomia
quibus laudibus non te extollere potest parte cum prophete et probitate spolliti cognoscunt ut refert hali super
secundum quadripartiti ptholomei de quadam puero in eius nativitate jupiter fuit in scorpione saturnus in [illegible]
lune Matheum et prophetias pronunciabat admirabiliter et hic quod phisice et ut refert alphonsus
in [illegible] suo capitulo de virgine [illegible] clausa et occulta allegans albumasar in astrologie sue
introductorio et Ovidius in libro 3o de vetula dicit cum albumasar ubi super de astronomia et arte celestium
quod surgit puella quam decora nimis capillis oblongis cui nomen de Erasten gestans puerum
et lactans. sed quedam gens ihesum vocabat. hic prophetia erit talliborus. i. sciens quantum quisque in
dono sua comedit. et ut quem cognitum habuit Naso autem ille poeta in libro de vetula
de arte astrorum sic prophetisat dicens astrorum dominus quod in omnibus annis xx inquit capit
et per eius et subdit secunda quod tales secundum tempore imperatoris Cesaris Octaviani Augusti fuit anno bis
deno a regis novitate sui que firmatur quod post omnia forte nasci debet prophetisandum absque mare
coitu de virgine eius hic tipus ubi plus vos mors mortui multiplicati. post eius celeste obitum
summa vitas que est corpus ihesus faciebat miraculum. primo quidem in nativitate duos tres polos appellat
ut dicit Vincentius secundo post nativitatem de stella que tres reges ducebat in Bethleem de qua est
in Crsma 3o in passione eclipsa domini sol miraculose eclipsabatur ut hic cetur in [illegible]
tunc quaedam signa multorum destum potuit esse miraculose secundum mira quod astrorum magi sunt disturpsent
tamen cum dicit esse miraculose tres polos ubi quod de principiis astronomiae et cum de prognostica processit
tamen dicit stellam Magorum esse supernaturalem. si [illegible] astronomia non indicaret de eo quod stella magni-
tudinem ad orientem que tamen mota fuit de [illegible] in Bethleem tamen quaedam dicit eclipsim in [illegible]
passione secundum si non astronomiam adesset dicens numquam eclipsis solet fieri sine miraculo [illegible]
in apparitione solis et lune Cremonensis amplius loquatur hec sententia secundum Anthonium in [illegible]

Phebum phebe .i. luna sinistra tulit, hec etiam sciencia astronomie cuius semper socia fuit [illegible]
oculos videre possit veritatis ad amorem sui violenter attrahet ut dicit plato de immortalitate anime
Etiam in [illegible] ergo potest aliqua astra que sub similitudinibus creature nunquam sit extollere
laudibus supremis. et forsitan poterit audire verba hec et dicere. qui sunt hii sermones quos [illegible]. Cum
quod hec sciencia non est [illegible] secundum remigium [illegible] quantitates corporum celestium eorumque motum. Nec
quidem erronea nullis erroribus imbuta vel dicit hali et ptholomeus in primo quadripartiti. Et tamen dicit
[illegible] qui eam superstitiosam appellat dicens de [illegible] gentilium de mercurio qui non solum
pisces sed arietes hircos et tauros [illegible] cancros et scorpiones in celum transtulerunt sed etiam
aquilam et signum [illegible] propter Jovis figmentum. Certe omnia credens [illegible] quod remigium dicit [illegible]
sic quod multum fallit nec contingit in aliis scienciis. sed quid [illegible] de hali et ptholomeus. Ipse subiungit
ubi quod [illegible] philosophia [illegible] maxima propter hoc et ipsa fallet aliquando propter [illegible] et non ut sciencia
[illegible] errores in eis contingentes non admittatur sicut ista [illegible] et si aliqui errant
[illegible] est per [illegible] eius et defectum. et de [illegible] hic non legitur quod eam recommendat. Sed solum
replent fabulas eorum eius et astrologi hic faciunt ut hali [illegible] qui dicit eos impleuisse [illegible]
Pyramum et quod [illegible] in ea stulte. fabulas quas sequuntur [illegible] qui per [illegible] precellunt
Ideo secundum ptholomeum primus error [illegible] nos [illegible] eterno [illegible] contingit loqui
de ea [illegible] mathematica [illegible] Nobilissima inter artes alias liberales. Sed ptholomeus in [illegible]
[illegible] alios celum [illegible] eo plus appropinquat et [illegible] [illegible] sine [illegible]
[illegible] et [illegible] sic hec sciencia [illegible] aliis artibus. Hec
[illegible] una [illegible] de cathena aurea [illegible] cathena aurea [illegible]
ut dicit [illegible] in suo libello hec [illegible] et [illegible] astronomia [illegible] ignorans [illegible]
[illegible] septem artes liberales [illegible] alias [illegible] ut dicit
Alexander in libro de natura rerum. et audite [illegible] in [illegible]
[illegible] quid [illegible] stellarum nomina [illegible] quid [illegible]
[illegible] quid [illegible] [illegible] audiencium animas delectare
[illegible] quid laudabilius [illegible] calculatione
armonias [illegible] delectare quid magisterium [illegible] corporum per geometrica [illegible]
investigare. Et quid [illegible] stellarum motum [illegible] per astronomiam eclipses et [illegible]
[illegible] liberales in [illegible] non tamen
[illegible] corporis [illegible] hec [illegible] distinctione xxxvii
loquntur et distinguntur [illegible] astronomus [illegible] salutiferum [illegible]
[illegible] Et Bonifacius in sua summa dicit statutum fuit [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] concilio [illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] cathedrales magistros liberalium artium [illegible] propter artes
liberales et quid de theologia. Et cum Jeronimus in prologo biblie [illegible] grammaticorum
rethorum philosophorum geometricorum dialecticorum astronomicorum musicorum astrologorum [illegible]
mortalibus satis utilissima [illegible] et hugo [illegible] mihi [illegible] iam [illegible] in theologia [illegible]
[illegible] salutifera [illegible] [illegible]
in [illegible] a [illegible] eius a [illegible] [illegible]
tati ut veram [illegible] / Astronomia est sciencia de motibus corporum celestium et de effectibus ex [illegible] corporum [illegible]

Nota secundum [illegible] astronomia sic diffinitur est sciencia [illegible] de motu planetarum et de effectibus sequentibus motum
planetarum [illegible] claudit in se duas partes astronomie. [illegible] astronomiam speculativam et practicam
Unde astronomia est duplex quia est speculativa, et est illa que [illegible] de motibus planetarum in orbe [illegible] et in
orbe ad [illegible] et [illegible] in theorica planetarum. Practica est illa que consistit in [illegible]
ad [illegible] per instrumenta [illegible] astrolabium. [illegible] quadrantis. Alia est practica [illegible]
de effectibus planetarum. et vocatur astrologia, et [illegible] astronomia et [illegible]
ut [illegible] ptholomeus in suo quadripartito [illegible]
Astronomia est sciencia [illegible] que [illegible] et [illegible] stellarum [illegible] et [illegible]
[illegible]

Astrologia est sciencia [illegible] et [illegible] que [illegible] et [illegible] figuras [illegible] et stellarum
et [illegible] de revolutionibus annorum. Alia de interrogationibus. [illegible] de ymaginibus
[illegible] de effectibus [illegible] et [illegible] planetarum, et [illegible]
Unde astrologia [illegible] quo ad omnes partes est prohibita, [illegible] ad duas [illegible] de ymaginibus
et de interrogationibus [illegible] de nativitatibus et de effectibus non est prohibita [illegible]
[illegible] et [illegible] adhibeatur [illegible] et
[illegible] a malo

Titulus tractatus [illegible] magistri Johannis de Sacrobusto anglici. [illegible]
[illegible] tractatus de [illegible] et de [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] partes [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] partes [illegible]

Hic autor prohemisat enarrans ista de quibus in sequentibus velit pertractare in capitulis principalibus secundo. Circa quam autor hic prohemisat, videtur quod ultra ut pateret prohemium extendatur ignorancia necessaria. Vel dicendum quod doctoris sunt tria opera scilicet determinanda prenunciare, prenunciata determinare et determinata memorie commendare. Ideo continet prohemium secundo capitulo recapitulacio etc.

Tractatum de spera in quatuor capitula distinguimus dicentes primo capitulo quid sit spera, quid eius centrum, quid axis spere, quid sit polus mundi, et quot sunt spere, et que sit forma mundi. In secundo capitulo de circulis ex quibus spera materialis componitur et illa supercelestis que per istam ymaginatur componi intelligitur. In tercio de ortu et occasu signorum et de diversitate noctium atque dierum que fit habitantibus in diversis locis sunt et de divisione climatum. In quarto de circulis et motibus planetarum et de causis eclipsium.

Nota circa litteram, dicitur ibi tractatum. Nota differencia est inter tractatum et librum, et hoc quo ad sonum, quia tractatus dicitur ideo quia est tractus compendiose ex aliis vel ex alio, sed liber dicitur qui non habet ortum ex alio libro. Item nota quod tractatus compendium summa et cetera. sunt idem in re sed differunt sonum. Nam dicitur tractatus, per tractum et distinctum colligit illa que in aliis libris diffuse per tradita vel ideo dicitur tractatus quia est tractus ex alio et est brevis et utilis. Summa autem dicitur per summatim aliqua que in aliis libris prolixe continentur, compendium vel ideo dicitur summa quia summatim et in unum colligit que in aliis diffuse et longe tradita erant. Secundo compendium dicitur per breviter et lucide illa colligit que alibi prolixe et nubilose continentur. Vel dicitur a doctrina brevis et utilis succincte breviter et comodose doctrinas traderes atque colligens. Secundo capitulum dicitur quia capitales et principales distinctiones. Unde differencia est inter compendium dispendium et impendium, quia compendium est scientia brevis et utilis, secundo dispendium est scientia longa et inutilis. Sed impendium est scientia longa et utilis. Item nota dicitur in littera distinguimus in plurali numero, ratio est quia in persona prelata sunt duo scilicet dignitas et natura, que in singulari exprimi non possunt et propter illa duo autor distinguimus in plurali numero et non distinguo etc.

Circa quam prius scientia hic prohemium non fit recapitulacio, videtur quod ultra quia omnis scientia vel per se completa et in alia non ordinata, vel que illa est hic recapitulacio quia non capit suam complecionem ab alia scientia, sed scientia incompleta et in alia ordinata illa est tunc recapitulacio, qualis est presens scientia, que suam complecionem capit ab aliis libris astronomie etc.

Item queret quis racione ordinis, quare primum capitulum precedit alia. Videtur quod ista, quia prout dicit philosophus in phisicorum, ut cognoscitur quid sit illud de quo agitur, et huic consonat prius primo posteriorum dicens quod in omni scientia primo inquirendum est subiectum, passio et medium. Sed quia hic fit autem in primo capitulo ergo primum merito debet precedere alia aliud racio per se quia ista de quo iste tractatus fundamentaliter introductorius in astronomia et secundum est primum capitulum autem in hoc primo capitulo declarat plura capitula vocabula quibus continue utimur in astronomia, quia quilibet artifex sua instrumenta licet aptare etc.

[illegible]

Spera igitur ab Euclide sic describitur. Spera est transitus circumferentie dimidii circuli quotiens fixa diametro quousque ad locum suum redeat circumducitur. id est, spera est tale corpus rotundum et solidum quod describitur ab arcu semicirculi circumducto. Spera vero a Theodosio sic describitur. Spera est corpus solidum et rotundum una superficie contentum in cuius medio est punctus a quo omnes linee ducte ad circumferentiam sunt equales et ille punctus dicitur centrum spere. Linea vero recta transiens per centrum spere applicans extremitates suas ad circumferentiam ex utraque parte dicitur axis spere. Duo vero puncta axem terminancia dicuntur poli mundi.

[illegible]

Spera autem dividitur dupliciter secundum substantiam et accidens.

Secundum substantiam dividitur in speram nonam que primus

[illegible]

Nota inter phylosophos et astronomos distancia sperarum ponitur in textu accessus et recessus ad terram tamquam pauci periciores (?) astronomi valent

17637	a terra ad lunam
1812	a luna ad mercurium
1800	a mercurio ad venerem
12800	a venere ad solem
17626	a sole ad martem
1800	a marte ad iovem
1800	a iove ad saturnum

a spera saturni et ultra non datur in textu

motus sive primi mobile dicitur · et in speram stellarum fixarum que firmamentum nuncupatur · et in septem speras planetarum quarum quedam sunt maiores quedam minores

Secundum quod plus aut minus accedunt vel recedunt a firmamento · Unde inter illas septem speras · spera saturni est maxima · spera vero lune minima · ut patet in figura subscripta / Secundum vero accidens dividitur in speram rectam et obliquam. Illi enim dicuntur habere speram rectam qui manent sub equinoctiali circulo si aliqui ibi manere possunt / et dicitur recta quia neuter

[illegible]

polorum magis alto est elevatur supra orizontem. Vel quia orizon illorum intersecat equinoctialem et intersecatur ab eodem ad angulos rectos et equales. Illi autem dicuntur habere speram obliquam qui habitant ex ista parte circa equinoctialem ut ultra. Illis enim alter polorum supra orizontem plus elevatur, reliquus vero semper deprimitur et occultatur sub orizonte. Vel quia illorum orizon artificialis intersecat equinoctialem et intersecatur ab eodem ad angulos equales immo inpares et obliquos. quia unus est obtusus alter vero acutus.

[illegible]

Universalis mundi machina in duo dividitur scilicet in etheream et elementarem regionem. Elementaris quidem regio alterationi continue pervia existens in quatuor dividitur. Est enim terra tamquam centrum mundi in medio omnium sita circa quam aqua. circa aquam aer. circa aerem ignis qui est purus illic et non turbidus. orbem lune attingens et ut ait Aristoteles in libro

[illegible]

Item Hugo in Didascalicon dicit parte prima capitulo de divisione mundi. Antiqui mathematici mundum in
duas partes diviserunt, in eam partem que est a circulo lune sursum et in eam que est deorsum.
Superiorem propter perpetuam lucis et quietis tranquillitatem ethera vocaverunt, id est eternam, propter instantiam et continuam
rerum fluctuationem infimum nuncupabant. Et Macrobius in de Somnio Scipionis: Alii mundum
in duo diviserunt, quorum alterum facit, alterum patitur, et illud facere dixerunt quod cum sit immutabile
alteri causas et necessitatem et permutationes imponat, hoc pati quod eorum permutationibus variatur. Et immutabilem
quidem mundi partem a sphera suprema usque ad globum lune, mutabilem vero a luna. Et vivere
animas dum in immutabili parte consistunt, mori autem cum ad partem ceciderint permutationis capacem, atque ideo
lunam terramque locum mortis et inferorum vocari, ipsamque lunam vite et mortis esse confinium etc.

Nota differentia est inter elementum alimentum et alitum. Nam elementum est unum corporum simplicium secundum philosophum 2° metheororum. Elementum est ex quo componuntur res primo in quo est [illegible] indivisibile specie. Et diffinit aliam speciem. Ad elementum requiruntur quatuor conditiones. Prima quod ex eo res componatur, et hoc dicit causa male ut dicit Commentator. Secundo requiritur quod ex eo componatur res primo. Et hoc [illegible] debet non vocari elementum ut [illegible] non dicitur elementum statue [illegible] statue [illegible] ex illo dicitur res primo. Per hoc [illegible] materia [illegible] que quod ultimate resolvitur et hoc est materia prima. Tercio requiritur quod sit insistens in re elementata et per hoc elementum differt a genere et a privatione que manet et excluditur causa extrinseca ut per [illegible]. Quarto quod sit indivisibile specie id est quod habeat speciem et quod illa species sit uniformis in toto et in parte. Unde quod sit homogeneum hoc est indivisibile in partibus et elementum est indivisibile, non quod nullo modo sit divisibile quo dicit non est divisibile in partes dispares specie. Sed forte asinus est divisibilis in pedes caput, sed ille partes sunt cuiuslibet speciei et elementum magis proprie dicitur de principiis intrinsecis rei ut est materia et forma. Propterea [illegible] est materia prima que [illegible]. Commentator dicit propriissime elementa etc. Sed alia sunt elementa quatuor scilicet ignis aer aqua terra. De quibus licet dicitur que sunt corpora simplicia, et non dicuntur proprie dicta elementa, sed solum elementa vocata. Alitum vero dicitur corpus nutritum et illa res que nutritur dicitur alitum. Sed alimentum vocatur proprie nutrimentum et dicitur composita ex elementis. Elementa enim pura sunt insipida nec faciunt nutrimentum sed bene admixta aliis extremitatibus vel saporibus sunt sapida et nutrimentum. Sed apud nos non sunt pura elementa quia sunt quodam modo sapida; modo pura elementa non sunt sapida.

Item nota quedam sunt corpora que possunt dividi in partes dispares specie quia est etrogeneum. Quedam sunt corpora que non possunt dividi in partes dispares specie, ut homo dividitur in partes dispares specie, et per ista corpora quatuor sunt [illegible], quia sunt omogenea, quelibet enim pars aque est aqua etc.

Sunt ibi sunt enim quatuor elementa, hic autor ponit tres conditiones elementorum. Prima quod sunt corpora simplicia. Ratio est quia componuntur ex corporibus mixtis, sed tamen ex materia et forma, que non sunt mixta, sed sunt illa quia non resolvuntur in alia corpora mixta, sed tamen in materiam et formam que non sunt simplicia, et ideo in toto ipsa sunt simplicia. Secunda conditio quod non dividuntur in partes dispares formarum. Ratio quia sunt corpora omogenea id est habentia complexionem denominatam in parte integrali et in toto. Nam sicut tota aqua est aqua sic et quelibet pars. Tertia conditio quod ex commixtione talium elementorum admixtione diversa quatuor species sunt id est ex commixtione talium admixtarum sunt individua contenta sub diversis speciebus. Ratio quia individuum specie humane per suam formam specialem ponitur sub specie humana et asinus per suam formam ponitur sub specie asinina, sed talis forma in asino educitur de potentia materie virtute qualitatum primarum que materiam disponunt, eo quod actus activorum sunt in paciente bene disposita ut patet [illegible] de anima.

Dicit aliquis ex quo aer est humidior quam aqua quare tunc in aere tempore hiemis [illegible] vestes sicut in aqua [illegible] humefactantur. Dicendum quod ratio est ista quia aer includit quasdam extremitates siccas [illegible] quare [illegible] vestes. Alia ratio quia duplex est humiditas scilicet aerea alia aquea. Sed humiditas aerea convenit aeri, sed humiditas aquea convenit in remissione aque sicut patet in sanguineo et flegmatico qui sunt humidi. Illi humiditate aerea, isti vero humiditate aquea.

Dicit aliquis quare terra est immobilis [illegible] hoc est quare terra manet immobilis, sed alia elementa moventur, et unde sibi hoc provenit. Dicendum quod ex ista quia terra est situata in medio ex opposita duarum stellarum scilicet poli artici et poli antartici super quibus polis [illegible] tota spera movetur. Et iste stelle sunt fixe et firmate ita quod nullo modo moventur. Et habent fortissimam influentiam et ita influunt ad terram ex utraque parte, una ex una parte et alia ex altera, ita quod propter illam influentiam stellarum non potest moveri, quia si deberet moveri ad unam partem tunc influentia illius stelle que est circa polum articum per suam influentiam prohibet motum ipsius ad illam partem. Si vero ad aliam non potest moveri quia etiam influentia alterius stelle prohibet. Ita quod ille influentie influunt in ipsam terram ex utraque parte sicut linea. Ut si imaginaretur duci una linea a polo ad alium tunc illa linea directe transiret per centrum terre per medium. Sic vel influentie istarum duarum stellarum que sunt fixe in celo ita [illegible] infigunt ipsam terram. Sic quod terra manet fixa et stabilita etc.

Item spera ignis habet [illegible] suum centrum centrum ipsius terre, sed centra aque et aeris non sunt [illegible] centrum centrum terre sed sunt excentrica id est aer et aqua non habent centra sua [illegible] centro [illegible] sed habent sua centra extra, et ideo dicuntur excentrica etc.

Secundo dicitur quare ignis qui ibi purus dicitur ... quia illi vapores non ascendunt ad speram ignis sed solum ad supremam regionem aeris ... et hoc fit in media regione aeris ... et hoc per antiperistasim · et sic ille ignis est purus · quia ad ipsum non pertingunt vapores grossi [illegible]

... in impressionibus ... ordinat ...

Metheorum sic enim deus ea disposuit gloriosus et sublimis ·

[illegible]

48

Et hec quatuor elementa dicuntur que vicissim et successive

a se metipsis alterantur corrumpuntur et regnantur sub

aut elementa corpora simplicia que in partes diuersarum for

marum diuidi minime possunt Ex quorum commixtione diuerse

generatorum species sunt

Nota quod unum elementum ... vincit aliud in qualitatibus ... [illegible]

Quorum tum gloriosus terram orbiculariter circumdat undique

nisi inquantum terre siccitas humori aque resistit ad vitam

animantium tuendam / Omnia etiam elementa mobilia preter

terram existunt · que ut centrum mundi ponderositate sui mag

num extremorum motum undique aliquantulum fugiens rotunde spe

medium possidet

Hoc est tunc dicere omnia elementa sunt mobilia ... et hoc per ... [illegible]

[illegible]

Circa elementarem quidem regionem etherea lucida a variacione omni sua immutabili essencia immunis existens motu continuo circulariter incedit et hec a philosophis quinta essencia nuncupatur. Cuius quidem novem sunt spere sicut in proximo pretactum est scilicet lune mercurii veneris solis martis jovis saturni stellarum fixarum et celi ultimi. Quarum autem quelibet superior circumdat inferiorem sperice. Earum quidem sunt duo motus. Unus enim est celi ultimi super duas axis extremitates scilicet polum articum et polum antarticum ab oriente in occidens et rediens iterum in oriens quem equinoctialis circulus per medium dividit. Est autem et alius motus inferiorum sperarum per obliquum huic oppositus super axes suos distantes a polis primis mundi viginti tribus gradibus et quinquaginta uno minutis. Sed primus motus omnes alios secum suo impetu rapit infra diem et noctem circa terram semel illis autem contranitentibus in tantum ut spera octava in centum annis remittit uno gradu. Hunc secundum motum dividit per medium zodiacus sub quo quelibet septem planetarum speram habet propriam in qua defertur motu suo contra

[illegible]

[illegible]

motum celi · et in diversis temporibus spaciis ipsum zodiacum metiuntur ut
Saturnus in 30 annis Jupiter in duodecim annis · Mars
in duobus Sol vero in 365 diebus et 6 horis Venus et Mer-
curius propter affinitatem fere simul stant cum sole · Luna vero
in 27 diebus et octo horis

Nota primum mobile seu nona spera movetur ab oriente in occidens [illegible]

Quod autem celum volvatur ab oriente in occidens signum est quia
stelle que oriuntur in oriente elevantur paulatim et succe-
ssive quousque perveniunt in medium celi · Et sunt semper
in eadem propinquitate et remotione ab invicem Et ita sp
se habentes tendunt in occasum continue et uniformiter
Est etiam aliud signum quia stelle que sunt iuxta polum
articum que nobis nunquam occidunt moventur continue et
uniformiter circa polum articum describentes circulos suos
in equali distantia ad invicem et propinquitate · Unde per istos
duos motus continuos stellarum tam tendentium in occasum quam
non tendentium patet quod firmamentum movet ab oriente in occidentem

[illegible]

Nota quod duplex est mundus ut hic [illegible] sensualis. alter archetipus [illegible] et tota [illegible] mundi sensualis [illegible] mundus archetipus [illegible] exemplar in [illegible] figura [illegible] principalis figura [illegible] mundi [illegible] imagine formans [illegible]

Quot aut celum sit rotundum triplex est racio. scilicet similitudo. commoditas et necessitas. Similitudo quia mundus sensualis factus est ad similitudinem mundi archetipi in quo non est principium neque finis Unde ad similitudinem huius mundi. mundus sensualis habet formam rotundam. in qua non est assignare principium neque finem. Comoditas quia omnium corporum ysoperimetrorum spera maximum corpus est, etiam figurarum capacissima quia ergo maximum et rotundum ideo capacissimum nuncupatur. Unde cum mundus omnia contineat nichil habens extra se. ergo talis forma fuit ei utilis et comoda. Necessitas quia si mundus esset alterius forme sive figure quam rotunde scilicet trilatere vel quadrilatere vel multilatere sequeretur quod locus aliquis esset vacuus. et corpus esset sine loco. quorum utrumque est impossibile. sicut patet in angulis elevatis et circumvolutis. Item sicut dicit Alfraganus. Si celum esset planum aliqua pars celi esset propinquior alia scilicet illa que esset supra caput nostrum. igitur stella ibi existens. esset nobis propinquior quam existens in ortu vel in occasu. Sed quia que nobis propinquiora sunt. maiora videntur. ergo sol vel aliqua stella existens in medio celi. maior debet videri. quam in occasu existens. cuius contrarium videmus contingere. Maior enim apparet sol vel alia stella existens in oriente vel in occidente quam in medio celi

Tercia [illegible] racio a necessitate et tangitur in libro [illegible] Necessitas et [illegible] Nam si adversarius diceret celum non esse circularis figure. vel ergo esset figure plane vel multilatere [illegible] triangularis figure sicut hic ▽ vel quadrangularis sicut hic □ vel penthagone ut ⬠ vel exagone ut sic [illegible] ⬡ [illegible] est [illegible] Alfragani in libro [illegible] non [illegible] quod celum [illegible] est [illegible] ut locus [illegible] triangularis [illegible] quadrangulare [illegible] aut celum stabit aut movebitur [illegible] si celum [illegible] erit sine loco. et locus sine corpore quorum utrumque [illegible] Nam est impossibile [illegible] philosophi.

[illegible] forma celi et eius figura [illegible] addurit auctoritatem aliorum astronomorum [illegible] Alfraganus [illegible] Nota [illegible] exemplaris in mente divina [illegible] in mente divina [illegible] angelum [illegible] in deo [illegible] mundus sensualis [illegible] rotunde in qua non est principium assignandum neque finis

Nota mundus sensualis [illegible] ultime spere [illegible] ad rotunditatem [illegible] principium neque finem [illegible] partem [illegible] alia [illegible]

Item ubi comoditas [illegible] forma [illegible] celum est capax omnium [illegible] figurarum capacissima [illegible] celum [illegible] est

Item Alfraganus dicit quod celum est continens visibilium et invisibilium [illegible] figuras ysoperimetras figura rotunda est [illegible] Nota perimeter [illegible] est [illegible] et dicitur a peri id est circa et metros mensura [illegible] ysoperimetra [illegible] et dicitur ab ysos quod est [illegible] et peri quod est circa et metros mensura [illegible] omnium corporum [illegible] figura [illegible] sicut hic [illegible] piramidalem ut hic △ [illegible] in Euclide

[illegible] que est [illegible] in mente divina [illegible] principio et fine [illegible] mundus archetipus caret principio et fine

[illegible] est

[illegible] hec inconveniencia Nam [illegible] vacuum [illegible] in natura

[illegible] sol qui est in oriente [illegible] et apparet [illegible] maior nobis apparet [illegible] ad medium celi [illegible] ideo [illegible] in aqua

Sed cum re veritas ita non sit. huius apparentie causa est quia in tempore hiemali vel pluviali quidam vapores ascendunt inter aspectum nostrum et solem vel aliam stellam. et cum illi vapores sint corpora dyaphana. et disgregant radios nostros visuales. ita quod non comprehendimus rem in sua quantitate vera. sicut patet de denario proiecto in fundum aque limpide et clare qui propter similem disgregationem radiorum apparet maioris esse quam sit sue quantitatis.

Quod autem terra sit rotunda patet sic. quia signa et stelle non equaliter oriuntur et occidunt omnibus hominibus ubique existentibus. sed prius oriuntur et occidunt illis qui sunt iuxta orientem. quam illis qui sunt iuxta occidentem. et quod stelle citius et tardius oriuntur quibusdam et occidunt; nulla alia causa

est tumor terre. Quod aut stelle citius oriuntur orientalibus
quam occidentalibus patet. quia per ea que sunt in sublimi
sicut per eclipsim lune. Una enim et eadem eclipsis lune mio
que nobis apparet in prima hora noctis apparet orientalibus
circa tertiam horam noctis. Unde constat quod illis prius fuit
nox et prius occidit sol quam nobis cuius occasus causa est
tumor terre id est rotunditas.

Hic magister probat rotunditatem terre a septemtrione in austrum et ideo primo dicit si aliquis procederet a septemtrione in austrum i. a media nocte in meridiem tunc iste stelle que prius sibi erant sempiterne apparitionis tenderent ad occasum et posset per tempus procedere ibi versus austrum quod eedem stelle que erant sibi sempiterne occultationis. Sic econverso contingeret procedenti ab austro versus septemtrionem. Nota quod septemtrio dicitur de septem stellis existentibus circa polum articum

i. orbicularitatem — i. a media nocte
Quod aut terra etiam habeat tumorem a septemtrione
i. ad meridiem — i. ab austro in septemtrionem — i. hoc per dictam
in austrum et econverso. patet sic hominibus existentibus versus
septemtrionem quedam stelle sunt sempiterne apparitionis
ascendunt
scilicet que ascendunt ad polum articum et nunquam tendunt
ad occasum. Alie aut sunt sempiterne occultationis que
sunt propinque polo antartico. Si igitur aliquis procederet
i. a media nocte — versus partem meridianam — i. tum possibile
a septemtrione versus austrum. in tantum posset procedere quod
stelle que prius erant sempiterne apparitionis ei iam non
essent sempiterne apparitionis. sed iam tenderent ad occasum et
quanto magis accederet ad austrum. tanto magis moverentur
in occasum. et ille homo posset videre stellas iterum que prius
erant ei sempiterne occultationis. et econverso contingeret

Nota magister prius non probat rotunditatem aeris neque ignis, et hoc quia sicut partes terre equaliter inclinantur ad centrum [illegible] ita ignis equaliter elongatur a centro et aqua equali [illegible] elongatione [illegible] eius perfectissime rotunditas, Aer vero qui est in medio duorum rotundorum corporum rotunditatem [illegible] ostendit. Item forma terre et aque dant intelligere [illegible] formam aeris et ignis esse rotundam etc.

alicui procedenti ab austro versus septemtrionem. Huius autem rei ratio siue causa est tumor. Item si terra esset plana ab oriente in occidentem tamcito orerentur stelle occidentalibus sicut orientalibus quod est falsum. Si etiam terra esset plana a septemtrione in austrum et econuerso stelle que essent alicui sempiterne apparitionis semper apparerent ei quocumque procederet quod est falsum. Sed quod terra plana apparet visui hominis hoc est propter nimiam eius quantitatem.

Hic probat rotunditatem terre per [illegible] ad [illegible] et arguit sic [illegible] si terra esset plana [illegible] [illegible] videret [illegible] stellas [illegible] plana parte terre [illegible] stellam [illegible]

Dicta [illegible] que est [illegible] magister in parti [illegible] rotunditatem [illegible] terre [illegible] quia apud antiquos de eius figura diuerse erant opiniones. Nam quidam dicebant eam esse scutellaris figure alii dicebant eam esse figure late et timpane seu timpanalis, et de isto dicit [illegible] celi et mundi [illegible] apparentibus nobis [illegible] plana et [illegible] sicut timpanum, et plures alios modi loquendi erant de ipsa terra quo ad eius figuram, et ideo ad [illegible] veritate de ea auctor prius eam esse rotunde figure declarat

Quod autem aqua mare habeat tumorem et accedat ad rotunditatem sic patet. ponatur aliquod signum in portu vel in littore maris et exeat nauis a portu et intantum elongetur quod oculus existens iuxta pedem mali non possit videre signum positum in portu seu in littore maris. Stante vero naui oculus existentis in summitate mali bene videbit signum illud. cum tamen oculus existentis iuxta pedem mali melius deberet videre illud signum in littore maris quia propinquior est signo quam qui est in summitate mali. sicut patet per lineas ductas ab utroque

i. quod sit rotunde figure; s. in tantum; s. hominis; i. maris; s. [illegible]; s. semper hominis; s. erectum in littore maris; s. hominis

In ista parte ostendit formam aque per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aqua est [illegible]

Nota quod per malum hic magister intelligit lignum in medio nauis erectum [illegible] ad modum statue et per pedem mali [illegible] [illegible] [illegible] intelligit [illegible] [illegible] et [illegible] mali rotunditatem aque [illegible]

Unde [illegible] Nam nauim stante in aqua, [illegible] existens circa pedem mali [illegible] melius deberet videre signum in littore [illegible] in [illegible] mali [illegible] per lineas ductas Nam linea ducta [illegible] signo [illegible] in littore maris usque ad pedem mali est breuior quam linea ducta a [illegible] mali usque ad [illegible] signum et [illegible] pedem mali est signo propinquior quam [illegible] [illegible] ideo [illegible] paribus melius deberet videri [illegible] signum ab oculo qui est circa pedem mali quam ab illo qui est in summitate [illegible] [illegible] quod [illegible] per breuiorem lineam ceteris paribus melius videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ad illud signum Et nulla igitur causa huius rei est quam timor

aque · excludantur enim alia omnia impedimenta sicut nebule

et vapores ascendentes Item cum aqua sit corpus omogenium

totum cum partibus debet esse eiusdem rationis et nature.

Sed partes alique sicut patet in guttis et roribus herbarum

apparent rotunde esse · quia naturaliter appetunt formam

rotundam · ergo et totum cuius sunt partes erit rotundum ·

Quod autem terra sit in medio firmamenti sic patet · existe

ntibus in superficie · stelle apparent esse eiusdem quantitatis

siue sint in medio celi siue iuxta ortum siue occasum Et

hec est ratio · quia terra equaliter distat ab eis. Si autem terra

magis accederet ad firmamentum in vna parte quam in alia

tunc aliquis existens in illa parte alias superficie terre

que magis accederet ad firmamentum non videret celi medietatem

quod est contra Ptholomeum et omnes philosophos dicentes quod vbicumque

homo existat sex signa ei oriuntur et sex occidunt · et medie

tas celi semper ei apparet et alia medietas semper ei occul

tatur ·

[illegible]

Illud idem signum est huius quod terra est tamquam centrum et punctus respectu totius firmamenti. Quia si terra esset alicuius notabilis quantitatis respectu firmamenti non contingeret celi medietatem videre. Item si intelligatur superficies plana super centrum terre dividens eam in duo equalia et ipsum firmamentum, oculus igitur existens in centro terre videret medietatem firmamenti, et idem oculus existens in superficie terre videret eandem medietatem quam videbat in superficie sperica. Ex hiis colligitur quod insensibilis est quantitas terre que est superficies iacentis super terram ad centrum, et per consequens quantitas totius terre est insensibilis respectu firmamenti. Item dicit Alfraganus quod minima stellarum fixarum visui notabilium maior est tota terra. Sed ipsa stella respectu firmamenti est quasi punctus et centrum. Ergo multo fortius terra cum sit minor ea.

Quod autem terra in medio omnium immobiliter teneatur cum sit summe gravitatis sic persuaderi videtur [illegible]

[illegible]

Omne enim grave naturaliter tendit ~~deorsum~~ ad centrum. Centrum quod est punctus immobilis in medio firmamenti. Terra igitur cum sit summe gravis ad punctum illum tendit naturaliter. Item quicquid movetur a medio usque versus circumferencias celi ascendit. Quod nos pro impossibili relinquitur.

Locus autem terre ambitus auctoritate Ambrosii Theodosii Macrobii Dyonisii et aliorum philosophorum ducenta quinquaginta duo milia stadiorum spacium diffinitur continere vnicuique gradui 360 sive partium zodiaci septingenta computando stadia in terra.

Sumpto enim astrolabio sub stellate noctis claritate per utrumque foramen mediclinum prospecto polo notetur multitudo graduum in qua stetit mediclinium. Deinde procedat cosmimetra directe contra septemtrionem a meridie donec in altius nocte claritate viso ut prius polo steterit altius vno gradu mediclinium. Post hoc mensurans sit huius itineris spatium et inveniatur numerus septingenta stadiorum. Deinde datis vnicuique 360 graduum tot stadiis terre orbis ambitus inventus erit.

[illegible marginal glosses] ... 3700 ... 39317 ...

... leuca finitur passibus quingentis mille ... leucas gallica ... stadia ... miliaria ... papia

Ex hys aut iuxta circuli et dyametri regularitez terre dyamet
est invenire pt Auffer vicesimam scdam
partem de arcuitu terre et remanebit
tercia pars hoc est 80181 stadiorum
et semis et tercia pars vnius stady
et erit terre dyamet orbis sive spi
ssitudo.

Circulorum aut circulorum ex quibus hec spera malis compo
quidam sunt maiores quidam minores ut sensui pzt
Maior aut circulus in spa dicitur qui descriptus in superficie
spe super eius centrum transiens dividit spam in duo eqlia
Minor vo circulus est qui in superficie spam non dividit in duo
equalia sed in partes equales.

Inter circulos vo maiores primo dicendum est de equinoctiali
Est em circulus equinoctialis dividens spam in duo equalia
scdm qualibet sui partem eque distans ab utroque polorum
Et dr equinoctialis quia qn sol transit per illum circulum qd
fit bis in anno scz in principio arietis et libre tunc est equi
noctium in universa terra. Unde etiam appellatur equator equatio diei et noctis quia
adequat diem artificialem nocti. Dicitur etiam cingulus primi m
otus vel mobilis

Lamparth gregorii

No(ta) q(uod) isti circuli de quibus hic loquitur autor (et) quibus q(ue)po(sitis) p(er)p(en)dic(u)laris ... [illegible] non sunt realit(er) in sp(er)a celesti s(ed) solum ymaginarie ... sol ... aliquo puncto ... in celo ... et redit ad eundem punctum ... ymaginatur quasi vestigium ... in p(ar)tes ... in ... libre ... ad ... et redeundo ad ... motu diurno ... equinoctialem ... in p(ar)tes cancri ... et redeundo ad idem. D(icitu)r ... tropicum estivalem vel tropicum cancri &c

Unde sciendum p(rim)us motus dicitur motus primi mobilis (s(ecundu)m astronomos) hoc est none spere sive celi ultimi · qui etiam motus est ab oriente in occidentem et rediens iterum in orientem · qui etiam dicitur motus rationalis ad similitudinem motus rationis qui est in microcosmo · i(d est) in minori mundo sc(ilice)t in homine qui est quando fit considera(ti)o a creatore per creaturas redeundo ad creatorem ibi sistendo. Secundus motus est planetarum et firmamenti qui est contrarius huic · ab occidente per orientem · iterum rediens in occidentem · qui motus dicitur irrationalis vel motus sensualis ad similitudinem motus microcosmi · qui est a corruptibilibus ad corruptorem iterum rediens ad corruptibilia

Dicitur etiam circulus primi mobilis sive primi motus · quia dividit primum mobile · sc(ilice)t in speram nonam in duo equalia eque distantia a polis mundi

Item notandum quod polus mundi qui nobis semper apparet dicitur polus septemtrionalis · articus · sive borrealis · Septemtrionalis dicitur a septemtrione hoc est a maiori ursa · Vel

dicitur a septem et teron quod est bos quia septem stelle que sunt in ursa maiori tarde moventur sicut boves quia propinque sunt polo. Vel dicuntur ille septemtrionales quasi semptemtriones eo quod terunt partes et grados circa polum. Articus vero dicitur ab artos quod est maior ursa, est enim iuxta maiorem ursam. Borrealis vero dicitur quia est in illa parte a qua venit boreas. Polus vero oppositus dicitur antartticus quasi contra articum positus. Dicitur etiam meridionalis quia est ex parte meridiey. Etiam australis quia est in illa parte a qua venit auster. Ista autem duo puncta in firmamento stabilia dicuntur poli mundi quia axem spere terminant et per illos volvitur mundus quorum unus semper apparet nobis reliquus vero occultatur. Unde Virgilius. Hic vertex nobis semper sublimis at illum sub pedibus stix atra tenet manesque profundi.

Est et alius circulus in spera qui intersecat equinoctialem et intersecatur ab eodem in duas partes equales et una eius medietas declinat usque septemtrionem alia vero versus austrum.

Et dicitur vero ille circulus zodiacus a zoe quod est vita · quia secundum motum planetarum sub isto circulo est omnis vita in rebus inferioribus / Vel dicitur a zodian quod est animal quasi circulus animalium quia cum iste circulus dividitur in duodecim partes equales quelibet eius pars appellatur signum / Et habet nomen speciale a nomine alicuius speciei animalis propter proprietatem convenientem aliquam tam ipsi quam animali vel propter dispositionem stellarum fixarum in hiis partibus ad modum huiusdi animalium Iste vero circulus latine dicitur signifer · quia fert signa vel quia dividitur in ea / Ab Aristotile vero in fine secundi libri de generatione et corruptione dicitur circulus obliquus · ubi dicit secundum accessum et recessum solis in circulo obliquo fiunt generationes et corruptiones in rebus

[illegible marginal gloss]

Nomina aut signorum ordinatio et numerus patent in hiis versibus
Sunt aries thaurus gemini cancer leo virgo libraque scorpio [sagittarius]
architenens capricornus amphora pisces. Quodlibet aut signum
dividitur in triginta gradus unde patet quod in toto zodiaco sunt
trecenta sexaginta gradus secundum Astronomos. Item quilibet gradus
dividitur in 60 minuta. quodlibet aut minutum in 60 secunda quodlibet secundum
in 60 tertia et deinceps usque ad sexta. Et sicut zodiacus dividitur
ab Astronomis ita quilibet circulus in spera sive maior sive mi-
nor in partes consimiles intelligitur dividi.

[illegible marginal gloss]

Nota inter signa aries est primum signum ... secundum theologos mundus in ariete est creatus et incepit ... [illegible]

[illegible] aquis [illegible] Duodecim [illegible] pisces, et [illegible] ad [illegible]
[illegible] pisces sunt frigidi et humidi, sic sol eo tempore [illegible]
frigide et humide [illegible]

[illegible marginal gloss]

Cum etiam omnis circulus in spera preter zodiacum intelligatur ~~sit linea~~ [sine latitudine et profunditate per vna linea]
vel circumferentia. Solus zodiacus intelligitur ut superficies in sua latitudine
Signis duodecim [illegible] in longitudine autem 360 gradus Decemque noui gradibus
iam locuti sumus. Vnde patet quod quidam mentiuntur in Astrologia di-
centes signa esse quadrata nisi abutentes nomine illud appellant [per Marcianum]
quadratum et quadrangulum. Signum enim habet 30 gradus in
longitudine duodecim vero in latitudine [illegible]

[illegible] latitudine [illegible] zodiacus [illegible] linea [illegible]

Linea autem diuidens zodiacum in circuitu ita quod ex vna parte reli-
nquuntur sex gradus et ex alia sex dicitur linea ecliptica. quoniam
quando sol et luna lineariter sunt sub illa contingit eclipsis solis

uel lune. Sciendum autem quod sol semper sub linea ecliptica decurrit omnes autem alii planete declinant versus austrum vel versus septemtrionem quandoque etiam sunt sub ecliptica. Pars vero zodiaci que declinat ab equinoctiali versus septemtrionem dicitur septemtrionalis artica uel borrealis Et illa sex signa que sunt a principio arietis usque in finem virginis dicuntur signa septemtrionalia Alia vero pars zodiaci que declinat ab equinoctiali versus meridiem uel austrum dicitur meridionalis uel australis Et illa sex signa que sunt a principio libre usque ad finem piscium dicuntur meridionalia uel australia

Cum autem sol dicitur in ariete uel in alio signo Sciendum quod in ibi sumitur pro sub secundum quod nunc accipimus signum In alia autem significatione dicitur signum piramis quadrilatera cuius basis est illa superficies quam appellamus signum. vertex vero eius est in centro terre et secundum hoc proprie loquendo possumus dicere planetas esse in signis Tercio modo dicitur esse signum ut intelligantur sex circuli transeuntes super polos zodiaci et per principia duodecim signorum illi sex circuli diuidunt totam superficiem spere in duodecim partes latas in medio arciores non iuxta polos. et quelibet talis pars dicitur signum. et habet nomen speciale a nomine illius signi quod intercipitur

inter duas lineas proximas semicirculos et secundum hanc acceptionem stel-
le que sunt iuxta polos dicuntur esse in signis Sic intelligatur corpus
quoddam cuius basis est signum secundum quod iam ultimo accipitur signum
Cacumen vero eius sit super axem zodiaci Vale igitur corpus in quarta
secundum hanc signum sumitur quam acceptionem totus mundus dividitur in duodecim
partes equales que dicuntur signa Et quicquid est in mundo est in aliquo signo

Sunt etiam alii duo circuli maiores in spera qui dicuntur coluri quorum
officium est distinguere solsticia et equinoctia Et dicitur colurus a
colon quod est membrum et uros quod est bos silvestris quia que-
madmodum cauda bovis silvestris erecta que est eius membrum
facit semicirculum et non perfectum circulum Sic colurus semper apparet
nobis imperfectus quia tantum una eius medietas apparet nobis reli-
qua vero occultatur Colurus vero distinguens solsticia transit per po-
los mundi et per polos zodiaci et per maximas declinationes solis
et per elevationes hoc est per primos gradus cancri et capri-
corni Unde primus gradus cancri est ubi colurus intersecat zodiacum
dicitur punctus solsticii estivalis quia quando sol est in eo tunc est solsti-
cium estivale quando sol non potest accedere magis ad cenith nostri capitis
Est autem cenith punctus in firmamento ymaginatus directe suppo-
situs capitibus nostris Arcus vero coluri qui intercipitur inter punctum

Solsticij estiualis et equinoctial' appellatur maxima solis eleuatio siue ascensio Et s(ecundu)m ptholomeum viginti trium graduum et xx vno minutorum S(ecundu)m v(er)o Almeonem viginti trium graduum et xx vno minutorum sit(ur) p(ri)mus punctus Capricorni vbi idem colurus inseserat S(ecu)nd(u)m d(ic)t(u)m punctus solsticij yemalis et arcus coluri interceptus int(er) punctum illum et equinoctialem d(icitu)r alia solis maxima declinatio et est equalis priori in longitudine.

Alter quidem colurus transit per polos mundi et p(er) p(ri)ma puncta arietis et libre vbi sunt duo equinoctia Vnde colurus duo equinoctia distinguens appellatur Illi autem duo coluri inserant se sup(er) polos mundi ad angulos rectos et sp(er)ales S(ecundu)m ma(teri)a quidem stolsticiorum et equinoctiorum p(rese)nt(e)s in hijs v(er)sib(us). Hec duo solsticia faciunt cancer capricornus Et noctes equant aries et libra dieb(us)

Sunt etiam duo circuli maiores in spera sc(ilice)t meridianus et orizon Est autem meridianus circulus quidem p(er)transiens per polos mundi et per zenith capitis nostri Et meridionalis siue meridianus. quia vbicumq(ue) sit homo et in quolibet tempore anni quando sol motu et raptu firmamenti peruenit ad suum meridianum est illi meridies et consimili

Racion circulus meridiei .i. medietas diei. Et nota quod due civitates quarum una magis accedit ad orientem quam alia diversos habent meridianos. Arcus vero intercaptus inter duos meridianos dicitur longitudo civitatum sive distancia. Si autem aliquae due civitates eundem habeant meridianum tunc equaliter distant ab oriente et occidente.

Orizon vero est circulus dividens inferius emisperium a superiori. Unde appellatur orizon .i. terminator visus. Dicitur etiam circulus emisperii eadem racione. Est autem duplex orizon scilicet rectus et obliquus sive declinis. Rectum orizontem et rectam speram habent illi quorum cenith est in equinoctiali circulo quia illorum orizon est circulus transiens per polos mundi dividens equinoctialem ad angulos rectos et sperales. Et ideo dicitur orizon rectus sive spera recta. Obliquum orizontem sive declinem habent quibus polus mundi elevatur super orizontem. Quoniam illorum orizon intersecat equinoctialem ad angulos impares et obliquos et ideo dicitur orizon obliquus et spera obliqua sive declinis. Cenit autem capitis nostri semper est polus orizontis. Unde ex hiis patet quod quanta est elevatio poli mundi super orizontem tanta est distancia cenith ab equinoctiali. Quod sic patet. Cum in quolibet die naturali utrique coluri bis jungit[z]

meridiano sive idem fit quod meridianus · quidquid probatur de uno probatur et de reliquo · Sumatur igitur quarta pars coluri distinguentis solsticia · que est ab equinoctiali usque ad polum mundi Sumatur iterum quarta pars eiusdem que est a cenith usque ad orizontem cum cenith sit super polos ~~mundi~~ orizontis Iste due quarte cum sint quarte eiusdem circuli inter se sunt equales Sed si ab equalibus equalia demantur vel idem commune residua erunt equalia Dempto igitur arcu communi scilicet qui est inter cenith et polum mundi super orizontem erit distantia cenith ab equinoctiali.

Dicto de sex circulis maioribus dicendum est de minoribus Notandum igitur quod sol existens in primo puncto cancri sive in puncto solsticii estivalis quod idem est · raptu firmamenti describit quendam circulum qui ultimo descriptus est a sole ex parte poli artici Unde appellatur circulus solsticii estivalis racione supradicta · vel tropicus estivalis Et dicitur a tropos grece quod est conversio latine quia tunc sol incipit se convertere ad inferius emisperium et recedere a nobis Sed iterum existens in primo puncto capricorni sive solsticii yemalis raptu firmamenti describit quendam circulum qui ultimo describitur a sole ex parte poli antartici Unde appellatur circulus solsticii yemalis sive tropicus

solsticii yemalis· quoniam tunc sol convertitur ad nos·

Cum autem zodiacus declinat ab equinoctiali et polus zodiaci declinabit a polo mundi Cum igitur moveatur octava sphera et zodiacus qui est pars octave spere circa axem mundi moveatur et polus zodiaci movebitur circa polum mundi Et iste circulus quem describit polus zodiaci circa polum mundi articum dicitur circulus articus Ille vero circulus quem describit alter polus zodiaci circa polum mundi antarticum dicitur circulus antarticus·

Quanta est ergo solis maxima declinatio ab equinoctiali tanta est distantia poli mundi ad polum zodiaci quod sic patet Summatur colurus distinguens solsticia qui transit per polos mundi et per polos zodiaci Cum igitur omnes quarte unius et eiusdem circuli sint equales inter se Certa igitur huius coluri que est ab equinoctiali usque ad polum mundi erit equalis quarte eiusdem coluri que est a primo puncto cancri usque ad polum zodiaci· Ergo ab illis quartis equalibus dempto communi arcu qui est a primo puncto cancri usque ad polum mundi residua erunt equalia scilicet maxima solis declinatio et distantia poli mundi usque ad polum zodiaci.

Cum autem circulus articus secundum quamlibet sui partem eque distat a polo mundi patet quod illa pars coluri que est inter primum punctum cancri et articum circulum fere dupla est ad maximam partem solis declinationem sive ad arcum eiusdem coluri qui intercipitur inter articum circulum et polum mundi articum que etiam est equalis maxime solis declinationi Cum igitur coluri iste sint circuli alterius circuli in spera sit trecentorum 60 graduum Quarta eius erit 90 graduum Cum autem maxima solis declinatio secundum Ptholomeum sit viginti trium graduum et 50 unius minutorum et totidem graduum sit arcus qui est inter circulum articum et polum mundi articum Sed ista duo simul iuncta que fere faciunt quadraginta septem et octo subtrahantur a 90 residuum erit 42 graduum et tantus est arcus coluri qui est inter primum punctum cancri et circulum articum et patet quod iste arcus fere duplex est ad maximam solis declinationem que secundum Ptholomeum ut nunc diximus est viginti trium graduum et quinquaginta unius minutorum.

Notandum quod equinoctialis cum quatuor minoribus circulis dicuntur paralelli qui eque distantes non quia quantum primus distat a secundo quod tantum tercius distaret a secundo quia hoc est falsum sicut iam patuit sed quia quilibet duo circuli simul sumpti secundum quamlibet sui partem eque distant ab invicem Et dicuntur paralelli ut paralellus equinoctialis paralellus solsticii estivalis paralellus solsticii yemalis paralellus articus et paralellus antarticus

Notandum etiam quod quatuor paralelli minores scilicet duo tropici et paralellus articus et paralellus antarticus distinguunt in celo quinque zonas sive quinque regiones Unde virgilius Quinque tenent zone celum quarum una corusca semper sole rubens et torrida semper ab igne Distinguuntur etiam totidem plage in terra directe positis zonis supposite Unde Ovidius totidem quod plage tellure premuntur Illa igitur zona que est inter duos tropicos dicitur inhabitabilis propter nimium calorem solis discurrentis semper inter duos tropicos Similiter plaga terre illi supposita directe dicitur inhabitabilis propter nimium fervorem

solis discurrentis super illam Ille vero due zone que circumscribuntur a circulo artico et circulo antartico circa polos mundi inhabitabiles sunt propter nimiam frigiditatem quia sol maxime remouetur Similiter intelligendum est de plagis terre illis directe suppositis que etiam sunt inhabitabiles Ille autem due zone quarum vna est inter tropicum estiualem et circulum articum et reliqua que est inter tropicum yemalem siue capricorni et circulum antarticum sunt habitabiles et temperate alias a calore torride zone existentis inter duos tropicos et a frigiditate zonarum extremarum que sunt circa polos mundi Similiter intelligendum est de plagis terre illis directe suppositis etc.

Signorum autem ortus et occasus dupliciter accipitur scilicet quantum ad poetas et quantum ad astronomos Est igitur ortus signorum quantum ad poetas triplex scilicet Cosmicus cronicus et eliacus Similiter et occasus Cosmicus autem ortus siue mundanus est quando signum uel stella super orizontem ex parte orientis de die ascendit cum signo aliquo in quo est Et licet in qualibet die artificiali sex signa oriantur sit tamen anthonomatice id signum dicitur oriri cosmice cum quo et in quo sol mane oritur Et hic ortus proprius et principalis et quotidianus

dr Et de hoc ortu habem9 exm̄ in Georicis ubi docet sacro
fabarum et mily in vere sole exeuntem in thauro Candidus
aurat apperit cum cornibus annum Thaurus et adverso cedens
canis occidit astro Vir

Occasus vō cosmicus est ratione oppositionis scilicet qm̄ sol oritur de ma
ne cum aliquo signo vel cum eius signum oppositum occidit cosmice dr
hoc occasu dr in Georicis ubi docet sacro frumenti sole
exeunte in scorpione in fine Autumpni quando tunc oritur cum sole
thaurus vō ubi sunt pleiades i. que pluuiales stelle occidit
sic Vir virgilius Ante tibi eoe athlantides abscondantur
Debita quam sulcis committas semina terre

Cronicus ortus sive temporalis est quando signum vel stella ascendit
post solis occasum supra orizontem ex parte orientis emer
gitur i. apparet dr nocte cronice Et dr temporalis ortus quia
tunc tempora methamatores nascitur cum solis occasu quia
tunc incipit noctua sua scilicet sero De isto ortu habemus
in ovidio de ponto ubi conqueritur moram exily sui dicens
Quatuor autumpnos pleiades orta facit. signis per quatuor

61

autumpnos quatuor annos transisse per quos erat missus in exilium Sed virgilius voluit in autumpno pleiades occidere et ouidius oriri · quare uidentur sibi contrarii Sed ratio et solucio huius est quia secundum virgilium occidunt cosmice · sed secundum ouidium oriuntur cronice · quod bene potest contingere in vno die naturali Sed tamen oriri quia cosmicus ortus fit respectu temporis matutini · cronicus autem ortus respectu temporis vespertini Cronicus autem occasus est respectu oppositi Vnde lucanus Aut nox tessalicas urgebat parua sagittas

Eliacus ortus siue solaris est · quando signum uel aqua stella potest uideri per elongacionem solis ab illa · que prius uideri non potest propter solis propinquitatem · exemplum huius ouidius ponit in fastis Iam leuis obliquia succedit aquaris vrna Et virgilius in georgicis Gnosia ardentis descendit stella corone · que iuxta scorpionem existens non uidebatur cum sol erat in scorpione Occasus eliacus est · quando sol ad aliquod signum accedit huius exemplum est in versu predicto scilicet Ihaurus et ad verso cedens canis occidit astro.

Sequitur de ortu et occasu signorum prout utunt^r eis Astrono
mi · et primo in spera recta Notand[um] ergo q[uod] ortus et occas[us] cuiusq[ue]
signi · nil aliud est q[ua]m illam partem equinoctialis circuli oriri
q[ue] oritur cum illo signo oriente v[e]l ascendente sup[er] orizontem
Vel illam partem equinoctialis occide[re] que occidit cum illo signo
occidente v[e]l descendente sub orizonte Signum aut[em] recte q[uod] di
citur quo maior pars equinoctialis circuli oritur obligue v[er]o
cum quo minor pars Similiter intelligendum est de occasu

Et sciend[um] q[uod] in sp[er]a recta quatuor partes zodiaci inchoate a quatuor
punct[is] cardinalibus · sc[ilicet] a duob[us] solsticialib[us] et duob[us] equino
ctialibus · adequantur suis ascensionibus · v[e]l q[ua]ntu[m] tempus
consumit quarta zodiaci in suo ortu · in tanto etiam tempore
quarta equinoctialis illi conterminabilis oritur Sed in partes
zodiaci illarum quartarum variantur v[e]l non equantur nec h[abe]nt
inter se equales ascensiones sicut iam patebit ·

Est aut regula q qualz duo arcus zod oppti equales et equaliter distantes ab aliquo quatuor punctoru iam dictorum equales habent ascensiones Ex hoc sequitur q signa oppta equales hnt ascensiones Et hoc e qd dicit lucanus loquens de processu kathonis in libram versus equinoctialem Non oblique meant nec thauro rectior exit Scorpius aut aries donat sua tpa libre Haut astra iubet lente descendere pisces Par geminis cyron est id qd torridus ardens Humidus egloceron nec plus leo tollitur urna hoc dicit lucanus q existentibus sub equinoctiali signa oppta hnt equales ascensiones et occasus Oppositio aut signorum habetur in hoc vsu Est li. ari scor. thau. sa. gemi. caper. can. aq. le. pis. vir.

Et nota quod talis argumentatio non valet Isti duo arcus sunt
equales et simul incipiunt oriri et semper maior pars porrigitur
de uno quam de reliquo · ergo ille arcus per oritur cuius maior pars
semper per oriebatur Instantia huius argumenti manifesta est
in partibus predictarum quartarum Si enim sumatur quarta pars
zodiaci que est a principio arietis usque ad finem geminorum semper
maior pars de quarta zodiaci oritur quam de quarta equinoctialis
sibi conterminabili · et tamen ille quarte semper simul oriuntur
Idem intellige de quarta zodiaci que est a principio libre usque
ad finem Sagittarii Item si sumatur quarta zodiaci que est a prin
cipio Cancri usque ad finem virginis semper maior pars porrigitur
de quarta equinoctialis quam de quarta zodiaci sibi conterminabili
et tamen ille quarte semper per oriuntur Idem intellige de qua
zodiaci a principio Capricorni usque ad finem piscium.

In spera autem obliqua sive declivi due medietates zodiaci
adequatur suis ascensionibus cum medietatibus equinoctialis

Medietatibus dico que sumuntur a duobus punctis oppositis
equinoctialibus quia medietas zodiaci que est a primo puncto
Arietis usque ad finem virginis simul perooritur cum equinoctiali
medietate sibi conterminabili Similiter alia medietas zodiaci cum alia medietate
equinoctialis Partes autem illarum medietatum variantur secundum
suas ascensiones · quia in illa prima parte zodiaci que est a principio
Arietis usque ad finem virginis semper maior pars perooritur
de zodiaco quam de equinoctiali · et tamen ille medietates simul perooriuntur
E converso autem contingit in reliqua medietate zodiaci que est a principio
libre usque ad finem virginis piscium Semper enim maior pars
perooritur de equinoctiali quam de zodiaco et tamen ille medietates simul
perooriuntur Unde hic patet instantia manifestior contra arcum
superius dictum scilicet illi duo Arcus enim zodiaci qui succedunt
et postponuntur arieti usque ad finem virginis in spera ob
liqua minuunt ascensiones suas super ascensiones eorundem
arcuum in spera recta Et arcus qui succedunt libre usque ad
finem piscium augent suas ascensiones in spera obliqua
super ascensiones eorundem arcuum in spera recta · Dico zodiacum
tantum quantitatem in quanta arcus succedentes arieti minu
unt arcuum ·

[illegible]

[illegible]

Ex hoc patet quod duo arcus equales et oppositi in spera declivi habent ascensiones simul equales coniunctas equalibus ascensionibus eorundem arcuum in spera recta simul sumptis. quia quanta est diminutio ex una parte tanta est additio ex altera. Licet enim inter se sint inequales. tamen quanto unus minor est recompensat alius et sic patet adequatio. Est autem regula. quod duo arcus in spera obliqua quod quilibet duo arcus equales et equaliter distantes ab altero punctorum equinoctialium inequales habent ascensiones.

[illegible]

Ex predictis etiam patet quod dies naturales sunt inequales. Est enim dies naturalis revolutio equinoctialis circuli circa terram semel cum tanta parte zodiaci quantam sol interim pertransit motu proprio contra firmamentum. Sed cum ascensiones illorum arcuum et motu proprio solis descriptorum inter se sint inequales. ut patet ex predictis tam in spera recta quam in obliqua. penes additamenta

illarum ascensionum considerantur dies naturales. De necessitate illi erunt inequales in spera recta propter unam causam scilicet propter obliquitatem zodiaci. In spera autem obliqua duabus de causis dies naturales dicuntur inequales scilicet propter obliquitatem zodiaci et obliquitatem orizontis obliqui. Tercia vero causa solet assignari eccentricitas circuli solis.

Auctor in ista littera infert quandam conclusionem quam [illegible] probabat causam eius ostendendo [illegible] dies naturalis est tota revolutio equinoctialis circuli cum tanta parte zodiaci quam sol [illegible] de [illegible] motu suo in die contra firmamentum et dicit [illegible] dies inequales

Notandum etiam quod sol tendens a primo puncto capricorni per arietem usque ad primum punctum Cancri raptu firmamenti centum ortoginta describit peralellos, qui etiam peralelli et si non omnino sunt circuli, et tamen non fit error sensibilis in hac re non appellantur sed circuli appellantur. Deinde quorum circulorum sunt duo tropici et equinoctialis. Item iam dictos circulos describit sol raptu vel motu firmamenti descendens a primo puncto cancri per libram usque ad primum punctum capricorni. Et illi circuli dierum naturalium circuli appellantur. Quibus autem

supra nos

quae sunt supra orizontem sunt arcus dierum artificialium ·
arcus autem qui sunt sub orizonte sunt arcus noctium. In spera
igitur recta cum orizon spere pertranseat per polos mundi
dividit omnes istos circulos in partes equales unde tanti sunt
arcus dierum quanti sunt arcus noctium apud existentes
sub equinoctio unde patet quod existentibus sub equinoctiali
circulo sub quacumque parte firmamenti sit sol semper est
eis equinoctium

auctor propterea tractat de ortu et occasu signorum ex quibus causantur dies naturales quia qui tractat [illegible] de diebus artificialibus et noctibus et quod sol ascendendo et descendendo describit parallelos qui vocantur arcus dierum et noctium artificialium et dicit ut patet in textu. In spera recta auctor infert corollarium quod sub equinoctiali circulo dies et noctes equales et dicit in spera recta

In spera autem declivi orizon obliquus dividit solum
equinoctialem in duas partes equales unde quando sol est
in alterutro punctorum equinoctialium tunc arcus diei
adequatur arcui noctis et est equinoctium in universa
terra. Omnes vero alios circulos dividit orizon obliquus
in partes inequales · ita quod in omnibus circulis · qui sunt
ab equinoctiali usque ad tropicum cancri · et in ipso tropico
cancri maior est arcus diei quam noctis · i. arcus supra orizo
ntem maior est quam sub orizonte unde in toto tempore

in quo sol movetur a principio arietis per taurum usque ad finem geminis maiorantur dies super noctes · et tanto plus quanto magis sol accedit ad cancrum In omnibus autem aliis circulis qui sunt inter equinoctialem et tropicum capricorni maior est arcus sub orizonte et minor super orizontem unde arcus diei minor est quam arcus noctis et secundum proportionem arcuum minorantur dies super noctes Et quanto circuli sunt propinquiores tropico hiemali · tanto magis minorantur dies ·

auctor prosequitur de inequalitate dierum et noctium in spera obliqua et in spera recta et dicit quod in spera [illegible] declinis orizontis [illegible] auctor ponit [illegible] correlarium quod sequitur ex primo textu

Unde videtur quod si sumantur duo circuli eque distantes ab equinoctiali ex diversis partibus tunc quantus est arcus diei in uno tantus est arcus noctis in alio et econverso Ex quo sequitur quod si duo [illegible] dies naturales sumantur in uno anno equaliter remoti ab alterutro punctorum equinoctialium in oppositis partibus tunc quanta est dies artificialis unius · tanta est nox alterius et econverso

ut in die annunciacionis marie et in die sancti georgii

[illegible] equales [illegible]

sed hoc est quantum ad vulgi sensualitatem in orizontis finitum

motu solis

Nota enim peradeptionem solis contra firmamentum in obliquitate

Zodiaci melius diuiditur et verius

Quanto quis polo mundi magis eleuatur supra orizontem
tanto maiores sunt dies estatis quando sol est in signis septemtri
onalibus Sed econuerso est quando sol est in signis australibus
tunc magis minorantur dies supra noctes Notandum quod sex
signa que sunt a principio cancri per libram usque ad finem sagi
tarii habent ascensiones suas simul iunctas maiores
ascensionibus reliquorum sex signorum que sunt a principio
capricorni per arietem usque ad finem geminorum Unde ista
signa prius dicta dicuntur oriri recte Ista vero sex ultima
dicuntur oblique Versus Recte meant oblique cadunt a side
cancri Donec finitur chiron sed cetera signa nascuntur
prave descendunt tramite recto Unde quando nobis est maxima
dies in estate scilicet sole existente in principio cancri tunc
oriuntur nobis de die sex signa directe orientia de nocte
autem sex oblique orientia Sed econuerso quando est nobis
minima dies in anno scilicet sole existente in principio capricorni
tunc de die oriuntur sex signa oblique orientia de nocte

vero sex directe Cum aut sol est in alterutro punctorum equinoctialium tunc de die oriuntur tria signa directe orienda et tria oblique Similiter et de nocte · autor ponit quedam notabilia ex quibus primo infert regulam et dicit ut patet in textu quarto aut prius magis etc

Est enim regula Quecunque brevis uel prolixa est nox uel dies sex signa semper oriuntur de nocte et sex de die · non propter prolixitatem uel brevitatem diei uel noctis plura uel pauciora oriuntur Ex hiis colligitur quod cum hora sit spacium temporis in quo medietas signi perorietur in quolibet die artificiali Similiter et in nocte duodecim sunt hore naturales In omnibus autem aliis signis circulis qui sunt a latere equinoctiali uel a parte australi vel septemtrionali maiorantur uel minorantur dies uel noctes secundum quod plura uel pauciora de signis recte orientibus uel oblique oriuntur de die uel de nocte

Notandum etiam quod illis quibus Cenith est in equinoctiali sol bis transit in anno per Cenith capitis scilicet cum sol

est in principio Arietis et in principio libre et tunc
sunt illis duo solsticia alta · et iterum habent yma sol
sticia scilicet quando sol est in primis punctis cancri et capricor
ni Et dicuntur yma solsticia quia tunc sol existens in pre
dictis punctis maxime removetur a cenith capitis eorum
Unde patet ex predictis quod cum semper habeant equino
ctium in anno · quatuor habebunt solsticia · scilicet duo alta
et duo yma Patet etiam quod habent duas estates · scilicet sole
existente in alterutro punctorum equinoctialium uel etiam
prope · habent etiam duas hiemes scilicet sole existente in primis
punctis cancri et capricorni · et hoc est quod dicit Alfraganus
quod hiems et estas sunt illis unius et eiusdem complex
ionis quia illa duo tempora que sunt nobis hiems et estas
sunt illis due hiemes et due estates Unde ex hys patet
expositio versuum lucani qui tales sunt Deprehensum
est hunc esse locum in quo circulus alti · Solsticii medium
signorum percutit orbem Ibi enim appellat lucanus
circulum alti solsticii equinoctialem · in quo contingunt
duo alta solsticia sub equinoctiali existentibus Orbem signorum

Appellat zodiacū que mem̄ ḡ mediatū et diuisū in duo media equinoctialis percutit et diuidit.

Illis aūt contingit in anno quatuor habere umbras Cum enī sol est in alterutro punctorum equinoctialiū. tunc de mane iacitur umbra eorum usque occidentē. in vespere non econuerso In midie vō umbra est illis ppendicularis tum sol sit sup̄ caput eorum. Cum aūt sol est in sign̄s septemtrionalibꝫ tunc umbra eorū iacit̄ usus austrum Eeo qn̄do est in signis australibꝫ tūc umbra eorum iacitur usque septemtrioēm Illis etiā oriuntur et occidunt stelle que sunt iux̄ polos mundi sicut et quibusdam aliis habitantibꝫ ītra equinoctialem Unde Lucanꝯ Tūc furor extremos romanos mouit orestes Carmenos qꝫ duces quorū iam flexus in austrum Ether nō totus mergi tm̄ aspicit arcton. lucet in exigua velox ubi nocte boetes. go mergitur et parum lucet Item dicit Ouidius de eadem stella Tingitur occeano custos hermetidos urse Equoreasqꝫ suo

sidere turbat aquas quod occidit in vetam speram. In situ
autem nro hec quatuor nunquam tendunt ad occidentem.
Unde virgilius hic vertex nobis semper sublimis at illud
Sub pedibus stix atra tenet manes quod profundi. Et lu
canus Axis in occiduus gemina clarissima arctos. Item
Virgilius Arctos oceani metientes in equore tingi.
Item Ovidius Magnarctos nemorum equorum ex parte expectat boe
tam quod polorum.

Illis autem quorum cenith est inter equinoctialem et tropicum
cancri contingit quod bis in anno sol pertransit per cenith
capitis eorum. quod sic patet. Intelligatur circulus parallelus
equinoctialis transiens per cenith capitis eorum. ille cir
culus intersecabit zodiacum in duobus locis eque dista
ntibus a principio cancri. Sol autem existens in illis duo
bus punctis transit per cenith capitis eorum. Unde
duas habent estates et duas hiemes quatuor solsticia
et quatuor umbras sic existentes sub equinoctiali. Jn

tali aut situ quidam dicunt esse arabiam unde lucanus
dicens de arabibus venientibus romam in auxilium pompeyo
Ignotum vobis arabes venistis in urbem umbras mirati
nemorum non ire sinistras Cum in partibus suis quandoque
erant umbre illis dextre · quandoque sinistre · quandoque perpendicu
lares · quandoque occidentales · quandoque orientales · quandoque septem-
trionales · quandoque australes · Sed quando venerunt romam circa
tropicum cancri tunc semper habebant umbras septemtri
onales ·

Illis si quidem quorum cenith est in tropico cancri · contingit
quod sol semel in anno transit per cenith capitis eorum
scilicet quando est in primo puncto cancri · et tunc in una hora
unius diei totius anni est illis umbra perpendicularis
In quo si quidem situ dicitur esse ciene civitas locatur unde
lucanus umbras nusquam flectente ciene · hoc contingit
in meridie unius diei · et per residuum totius anni unde
iacitur illis umbra septemtrionalis ·

Illis vero quorum cenith est inter tropicum cancri et articum
articum contingit quod sol in sempiternum non transit per cenith ca
pitis eorum et illis semper iacitur umbra versus septemtri
onem qualis est situs noster Notandum etiam quod ethiopia vel
aliqua pars eius est ultra tropicum cancri Unde lucanus
Ethiopum quoque solum quod non premeretur ab ulla Signiferi regione
poli nisi poplite flexo Ultima curvati procederet ungula
thauri · Dicunt enim quidam quod ibi signum sumatur equivoce
non pro duodecima parte zodiaci · sed pro forma animalis
que secundum suam partem maiorem est in signo quod denominatur
thaurus Unde thaurus cum sit in zodiaco secundum suam maiorem
partem tamen extendit pedem suum ultra tropicum cancri et
ille premit ethiopiam · sed nulla pars zodiaci premit eam
Si enim pes thauri de quo loquitur lucanus extenderetur
versus equinoctialem ita ut etiopia in directo arietis
vel alterius signi tunc premeretur ab ariete · vel virgine

uel alys signis · qd pz p circulum parallelum equinoctialis circum
ductum per cenith capite ethiopum et ariete et virgine et alia sig

Sed tamen in physica huic contrariatur non enim ita de singulari essent
si in terra spata nascentes et habitabili Ob hoc dicimus quod illa
pars ethiopie de qua loquitur lucanus est sub equinoctiali
circulo et quod per tharam de quo loquitur lucanus extenditur
versus equinoctialem · sed distinguendum inter signa cardialia
et regiones signorum Nam signa cardinalia dicuntur signa
in quibus contingunt duo solsticia et duo signa in quibus contingunt
duo equinoctia Regiones vero appellantur signa inter media
et secundum hoc pz quod cum ethiopia sit sub equinoctiali · tamen
non perimitur ab aliqua regione · sed tamen a duobus signis car
dinalibus scilicet ariete et libra

Illis autem quorum cenith est in circulo artico contingit in
quolibet die anni · quod cenith capitis eorum est idem polo zodiaci

148

etc tunc habent zodiacum sine lineam eclipticam pro orizonte et hoc est quod dicit Alfraganus quod ibi circulus zodiaci reflectitur super circulum emisperii Sed cum firmamentum continue moveatur circulus orisonti intersecabit zodiacum in instanti · et cum isti circuli sint maximi circuli in spera intersecabunt se in partes equales Unde statim una medietas zodiaci emergitur supra orizontem et reliqua sub orizonte deprimitur · et hoc est quod dicit Alfraganus quod ibi occidunt repente sex signa · et reliqua sex signa oriuntur cum toto equinoctiali Cum etiam ecliptica illo rum aliquando sit orizon sole existente in primo cancri cum illis unus dies articus fere xx horarum · et quasi instans pro nocte · quia in instanti sol tangit orizontem · et statim emergit et ille contactus est pro nocte illis · ergo contingit illis quorum sole existente in primo puncto capricorni Est enim illis nox una fere xx horarum et quasi instans pro die

Illis vero quorum cenith est inter circulum articum · et polum mundi articum contingit quod orison eorum intersecat zodiacum

in duobus punctis eque distantibus a principio cancri · et in revolucione firmamenti contingit quod illa pars zodiaci intercepta inter orisontem · et circulum articum semper reliquum supra orizontem Unde patet quod quamdiu sol est in illa porcione intercepta erit eis una dies continua sine nocte ergo si illa porcio fuerit ad quantitatem unius signi erit ibi dies continue ad quantitatem unius mensis sine nocte Si autem fuerit ad quantitatem duorum signorum erit ibi unus dies continuus ad quantitatem duorum mensium sine nocte · et sic deinceps · et tamen plures revoluciones erunt eis dies unus Similiter econtrario contingit quod porcio intercepta ab illis duobus punctis eque distantibus a principio capricorni semper remanet sub orisonte Unde sol quando est in illa porcione intercepta erit eis una nox continua sine dies brevis uel longa secundum quantitatem porcionis intercepte · et tamen plures revoluciones erunt una nox Signa autem reliqua que eis oriuntur et occidunt preposteve eis oriuntur et occidunt · sicut Thaurus ante arietem · aries ante pisces · pisces ante aquarium · et sic signa eis opposita oriuntur recto ordine · sed occidunt preposteve

ut scorpio ante libram · libra ante virginem · et virgo ante leonem · et sic signa eis opposita oriuntur econverso ·

Illis autem quorum cenith est in polo artico contingit quod illorum orizon est idem quod equinoctialis unde cum equinoctialis intersecat zodiacum in duas partes equales · sic et illorum orizon relinquet medietatem zodiaci supra se · et relinquam medietatem infra unde cum decurrit per illam medietatem que a principio est arietis usque ad finem virginis erit una dies continua sine nocte in tota illa medietate Et cum sol decurrit in reliqua medietate que est a principio libre usque ad finem piscium erit una nox continua sine die Quare una una medietate totius anni cepit eis est una dies artificialis et alia medietate una nox unde annus totus est ibi una dies naturalis Sed cum ibi numquam sol magis quam 23 gradibus sub orizonte deprimatur uidetur quod illis fit dies sine nocte Nam et nobis dicitur dies ante solis ortum supra orizontem · hoc tamen est quantum ad vulgarem sensualitatem Non enim dies est artificialis quantum ad philozophicam ueritatem nisi ab ortu solis usque

ad occasum eius sub orisontem Ad hoc itm q lux uide^r
ibi non esse ppetua · dicend q ibi aer est nebulos et spi
ssus Radii em solaris debilis exns ultra plo d uapo-
ribus eleuat quam consume valet · vn aem no seuat et
hoc apparet per locum a maior h^t em sepe gtingit apt
nos cum em die sol ascendit supra nostrum orizontem.

Imaginetur vo circl qd m supficie terre directe
supraposit eqnoctiali · et intelliga^r alius circulus
in supficie terre transiens per orientem et occidentem
et per polos mundi Isti duo circuli intersecant se in duo-
bus locis · ad angulos rectos et spales · et diuidut totam
terram in quatuor partes uel quartas quaru vna est
habitabilis nra illa · scz^t que incipitur int^r semicirculum
ductum ab oriente in occidentem per polum articum
no tn illa qrta tota est habitabilis qm partes illius
propinque sunt inhabitabiles polo artico propter in-
mium calorem Similiter partes eius propinque eqnoctiali

ille sunt inhabitabiles ppt nimium calorem Intelligatur vero linea eque distans ab equinoctiali dividens partes quarte inhabitabiles ppt calorem a partibus habitabilibus que sunt versus septemtrionem Intelligatur aut alia linea eque distans a polo artico dividens partes quarte inhabitabiles ppt frigus a partibus habitabilibus que sunt versus equinoctialem Inter istas duas extremas lineas intelligantur sex linee parallelli que cum partibus prioribus duabus dividunt totalem partem quarte habitabilis in septem partiones que dicuntur septem climata.

Medium autem primi climatis est ubi maior prolixitas diei est 13 horarum et elevatur polus mundi supra circulum emisperii 16 gradibus Et primum clima dyameroes Medium vero eius est ubi diei prolixitas est 12 horarum et dimidie hore et quarte parte unius hore et elevatur polus supra orizontem 12 gradibus et dimidio et quarta unius et extenditur latitudo eius usque ad locum ubi longitudo prolixioris diei

est 13 horarum et quarta vnius · et eleuatur polus 30 gradibus et dimidio per orizontem quod spacium est 30 X miliorum xviii stadiorum

Medium secundi climatis est ubi maior dies est 13 horarum et dimidie · et eleuatio poli super orizontem 24 gradibus et 3a parte vnius · Et dicitur clima dyaceneos · latitudo vero eius ex termino primi climatis usque ad locum ubi fit dies prolixior 13 horarum et dimidie ac 3a parte vnius hore et eleuatur polus mundi super orizontem 24 gradibus cum et dimidio quod spatium terre est 30 X miliarum et quatuor stadiorum ·

Medium autem tercii climatis est ubi fit longitudo diei proli-xioris 14 horarum et supra orizontem poli 30 gradibus et dimidii et quarte partis vnius gradus · et dicitur clima Alexandrias · latitudo vero eius ex termino secundi climatis usque ad locum ubi dies prolixior est 14 horarum et 3a vnius et eleuatio 33 gradibus et duarum tertiarum · quod spatium terre

est 270 miliarium.

Medium quarti climatis est ubi maior dies est 14 horarum et dimidie et altitudo poli 36 graduum et duarum quartarum. Et climatis dyarodon. latitudo vero eius est ex termino 3ii climatis usque ad locum ubi dies prolixior est 14 horarum et dimidie et 3te unius. et elevatio poli mundi 39 graduum et spatium terre 300 miliariorum.

Medium quinti climatis est ubi maior est dies 15 horarum et elevatio poli 41 graduum et 2e partis unius. Et clima dyaromos. latitudo vero eius est ex termino 4ti climatis usque ad locum ubi prolixitas maior est 15 horarum et 3te unius. et axis elevatio 43 graduum et dimidii. quod spatium terre 277 miliarium.

Medium sexti climatis est ubi prolixior dies 15 horarum et dimidie et 3te unius. et elevatio polus supra orizontem

xl gradibus et duabus quintis unius. Octavum clima borestenos latitudo eius est ex termino quinti climatis usque ubi longitudo prolixior 17 horarum et dimidie et tertie unius. et elevatio axis xl graduum et tertie unius que distantia terre est 212 miliarium

Medium septimi climatis ubi prolixitas diei fit 16 horarum et elevatio poli supra orizontem x9 graduum et duarum tertiarum. Octavum clima dyarifeos. Cuius vero latitudo est ex termino sexti climatis usque ubi maxima dies est 16 horarum et tertie unius. et elevatur polus super orisontem 70 et dimidio quod spacium terre est 187 miliarium.

Ultra autem septimi finem climatis terram licet plures sunt insule et hominum habitationes quecumque tamen est in parve habitationis ideo sub climate non computantur. Omnis itaque inter terram initialem et finalem climatum diversitas est trium horarum et dimidie. et ex elevatione poli super orizontem 28 graduum.

Sic ergo patet unumquodque climatis latitudo a primo climate versus equinoctialem usque ad finem climatis versus polum articum. Et quod latitudo primi climatis maior est latitudine secundi climatis et sic deinceps. longitudo autem climatis potest appellari linea directa ab oriente in occidentem eque distans ab equinoctiali. Unde longitudo primi climatis est maior longitudine secundi climatis et sic deinceps quod contingit propter angustiam sphere.

Notandum etiam quod sol unicum habet circulum per quem movetur in superficie ecliptice. et est eccentricus. Eccentricus quidem dicitur omnis circulus et solum ille qui dividens terram in partes equales non habet centrum suum in centro terre. sed extra. Punctus autem in eccentrico est qui maxime accedit ad firmamentum vocatur aux vel augis quod interpretatur elevatio. Punctus autem oppositus qui maxime remotus a firmamento dicitur oppositum augis. Sol autem ab occidente moventem duo sunt motus quorum unus est proprius

142

75

ei in circulo suo ecentrico quo in omni die et in nocte mouetur

de min' fere. Alius vero tardior est motus spere ipsius super polos

axis circuli signorum et est equalis motui spere stellarum

fixarum scilicet in centum annis gradu uno. Ex hys itaque

duobus motibus colligitur cursus eius in circulo signorum ab occi-

dente in orientem per quem abscidit uel transcurrit siue

diuidit circulum signorum in 367 diebus et quarta unius

diei naturalis preter rem modicam que nullius est sensibilitatis

Cuilibet autem duo planeta preter solem tres habet circulos

scilicet equantem deferentem et epiciclum. Equans quidem circulus

lune est concentricus cum terra et non est in superficie ecliptice

Deferens vero circulus est excentricus tamen tamen non est in superficie ecliptice · ymo vna eius medietas declinat versus septemtrionem alia vsque austrum · et intersecat deferens equantem in duobus locis et figura intersectionis appellatur draco · quia lata est in medio et angustior vsque finem. Intersectio igitur illa per quam linea motus ab austro in aquilonem appellatur caput draconis · reliqua vero intersectio per quam motus a septemtrione in austrum dicitur cauda draconis. Deferens eius et equans tamen planete sunt equales ·

Et sciendum quod tam deferens quam equans saturni iovis martis veneris et mercurii sunt excentrici et extra superficiem ecliptice et tamen illi duo circuli sunt in eadem superficie. Item quilibet autem planeta habet epiciclum preter solem · et epiciclus est parvus circulus per cuius circumferentiam defertur corpus planete · et centrum epicicli semper defertur ad circumferentiam deferentis. Si igitur due linee ducantur a centro terre ita quod includant in se epiciclum contingendo

planete una ex parte orientis alia ex parte occidentis
tunc punctus stacionis ex parte orientis dicitur prima statio. punctus
vero ex parte occidentis dicitur secunda statio. et quando planeta
in altitudine istarum stationum dicitur stationarius. Arcus autem
epicicli superior inter duas stationes interceptus dicitur directio.
et quando planeta est in illo dicitur directus. Arcus vero epicicli
inferior inter duas stationes interceptus dicitur retrogradatio
et planeta ibi existens dicitur retrogradus. Lune autem non
assignatur statio vel directio nec retrogradatio. Unde
non dicitur luna stationaria directa vel retrograda
propter velocitatem motus eius in epiciclo.

Cum autem sol sit maior tota terra. necesse est quod medietas
spere terre motu. ad minus a sole semper illuminetur. et umbra
terre extensa in aere tornatilis minuatur in rotunditate
donec deficiat in superficie circuli signorum inseparabilis a nadir
solis. Unde cum in plenilunio luna fuit in capite
vel in cauda draconis sub nadir solis. tunc terra interpo-
nitur soli et lune et conus umbre cadat super corpus lune

Unde cum luna lumen non habeat nisi a sole in veritate deficit a lumine. et est eclipsis generalis. si fuerit in capite vel in cauda draconis directe. particularis si fuerit prope vel infra metas determinatas eclipsi et ista eclipsis in plenilunio vel circa plenilunium contingit. Unde cum in qualibet oppositione hoc est in plenilunio non sit luna in capite vel in cauda draconis nec sub nadir solis non est necesse quolibet plenilunio lunam pati eclipsim.

Cum autem luna fuerit in capite vel in cauda draconis vel prope infra metas et in coniunctione cum sole tunc corpus lunare interponetur inter aspectum nostrum et corpus solare. Unde obumbrabit nobis solis claritatem et ita sol eclipsabitur non quia deficiat a lumine. sed quia deficit visui nostro propter interpositionem lune inter aspectum nostrum et solem. Ex predictis patet quod semper debet esse eclipsis in coniunctione sive in novilunio.

Notand etiã qz qñ
est eclipsis lune ẽ
eclipsis in omi t̃ra.
sed qñ est eclips sol
necessariz. quia in ciuitate
vno est eclips. et in
alio non qd contingit ppt diuersitatem aspectus in diu̾sis climatibz
vnde virgilius elegantissime natm vtriusqz eclips sb cpedio
tetigit dicens Defectus lune varios solis qz labores

Ex predictis patet etiã qz nõ fuit eclips solis esset in passione
dni et eadẽ passio esset in plenilunio. hec enim nõ sunt
naturalis sed miraculosa. et cõtra natm qm eclips solis in no-
uilunio uel ita debet contingẽ. Ppter hoc legitur dyonisius
ariopagitam in eadem passione dixisse aut deus naturã
patitur. aut mundi machina dissoluetur. Finis hic

Postulata a domino prolixitate vite regis sadaka et
gladii regni et durabilitate sui honoris, custodia
post eius spatium sive bonorum atque extensione sui imperii
exordiamur id quod volumus narrare. Cum vidissem
conventum quorundam antiquorum ex auctoribus magisterii
iudiciorum astrorum edidisse libros quos vocant introducto-
rios huius magisterii scilicet iudiciorum astrorum, sed quosdam ex
eis non fuisse scrutatos diligenter universa que necessaria sunt
in eodem magisterio, et his que vocantur introductorio, quosdam vero
que necessaria sunt protulisse prolixe, et ex quo necessarium est in eo periisse
cernerem, quosdam vero in ordinatione eorum que protulerunt non incessisse
itinere discipline conspexissem, cepi edere hunc librum, et posui eum
introductorium atque collegi in eo ex dictis antiquorum quicquid
necessarium est huic magisterio secundum introductorium, et non introduxi
rationes disputationis sive extensionis eorum que protulimus necessaria
cum sint in libro ptholomei qui appellatur alarbamalek id est quatuor
tractatuum, et in libro meo quem edidi in confirmatione magisterii iudiciorum
astrorum et in destructione epistole alisse benhali in annullatione
eius ex ratiocinatione que ad hoc possit sufficere, et divisi eum in quinque differentias.

Prima differentia in esse circuli signorum essentiali et accidentali. Secunda
differentia in natura planetarum septem, et quicquid sit illis proprium
, et quid significet. Tertia in his que accidunt planetis septem
in semetipsis et quid accidat eis ad invicem. Quarta in expositione nominum
astrorum. Quinta in universitate partium et expositione esse eorum
in gradibus

Nota. Circulus signorum dividitur in duodecim partes equales
secundum divisionem circuli signorum et hee partes dicuntur signa
et referuntur ad ymagines que sunt sub eodem zodiaco, que sunt
Aries, thaurus, Gemini, cancer, leo, virgo, libra, scorpius
Sagittarius, capricornus, aquarius, pisces. Et unumquodque istorum
signorum dividitur in triginta partes equales que gradus vocantur
, et gradus dividitur in 60 minuta, et minutum in 60 secunda, et secundum
in 60 tertia, et tertium in 60 quarta que sequuntur quarta sunt

hoc est tamen dicendum circulum signorum secundum speciem qui est nobis sensibiliter apparens et eius divisio in 12 partes equales notificatur nomine orbis et dividitur in 12 partes equales que partes recipiunt plura nomina a nobis quibus partes que ipse vocantur, et sunt ea, Aries thaurus Gemini etc.

et quia ascendencium ad infinita Et sex ex hiis signis sunt
septentrionalia a linea equinoctiali i ab inicio Arietis usque in fi:
nem virginis. et sex meridionalia i ab inicio libre usque in
fine piscium. et sex ex illis directe ascendentia dicuntur i ab inicio
Cancri usque in fine sagittarii. et sex tortuose ascendentia dicuntur
i ab inicio capricorni usque in fine geminorum. et tortuose ascendentia
obediunt directe ascendentibus. hec est duo signa que sunt unius
longitudinis usque a capite Cancri obediunt sibi ut gemini
thauro. thaurus leoni. aries virgini. et pisces libre.
aquarius scorpioni. et capricornus sagittario Et duo signa que
sunt unius longitudinis a capite arietis dicuntur concordantia in itinere
ut aries et piscis. thaurus et aquarius. gemini et capricornus
cancer et sagittarius. leo et scorpio. virgo et libra Et vocatur
medietas circuli que est ab inicio leonis usque in fine capricorni
medietas maxima. et est medietas solis. quia sol in omni hac
medietate habet principatum sicut habent alii planete in suis
finibus Et alia medietas per ascensiones suas que
incipiunt a domo solis. que sunt maior estas. que est ab inicio
Aquarii usque in fine Cancri vocatur medietas minima. et est
medietas lune. quia luna licet in hac medietate principatum
sicut sol in maxima. et vocatur illa medietas que est ab inicio
arietis usque in fine virginis medietas calida. et alia que est
ab inicio libre usque in fine piscis vocatur medietas frigida Et
vocatur illa quarta circuli que est ab inicio arietis usque in
fine geminorum quarta calida humida vernalis puerilis
sanguinea. et illa que est ab inicio cancri usque in fine virginis
dicitur quarta calida sicca estivalis colerica. et illa que est ab
inicio libre usque in fine sagittarii dicitur quarta frigida sicca au:
tumpnalis et melancolica. et sit initium diminucionis
mediocris mediocris etatis. et illa que est ab inicio ca:
pricorni usque in fine piscis dicitur quarta frigida humida de:
fectiva senilis hiemalis flegmatica. Omnibus autem

planetis erraticis qui feruntur in his signis. non quod sint in eis
sed feruntur sub eis. id est in directo eorum. Altior et superior eo circulo suo
et cursu tardior est saturnus. Deinde iupiter. Deinde mars. Deinde
sol. Deinde venus. Deinde mercurius. Deinde luna. que est infe-
rior. et cursu omnibus velocior. Significat etiam per caput et caudam
draconis in planetis quedam stationes. sicut exponemus in sequentibus

Habent quoque planete in his signis potestates quasdam per naturam
quasdam per accidens. que sunt per naturam sunt hee. domus. ex-
altatio. termini. triplicitas facies. De his autem que per accidentia sunt tracta-
bimus in loco convenienti. Domus hee sunt. aries et scorpio. sunt
domus Martis. thaurus et libra domus veneris. gemini et virgo
domus mercurii. cancer domus lune. leo domus solis. sagitta-
rius et piscis domus Iovis. capricornus et aquarius domus saturni
Septimum autem signum a domo uniuscuiusque dicitur eiusdem planete fore
detrimentum. Et si duo signa fuerint domus unius planete dicuntur
concordantia in Almanantica. hoc est in cingulo. quod latum est in me-
dio. et in ligatura stricta. et hoc fit de zodiaco. Signa autem
in que planete dum intrant dicuntur gaudere in eis. dicuntur
domus eorum secundum Albuchen. sunt hec Saturnus dum intrat aqua-
rium gaudet etc. et iupiter in sagittario. mars in scorpione
venus in thauro. et mercurius in virgine

Hee sunt exaltationes planetarum. sol exaltatur in ariete. hoc est
in decimo nono gradu eius. luna in tercio gradu thauri. saturnus
in 21 gradu libre. Iupiter in 17 gradu cancri. Mars in 28
gradu capricorni. venus in 27 gradu piscis. Mercurius in ~~27~~
17 gradu virginis. caput draconis in 3 gradu geminorum. et cau-
da in 3 gradu sagittarii. In septimo autem signo ab exaltatione
uniuscuiusque planete in simili gradu erit eius depressio. Verbi gratia
sicut sol exaltatur in 19 gradu arietis. ita in 19 gradu libre cadit
etc. de ceteris. Ptholomeus autem ponit arietem totum exaltationem
solis. et thaurum totum exaltationem lune. et sic de aliis

Triplicitates vero sic distinguimus. omnia enim tria
signa. que in una natura mutuo concordant faciunt tripli-
citatem. et eodem nomine vocatur triplicitas. Aries vero et
leo et sagittarius faciunt triplicitatem primam. quia unumquodque illorum

signorum est igneum . masculinum diurnum . calidum scilicet et siccum . co-
lericum . sapore amarum . Est quoque et hec triplicitas orientalis, cuius
dominus sunt in die sol . et in nocte jupiter . et eorum particeps in die
sol ac nocte est saturnus . Triplicitas secunda est ex thauro virgine et
capricorno . quia hec sunt signa feminina nocturna terrea frigida
et sicca melancolica . sapore acra . meridiana . huius quoque triplici-
tatis dominus sunt in die venus . et in nocte luna . quorum particeps in
die et in nocte est mars . Triplicitas tertia ex geminis libra et
aquario . quia hec signa sunt masculina diurna sanguinea occiden-
talia aerea sapore dulcia . cuius triplicitatis dominus sunt in die
saturnus . et in nocte mercurius . eorum quoque particeps in die ac nocte
est jupiter . Quartam vero triplicitatem faciunt cancer scorpio et
pisces . quia hec signa sunt feminina nocturna septentrionalia aquati-
ca flegmatica frigida et humida sapore salsa cuius triplici-
tatis dominus sunt in die venus . et in nocte mars . quorum particeps
in die ac nocte luna

Mobilia

Quatuor quoque ex hiis signis dicuntur esse mobilia . scilicet aries
cancer libra et capricornus . et quatuor fixa scilicet thaurus
leo scorpio et aquarius . reliqua vero quatuor . scilicet gemini
virgo sagittarius et pisces sunt communia dicuntur autem mobilia
quia cum ingreditur sol aliquod istorum movetur . id est mutatur tempus
fixa vero dicuntur quia cum sol est in eis figitur . id est in eodem
statu perseverat . et communia eo quod medietas illius erit
unius temporis . et medietas alterius verbi gratia cum sol signum
arietis ingreditur mutatur tempus . scilicet convertitur hiems in ver
et cum intrat thaurum figitur tempus vernale . cum vero sol
ingreditur geminos . fit tempus commune . id est dimidium veris et
dimidium estatis et cetera

De aspectibus

Quoniam signa se vident . hoc est quod signum aspicit secundum
ante se . et secundum post se . quod est unicum . et hic aspectus
dicitur sextilis . et hic aspectus dicitur dilectionis . et amicicie me-
die . dicitur autem sextilis eo quod teneat sextam partem circuli . i.
60 gradus verbi gratia . planeta qui est fuerit in initio arietis
aspicit eum qui fuerit in geminis ante se . et eum qui fuerit in
aquario post se . et aspicit quartum post se . et quartum ante se . i.
90 signum . et hic aspectus vocatur tetragona radiatio

eo quod teneat quartam partem circuli i. 90 graduum. et aspectus discordie atque medie inimicitie. apparet etiam in quarto signo ab se et quarto signo post se quod est nonum. et hic aspectus dicitur trigona radiatio. eo quod tertiam partem celi teneat i. 120 graduum. et est aspectus concordie et dilectionis perfecte. apparet etiam septimum per oppositum. et est aspectus inimicitie et discordie perfecte. et si in his signis ita se aspicientibus fuerint planete dicuntur se aspicere hoc aspectu. Et si duo planete fuerint in uno signo coniuncti dicuntur. tunc vero planeta fuit in aliquo signo erunt radii eius in signis illis que aspiciunt ipsum signum in pari gradu atque minuto. verbi gratia si fuit mars in primo gradu arietis et in primo minuto eius gradus erunt radii eius in primo gradu signi libre. et primo minuto eius gradus. et sic intellige de ceteris aspectibus.

Sunt etiam planete in signis termini vel facies. quia in uno quoque signo habent quinque planete terminos per diversos gradus dispositos. Nam ab initio arietis usque in sextum gradum eiusdem est terminus Jovis. et a sexto usque in 12 est terminus Veneris. et a 12 usque ad 20 terminus Mercurii. et a 20 usque in 25 terminus Martis. et a 25 usque in 30 terminus Saturni. et propter diversitatem istorum graduum et quantitate mediocrie eorum graduum scripsimus eos in thabula ut levius esset opus

Aries	Jupiter	6	Venus	6	Mercurius	8	Mars	5	Saturnus	5
Thaurus	Venus	8	Mercurius	6	Jupiter	8	Saturnus	5	Mars	3
Gemini	Mercurius	6	Jupiter	6	Venus	5	Mars	7	Saturnus	6
Cancer	Mars	7	Venus	6	Mercurius	6	Jupiter	7	Saturnus	4
Leo	Jupiter	6	Venus	5	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	6
Virgo	Mercurius	7	Venus	10	Jupiter	4	Mars	7	Saturnus	2
Libra	Saturnus	6	Mercurius	8	Jupiter	7	Venus	7	Mars	2
Scorpio	Mars	7	Venus	4	Mercurius	8	Jupiter	5	Saturnus	66
Sagittarius	Jupiter	12	Venus	5	Mercurius	4	Saturnus	5	Mars	4
Capricornus	Mercurius	7	Jupiter	7	Venus	8	Saturnus	4	Mars	4
Aquarius	Mercurius	7	Venus	6	Jupiter	7	Mars	5	Saturnus	5
Piscis	Venus	12	Jupiter	4	Mercurius	3	Mars	9	Saturnus	2

Termini egiptiorum et dicuntur hermetis

Quidam tamen proponunt triplicitates terminis eo quod domini triplicitatis sunt fortiores in nutricione quia sunt nutritores. et quia discordia est in

triplicitate sicut e in terminis eorum promitur . et domini termini sunt in diversitate fortiores

De faciebus

Facies autem signorum sunt hee . unumquodque signum dividitur in tres partes equales . unaquaque pars de decem gradibus constat et vocatur facies . quarum initium e a primo gradu arietis . prima ergo facies e a primo gradu arietis usque in decimum et datur marti . 2a usque in vicesimum et datur soli . qui succedit ei in ordine circulorum . tercia usque in finem predicti signi et e veneris . post hec prima facies thauri e mercurij . qui venerem succedit . et ita usque in fine signorum . Cum ergo habuimus aliquos gradus in aliquo signo . et volumus scire . cuius facie planete sint . sume ab initio arietis signa . usque ad signum de cuius facie volumus scire . et triplica ea . et quod fuit adde si preterierint de faciebus illius signi . cuius faciem volumus scire . et proice a planeta qui e dominus prime faciei primi signi arietis qui e mars . secundum successionem circulorum septem . et septem planetarum . et quod remanserit infra septem . inicia a septem marte per successionem signorum planetarum . et quo finitus fuit numerus prima facies illius signi . [illegible] fuerint gradus usque in decimum gradum eiusdem signi illius planete . ad quem fuit finitus numerus . et a decimo usque in vicesimum alterius planete . qui eum succedit . et a 20 usque in fine signi alterius . qui eum succedit . in cuius [illegible] fuerit gradus de signo . et de facie eius planete . Vocantur autem [illegible] faciorum domini ab aliquibus decani

De virtutibus planetarum

Et quia ammonere de tractatu de proprietatibus planetarum in signis que sunt domus . exaltatio . triplicitas . termini . et facies . nunc ergo tractemus de virtutibus seu de fortitudinibus eorum in ipsis . Nam dominus domus habet quinque fortitudines . et dominus exaltationis quatuor . et dominus triplicitatis tria . et dominus termini duo . et dominus facie unam . Intellige ergo [illegible] numero fortitudines planetarum qui enim magis abundat in numero . magis abundat in fortitudine . et quidam promittunt dominum triplicitati . et volunt ut dominus termini fortior sit domino triplicitatis si iam oppositum in quo velit unusquisque . et quidam [illegible] de illa re . de [illegible] [illegible] dicitur quod planeta cum fuit in domo sua . e sicut viro in domo atque dominatione sua . et cum fuit in exaltatione sua e sicut viro in regno suo atque gloria . et cum fuit in termino suo e sicut viro inter parentes suos et cognatos atque gentes . et dum e in triplicitate sua est sicut vir in honore suo . et inter auxiliatores suos atque ministros . et cum fuit in facie sua erit sicut vir in magisterio suo . hee sunt virtutes planetarum essentiales in signis . et sequuntur has figure signorum

Quia in signis sunt que signa que dicuntur vocalia .i. virgo gemini
libra aquarius et prima medietas sagittarii, quorum horum ymma-
gines in circulo ad ymagines hominum figurantur, quorum horum ymagines
in circulo. Haec quae dicuntur pulcras voces habentia. Haec quae vigent
cum fuerint in oriente, et quae dicuntur alas habentia .i. gemini virgo pisces
quae quadrupedia .i. leo et sagittarius. Et quae commestica. ut aries
thaurus capricornus. et haec viget cum fuerint in medio celi. Ad virgo
capricornus. et ~~haec viget~~ aquarius viget cum fuerint in oppositione
et haec de signis quae sunt vitiosa et tortuosa .i. aries thaurus
cancer scorpio et capricornus. et quae de his dicuntur plures proles
habentia cancer scorpio pisces. et haec viget cum fuerint in occidente, et
quae sunt sterilia .i. gemini leo et virgo. et quae sunt paucos filios
habentia .i. aries thaurus libra sagittarius capricornus et aquarius
et quae dicuntur multum luxuriosa .i. aries thaurus leo et capricornus
et de istis quae dicuntur dimidiam vocem habentia illa sunt que for-
mantur ad ymagines animalium balantium et rugientium. ut
aries thaurus leo capricornus. et ultima pars sagittarii. et quae sunt
vocem tacentia. ista sunt que formantur ad ymagines animalium vocem tacen-
tium ut cancer scorpio pisces. Et unumquodque signorum habet proprias species
in hiis que sunt de creatione sive moribus hominum. sementium et regionum

circa partem corporis humani respicit aliquod signum de hiis

Aries habet de corpore hominis caput et faciem. et de regionibus
babel .i. babiloniam et persiam. et arabiam et falastim
.i. palastinam. Thaurus habet arbores que plantantur. et de corpore hominis
collum. et gutturis nodum. et de regionibus ad ezemeth et alme-
hijm. et aratcrath. Signum geminorum est largum boni animi
habet de corpore hominis humeros et brachia et manus, et de re-
gionibus ingem et armeniam minorem. minorem. arabiam, minor arabia
et egiptum et bartha. Cancer habet de arboribus eas que fuerint equales
longitudine. et de corpore hominis pectus stomachum costas splen et
pulmonem. et de regionibus armeniam minorem. et orientalem
plagam thorathem et achrim. et habet principium .i. barach
et arrabigemen. Leo habet arbores preceres calidus. ve~~r~~puta
quasi et multe angustie ac asperitie. et habet de corpore hominis cor latera
et dorsum. et de regionibus athurhum. usque in fine regionis
habitabilis. Virgo habet quantumque seminatur et de regionibus. et est larga
boni animi, habens de corpore hominis ventrem. et inferiora sicut inte-
stina. et de regionibus algeranthira et asen. est quedam

tta ihesum et effraten et insulam que e hispania. Libra sig(nificat) arbores pctas et e longa boni animi. sig(nificat) ex corpore hominis circa limbos inferiora ventris ymbilicum pecten et verenda renes ilia et nates. et ex regionibus terram romanorum vel grecorum et que sunt circa eius fines usque ad affricam. et ad fines ethiopie pegesten et baruch. Scorpio sig(nificat) arbores longi(tu)dinis celestes largus boni animi et sig(nificat) ex corpore hominis testiculos vesicam anum et femora. et ex regionibus hel thigeth et arabiam et fines eius usque ad algemen. Sagittarius ingeniosus et callidus. sig(nificat) ex corpore hominis femora et ex regionibus ethiopiam et terram arabum que est india. Capricornus bone vite iracundus cautus multe tristicie. sig(nificat) ex corpore hominis genua. et ex regionibus vaham usque ad duo maria et usque ad almyth. que est india. Aquarius sig(nificat) ex corpore hominis a genibus usque ad inferiora. et ex regionibus albisa. et partes eius. et partem terre egypti. et occidentalem plagam terre. Pisces cautus et callidus corruptus multi coloris habens ex corpore hominis pedes. et ex regionibus thabegera. et septemtrionalem partem terre. et precipue in romanis usque ad assen. et sig(nificat) insulam et egyptum mare et allexandriam.

Et sequitur significauerunt planete dolorem habent in unoquoque signo membrum proprium. tractemus quo de doloribus planetarum in signis. et quem dolorem in membris hominis planeta in dicto signo faciet. et primo incipiamus ab ariete. In ariete saturnus sig(nificat) pectus. Jupiter ventrem. Mars caput. Sol femora. Venus pedes. mercurius crura. luna genua. In thauro saturnus ventrem. Jupiter dorsum. Mars collum. Sol genua. Venus caput. Mercurius pedes. luna crura. In Geminis. saturnus ventre. Jupiter verenda et que succedunt. Mars pectus. Sol crura. Venus collum. Mercurius caput. luna femora. In Cancro. Saturnus virilia et eis succedentia. Jupiter femora. Mars pectus. Sol pedes. Venus brachia et humeros. Mercurius oculos. luna caput. In leone. Saturnus verenda et eis succedentia. Jupiter genua et femora. Mars ventre. Sol caput. Venus cor. Mercurius humeros et guttur. luna collum. In virgine. Saturnus pedes. Jupiter genua et eis succedentia

Mars ventrem prope verenda · Sol collum · Venus ventrem
· Mercurius cor · luna humeros In libra Saturnus genua
et precedencia · Jupiter oculos · Mars verenda et precedencia
· Sol humeros · Venus caput · Mercurius ventrem · luna cor.
In Scorpione Saturnus cavillas et precedencia · Jupiter pedes
· Mars caput brachia et femora · Sol cor · Venus verenda
et precedencia · Mercurius dorsum · luna ventrem In Sagit
tario · Saturnus pedes · Jupiter crura et caput · Mars manus
· Sol ventrem · Venus femora et brachia · Mercurius cor · luna
dorsum In Capricorno · Saturnus caput et pedes Jupiter
genua et oculos · Mars crura et humeros Sol dorsum · Venus
femora et cor · Mercurius verenda et precedencia · luna femora
In Aquario · Saturnus caput et collum · Jupiter pectus et pedes
· Mars cor · Sol verenda et precedencia · Venus genua Mer
curius femora et cor · luna verenda In pisce Saturnus
humeros brachia et collum Jupiter cor et caput · Mars
ventrem · Sol femora · Venus collum et dorsum · Mercurius
crura · luna femora

Sunt eciam in unoquoque signo gradus qui proprie masculini aut feminini
dicuntur · Nam ab inicio Arietis usque in octavum gradum dicuntur
masculini · et ab octavo in nonum feminini · et a nono in quin
decimum masculini · et a quindecimo in 22 feminini · et a 22 usque
in finem Arietis masculini · quos decrevimus scribere post descrip
signorum terminos · et modo pingamus in tabula ut levius videatur
opus deo auxiliante

Aries m 8 f 1 m 6 f 1 m 8
Taurus f 7 m 6 f 6 m 4 f 3 m 6
Gemini f 7 f 11 f 6 m 4 f 4
Cancer m 2 f 6 m 2 f 3 m 11 f 4
Leo m 7 m 3 m 3 f 8 m 10
Virgo f 8 f 4 f 8 m 10 · 0 · 0 ·
Libra m 7 · f 10 m 7 f 7 m 3
Scorpio m 4 f 10 m 3 f 8 m 7
Sagittarius m 2 f 3 m 1 f 12 m 6
Capricornus m 11 f 4 m 11 0 0 0 0
Aquarius m 7 f 10 m 6 f 4 m 2 f 3
Pisces m 10 f 10 m 3 f 7 m 2

Et in uno quoque istorum signorum sunt gradus qui dicuntur lucidi, et gradus qui dicuntur tenebrosi, et gradus qui dicuntur fumosi, et gradus qui dicuntur vacui. Dicemus tenebrosi ab initio arietis usque in tertium gradum, et a tertio in octavum lucidi, et ab octavo in sedecimum tenebrosi, et a sedecimo usque in vicesimum lucidi, et a vicesimo usque in vicesimum quartum vacui, et a 24 usque in 29 lucidi et a 29 usque in finem arietis vacui. De quibus faciemus tabulam si deus voluerit

Aries	te	3	lu	7	te	8	lu	4	va	4	lu	7	va	1
Taurus	lu	3	lu	4	va	7	lu	3	va	7	lu	8	te	2
Geminorum	lu	4	te	3	lu	7	va	4	lu	6	te	7	va	3
Cancer	lu	12	te	2	va	4	fu	2	lu	8	va	2		
Leo	te	10	fu	10	va	7	lu	7	0	0	0	0		
Virgo	te	7	lu	3	va	2	lu	6	fu	6	va	4	te	4
Libra	lu	7	te	7	lu	8	te	3	lu	6	va	3		
Scorpio	te	3	lu	7	va	6	lu	6	fu	2	va	7	te	3
Sagittarius	lu	9	te	3	lu	1	lu	4	lu	1	0	0		
Capricornus	te	1	lu	3	fu	7	lu	4	te	3	va	3	te	7
Aquarius	fu	4	lu	7	te	4	lu	8	va	4	lu	7		
Pisces	te	6	lu	6	te	6	lu	4	va	3	lu	3	te	2

Et in signis quoque sunt gradus qui dicuntur putei, cum planeta fuerit in aliquo eorum dicitur esse in puteo ut sextus gradus arietis undecimus et decimus septimus vicesimus tertius vicesimus nonus. Tauri quintus duodecimus 18 24 27 29. Geminorum secundus 12 18 22 26 29 30 ut praesens tabula docet

Aries	6	11	11	24	29	
Taurus	7	12	18	24	27	
Geminorum	2	12	18	22	26	30
Cancer	12	11	23	26	30	
Leo	6	13	17	22	23	29
Virgo	8	13	16	21	27	
Libra	1	1	20	23	24	21
Scorpio	9	10	22	23	21	
Sagittarius	6	12	24	21	30	
Capricornus	2/1	17	22	24	28	
Aquarius	1	12	11	22	24	29
Pisces	4	9	24	21	28	

Et in signis sunt gradus qui dicuntur gradus azemena .i. gradus debilitatis corporis Est enim azemena quedam debilitas corporis talis . ut est cecitas perditas amissio membrorum et huiusmodi cetera que quamdiu homo vixerit semper habebit secum Cum igitur fuerit luna sub hiis gradibus in nativitate alicuius pueri accidit ei predicta azemena secundum statum loci et aspectus seu loca planetarum / Extra quod azemena et astra duplis modis sunt in libris nativitatis invenies / gradus autem azemene hii sunt in thauro sextus gradus 1 8 9 atque 10 In Cancro a nono ad quindecimum In leone decimus nonus 21 et 28 In scorpione 19 29 In sagittario primus 1 18 19 In Capricorno 26 27 28 29 In aquario 19 18

In celo sunt quidam gradus qui dicuntur augmentates fortunam et sunt hii In ariete decimus nonus / In thauro
8 tercius 17 21 In Geminis undecimus / In Cancro primus secundus quartus 7 17 In leone quintus 1 7 19 In virgine tercius 13 et 20 In libra tercius 7 et 24 In Scorpione septimus 19 et 20 In sagittario tredecimus et 20 In Capricorno 12 13 / 14 In aquario septimus 16 17 et 20 In piscibus tredecimus et 20

Et duo gradus qui fuerint unius longitudinis a capite signorum mobilium dicuntur competentes .i. unius fortitudinis et consortes seu participes in virtute ut vicesimus gradus capricorni et Cancri / decimus gradus Sagittarii et Geminorum / et vicesimus gradus arietis et libre cum decimo piscium et virginis Sed quia ampliate dominia plenius est circuli signorum celle / nunc prosequamur et accidentale

Iam circulus figuratur omni hora tali figura . que dividitur in quatuor partes . quas dividit circulus . emisperii et circulus meridiei .i. circulus medii celi qui facit medium diem . et unaqueque pars istarum . dividitur in tres partes inequales secundum ascensiones signi ascendentis atque hoc modo dividitur celum in 12 partes . que nominantur domus . nominantur quoque et cuspides . cuiusmodi expositum est in azis . et in libro cursu [illegible] / principium ergo [illegible] domus est ascendens . cuius nunc [illegible]

est super circulum emisperii orientalis, deinde sequitur secunda domus et
tercia. ceterique domus usque ad duodecimam / quarta autem pars est que est ab
ascendente usque ad medium celi. que est domus duodecima undecima et decima
/ dicitur quarta pars orientalis masculina adveniens et est initium vite. et
vocatur puericia sanguinea vernalis. et alia pars que est a medio celi usque
ad gradum occidentalem signi .i. septimi. que est super circulum emisperii
occidentalis. que est domus nona. 8 et .7. et est mediana femi-
nina recedens. est media etate. et vocatur perfecta iuventus estivalis
colerica / tercia quarta pars. que est ab occidente usque ad gradum quarte domus
/ que est super circulum medii diei subterra. que est domus sexta .7.
et .5. est occidentalis masculina adveniens. est finis vite. et vocatur
autumpnalis melancolica. et est mediocris etatis / quarta pars
est que est a quarta ~~domus~~ domo usque ad ascendens que est domus
tercia et secunda atque ascendens. est septentrionalis feminina decedens
/ est quod accidit homini post mortem [illegible] mortem eius .i. ad quod debet ve-
nire opus eius vel corpus eius. vel eius dispositio. vel dimissa substantia
/ aut quid dicetur de eo post vitam ~~vituperetur~~ vituperetur vel
laudetur / et vocatur hec pars senilis. flegmatica defectiva et
hiemalis / Et ille due partes. que sunt a medio celi ante
ad ascendens et ab ascendente usque ad quartam domum. illa medietas
vocatur medietas ascendens / relique partes que sunt a quarta domo
usque ad septimam. et inde ad medium celi. vocatur medietas descendens
/ et quicumque sunt super terram ex parte illa. i. prima pars circuli superior dicitur
dextra. et que sub terra est dicitur sinistra et ascendens ac quarta
septima et decima dicuntur alamedi. quas nos angulos
vocamus. ut philosophi sonent / et secunda domus ac quinta 8 et 11
succedentes anguli vocantur / tercia autem et sexta 9 ac 12
cadentes ab angulis dicuntur, cum ergo planete in angulo
vel eius succedenti sunt dicuntur presentes, et si sunt in cadentibus
ab angulis dicuntur absentes. et magnam istarum domorum est
apud de esse hominis Nam prima domus cuius initium dicitur
prima domus in circulo emisperii orientalis vocatur althalec .i. ascendens
hec est corpus et vitam. et initia operum de interrogacionibus
et oracione et locucione et rumoribus. et quicumque cogitat

intergans in animo suo et sunt inicium vite / et dixit Alendesgor
de dominis triplicitatis domus secunde / de primo secundo et tercio. videlicet quia
eorum sit fortior / primus sunt vita. nam nati et interrogantis. et
eius delectaciones atque voluptates. quid diligat. et quod odio habeat
/ et quid boni seu mali ei eveniet in inicio vite eius / et duo
triplicitatis secundus sunt vita et corpus et virtute seu fortune et me-
diatate vite / et dux triplicitatis tercius sunt illud quod socius eius constituit
et sunt fine vite Secunda domus est domus secunde ac victus et institorum
et sunt fine amore vite .i. fine iuventutis et dixit Alendesgor Secunda domus
de dominis triplicitatis domus secunde. de primo secundo et tercio. videlicet quod
eorum sit fortior esse et loco. hunc facies initio auctorem secunde / et
sentens hec est fortitudo acquisitus eius / que sunt fuit in medio celi. in-
veniet hanc a rege. et si fuit in domino fidei erit melius. sunt
domus triplicitatis / primus dat sunt in inicio. et secundus in medio. et tercius
in fine eius Tercia domus fratrum et sororum. propinquorum quorum ac di-
lectorum fidei. et religionis mandatorum / ac legatorum. mutacionum Tercia domus
ac ite itinerum morum / et sunt esse vite ante mortem / dixit
Alendesgor / dominus triplicitatis domus fratrum. primus sunt fratres maiores
secundus medios. tercius minores / et erit eorum dignitas. et eorum esse
secundum loca eorum Quarta domus patrum ac hereditatum / et thezau- Quarta domus
rorum. et omnium absconditorum. et occultorum / et sunt de esse vite
fine hominis / et dixit Alendesgor / que duo triplicitatis domus
patrum / primus sunt parentes / secundus civitates et terras / tercius fines rerum
et carceres Quinta domus filiorum et dilatorum / et sunt quid
futurum sit post mortem / secundum quod laude vel vituperacione. dixit Alen- Quinta domus
desgor / que duo triplicitatis domus filiorum. primus sunt filios et
vitam / secundus delectacionem et vestimenta. tercius sunt legatos Sexta
domus infirmitatum et furorum. sunt fine vite. et quicquid futurum sit Sexta domus
ante senectutem. dixit Alendesgor / dominus triplicitatis domus
infirmitatum. primus sunt infirmitates et valitudines. et de tercio
ab infirmitatibus et a malis. secundus sunt vernaculos et
furos / tercius sunt quod eveniet ei ex eis. et eorum utilitatem atque opera et
de fortior bestiarum et pecorum. et omnium quadrupedum et fortitudo
eorum. multitudo quod eorum ac paucitas. mors eorum in manibus eius vel
egressione ab ea / carcere quod ac retentos Septima domus mulierum Septima domus
et nupciarum et contencionum quod et participacionum et oppositorum. et

Significat medietatem finis vite erga senectutem / dixit ale-
xander / quia dux triplicitatis domus sponsi / primus significat
Octava domus — mulieres secundus contentiones et participatores. Octava domus
mortis. scilicet timore ac mortem atque almaverich et prebas de
hereditates mortuorum quos dixerunt heredes post mortem eorum
possidere / et significat finem annorum vite post senectutem / dixit
alexander / dux triplicitatis domus mortis / primus significat mortem
secundus precepta seu res antiquas / Tertius almaverich et
que hereditaria sunt a mortuis ut supra diximus
Nona domus — Nona domus peregrinationum atque itineris fidei ac religionis sapientie
philosophie et librorum. explanationis sompniorum et legationum. narrationum sen-
iorum atque sompniorum / et significat dimidium vite / dixit alexander
dux triplicitatis domus peregrinationum / primus significat peregrinationem
et omne quod accidit ei / Secundus significat religionem / et
valitudinem earum atque modum earum / et tertius est sapientie
et sompniorum et veritatis eorum opposite in eis atque mendacium
Decima domus — Decima domus regni et operum et sublimationis et exaltationis
regni quoque et memorie. et vocis imperii et magisteriorum
atque matrum. et significat dimidium annorum vite / dixit alexander
dux triplicitatis domus regie / primus significat opus et exaltationem
et sedis exaltationis / et mansionem altissimam / secundus significat
vocem stabilitate atque durabilitatem / Tertius imperium et
Undecima domus — audaciam / Undecima domus fiducie et fortune atque lau-
dis amicorum ministeriorum et ampliatorum / et significat finem annorum
medietatis vite et post medietatem vite / dixit alexander
/ quia domus triplicitatis domus fiducie / primus fiduciam
Duodecima domus — significat / secundus amicos Tertius utilitatem seu profectum eorum / Duo-
decima est domus inimicorum et laboris invidie et tristicie
et pigritie et calliditatis atque bestiarum / et significat finem vite /
et quicquid contingit malis in corpore sua ex bono vel malo /
dixit alexander domus inimicorum / primus significat inimicos / secundus
labores / tertius bestias ac pecora / et hec sunt que significant
domus duodecim
Significant et duodecim domus colores / prima domus ascen-
8 dens et septima sunt albe / secunda et duodecima vi-
rides / tertia et undecima sunt crocee / quarta et decima
rubee / quinta et nona mellite / sexta et octava nigrum colorem /

sexta et octava sunt nigre. Et unusquisque ex planetis
habet in unaquaque harum domorum unam proprietatem ex
proprietatibus accidentibus que dicimus gaudium, quia mercurius
gaudet in ascendente, et luna in tercia, venus in quinta
mars in sexta, sol in nona, Jupiter in undecima, Sa-
turnus vero in duodecima

Et dicitur in sectione domorum quia anguli sunt
fortitudine. et succedentes cadentes ab angulis de-
bilitatem et diminutionem, nisi quod nona et tercia sunt voluptate
duodecima et sexta occultacionum et tristicionum et vilitate rerum
anguli autem et domus angulorum sunt magnitudine honoris
atque fortitudine et exaltacionis et elongacionis a casu, et proinde
planetarum, in cadentibus ab angulis est ... fortune,
De succedentibus autem angulorum que succedit decime et un-
decima, significat fortitudinem et fortunam mediam, ex
ea parte in qua erat fiducia, et illa que sequitur quarta et
quinta. sit fortuna media ex donacionibus et venacionibus
et cura filiorum, ad leticiam et gaudium, que autem succedit
ascendenti que est secunda, sibi sit fortuna media. ex ea
substancie ministrorum, que vero succedit septime et octava
sit fortuna media ex aliena vertice et ex substancia que he-
reditatur a mortuis et a rebus occultis

Hec sunt que sectiones duorum angulorum dum fuerint
in angulis pones, proinde autem domus ascendentis
in ascendente significat fortunam eius per se inceptionum et per
eius acquisicionem, et proinde domus decime in decima vero
et magisteria altiora, et cum fuerint in septima per
convenciones medii atque uxores, et sit proinde in quarta
fortuna per hereditates et causas patrum, et per ponciones
aquarum, et per populaciones et edificaciones, et ex rebus
antiquis et radicalibus. Significat quoque domus decime per
proinde suam in eadem decima fortunam per regnum magnum
vel regem et magisteria altiora, et sit per proinde suam
in septima fortuna per regnum, et victoriam contencionum
et ex causis sponsarum, et per proinde eius in quarta per re-
gnum et causas tributorum ... et edificaciones ci-
vitatum per impositiones ... et custodias civitatum et ex
rebus antiquis, et proinde sua in ascendente per regnum

et ingenia · et per propinquitatem regni / particula autem domini
septime in septima significat fortunam per negociaciones et
communiones · per nutriciones quoque ac mulieres et per sorores ·
et particula sua in quarta · per communiones mulierum et ne
gociaciones per causas priorum et cultus terre · et particula sua in
ascendente per causas medicine atque astronomie · et per opera specu
labilia atque ingenia et cetera similia / et sit per particulam suam
in decima · fortuna per communiones · et per uxores et causas
regis / particula vero domini quarti in quarta sit fortuna
ex cultu terre · et per causas priorum atque res antiquas · et per
particulam eius in ascendente · ex cultu terre et fructu per inge
nium et consilium prosperitatem · et per particulam in decima perfectio
ex cultu terre et fructu · per causas regis ac magisterium ·
et particula sua in septima sit fortuna ex cultu terre et fruc
tu et per causas uxorum et sororum · Hec sunt domini angu
lorum per particulam suam in angulis / similiter facies de par
ticula dominorum ceterarum domorum / sed ideo introduxi
tibi duos angulorum · ut essent exemplar in ceteris ¶ Et cum
volueris scire planetam dominatorem rei aspicies quis pla
netarum sit maioris auctoritatis in domo rei et planetam
qui significat naturam rei illius sicut diximus in naturis
planetarum / videlicet ergo quis planeta sit fortior in domo
rei · et in parte eius ex fortitudinibus minorum quos pre
diximus · ex illo quem perdiximus dum de fortitudine
predictarum planetarum tractavimus · et qui fortior omnibus fuerit
in loco rei · ipse erit dominator eius / verbi gratia interrogacio si fuit
de pecunia et volueris scire · quis sit dominator eius · et si fuerit
secunda domus que significat pecuniam · quintus gradus signi
arietis · quia domus est martis · habet hoc modo mars quinque
fortitudines / exaltacio quoque est solis / et habent in ea qua
tuor fortitudines / et eciam est ipsius solis triplicitas / et habet
in ea tres fortitudines / habet ergo ibi sol septem fortitu
dines / et est terminus iovis / habet ibi duas fortitudines / ¶ Est
etiam facies martis / et habent ibi unam fortitudinem ·
ergo mars ibi habet sex fortitudines · quinque ex domo et
unam ex facie / et sol septem / et planeta hic vocatur

alnutas · sol ergo principatum accipit ibi · quia habet septe
fortitudines · et ipse diatur in domo sue · ipsi aspicies in
loco partis sue · et partis fortune · et participem istorum facies
ione · qui est fator sue natiis · et inuenies fationes planetarum
testimonia · et facies · hoc de omnibus domibus · et stabis
dnatorem earum · ex partibus esse planetarum accidentalibus
est alhais · hoc est cum fuerit planeta diurnus in die super
terram · et in nocte sub terra et planeta nocturnus in nocte
est super terram · et in die sub terra · et si cum hoc plata fuit ma-
sculinus in signo masculino · et planeta femininus in feminino dicitur
esse in suo haiz · et erit fortitudo eius ut fortitudo viri
in loco eius perfecta acquisitor atque fortune · et quia auxili-
ante deo iam peregimus quod proposuimus tractare de titulo eius
et eius accidentibus postquam narratione septem planetarum · et
naturas corporis · esse et eorum et quid significent

Saturnus est masculinus · malus diurnus · et est fator
primus si fuit natiuitas in nocte · et sit senectutem
primam si fuerit occidentalis · et mediam senectutis si fuit
orientalis et sit grauitate frigoris et siccitatis · et ex com-
plexione corporum melancoliam et augmentationem eius atque di-
stillationem · et fortassis erit frigida ponderosa fetidi odoris
et est multe cumptionis · et vere dilectionis et sit profun-
ditatem consilii et multitudinem plenum · ex magisteriis
res antiquas preciosas et cultus agrorum populacionis terrarum
et fluminum · et hoc si fuerit fortunatus · et res viles si fuit
malus · ut confricationes in balneis et fullones et nautas
· et si fuit fortunatus erit vere dilectionis preciosus et patiens
· et si fuit malus indiscretus instabilis tristis male suspi-
tionis nullum suspitans commouens homines ad murmurationes
et si fuit infortunatus sit de sibi res antiquas et dnalba he-
reditates et bene cultus · et si fuerit malus sit sordidas aquas
· et mali saporis · et sit ex infirmitatibus flegmaticos mor-
bos et melancolicos acutos · ut lepram cancros et huius
· et sit peregrinatos longinquas labore et tarditate
et almanericis · et substancias mortuorum · patres oppositum
et auos et fratres maiores eunuchos senes et viles.

hominum . et significat de operibus opera coriorum . si solus fuerit significator
absque complexione alicuius planetarum . Si complectitur sibi Iu-
piter significat opus pergamenum in quo scribuntur divini libri . et
si complectitur sibi Mars significat sotulares sotularum et preparatores
earum . et si complectitur ei Sol significat opus consutores coriorum
. Si complectitur ei Venus significat opus coriorum ex quibus fiunt
timpana et alia instrumenta quibus utuntur in ludis . et
si complectitur ei Mercurius significat opus coriorum in quibus
scribuntur testamenta . et nomina stipendiorum . et si com-
plectitur ei Luna significat preparatorem coriorum ferarum et mor-
tuorum alium . et significat de sectis eam que imitatur veritate
confitetur si fuerit fortunatus . et si fuerit malus significat credenciam
pluralitatis . et cum multa heptacony . et dixit Messahalach
. quem deus velit qui fuit verus astrologus in sua professi-
one medus qui sic dictus est quod Saturnus significat fidem iudaicam et
de antiquioribus et omnes confitentur et ipsa nulla autem
. sicut Saturnus non ob ingeniatur . et ipse nulli . et indumen-
ta nigra . et dixerunt quidam alii quod significat interiora auris
et splen et stomachum et significat de coloribus nigredinem
et ex diebus sabbatum . et de noctibus eam que precedit quartam
feriam . et quantitas orbis eius est 3 gradus et an-
ni fridarie eius sunt 11 maximi vero X 6 7 . et anni
71 . et medii 43 et dimidium . et minores 30 . Fortitudo
eius in plagis celi . in dextera septentrionis . et dixit
Messahala . quod significat de figuris hominum hominem ni-
grum et croceum . qui mergit oculos suos in terra pon-
derosum in incessu . adiungit pedes . et qui fuerit macer
vertuninus . habentem parvos oculos . rarum barbam et
siccam cutem labia spissa . callidum . ingeniosum seductorem
. et dixit Dorothius quod significat hominem corpore valde pilosum
mentis pupillis et de partibus habentem partem fortitu-
dinis et stabilitatis . et significat causas terrarum
et hereditatum . et eos qui preparant operibus . audaciam
et laborem

Jupiter fortuna masculus diurnus / et est significator substantie
et operator calorem et humiditatem temperatam et aeream
sanguineam / et de etate significat iuventutem usque ad perfectionem
etatis . et de magisteriis que pertinent ut iusta iudicia iudi-
care et pacem inter omnes homines mittere et in bonis stu-
dere . et significat abundantiam substantie . et de negotiis ea que
sunt absque seductione . et significat animam vitam et leti-
tiam . veritatem religionem et patientiam . et omne prep-
tum pulcram et prosperum . et abundantiam veneris / et de in-
firmitatibus / que fiunt ex sanguine per augmentum quantitatis
et non superfluo . ex ventis . et est planeta sapientie et intellecti-
um si complectitur Saturnum . significat nigromanciam incantationes
et exorcismos / et si ei complectitur et Mars significat studium me-
dicine / Si Sol significat sectas in contentionibus et disputationibus / Si
complectitur ei Venus . significat compositionem amoris . et aliarum scien-
tiarum delectabilium / et si Mercurius significat studium arismetrice
scribende astronomiam physicam atque geometriam / et si com-
plectitur ei Luna significat scientiam dispositionis aquarum et
mensure earum . aeris et terrarum . et de qualitate animi
significat largitatem et verecundiam atque misericordiam / et de sectis
pluralitatem et simulacrum / quidam autem dixerunt / de
significat epar et aurem sinistram . brachia et ventrem
inferiorem quam pectus et intestinorum / et de coloribus colo-
rem viridem et cineream . et horam plenam / et quantitas
eius orbis est 9 graduum . et de diebus habet iovis diem
/ et de noctibus noctem diei lune / et anni firdarie
eius sunt duodecim . et anni eius maximi sunt 428
/ et maiores 79 / et medii 45 et dimidium . minores
vero duodecim / et fortitudo eius ex plagis [illegible] in occi-
dente et dixit Messalla . quod significat de figuris hominis colorem
album habentem ruborem in facie . oculos non prorsus
nigros . nares non equales et breves calvum in aliquo
dentium habentem ingredientem pulcre stature boni ani-
mi . moribus bonis . pulcri corporis . et dixit doro-
theus . quod significat magnos habentem oculos et pupillam magnam
. latam frontem crispum / et de partibus habens
partem perfectus et beatitudinis / et significat fidem et appeti-
tum in bonis et de operibus salubritatem et securi-
tatem et participationem etc.

Mars masculus nocturnus malus operatur calorem et siccitatem
/ et est significator fratrum et peregrinationum. et habet de
etatibus iuventutem usque in finem iuventutis / et natura eius
colerica amari saporis. et de magisteriis omne magisterium
igneum / et quod fit per ferrum et ignem. sicut est percussio gla-
diorum cum malleis. cum se complectitur Saturnus significat per-
cussionem ferri. et si Jupiter fit percussionem auri. et si com-
plectitur ei Sol fit percussionem nummorum. et si complectitur
ei Venus fit magisterium ornamentorum. et si Mercurius percussionem
[illegible] / et si complectitur ei Luna percussionem librarum / et fit ex eo
tum plus supplicat scientiam operum medicine / quia si nulla plane-
ta ei complectitur fit minucionem et vulnerum apertionem. et
plagas / et si complectitur Saturnus opus medicine et mu-
lierum / et si complectitur Sol fit curam oculorum / quia si comple-
ctitur ei Venus fit opus ornamenti. ut tonsuram crinium et bar-
barum / et si complectitur ei Mercurius abscisionem verrucarum / Si
Luna eradicationem dentium et purgationem aurium / fit ex eo in
naturis [illegible] initias effusionis sanguinis. et oppressiones
per viam obsessionis viarum et iracundiam. et ducatum ex-
ercituum festinationem in verecundiam et peregrinationem extra pa-
triam / et casus abortivorum. et fratres medios atque sorores
/ et sciam atque discretionem cure bestiarum / et de infirmita-
tibus febres calidas et sanguineas. et pustulas sangui-
neas. et alabira. que est rubedo corporis cum asperitate
et feditate / et corruptiones carnium cum putredine. et
dimidium capitis dolorem / et ignem sacrum et pavorem
/ et cogitationes horribiles que inquietant hominem. quo-
niam veniunt et impediunt atque vane recedunt et quecumque sunt ad infla-
mationem caloris de commotione animi et conturbationem. Si appli-
cuerit cum Saturno fit odium et maxima invidia / et ex a-
spectibus eius quecumque sunt bellorum. et vanitate et celeritate mutabilis
a fide. et multitudine hesitationis / et mutationem de testamento
in testatum / erunt hi qui orientur sub ipso / et dixerunt quidam
quod habet de membris fel renes et venas et dorsum. et habet
de coloribus rubedinem / et quantitas orbis eius 8 gradus
/ et de diebus habet diem Martis. de noctibus noctem sab-
bati / et anni firdarie eius sunt 7 et anni eius maxi-
mi 264 et maiores 66. medii autem 40 et dimidius

et minores // et fortitudo eius in plagis circuli in me-
ridie / et dixit Mesalla quod significat de ymaginibus hominum ha-
bentium rubeam faciem · habentem capillos ~~rubeos~~ russos
et faciem rotundam · leviter habens et honestatem habentem
oculos grossos horribilem aspectum · habentem in pede ma-
culam vel signum / et dorotheus dixit acutum aspectum habentem
ex partibus partem audacie / et significat presenciam superbiam
levitatem · nobilitatem audaciam vanitatem et festinacionem
in omnibus rebus / et habet ex partibus mediam terras romanorum usque
ad occidentem et terras francorum

Sol per aspectum fortunatus et malus per coniunctionem in uno signo
et est masculinus diurnus operatur calorem et siccitatem / et
est fortior prius prius si fuerit nativitas in die · significat regnum
maximum · et animam vitalem · lumen et splendorem ·
intellectum medianum · et pulchritudinem atque fidem / et ex etate
finem iuventutis · et participationem omnibus planetis in dispositione
annorum / et ex magisteriis regnum principatum venatorem
oculatorem et purgatorem tam omnium specierum purgandi · cum opi-
nionibus et aliis purgationibus / et ex infirmitatibus infirmi-
tates calidas · siccas in corporibus apparentes / et ex subst-
ancia plurimum et omnes species suas / et ex qualitatibus
animi sublimitatem et prudenciam · et que sequitur ho-
norem et largitatem et gloriam / et pluralitate meritis
/ et ex sectis culturam bonam et plenam / et significat imperium vocis
et fortitudine celeritatis Cum si complectitur Saturnus
significat villicatorem et huiusmodi principatum / et si Iupiter significat prin-
cipatum in fide et religione · et esse iudicem inter homines de
operibus oppressorum / et si complectitur ei Mars significat ducatum
exercitus · et investigationem bellorum / et si complectitur eius Ve-
nus significat regnum per mulieres · et obsequium potenciam · et si
complectitur ei Mercurius significat consultores regum · et opus librorum
et hereditatem et maiorum opum · et si Luna · opus legatorum
et ductorem exercitum et similia / Et dixerunt quidam
quod sol significat ymaginem velut hominis et speciem ex viris velut
dextram · et ex mulieribus sinistram / et dixerunt quidam
quod habet cor medullam et femora / et ex infirmitatibus
corruptionem carnium in ore / et dextrum oris · et destructionem
aque in oculis · pluralitas eius in capite / et dixerunt quidam
quod cum fuerit in ascendente erit coniunctus et habebit signum

in facie / et habebit ex coloribus quod videtur nigro colore /
Quantitas orbis eius est 11 gradum anni firdarii eius sunt 10 / et anni maximi sunt 1200 / et maiores 120 / medii autem 66 et dimidium / vel sunt quosdam 39 et dimidium / minores 19 / fortitudo eius ex plaga celi in oriente Et dixit Mesalla quod fit homo eius qui habuit colorem inter croceum et nigrum tectum ad ruborem brevis stature crispum pulcri corporis / et dixit dorotheus signum solis et lune est figura planetarum qui fuerint cum eis . et quod dignior fuerit loco eorum .. vel volunt signum solis . scito quod est crocea . huius partem ruboris omni eius aequalitatem crocei / et ex partibus partem huius futurorum dimatos et est scitor nature et sensus et electos ex certos fidei sperantium et laudum . et ex partibus hec terras romanorum

Venus fortuna feminam nocturna . et est frigida mulierum et uxorum et iuvenum / si fuerit nativitas diurna . et operatur frigus et humiditatem temperatum / et ex etate habet iuventutem . ex ministeriis instrumenta ludorum ornamenta quoque et figuras pulcras / et ludos aleatum et scacorum . saltaciones et ora . et omnia genera luxurie / et compositiones coronarum et usus earum . pulcritudinem ac munditiam . aurum et argentum dilectionem ludi risus et gaudium . dulces ex speciebus et potatores inebriantes . et quod credit omnibus . stat ex largitatem diligentiam . amorem iustitiam et domum orationis . retinet quod fidem . et est magistra omnium sonorum musicorum / et si complectitur ei saturnus est sonus cantacionum . quibus deflentur mortui vel quas cantant edificatores . qui edificant . et si complectitur ei Jupiter est sonus cantacionum et lectionum . quibus utuntur domum sectarum in altaribus et in locis orationis eorum . et si complectitur ei Mars est sonos quibus utuntur seculares et cantus vulgi . in quo est mentio preliorum vel largitatis vel ligationis et laboris / et cantus in quo est mentio captivorum . et alligationis et percussionis flagellorum / et si sol est sonus legum . quo canitur coram regibus et nobilibus / et si complectitur ei Mercurius est sonus qui operatur in compositionem sonum / et si luna est cantus nautarum in navibus / et ex infirmitatibus morbos frigidos et humidos / et maxime

qui accidit in membris genitalibus / et de scientia que q-
ritur propter pulcritudinem ut sunt ornamenta mulierum et vesta-
rum margaritas atque picturas / et de qualitate sani-
tatis et amicicie et corruptione et hiis similia. et cu-
piditates comestionis atque potacionis / et de sectis cultuum
idolorum / et eos in quibus maxime accidunt comestiones
atque potaciones / et dixerunt quidam quod sunt lancee et spina
dorsi / et alii dixerunt. quod habet sive pinguedines renes
et vulnera matrem et umbilicum / et habet de coloribus al-
bedines. et de saporibus unctuosum / et quantitas orbis eius
est 1 gradum / et habet de diebus diem veneris. et de noc-
tibus noctem martis. et anni firdarie eius sunt 8. et
maximi 1 & 2. maiores 82 / medii 47 / minores 8
/ fortitudo eius in dextra orientis / et dixit alchabitius /
quod sunt de figuris hominem [gerens] album trahentem ad nigre-
dinem pulcri coloris et capillorum. faciem habentem rotundam
et parvam maxillam. oculos pulcros nigredo oculorum
eius plus quam oportet / dixit et dorothius. pulcram habens
faciem et multos capillos albam infectum rubore crassi-
tudine bene mollem / et habet de partibus partem desideri-
um amicicie et ludum dilectionem partem generationis
masculorum / de partibus uero tres arabum

Mercurius corruptibilis masculinus diurnus inclinatur per naturam
suam ad eum cui complectitur ex planetis et signis
/ ipse significator fratrum minorum. et sunt servos divitate et ora-
cula prophetarum et credulitatem operis et orationem / quia si fuit in
natura sua. et regis placata et quod signat sunt tres vel (?). et augmenta-
tionem verum et ostendendo / et de etate iuventute et prophetiam in ea
/ et de operibus opera que generant cogitationem et rethoricam. et
negociacionem et computationem et geometriam. dispositione et
philosophiam. proverbia. et scripturam. et versificandi scientiam / et opus
minorum maxime Cum si complectitur Saturnus sunt in opere
opus numerum mensure terrarum et hereditatum. et numerum edi-
ficiorum / et si iupiter sunt numerum psallendi / et numerum libri or-
dinacionem / et si complectitur ei mars sunt numerum qui sunt
in donatibus excitandi et pugnandi et numerum percussionis
flagellorum / et si complectitur ei sol sunt posse numero regum
et substancie domorum / et si complectitur ei venus sunt numerus
cordarum liguorum seu citharum. et numerum sonorum atque suf-
flarum / et si luna. sunt secularum numerum que
fuerunt ad quinqueones ituacionum de domum / et significat dentibus

Infirmitates spirituales et cogitaciones horribiles et detri-
menta atque dubitaciones / scilicet ab animi intellectum. secundum com-
plexione sua atque qualitatem. cum fuerit fortunatus erunt boni-
tates secundum genus fortune quod facit eum fortunatum /
et secundum locum in quo fuerit fortunatus / et cum fuerit malus erunt
iniquitates secundum malum quod eum facit / et secundum locum in quo
malus factus est / et de sectis significat culturam unitatis
et hoc scribere eum ypocrisis et simulacionem / et dixerunt quidam
quod significat femora umbilicum et crura nervos atque venas. et
de coloribus habet omnem colorem commixtum atque variatum
et colorem floris lilii campestris / et quantitas orbis
eius est 1 gradus. et ex diebus habet diem Mercurii et
de noctibus noctem diei dominici et ex saporibus saporem
inspissatum / et anni firdarie eius sunt 13 / et anni maio-
res 76 maximi 480 / et medii 48 / minores 20 /
fortitudo eius in plaga celi in septentrione / et dix-
erunt quidam / quod in motu a retrogradacione usque ad stacionem
secundam significat pueriiciam / et a quadratura 2a usque ad quadraturam
solis iuventutem / et a quadratura solis usque ad stacionem
primam mediam etatem / et a stacione prima usque ad medi-
um retrogradacionis sue significat senectutem et in medio retrogra-
dacionis sue significat senectutem et decrepitatem / et a
quadratura prima per directum significat dileccionem et amiciciam / et a
quadratura prima per directum usque ad stacionem primam. significat dileccionem
et amorem imitacionem / et in stacione prima secunda eius ad retro-
gradacionem significat inpedimentum decrepitatis / et dissimulacionem,
et significat tarditatem et verecundiam. occupacionem in rebus, et a
medietate retrogradacionis significat celeritatem irate. et
ingenii debilitatem. et apud stacionem secundam significat occupa-
cionem ingenii / et tarditatem egressum ad celeritatem et in
quadratura prima per directum significat celeritatem. et ingenium et proprie
et latitudinem cordis / sicut accidit veneri. in his locis et
planetis altioribus. Et dixit Alcabitius. quod significat Mercurius
de figuris hominum hominem non nimis album neque nigrum
habentem colorem. elevatam frontem habentem. et habentem
in facie longitudinem et nasum longum. et raram barbam
in maxillis. et oculos pulcros non ex toto nigros.
longos quoque habentes digitos / et ex partibus habet partem negoci-
acionis / et significat timorem et inspiracionem. et bellum ini-
miciciarum et seductores et divites / significat quoque prosperitatem et magi-
sterium et subtilitatem in opere et disputacione / et consilium
que sunt in hominibus de dictis et sermonibus

Luna fortunata feminina nocturna operatur frigus et humiditatem
et est secundum statum meum. si fuerit nativitas eius nocturna. et de mea
flegma temperatum. et significat etatem puerilem et inicium crescendi
et ex operibus significat legaciones et mandata. et opera grauia atque
rum secundum quantitatem fortune vel malicie / vnde si fuerit bo-
na significat bonum et ego / significat et principatum. si prefuerit aliquibus
rebus ad regem pertinentibus / et si fuerit fortunata a sole in
bono aspectu / et de speciebus significat argentum. et hec cultum si
habuerit auctoritatem in quarta / et ex secta religiosos / et ex
firmitatibus significat guttam et vultus corporis et membrorum
torum. et corporis fuerit in plenitudine frigoris et humiditatis. et qualitatem
animi significat complexionem suam cum planetis. Quod si com-
plexata fuerit fortuna veneris significat curialitatem et benignitatem
et amorem sanctitatem et morum honestatem et motus celeritatem
et dominis obsequium / et si fuerit Jupiter. significat honestatem et
cautelam et societatem benignitatem / et si complexa fuerit
malis. et si fuerit mars. significat studium et seperatores inter
homines. et vitam instabilitatis / et si fuerit Saturnus odium
simulatorum atque invidiam / et si fuerit sol ab aspectu lau
dabili dispositionem regalem / et si fuerit Mercurius / significat retho-
ricam et bonitatem lingue et scripture / et dixerunt
quidam quod significat cogitationem ac nouitatem grauitatem lingue
mulieres honestas et nutrices paruulorum / et dixe-
runt quidam quod significat cerebrum et pulmonem proprie / et ex colo-
ribus significat croceum colorem / et ex saporibus salsum / et quanti-
tas orbis eius est 12 graduum / et significat ex viris oculum sinistrum
/ ex mulieribus dextrum / ex diebus diem lune. ex noctibus
noctem veneris / et annos firdarie sunt 9 / maiores autem
108. et maximi 720 / et medii 66 et dimidium / et
secundum quosdam 39 et dimidium / minores vero 27 / et forti-
tudo eius in dextera occidente et dixit Azophalla quod significat de
figuris hominum colorem album confectum rubore medie superciliis
benivolum. habentem oculos non ex toto nigros faciem
rotundam et pulcrum statum et de facie signum / dixerunt
quidam quod significat puericiam ab inicio mensis usque ad 8 dies
et usque ad 14 dies iuventutem. et significat etatem perfectionis
vel mediam etatem usque ad 21 noctem. et senectutem usque
ad quintam vel usque in fine mensis quod iungitur soli, et
cum fuerit sub radiis solis significat secreta et res occultas / et
inicio mensis significat omne quod faciendum est / et in completione
significat omne quod destruendum est in medio / et in inicio mensis
ipsa significat accusatores / et in fine mensis accusatos. et significat in
inicio mensis lucrum. et commercium. et in fine mensis stipen-
dia et dispersos. et significat in oppositione contra-
rietatem / et coniunctione inimicos ad opponendum. Hec eadem fuit

inter eam et opposicionem 18 gradus / sunt esse inter coniunctionem et eius
campum. et cum separata fuerit ab opposicione sunt exceptiones eius
pus a coniunctione / et in ortu suo de sub radiis solis signi-
ficat egressum ab occultacione. et in introitu suo sub radiis
sunt aptacionem ad occultandum. et hora diminucionis a sole sunt
apparicionem egressus sui ab occultacione / et hora egressus sui de
sub radiis sunt apparicionem et adventum ab absencia et dum
in quarto aspectu solis fuerit sunt diminucionem seu descensum ab al-
to in infimum / sicut in quarto secundo / sed in quarto
aspectu primo sunt apparicionem verum. et lucrum et augmentum
generare / et in quarto aspectu solis secundo sunt hore opposita
. et dixerunt quidam quod luna a coniunctione usque in medium
sui luminis primum eius natura erit humiditas / et a medie-
tate luminis sui usque ad completionem erit natura eius calor
. et ab impletione usque ad medium sui luminis erit natura eius
siccitas / et a dimidio luminis secundo erit natura eius frigus
Reliqui autem planete ab ortu suo usque ad stacionem suam
primam. acquirunt in naturam humiditatem / et sunt pueritiam et
a stacione eius prima usque ad opposicionem solis. erit natura eorum
calor / et sunt iuventutem / et ab hoc loco usque ad sta-
cionem secundam erit natura eorum siccitas. et sunt postremam etatem
/ et a stacione sua secunda usque ad occultacionem primam
erit natura eorum frigida / et sunt senectutem / et dixerunt quod sol
sunt spiritum et animam vitalem. et luna cogitacionem et sensum
et Saturnus merorem et tristiciam et vilitatem et malum
Jupiter vitam et sapienciam / Mars iram furtum. Venus ludum
et gaudium Mercurius volitate seu dya[illegible] et disciplinam
/ et quedam diximus de statum planetarum in libro introductorio
complecti et alibi in ceteris De ordine autem pla-
netarum seu principatu eorum in creacione eorum et quamdiu
fuerunt in utero matris sicut / quod primus mensis ab hora con-
cepcionis est saturni / secundus Jovis / tercius Martis / quintus sol
/ quintus Veneris / sextus Mercurii / septimus lune / octavus
Saturni / nonus Jovis / et ideo non vivit qui nascitur
in octavo mense. eo quod sub potestate Saturni nascitur
Principium quidem seu ordinacio planetarum in vita humana
. et qualiter disponant vitam nati taliter dividitur. luna
incipit ab egressu nati hoc est a nativitate pueri et
disponit secundum quantitatem annorum nutricionis que sunt
quatuor anni / deinde Mercurius post hec 10 / deinde Venus
8 / postea Sol 19 / post hec Mars 17 / post hec Jupiter 12 / post
hoc Saturnus usque ad finem vite

Caput draconis est masculinum et est fortuna et natura eius composita ex natura Jovis et Veneris. et hoc significat regnum et fortunam ac substantiam / et dicunt quidam quod natura eius sit augmentacio boni. quia cum fortunis auget fortunam / et cum malis auget maliciam eorum / et amfridarii eius sunt 2. Cauda eius est mala. natura eius est composita ex natura Saturni et Martis. et significat defectionem capud et paupertatem / et dixerunt quidam quod natura eius est diminucio quia cum fortunis minuit fortunam eorum / et cum malis minuit maliciam eorum / Adeo quod dictum est quod caput est fortuna cum fortunis et mala cum malis / et cauda mala cum bonis et bona cum malis / et amfridarie eius sunt 2.

Si fuerit aequa dies vel nox alicuius planete. eius erit prima hora ipsius planete illius diei / et secunda hora alterius planete qui hunc succedit / et cetere ceterorum secundum circulorum ordinem. Verbi gratia dies Veneris prima est ipsius Veneris / secunda Mercurii / tertia Lune / quarta Saturni / quinta Jovis / Sexta Martis / septima Solis octava iterum Veneris / nona Mercurii / decima Lune / Undecima Saturni / duodecima Jovis. Ecce omnes / Ecce omnes duodecim horas diei inequales habes. Item de horis noctis / prima hora sequentis noctis est Martis cuius est tota nox / secunda Solis. tertia Veneris / quarta Mercurii / quinta Lune / sexta Saturni / Septima Jovis / octava Martis / nona Solis / decima Veneris / undecima Mercurii / duodecima Lune. Ecce etiam habes horas inequales noctis / et modo post dies Sabbati / cuius prima hora est Saturni et ipsius est tota dies. et per ordinem inveniendo invenies horas dierum et noctium et dominos earum / super planetas secundum quod dictum volunt / dicuntur et hec esse masculine et feminine / quia prima hora uniuscuiusque diei vel noctis dicitur masculina / secunda feminina / et quotque succedunt per ordinem. una sit masculina et alia feminina / usque in finem / et quia de ampliatione iam perfecimus significationes planetarum in semet ipsis et quod sciunt / nunc quomodo narrando quid eis accidat in semet ipsis ab invicem et a quibus erga quos

In ista differentia estimat primo de esse planetarum in circulis suis et equacionibus eorum planetarum in orbibus suis et motu apparente [illegible] et accidentibus que eveniunt planetis [illegible] ad alterum [illegible] ibi [illegible] astrologi cum magna diligentia et rectificationibus [illegible] attendentes istas species que [illegible] et effectus mirabiles in rebus mutabilibus procedunt. Sed quosdam eorum astrologos evenit error magnus et debilitas intellectus in hac parte propter ignorantiam horum [illegible] ut dicitur [illegible] partem quadripartiti etc.

Significatio planetarum [illegible] presentia [illegible] planete [illegible] ad [illegible] orbis [illegible] ascendens [illegible] planeta [illegible] lunae [illegible] in epiciclo [illegible] lineam [illegible] in auge [illegible] magnitudine [illegible] planete [illegible] in opposito augis [illegible] etc. [illegible] in libro de [illegible]

Differencia tercia est in eis que accidunt planetis in semetipsis et ab invicem et quibusdam erga quosdam. Significacio planetarum in semetipsis est ut si planeta ascendens in circulo augis sue et tunc erit minor lumine et magnitudine atque tardior cursu, et cum fuerint inter ipsum et augem eius minus 90 gradibus maior vero et est fortior. Si autem fuerint inter ipsum et augem precise 90 gradus equalis erit in lumine et magnitudine cursu et fortitudine. Si vero fuerint extra hec duo loca plus 90 erit descendens in circulo augis et apparebit maior lumine et magnitudine et erit cursu velocior et fortior. Et si fuerit porcio eius cum libet argumentum equatum minus 180 gradibus erit augens numerum, et si fuerit porcio eius plus erit minuens numerum. Et si fuerit porcio eius equata 180 vel 360 nec augens nec minuens. Et si addatur eius equacio super medium cursum dicitur augens numerum vel numerus. Et si minuitur equacio dicitur minuens numerum vel numerus. Et quando aliquis trium planetarum altiorum vadit plus medio cursu suo dicitur augere cursum, et si minus vadit dicitur minuere cursum, et si vadit tantum dicitur eius cursus equalis. Et quando aliquis planetarum inferiorum vadit plus cursu solis erit augens cursum, et quando vadit minus erit minuens cursum, et quando vadit tantum erit cursus eius equaliter. Esse autem lunarum in cursu est sicut esse trium altiorum planetarum. Sed quando planeta septentrionalis cum transit genzahar sive cum transierit per viam solis [illegible] a meridie ad septentrionem, ille quidem transitus ab astrologis [illegible] circulorum dicitur genzahar. Sed quando planeta transierit predictam abscisionem et fuerint minus 9 gradibus erit planeta septentrionalis ascendens, et quando transierit a 9 gradibus usque ad 180 erit septentrionalis descendens, et cum transierit hunc numerum usque ad 360 erit meridianus ascendens. Hoc est esse planetarum in semetipsis etc.

Hec esse autem ipsorum ad invicem tractemus quid accidat septem planetis erga luminaria, et dicamus de hoc quod dixit ptolomeus et albumasar

hoc est de visione adinvicem faciei ad faciem / hoc est cum fuerit
inter planetam et solem · dum ipse planeta fuit a sole oc-
cidentalis · dum scilicet ad solem tantum quantum est inter do-
mum ipsius planete et domum solis de signis / aut cum fuit
inter ipsum planetam et lunam · cum fuit occidentalis a luna
tantum quantum est inter domum ipsius planete · et domum lune
ex signis · quia planeta eum precedit soli · et fuit a sole sa-
turnus scilicet in signo 6to · et iupiter in 7to · mars 8vo ·
venus in 4to / mercurius in 2o · tunc dicitur esse in almugueija
solis / sic cum fuerit inter unumquemque planetarum succedente
hic numerus signorum quo utique planeta mutatur / dicitur esse in al-
mugueya lune / dicit ptolomeus tunc quod planeta in almu-
gueya solis cum fuit longe a radiis · et a luminaribus et quod
tunc tutus

Ut ex hoc victoria planete hoc est ut sit planeta
in suo hais in convivitate et in equo angulorum ascendentis
· et equo luminarium sit in loco equali in quadratura vel
in equo angulorum · ita quod sit planeta in die orientalis
a sole · et in die occidentalis a luna · et ex planeta ex
quo tegitur radiis solis · donec appareat de sub radiis
vocatur combustus · et cum incipit intrare radios dicitur
incipere comburi / et cum absconditur de sub radiis / et cum
fuit infra 12 gradus dicitur oppressus / et cum fuerit cum sole in
uno gradu · et fuerint inter eos 16 minuta aut infra
· et latitudo eius sit 16 minutorum vocatur unitus · et cum
transierit eandem unionem petens ortum donec videatur
· vocatur evasus · Et ex quo apparet altiores de sub radiis
solis incipiunt oriri et apparere mane ante solis ortum
usque ad oppositum vocantur orientales et dextri / ex quo tamen
fuerint oppositum donec coniungantur iterum soli vocantur oc-
cidentales sinistri · venus vero et mercurius ex quo separ-
antur aliquibus eorum a gradu solis medio retrogradi
tamen sive incipit apparere scilicet ante solis ortum donec com-
buruntur a sole in sua directione vocantur orientales / et ex
quo separantur per directionem a sole donec iterum comburantur
occidentales / et cum fuerint in ortu suo et cum fuerint
occidentales vocantur dextri / et dicuntur esse masculini
· et in occasu suo · et cum fuerint occidentales vocantur
sinistri / et dicuntur esse feminini · et tunc sunt fortiores
Tres vero altiores ex quo exeunt de sub radiis solis
vocantur orientales · et dicuntur augmentum in fortitudine

usque ad 30 gradus a sole, et post hoc dicuntur orientales fortes usque ad alios 30 gradus scilicet quousque separantur a sole per 60, post hoc dicuntur orientales euntes ad debilitatem donec veniet ad retrogradationem, et tunc nominantur orientales retrogradi donec fuerint in oppositione, post hoc erunt occidentales retrogradi. cum transierint oppositum donec pervenient ad directionem, deinde directi usque ad 30 dicuntur occidentales fortes, et post hoc usque ad alios 30 donec sit eorum longitudo a sole 30 gradus tunc dicuntur occidentales euntes ad debilitatem deinde sunt occidentales debiles donec intrant sub radiis solis. Inferiores vero cum separantur a sole et ipsi sunt retrogradi dicuntur orientales debiles. post quam esse non desistunt donec venient ad directionem primam et tunc sunt orientales fortes donec sit longitudo eorum a sole sicut longitudo solis ab eis hora retrogradationis, deinde sunt orientales debiles donec opprimuntur radiis solis, et tunc sunt uniti, deinde sunt combusti euntes ad apparitionem quousque videantur, et cum separantur a sole in directione usque ad 60 gradus sunt fortes et a 60 usque ad horam retrogradationis sue donec erunt retrogradi, erunt debiles et planeta cum ceciderit de sub radiis solis. et isti planete indocti sunt. dicitur quod sit in lumine proprio, hoc est esse planetarum cum luminaribus.

De esse autem illorum ad se invicem, et de quadratura, quadratura enim est cum fuerint duo planete in duobus signis aspicientibus se. et fuerit levior in signo suo minus gradibus quam sit ponderosior in signo suo, fuerint quod inter eos 6 gradus vel infra. tunc dicitur quod levior vadit ad quadraturam ponderosioris. et cum eorum gradus fuerint equales perficitur eorum quadratura. et cum transierint levior erit ponderosior separatus ab eo. et hec quadratura dicitur quadratura longitudinis. Commixtio vero latitudinis est ut duo planete iungantur secundum latitudinem fuerint quod in uno signo vel. et sit latitudo eorum equalis et in una parte. vel fuerint quadrati vel oppositi et fuerint eorum latitudines equales. ita ut latitudo unius sit ascendens in septentrione. et alterius

descendens in septentrione / vel unus ascendens in meridiem alterius descendens in meridiem / aut si fuerit contrario ex aliquo istorum appetitum / fuit quod latitudo unius solis ascendens · et alterius meridionalis descendens · et ideo et hoc rarissime contingit / Hec est contrarietas latitudinis Et cum separatur unus planetarum ab alio · et nullum aliorum planetarum iungitur quamdiu in eodem signo fuerit dicitur esse cursu vacuus / Et si fuit in aliquo signo · et ab planeta non apparuerit hoc signum · ie planeta quamdiu in eo fuit dicitur quod sit feralis vel agrestis / Et cum fuit separatus planeta levis · a planeta ponderosiori · et iunctus fuit alii · transfert naturam primi ad secundum · transfert etiam planeta naturam alicui hoc est ut iungatur planeta levis ponderosiori se · et ipse ponderosior iterum alteri ponderosiori se / tunc medium transfert naturam levis ad ponderosiorem Si aut non iungatur unus istorum planetarum alteri / sed iungantur ambo alteri tercio · tunc si apparuerit ie tercius planeta ad aliquem locorum eorum reddit lumen ipsorum ad locum illum / et hoc vocatur redditus luminis /

Item si unus planeta non iungatur alteri · sed alius planeta tercius inter utrosque transtulerit lumen suum · tunc hec contrario dicitur eius redditus luminis

Sequitur prohibitio · et fit duobus modis · uno ex contrarietate, hoc est cum fuerint tres planete in uno signo sed in diversis gradibus · tunc ie planeta · qui est medius prohibet priorem sit illum qui est minus gradibus · ne iungatur ponderosiori donec transierit eum Secundo ut duo planete sunt in uno signo · et levior iungitur ponderosiori · alius quod iungatur eidem ponderosiori per aspectum / ie quod quando cum eo in uno signo · prohibet applicantem a coniunctione ponderosioris / si quod fuerint eius hoc gradus illius cum coniungitur / et illius qui applicat equales · vel minus / si idem ie qui applicat prior fuerit gradum ponderosioris erit contrario applicatus

Et si iungatur planeta · domino alicuius signi in quo fuit / vel domino exaltationis seu domino ceterarum dignitatum · in quibus dicitur pulsare · id est mittere naturam illius planete qui est dominus eiusdem dignitatis ad eum · et si levis planeta fuit in domo vel in alio signo ubi habet aliquam dignitatem · et iungitur alicui planete carenti potestate in eo dicitur / ille levis pulsare · id est mittere suam virtutem et fortitudinem / et si fuit in aliqua dignitatum suarum et apparuerit aliquem planetam · dabit ei virtutem ·

tunc ibi et si levis ut in aliquo venus ... in sua dignitate ut in ... libre ... et applicat ponderosiori se ut martem qui ibi ... in dignitate ... libre · qui est ... marte · in tali casu levis ut venus dicitur pulsare · id est mittere ... suam ponderosiori ... marti Et si ... planeta ... venus ... in sagittario ubi est dignitas ... et Jupiter in libra ubi est dignitas veneris in tali casu venus est recepta a Jove ... et ... et ... si fuit planeta receptus etc

Ad ... modum ibi ... sit ... in ... et ... in ... et ... in ... marti ... prohibet ... et ... prohibet ... applicationem ... marte ... applicationis ... prohibens in ...

... secundum ... et ... in ... venus in ... libre ... prohibet ... venus ... et ... marti ... prohibet ... venus ...

... ad hanc ... et si ... et iungatur marti qui est dominus ... appetitum ... tunc ... mittit ... dominus ... marti ... est ... cum ... planeta ... exaltationis ... alterius dignitatis ... tunc mittit ... dominus qui in ... in eodem signo etc

Quando fit redditus planete

peram quam habet sibi dignitatem, et quod fuit in aqua dignitatis earum. et fuit quidditas planete qui habet eas partes dignitatis in eodem loco, mittit eas ei utrasque naturas suas sibi et illius cui iungitur, et hec omnis missio vocatur achabel .i. receptio.

Hic sequitur redditus hoc est quod iungitur planeta alicui planete qui coniungitur .i. qui fuerit sub radiis solis vel fuerit retrogradus reddit ei virtutem et debilitatem suam. quod si non vult accipere. tunc si fuerit uterque planeta in angulo vel in succedentibus angulis erit redditus cum profectu. sicut si fuerit qui iungitur ei tunc in angulo. et ille cui iungitur recepit eum, si autem fuerit planeta qui iungitur cadens. et ille cui iungitur in angulo vel in sequenti angulum erit redditus cum profectu, et si fuerit uterque cadens erit redditus cum detrimento.

alias alimenes

Deinde sequitur alimesbe .i. refrenatio que fit quando planeta vult iungi alteri, sed antequam ei iungatur accidit retrogradatio et destruitur eius iunctio. et hanc autem sequitur alimtirad .i. contrarietatis accidens. hoc fit quando aliquis planeta levis fuit moratorum graduum in signo et alter ponderosior illo minus gradibus levis est levior qui adhuc non transivit quidditatem ponderosioris volens primo iungi ponderoso, sed antequam ei iungatur fit retrogradus ille qui habet plures gradus et iungitur eidem ponderoso et turpens illud iungitur alterius planete levioris et tunc destruitur iunctio illius prioris cum ponderoso.

alias alphazie

Sequitur alphasir .i. frustratio. hoc quod fit cum aliquis planeta petit iunctionem alterius planete. et antequam perveniet ad eum mutatur in aliud signum. et erit planeta alius in paucis gradibus appropinquans ipsum signum. et erunt radii eius in initio signi. tunc quod occurrit sequens planeta de primo signo. iungetur alteri appropinquanti. et annullatur iunctio quam habet cum primo et hanc quod sequitur abscisio, hec accidit quando aliquis planeta petit iunctionem alterius. et fuit in signo 20. a signo illius cui iungitur alter planeta, sed antequam iungatur ei. primo fit ille. qui est in signo secundo retrogradus, coniungitur quod ei. et abscindit lumen eius a planeta qui volebat ei iungi, sic si fuerit planeta levis ad iunctionem alterius planete. et ille alter planeta. cui vult coniungi

[illegible]

Sunt quoque his planetis loca in quibus planete sunt fortes. et in quibus debiles, primo omnium loca in quibus sunt fortunati, sub notificando quando
cum est obsessio inter benivolos. postmodum notificatur fortuna planete &c.
cum est obsessio, vel eciam aut quod sunt iuncti &c. fortune planete ... ibi &c.

-petat quidecim alterius planete sed ponderoponis. sed autem pre-
mat levius ad gradum ponderosiori indigent? alle pondero-
si et abscindunt lumen eius a planeta primo leviori

Sunt quoque hiis planetis loca in quibus debilitantur
. et loca in quibus sunt fortune. et loca in qui-
bus fiunt mali. Sed loca in quibus fortune fiunt sunt
hec. ut cum sunt scilicet in aspectibus bonorum i. in aliquo as-
pectu sextili. vel in opposito vel in loco. et a quibusdam ita no-
minantur. exagona radiacio tetragona quoque ac trigona. aut
sunt iuncti fortunis. aut sunt mali cadentes ab eis, sunt
quoque separati a fortuna. et non iuncti fortune, aut sunt obsessi
a fortunis vel a radiis i. ut sunt inter duas fortunas. et
inter radios fortunarum, hec enim est obsessio ut habeat
planeta fortunam. vel radios ante se. et aliquam aliam fortu-
nam. vel radios eius post se et quidam hic allucidant eas
veneracionem. que sunt iuncti vel iuncti cum sole in uno
gradu. que sunt in aspectu eius sextili seu trino. vel in
aspectu lune. et luna tunc fortunata, et ut sunt cursu
velociores, aucti lumine vel numero, aut sunt in dignitatibus
suis. ut in suo haiz. in sua plenitudine ut sit scilicet planeta
masculinus in signo masculino, et femininus in signo femini-
no, et diurnus in die super terram. et in nocte sub terra
et ut sunt in signis in quibus habent potestates suas vel
in gaudiis suis. aut in quibus lucidis recepti, et pla-
nete cum fuerint ascendentes in cono. sunt fortiores
et sic cum ascenderint in circulos augis essencialiter quasi
speciales. et sunt fortiores, et de fortitudine corporis est. ut
sunt ascendentes conem. que sunt soles. vel sunt ascendentes
in circulo augis, aut ut sunt in stacione secunda. hoc est
quando sunt in stacione. ut dicantur a retrogradacione, aut
ut sunt occidentes a sub radiis solis. que sunt in angulo. que
in sequenti eius, aut sunt tres aliades orientales a sole,
quod si eum aspexerint a sextili, erit ille hoc augmentum
fortitudinis. que signis masculinis. et sol cum fuerit in
illis quartis masculinis. que in signis masculinis est
fortis ut sit in libra. quia ibi cadit, et de fortitudine
tandem inferiorum est, ut sunt occidentales a sole. aut in
quartis femininis. aut in signis, de fortitudine est lune
ut sit in nocte super terram. et in die sub terra in loco
feminino aut in signo, et cum fuerit in exaltacione solis

De infortunio planetarum et destruccione eorum

Est ut sunt in gradacione malorum. aut in opposi-

Nunc notificat infortunium planete &c. &c. audit quid sit obsessio inter malos tamen in planete
signum in signis, tho debilitate eorum, prima ibi, Aut planete fuerit obsessi, tercia ibi. et debilitate
eorum, Nota de debilitate et infortunio planete est, ut sunt in corporali coniunctione malorum
vel in aliquo eorum aspectu sine recepcione, aut cum sunt ita prope malos vel eorum radios
quod inter eos non sunt planete mali vel eius radios sunt ... tunc illi planete
signa sit simplex in ... et ... prope eum vel radiis ... qui sunt ...
... aut si ibi esset venus et prope eum esset ... vel radiis eius ... 8. ...
inter de quibus planeta. et ... planete, vel quando planete sunt in ... malorum
aut in ... eorum non recepti, sunt enim debilitati, que ... cadentes ... planeta in angulis cadentibus. sunt sic pars ... et ...
ab aliis, et ... &c.

Nota obsessio bonorum que dicitur veneracio fit quando planeta est inter duas fortunas vel earum radios, itaque habeat unam fortunam ante se et aliam post se vel radios eius et unam post se vel radios eius. et in ... alteri vel radiis eius. hec enim est veneracio. sit enim planeta ... est positus inter duos ... et bi... ... et timore, ... vel ... est, quando planeta ... per aspectum ... a fortunis per ... amicabilem &c.

vel in eorum tetragona radiatione, aut trigona seu exagona
aut sunt inter eos et corpus mali vel radios eius unius tantum
planete, aut sunt in finibus malorum vel in domibus eorum
et [illegible] exterius si non receperint eos, aut si fuerint con-
iunctione solis, vel in oppositione eius, aut in eius tetragona
radiatione, aut fuerit in capitibus suorum [illegible] aut cum
capite draconis vel cauda eius, sunt quod inter eos, et inter
aeque istorum 12 gradus vel infra, et maxime si fuerit
luna ab aequo illorum impedita, similiter et sol, tunc maxi-
xime impeditur ab eis, a capite draconis vel cauda,
cumque fuerint inter ipsum et ipsum solem, et utrique
eorum 12 gradus ante et retro, aut planete fuerint ob-
sessi inter duos malos, hoc est ut sit planeta in aliquo
signo et ante eo malus, vel radius eius ante se, et malus
et radius eius post se, aut separatur a malo per quindecim vel
aspectum, et iungatur cum alio malo, aut sunt mali
in signo, vel radius eius quod est ante eum et in secundo
ab eo, et in signo quod est post eum et in duodecimo
ab eo fuerit alter malus vel radius eius, similiter et signum
dicitur quod sunt obsessa, quod si aspexerit fortuna vel
sol eumque planetam vel signum obsessum a trino vel sex-
tili aspectu, sunt quod inter eum et quindecim usque septem
gradibus solvitur ipsa malitia vel obsessio. Et ex hoc
ut sit planeta retrogradus vel sub radiis solis combustus, aut
cadens sub ascendente, et ex debilitatione eorum est ut sunt
tardi cursus aut in statione prima, hoc est quando stat ut
retrogradetur, aut sunt retrogradi, aut sunt in gradibus te-
nebrosis, aut planete masculini sunt in signis feminino
aut in gradibus eorum feminis, et hoc diurni in die
sub terra et in nocte super terram, aut sunt feminini in signis
masculinis et in gradibus masculinis et in nocte sub
terra et in die supra terram, et tunc sunt in oppositione
dignitatum suarum aut descendentes in meridie, aut meri-
diani, quia medietas [illegible] est 10m, quia planete cum fuerint
ascendentes in 10m sunt fortiores, et cadentes ab an-
gulis et a succedentibus angulorum, aut in domibus cadentibus, aut
in via combusta, que est medietas ultima libre, et prima me-
dietas scorpionis, et iungatur planete retrogrado vel combusto aut cadenti
aut non sunt recepti, aut sunt tres [illegible] occidentales a
sole, aut in quartis femininis, ut sunt in domo

Quando planete sunt obsessi etc. Nota obsessio inter malos dicitur planeta inter duos malos vel radios eorum signum aut taliter obsessum dicitur si planeta malus vel radius eius fuerit post ipsum signum, si vero radii fortune fuerint circa ipsum dicitur obsessio etc. de trino ac sextili debilitate planete [illegible]

Et dicitur de planetis // [illegible] quod [illegible] dileccio, quod est sit planete erga [illegible] in domo aut in exaltacione alterius invenerit recipit eum, et eum vult bono animo, et [illegible] [illegible] in domo sua recipiens eum honoravit [illegible] ... Nota [illegible] astrologi [illegible] amicitias et inimicitias [illegible] concordat ut Mars et Sol in caliditate et siccitate, et Mars est domus exaltacionis [illegible]

Nona quia in 1a gaudet Sol, et cum debilitate eius in ... fortiorum est ut sunt orientales que sunt in quarta masculina.

Et dicitur de planetis quod quidam eorum sunt invicem diligentes se et odientes, non diligentibus. quidam antiquorum dixerunt quod Jupiter diligit omnes planetas et sunt amici eorum, et ipse ipsis preter Martem. Veneris autem sunt amici omnes planete et omnes diligunt eam preter Saturnum. Saturni autem sunt amici Jupiter Sol et Luna, inimici eius Mars et Venus, et ipse plus habet eam odio, et Martis amica est Venus et ceteri planete habent eum odio, et plus odio habet eum Jupiter et Sol. Solis amici sunt Jupiter et Venus, et inimici Saturnus et Luna. Mercurii amici sunt Jupiter Venus et Saturnus, et inimici eius Sol Luna et Mars. Lune autem amici sunt Jupiter Venus et Saturnus, et inimici eius Mercurius et Mars. Capitis draconis amici sunt Jupiter et Venus, inimici sunt Saturnus et Mars. Caude amici sunt Saturnus et Mars, inimici Venus et Luna. et alia species inimicicie est cum fuerint duo planete habentes domus suas oppositas. Alia species inimicicie est ut duorum planetarum sunt exaltaciones opposite. fortior autem planetarum amicicia est ut concordet planeta cum alio in natura aut substancia et proprietate sicut concordant Mars et Sol, quia uterque concordat in caliditate et siccitate aut celeritate, et Mars est domus exaltacionis Solis, in qua apparet eius fortitudo, et ut concordant Luna et Venus in frigore et humiditate, et Venus est domus exaltacionis eius. cum autem concordaverint duo planete in natura et substancia, et ut Jupiter et Venus sunt amici.

Differencia quarta in comparacione nominis astrologorum / mutacionem horum conjunctionum et est res sive destructiones seu mutaciones que sunt in hoc seculo. coniunctionum vel conjunctionum similitudinibus, quarum una est 6a maior autem omnibus est coniunctio Saturni et Jovis, et in initio Arietis. et hec fit in nongentis sexaginta annis. Secunda coniunctio est ab initio uniuscuiusque triplicitatis, et hec fit in 240 annis, coniungitur eis in unaquaque triplicitate duodecies, et faciunt unaquaque triplicitate 12 coniunctiones. deinde minima eorum coniunctio ad triplicitatem que hac precedit. tercia coniunctio est Saturni et Martis in initio Cancri, que fit in omnibus triginta annis.

[illegible] eorum, et si planete coniuncti fuerint in exaltacionibus bonum significat [illegible] et inimici [illegible], et si [illegible] erit malum, fit malum [illegible] tribulacio [illegible] [illegible] et [illegible] in libro coniunccionum Albumasar [illegible] qui et figuras eorum [illegible] posuit [illegible] [illegible] Albumasar [illegible] [illegible] magna [illegible] fuit in die [illegible] [illegible] in quo [illegible] fuit [illegible] aut medium [illegible] et magnus [illegible]

[illegible] nomen eius. De mutacione triplicitatis [illegible]

[illegible] in 240 annis [illegible] 240 [illegible] 240 annos [illegible] in 20 annis [illegible]

95

Annorum [illegible] coniunctionis [illegible] in 240 annis et triplicitas fuit [illegible] ut ante dictum est [illegible] 90 ad primam [illegible] in [illegible] triplicitate [illegible]
completur 960 anni ut dicit textus [illegible] in 240 [illegible] 960 anni [illegible]
[illegible] anno domini M°cccc xliiii° circa 22 die Julii fuit coniunctio Saturni et Iovis in [illegible]
et 30 [illegible] 960 anni etc.

Quarta coniunctio est Saturni et Iovis in primo termino signorum que solet in 20 annis semel. Quinta est descensio luminarium in puncto equinoctialis vernalis temporis, id est ingressus solis in capite arietis que est in omni anno semel. Sexta est coniunctio luminarium et eorum oppositio, que fit in medio uniuscuiusque mensis lunaris. Et quod dicitur ascendens coniunctionis, scilicet ascendens mundi, id est signum quod ascendit hora introitus solis in predicto puncto vernalis equinoctii in initio videlicet illius anni in quo debet fieri predicta coniunctio.

Ut dixit Animodar quod est investigatio gradus ascendentis alicuius nativitatis, et putant multi astrologorum quod inveniatur per eundem gradum ascendentis cuiuslibet nati, scilicet hore [illegible]. Et iam patefeci hoc in libro meo quem feci de Animodar. Si inveniatur per eam quam dixi est omnibus gradibus equalis [illegible] gradum ascendentem in eadem hora secundum eius [illegible], et ideo hoc [illegible] accidit aliquid ut inveniatur per eum gradus ascendens. Tamen veritas rogatio est ut quere gradum coniunctionis vel gradum preventionis, si fuit ante ipsam nativitatem, quia si fuit coniunctio illi nativitati prior vocatur nativitas coniunctionalis, et si fuerit preventio illi prior dicitur preventionalis. Et quia gradus coniunctionis est idem gradus in quo coniunguntur luminaria, nulla est ibi questio inquisitio, nec indiget expositione. In preventione autem quia unumquodque luminarium est in gradu suo, id est sunt in duobus gradibus, necesse est nobis scire quem horum graduum velit intelligi gradum preventionis. Et iam dixit Ptolomeus quod gradus illius luminaris qui fuerit super terram est gradus preventionis. Et quidam sapientes dixerunt si evenerit in preventione ut unum luminarium sit in gradu orientis, alterum in gradu occidentis, tunc gradus orientis erit gradus preventionis. Et dixit Vellens quod gradus preventionis est gradus in quo fit impletio, volens intelligi gradum lune. Sed quia doctor operis est Ptolomei, est nos redire ad sententiam Ptolomei. Cum gradus coniunctionis vel gradus preventionis manifestissime patuerit, constitues gradum ascendentem per coniecturam in hora nativitatis et quatuor angulos in hora eadem. Deinde aspicies gradum coniunctionis vel preventionis qui fuerit ante nativitatem, et que planeta in eo sit dignior vel fortior per multitudinem dignitatum et comparationis quas planetarum habet dominium magis in eo loco. Sume planetam, equabis ad horam nativitatis

[illegible] ascendente [illegible] dicitur [illegible] in [illegible] et [illegible] hora [illegible] nativitatis [illegible] Ptolomei [illegible] coniunctionis [illegible] ascendentis [illegible] planeta [illegible] in loco [illegible] ascendentis [illegible] in medio [illegible]

celi [illegible] vel angulo [illegible] parat [illegible] ascendentis [illegible] planete [illegible] fuit [illegible]
in tempore putato fuit [illegible] ascendentis [illegible] planeta [illegible] in medio celi [illegible] putati [illegible] medio celi [illegible] planeta
quo fuit planeta qui dominabatur in loco [illegible] et in [illegible] et ita [illegible] et angulo [illegible] planeta
magis appropinquat ad [illegible] loco istorum [illegible] in loco [illegible]
[illegible] ibi erat [illegible] tempus [illegible] in una hora [illegible] dimidia [illegible] et ego
[illegible] ad [illegible] gradum quod ascendit [illegible] et [illegible]
ascendit [illegible] ascendentis [illegible] differentie [illegible] forte [illegible]
[illegible] ad [illegible] ascendentis [illegible]
quod et ita esse pono [illegible] planeta dominatur in [illegible]
[illegible] in quo [illegible] fuit [illegible] hora [illegible] et [illegible]
[illegible] pono [illegible] in [illegible]
[illegible] ascendentis [illegible] pono
ad ascendentem [illegible] ad medium celi [illegible] ascendentis [illegible] dominabatur in loco [illegible] in

quo fuit 1 gradus [illegible] et quia divides per pelton [illegible] ut 1am domus secundum domos. et sic [illegible] facies hunc angulum instar gradus illius planete et denide secundum domos [illegible] [illegible] [illegible] leonis [illegible] initium hec domus erit 29 gradus [illegible] leonis. et 23 virginis [illegible] domus initium. et 11 libre initium [illegible]. hic est anguli terre. 26 scorpionis [illegible] capricorni [illegible] et nadir [illegible] 1 aquarii erit initium septime domus que est in angulo occidentis. et 29 aquarii octave. et 23 piscium none. 11 arietis decime [illegible] que dicta est regalis. 26 thauri [illegible]. et [illegible] cancri [illegible] [illegible] [illegible] nati [illegible] si vero [illegible] a medio celi [illegible] 1 gradus leonis [illegible] et ita de aliis angulis fiet de natalibus nocturnalibus

Deinde aspicies utrum sit gradus illius planete in signo in quo est gradum propior decime domus aut gradum ascendentis et tunc cum propior fuerit facies hunc angulum ad instar gradus planete illius et eius minuta. et deinde secundum domus per eum dixit ptolomeus. si plures planete convenerint in domo eiusdem loci. et fuerint equales in fortitudine constituentes dominum loci. illud qui fuerit dignior habitus. quod si ex de hoc convenirent constituentes illud. qui velocius debet mutari. ab esse procedat ad quod fuerit melius. eum qui voluerit [illegible] de [illegible] ingressus fuit et intrare ad in quo habuerit plures dignitates. vel si fuerit orientalis eligas eum qui fuerit soli propior. et non fuerit sub radiis solis. si vero in angulo fuerit ille est eligendus. qui gradum eius angulo fuerit propior

Et ex hoc hileg. i. locus vite in nativitatibus. que si fuerit in die incipias a sole. qui si fuerit ab gradibus signi ascendentis per 7 gradus vel infra. aut fuit in decima aut in undecima domo. sive masculinum fuit illud signum sive femininum aptus erit ut sit hileg. si vero fuerit in septima octava vel in nona in signo masculino. aptus erit ut sit hileg. si autem fuerit in hiis tribus locis in signo feminino non erit aptus ad hoc. et tunc aspicies lunam. que si fuerit in ascendente vel in secunda domo vel in tercia vel in nona vel in septima aut octava erit apta hileg. sive masculinum fuerit signum sive femininum. et si fuerit ab gradibus signi ascendentis per quinque gradus et infra. aut fuit in decima undecima. aut in quarta domo aut quinta in signo feminino. aptabitur ad hileg. si autem fuerit in aliquo horum locorum et in signo masculino non erit apta hileg. et si fuerit nativitas in die. si vero fuerit nativitas nocturna incipimus a luna. que si fuerit in aliquo predictorum locorum scilicet ab gradibus ascendentis per 7 gradus sub orizonte. et cetera sicut premisimus. erit apta hileg. si autem in eis luna non fuerit. aspicies propter hoc ad solem. quod si fuerit angulo septime aut de illis gradibus qui sunt sub terram per 7 gradus et infra. aut fuerit in quarta vel in quinta. erit in hoc loco habitus. sive fuerit signum masculinum sive femininum. si vero fuerit de ascendente et in signo masculino aptabitur ut hileg. si vero fuerit

[illegible] in nativitate nocturna [illegible] noctis et [illegible] ipsa luna [illegible] magna [illegible]
in frigore et [illegible] nocturna. et si sol in nativitate diurna fuit in [illegible] vel [illegible] que [illegible] domus [illegible]
et fortune [illegible] masculinum aut femininum est sol hylech. et hic [illegible] appropinquet [illegible] domus [illegible] vel [illegible] altitudo
aut [illegible] cum non aptatur pro hylech. et hanc cautelam [illegible] posuit in fine [illegible] si autem non [illegible]
Si autem sol non est in istis locis [illegible] est in prima [illegible] et fuit signum masculinum erit hylech. ita [illegible] appropinquat [illegible]
[illegible] Si vero sol non [illegible] in istis locis aspicies lunam ut textus dicit. et si non aptatur luna [illegible] alia
[illegible] hylech. et hic [illegible] est planus. et si non invenimus hylech [illegible] alcocoden
[illegible] constringit signum esset modice durationis nati etc.

Et dubitans an medietas sit causa quod planeta non sit in 8 parte prohylech [illegible] et diffiniendo radios [illegible] ad tenua dirigitur [illegible] planeta et in hac domo [illegible] et apparet ibi stelle maiores apparent [illegible] medietas sit [illegible] planeta sit [illegible] distat a centro [illegible] 8 [illegible] magis eligere [illegible] est masculina et [illegible] octava feminina [illegible] declinatio [illegible] declinatio autem 8 [illegible] post [illegible] putatur et in octavo loco [illegible]

Cum in nono loco et trigonizat ascendentem [illegible] in octavo loco [illegible] puta [illegible] et [illegible] Albumasar [illegible] est differentia [illegible] magistro [illegible] loco [illegible] et cadens ergo [illegible] 8 apta [illegible] cum [illegible] in nono planeta et apta ut sit hylech etc.

In aliquo istorum · in signo femineo non erit aptus hi-
leg / et si luminaria non fuerint apta hileg · aspi-
ces ad nativitatem utrum sit coniunctionalis vel preven-
tionalis · et utrum sit per coniunctionem aut oppositionem / et
si coniunctionalis · et fuerit gradus coniunctionalis in a-
liquo angulorum · vel in succedentibus erit in hoc lo-
co aptus hileg / si vero predictus gradus fuerit cadens ab hiis
octo locis · et ab angulis et succedentibus eorum · non erit
hileg · aspicies tunc gradum partis fortune / qui si fuerit
in aliquo angulorum vel in succedentibus illorum · erit
in loco apto hileg / si vero cadens fuerit ab hiis locis
aspicies post hoc gradum ~~aspiciens~~ ascendentis · et consti-
tues eum hileg / Si vero preventionalis nativitas
fuerit incipies a gradu preventionis aspiciendo deinde
post primum scilicet in gradum coniunctionis · et post hunc
gradum partis fortune / et post ipsum gradum ascendentis
eo ordine quo diximus in gradu coniunctionis / et
semper aut secundum non curabis · et non aspicias utrum
signa sint masculina vel feminina · nisi tantum in lumina-
ribus · hoc est in gradu coniunctionis et preventionis et partis
fortune non curabis · utrum sint in masculis vel
femininis signis · tam in angulis quam succedentibus
angulorum / sicut hec quatuor loca / tunc erunt
hec apta hileg · cum fuerint in hiis 8 locis ·
in omnibus angulis vel succedentibus angulorum / si vero
fuerint in locis cadentibus · et recedentibus ab angu-
lis non erunt apta hileg / apparet itaque quod sol est
aptus hileg in die et nocte super terram · et sub terra
in undecim locis / super terra / in locis 6 / et sub terra
in 7 locis / luna vero est apta hileg die ac nocte ·
super terram et sub terram super terra in 7 locis / et sub
terra in 6 · cum hoc si fuerit in hiis locis sub ra-
diis solis non erit apta hileg / aspicias hileg in 8
angulis et succedentibus angulorum · secundum quod equatur
sit domus circuli per gradus horarum ascendentium / secundum
quod exposuit hoc opus in canone planetarum · in libro equa-
tionis planetarum / cumque equaveris domos hoc modo · si pla-
neta aliquis fuerit · in gradu ascendentium · vel in cuspide
domus per 5 gradus et infra · erit fortitudo eius va-
lida / in domo que ei succedit / et si locus ex loco
qui predictum · erit aptus hileg / si autem non apparuerit
cum aliquis duorum loci illius qui fuerit dignus.

aut exaltationis, aut dominum triplicitatis, aut terminum, aut domi-
num faciei, non erit aptus hylech. Eo ordine quem superius
diximus accipias dominum domus hylech.

Ad hoc alcocoden qui est dator vite, quem uo-
lueris scire, et iam nosti hylech eo ordine quem
diximus accipe dominum domus, aut dominum exalta-
tionis eius, aut dominum termini eius, aut dominum triplici-
tatis eius, aut dominum faciei, quis eorum fuerit fortior
in loco hylech, et si aspexerit locum hylech erit dignior
alcocoden. Quod si non aspexerit hylech ille qui fuerit
maioris auctoritatis eum qui fuerit minoris aucto-
ritatis aspiciet donec inveniemus aliquem ex illis qui aspi-
ciat hylech. Quod si non aspexerit hylech planeta ab hoc non
poterit ille locus esse hylech, tunc queras hylech ab alio
quem inveneris fortiorem et ideo queras ab eodem
hylech alcocoden eodem ordine quo diximus. Quod si equa-
les fuerint duo planete vel tres in auctoritate gra-
duum hylech, et aspexerit utrumque hylech, erit dignior alco-
coden qui fuerit fortior in locis. Si vero equales
fuerint in fortitudine loci ubi fuerint ille planete,
erit ille dignior alcocoden qui propinquior fuerit
gradui hylech. Et quibusdam videbatur melius dispice-
re a domino domus, qui si aspexerit hylech ponebant
eum alcocoden, et non considerabant ad alium. Quod si non
invenissent dominum domus aspicientem hylech, aspicie-
bant dominum exaltationis, quem si aspicere videbant hy-
lech ponebant dominum exaltationis; quem si aspicere non videbant
videre hylech ponebant eum alcocoden, et non considerabant
alium post eum. Sic faciebant de domino triplicitatis et
faciei per ordinem, et erat Dorothius non istos po-
nens dominum termini domino domus. Et quidam dixerunt
si equales fuerint duo planete aut tres aut plures
in dignitate et propinquitate aspectus, ille qui fuerit ad
solem vel uno gradu propinquior angulo, aut in
initio ortus sui de matutino apparendo, aut fuerit in
statione sua secunda, vel in aliquo esse laudabili
a sole, sicut diximus, ipse erit alcocoden. Si vero fuerit
solis gradus hylech et fuerit in ariete vel leone, est
sol hylech et alcocoden, et non considerabis alium post eum.
Similiter si fuerit gradus lune hylech et fuerit in
cancro vel tauro, habebis eam hylech et alcocoden
et non considerabis alcocoden post eam.

Accidunt vero quedam post nativitatem et sunt
nati per hylech et alcocoden, et ipse plus est

autoritate omnibus planetis in ascendente . et in loco lu-
minarium . atque in locis partis fortune . et in loco eius
partis coniunctionis vel preventionis . que fit ante na-
tivitatem / quod si prefuerit ab planeta duobus locis aut
tribus aut quatuor per multitudinem partium . in eis erit
alminites i. auctor et dator vite . per hilech et alcocode
/ et per eum datur esse nati . et quidam dicunt eum per alco-
coden ad dandum vitam

Et ex hoc signum profectionis in annis nativitatum
atque mundi / et in annis nativitatum scientia est ut
aspicias quot transierunt anni nato . ex annis sola-
ribus perfectis . dabis quoque omni anno signum unum et in-
cipies ab ascendente nati per successionem signorum / et quod
finitum fuerit numerus signorum signum quod succedit ei est si-
gnum profectionis ab ascendente i. signum sub quo anni intrantis
. que non incepit in numero . et hoc est intelligendum de gradu
sicut sunt in ascendente nativitatis et dominus signi eius
dicitur alcocoden . cuius inceptio est dominus anni / similiter in malis
accidit per hoc signum profectionis a sole / similiter a signo lune
et a medio celi . et a parte fortune in similitudine
gradus radicis . cuius rei exemplum est . quod natus est ab ori-
ente capricorno . sub 11 gradu . et sol est sub pisce
17 gradu / et luna in libra sub 17 gradu et me-
dium celi octavus gradus scorpionis . et pars fortu-
ne in leone in 11 gradu et iam transierunt na-
to tres anni perfecti / pervenit eius quartus annus ab
ascendente in arietem qui est quartus a capricorno
ad 11 gradum eiusdem arietis . et erit mars alco-
coden / et perveniet locus solis ad geminos ad 17
eiusdem signi / et perveniet luna ad capricornum
ad 17 gradum eiusdem / et profectus a medio celi ad
octavum gradum signi aquarii / et profectus a parte
fortune pervenit ad 11 gradum scorpionis / cumque
pervenerit annus ad gradum profectionis . et fuerit pars
ipsius gradus in eodem loco et domo planeta et radix
eius / et voluerit scire quando perveniet profectio eius ad
ipsum planetam vel ad radices eius / aspicias quantum
sit inter gradum ad quem pervenit annus . et planeta et ra-
dices eius . ex gradibus et minutis et multiplicabis
gradus inter medios per 12 et spatium unius . et quod fue-
rit . erunt dies ex illo anno in quo fuerit / per quos

fiat profectio illius planete. Profectio autem ex annis coniunctionis medie
Dixit Alkindus quod fuerunt inter annum coniunctionis qui significavit sectam
sarracenorum. et inter annum Allegorath i. sedicionem Machome-
ti et qui fuit primus annus annorum Arabum 72 anni solares et
71 dies. et fuit ascendens anni coniunctionis predicte secte signum
geminorum. et pervenit profectio eius ad virginem. et inter primum annorum
Arabum. et primum annorum Iasdagird regis Persarum 3624
dies. Cum igitur volueris noticiam huius rei i. profectionis hec accipe
annos Iasdagird et verte eos in dies. sicut expositum est in libro
cursus planetarum. et adde eos super dies qui sunt inter primum annorum
Arabum et Iasdagird. et divide hoc per 365 dies et quartam unius
diei. et quod ex divisione provenit. tot anni erunt solares. et quod re-
manserit ex mensibus et diebus ex anno imperfecto. et quotienscumque completi
fuerint ex annis. ipsi sunt anni solares. ab initio annorum Arabum, proiice
pro quolibet anno signum unum. et incipe a virgine. et ad quodcumque signum
perduxerit te numerus ipsum erit signum ad quod pervenit annus mundi ab ascendente
coniunctionis predicte secte. Alius autem ex Alkindi verbo est ut addatur
super annos Iasdagird perfectos 80 annos. et duos menses et
12 dies. et 18 horas. ex annis Persarum. qui sunt sine fractione
i. sine quarta diei. et extendantur hos annos in dies. ac vertuntur dies
in annos solares sicut predixi. et incipient proiectionem a principio libre
Cum si volueris scire profectionem a signo coniunctionis secte que fuit Sarrace-
norum sit principium a scorpio. Si scire volueris profectionem ab ascendente
regni minue ex annis Iasdagird illos 211 annos perfectos
et verte eos in annos solares sicut diximus. et incipe proiectionem a
virgine. Rursus si volueris profectionem ab ascendente profectionis et mutationis
coniunctionis Saturni et Iovis a triplicitate aquatica ad triplicitatem igneam
minue ex annis Iasdagird perfectis 118 annos perfectos et verte
eos qui remanent in annos solares. et incipe proiectionem a leone. quia leo
fuit ascendens in coniunctione illa. et quo provenit numerus in eo signo est
profectio uniuscuiusque initii eorumque [illegible]
Et ex hoc dicto ut dirigas significatorem aliquem ad aliquem locum signorum
et scias quid sit inter eos ex gradibus directionis. accipias ex
unoquoque gradu unum annum. Cum ergo volueris scire hoc et fuerit
significator ille in ascendente. quem volueris dirigere ad aliquam partem circuli
minue ascensiones illius gradus in quo fuerit significator quem vis dirigere
ex ascensionibus regionis ex ascensionibus gradus illius ad quem volueris
eum dirigere. et quod remanserit erit gradus directionis. quod si fuerit significator

ille que volueris dirigere in alio loco a centro anguli ascendentis accipe
longitudinem eius ab aliquo angulorum horum qui sunt angulus medii
celi aut angulus terre hoc est ut accipias stelle. quod si fuerit inter ascen-
siones et medium celi minues ascensiones graduum medii celi per
circulum directum ascensionibus graduum stelle. et si fuerit inter
et medium celi minues ascensiones graduum stelle ab ascensionibus
medii celi per circulum directum

et quod remanserit extrahe quotlibet illorum temporum illud dividens per partes
horarie diei illius gradus in quo fuerit stella. et quot exierint
tot erunt hore longitudinis ab angulo medii celi. et si fuerit inter
ascendens et angulum terre. minues ascensiones graduum stelle per circulum
directum ab ascensionibus graduum anguli terre. Similiter si fuerit stella inter
angulum terre et septimam minues ascensiones graduum anguli terre per
circulum terre ab ascensionibus graduum stelle. et quod remanserit extrahe quotlibet
horum locorum. dividens id per partes horarie diei nadir graduum stelle
et quod exierit ipse erit erunt hore longitudinis ab angulo terre.
Cum itaque sciveris horas longitudinis ab angulo terre. et volueris
dirigere stellam ad aliquem locum per gradus circuli. et fuerit stella in medio
celi orientalis quod est a medio celi usque ad angulum terre. et
eius que succedunt ascendens. et excepto ascendente minues ascensiones
graduum illius in quo fuerit stella ab ascensionibus graduum illius ad quem
volueris dirigere stellam per circulum rectum. et quod remanserit erit stella circuli
directi. Similiter eundem. postea minues ascensiones illius gradus in quo
fuerit stella per ascensiones regionis ab ascensionibus graduum illius ad quem
volueris eum dirigere per ascensiones regionis. et quod superfuerit erit stella
illius regionis. postea accipias residuum quod fuerit inter stellam circuli
recti. et stellam regionis accipias quam sextam illius. et multiplicabis
per horas longitudinis ab angulo. et quod fuerit erit equatio eius. et si fuerit
stella circuli directi maior stella circuli regionis adde equationem super
stellam directi circuli. et si fuerit stella directi circuli plus minues
equationem ex eo. et quod remanserit erit gradus directionis. Item si fuerit stella
quem volueris dirigere in medietate circuli. que est in medietate occidentali
quod est ab angulo terre usque ad medium celi. et eo quod succedit
septimam minues ascensiones graduum stelle quem volueris dirigere ab
ascensionibus graduum illius ad quem vis eum dirigere per circulum directum
et quod remanserit. erit stella circuli directi. Similiter eundem. postea minues
ascensiones nadir graduum stelle vel per ascensiones regionis ab ascen-
sionibus illius graduum ad quem volueris eum dirigere. et quod remanserit

cit stor regionis / deinde accipe residuum qd fuit int' store
circuli recti. et store regionis. accipias qz pcētū pte illius et multi:
plicabis in hore longinis ab angulo. et qd fuit est cētio. pg hec appi:
cias store circuli recti. et si fuit stor circuli plus store regionis minues
cētiōi de store circuli recti. et quod de eo remanserit erit grad directionis
qz si stor fuit in aqua cōpta. et locū ad quē dirigis eum in alia
gto. dirigas store ad angulum. q ei succedit. pg hec dirigas ab an:
gulo. ad locum ad quē volueris quemadmodum ostendi tibi directionem ab
angulo. et iungas vtrasqz directiones. qz si scire store et volueris
scire quo peruenit de circulo signorum in aqua amore. fuit qz stor
in ascen. addes min amore sup ascensiones grad ascen. et
eum acciū in ascen. regionis. et qui recicit arcus de circulo signorum
peruenit directio in eodem anno / si vero fuit stor in prima addes min
amore sup ascensiones nadir grad store. et arcuabis eum in ascen:
dentibus regionis. et qd recicit est arcus de circulo signorum. et ad eius na:
dir peruenit directio in eodem anno / qd si fuit stor in decima vel in quarta
addes sup ascensiones grad store in decima directio min amore. et ar:
cuabis eum in ascensionibus circuli directi. et qd recicit de circulo
signorum ibi peruenit directio in eodem anno / si autem stor fuit extra
loca que sunt angulis. scias horas longinis ab angulis sicut
ostendi tibi / qz si fuit stor in medietate orientali. addes sup
ascensiones grad store p circulum rectum min amore quos volueris
et arcuabis hec in ascensionibus circuli directi. et qd recicit est stor
recti directi. scilicet eum. pg hec addes min amore sup ascensiones grad
store in regione. et arcuabis hec in ascensionibus regionis. et qd
fuit est stor regionis. pg hec accipias certam pte residui inter
store circuli directi. et store regionis. et multiplicabis corp
horas longinis ab angulis. et qd fuit est cētio. qz si fuit stor
circuli magis store regionis addes cētiōi sup store circuli recti. et si
fuit plus minues eam de eo. et qd remanserit ibi peruenit directio
de circulo signorum in eodem anno. qz si fuit stor in medietate occidentali fa:
cias eum nadir grad store. sicut fecisti eum gradibus store in opere qd
est ante istud et qd peruenit vbi est directio de circulo signorum de
eodem anno et loco ad quem peruenit directio. et locum directionis. et dominus
finium illius loci est divisor. et si fuit in grad divisoris pla:
neta aut radius eius. aut ante locum ante eum est hic planeta
et dominus radiorum particeps divisoris in divisione. stationes vero
qui digniores sunt quinque loca grad ascen. et grad solis. et grad lune
grad partis fortune. et grad medii celi. grad coniunctionis vel preventionis
dicitur grad ascen. est ad accidentia requirenda. que accidunt in corpore
et sol ad causas dignitatis et exaltationis honoris qz ac regni
et luna per esse anime et corporis atqz coniugii et pars fortune
per acquisitiones et perfectionem dignitatis qz et largitionis et medium

celi per magisterium. et recedas dispositiones particulares et ex conditi-
onem fuerit ascendens revolutionis alicuius anni mundi vel nativitatis dirigentur
fortiores eius secundum hanc directionem unicuique gradui per diem unum. et a quibus videtur
ut dirigantur fortiores anni hic modo. quibus per 79 minuta et 8 secunda die unum
Nam directio regni et principium fit dirigitur eius a gradu medii celi per
ascensiones circuli directi quibus per 79 minuta et 8 secunda diem unum donec
perveniat ad bonos vel malos planetas. et dirigetur ex regum in incolumitate
aut infirmitate ex gradu ascendentis ad bonos vel malos planetas quibus 79
minuta et 8 secunda die unum per ascensiones regionis. et directio in revolutione
mundi ad prognosticandum esse vel rusticorum a gradu ascendentis. similiter ad prono-
sticandum esse a gradu medii celi. et in revolutione anni nativitatis
ad prognosticandum esse nati a gradu ascendentis revolutionis quibus 79 minuta
et 8 secunda diem unum

Et ex hoc algeburtar in nativitatibus et est directio
graduum ascendentis. hoc est ut accipias gradum ascendentis in termino cuius planeta
fit. et minuas ascensiones ascendentis de ascensionibus que sunt in directo
finis termini planete. et ex eo quod remanserit accipias unicuique gradui
graduum unum annum. et quibus 7 minuta mensem et omni minuto dies 5 et
erit dominus termini dispositor annorum. qui dicitur divisor. et dispositor illorum
annorum. similiter initialis tu omni termino procedendo usque in fine vite
et si fuerit in termino alicuius planete. planeta aut radii eius erit parti-
ceps eius in divisione. et hec divisio dicitur algeburtar. Et ex hoc
duodenaria planetarum et dominorum. hoc est ut accipias quantum ambulavit
planeta in suo signo aut gradus domini que volueris ex gradibus et minutis
multiplicabis hec in 12. et quod collectum fuerit ex eo proiice id ab initio
eiusdem signi dans unicuique signo 30 gradus

Et ex hoc Armadarach quod sunt nonenarie. cuius summa est
ut accipias quantum ambulavit planeta in suo signo ex gradibus
aut minutis cuius volueris scire nonenarium. propter hoc dividis signum in 9
divisiones. et magnitudo divisionis fit ex 3 gradibus et 30 minutis
propter hoc accipias in quo nonenario ceciderit gradus planete. aut gradus
domini. propter hoc dabis primum nonenarium ex signis domino signi mobilis
eiusdem triplicitatis et secundum nonenarium domino signi. cuius est ipsum signum
quod succedit donec venias ad ultimum nonenarium ex quo est gradus. et
est planeta dominus illius nonenarii. verbi gratia signum ex quo fuit
gradus ille est ex triplicitate arietis. erit ergo primus nonenarius eius
domini signi mobilis triplicitatis arietis. et secundus nonenarius veneris
domine thauri. et tertius nonenarius mercurii domini geminorum. similiter
usque ad nonenarium nonum. et si fuerit signum ex triplicitate cancri
erit nonenarius eius primus lune domine cancri. et secundus nonenarius
solis. domini Janis. et tertius Mercurii. domini sagittarii. domini vir-
ginis. et si fuerit signum ex triplicitate libre erit primus nonenarius eius
veneris. domine libre. secundus mercurii domini scorpionis. et tertius Jovis

decime sagittarii. similiter in triplicitate capricorni primum nonenarium eius saturni
decime capricorni et secundum saturni. decime aquarii. et tertium Iouis. decime
piscis. decime que sequuntur secundum ordinem successionis post vigira planeta
ta uel aque domus erat in 18 gradu aquarii. tunc quia diuidatur signum per
9 diuisiones erit gradus 19 in diuisione 3a. et quia signum aquarii e
triplicitate libre ponitur primum nonenarium eius veneris. decime libre. et
secundum martis. decime scorpionis. et tertium Iouis. decime sagittarii
et quartum saturni. decime capricorni. et quintum est saturni. decime aquarii
et 6tum Iouis. decime piscis. erit quia nadarueh .i. nonenarium decimi:
noni aquarii Iouis. Et eciam hic aebrigen hoc est ut diuidatur signum
ascendens in tres partes. et sit diuisio omnis 10 graduum. dabis quia primam
diuisionem domino ascendentis. et secundam domino quinti signi. et tertiam domino noni signi
Nam ascendens quintum et nonum signum est vna triplicitas. vigira. ab initio
arietis usque ad decimum gradum eius aebrigen. erit mars dominus arietis
sol dominus leonis. et si fuerit a medio usque in fine eius. erit aebrigen
Iupiter dominus sagittarii

Et eciam hic dominus orbis uel circuli in natiuitatibus hoc est ut appre:
cias dominum hore in anno primo natiuitatis eius. et signabitur per
esse illius .i. domini hore. sanitas seu infirmitas corporis nati prout
fuerit per dominum ascendentis radicis. et dabis dominum secunde hore ab eo secunde
domini ab ascendente in secundo anno. et signabitur per esse sui in eodem anno. esse
substantie et cetera. sic signabitur per esse domini domus substantie. et dabis dominum hore
tercie domini tercie ab ascendente in tercio anno. et signabitur per esse illius in
eodem anno. esse fratrum. et proximorum et ceterorum. prout fuerit per esse domini tercie
domus. et dabis dominum quarte hore quarte domini. ab ascendente in quarto
anno. et fuerit per esse sui. in eodem anno esse parentum et patrum. et
eorum que fuerunt per quartam domum. similiter facias de omnibus horarum
per successionem dabis vnicuique horarum domum de domibus radica:
libus. et quia domus hore duodecime ab hora natiuitatis domus 12me
ab ascendente radicis. et dominus trecesime hore a natiuitate ascendentis radicis
et anni tredecimi. et dominus quartedecime hore. domus substantie et quarti:
decimi anni. et nominatur dominus prime hore. dominus ascendentis hore. et dominus
secunde hore. dominus hore domus substantie. et domini tercie hore. dominus domus
fratrum. et per hunc signabitur esse patrum et fratrum. et ceteris aliis dominus vnicuique
istorum nominat nomine domus. et nominatur erit dominus orbis. et signabitur per eum
omni anno. quod fuerit per alcocoden hoc est per dominum anni. et quidam astro:
logorum ponunt dominum orbis secundum dominum ascendentis radicis anno primo et secundo
planetam qui succedit huic et tercio anno planetam qui succedit huic
sicut dictum est in domino hore. fierdarie

Et eciam hic est dispositio anni firdarie. hoc est cum fuerit natiuitas
diurna. tunc incipit in initio vite dispositionem eius firdarie
sol secundum quantitatem annorum firdarie eius qui sunt decem. post hoc

Anni firdarie et
anni diuisionis

planeta qui succedit soli .i. venus cuius firdarie sunt anni 8. post
venerem planeta qui succedit .i. mercurius cuius anni firdarie sunt 13. deinde
luna et firdarie cuius anni sunt 9. deinde saturnus et anni eius sunt
12 / deinde iupiter et anni eius sunt 12 / deinde mars cuius anni sunt 7
/ deinde caput draconis anni firdarie sunt tres. et post hoc cauda anni
cuius sunt 2. et sunt anni ultimi sunt 75. post hoc ex reliqui dispositio
eius ad solem et sic usque ad ultimum planetarum. Si autem fuerit nativitas
nocturna / incipiet dispositio eius a luna. et post dispositionem annorum
firdarie eius qui sunt 9. sic planeta post planetam sicut predixi in
sole. Unde disposuit planeta annos firdarie sue disponet
partem septimam solus firdarie sue / deinde participat in septima
secunda sue firdarie. secundus planeta qui ei succedit. post hoc participat
ei in septima tertia. tertius planeta qui succedit secundum. et ita donec participet
ei qui est ante eum in ultima septima quo annis eius firdarie. et est
unicuique tempus eius participat alter iudicium super nativitate

Et quod hic almanar .i. superemmentia quod dicitur quod planeta vadit
super planetam. hoc est ut accipias medium cursum planete et locum
eius equatum / quia si fuerit locus eius equatus minor medio cursu eius
erit ascendens a medio circuli eius ad circulum sui. et si fuerit locus eius
plus medio cursu suo erit descendens a medio circuli sui usque ad infimum
illius / et si equalis fuerit locus equatus medio cursu suo erit in medio
circuli sui / deinde post hoc hic minutis minues minorem eorum
de maiori et multiplicabis quod remanserit per 7 et dividens per 22. et quod
exibit de divisione erit hoc omnium planete per quantitatem eius ubi descensionis
de venere et mercurio accipias quod fuerit inter utraque loca .i. quod est
inter locum solis et veneris atque mercurii et facias ut supra. quia per hoc
scimus quis eorum est fortior in circulo augis. Si venus et mercurius
cum fuerit utrumque eorum orientalis. et fuerit locus eius equatus
minus loco solis accipias residuum quod est inter locum solis et locum eius
facias quod de eo quemadmodum facis in planetis altioribus de multipli-
catione et divisione. et proiciet et fortior fit eorum planetarum est quod abiecerint
super se invicem .i. quod abiecit alter super alterum in quantitate. In oppositione
autem et in quarto aspectu erit fit eorum minus apparens et debilior. et
cum fuerit unus eorum ascendens et alter descendens / tunc ascendens eorum vadit
super descendentem descendentes / cum vero fuerint ambo descendentes. ille qui fuerit minoris
descensionis vadit super illud qui fuerit maioris descensionis / dicitur quod alios
.i. ut scias latitudinem utrorumque planetarum. quia septentrionalis vadit supra
meridianum / et si fuerint ambo [illegible]. ille qui fuerit plus latitudinis
vadit super alium qui fuerit minoris latitudinis. Si vero fuerint meridiani
ille qui fuerit minoris latitudinis vadit super eum qui fuerit maioris lati-
tudinis / ideo quod dicitur quod luna vadit super iovem in his duobus aspectibus
sit si fuerit equalis duorum planetarum in medio circuli nullam habens lati-
tudinem tunc ascendens solus vadit super eum qui caret latitudine
et vadit ipse super meridianum ascendentem. Et quia quod hoc aspectu

portatur cum coniungitur planeta inferior planete superiori. et cum hec fuerint domus eorum opposite

Et quod hec alburees. et est res quam observat ulla indi. Nam ipsi inveniunt post coniunctionem solis et lune 12 horas. et applicant eas soli. et dividunt horas illas in tres partes horarum solis. et indicant super omnes quatuor horas tercias secundum indicium duodecimplicatum. solis horarum coniunctionis Deinde dant veneri 12 horas. et dividunt eas in trinas et indicant super omnem trinam divisionem secundum duodecimplicaturam veneris horarum coniunctionis post hec faciunt cum mercurio. et cum ceteris planetis per successionem corporum donec revertatur orbis ad solem post 84 horas ~~Et quidam dicunt quod alburees~~ et non cessant sic facere donec revertatur coniunctio secunda Et quidam dicunt quod alburees sic habet. quod post coniunctionem sunt 12 hore inequales que vocantur combuste et non oportet aliquem incipere in eis aliquod opus. et post has 12 sunt 12 incombuste. in quibus est utilis inceptio operum et si post 12 horas incombustas sunt 12 combuste sicut ad coniunctionem que fuerunt. post hec dividunt has 12 horas in divisiones quarum quelibet in quatuor partes. dixerunt quod qui incipit in quatuor horis primis bellare. timendum est periculo ne sue. et in secundis quatuor horis de[...] pericu[lum] corporis absque amissione vite. et in ultimis quatuor horis in[...] que possidet. et timendum est ne ad ipsum veniret periculo illorum que possidet Et quod complevimus quod posuerunt que sequitur quod nominibus astrologorum. sequitur iam hanc commemorationem universarum partium &c.

Differentia quanta in commemoratione universarum partium. et cum nominamus in locis partium. accipe a loco illo in locum illud et proiice hoc ab ascendente. vel a loco alio. Dicit ut addas super illud quod fuerit inter utraque loca gradus equales. qui erant ab initio signi a quo proiicis. usque ad gradum a quo debet incipi proiectio. et proiice 30 cuique signo incipiens ab initio signi a quo proiicis quousque finiatur numerus. et gradus in quo finitur numerus est locus partis quesite cuius exemplar est opus partis fortune. que accipitur quantitas est inter solem et lunam ex gradibus. et addi super eos gradus post ascendentis. et quod collectum fuerit proiicis per 30 gradus. et incipias proiice ab initio post ascendentis. et quo finitur numerus. ibi est pars fortune. et in nocte econverso a luna in solem et addas gradus post ascendentis. et proiicies hec de 30 in 30 Incipias igitur post partem fortune. partes 12 domorum. et incipias ab ascendente. Pars vite accipitur in die a Jove in Saturnum. et in nocte econtra. et proiicitur ab ascendente. Pars hylech accipitur a gradu coniunctionis seu preventionis que fuit ante nativitatem in gradu lune. et proiicitur ab ascendente. Pars futurorum et absentium accipitur in die a luna usque in solem et in nocte econverso. et proiicitur ab ascendente. Pars dilectionis et concordie accipitur in die a parte fortune in partem futurorum. et in nocte econtra. et proiicitur ab ascendente. Pars stabilitatis et durationis et fiducie nati est prius pars dilectionis et concordie. Pars amicitatis et audacie accipitur in die a mercurio in gradum partis fortune. et in nocte econverso. et proiicitur ab ascendente. Secunda domus pars substantie accipitur in die et in nocte a domino domus substantie in gradum eius ut [...] domus substantie. et proiicitur ab ascendente. Pars paupertatis et

[illegible] gradum signo [...] in quo signo [...] saturnus et in quo signo [...] sol et in quo [...] [illegible] [...] accidit [...] in [...] [...] saturnus fuit in capricorno quod est signum [...] ab [...] [...] quod fuit [...] [...] accipi [...] signum [...] et [...] acceptum in [...] et sol fuit in [...] et [...] signis fuit [...] et [...] [...] [...] signum [...] [...] sic quod ibi [...] fuit [...] in [...] [...] [...] [...] 12 signum [...] [...] [...] et [...] [...] gradum vero [...] [...] [...] [...] [...] [...] [...] sole et luna

Nota quod pars [...] [...] [...] gradus [...] [...]

Nota quod in universarum partium proiectione sequitur [...] accipe a gradu cuiuscumque planete vel loci cuiuscumque in planetam vel gradum cuiuscumque loci [...] i. [...] gradus illius planete in quem proiecta [...] in proiectione partis pluvie [...] accipe a saturno in solem. i. [...] gradus saturni a gradu solis et [...] [...] ultra. et proiice ab hoc planeta vel ab hoc gradu vel ex a quocumque gradu [...] i. adde illud quod post [...] remansit [...] proiectione partis pluvie [...] [...]
1478 1478
20 die marcii
pro pluvie [...] accipe a saturno in solem saturnus fuit 9 [...] 8 gradus 38 minuta. Sol vero [...] [...] 8 gradus 32 minuta. et luna 6 [...] 22 gradus 16 minuta [...] [...] pars pluvie fuit 6 [...] 22 [...] 20 [...] et [...] [...] et [...] [...] [...] [...] [...] [...]

paruitatis ingenii / accipitur in die a parte futurorum in partem fortune
et in nocte e contra. et proicitur ab ascendente. Pars beatitudinis et triumphi
atque victorie accipitur in die a saturno in iouem. et nocte e converso et proicitur
ab ascendente. Tercia domus que est fratrum accipitur in die a saturno in ioue. et in nocte
e converso. et proicitur ab ascendente. Pars beniuolencie fratrum accipitur in die a sole
in saturnum. et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. quod si fuerit saturnus sub radiis
accipitur in die a sole in iouem. et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. Quarta domus
que est patrum dicta. et accipitur in die a sole in saturnum. et in nocte e converso. et proicitur
ab ascendente. Pars mortis patris accipitur in ~~die~~ a saturno in ioue et in nocte e converso
et proicitur ab ascendente. Pars amoris accipitur in die a domino ~~solis~~ domus solis in
saturnum. et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. et si fuerit sol in domo sua
vel in aqua domorum ~~suarum~~ saturni accipitur a sole in saturnum. et in nocte e converso
et proicitur ab ascendente. et non computatur utrum sit saturnus sub radiis vel apparens
Pars hereditatis et possessionis accipitur in die et in nocte a saturno in lunam
et proicitur ab ascendente. Pars nobilitatis nati. et eius de quo fit dubitatio utrum
sit filius illius patris cui imponitur. an non accipitur in die a gradu solis
in gradum exaltationis sue. et in nocte a gradu lune in gradum exaltationis
sue. et proicitur ab ascendente. quod si fuerit sol in die in gradu exaltationis
sue, et ~~in~~ luna in nocte in gradu exaltationis sue. erit pars in gradu ascendentis
et erit signo gradus ascendentis. Pars finis rerum rerum accipitur in die et in
nocte a saturno usque in dominum domus coniunctionis aut preventionis. et addetur desuper
gradus ascendentis. et proicitur ab ascendente. Quinta domus pars filiorum accipitur in
die a ioue in saturnum. et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. Pars quod sit
tempus in quo expectet filios. et numerus eorum masculorum sive feminarum. et quod
pariat mulier / accipitur in die. et in nocte a marte in iouem. et proicitur ab
ascendente. Pars tria (?) cognoscendi pariter natus. de quo fit interrogatio utrum sit mas-
culus vel femina. accipitur in die a domino domus lune in lunam et in nocte
e converso. Pars feminei filiorum. cum venerit iupiter ad eam et aspexerit partes feminei
filiorum. et accipitur in die et nocte a marte in iouem. et proicitur ab ascendente
Pars ~~dilectionis~~ filiorum accipitur in die et nocte. de venere in saturnum. et proicitur
~~saturnum~~ ab ascendente. Pars sexus esse filiorum accipitur in die et nocte a
luna in iouem. et proicitur ab ascendente. Sexta domus que est infirmitatis egritudinis
et debilitatis inseparabilis alicuius membri accipitur in die a saturno in martem
et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. Pars servorum accipitur in die a mercurio
in lunam. et in nocte e converso. et proicitur ab ascendente. et dixit alchabitius
ut vtamur utrisque partibus in simul. Septima domus solis. Pars
dispensationis virorum accipitur in die et nocte a sole in venerem
et proicitur ab ascendente. et hec pars est similis parti nuptiarum. Pars dis-
pensationis mulierum secundum hermetem accipitur in die et nocte a venere
in saturnum. et proicitur ab ascendente. et hec pars convenit parti hic resultantis.
Item pars desponsationis mulierum secundum vellium. accipitur in die et
nocte a sole in martem. et proicitur ab ascendente. Pars dilectionis et
voluptatis accipitur in die et in nocte a venere in gradum septime. et
proicitur ab ascendente. Pars nuptiarum accipitur in die et nocte a saturno

in venere, et proicitur ab ascendente. Octava domus pars mortis accipitur in die et nocte a luna in gradum et medium domus octave. Et addiderunt desuper quod parambladit saturnus in suo signo, et proicit ab initio signi saturni. Pars planete qui interficit accipitur in die a duobus gradibus ascendentis in gradum lune, et in nocte econverso. Et proicitur ab ascendente. Pars anni per quam timetur nato mors ac paupertatis impeditio et destructio accipitur in die et nocte a saturno in gradum domini domus coniunctionis vel preventionis que fuit ante nativitatem. Et proicitur ab ascendente. Pars coniunctionis et ligationis et carceris, et utrum liberetur de eo aut non, accipitur a die a saturno in parte fortune, in nocte econverso. Et proicitur ab ascendente. Nona domus pars peregrinationis accipitur in die et nocte a domino domus none in gradum et medium domus none, et proicitur ab ascendente. Pars itineris accipitur in die a saturno in 17 gradus cancri, in nocte econverso. Et proicitur ab ascendente, quod si fuerit saturnus in 17 gradu cancri, erit gradus partis ascendentis. Pars religionis in die a luna in mercurium, et in nocte econverso, et proicitur ab ascendente. Decima domus pars regionis et regni, et quid operis faciat natus, accipitur in die et nocte a saturno in lunam, et proicitur ab ascendente. Et pars regis atque regni accipitur in die a marte in lunam, et in nocte econverso, et proicitur ab ascendente, et est alia pars simplex parti primi. Pars principatum operis regni accipitur secundum Vettium in die et nocte a sole in gradum medii celi, et proicitur ab ascendente. Pars fidei utrum perveniat ad regnum vel non accipitur in die et nocte a sole in gradum medii celi, et proicitur a Iove. Et pars matris accipitur in die a venere in lunam, et in nocte econverso, et proicitur ab ascendente. Undecima domus pars amicorum accipitur in die et nocte a luna in mercurium, et proicitur ab ascendente, et dixit Allendesgor quod proicitur econverso in nocte. Pars fidei amicorum, effectum et continue amicitie, accipitur in die a parte fortune in parte futurorum, et nocte econverso, et proicitur ab ascendente. Duodecima domus pars inimicorum et hereditatis accipitur in die et nocte a domino domus inimicorum in gradum et medium domus eiusdem, et proicitur ab ascendente. Secundum autem quosdam antiquos accipitur in die et nocte a saturno in marte, et proicitur ab ascendente.

Hee sunt partes quibus videtur magis indicatorum astrorum. Hee quibus est pars que fit mediatione rumorum, que tenuerit in signum tortuosum aut mobile, aut fuerit domini domus eius recto gradu aut impeditus, vel applicuerit eum mali, aut coniuncti fuerint ei, et sint vitia eorum rumorum, si tenderet eum fortuna aut in domibus aut in finibus eorum, vel applicuerit eum, aut fuerit in signo directo vel fixo, accipitur in die a saturno in venerem, in nocte econverso, et proicitur ab ascendente, et secundum Albumasar accipitur in die a mercurio in lunam, et in nocte econverso, et proicitur ab ascendente. Pars rationis et profunditatis sensus accipitur in die a saturno in lunam, et in nocte econverso, et proicitur ab ascendente. Pars sapientie et discipline accipitur in die ac nocte a saturno in Iove, et proicitur ab ascendente. Pars guerre et

et filiorum in die ac nocte a saturno in lunam, et proiicitur ab ascendente
pars patris et genitrix aequitum accipitur in die et nocte a luna in mercurium
et proiicitur ab ascendente. Pars appetendi in revolutione anni accipitur in
die a luna in venerem, et in nocte econtrario et proiicitur in his omnibus ab ascendente.
Et quia amplitudine deo introduximus has partes que cadunt in revolutione particula-
ribus, consequamur nunc partes que cadunt in revolutione annorum
mundi, et quarum notitia significant causas regni stabilitatem atque durationem eius
ex quibus est pars que dicitur regni atque imperii, que conveniunt in revolutione
annorum mundi, accipitur quidem a marte in lunam, et proiicitur ab ascendente coniunctionis
que significat mutationem regni. Sit quod alios ubi accipitur a gradu ascendentis coniunctionis
in qua coniunctio et proiicitur a gradu ascendentis revolutionis. Item sit alios accipitur
a gradu medii celi revolutionis usque in solem et proiicitur a gradu Jovis.
Pars temporis regni, id est quamdiu erit duratio, accipitur hora electionis regis a
sole in 15 gradus leonis et proiicitur a luna, deinde accipitur a luna
in 15 gradus cancri et proiicitur a sole. Alia pars de tempore electionis regis
accipitur hora electionis regis in die a Jove in saturnum, et in nocte econtrario
et proiicitur ab ascendente revolutionis anni in quo surrexit rex. Et si
fuerit Jupiter in signo communi et fuerit revolutio diurna, sint quod Jupiter
tardus ab angulis, accipe partem hanc a saturno in Jovem et addes 30 gradus
desuper et proiicitur ab ascendente. Si vero Jupiter et saturnus fuerint sibi oppositi
et ambo cadentes ab ascendente, medietatem quod consistit inter eos, id est accipe
medietatem graduum quod sunt inter eos, et proiicitur ab ascendente, et si fuerit
Jupiter in exaltatione sua et fuerit revolutio in nocte, mittatur ab ea
in saturnum, et proiicitur ab ascendente. Due partes maxime ex quibus scitur
tempus electionis regis et eius durationis, prima earum est ut accipias
horam electionis regis, quo pervenit profectio anni a coniunctione triplicitatis
que significat sectam, ex modo quo datur omnibus 30 gradibus annus, et omnibus duobus
gradibus cum dimidio unius mensis, et cum scieris in quo signo vel
gradu sit hic fini eius, quia hic est locus a quo equabis primam partem,
et cum volueris aptare aptabis, id est equabis ascendens revolutionis anni
in quo surrexit electus, postea aptata ascendentali accipe inter a sole
et saturno in Jovem in ipso anno revoluto usque ad gradum equatorum
partis predicte quam significasti et proiice ab ascendente revolutionis anni in quo
pervenit, et ipse est locus huius partis. Pars secunda earum ut scias accipe
a coniunctione in qua surrexit rex vel cepit regnum ad gradum, quod signum
vel gradus pervenit profectio anni in modo quo datur omnibus 30 gradibus
anni in mense et die qua surrexit rex, et ipse est locus equatorum
partis secunde fini eius, postea accipe a planeta equali a sole
id est a saturno vel Jove usque ad locum equatorum partis secunde quam significasti
et proiice eum ab ascendente revolutionis, et quo pervenit ipse est locus
partis secunde. Et hec partes sunt que significant fortunam regni et eius
durationem. Item sunt alie partes hec quibus utuntur in revolutioni-
bus annorum mundi, et scitur per eas quid continget de eis in foro et

vel est leve in pretio / et quid pretiosum vel leve i. vile multum
seu parvum. Et oportet ut aspicias ubi ceciderit pars. i. cuius planete planeta
dominium vel exaltationem triplicitatem sive terminum, qui planeta si fuerit retrogradus
combustus vel in aliquo loco maligno vilescit res illa et erit parvi pretii
Si vero fuerit in loco fortiori. s. in angulo. et maxime in medio
celi carius vendetur res illa. et erit maioris pretii. et si pervenerit dominus domus
illius ad locum depressionis sue vilescet res illa. et aspice aspectum
fortunarum et malorum planetarum ad eam. necnon ad lunam et ad dominum
eius i. quod pretium et quale sit. et vide quo quis eorum aspiciat illam partem. si
autem fortuna et luna aspexerit partem multiplicabitur cara res. et si aspe-
xerit eam mali. detrimentum patietur. Pars tritici a sole in Martem
sumitur. Pars pluvie secundum Albumasar in die a luna in Venerem
et in nocte econverso / et proicitur a gradu solis. Pars aque a luna in Venerem
Pars ordei a luna in Jovem. Pars lentis a Marte in Saturnum
Pars fabarum a Saturno in Martem. Pars milii sic. Pars mellis
a luna in solem. Pars olivarum a Mercurio in lunam. Pars warda
Saturno in Venerem. Pars bombicis a Mercurio in Venerem. et egeddagem
seminis albi. i. sisami sive seminis lini. et venditur eo medio. fit quod de
eo unguentum i. medicinis utile. a Mercurio in Jovem vel in Venerem
Pars albatach qui sunt melones magni atque maturi et citrulei
a Mercurio in Saturnum. Pars ciborum acrium a Saturno in Martem. Pars
ciborum dulcium a sole in Venerem. Pars ciborum saporis apii et ingredi
hkarud. et eorum saporem unctuosum a Marte in Saturnum. Pars ciborum
amarorum a Mercurio in Saturnum. Pars medicaminum egrotantium a sole
in lunam. Pars medicaminum salsorum a Marte in lunam. Pars ve-
nenorum a genzaar i. a capite draconis in Saturnum. et proicitur ~~proicitur~~ proiciuntur
ab ascendente. ista omnia. Hec sunt universa que ceciderunt nobis
~~Hec~~ sive de partibus. Introduximus quod has partes novissimas
et si est in eis narratio debilis ne dimitteremus aliquid quod
esset introductorium ad magisterium iudiciorum astrorum quin perficeremus
ipsum. Perfectus est introductorius Alcilasis i. servi gloriosi potentis
dei qui est dictus Albubitius ad magisterium iudiciorum astrorum
cum laude dei et eius adiutorio. interpretatus a Johanne Hispanensi
Et in hoc terminatur opus huius textus. pro quo fine sit benedictus deus
in secula seculorum amen

Circa signa vlia distributiua non tamen quid sed
influentie celestis. quatuor sunt inquirenda primum
est de circulo in quo sunt signa. et de numero et ordine eorum
in eo. secundum est de triplicitatibus signorum et mobilitate et immo-
bilitate. et masculinitate et femineitate. tercium
est cuiusmodi signa quod membrum in corpore proprie
respiciunt. quartum est que proprietates signorum quam partem mundi
et etiam cuiusmodi complexionum. et qua etate consulit. et que signa sunt vo-
ciferantia. et que non. et que sterilia. et que fecunda et que alia circa hec

Circa primum tria sunt notanda Primum quid sit zodiacus qui
dicitur orbis signorum vel circulus obliquus ab aristotile directe
lato solis in circulo obliquo facit transmutationes in inferiori-
bus secundum est de numero signorum. et nominibus eorum. tercium est de ordine
et oppositione eorum et de hiis tribus apparet quid sit dicendum ex
spera. Circa secundum principale tria sunt notanda primum est de
triplici signo quod est triplicitas Secundum est de mobilitate et sta-
bilitate vel medioctate quod potest dici quadruplicitas Tercium
est de signis masculinis et femineis et de voce habentibus et de
voce non habentibus vel vim vocum non habentibus de primo scilicet de
triplicitate quod omne movens mobile reducatur ad movens non mo-
tum Aliter enim esset processus in moventibus et motis in infinitum
vt probatur a philosopho 7o phisicorum Sed omne frigibile et calefacti-
bile est ab aliquo infrigidante vel calefaciente vt patet Igitur
opportet ut reducatur ad infrigidatiuum infrigidabile, et ad cale-
factiuum calefactibile et talia sunt corpora celestia Ideo sunt fri-
gida et calida, et simpliciter sicca et humida sed non formaliter sicut ignis
et aqua, sed sunt virtute actuali non autem in potencia reducibili
ad actum sicut piper calefacit quod patitur a calido digerente Sed
sunt talia in virtute actuali que per se agit disposito paciente Sicut
Adamas ferrum trahit et agit per se absque eo quod aliquid paciatur
sicut sol calefacit et saturnus infrigidat, non facta aliqua actione
vel passione eius, reponitur igitur copulacio virtualis que fa-
cit copulacionem formalem in istis inferioribus Sed transmu-
tacio verum motarum in celo facit per eas virtutes sicut facit tras-
mutacio in istis inferioribus per eas formas Sunt igitur quedam
signa calida et sicca sicut ignis, et sunt hec tria Aries. leo. et
Sagittarius Alia 3a sunt calida et humida sicut aer ut gemini
libra aquarius Reliqua tria frigida et humida ut aqua scilicet
Cancer Scorpio pisces Alia tria sunt frigida et sicca sicut
terra ut Thaurus virgo et Capricornus et iste sunt quatu-
or triplicitates que in signis reperiuntur ita quod illa signa

que sunt eius complexionis seu copulationis dicuntur de eadem
pluritate et hoc sumerunt antiqui per experimentum Quia quando planeta
calidus intrabat signa calida augmentabatur sua caliditas Et si
planeta erat frigidus diminuebatur sua frigiditas eo quod erat
de signis frigidis / hec consideraverunt antiqui per longa tempora. De 2°
nota quod quedam sunt signa mobilia ut aries cancer libra Cap-
cornus. Et dicuntur mobilia quia quando sol fertur sub aliquo / horum tempus
variabile est penes qualitates suas Alia vero sunt fixa sive stabilia
sicut taurus leo scorpius aquarius quia quando sol fertur sub
eis tunc tempus est stabile et firmum penes suas qualitates Alia
sunt media sicut gemini virgo sagittarius pisces quia quando sol est
in aliquo horum mediocriter se habet tempus Et non solum verum est
de dispositione temporis / sed etiam planeta, huius appetitus ad aliquem effectum
quando est in signo mobili reddit eius effectus mobiles et de aliis
simile ut videbitur magis infra versus Est aries cancer libra mobile
tum scorpio et aquari Sed gemini virgo sagitta pisces medium tenent
Et tertio nota quod quedam sunt signa masculina
quedam feminina / et dicuntur talia quia quidam signa
masculina habent appetitum super aliquem effectum reddunt
ipsum fortiorem et inducunt signum suum Signum femi-
ninum similiter inducit signum suum Masculina sunt aries Gemini
In suo impari ordine naturali disposita Et masculina dicuntur diur-
na quia magis influunt in die Alia que sunt feminea dicuntur
nocturna quia plus influunt de nocte sicut taurus cancer
et cetera in suo pari naturali ordine situata / Item quedam
habent vocem ut aries taurus gemini leo libra sagittarius
virgo capricornus aquarius Quedam non habent voces sicut
cancer scorpio pisces Item quedam sunt in generatione aliorum
mediocria / nec omnino sterilia nec omnino generantia ut taurus
Gemini aquarius Quedam sunt plures filios habentia sicut cancer
scorpio pisces Item quedam sunt sterilia ut aries leo virgo
libra sagittarius et capricornus Item quedam sunt bicorporea sicut
Gemini virgo sagittarius pisces Alia sunt unius corporis
Item quedam sunt quadrupedia ut aries leo et finis
sagittarii Alia sunt polipedia ut cancer scorpius Alia
sunt bipedia ut Gemini virgo libra aquarius Alia sunt sine
pedibus sicut pisces Item quedam recte oriuntur ut cancer
et omnia ordinate consequentia usque ad finem sagittarii Et
ista oriuntur de die in estate dicuntur autem signa recte oriri
quando oritur in duabus horis equalibus aut maiori
tempore Alia oriuntur oblique sicut capricornus et omnia sequentia

dencia usque in finem Geminorum dicuntur autem illa oblique
oriri quando in minori tempore quam in duabus horis equa-
libus oriuntur Omnes igitur iste distinctiones signorum faciunt
ad iudicia astrorum

Circa tercium principale est notandum Aries
est caput et principium signorum / licet in proprie
appetitum / ad caput sicut tota virtus arietis
est in capite / Thaurus respicit collum Guttur
et spatulas quia in illis partibus Thaurus est valde
robustus Geminus respicit brachia et manus / et iuncturas / et ascell-
as quia Gemini dicuntur duo iuvenes se amplectentes et virtus
amplexa est in illis partibus Cancer respicit pectus et
partes circa ipsum et ipsum componentes quia Cancer habet pectus valde
robustum Et intra caput innuitur / leo respicit cor / os stomachi
pulmonem et epar quia totus vigor leonis est in corde et
hiis membris Virgo respicit intestina et fundum stomachi
et umbilicum quia tota vis virginis ab hiis descendit libra
respicit renes nates et pelliculas circa illas / et huiusmodi
partes vicinas Scorpio respicit membra genitalia vulvam
et matricem testiculos et bursam et virgam / quia tota virtus Scor-
pionis est in cauda / et hec sunt quasi caudalia hominis
Sagittarius respicit coxas et earum musculos et huiusmodi Capri-
cornus respicit genua / Aquarius crura vel tibias pisces
considerat pedes et sic patet quod signum cuiusdem membrum respi-
ciat et hec multa valent ad iudicia

Circa quartum principale notandum quod cum sint
quatuor triplicitates signorum prima scilicet
ignium est / calida et sicca / et respicit de parti-
bus mundi orientem et de complexionibus coleram / et de eta-
tibus iuventutem Secunda triplicitas est frigida et sicca
/ et habet de partibus mundi meridiem et de complexionibus melan-
coliam et de etatibus senectutem Tercia triplicitas
est calida et humida et habet de partibus mundi occidentem
et de complexionibus complexionem sanguineam / et de etatibus
pueriliam Quarta est frigida et humida et habet de
partibus mundi septentrionem / et de complexionibus fleg-
maticam / et de etatibus senium prime triplicitatis est dominus
sol in die / iupiter in nocte / et eorum particeps est Satur-
nus Secunde triplicitatis dominus in die est venus / in
nocte luna est utriusque particeps est mars Tercie triplici-
tatis in die dominus est Saturnus / in nocte Mercurius Et
Iupiter est eorum particeps / Quarte triplicitatis in die

dius est venus In nocte Mars quorum particeps est luna Et per hoc apparent ea que de de signis erant proposita

Circa planetas primo considerandum est de natura et de motu eorum Secundo de virtutibus corporum influendo Tercio de aspectu et operibus eorum in diversis locis Circa primum est intelligendum quod septem sunt planete scilicet Saturnus Jupiter Mars Sol Venus Mercurius Luna Intelligendum quod hee stelle dicuntur planete id est errantes sunt respectu stellarum fixarum quia licet in suis circulis uniformiter moveantur non tamen uniformiter moventur respectu firmamenti Unde planos grece error latine dicitur vel aut quilibet istorum planetarum movetur diversis uno modo ab oriente in occidens per motum primi mobilis Alio modo econverso ab occidente in oriente per motum proprie sue Et item omnes planeta preter solem aliquando est retrogradus aliquando directus aliquando stacionarius Et quando est directus fortiter influit quando vero retrogradus debiliter Et quando stacionarius mediocriter Et ista stacio vel directio vel retrogradacio attenditur in planetis in suis penes motum corporum proprium qui est ab occidente in orientem

Secundo nota quod Saturnus est summe frigidus et opposite siccus ex parte quantum quantitatem de se est vite contrarius et omni nature inimicus in suo motu naturali valde tardus Et est proprie planeta rusticorum maturorum sectorum nigrorum prodecorum malivorum habencium raram barbam et libenter maculosas vestes suos Jupiter est planeta calidus et humidus temperate ex parte benivolus et omni nature amicus in motu suo aliquatulum tardus Et est proprie illorum qui sunt boni graciosi religiosi vecundi aut ob Et hii habent crispam et subruffam barbam nec sunt calvi Mars est planeta superflue calidus et siccus nature coloricus malivolus et quodammodo vite contrarius plus tamen calidus quam siccus in suo motu nec nimium tardus nec multum velox Et est planeta warundorum rixancium furiosorum calvorum vel tripporum malivolorum et superborum Sol est temperatissime calidus et siccus vel ut verius dicam inter omnes qualitates summe equalis et specialiter influens lumine et vitam omnibus naturalibus in motu suo mediocris et est planeta pulcerrimorum splendidorum et verecundorum in facie et omnibus gestibus et qui libenter cum magnis et nobilibus conversatur Venus Est planeta temperate calidus superflue humidus Unde fertur habere dominium super visus veneris Et est benivolus Et motus eius est fere sicut motus solis Et non est differencia nisi ex parte epicicli sui appetit aut iuvenes comantes et pectinantes luxuriosos libenter fantes operam mulierum

et tunc eis consonantes Mercurius temperate complexionis et bene
volus et libenter convertit dispositionem suam illi planete cui
coniungitur sive bono sive malo quia inclinatur per naturam
suam ad eum cui complectitur dicitur tamen in se frigidus et siccus et mo-
tus eius est sicut motus solis nec est diversus nisi in epiciclo sicut
dictum est de venere Aspicit autem homines bene delicatos sapi-
entes facundos et levis motus nec magni corporis flavi co-
loris Luna est planeta infimus frigidus et humidus sed
temperate frigidus et summe humidus motus eius velocissimus ut to-
tum in 27 diebus et sex horis cum paucis temporum fractionibus per-
agrat zodiacum Aspicit autem homines flegmaticos ydropicos
epilenticos apoplecticos asmaticos et generaliter omnes pacientes ex
materia humidali cum superfluitate humoris habeant vel grave Iste
sunt generales proprietates planetarum quarum duo dicuntur infortuna
sicut saturnus et mars et duo propterea dicuntur fortune scilicet
Jupiter et venus licet alii fortunas influunt tamen sibi con-
iungit sepius Sciendum Mercurium solem martem Jovem saturnum
esse masculini sexus lunam autem et venerem feminini Sol
Jupiter et saturnus in die masculini in nocte feminini Luna
et mars in die feminini in nocte masculini Mercurius mascu-
linus cum masculis femininus cum feminis Venus feminina cum omnibus

Mercurius et Sol valde sunt amici et sub hiis
nati amici sunt ut ipsi planete Luna Jupiter
venus pacem habent et sic hospitantur simul
planete hiis adversantur luna et venus gravidat
luna et mars Inimici sunt sibi Sol et Jupiter sibi Sol et sa-
turnus contrarii sunt Mercurius et venus contrarii sunt Et
sciendum quod luna Jupiter venus et draco sunt impares Sol
mars saturnus sunt pares Et est notandum quod hii plane-
te qui sunt sub paritate comprehenduntur cum imparibus non
coniunguntur quia non venus cum sole in uno astro amicatur
nec luna cum marte nec draco cum mercurio nec Ju-
piter cum saturno Ita quod secundum dispositionem signi sicut etiam
secundum dispositionem corporis operantur Unde planeta calidus
plus calefacit quando est in signo calido et frigidus magis in-
frigidat et econtrario si conveniunt in frigido signo

Circa tercium notandum quod planete sunt in signo
sicut anima in corpore Sciendum est autem quod
influentia alicuius planete potest fortificari
quinque modis Et istimodi dicuntur quinque fortitu-
dines vel potestates sive testimonia planetarum que sunt domus
exaltacio triplicitas terminus facies Domus dat planete quinque
fortitudines Et planeta in domo sua sicut rex in sua arce
Et in plena dominacione sua planeta vero in exaltacione
sua est sicut rex quando coronatur vel sicut miles non tamen
in celso trono suo planeta in triplicitate sua est sicut rex
in honore inter ampliatores suos planeta in termino suo est
sicut homo inter cognatos et amicos suos planeta autem in fa-
cie sua est sicut vir in magisterio suo Et facies dat planete
id quod locus nigri dat nigro Unde facies dat solum unam forti-

Terminus duas triplicitates tres / exaltatio
aut planete habent binas domos preter solem et lunam quorum
quarum quorum unus habet unam et alius aliam / domus aut planete
dicitur signum in quo erat creatus in mundi origine / Est igitur leo
domus solis / Cancer lune / virgo mercurii / libra veneris / Scorpio
martis / Sagittarius iovis / Capricornus Saturni / Et sunt descen-
dendo per planetas aquarius est domus Saturni / pisces vero domus
iovis / Aries martis / thaurus veneris / Gemini quoque mercurii
Sed prime domus sunt planetis coequales et proprie alie vero accu-
les et minores / De exaltacionibus aut planetarum in signis no-
tandum quod sol exaltatur in ariete decimo octavo gradu / luna in
thauro tercio gradu / Saturnus in libra xx gradu / Iupiter
in cancro quinto gradu / Mars in Capricorno 28° gradu
/ venus in piscibus 21 gradu / Mercurius in virgine ter
quinque gradibus / Caput draconis 30 gradu in geminis cui
gitur tot cauda draconis in sagittario dicitur exaltari Et
caput in zodiaco sic volvitur ut omni domo rotatur et oc-
cidentem appetat et numquam retrocedat / Et nota quod sepe quot gradibus
aliquis planeta in suo signo exaltatur tot gradibus unusquisque
in signo opposito deprimitur / Triplicitas planete est quando
signum quod est eius complexionis cum planeta sicut sunt vel
cum sit in signo eius nature / Cum signo in quo creatus
est ut cum sol est in sagittario vel in ariete que sunt signa
calida et sicca sicut leo in quo creatus est / Et luna sit
in Scorpione vel in piscibus que sunt signa frigida et
humida sicut cancer in quo creata erat

Terminus aut dicunt diversa secundum famosiores vero
termini sunt egyptiorum qui sunt hii / Iupiter
habet sex primos gradus arietis Venus
sequentes sex / Et sic de aliis ut bene
patet in tabula terminorum etc.

Facies aut signorum et planetarum sic consideratur quod cum
quodlibet signum habeat 30 gradus Et prima pars tercia partes
quelibet pars continebit decem gradibus que dicuntur facies
ac planete ita quod prima facies arietis ~~[illegible]~~ id est
primi decem gradus sunt Martis / secundi decem gradus eius sunt
facies solis quia sol succedit marti in ordine sperarum Et ultimi
decem gradus arietis sunt facies veneris et sic terminan-
tur in ariete / Secundi primi decem gradus thauri sunt facies
mercurii et decem sequentes lune Et decem ultimi Satur-
ni etc. secundum ordinem signorum et planetarum se-
cundum successionem utriusque eorum ut patet in tabula
que sequitur etc.

Tabula quinque fortitudinum septem planetarum

facies	10 Venus	10 Saturnus	10 Sol	10 Luna	10 Mars	10 Mercurius	10 Jupiter	10 Venus	10 Saturnus	10 Sol	10 Luna	10 Mars
	10 Sol	10 Luna	10 Mars	10 Mercurius	10 Jupiter	10 Venus	10 Saturnus	10 Sol	10 Luna	10 Mars	10 Mercurius	10 Jupiter
	10 Mars	10 Mercurius	10 Jupiter	10 Venus	10 Saturnus	10 Sol	10 Luna	10 Mars	10 Mercurius	10 Jupiter	10 Venus	10 Saturnus
	5 Saturnus	3 Mars	26 Saturnus	28 Saturnus	6 Mars	Saturnus	Mars	6 Saturnus	4 Mars	4 Mars	5 Saturnus	Mars
Termini	5 Mars	5 Saturnus	7 Mars	7 Jupiter	6 Mercurius	7 Mars	7 Venus	5 Jupiter	4 Saturnus	4 Saturnus	5 Mars	4 Mars
	8 Mercurius	8 Jupiter	5 Venus	6 Mercurius	7 Saturnus	4 Jupiter	7 Jupiter	8 Mercurius	4 Mercurius	8 Venus	7 Jupiter	3 Mercurius
	6 Venus	6 Mercurius	6 Jupiter	6 Venus	5 Venus	10 Venus	8 Mercurius	4 Venus	5 Venus	7 Jupiter	6 Venus	4 Jupiter
	Jupiter	Venus	6 Mercurius	7 Mars	6 Jupiter	7 Venus	6 Saturnus	7 Mars	5 Jupiter	7 Mercurius	7 Mercurius	12 Venus
	6 Saturnus princeps	8 Mars princeps	Jupiter princeps	Luna princeps	Saturnus princeps	Mars princeps	Jupiter princeps	Luna princeps	Saturnus princeps	Mars princeps	Jupiter princeps	Luna princeps
Triplicitas	Jupiter noctis, Sol in die	Luna noctis, Venus in die	noctis Mercurius, Saturnus in die	noctis Mars, Venus in die	noctis Jupiter, Sol in die	noctis Luna, Venus in die	noctis Mercurius, Saturnus in die	noctis Mars, Venus in die	noctis Jupiter, Sol in die	noctis Luna, Venus in die	noctis Mercurius, Saturnus in die	noctis Mars, Venus in die
Exaltatio	Sol 19	3 Luna	3 Caput draconis	15 Jupiter	0000	15 Mercurius	21 Saturnus	0000	3 Cauda	28 Mars	0000	27 Venus
domus	Mars	Venus	Mercurius	Luna	Sol	Mercurius	Venus	Mars	Jupiter	Saturnus	Saturnus	Jupiter
nomina signorum	Aries	Taurus	Gemini	Cancer	Leo	Virgo	Libra	Scorpio	Sagitta	Capricornus	Aquarius	Pisces

Preter omnes predictas fortitudines est alia que dicitur
aspectus qui non est aliud quam planetarum ad se v̄la°
secundum suos situs Sunt autem aspectus quinque scilicet con-
iunctio / sextilis et ~~oppositus~~ trinus quartus oppositus
Coniunctio ut hic sumitur Est quando planete sibi approximant
per propinquiorem distanciam quam 13 gradium et unus eorum
sub radiis alterius Tunc cum soli dicitur combustus planeta qui
ei appropinquat per 12 gradus et tunc dicitur omnino planeta
combustus propter splendorem solis Et tunc libenter generantur
pluvie sicut videmus quod luna coniuncte cum sole in fine
mensis lunaris fiunt pluvie et nives Iste dicitur aspec-
tus amicitie maxime et benivolencie Ut quando bonus
planeta coniungitur bono augetur mirabiliter bonitas eorum
Et quando bonus malo coniungitur temperatur malicia mirabiliter
illius et debilitatur mediocriter bonitas istius Et qui bene
vult aliquid incipere / et laudabiliter finire / oportet coaptare
lunam ut sit iuncta benivolis planetis vel saltim separata
a malis Secundus aspectus dicitur sextilis hoc est quando planete
distant per sextam partem zodiaci sicut per duo signa integra
ut si unus ponatur in principio arietis et alter in principio geminorum
vel unus in medio unius et alter in medio alterius
etc. Et talis aspectus est amicitie et benivolencie occulte
et non manifeste Et dicitur esse mediocriter bonus propter concor-
danciam signorum in una primarum qualitatum Tercius
aspectus dicitur quartus Est quando planeta aspicit alium pla-
netam per distanciam trium signorum integrorum que est quarta
pars zodiaci / et dicitur quartus quia continet in se quartam partem
de zodiaco ut si unus esset in principio arietis vel in
medio vel in fine Et alter in principio Cancri vel
in medio vel in fine suo Et talis aspectus est occulte ini-
micie et odii et prodicionis Et dicitur esse mediocriter malus et im-
peditus Quartus aspectus dicitur esse trinus Et est quando duo
planete sunt in signis [illegible] et continent in se terciam partem
zodiaci Et dicitur aspectus optimus quia ibi non est contrarietas
in qualitatibus signorum Unde si fuerint concordantes pla-
nete ut Jupiter et Venus / nulla reperitur in tali aspectu
contradictio Unde astrologi dicunt / aspectus coniunctionis
esse fortissimos post autem in venus oppositum / et trinum esse
fortiores Quintus aspectus dicitur oppositus Et est quando
unus planeta distat ab alio per medium zodiaci in signo
directe opposito ut planeta existens in principio vel in medio
Nota opposito planeti existenti in principio vel in medio vel in fine arietis
vel in fine libre / suo talis aspectus est inimicie
manifeste et belli et contrarii evidentis Et hoc maxime
si fuerint planete contrarie qualitatis sicut et signa ut si
fuit Venus in ariete et Saturnus in libra Unde sicut signum

contradicat signo per planeta planete unde est ibi ex omni
parte contrarietas sive contradictio scilicet in situ et qua-
litate signorum et planetarum Ideo unusquisque planeta maxime
impugnat virtutem alterius contrarii in suo opposito Nota ergo
quod aspectus bonus est sicut exercitus validus regem con-
mitans aspectus vero malus sicut exercitus contrarius

Habent etiam fortitudines planete super horas in
quibus dominantur quia quilibet planeta dominatur
in hora sua ut Saturnus in prima hora sab-
bati Jupiter in 2a Mars in 3a Sol in 4ta
Venus in quinta Mercurius in sexta luna in septima
et sic iterum revertendo in quartam decimam similiter in vicesima prima
Et tunc Saturnus in xxii Jupiter in 23 Mars in 24 Et cum
non sint plures hore diei naturalis relinquitur quod Sol dicitur in
prima hora diei sequentis Et hoc in prima hora aliquis planeta
dominatur Nota quod dies sic nominantur a planeta qui dominatur
in prima eius hora Sunt autem alie fortitudines quas
accipiunt planete et debilitates ex diverso esse in epiciclo scilicet ortus
et occasus progressio statio retrogradatio Ortus autem planete dicitur
cum exit de sub radiis solaribus et manifeste mundo apparet
non impediente eum suo splendore Occasus planete dicitur in-
ductus in coitu progressio dicitur quando sensibiliter movetur contra
firmamentum retrogradatio vero est cum dum permanserit in eo-
dem motu et iste diversitates operantur inveniuntur autem et alie diver-
sitates in tribus planetis ex diversitate motus in suo deferente
que preteris est admirabilis et victoria digna Et ideo tractan-
dum est de ea sermone ampliori cum sit hactenus ab
aliis pretermissa

Omnis ergo planeta in parte sui deferentis inferiori
debilior est in parte superiori fortior Et hoc
propter motum eius tardiorem et velociorem secundum
revolutionem diurnam quod autem existens in auge movetur velocius
et in opposito augis tardius manifestum est

Visis de proprietatibus signorum et fortitudinibus plane-
tarum iterum considerare de aliis duodecim domibus que
etiam planetis ibi existentibus dant suas fortitudines
et proprias quasdam influencias sine quibus non
bene potest iudicare sive grosse sive subtiliter unde sciendum
est quod domus sunt hic summum est proportio duodecima zodiaci
per quatuor partes secundum exigentiam signi orientis distincta unde
iste domus non sunt semper equales sed ille que sunt quando
oriuntur signa septemtrionalia sunt maiores et econtra contingit
quando oriuntur signa meridionalia Tres sunt domus
ascendentes ab angulo terre usque ad punctum orientis scilicet prima
2a et 3a Tres vero ascendentes super terram usque ad lineam
medii celi scilicet duodecima undecima decima Sex autem
hiis opposite sunt ut in figura sequenti

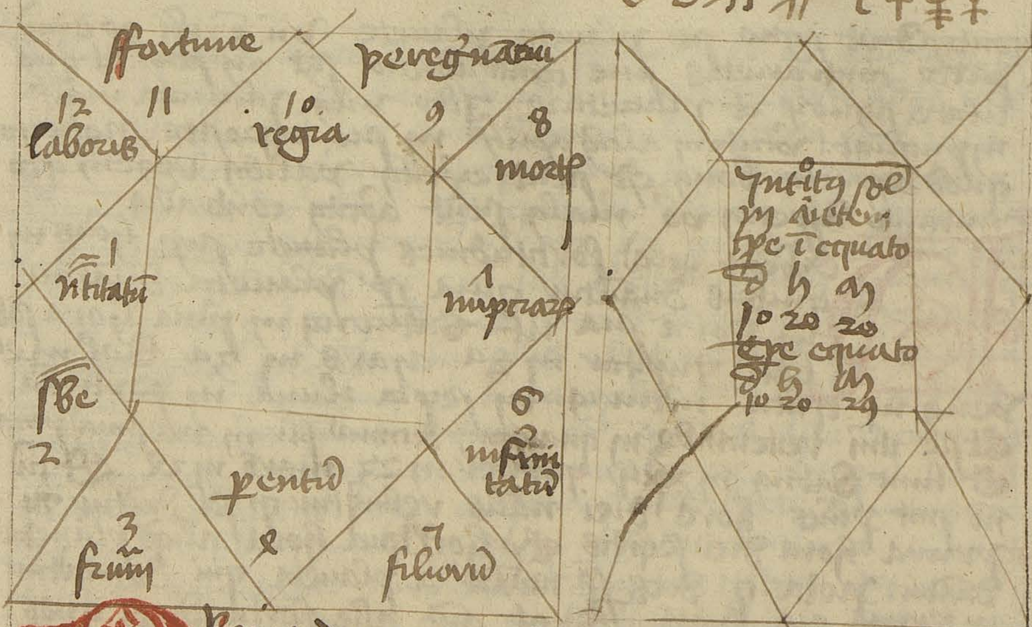

Prima domus cuius principium est in parte zodiaci que tan-
git orizontem in parte orientali dicitur domus as-
cendentis et est semper initium omnium que incipiunt sicut
nativitatis itineris vasorum interrogationis et omnium in-
ceptionum Secunda dicitur domus substantie et juventus et auxilio-
rum et est finis annorum vite et finis juventutis Ter-
tia est domus fratrum sororum cognatorum amicorum et parentum
ex parte generis et brevis itineris et mutationum
et quietis somniorum et religionis Quarta domus
est parentum et hereditatis et rerum immobilium ville aqua
manet et in qua nata est Et thesauri absconditi et ce
domus post mortem Quinta est filiorum cibi et potus ludorum
luctorum peregrinationis vasorum pectorum et monetarum Sexta
domus est infirmitatis servorum aliorum domesticorum et captivorum
Septima domus mulierum nuptiarum contentionum et civitatis
et omnium oppositionum et est medium et finis vite Octava domus
dicitur domus mortis et timoris dimitationis hereditatis mortuorum
et est finem annorum vite Nona domus est peregrinationis ac
itineracionis fidei religionis sapientie et prophetie librorum
responsorum ac somniorum Decima domus est regia exal-
tationis et sublimationis regni et memorie magisterii et est
finis et laudis amicorum et inimicorum Undecima domus est fiducie for-
tune et laudis amicorum et ministrorum amplificatorum et amo-
ris fines Duodecima domus est domus inimicorum et la-
boris pugne carceris et invidie murmurationis et est
finis vite Et quod accidit ex creptionibus matribus et
sunt fontes duodecim domorum Sed quatuor que sunt
in punctis celi principalibus sunt fortiores in fundo scilicet
prima quarta septima decima Et dicuntur angulares

Sed secunda quinta octaua undecima dicuntur succedentes
angulis Et disponunt ad bonum et ad fortunam Sed 3a
sexta nona duodecima ab angulis cadentes dicuntur et quo ad
hoc ad malum disponunt planete quod [illegible] fortitudine ,,sunt,,
quasi in domibus suis que dicuntur gaudia unde mercu-
rius gaudet in ascendente luna in 3a venus in 5a mars
in sexta sol in octaua Jupiter in undecima saturnus
in duodecima

Si dispositionem aeris ad aquae etiam terminum prenosti-
care volueris oportet te scire ad eundem terminum
per tabulas uniuscuiusque planete locum quo
facto testimonia eorum in signis annotabis et
planetam plura testimonia habentem iudicabis qui enim plura
testimonia habuerit secundum dispositionem suam dispositionem
illius erit verbi gratia que loca planetarum anno arabum
626 hoc est anno domini m° 229 mense x° die mensis
quinto hore pridie nonas aprilis in crastino ambrosii
inventa sunt sol in xxiij gradu arietis luna in xxij gradu
eiusdem signi Saturnus in decimo gradu Scorpionis
Jupiter in primo gradu aquarii Mars in xxviij
gradu aquarii Venus in 11 gradu tauri Mercurius
in 10 tauri procedamus ergo sic Sol est in natura prime quarte
vel quarte calidus et siccus et est in exaltatione et in triplici-
tate sua Et habet septem testimonia nec est impeditus ab
aliquo planeta contrario Sic ergo productor memor eris
aeris sua natura disponet Sed venus calida et
humida est in domo sua quare habet testimonia 5
Mercurius in natura frigidus et siccus est in termino suo habet
duo testimonia que aufert a venere et sic veneri
tria tantum remanebunt testimonia Sed saturnus frigidus
et siccus est in oppositione cum venere et retrogradus
et sic testes veneris fructificare non permittit Et fauorem
aquarius testes veneris ~~sunt~~ reddit suspectos et
debilitatur venus a sua statione Sed Jupiter natura calidus
et humidus caret testimoniis et est in orto suo progressus
et sic a quo patitur quodammodo sole et favorabilis
Sed mars natura superflue calidus et siccus carens testi-
moniis et est in ortu suo progressivus et sic ultimum ipsius
solem appetit Sol in calido et sicco superabit illum
Luna autem natura frigida et humida est carens
testimoniis et in parte auge sua descendens et sic humida
et frigida volt permanere permanet ergo solis testimonia
veniunt in contraria aquarie sum statione eius tempus illud
disponetur quarta sua calidum et siccum [illegible] et factum est
hoc est fortuna generalis quam procedentes considerabis indicabis etc.

Cum aut calore excellente futurum pnosticare volueris
considera planetarum calidorum plura testimonia
convenientia in aspectu vi grad cum sol anno gratie
1 2 6 9 mense iulii fuit in lectione in domo sua
et in facie sua disponet ergo tempus illud in calido et
sicco superfluo Saturnus tunc erat in Scorpione sine testi
moniis in quarto aspectu cum sole et sic minuet aliquantulum
de calore

Cum frigus excellens prudicare volueris testi
monia frigidorum planetarum convenientia considerabis
vi grad anno domini 1 2 7 7 erat
Saturnus in Capricorno in domo sua quinque
annis continue ibidem et in Aquario moratus tunc dis
ponet quinque hyemes continuas secundum suam naturam cal
ores et estates multum impediet propter aspectum cum sole
oppositum et sic ibi impediet fructuum maturationes et
venit itaque autumpnorum tempora frigoribus pruinosa et florum
mortificatores communibus timendum est et maxime in oris
et fructuum nisi aliquando mars vel iupiter predictorum
contradixerunt nunc tamen eius effectus in omnibus predictis
quia multum distat a centro capitis nostri

Sed quando habundantiam pluviorum scire volueris
planetas humectantes considerabis et loca ple
tius quam eminas occurret quod quereebas maxime
si trino aspectu se aspexerint sunt in si
gnis aquosis etc.

☉ ☽ ♄ ♃ ♂ ♀ ☿ ☊ caput draconis
Sol luna saturnus iupiter mars venus mercurius

Sicud quod ad luna habeat proprietatem mediandi
et movendi virtute et regendi humida manifestum
est quod in quolibet signo respiciat quelibet me
brum hominis, ita quod quando luna est ibi non est
bonum meditare per ledere illud membrum verum cum
habeat aries respectum ad caput si aliquis ledatur in
capite luna existente in ariete / licet modicum sit vulnus
non bene tamen caput ad plenum sit sine pena curari Simili
est de collo luna existente in Tauro / et de brachio
quando luna est in geminis verum tunc non competit sic
pociones quia aut bis purificatur aut sanguis non ex
trahitur nisi ad malum et sic est considerare de aliis
Item nota quod bonum est incipere opus mobile luna existente

in signo mobili ut ire in peregrinacionem scilicet bonum est incipere
opus stabile luna existente in signo stabili ut fundare
domum, malum tamen est novas vestes induere vel facere quia
tunc in eis morietur aut morte leditur Scilicet malum
est opus stabile incipere luna existente in signo mobili ut
puta fundare domum et cetera Item luna existente infortuna
ta in fine libre et in principio scorpionis et hoc ad punc
tum illum et post 12 gradibus in quibus 28 gradibus
dicitur esse in via combusta propter hoc nunc loquor de
luna quia quando luna et dominus ascendentis fortissime
operatur in inchoacione omnium operum Et ideo quod primo
aspicitur a medicis est locus lune et aspectus eius deinde
dominus ascendentis

Nunc de medicinis particularibus que faciunt ad
medicinam pauca dicam. Notandum ergo quod ad
perfectum iudicium oportet te scire rem de qua queritur
que domus habeat signare. Et ascen
dentem et dominum eius Et signum quod est in domo rei queste
Et quod se habeat ad dominum ascendentis et ad lunam. Et
Si ascendens et dominus eius sunt infirmum et medium celi et domus
eius significat medicum Et septima domus et dominus eius
significat infirmitatem Et quarta domus cum domino suo
significat medicinam Item si malus est in ascendente vel
dominus eius malus ipse paciens sibi ipsi nocebit Si vero
fuerit bonus econtra contingit Scilicet si in decima domo que
est medium celi fuerit bonus bene proficiet ei medicina
Si vero ibi fuerit malus tunc leditur a medico paciens
Si vero fuerit fortunata in septima paciens cito cura
bitur Si autem fuerit ibi malus paciens transibit de una
egritudine in aliam Et si in quarta fortuna fuerit
medicina eum iuvabit Et si infortunium ibi fuerit me
dicina ei nocebit Item si ascendens fuerit mobile sig
num et luna sit in signo mobili, et dominus ascendentis
scilicet tunc egritudo ad bonum cito terminabitur vel ad
malum precipue si luna cursu sit velox Et dominus asce
dentis et dominus septime fuerint prospere Si autem
econverso accidit significabit egritudinis longitudinem
precipue cum fuerit in signo fixo Sed si dominus
ascendentis fuerit bonus et fuerit libera malis et luna

siliter tunc egritudo terminabitur ad bonum precipue si habent ami
cabiliter respexerint dominum domus mortis que est octaua
domus Sed si luna vel dominus ascendentis aut dominus domus
infirmitatis que est sexta ab ascendente fuerint combusti vel
retrogradi aut tunc dominus ascendentis fuerit in domo
mortis iunctus marti aut saturno de vita non sperabis Item
si luna fuerit iuncta domino ascendentis prospero et luna fuit
aucta lumine et ambo fuerint expediti ab infortunijs
tunc paciens cito curabitur Similiter si luna fuerit iuncta
domino domus mortis et impedita tunc significat mortem Simi
liter quandocumque luna et dominus ascendentis impediuntur malum signum
est et timor de longa infirmitate aut de morte vel
de recidinatione Sed si fortunati sunt et per fortunatos
bene dispositi tunc bonum est ad vitam Sed si dominus domus
mortis et dominus domus infirmitatis vel dominus domus
septime fortificatur per situm aut per aspectum precipue quando
impediunt lunam tunc hoc est malum signum et ad mortem Sed
quando impediunt et debilitantur est bonum signum Item bene
est considerandum ad dominum natiuitatis pacientis hoc est ad pla
netam qui fuerit dominus super alios in natiuitate pacientis
et ille fuerit planeta qui habuerit plura testimonia
faciendi in ascendente Si vero dominus natiuitatis illius
bene se habuerit nec combustus nec retrogradus nec aliter
impeditus fuerit paciens fortificabitur et euadet Et
si fuerit aliquomodo debilitatus signum dicit malum et
forte est causa debilitacionis pacientis aut etiam mortis Item
sciendum quod dies septimus in egritudine est forcioris virtutis
alijs quo ad crisim bonam quia cum signa sunt opposita
et quodlibet habet duas qualitates sicut elementa tunc lunam
septima die quod est in signo sibi opposito in ambabus
qualitatibus aut saltem in actiuis qualitatibus opposito
illi signo in quo incepit egrotare quia sicut apparet
per medium motum lune luna in septimo die intrat in
signum quartum verbi gracia si alicuius egritudo incepit luna
existente in ariete in septima die erit in cancro in gradu
eodem sicut fuerat in ariete vt si fuerat in primo arietis
tunc erit in principio cancri cuius aries aut cum sit
signum calidum et siccum oppositum cancro in vtraque qualita
tum sit signum frigidum et humidum Similiter si in primo etc

tudinis luna fuerit in cancro in septima die erit in libra que signa licet non opponantur in utra qualitate opponuntur in qualitatibus activis / unde si egritudo causatur a frigido multum iuvatur ab influencia celi luna existente in signo calido ut patet in proposito exemplo

Preterea sciendum quod sicut virtus atractiva per calidum et siccum viget in corpore mixto ex elementis sic debet confortari quando talis virtus viget in celo ut quando luna est in calido et sicco viget virtus atractiva. Sic quando luna est in signo frigido et sicco confortat retensionem. Sic digestionem in signo calido et humido. Sic expulsionem in signo frigido et humido. Confectores eciam medicinarum correspondentes hiis predictis in pluribus signis et in tali ascendente debent preparari et miscari quia in tali constellacione tanto efficacius ac melius medicina operatur. Cum non solum habeat efficaciam ex se sed eciam ex influencia celi sicut patet quod ymagines gerentes virtutem lapidum preciosorum non habent aliunde suam virtutem quia non habeant a sua specie sed ab influencia celi tempore quo artificiantur. Sed cum diversi planete diversos humores respiciant oportet attendere quod si humor aliquis debet evacuari eligi debet tempus in quo planeta illum humorem aspiciens male se habeat aut debite. Unde notandum quod Saturnus respicit melancoliam quia generat illam et tunc melancolica alia et una pars naturalia dicuntur. Mars respicit coleram quia generat et augmentat eam. Sol Jupiter venus respiciunt sanguinem. Sed luna aspicit flegma. Et patet quis planeta et quod signum et quis ascendens in medicinis debet. Unde notandum est quando luna est in signo retrogrado bonum est dare medicinam vomitivam ut in cancro. Et quando datur medicina stante luna in leone tunc nocet stomacho et gutturi. Ita quod sepe faciat vomere sanguinem. Nec eciam tunc valet flebotomari nec quando luna est in via combustionis sicut in fine libre et in principio scorpionis. In utroque per 12 gradus. Item quedam signa sunt ut Aries Taurus Capricornus [illegible] ruminancium.

Quod existit si detur medicina tunc cito evomet eam ille

qua accepit Unde tunc non d[ebe]t dari medicina fortissima
sed vomitiva Quarto igitur melius est tempus electum ad
medicinam quando domus ascendentis est liber a malo
et luna nec alter eorum est impeditus a malo Et est do
mus decima disposita sic tunc potest medicus medicinam sic
ministrare Alias si negligit et non observat formalia
et virtualia medicine, preter observacionem ad malia que
sunt magis partes gestionis Si sanat hoc est a casu Deni
que ergo debemus cavere in medicando quando luna est in
malo aspectu scilicet quando est cum Marte vel Saturno Si
igitur in primo egritudinis luna fuerit in signo mobili sic
est variabilis et cito permutabilis Si in signo stabili sic
est infirmitas stabilis uno statu Si in signo medio
eri mediocris sic habet Optimum tamen tempus medicandi
ceteris temporibus quando luna est in piscibus non im
pedita Hec et alia plurima particularia de medicinis
dicenda erant infirmitatibus Sed hec pro tunc secunda
sunt nec hic perfecta et completa data doctrina Sed quia
per hec scitur et melius an aliquis plebeius et ioc
tator de hiis dictis se iactans aliquatulam habeat
scientie scintillam / quia multi de hiis dictis iactant se qui
non noverunt Et quando in eis per interrogationem
inquirit omnino vani aut nichil scientes repudiantur
Explicit est finis de quo deus sit benedictus 1471

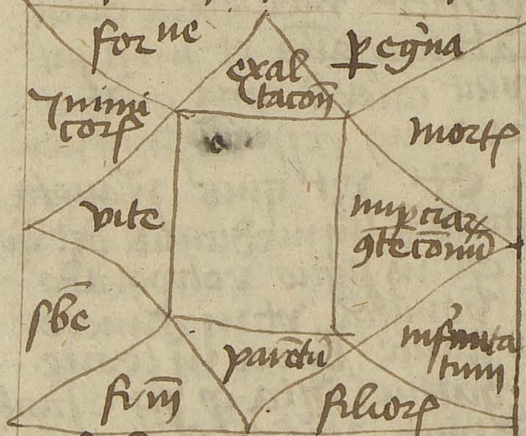

♄ infortuna maior
♂ infortuna minor
♃ fortuna maior
♀ fortuna minor
☿ indifferens cum bonis
bonus cum malis malus
☉ ☽ quoniam infortuna sed
aspectu fortuna

Ad sciendum qualitatem que sunt domini anni observandum
est introitus solis in arietem cum sua figuratione nona
et est coniunctio vel oppositio luminarium immediate dictum
introitum precedens Deinde eligendus est dominus anni ex
hiis duabus figuris / Unde non obstantibus diversis

anni sub ille planeta dicatur esse dominus qui est in aliqua
sua essenciali dignitate Et cum hoc in loco angul
ari Et si luminaria aspicit aut fortune eum aspe
xerint magis in domo sua dominabitur alia in actibus
in omnibus hiis observanda sunt domus anni reuolucionis
in eciam habebit equale dominium per totum annum sive signum
ascendens sit mobile sive fixum sive commune Unde si si
gnum ascendens fuerit fixum illius dominium erit for
cius et firmius ita quod tunc notum inmutabilis status anni
mutabilibus quartarum sicut si esset signum mobi
le tunc

Item sciendum quod post pictorum sermones de matre post con
cepcione ipsum ♄ dirigit per unum mense et tunc dirigit
sed incepcionem vite quodammodo postea ♃ dirigit alio mense
tercio mense ♂ ☉ quarto mense ♀ quinto mense ☿
sexto septimo ☽ Et si in octavo mense nascitur
non vivet quia ♄ iam dirigere incipit qui est vite
contrarius Sed si in nono tunc diucius vivet Et fit
fortunatus quia iterum sub dominio Jovis

Item post exitum fetus luna per annos infantes dirigit scilicet per
xv annos post hoc mercurius dirigit 10 annis postea
venus octo annis Sol 10 annis Marti 17 annis
Jupiter 12 annis saturnus usque ad finem

Dixit Abraham Iudeus Cognitum est corpus solare ma
gnitudine omnia corpora vincere. eiusque effectus tam in sim
plicibus quam in compositis manifestos esse. Cum enim in medio ce
lestis naturalis in corde sedet huius virium optime. Per hunc me
talla et hiis similia esse. Arbores et plante vitam ani
malia sensum sortiuntur. Per eiusdem motum solis noctis et diei
vicissitudo non quod luna ceterique stelle. Hinc temporum anni quar
titas. Hec sibi fere et ad formam licet aliqua prout diversitas
mendat. Parva quidem et secundum qualitatem intensionem vel re
missionem alicuius vel aliquorum aliorum planetarum effectum consistit
in causa parva quidem [illegible] in comparatione effectus solis
Eodem septemtrionalia ingrediente modo [illegible] et qualibet
hiis contraria eo recedente ad australia contingunt. Eodem ab
infimo circuli quotidie ascendente quod est a media nocte usque ad meri
diem ergo de caloris remissione exprimitur. Vero ipso descendente usque
ad medium circuli in fuit ascensio quod est a meridie usque ad media
noctem contraria patiuntur. Hinc cetera planete ob [illegible]. Hinc
luna propter eius lucis solaris receptione obligata est. Hinc
mercurius et venus equalitate medii cursus continentur. Item ce
terorum superiorum per breves circulos suos adiunctum ad centrum pun
cti sui medio cursui solis equantur. Item omnia iudicia astro
nomica secundum proportionem planetarum ad solem fiunt secundum quod sunt
orientales vel occidentales et secundum respectum eorum ad ipsum vel
secundum quod retrogradi sunt. Item omnes auctores iudiciorum in hoc
conveniunt quod ipse magis est [illegible] regni. Item hec quantitas mo
tus eius in primis discernenda est. nam ea ignorata reliquorum
motus ignorabitur

Rationibus demonstravit ptholomeus motus maximos duos esse
quorum alter est ab oriente in occidentem hic est motus circuli
altissimi qui rectus circulus dicitur omne tenet rotatu omnes
alios circulos movet. Movetur enim in eo totum celum in xxiiii ho
ris perficiens cum adiectione unius gradus quod post manifestabitur
Motus vero secundus ab occidente in orientem fit super duos alios
polos et hic est motus circuli signorum qui circulus est firmamenti
motui autem naturali solis motum hunc assimilatur qui et super polos
ut prior fit cursum huius motus quantitas in 365 1/4 diebus et per
dies perficitur cuius fractionem diei philosophi egyptiaci neglexerunt
annos suos in diebus integris constituentes secundum quod annos egi
ptiacos [illegible] medium cursum solis composuit. Similiter et anni
persarum sine fractione [illegible] quorum computationis initium erat a
diebus regis Yezdagardi secundum hos annos [illegible] tabu
las suas composuit. Greci vero et omnes qui nostram computatio
nem [illegible] annorum a diebus alexandri vel cristi sumunt fractiones
in annis suis observaverunt ponentes bisextum in anno tercio eo
quod 4 quarte unius diei fere integrum diem reddunt. Et omnes
cristiani in suo regno existentes bisextum in brevissimo mense suo
scilicet februario ponunt. [illegible] vero cristiani in terra Sarracenorum (?) [illegible]
in diebus sine decembris eo quod finis sit anni ponunt. Sapientes
vero in [illegible] quos appellant dies [illegible]
in hoc consentiunt quod annus solaris ultra fractionem quadrantis
170 partem diei continet que est quinta pars unius hore et [illegible]
revolutio anni solaris cum augmento 1/13 gradus et [illegible]

composite sunt Tabule albanzegni et abenzerar et mezla-
mi et tabule sunt he secundum quas operantur in terra Parisiensi. Capi-
tis vero persarum asserunt additamentum super x dierum esse 114
partium composuerunt. Sed et Abrachim addiderunt fractionibus in
anno solari minorem esse quartam partem diei. Et ptholomeus probat
illam fractionem minorem quarta parte tantum quantum valet 300 pars
unius diei et erit anni revolutio secundum eum 88 graduum et 58
minutorum et secundum compotum medium de fixis sunt de esse quarte super
crescunt in anno 3 40 pars unius diei et erit revolutio
anni secundum eos 88 graduum et a octava unius gradus.
Post Sarracenorum geometre post destructionem operis ptholomei
per instrumenta ptholomei medii de eclipsibus probaverunt
insuper de sua parte medium his vero addiderunt qui fecerunt
etiam multas tabulas qui omnes tabulas probaverunt … Alma-
vendzi et albumazar fuerunt. Anno … Ben-
thore … post ptholomeum fuit … magnus philosophus Sarracenus
et azophi et albategni et evelinuniet et bethuzethir et azar-
chel hispanus … asserunt … x unius diei esse 106
partium diei et thebit bentore composuit 4 libros de anno
solari in uno quorum dicit deesse quarte 106 In alio superesse quarte
190 et abentinie phisicus et azarchel fere utrumque eius sic …
106 vero in … … hos tres solos videtur tenuisse …
vero cuiuscumque … controversiam in astronomia.
Antiqui omnes et hermes et indi … doctores magnum in hoc con-
veniunt quod in circulo firmamenti et motus sunt ascendendi in prin-
cipio descendendi. Inter hos tamen est aliqua discordia. nam
magni magnum dicunt eos motus esse polorum. Indi vero duorum
circulorum qui sunt in capite arietis et libre. Anno tamen in proximo
dicti in hoc conveniunt quod gradus horum motuum sunt 8. Azarchel
vero asserit 10 gradus. 44 tertias gradus. Sed ptholomeus et omnes magnum pro-
bacionum … … supradictus …
Albentinie.
Similis discordia quod 2 in declinationes gradus solis. Nam Indi di-
cunt 28 graduum integrorum declinationem solis esse. Sed abrachim
et ptholomeus dicunt 23 graduum declinationis sic habebit ad totum
circulum ut 11 ad 83. Almenus vero alii magni probacionum dixerunt
declinationem esse 23 graduum et 35 minutorum excepto arzehimezor
et azarchel qui dixerunt eam esse 23 gradus et 33 minutorum.
Similis discordia fuit de alto loco solis. Nam ptholomeus dixit
se solis altum locum invenisse in 6 gradu geminorum et quod
albichen eundem locum altum solis motus in eodem gradu 700 et 46
40 annis invenerat … affirmat ptholomeus locum altum solis motus
nullius esse. Indi vero asserunt anno 1188 abincarnatione domini
quo hanc editionem … in 17 gradu et 28 minutorum signi
geminorum eam esse. Omnes autem magni probacionum qui perfecti 30 in
… temporibus fuerunt concordant quod in tandem anno … 14
… et aliquot minuta et concordant etiam quod eius motus sit …
… motus.
In motu vero fixarum discordaverunt. Nam magni magnum
dicunt eas motu … accidentali qui 2 in ascensis …
… antiqui … et ptholomeus dicunt quod in C annis unum gradum
perficit. Albategni vero probavit quod in 66 annis motum vero … Azo-
phi vero 70 annis unum gradum.

Dissenciunt item philosophi de quantitate distancie centri excentrici celi solis a centro terre et ptholomeus affirmat equacionem solis esse 2 gradus et 23 minuta. Unde hoc deprehendit eam esse 1 gradum et 59 minuta. Moderni vero probaciones dicunt omnes quod predicta equacio 2 gradus et 19 minuta et pauci secunda.

Et equacionem etiam lune et 4 planetarum extraneorum dissenciunt philosophi. Unde et omnes moderni probaciones ptholomei convincunt semper correctionibus earum et corroborant eciam solum virtute temporis se asserunt et invenisse in hoc ptholomeum qui dicit alguerasic vel longitudo civitatis 2 44 gradus latitudo vero 30 graduum. Similiter vero tempore et diversis probata 2 earum longitudo per eclipses solis et lune 71 gradus et latitudo vacuum predicto 29 graduum et 30 minutorum et in fine eorum dani unde error contingit. Nam longitudo et latitudo terre nec augescit nec decrescit.

Refert vero huius operis philosophis discordiis non dissolvitur quando non ea privatus habetur. Non enim 2 est opinans hec eum discordia minimi momenti et nec impedimenti est operi astronomico nec comprehensioni eclipsis solis vel lune nec iudicijs et effectu aliquo in astronomia. Quia quibus predictum verum arthifices textum habere non possunt quoniam et geometrie preceptorum elamentum et comma fixerunt plenum habere non possunt cum quibus philosophi concordantur annis lune solem in eo Post vel in orbe habeat nec ideo studio hanc cum suppeditando per his paucis in equatis.

Facilis est autem argumentum si annis medium ultra primum duo partes 150 addiderint idem lissit anno incipiendo probacionem que est certa substrahat 106 si in 76 annis gradus quantitatis distancie quod etiam partem sed imbuit Et contra instrumentis inutile vere velloza sine ter probare pertinet.

Dicit Azarchel in libro de anno solari quod annus solaris simpliciter consistit per modum 2 annus eorum de cruciatis 292 annus contra predicti annus adunacionis solis in spera terrenus

Refert vero in libro de anno solari dicunt duos modos tamen esse a [illegible] Insolaris annum predicti et annum spere eundem esse affirmans eorum esse tamen per hanc duos vero differre vero tempora habentur. Hic vero tempus quo Azarchel annum predicta ab anno spere separavit

Causa autem quia Azarchel annum predicti ab anno spere separavit hec est quia invenerat speram stellarum fixarum a tempore ptholomei usque ad tempus suum progressum fuisse 18 gradus tamen alio quod 6 solis per eiusdem temporis 70 gradus progressum fuisse. Sed hec vera non sufficiens eiusdem extrassi hanc alia comparacionem per 2 stellas horum fuisse quibus ut spera de libro per porcionem sumuntur. Idem Azarchel manifestavit nunc tamen alii excogitaverunt 4 planetarum motum spere adiecerunt. Et sic est 2 est motus solis tamen sumit ab his cursibus 4 planetarum. Sed ptholomeus dicit in almagesti quod annus solis 2 stellaris revolucio solum est equalis ad eorum antiquos [illegible] qui dicunt annum solis ad motum octave sphere in quoniam planetarum et ita eorum variarum solis Azarchel vero reddit dicit quod annum solis reductum ad circulum spere dicit esse solum unde dicit quod annum solum et hoc reductio tamen predicto predicto vero 2 cursu Thebit sic abentate qui deprehendit planetarum annum solum antiquos attenditur per res quod solum motum predicti contra solis sicut et Saturni et reliquorum planetarum revolucione 2 predicto solum motum contra predicti sicut albategni vero in illud motum accessionis et recessionis contra de quo supra mencio facta est tamen per motum hanc abiectum quare albategni et ptholomeus in diebus suis tradicione motum solis invenissent quam ipsi in suo tempore et omnes alii moderni probaciones sibi comparavit reddit per hoc esse tempus ab motus forsitan in celo motus nec ipsi nec antiqui noverat quod dicit Se ignorare tamen. Sed Thebit dicit hoc contingit per impeditum demonstracionem instrumentorum quod nec humana racio predicta et tamen ipsa spera non videtur susceptiva. Abentate vero affirmat per deccensionem solem sphera 2 motus tarditatem vel festinacionem ex predicto motu accessionis et recessionis provenire. Quod autem bene possit esse quod Thebit dicit sed investigandum duos fratres germanos qui Mendo astrolabia [illegible] possunt

quorum utriusque diametri que perlimorum sunt hi distinxerat gradus qua-
drantis altitudinis solis per minuta. Et ipsa minuta per 4. et omnes altitudines
solis inventa est in uno astrolabia distantia duorum introitum [illegible]
fixas stellas fixas deprehendit motum hic. Cum vero quereretur ab illis
quare fixe dicuntur si motum habent in regressionibus dederunt quod in va-
riationibus que latuerunt in pluribus alta quod in pluribus spaciorum fixe sunt. Cum
tamen in 7x milibus annorum circulum totum perficiunt. Tertia est quod [illegible]
esse quod ipse fixe sunt in caelo firmamenti quo et sol fixus est in orbe
suo [illegible] quod reditu firmamenti fiet et sol motu circuli sui et propter
ita esse ut ipse dixit affirmat. Nam si quis velit coequare planetas
in tabulas modernas secundum tempora Ptolomei inveniet solem intrasse caput ari-
etis a duobus ante diem illum in quo intrare Ptholomeus probat eum.
Si autem velimus coequare locum solis cum intrat caput arietis secundum magros pro-
batorum vel cum aliter est in nostro tempore inveniemus eum caput intrare
arietis quasi duobus ante illum diem in quo secundum tabulas modernas intrare
invenietur et hec omnia negari non potest. Immo posset hec res manife-
stissime fieri et per astrolabium et per umbram. Ex hoc autem videtur magis
ymaginandum habere esse causam quod in diebus Ptholomei erat finis motus accessi-
onis circuli nunc vero finis motus descensionis. Et etiam quia est in tabulis
modernis et probationum Ptholomei et moderniorum probationum modernis temporibus etiam est 16 die-
rum qui est 16 graduum. Similiter invenimus quod Ptholomeus tempore suo probavit
cor leonis fore in 20 gradu leonis. Hoc vero moderni invenerunt probationem in 18
gradu leonis. Indi vero asserunt cor leonis semper immobile consiste-
re in fine 27o 10mi graduus et videmus per ea que supradicta sunt quod in ma-
iore circuli declinationis solis fallax sit 6 graduum contingit in 1000 annis
secundum probationem Ptholomei et Albategni sapientum in medio circu-
lis [illegible] secundum Indos fallax nec etiam ibi integra invenitur in spatio
1000 annorum.

Hunc autem supradictas contradictiones volens ad integrum desinere nos
autem videmus secundum probationes omnium predictorum quod illi qui dicunt a
primo circuli declinationis tardiorem esse dicunt etiam motum fixarum
tardiorem esse. Cum vero hunc contrariatur et illum. Nos vero in nihil sumemus
a Ptholomeo qui dixit illud quod est de quarta parte dum in 200 annis dicimus
integrum esse et secundum hunc singulis annis est unus graduus et minuta
ad perfectionem circuli qui est 360 graduum. Idem asserunt fixas stel-
las 1 gradum progredi 100 annis et secundum hoc contingunt singulis 200 annorum
3 gradus integri et 36 minuta de 60 [illegible] cum dispensamus illum gradum
[illegible] in minuta predicta relinquuntur 2 graduus et 22 minuta et ita quousque
circuli puncti et anni fixe super quo dicunt habuit 140. Ut autem mani-
festius fiat adde 88 gradibus et 88 minutis de quibus meminimus supra
[illegible] 3 gradus et 36 minuta erit adinvicem 4 graduus et 22 minuta
90 graduum sunt sex hore et remanent 2 quinte tertie partis unius hore et 2
quinte quinte partis unius tertie et centum 2 quousque secundum Thebit et [illegible]

Albategni et alii Indorum probationum dicunt quod in anno solis de-
est quarta 106 secundum hos de quarta partis si 90 gradibus de est magni-
est motus fixe secundum probationem eorum qui dicunt quod in 66 annis pro-
cedunt spera in gradu erit adinvicem 92 graduus et pauca minuta quod nul-
lum accedere ad annum puncti quod posuit Thebit et est hec minima diva
annorum que potuit contingere. Hec vero [illegible] invenimus distinctione
vel in equatione positionum et [illegible] et Azoffi et Abenmimet et A-
zarchel probaverunt 990 graduum desunt 4 gradus et 34 minuta et
[illegible] invicem temporibus fuerunt et ipse et [illegible] sibi consenserunt. Deus
vero alii Indorum probationum a priore dissenserunt qui ante hos fuerunt et
erit enim hec autem revolutio 81 graduus 71 minuta. Cum ergo addimus
4 graduus et 49 minuta que est motus fixe enim [illegible] probationem assidunt
in 10 annis gradum unum minus et erit adinvicem 94 graduus et 30 minuta
fere nec est [illegible] et anni Thebit una pars 1000a [illegible]
tam ostendimus quod anno solis in tarditate et festinancia motus fixarum
assimilatur. Nunc sunt antiquorum documenta de compositione tabularum [illegible]
[illegible] per probationem predictorum verorum [illegible] experimentum [illegible] que ad totum astro-
nomiam pertinent.

Sciendum est ergo quod partitio circuli firmamenti per 12 est duas
sinas facta. Altera secundum cogitationem, altera secundum sensum visus
sua. Ea autem que secundum cogitationem est ea per [illegible] hic hec seu
visum est antiquorum et modernorum. Utraque autem harum via est ad artem
tum totum admodum necessaria. Sed ea que per [illegible] sive altera stare
potest. Altera vero sine ipsa nequaquam. Una autem secunda per [illegible] scientia et eo
astrolabii vero pro modernis et tabule quas quidem composui secundum secundam
partem facte sunt et dicemus in fine qua arte potest [illegible] opera in hiis
tabulis secundum secundam modum. Secunda pars est ut dandam gradus
circuli firmamenti qui sunt 360 per 12 equalia et capiunt 30 gradus
equales qui vocantur signum et est eorum initium a puncto intersectionis
zodiaci maiorum circulorum a quo etiam initium ascensionis polus articus
septentrionalis idest a sinistra et quia figurantur arietis [illegible] infra
30 gradus prime distinctionis tota illa distinctio aries dicitur
Nec cum audieris caput arietis cogites quod caput illius sit
ibi sit immo potius quod ibi est initium prime distinctionis. Illud signum ari-
etis non apparet in circulo nisi [illegible] gradus et distat eius corona
ab initio illius distinctionis 23 gradus et ita intelligendum est quod dicit
Ptholomeus se invenisse cor leonis in 2° gradu leonis. [illegible]
se illud distans a primo puncto distinctionis 122 gradus. Sed hic
hodie esse in 19 gradu cum distat ab intersectionem 139 gradus Indi vero
qui dixerunt illud semper esse in 24 [illegible] gradus verum quidem
secundum visum et tendentem figuram dicunt ut [illegible] [illegible]

Hee tabule quas composuimus utiles sunt ad declinationem
solis sciendam et altitudinem meridianam et ad inveniendum
oriens per altitudinem solis vel per umbram et ad cognoscen-
das horas equales diei et noctis et coequationem domorum celi
et ascensiones terrarum et ad apparitiones planetarum matutinas et vesperti-
nas et remotiones fixarum a recto circulo et ad cognoscendum cum
quo gradu fixa sit in medio celi et cum quo sit in oriente et cum
quo occidat et ad ortum diurnum et nocturnum fixe et ad sciendum
quantitatem [illegible] secundum longitudinem et latitudinem et adu-
nationem solis et lune et oppositionem et qua prima erat secundum visum et
eclipsim lune et quantitatem eius et in qua parte si necesse dextra
vel sinistra et suum colorem et ad cognoscendum [illegible] sua tempora si eclipsis
et eclipsis solis partesque omnes eius et omnes ducta [illegible] sunt secundum
latitudinem terre et signa mobilia fixa et bicorporea et recta
signa et obliqua et longa et recta et opus astrolabii

Sententia secunda est secundum Indos distinguentes circulum firmamenti
per 14 secundum sensum oculi necessaria ad sciendum domos planetarum et
honores eorum et [illegible] dominium et honorum et signa et
planetarum terminos et facies et signa masculina et feminina et
gradus mares et feminas et lucidos et tenebrosos et [illegible] et gradus
[illegible] et gradus in [illegible] et gradus putei et ad figuram que
est una de 36 figurarum extra zodiacum que ascendit in oriente [illegible]
[illegible] et ad figuram orientis utrum homines an alterius [illegible] et [illegible]
[illegible] et an habeat vocem claram an mutam et ad mediam
vocem et ad modos morborum et membrorum [illegible] et figuras
[illegible] et [illegible]

Hunc de hiis que communia sunt utrisque [illegible] productum ut de
electione et de cognoscenda [illegible] cuiusque planetarum in
[illegible] de ascensu et descensu eius in circulo puncti sui
[illegible] et de augmento luminis et magnitudine corporis
sui et latitudine et de [illegible] an sub ~~[illegible] an orientalis~~ ad
solem an gaudens et an combustus an sub luce an orientalis
an occidentalis an in prima statione an secunda an retrogradi
et quam proportionem habeat alter ad alterum secundum coordinationes
suas et [illegible] respectus ad invicem et de complexione virium
et nature et temporum et [illegible] et de ducatu cum gradibus
equalibus de signo [illegible] in [illegible] anni non [illegible]

Magna probacionum et quamvis alii possunt videri in marte et veneris sunt
certo gradu modus in medio cursu et equacionum eorum errasse et hic
error eorum patet in luna secundum eorum computacionem contra ceteros
ius supradictorum in luna medii aut plus quam in quarta parte. Stella sig
fallax tamen et in pluribus minus fallaciter plus quam duobus gradibus
semper lune adinvenitur ad stella fixa declina et inde contingit
hec fallacia quod inde non crediderunt lunam habere brevis circuli. Pro
lemeus ymaginatur quod in adinvencione solis et lune brevis circuli equa
cionem non habet. Et in adinvencionis hora tabule modernorum semper vere
essent. Nos vero videmus quod per multas horas erratur in eclipsi
solaris in tabulis modernorum et hic contingit quod in medio cursu lune fecerat
fecerat per eandem causam errat Ptholomeus in longitudine corduble dicens
eam esse 9 graduum quod secundum tabulas modernorum eclipsis qua in corduba
per Ptholomeum contingit ubi fieri non potuit nisi corduba longior 9 gra
dibus esset. Quod cum probare voluerint facile videre potest. Sed in multis
probacionibus habetur eius longitudo 13 graduum. Invenimus etiam solem
secundum modernorum tabulas 1 dies intrasse caput libre super quam secundum proba
cionem Ptholomei. Nam tunc secundum probacionem Ptholomei extrant sol in 23 gradu
virginis erat cum declinat ibi [illegible] 2 [illegible] graduum et [illegible]
dies et quia astronomia corduble quod sol fuit in 23 virginis secundum ta
bulas modernorum inveniebat intrare caput libre apud civitates alti
tudine polis 42 et secundum altitudinem latitudine 38 gradibus esse de
beret hoc non [illegible] contingit. Nam secundum probacionem sol intrat caput
libre et duobus diebus antequam secundum tabulas modernorum et secundum hoc
latitudo corduble deberet esse 41 graduum secundum tabulas moder
norum et quia [illegible] secundum rectam adinvencionem solis ad fixa
tabulis modernorum omissis ad probacionem tabulas precedencium ad libitum
et inveni magnam differenciam esse inter annum Ptholomei et inter annum moder
norum probacionem et iam differret annus per unum inter eorum sed non nisi in minute
et quod minuta in quibus erraverunt in suis annis albategni et al
macodini agregata sibi in diebus Azarchel [illegible] in h
Toleto et inveni annum quod per singulis 30 annorum probavit azarchel
[illegible] cum probavit ab errore et ab eminuit non aliter quam a
zarchel etiam in uno minuto [illegible] annum aliorum tabulis omissis tabulas
medii cursus solis eum azarchel composuit et probacio azarchel fuit in
anno [illegible] alhigera [illegible] bellum quod est principium
Sarracenorum et in eodem anno fuerunt completi 1089 anni Christi et
hoc est radix annorum. Nam [illegible] ante hanc [illegible] anno
eius hanc noticiam sequendo. Et quia annus Hyspanorum supra dies in
tegros complet 10 annos [illegible] et quia in anno radice
2 anni [illegible] bissextum [illegible] anno [illegible]
aterum 2o 6o et 10o et 14o et 18 [illegible] principium anni [illegible] martius
consistit duabus de causis una quod 2 distinccia [illegible] de bissexto
Nam quidam [illegible] bissextum in [illegible]
sed [illegible] februarii collocant alii [illegible] Sarracenorum [illegible]
eundem in fine decembris qui est 2 finis anni [illegible] discordant
super eorum in kalendis Ianuarii et februarii Et in kalendis [illegible] marcii con
[illegible] Alia causa est quod in marcio intrat sol caput arietis qui annus
est principium anni secundum medicina et hee tabule composite sunt super
meridie Hispanorum [illegible] ab occidentis fine 33 graduum et
si vis [illegible] has tabulas in [illegible] terre tabulas suas duas
longitudinis illius terre ad longitudinem [illegible] et per uno quoque
gradu differencie [illegible] minuta hore et per singulis 14 minute gradus
similiter [illegible] hore et si longitudo illius terre est maior longitudine [illegible]
[illegible] eorum in illis minutis hore adde medio cursu singulo
rum. Si vero minor eundem [illegible] minue longitudine [illegible]
nemo scire potest nisi per eclipsim solis et lune et [illegible] et

frequencius per eclipsim lune. Et cum planetis longitudinem alicuius terre
si per eundem ad proximum alterius terre longitudinem. quicumque vult scire
utrum sit orientalis et pro singulis miliaribus longitudinis 20 assume unum
gradum. et secundum horam eclipsis solis quam in [illegible] proximi meridiani
longitudinem invenimus esse 23 gradus et eius distanciam ad ipsam
36 minuta hore. Et cum terre longitudinem deprehendis sive posicionis
solis et lune locum in medio et partem traditam in tabulis de adu-
nacione et opposicione veram et hore puncto adunacionis et opposicionis
sive posicionis. Sed ad hoc est necessarium quod ut cum gradibus locum solis ab
equatur in hora opposicionis vel adunacionis inventa in tabulis dies
directi, sumens quod cum illos gradus inveneris de equacione dierum
cum et noctium et pro 15 gradibus 1 minuta hore sume et 4 minuta
aggregata loco solis inventa simul et lune loco inventa adde minuta
hore que habes in puncto adunacionis vel opposicionis. Et hec hodie
equacio duarum de causis sit. Prima quod spacium continens diem et noctem
in equali equatur spacio alterius diei cum sua nocte quia in singulis
24 horis totus celi circulus revolvitur et insuper fere gradus integer ascendit
et quodlibet plus minus gradus quod magis secundum variacionem solis motum
tamen quam tamen quam volueris. Alia causa 2 quod ascensiones signorum
quod gradus firmamenti in circulo recto variantur. Cum dixi quod magis
tempus solis quam posui in hiis tabulis vissimus et omnem causam quibus in
tabulis medios cursus invenire potui. et medius cursus planeta-
rum cum medio similiter sunt a diebus antiquis qui dixerunt dictum
omnes planetas in capite arietis creasse et diebus inde dixerunt esse
1711214 & 40000 et secundum considerans omnis plate videtur ad sua
cum loca sua sine omni fractione super adiectione ut sol in 1861 annis
qui annus maximus dicitur vocatur annus maximus 8 22. Ego autem dico
quod semper humanum non cepit aliquem in tabula ac a deo per [illegible]
posse esse nec instrumentum aliquod a deo fabricari fecerat quod non in [illegible]
fallacia sit. Et si divinum sit compositum posse instrumentum ut nec etiam
in divinis fractionibus fallacia sit adhuc divinum quod in tanto motu
amaritudine in divinis fallacia tamen occurrens in annis integris fallaciam
apparet divinum ergo quod ista res agnosci non potuit nisi per [illegible]
quem non [illegible] ignorat et eis sunt hec dicta in [illegible]
[illegible] et fallaciam quam [illegible] qui eius non cognoverunt et sive operarum
in medio magnum secundum motum a medio cursu magis per planeta 8
gradus et erit annus revolucio 4424 minuta. Et cum volueris operari
secundum astronomiam vel secundum artem medicorum semper cum hiis tabulis
equacionem medium cursus solis. Cum equacio solis secundum has tabulas
est in qua omnes magni potentiam concurrunt tamen plenum quod mediis errasse
indicantur. Et si hiis operari in tabulis necesse in iudiciis magis
cum in operis de luna. Dicunt enim quod brevem circulum non habere
et fallaciter in singulis mensibus in 26 gradibus et 20 minutis. Similiter
non operis de marte et venere quod retrogradi sunt plus omnium quorum
in 1 gradibus fallacia contingit.

Nunc vero demonstrabo quid sit equacio solis et cum planete
sint simpliciter motum et motum circa simplices esse. Sed et
cum dicebat astronomi in hoc de centricis sunt quod invenerunt
diversitatem in motibus planetarum. In motu quidem 7 planetarum
et diversitatibus crescit et in motu lune unum in motu solis presenti
sunt quam diligenter. Sed hec diversitatem valet scolasticus que eis
insunt an accidentaliter inherent et primo de sole dicamus.

Invenerunt ergo quod sol fere per 2 dies moratur plus quam debet
in suo tempore ad hoc ut eum in percurrendo primum quadrantem qui
inter caput arietis et caput cancri. Et sic indiget quamvis paulo minus
moratur in percurrendo alium quadrantem sequentem et quarto luctibus 2

quadrantibus ultra debitum tempus moratur tanto citius debito tempore
reliquos quadrantes percurrit. Et similiter planete cognoverunt non equalem
esse motum solis in signis sed magis morari in uno signo in alto. Similiter inve-
nerunt diversitatem motus eiusdem in singulis diebus eiusdem in principiis et singulis
variari. Sed hec diversitas ab eis inventa porro et contingit secundum
quod duos dies invenerunt de toto tempore anni per quos movetur per regulam
secundum medium cursum. Et inde dicunt hanc diversitatem esse inde quod centrum circuli
solis non est centrum terre et solem supponi esse in suo circulo huius circuli motum
asserunt ab occidente in orientem esse. Et ptholomeus concedit ea ista posse esse
dicit hic secundum vocem sed non posse scire an hec diversitas contingat propter causam
assignatam an quod brevem circulum ipse habeat in quo ipse moveatur et sit
punctus circuli eius brevis fixus in circulo magno cuius centrum est centrum
terre. Et si ita est ait ptholomeus quod centrum circuli solis sit fixum in circulo ec-
centri erit equatio solis intelligenda secundum distantiam puncti terre et
puncti circuli in quo ipse figitur. Et si diversitas contingit ex brevi
circulo fiet equatio solis secundum diametri medietatem circuli brevis.

Et quia magis operatio consueverunt ponere in eisdem tabulis declina-
tionem solis et equationem loco de hac non est dicendum. Unde ergo
dixerunt declinationem solis esse 24 gradus ut Marab albenta-
nich testificatur ex ore Thebith inde cum peritissimi magistri cum experimentis
subtili ab eo dictis innotuit non intima veritate hoc dixisse sed primo
successit adverte. Et hoc et in eius astrolabio 24 gradus sumitur quod fun-
etiam factionem que supponunt distinctioni plenarie repugnat. Antiqui
vero asseruerunt declinationem solis esse 11 octogesimas tercias cuius quantitatem
deprehendere possumus per 2 modos proportionalis ponatur ergo in primo
11 in secundo 83 tercio o. Erit 360 totius circuli. Ducatur primum in
tercium et exeunt 3960 que inter et 83 et hec est declinatio
solis. Et hec latitudo facta est secundum totam latitudinem que est in ia-
cens inter duos punctos tropicales dextre et similiter sinistre latitudinis
cuius medietas est 23 gradus et 51 minuta et 20 secunda. Sed ptholomeus dicit se probasse
eam esse 23 gradus et 51 minuta alio autem loco dicit probatum se invenisse
eam esse 23 gradus et 27 minuta. Sed azarchel dicit se probasse eam esse
23 gradus et 33 minuta. Insuper etiam dicit se probasse verum esse quod ptholomeus
et alii antiqui dixerunt. Dicit enim quendam circulum parvulum esse
in capite arietis cuius diameter medietas est 19 minutorum. Unde diver-
sitas illa contingere potuit. Sed huius assertio famosa est et mirabilis
dicentium cum duas probationes factas inter se 24 minutorum habere diam-
et etiam non est mirum si duo minuta vel plura fallacie sit inter
probationem azarchel et probationem ingenuorum. Kebz aut hic nimium
est invenit in astronomia. Ait dicit adiuvarius Sextum est omnia
iudicia mundi sumpta esse secundum introitum solis in caput arietis.
Item est notum quod fallacia istius minuti arietis. Causa est quare in
una hora fallacia et ob hanc rem signum oriens plenarie depre-
hendi non potest a quo omnia iudicia anni sumuntur. Secundum ptholomeum
aut respondens dicit per certissimam probationem deprehendere non posse
punctum hore introitus solis in arietem sed caput. Nemo enim potest
scire declinationem solis nisi per latitudinem terre nec latitudinem terre
nisi per declinationem solis et ideo accidit error in utraque. Augmenta
aliter declinationem solis absque errore et latitudinem terre. Nam cum po-
terit cognosci absque errore et ideo quare aut in neutra aut in ultra
ista errabitur. Et cum nequeat agnoscere introitum in caput arietis
vel libre multomagis cognoscet introitum in caput cancri vel cap-
ricorni. Motus enim declinationis per horam fit temporis minor est una
secunda cum in ceteris temporibus tunc minima minuta. Ipse idem dat artem
secundum quam deprehenditur signum oriens in puncto adunationis solis cum
luna vel oppositionis eorum primo facte antequam sol intret in caput ari-
etis et cum sumuntur omnia iudicia mundi. Ego autem dico illam

predictam obiectionem nullam esse. Nam neque inditiorum non errat qui solem intrare
in caput arietis secundum participationem que secundum sagittationem fit quam ipsi indicat
secundum introitum solis in caput arietis secundum figuram et secundum eorum ordines
cognoscitur. Si autem fixa stella aut naturaliter movetur aut non. Et si movetur
ut asserunt magni predicti ille motus colligitur in anno solari et erit
annus a fixa ad fixam reditio solis. Quod si non habent motum naturalem
sed accidentalem tunc quod motum ascensionis vel descensionis graduum
motus ille tam curvatus quam fixe quomodo est. Nam poli celi solis
poli sunt firmati. Et hec dicam tibi verba Ptolomei qui proximus ra-
tionatus est de motu celorum et de immobilitate terre et quod ipsa sit
in medio circuli et quod ipsa in comparatione maximi orbis vix vel
nequaquam videtur puncti obtinet. Propter hoc omnia dixit antiquorum studium
esse omnes celos unum motum habere tamen ab oriente in occidentem et illum
eundem motum maximi circulorum in spatio 24 horarum de puncto ad
+36000 punctum consideratur. Alii vero qui firmamentum est motus in 24000 mili-
bus annorum adequationem motus maximi celorum unius diebus. Et est
Saturni vero motus fit in 30 annis quia paulominus uno die. Et est
Iovis in 12. Martis vero in 2. Solis in anno. Veneris in 9 mensibus. Mercurio
in 8 mensibus fere. Lune fere in mense. Hec autem fuit ad similitudinem
electorum. Ignis enim qui supremus est continuatione motus movetur. Aer
remississime. Aqua tardissime. Terra autem immobilis est. Dicit autem Ptholomeus
ista non posse esse nisi multa absurda occurrerent. Videmus enim
tam fixas quam erraticas fere in 24 horis ab oriente in occidentem circumagita-
ri. Debent quod poli eorum esse idem qui celi sunt. Et autem dicemus de
motu obliquo planetarum in dextrum et sinistrum et de solis declinatione.
Dicemus nunc cur sic de agitari nescio est archana dei intellectum acuta-
li non ubique. Illi motus tam ordinatus esset nec sequens per proportiona-
tum dies nec revolutio solis uniformis singulis annis ad idem punctum
fieret nec certa planete suis predicte typice absque errore sit movetur.
Et hec res docet quod iste motus eorum naturalis est et ex proprius magni circuli
alios continentis quod est firmamentum quod hic alios polos quam circulus maximus
motum unius ab occidente in orientem omnes planete committuntur et cum
admirantur isti duo circuli in capite arietis et libre contrarie dies per totum
mundum in omnibus climatibus. Cum vero declinat a se mutatur et variatur dies.

Complevimus hucusque omnia que ad solem pertinent excepto tribus. Primo
autem unum est circa compositionem tabularum medii. Secundum est compositio tabule
equationis solis. Tertium de compositione tabularum declinationis. Et primum quidem
hic exponemus de duobus reliquis generaliter in tractatu de arcu et corda
dicetur. Supponimus ergo dominum quod 24 horarum tabularum 365 dies continet
et quartam 106 diei per unius et hoc secundum placitum Azophi et Albategni et
Arzachel et ideo oportuit in tabulis oportet dare omnes gradus circuli minu-
ta et minuta in secundas et secundas in 3a. Et quia in anno solari ultra 365
dies aliquot hore supersunt ideo unius diei in horas adiungitis predictis
4 horas que supersunt et quia etiam horis predictis aliquot minuta hore super-
sunt ideo omnes horas illas in minuta convertimus predictis superaddentes 28 mi-
nuta hore que supercadunt quod etiam hic supercadunt. Omnia minuta predicta in
secundas unius diei superaddentes 22 secundas quas habebamus et per hunc numerum
secundarum predictas partes divisimus et exierunt 2 secunde et fere 28 3e quia
paulominus et hec 2 secunde et tot fere scilicet 28 fere est iter
solis in puncto hore vel alii ad hoc vera vero celum in minuta
et minuta ea per 60 tertiam diebus in quartas et producto addi et per hanc
quartas divisit predicta. Et quia ... non convenerunt ponere
in diversis tabularum tertias pares a binario modo predictorum hore ponentes
in duo puncta hore 4 secundas per 60 ... et 76 tertias posuerunt et quia
minuta hore sunt 60 ad inveniendum motum solis in hora tunc qua contingit
etiam solis in puncto hore dividunt in secundas. Sed vero in minuta. Et ut
manifestius dicamus cum multiplicaverimus ... secundas et 28 tertias per 60.

118

producitur 120 secunde et 1680 tertie tertias divisimus per 60 et 28 sic exe-
-unt quas si addiderimus 120 secundis fiunt 148 secunde quas cum divisimus
per 60 exeunt 2 minuta et 28 2e. Et quia inveni in tabulis unius producti
unius hore fallaciam fere 6ta unius tertie crescit in singulis ho-
-ris fallacia septe unius secunde etc. in 28 horis fallacia fere & harum
pervenit. Et ideo scripsi ad 28 horas 29 minuta 28 secundas et tertie
tertias [illegible] in una die. Et secundum hanc artem scripsi ad 30 dies
circulum eius attinet et adiecto semi unius diei scripsi ad 30 dies
posui ad marcium quod ipse 31 dies. Et addidi ei unius diei inveni 30 dierum adunatum
iter 30 dierum et posui ad aprilem totum adunatum quod erat ad marcium
sic in omnibus mensibus qui sunt 31 dierum addidi quod 2 30 dierum et sic
et eis qui erant 30 dierum addidi eis quod erat ad maiorem
plenam 11 mensibus hiis 11 addidi iter 28 dierum quod est ad 26 dies et sic tam
complevi annum. Et id quod scriptum est in fine mensium horam scriptum est autem
primum separatum mensem et hanc notam duplicavi et ei addidi iter unius
diei 20 quod sequitur hanc tabularum bissextilis erat et quia [illegible] debat
12 signatum [illegible] et scripsi residuum et illud quod erat ad primum addi-
-di ei quod erat ad secundum et totum hoc posui ad tertium et sic feci in omnibus
annis qui non erant bissextiles addidi eis quod 2 ad primum annum. In bis-
-sextilibus vero tandem apposui et ultra iter unius diei etc. usque ad fine
20 annorum qui sunt separati anni et in fine invenimus iter 26 s 0 20
-que 20. et hec 2 dies sunt 2 vel annos adunatos unius usque ad annos
adunatos alterius usque cum [illegible] ratio est. Nam dominus supra quod annus
solaris secundum has tabulas 2 365 dierum et 4 horarum et 28 minutarum
hore et 29 secundarum et nos possumus 20 annos completos esse sine
quod [illegible] tempus spacio fere 7 dies integros adequallet. Sed ad
complementum illarum [illegible] et perfectionem 23 minuta tamen solis desunt
quos tamen cum 20 perfecte annis posuimus et quia non decrat ideo quod
super 20 annos adiecimus. Nam vacavit simul de sole [illegible] plus supra dicitur

Nunc vero de luna cum opus sit superius dictum primum circa de natura
eius quam astronomia asserunt humidam et frigidam dicemus.
Et ptholomeus dixit in libro [illegible] capitulo quod ab adunatum solis et lune
eius natura calida et humida usque distat a sole per quadrantem inter
usque ad quadratum a sole frigida usque ad oppositum calida et sicca ab opposi-
tione usque frigida et humida et sicca. Ex quadrata usque adadu-
natione nec calidas nec frigidas natura suo [illegible] et lumine effectuos.
Bene autem cognoverunt omnes stellas
esse calores. Sed quia corpus lune parvum est nec comparatur soli
ideo effectum caloris nec reddit sufficientem caloremve complexioni humane.
Nam in comparacione dicitur 2 frigida et humida quia rorem magis [illegible]
-tione hominem frigidam dicitur cum tamen omnis caro calida et humida
sit. Et quia lumen eius crescit in duobus quadrantibus primis calidi-
-tas ibi quam in aliis duobus ideo talem complexionem in illis quadra-
-ntibus [illegible] ei attribuit est autem natura caloris ut non sit adeo intensus
ut desiccet relaxat et humectat et ideo facit mutacionem et in aere
et magna. Et non talem mutacionem faciat bene deprehendunt naute
et maxime cum ipsa ascendit ab oriente. Augmenta autem multe quidem fiunt
in mari et in fluminibus mari vicinis et in omnibus humidis talibus
qualia sunt cerebrum et medulla animalium in augmento et in dimi-
-nutione lacte et in cucumeribus et cucurbita et melonibus et in au-
-gmento et diminucione piscium cum sua pinguedine cuius lumini caro
exposita putrescit. Approximata lune et milvium animalium augme-
-ntantur cum ipsa et decrescunt. Planetarum [illegible] quia circa 2 sphera
erunt et nobilius proxima ut ipsa dominium habeat in omnibus mutacione
-s inmaculatis rerum secundum eius adunationem cum sole et eius opposicionem
indicat magis de omnibus crucibus mundi. Item secundum quod ipsa [illegible]

in initio infirmitatis vel in ipsius fortune vel infortunii quorum respectu
indicant. De erroribus dictis planete vero coniunctibiles a luna 3 superiores
vero sunt maiores quemadmodum sunt orientales a sole. Inferiores vero
a sole contra parantur. Ausque vero inferiorum parcium sunt tenta in duo
maiores partes attribuentes. Prima que est a capite draconis ad finem Ca-
pricorni minor pars lune quod secundum ascensiones intelligitur scilicet a fine Ca-
pricorni usque ad caput draconis etc. Atque dictam de hac dicitur itineris
eius ratiocinabor de recto itinere eius et quanto tempore redeat ad pactum
unde processit nec est dissensio inter ptholomeum et indos quod luna vero magis
circulos habeat et silentes celo firmamenti. Altum celum declinacionis
secundum latitudinem. Alterum eius circulum egressum est a centro terre qui circulus
spacio 27 dierum fere et paululum 8 horarum peragat totum firmamentum
unde vero asserunt lunam in hoc celo fixam esse sicut sol fixus est in suo centro
in circulo. Et ptholomeus addit lunam brevem circulum habere in quo ipsa mo-
vetur cuius centrum est in predicto circulo. Unde neque sapientes aliquam artem habuerunt
qua comprehendat motum eius nisi per stellas vel per eclipsim eiusque aut
solis. Et quia eclipsis solis non contingit nisi in coniunctione eius et
lune loquemur de motu naturali quantus sit.

Dixerunt caldei se probasse per stellas fixas et per eclipses quod omnis va-
riacio eius finiatur in 678 diebus et tercia parte diei quo etiam
spacio temporis ad eundem punctum sue latitudinis redit. Hebrei autem dicunt
secundum quod acceperant ab ore patrum quod illi anni solares sunt 19 anni luna-
res et ultra 1 menses quo spacio temporis peracto ordinatur sol cum luna
sine omni habundancia vel diminucione puncti. Illud tempus est 6939 dierum
et 18 horarum et 28 punctorum hore et medietas none puncti. Et secundum
hanc notitiam annus lunaris 354 dierum et 14 horarum 28 quintarum hore
et 2 terciarum puncti. Sed in hiis duabus temporibus non est dissensio inter eos et
ptholomeum et ipsos pro eo quod super eum azophi qui indos sequitur. Et post har-
vorum tharratem in tabulis suis annos separatos lunares per 30 et 30
distinxerunt quia 30 sunt quinta et sexta que est dies super habundans
ultra dies integros anni lunaris. Quia quinta et sexta 30 sunt admodum
11 dies qui fiunt et ideo in spacio 30 annorum 11 annos bissextiles fecerunt
bissextum ponentes in fine anni secundum quia in 2bis annis de 4ta et 6ta
excrescunt 11 hore et 3/4 hore et superat 12 horas que sunt medietas
diei. Et in respectu notitia predicta dierum calendarum invenimus quod
sunt 19 anni lunares et 1 menses nec est inter eos et hebreos distancia
nisi quod secundum unius unius hore singulis annis et post predictam tamen in mense
lunari tempus est abcondinacione solis et lune in cursu medio suo donec liga-
mentur sunt 29 dies et 12 hore et 44 puncta hore et medietas
none momenti. Et quia annus naturalis solis erat mensis non naturalis lune qui
celebrant festa sua secundum lunam non invenerunt notitiam per inquisitionem de anno
solari quantum 12 menses lunares. Et est dies inter hanc notitiam et annum
solarem 10 dies et 21 et 120 partes de 10800 hore et 12 partes
12e minus 1081 et quia hec notitia in tribus annis excrescebat ultra
x menses fecerunt unum annum bissextilem 12 mensium et 2um hoc fecerunt
in anno sexto et quia in octo annis excreverunt fere 81 dies qui fere
sunt 3 menses ideo 8um annum etiam bissextilem constituerunt et 11um
et 14um et 17um et 19um usque ad complectionem circuli decennovennalis et 2um hunc
circulum servant iam suum pascha. Videtur quod pascha hebreorum et xpianorum
non fere eodem tempore contingit. Iam cuius in hiis predictis in duabus locis
quasi dissident fere per 3 annos. Antiquum indicium quod possimus cognoscere
per hunc annum presentem qui est 1429 et est secundum xpianos 179 annus in
circulo 19li. Secundum indos vero 19 et quod est 7us circuli secundum indos. Est ergo
secundum xpianos qui bissextilis secundum eos esse debet. Et quantus secundum indos
non sit bissextilis. Et hic est annus in quo dissident quod est 69 secundum
indos et 99 secundum xpianos. Unde fiunt bissextum sed xpiani non fiunt sed
consequuntur in tempore paschali. Secundum hanc racionem quod est 169 secundum indos
est 199 secundum xpianos et hec est racio xpianorum quod in 7mo et 16o anno
secundum indos non faciant bissextum in hiis eveniet pascha ad 22um

diem Marcii cum sol non adhuc intrauit caput arietis. Legitur vero maiorem esse opposi-
tionem inuat consuetudinare ingressum solis in caput arietis secundum figuram aequalis ipsius
equacionis [illegible] diei et noctis et in omni anno in quo [illegible] lunaris in-
cipit in quo pascha est in quo [illegible] sunt in sabbato vel in dominica die a decimam
Iudei celebrabant pascha quarta decima luna. Et vero est hoc decimo sexto [illegible] secundum indos
sunt inadinacio solis et lune ipsa vel racio quod ipsa apparet visui [illegible]
nouam est quod non est deducenda prima nisi secundum hoc quod primo visa est ab Adam qui est
dei creatus post creacionem lune et [illegible] [illegible] racionem et diuersum ab admira-
cione sua cum sol [illegible] cum [illegible] secundum [illegible] lune creacionis et humane vi-
[illegible] anni planis [illegible] secundum circulum [illegible] non
[illegible] nisi prima [illegible] ptolomeus dicit quod in 300 annis illud quod superest integris
diebus anni vnum vno die efficitur quod 300 quadrantes efficiunt. Hebrei vero dicunt
quod in 320 annis si integri quadrantes supersunt vnum diem perfectum efficiunt. Asser-
[illegible] dicunt maiores suos probasse circulum lune completum in 1000 diebus
et hora vna recta. Et secundum hos composuit ptolomeus medium cursum lune in [illegible]
magistri [illegible] tabulas inferias esse omnes nigri [illegible] addebat
per eclipses quas [illegible] etiam per eclipses [illegible] temporibus [illegible] solares quas [illegible]
[illegible] fuerunt quidam [illegible] qui [illegible] ptolomei defendentes dicebant hoc
[illegible] non [illegible] cursu lune sed et medio cursu solis [illegible] cum [illegible]
[illegible] Nam [illegible] inadinacionem lune et fixe [illegible] multa [illegible] aliorum
de cursu solis et lune secundum ptolomeum. Sed [illegible] ptolomeo [illegible] nos vero nunc [illegible]
esse in his que dicit et [illegible] [illegible] lune et de latitudine eius et de omnibus
que pertinent ad equaciones lune et de [illegible] solis et lune eclipsium et de equa-
cionibus [illegible] et de latitudinibus earundem de [illegible] et [illegible]
Omnes enim conueniunt et in [illegible] equacionis solis. Omnes ptolomeo [illegible] inde
conueniunt ptolomeus in [illegible] [illegible] similem [illegible] firmamenti et aliud ma-
[illegible] qui secat [illegible] in duobus locis. Loca [illegible] [illegible] dicunt cauda
et caput draconis lune. Cum vero est in capite vel cauda draconis sine
[illegible] in firmamento [illegible] si fuit adunacio solis et lune et [illegible] locorum
[illegible] si fuit adunacio apparebit eclipsis solis. Si vero oppositio fuit in his locis
si [illegible] fuit apparebit eclipsis lune. [illegible] caput vero draconis lune incipit
latitudo sine sinistra [illegible]. Est autem caput [illegible] lune simile capiti arietis
respectu solis et quia inueniebat [illegible] [illegible] lune sicut etiam inue-
nerunt in motu solis velocitatem [illegible] aut [illegible] motus
[illegible] aut mediocris [illegible] asseruerunt lunam [illegible] [illegible] habere
cuius esset [illegible] terre distincta fere 4 gradibus 2. [illegible] aut [illegible]
dicunt illud [illegible] [illegible] breui non [illegible]
quod cum [illegible] ptolomeus vero [illegible] [illegible] habere
et [illegible] breuem. Ptolomeus et Indi et nigri [illegible] [illegible]
[illegible] in hoc [illegible] quod locus altus [illegible] lune [illegible]
mouetur ab occidente in orientem 6 minuta et [illegible] motum aut alti loci
[illegible] planetarum [illegible] ab occidente in orientem esse et [illegible] motum
[illegible] equipararunt motui stelle fixe. Et quia motus alti loci lune velocior
erat [illegible] [illegible] planetarum [illegible] posuerunt tabulas alti
loci lune et [illegible] voluit [illegible] altum locum lune in illo tempore a medio
cursu lune in eodem tempore et reliquum [illegible] lune [illegible] aut [illegible]
[illegible] intelligentes [illegible] [illegible] subtraxerunt motum altum
loci lune a medio cursu lune diurno et tabulas [illegible] lune com-
posuerunt. [illegible] autem est eadem que in [illegible] est [illegible] et minor [illegible]
fine equacionis a medio cursu lune cum aut minor [illegible] [illegible] hic
[illegible] non [illegible] cum [illegible] [illegible] suo [illegible] alta omnium planetarum et stellas
fixas ab occidente in orientem [illegible] et similiter [illegible] capita draconum
[illegible] planetarum secundum [illegible] motum [illegible] quem [illegible] quod voluerit
ptolomeus et Indi et [illegible] [illegible] nigri [illegible] quod in [illegible] caput draconis
lune singulis diebus moueatur 3 minuta ab oriente in occidentem et [illegible]
[illegible] eum vnum [illegible] quo in diuersas partes [illegible] et eodem tempore
mouebitur. Indi vero ad hec [illegible] dicentes illum [illegible] motum firmamenti

computatum in illo continetur motus capitis draconis quoniam motus fixarum ut
supradiximus computatur in motu centri augis solaris Et secundum quod capita
draconum et planetarum que sunt puncta sectionum duorum circulorum maximorum
quos habent singuli planete quorum alter est sub zodiaco alter vero deferens
circulus dicitur per quem a dextro in sinistrum et econtra planeta movetur draconum
est quasi medius et ipse eodem motu quo equatur luna quo et solem in minutis latitudinis
motus lune a medio cursu lune reliquum 2 portio Ad hanc intrat in
tabulas equationis lune addentes 3 minutos sicut consuetudo est in sole separatim
nec aliam nisi hanc curat equationem solis vero et circa [illegible] placentium
dicunt equationem illam sufficere tam in adunatione et oppositione solis et lune Ad
punctum vel portionem vel inter portionis pertinentia ad centrum brevium sed
predictus quod cum portio vera secundum eos est in eclipsi vel [illegible] significationum
luna non indiget equatione sed medius cursus eius locum secundum formam
designat Item quoniam luna est et quadrato a sole dextra vel sinistra
et quadrato secundum gradus equalis luna secundum ptholomeum et nigros pla-
tonicos non eget equatione puncti vel portionis si tunc portio lune sit 3 vel
9 signorum et tunc tota equatio brevius centri que est 7 graduum et 40 minutorum
addenda est equationi portionis que equatio est 4 graduum et in his et locis
quadratorum maxima est dissensio inter antiquos et ptholomeum et nigros placentium
In ambobus vero aliis locis centri nunquam dissentiunt Item ibi Ergo si quis probare
voluerit facile videbit quod luna est sub latitudine et est inter motum centri
planete vel fixe que in illa vel parte latitudinis est et hec in luna [illegible]
Si tali facile nisi videbimus quod predicta sit secundum ptholomeum de predicta dissensione na-
[illegible] et cum invenerint locum lune quantum maiorem quam minorem [illegible] in medio
cavit ita ut crescat vel decrescat usque ad 2 gradus et 40 minuta et ideo
indicaverunt lunam habere centrum brevium [illegible] diametri 2 duplicium graduum 2
et 40 minutorum Indicaverunt quod lunam [illegible] in circulo brevi Et quantitas
illius motus tanta est ut cum sole adunatur luna [illegible] in loco alto brevis
circuli sic etiam plus omnes Et propter non habent equationem brevis circuli
madmodum solis et lune

Et antequam dicam de motibus lune circulorum qualiter se habeat
et hec secundum ptholomeum et secundum [illegible] secundum abnamnanzor q-
uoniam omnium planetarum dicunt aguilli itaque physicorum negaverunt
circulos esse sed solos planetas per aera moveri [illegible] esse negaverit [illegible]
planete et [illegible] stelle [illegible] sunt et nullum [illegible] motum in eodem [illegible]
ad tempore ante et retro et sinistrorsum et dextrorsum Et [illegible] 7 planetas
ut videmus non retrogradi non progressionarii non stationarii secundum se
manentium cum singulis diebus [illegible] xx horarum ab oriente per occi-
dentem ad orientem redeunt Videmus etiam eos non sunt in zodiaco
non dextra non sinistra vero zodiaci motus eorum non exacte non [illegible]
sed proportionaliter [illegible] fit statuto tempore ad punctum [illegible] regressi sed
redeuntes Omnes [illegible] concordat asserunt omnia superiora
pertinentia circa super sublunaria ut ordinem de sole et luna et eorum na-
turalium altiorum quod motus [illegible] sine omni diversitate esse debet sine sit [illegible]
figura [illegible] secundum plotinum sive sunt [illegible] non [illegible]
secundum aristotelem Videmus etiam motum fixarum que altiores sunt
humilibus corporibus stabilem esse sine omni diversitate nulla eum alteri
non dextra non sinistra [illegible] et [illegible] proportione alteri respondet
sive ipse in sphera moveatur sive sphera cum ipsis sed secundum [illegible]
apparitionem planete [illegible] motum diversitatem habent cum secundum
eum alteri secundum alterum luna vero infima omnium planetarum motum diversitatem
habet ut etiam [illegible] movere [illegible] [illegible] alicui diversitatem [illegible]
[illegible] propter [illegible] antiqui [illegible] motus [illegible] rectum
[illegible] esse et illa diversitas [illegible] Et ideo [illegible]
[illegible] esse per qualiter diversitatem circulos diversos hanc rei asserere
et physicos qui per antiquos fuerunt [illegible] hac rerum [illegible]

fixarum et planetarum et eclipsim solis et lune et asscripserunt in motibus
lune. Primus quidem magni circuli est qui celo firmamenti
super polos firmamenti. Secundus circuli declivis qui celo firmamenti assimilatur et
est cum priore secans ipsum in duobus locis qui eiusdem magnitudinis
qui sectiones dicuntur caput et cauda draconis cuius motus est ab oriente in occidentem et ideo caput draconis
invenitur moveri contra motum signorum et propter duos locos invenitur luna
nec in zodiaco dextra nec sinistra. Tertium qui celo firmamenti assimilatur
nec in zodiaco tertium qui declinat ab eo vel dextra vel sinistra. Verum
vero draconis lune est declinatio a zodiaco tam dextra quam sinistra in quo conve-
nec est dissensio aliqua inter peritos de his duobus circulis. Nam cum inve-
nerunt quandam declinationis lune existentis in zodiaco sicut et solis et ulterius
quandam declinationem a zodiaco quam latitudinem vocant et ideo ne-
cessarium indicaverunt addere latitudini declinationis si est versus partem septentrionis.
Si vero in australi parte fuerit minorem a maiori subtrahi ad cognoscendam
distanciam loci lune ab equinoctiali. Item ad scire diu ad quo gradum
sit in medio celi quod admodum necessarium est in iudiciis in ducenda lune
ad gradum cognitum

Tercius vero motus est secundum Indos in circulo excentrico et secundum distanciam
centri huius circuli a terre centro fit equacio lune secundum [illegible] et [illegible]
est maxima diversitas que inter locum lune secundum medium cursum et locum
eius verum inveniri possit 2 vel inde. Tanta quidem diversitas contingit secundum
Persas qui [illegible] lunam circulo excentrico sive [illegible] brevem circulum
secundum [illegible] dicunt quantum hec diversitas consideranda ut inspicere [illegible] hanc
[illegible] nec maiorem asserunt [illegible] Indi et [illegible] posse contingere tamen in
adunatione seu in oppositione solis et lune et in omnibus aliis locis circuli
et ideo in tabulis Algorismi non invenitur equacio lune [illegible]
qui proportio est ex parte circuli excentrici vel ex parte brevis circuli in
[illegible] Abrachim vero et Ptolomeus hanc equacionem diversam in
contingere in adunatione solis et lune vel oppositione sunt in aliis vero locis
omnibus maiorem quam in gradum esse.

Motus quintus est qui communis est omnibus circulis centricis [illegible]
circa terra situatione centro terre breviter quemadmodum [illegible] accenserunt
Motus quintus est secundum Abrachim et Ptolomeum et ceteros magistros [illegible]
ut nulla dissensio sit inter eos. Dicunt Ptolomeus quod antiqui et Abrachim quod
fuit unus ex illis planetarum invenientes quod luna habet duas diversitates quarum
prima singularis et per se consistens hanc asserunt [illegible] Indi et Persae
esse sive contingat circulo brevi sive excentrico erunt [illegible]
tas invenitur semper in una parte circuli et in adunatione et oppositione [illegible]
in alio loco et similiter sive circuli brevis sive circuli excentrici
Diversitas secunda [illegible] ad minutum alta [illegible] non existente nec hec
Ista est prima ut [illegible] in adunatione et oppositione secunda [illegible]
illa inventa est [illegible] Ptolomeum inventionis lune a sole [illegible] ad diversitatem
incipit crescere quod luna incipit removeri vel ab adunatione solis vel ab oppositione solis
cum diversitas finis est maximi cum luna per quadratum a sole distat [illegible]
contingat lunam [illegible] a loco suo per quadrantem distare [illegible] si
solis loco distat [illegible] est maxima et principalis diversitas [illegible] quadratura a
est tunc [illegible] maxima [illegible] erit 7 gradus et 20 minuta [illegible] gradus
[illegible] habet diversitates sibi [illegible] erunt a gradibus et 20 minuta et tanta erit
remotio vel distancia medii cursus lune a loco suo equato. Nam si recta
porro maior fuit [illegible] signis medius cursus lune erit maior loco equato in
a gradibus et in 20 minutis. Si vero eadem porro fuit maior tanta [illegible]
medius erit minor loco equato et cum luna distat a sole [illegible] quadratum nec
tamen a loco alio suo [illegible] quadratum distat que proportio est prima diversitatis ad
maximam diversitatem primam erit eadem proportio secunde diversitatis [illegible] ad totam et
maximam secundam diversitatem. Et 10 [illegible] tabularum [illegible] quadam [illegible] po-
fuerunt in tabulis suis [illegible] proportionem quantitatis [illegible] minuta [illegible] quantitate

solis diversitate et quia secunda diversitas prima in medietate contingit cum prime diversit-
adiunxerunt que admirationi fuit de excessibus cum linea perit quadratum
solis ab adunatione loco oppositionis invenit diversitas decrescere in oppositione vero non est
Ab oppositione vero donec ad solem per quadratum distabit invenit illa diversitas cre-
scere. Unde vero usque ad adunationem iterum decrescere incipit. Proinde necessarium
fuit duos circulos lune asserere unum brevem circulum alterum cuius punctus
medius est punctus terre posuerunt etiam motum circuli brevis ab occidente in oriente
esse quotidie 24 gradus 22 minuta [illegible]. Ideo posuerunt centrum brevis
circuli in adunatione et oppositione esse in loco alto circuli ecentris et
secundum [illegible] iter diversum duplum est differentie medii cursus diversi
solis et medii cursus lune. Et ideo cum duplatam remotionem in tabulas
intrandum. Posuerunt etiam quod punctus circuli ecentrici motum in circuli concen-
trica brevis cuius diameter est duple distantie centri terre et centri circuli
ecentrici cuius brevis circuli punctus est punctus firmamenti eiusdem brevis
circuli est [illegible] motu sequendo ab oriente tendens in occidentem contra
motum [illegible] circulo [illegible] loci alti ecentrici quotidie 11 gradibus et fere
minutis 6 [illegible] iter cum subtraxeris [illegible] brevis circuli lune relinquuntur
13 gradus et fere 10 minuta. Ad hoc reliquo debemus subtrahere iter diver-
sum circuli declinationis quod iter 2 motus latitudinis [illegible] predicto motum
circuli [illegible] huius motus [illegible] 2 3 [illegible] et planetarum [illegible] cum
quod reliquum de itinere circuli parum 13 gradus et fere 11 minuta et hoc reliquum
est motus lune in longitudine qui de medio cursu lune diversum. Et si
adiunxeris omnibus gradibus scilicet 360 gradibus circuli 23 gradus et 1 minuta qui
medius cursus solis in mense lunari et diviseris adunatum per dies mensis
lunaris qui est 29 dierum et 12 hore et 44 minutorum hore invenies
iter lune diversum esse 13 gradus et 10 minuta et fere 37 secunda et si
operaberis verte in minuta 29 gradus quos habes addes eis 1 minuta
Deinde verte hec omnia in secundas et serva eas. Deinde multiplica 29 dies
quos habes per 24 et adde producto 24 horas et adunatum multiplica per
60 et adde producto 44 minuta et deinde servatum per adunatum et exibunt
minuta et si relinquitur divisum [illegible] per 60 multiplica et deinde predictum divi-
seris et exibunt [illegible] et que exierit de hac [illegible] divisione sunt iter
lune in una hora. Et [illegible] iter horarium multiplica per 24 et habebis
motum lune diversum. Et si multiplicaveris 11 gradus 9 minuta qui est
motus alti loci lune contra firmamentum per dies mensis lunaris qui est
29 et 12 hore et 44 minuta hore et producto adiunxeris 1 gradum et 34 minuta
que sunt iter capitis draconis in toto mense lunari ab oriente in occidentem
erit adunatum 330 gradus et 43 minuta et tamen diximus quod iter solis secundum
firmamentum est in mense lunari 23 gradus et 1 minuta et ideo [illegible] linea [illegible]
[illegible] in alto loco circuli est. Et quod de hac re diximus affirmat
Ptolomeus et [illegible] scilicet de motu alti loci. Unde vero qui non [illegible]
lune [illegible] circulum ecentricum asserunt cum fixum esse in [illegible] eius
circuli. Dicunt quod locus altus eius movetur quotidie 6 minuta et 24
secunda et hec [illegible] lune. Et Ptolomeus in Almagesti composuit [illegible] tabulas lune
[illegible] et de motu lune in longum [illegible] est in uno die 13 gradus
et 10 minuta et 34 secunda et est iter diversum circuli brevis ut supradiximus
Alterum vero de motu latitudinis [illegible] singulis diebus est 13 gradus et 14 minuta
et hoc iter diversum est circuli declinationis lune et hoc iter superat iter [illegible]
[illegible] circuli in 3 minutis et paucis secundis [illegible] est iter capitis draconis
diversum. Tabula tertia de motu differentie que est 12 gradus et fere 12 mi-
nuta et hoc est iter lune diversum in circulo brevi. Quarta vero tabula
de motu remotionis qui est in uno die 12 gradus et 11 minuta et 23 secunde
et hec est [illegible] medii cursus diversum solis et lune et necessaria fuit hec
tabula propter duplicatum remotionis ad cognoscendum [illegible] lune. Secundum
Hanc [illegible] Ptolomeus centrum brevis circuli lune [illegible] in adunatione et
oppositione erit in alto loco circuli ecentrici et ideo dicit Ptolomeus quod duo gradus et 40
minuta que diximus [illegible] differentia que est 7
gradus quia [illegible] lune ad terram apparet [illegible] maior

qua sit in se dicta illa et ponis ptolomei rationes mediantibus diametri brevis
circuli est 1/2 1 gradum et 18 minutorum et ideo tota equatio prime differentie est 1
gradum qui est atque dividitur predicti diametri qua ponimus prodeunda [illegible]
secunde differentie est 3 una secundum partem circuli brevis sed secundum quartam
circuli brevis et quadratum solis 3a vero sunt quod elongatur luna a loco
alto circuli eccentrici qui super addenda vel demenda est portionem lune que
de equatio puncti ad quantitatem sumendam intratur per tabulas proximas
duplicatam ad coequandum punctum in coequacionem portionis coequatio vero
puncti finis est 13 gradus 39 minuta paulo plus minorum et hec res supra est secundum
centrum lune vel 2e coequationis secundum ordinem gradum hec sicut pokris
per racionem arcuum et cordarum Dubitatis de latitudinibus lune Et conversionis
solis et declinationis omnium de coequationibus planetarum per arcus et cordas sumitur

Omnes sapientes concordant in hoc quod Saturnus habeat circulos magnos
duos unus similis est circulo firmamenti Alter vero est circulus declina
tionis Et cum indeus caput draconis saturni in 12 gradu tamen mille
annorum nunc quam duo vita secundum ingrediens per ptolomeum caput saturni
gratiarum est in hoc tempore quod est 1189 in 280 gradu tamen 280 minuto tamen Et
motus eius estimant motum stelle sive cognitum est quod a capite draconis usque ad
90 gradus est latitudo saturni sinistra ascendens Sed vero usque ad 90 sinistra descendens
racione sue partis cognita parte sit saturnus Discordant sapientes in paucis minutis de
latitudine saturni Sed in hac omnes conveniunt quod latitudo eius minima est [illegible]
habent unum centrum alterum vero brevem circulum cuius centrum sunt est in mensura
circuli centris Discordant aptis indi et ab omnibus magnis probatum [illegible]
distancie centri [illegible] et centri circuli epicicli Nam cum indos fere 29 graduum
minor est quam cum aliis Sed non est dimitendi raciones ptolomei per verbis [illegible]
nullius momenti sunt Algorismus vero asserit in suo libro quod locus altus saturni
cum indeus est 8 signorum 20 graduum 33 minutorum Sed albucesar [illegible] quod
commentit tabulas algoarismi quod cum annas Bezdagerd regis ad noticiam annorum
arabum posuit locum altum saturni 8 signorum 29 graduum et 33 minutorum
et affirmat algoarismum. tamen altitudinem saturni in loco suo posuisse Sed ipsum
qui transtulit deceptum fuisse quadam similitudine quaternarum et [illegible] figurarum
cum discordias Algoarismi albucesar ad unitatem attendit quod translator Algoarismi et
circuli centri eccentrici [illegible] habens ab illis tabulis ad utrumque sunt minorum [illegible] duorum graduum
distancias est tam Algoarismi quam albucesar [illegible] coequant saturnum simul medietatem
coequationis portionis saturni et hanc addunt vel minuunt cum quod res postulat
alto loco saturni et sic fit cum tabulis albis locus rectius Anemmerme
antiqui qui ptolomei et ingrediens per ptolomeum in hac re mutant sunt Sed recte op
8 signorum et 11 punctorum in hoc tempore et motus est quantum fixarum [illegible]
de circulo brevi est dicendum secundum quod 2o quod brevis circuli saturni [illegible]
motus circuli brevis circuli lune moveatur sicut nec brevis circuli reliquorum
planetarum Saturnus vero in brevi circulo suo movetur et quantitas equationis
brevis circuli que de porcio Saturni est tanta quanta mediantibus eiusdem
diametri brevis circuli Dissentiunt ptolomeus et magni probatores ab indis de coe
quacione brevis circuli in minutis Nam ptolomeus plura pot Sed hi et illi
conveniunt in duabus coequacionibus duarum dierum quarum una est epicicle
portionis Sed in hoc dissentiunt ptolomeus et magni probatores hoc longius
et propinquius [illegible] Indi vero carent et [illegible] hoc maxime indi errant
quod et propinqua in [illegible] est Sed in marte et in venere [illegible] fuerit
retrogradi apparet eorum error ostendi ultra 1 gradum eius retrogra
dacionem postea subiungimus quam diximus in [illegible] de sole quia motus

puncti circuli ecentrici saturni cum motu saturni in uno die equatur medio
cursui diurno solis. Similiter de venere et marte. Nunc incipiam ostendere
rationes equationum saturni. Nam ordinavi de sole qui quando est in loco
alto suo nullam habet equationem puncti circuli ecentrici et equatio predicti
recessionis remotionis eius ab alto loco donec per quadratum ab alto loco
distiterit et ab alto loco usque ad perfectionem quadrati tardus est motus
solis. Similiter dum ascendit ad altum locum a quadrato fine altius [illegible]
tardior est motus in alto [illegible] ubi est locus humilis et sic in sole similiter
de hac re contingit tribus superioribus planetis et ideo iusserunt sapientes
de more eorum [illegible] a medio cursu eius ad augis secundum in qua parte fuerit
scilicet ex parte humilis loci an ex parte loci alti et reliquum de puncto quod
per illud gradus equationis que pertinet ad punctum circuli ecentrici. Ideo
iusserunt ut subtraheremus medium cursum saturni a medio cursu solis pro va-
riationibus [illegible] quod saturnus non adiungatur soli
in suo alto loco brevis circuli saturni. Sed quia sol continuatus motus
superioribus planetis. Ideo subtraximus medium cursum saturni a medio
cursu solis. Nam hac ratione possumus scire quantum remotus fuerit
ab alto loco suo. Reliquum vero post subtractionem vocatur [illegible]. Nam per hanc
portionem possumus scire an saturnus sit in [illegible] alti loci vel in [illegible]
humilis loci, per eandem portionem possumus scire an sit progressionarius
aut retrogradus an stacionarius. Iusserunt similiter ut intraremus cum
gradibus puncti in tabulas equationis saturni ad [illegible] eorum
puncti. Deinde iusserunt si punctum cum quo intravimus est minus
sex signis ut subtraheremus equationem puncti a puncto. Reliquum erit punctum
circuli verum. Et deinde dixerunt ut illud quod deprehenderis addas por-
tioni saturni et adiunctum erit portio vera. Si autem punctum minor est
sex signis [illegible] est [illegible] in loco solis
quod ab alto loco eius usque ad finem quadrati [illegible] tardum [illegible]
non [illegible] a quadrato [illegible] recessit equatio minuitur. Unde contingit
et propter eos qui [illegible] superius diximus quod ab alto loco solis usque ad
humilem subtrahere debemus equationem puncti et ab humili usque ad al-
tum locum addere et similiter contingit de saturno non subtrahimus equa-
tionem puncti a puncto quando punctus minor est sex signis si maior addimus.
Et cum predictum diximus in saturno portionem diximus in sole. Iusserunt
eum etiam in saturno ut quod subtrahis a puncto addas portioni et quod ad-
das puncto demas portioni [illegible]. Nam per remotionem saturni
a sole possumus scire quantum distat saturnus a loco alto brevis circuli
[illegible] distantia [illegible] saturni. Nam dixerunt quod saturnus non
adiungatur soli in alto loco brevis circuli. Sed subtrahimus equationem
predictam a puncto [illegible] ab alto loco brevis circuli saturni usque ad locum
saturni recessit [illegible]. Saturnus [illegible] medius cursus
in [illegible] gradu aquarii, locus vero altus circuli ecentrici saturni in [illegible]
primi gradus sagittarii. Hunc ergo subtrahas a cursu medio remanet 32
gradus [illegible] qui est punctum. Deinde subtrahas medium cursum saturni a
medio cursu solis relinquuntur 20 gradus. Hec est portio. Deinde summamus
equationem puncti dicamus quod sit 39 gradus [illegible]. Et quia punctum
[illegible] sex signis subtrahamus hanc equationem a puncto et erit punctum
[illegible] in gradibus quod cum addiderimus alto loco saturni erit locus saturni
[illegible] gradus capricorni. Et cum deprehenderimus huius loci
saturni a medio cursu solis erit [illegible] 33 gradus qui dicitur
portio vera. Et [illegible] portionis. Et portionis quam habuimus [illegible]
[illegible] 23 gradus subtraximus a puncto. Deinde iusserunt ut
intraremus cum puncto equato ad [illegible] portionis [illegible]
scilicet an auge an minue. Unde [illegible] dicam quod [illegible]
scias [illegible] addendum sit et quod [illegible]. Quod contingit circa
circulum brevem [illegible] contingit circa circulum brevem. Sed saturnus in
alto loco circuli ecentrici est motus eius in circulo brevi est tardior donec
perficiat quadratum circuli ecentrici scilicet donec punctus brevis sit in quadrato
circuli ecentrici per quadratum distans ab alto loco quoniam in loco motus
eius in brevi circulo mediocris [illegible] scilicet nec tardus sic puncti
motus ab hoc loco usque complementum quadrati motus velocius eius in

utroque predictorum circulorum equatur. Secundum enim tardior quanto vicinior
similiter tanto velocior. Propter quod si puncta equata fuerint ab eo puncto quod
usque ad tria signa vel saltem 9 signis usque ad complementum circuli sufficientem
invenies minime equationem, proveniet equationem breviorem circuli nisi in solo in
oriens quia alia secundum augem contingit quod plata est in duobus quadrantibus affixis
alteris loco alto inveniens quod sufficit quod addit quidem planeta est in duobus
quadrantibus oppositis locum sufficientem invenies. In alto loco Saturni tarditas
maxima et ideo invenies sextum ho vicinia porcionis aut uno gradu et in
379 … a porcione plate. Ymo saltem secundum distantiam ab alto loco per quadrantem
utrique non invenitur ibi vicina porcionis nec remota longinqua vel proxima
qua est porcio recta vero nec addend nec minuendi aquadrante non …
sunt porcionis vicina ubi sunt in loco simili ho vicina. Unde vero usque
ad finem primi quadrantis decrescunt vicina porcionis ita ut in fine quadr
…us Saturni vero primus et ideo in remotiore circuli tam longinqua quam brevis cui
qua solus puncta invenit Saturni ordinem equationi quam opportet equationem prius
omnem per longinquam vel propinquam remotam ut vero Saturnus porti
alto loco ergo longinquam remotorum minime apportem recta propinquiori sunt
a loco alto remotiori reliquum vero finis equationis erit. Si vero propior est
loco simili remotorum propinqua addunt et porcioni et adiunctum est finis
equationis demum invenit quod si porcio recta tua qua intrasti et minor
6 signis adde finem equationis puncto equato et adiunctum adde alto loco
plate et habebimus locum plate equatum cum firmatum. Si vero maior 6 signis
minue finem equationis a puncto recto et reliquum adde loco alto et habe
bitur locus cum firmatum. Si vero fuerint 6 signorum vel 12 adde locum alterum
cum puncto et habebimus locum cum firmatum.

Ratio vero quare addant cum est minus 6 signis hec est quia ab adunationem sol
et Saturni in loco alto brevis circuli … eius tendunt Saturnus et
circulus excentricus qui circulus puncto dicitur cum vero pervenit Saturnus ab al
to loco ad locum in quo incipit esse retrogradus incipit eius in brevi
circulus iter excedit circulus centrum … diametri circuli brevis. Unde vero usque
ad locum similem tota ea decrescat processio usque ad apice et ideo addit finis equa
ta soli usque ad stationem primam … alteram vero simili usque opponi pla
centrum centro cum pervenit separatum lineam eius in circulo brevi quantitas medie
tatis diametri brevis circuli. Unde incipit decrescere processionis minime et plata
planeta recipiat a … donec pervenit ad ad locum altum et ideo quod
maior est 6 signis porcio recta minuit finem equationis a puncto
recto. Habes autem additionis vel subtractionis oportet sunt et sequens
locum Saturni secundum firmamentum vero habuisti medium cursum Saturni cum
ab eo subtraxeris locum altum habuisti puncta vero secundum firmamentum
hanc equationem addidisti vel demipsisti fine equationis et invenisti
locum Saturni secundum firmamentum. Cum vero sit inter locum suo alto idem
distantiam addidimus loco alto suo et invenimus locum suum secundum fir
mamentum vel si minus minue adunatum ex puncto et ex signis et
reliquum deme loco alto suo et invenies locum eius secundum circulum.

Nunc dicam quid sit retrogradatio quid prima quid secunda statio Saturni.
Secundum est quod diximus ubi plata tam in duabus vicibus dicitur
iter Saturni in brevi circulo Saturni … Saturnus ab alto
loco suo donec per quadrantem ab alto loco suo distiterit in brevi circu
lo in eadem … ad puncto circuli … eis est
per quadrantem a sole distabit secundum medium cursum solis ad eorum …
secundum firmamentum … Unde nec … est … Cum
vero pervenit Saturnus ad finem prime quadrantis ab alto loco
iter eius in brevi circulo non crescit secundum firmamentum nisi quantum
a circulo puncti … et ideo invenitur quod est … per quadrantem

a sole distans et eius tantum duos punctorum est et puncti et alto loco parum
eum decrescat motus eius ut de duobus ad unum ab uno / inde decrescat ad stacionem
et inde per totum diebus venit motum secundum alterum pro toto superat aut venit in
tum planete in brevi tempore et apparet retrogradus primum firmatum. Cum pervenerit
ad similem locum brevis circuli opponitur soli medietatem quamque eius retrogradacionis
complevit et deinde habet secundam medietatem usque ad secundam stacionem terminata et ab
inde et eius in secundas augescit pro ea in motu ut tunc pervenit ad quadratum
secundum quam est a sole quadratum / est alio alto usque ad alterum locum augmentum usque ad duo minuta
decrescat et alio quadrato usque ad altum locum in cuius parte tendit in circulo
prima stacione secunda incipit motibus ex superat retrogradacionem usque ad quadratum
aut locum altum brevis circuli a quadrato vero in eadem parte tendunt
Et si quis locus circuli in secundas usque divisis per duodecim in circulo brevi
primi est 11 minuta 28 secunde tribuunt 378 diebus et hoc est spacium temporis
revolucionis Saturni ad altum locum circuli brevis vnde fit ut in 4
quam annis duas revoluciones secundum longitudinem compleuit Saturnus et
41 revoluciones secundum brevem circulum. Cum vero distat Saturnus
ab alto loco per 21 signa et 27 gradibus ibi est prima stacio in [illegible]
de attendendum vero ad altum locum per tantam distanciam. Secunda statio
est an et hac vice subtrahuntur prima ta 12 signis [illegible] secunda. Et sciendum
quod diebus planetarum retrogradacionis variatur secundum quod planeta est vel
in loco alto circuli centrum vel in alio loco vnde fit ut predictum minus signo
et gradus nunc maior nunc minor inveniatur. Et ideo oportet sume
prima stacionis puncti equari. Et ideo invenies stacionem primam 3 signa
et 24 gradibus vel plures vel pauciores gradus. Si vero porcio
Saturni equatur hinc statim primam in secunda stacione est. Si maior est ia
retrogradatur. Cum vero pervenit vero sole statim equatur in secunda statione
Si vero maior progreditur Saturnus. Unde contingit ut non fit retrograd
et minor quam secunda. Et ideo si planeta est progressionarius et vis scire
quando erit retrogradus minime porcionem vero a stacione prima et dicunt duas
in secundas et [illegible] diverunt Saturni in circulo brevi
7 li minuta 78 secunda et invenies dies a hoc in quo queris quod est
ad retrogradacionem. Et si quod nondum sunt retinguntur minuta usque
3e et divide per dictum divisorem ut invenies horas supra
tempos dies [illegible] hanc vero regule ad cognoscendum quando
retrogradi erunt sicut et quando progressionarii

Si quis caput draconis Saturni scire
2° 10 Relinque est caput draconis vel si vis adde loco alto eius
1 signa et 10 gradus pro tempore volueris adunato erit caput
draconis

Magister aut primacionem invenire volentes scire quantitatem longitudinis et eo
qua parte sit Saturnus adde puncto equato 10 gradus et tunc adunato
intrare ad sumendam porcionem latitudinis. Et si adunatum in quo intra
sit est in parte ascendentem quod incipit a fine 2 signi / gradus usque ad
finem et inde usque ad 90 gradus et hoc est pro ascensione ascendens. Deinde si a
sinistra et simile de illa latitudine 2 in porcionem retrat in tabulis Saturni latitudinis
inventam porcionem latitudinis minorem et secundas
inventam porcionem latitudinis porcionem duc ad hoc et illud quod fit in
eius latitudo Saturni sinistra si vero adunatum in quo inest minuti est
in porcionem que est 90 gradibus usque ad finem per 2 10 gradus latitudo est descendens
gradus [illegible]. Deinde scias ut in latitudine ascendenti. Cum vero in fine 2 10
gradus nullius latitudinis est et caput draconis dicitur. Cum vero in 90 gra
dibus cauda est et nullius latitudinis. Unde 90 exponam quam invenire nunc per
dracones 10 gradus adde puncto vero prima invenies caput draconis Saturni et
2 10 gradus cancri et nota est quod puncta Saturni cum remoto alti loci annos est in
secunda 90 inveniunt distanciam loci alti Saturni et capitis draconis 220 in suo
oportet adde 10 gradus ad perficiendum totam draconis que est 2 10 gradus quod
caput draconis et patris probat hac si addideris alto loco Saturni 10 gradus quod est
terminabit nota in 2 10 gradu capricorni que est cauda manifestum est quod maxima
latitudo eius per quadrantem distabit a capite vel cauda Saturnus et cur quod

puncti Saturni remotum zodiaco secundum eum proportionem latitudinis similiter de la-
titudine medietatis ad porcionem ceterum. Secundum cum proportionem secundum breuem circulum partium
consideratur quia ipse est breui circulo.

Hec de Saturno dicta sint et de Ioue idem. Secundo motus Saturni in breui ♃
circulo adiunctus motui puncti diurno adequatur motui solis diurno
in circulo excentrico similiter de Ioue. Secundum magnos probatum Iupiter
in 83 annis 108 secundum longitudinem circuli excentrici secundum perficit 4 circulos breuium
breuem tanto tempore 1608 perficit et 2 motus eius diurnus secundum longitudinem
est minutum et 12 secunda. Relinquitur motus eius in breui circulo diurnus
est minutum et 9 secunda et nondum quod Ptolomeus non magnis probationibus ab invicem
dissentiunt de quanta distancia puncti excentrici circuli a puncto terre. Sed
hec dissensio est in parvis minutis et magis probatum plura dicunt esse minuta.
Ponit in equatione parcium quam medii. Unde. Est in Ioue ut in Saturno lo-
ngiqua et propinqua remota carent magis probandum quod remotum sub longo
grad quam propinqua maiorem in Ioue quam in Saturno. Unde quod breuis circuli
eius maior est circulo breui Saturni. Item sub breuis circuli eius equatur
breuiter circulis duo reliquorum planetarum quorum remociones crescunt
usque ad integros gradus. Sed in longitudine remotionem non invenitur nisi minuta
Iupiter non nisi in loco alto breuis circuli soli adiungitur et ab adiuncta-
tione eum Iupiter quadratum circuli breuis circuli sui peruenit et a sole
per quadrantem secundum medium cursum solis distabit. Si per 90 gradus et 3 .. ter-
ciis et sub spatio motus circuli puncti et hoc per spacium unius diei et per
illud tempus incedit iter circuli breuis. Subtrahe a motu puncti secundus
et ista subtractio continuatione temporis crescit usque ad subtractionem unius minuti diei
et ista subtractio continuatur donec totum iter puncti subtractum sit. Secundo
subtractus per quatuor vel per quinque dies morabitur ut neutra alterum superat.
Et inde fit Iupiter retrogradus quia tunc iter breuis circuli superat motum
puncti ut est ad oppositum solis per verum victoria crescit usque ad 8 minuta.
Et ea victoria stetit per 29 dies. Deinde victoria illa decrescit
usque ad 1 que sub secundum minuto deinde ad secunda usque in secundum 2a grad-
diuersa vel 7 dierum. Unde fit per continuationem secundis minuta super adiunges
sed non peruenit ad locum verum. Per quadrantem a loco alto distabit verum
etiam per 3 gradus a sole distat. Diurnum iter circuli puncti est diurnum iter pla-
neti secundum medium cursum eius. Deinde addit super medium cursum in die et
tempore peruenit ad locum altum iter eius fit 12 minutorum. Quod est adiunctum
et diurno itinere secundum medium cursum et equatum diurnum portionis et ad finem
ipsius a sedibus stacionis usque ad locum altum sunt 6 signa et 1 gradus. Nam
reg... vel magis paulo. Et sub usque ad stacionem primam. Et hec remocio alti
loci a stacionibus maior est remocione Saturni loci alti ab eisdem porcio-
nibus quia punctus circuli velocius puncto Saturni mouetur.

Locum capitis draconis sic iudicas minue a loco eius alto in
hoc quoniam 10 gradus reliquum est caput draconis vel si vis adde ..
adde loco alto Iouis 270 gradus adiunctum caput habet eius
oppositum caudam. Et caput ad caudam Iupiter sinister et a capite ad quadratum
ascendens mediate usque ad caudam descendens et cauda ad caput dexter
pars ad quadratum descendens. Subtrahit autem a puncto 20 gradus ad summe
dum latitudinem quia tot graduum post altius locum a capite.

Hec dicta addendum arbitror quod si in anno medius cursus Iouis
secundum magnos probationum est signum unum et 21 minuta et sic ... sub secundum
probacionem Azophi et Azarchel non sunt ibi .. iter 100 medium
cursus Saturni 12 gradus et 12 minuta.

Post Saturnum et Iouem ordo rerum de Marte admonet. ♂ Et circa
diurnum martis in breui circulo adiunctum diurno cursui medio
eiusdem equatur medio cursui solis diurno. Et est eiusdem
anni. Secundum medium cursum est 6 signa et 11 gradus et 22 minuta.
Hec versa in minuta efficit 11282. Summa duplicata hec crescunt
22736. Deinde per dies anni .. in quibus et hic ... adde unum
erit 1261 exibunt et diurnus 21 minuta et quod reliquum sunt ..
per 60 est ... predictum dum ... 26 ..... ♂ ...
reliquum sunt per 60 ... est ... predictum [illegible]
22 ...... diurnum iter Martis secundum medium cursum quod est iter.

puncti ressiduum predictas tabulas quia non possent reduci in radices vniuersaliter cum media delectis sedi sunt minus [illegible] tamen licet iter puncti a medio cursu subtraximus sit reliquum 21 minuta et x 2 sa[illegible] et c iter in luce in breui circulo et cum mars est in alto loco breuis circuli et vbi sola admiratur tunc iter velocissimum est sedi firmatur. Et ideo quidam sunt eorum tabulas martis a conuersione eius et ipse tabule vero sunt . . . mars combustus fuit in 11o gradu scorpionis vel circa quia sed duo circa per quadratum a loco alto distant quia in combustione est in alto loco iter eius tardum est ut cum aliarum planetarum vt fit minus xo minutis. Sed vero in huius loco contingit circum est iter ut fit ete plus x 8 minutis et ideo false sunt tales corpus vero.

Sed vero tales sunt qui singulis diebus debent coequare planetas ex estimato dat vero [illegible] almanach et tabulas per quas proband. planetas coequatos habebis. Cum vero mars per quadratum distet a loco alto breuis circuli ut et per quadratum a sole distat tunc iter martis erit longius iter solius puncti. Unde incipit iter medii cursus eius minui et ita diminuitur medius cursus pro multis diebus durat vsque ad stationem quia prouenit quod ideo contingit quia breuis circuli magnus et quia iter medii cursus eius est magis tunc marte in breui circulo. Ex quo statim vsque ad locum [illegible] et mars oppositum sole non est dum minor minor cum 17 gradibus longe distiterit a loco alto circuli ecentrici et quia inde coequat ad quod gradus longinqua remotionis coequationum quod mars vero est oppositum loco ponendum fortiter planetis in radicibus quia fallax fuit plus quod luna in medio celo vero secundum Thabet. inueniri admiratos esse cum luna non esset cum propinquo medium distantiam esse geometria visu in meo esse non posset. Et cum mars appropinquat ad locum huius erit coequatio vniuersaliter gradus 4 minuta. Et inde prouenit error maior vniuersaliter gradus et 41 minuta et inueniet tamen in longinqua quam in propinqua remotione gradus 4 minuta est breuis circuli eius est maior. In coequatione vero portionis eius inueniens 41 gradus quia non potest in equatione portionis ponendum signa. Cum vero peruenit quod pluribus vsque ad stationem tamen retrograda scilicet et inde incipit regredi singulis diebus iter suum augendo cum vero peruenit ad oppositum solis ad alto loco vbi a sole per 9 gradus distat iter eius est 21 minuta et 26 secunda quod est iter eius medii cursus et cum iter eius crescit. Proximo loco alto peruenit vbi cum sole admiratur et hec sunt spacia duorum annorum aliquot diebus minus. Et secundum hec [illegible] litterarum progressionis est vero sicut in Saturno et Ioue. Et hec simila scribitur hic tamen gradus sed et tamen supplebitur minime ab vero signo vsque ad finem 3 signorum. Cetero vero signo vsque ad finem 8 supplebitur.

Cum vero volueris scire caput draconis martis semper illud inuenies ad latum altum per quadratum per distantiam loco altum circuli ecentrici qui nunc est x signorum et 11 gradus. Cum vero mars 11 gradus compleuit tunc incipit latum altum eius a 3 x0 nude [illegible] per 9 signa que sunt 210 gradus quod est caput draconis. Et inde incipit proloneum septentrionale sinistre ascendens vsque ad latum altum inde sinistre descendens vsque complebit 11 gradus draconis vbi et cauda eius et quia locus altus habet 90 [illegible] quia caput draconis. Ideo non oportuit addere puncto suo coequatio vt in Saturno nec demere vt in Ioue.

☿ ♀ Nunc de venere sicut superiores planete sic et venus 3 circulos habet unum qui assimilatur circulo firmamenti alterum contrarium declinationis [illegible] eius ecentricum circulo solis ecentrico coequatur. Motus vero ecentrici ecentrici vniuersaliter et tamen circuli ecentrici altius. Unde dicunt quod dum est in loco alto corpus solis idem [illegible] asserunt locum altum eius tercium nec in hoc est discordia nisi [illegible] puncti eius et tamen ecentrico solis [illegible] et quia non asseruit ponere radices in coequatione aliorum planetarum a sole et luna. Ideo non posuerunt radices in coequatione puncti veneris sed quorum vsque ad 30 [illegible] vltra abundauerunt puncti minuta addit. Cursus medius diurnus veneris est vnus gradus et 36 minuta et 8 secunda et cum subtraximus ab eo medium cursum puncti qui est 59 minuta et 8 secunda et relinquuntur 37 minuta. Et hec est ratio quod est iter veneris in breui circulo diurno. Et ad faciliorem intelligentiam discipulos nostri proband

composuerunt tales tabulas ponentes venus. Cum volumus scire punctum
veneris oppositum sic in sole. Nam medius punctus eius cursus est semper
medius cursus puncti solis. Et secundum Veneris solis adunatur in alto
loco circuli brevis eius et simili loco. Sed cum in simili loco ei adunatur
medietatem sue retrogradationis perficit et cum adunatur soli in alto puncto soli
est iter eius viginti graduum et 11 minutorum. Si vero in simili loco adunatur est eius iter
viginti graduum et 17 minutorum. Et quanto magis elongatur a sole ad progressionariam tanto
crescit iter eius amplius. Et cum porcio recta fuit 8 signorum et 14 graduum
iter Veneris equatur itineri solis in medio cursu. Unde non mirandum esse
motum Veneris cum motu solis. Dum perficit venus 7 signa 4 graduum 17
graduum ubi est statio prima. Et cum porcio recta fuit 6 signorum [illegible] retrograda
est et non abscondente [illegible] in occidente. Et cum fuit porcio recta
signorum et unius fere 17 graduum est statio secunda, est 2a statio ubi prima tardata
tunc motus solis. Cum vero porcio recta fuit 5 signorum 4 13 graduum motus eius
dum adunata fuerit soli in loco alto circuli brevis. Unde non mirandum motum eius maiorem esse motu solis
de stellis superioribus variabilitatis. Nam dextra
ultra latitudinem circa caput et caudam draconis suorum possumus scire
tres latitudines habet una quarum alterum a sinistra quod invenire non contingit. Nam ueg
titudo. Et secundum motum secundum caput draconis Veneris et cum declinationis latitudinis
altus. Et secundo necessarium fuit addere 90 gradus puncto recto suo ut sit distan
tia 3 signorum a puncto cum quo intrasti ad caput draconis. Ptolomeus
a circulo similiter circulo figurati quod declinationes circulorum quinque superiorum
stabiles sunt. Sed declinationes circulorum Veneris et Mercurii non sunt
stabiles sed mutantur declinationes cum circulis brevibus suis. Veneris declinatio
in sinistram, Mercurii in dextram. Prima quidem et aliorum planetarum
quantitas digressio dicitur que fit secundum firmamentum alta vel reflexa deinde
quam contingit secundum medietatem octave sphere. Tertia vero declinatio est secundum
motum in sinistram. Cum vero venus sit mercurio coniuncta
brevis circuli veneris maior est brevi circulo mercurii. Nam venus elongatur
a sole 47 gradibus, Mercurius 21 gradibus et circuli altus circuli centri
Veneris. Cursus autem medius diurnus mercurii est 4 graduum 27 minutorum
et 33 secundorum. Cum subtraxeris a motu cursus eius hic diurnum medie
cursus Veneris puncti quod est 49 minuta 28 secunda relinquuntur tres gradus
et 6 minuta et 24 secunda. Et hec est porcio diurna mercurii. In tabulis
inventum quod est iter mercurii diurnum in brevi circulo. Mercurius brevem
circulum suum perficit in 117 diebus et fere in duabus tertiis diei parum minus
. Et quia iter eius circum conduxit cum sole in anno habet in anno
adimplet 3 retrogradationes et 3 progressionarias. Veneris vero bis habet
progressionariam et retrogradam. Cum vero progressionarius loco alto suo
in circulo brevi ponitur est et semper iste alto loco circuli centri tunc
iter eius diurnum est viginti graduum et 3 minutorum sub firmamento. Cum vero est
altus locus circuli brevis similiter ipse locus tunc circuli circuli est iter
eius viginti graduum et 48 minutorum. Et secunda porcio recta eius est minor tribus
signis et 27 gradibus iter eius magis est quam solis. Et inde incipit
minui sicut solis. Cum vero porcio recta est 2 signorum et 24 gra
duum ubi statio prima est et paulo ante finem illorum dierum retrogradus
erit et tunc erit adunatus soli in simili loco circuli brevis et inde ab
accidente iter eius vertitur in orientem et permanet retrogradus fere usque
ad finem 11 aliorum dierum. Cum autem fuerit porcio recta 1 signo
et 17 gradibus erit 2a statio qui multo sive velociter ut prima
non est dimidia est et astarum secundum crescit iter eius sed non adeo ut
possint adequari itineri solis donec perficit 8 signa et 4 gradus. Et inde
iter eius magis itinere solis et quia mercurius omnium planetarum nimis
est tempore certus itinere minime elongationis a sole. Ideo quandoque
conspicit a sole paucis diebus et parum apparet. Notandum circuli
draconis mercurii in predicto tempore esse in 27 gradu ariete secundum con
trarium loco alto eius. Reflexio mercurii ponitur in tabulis
hic quod punctum eius est in quadrante a loco alto 90 gradus. Ideo

oportet et cum est in quadrantibus oppositis totum aliud minus remaneat
Cum vero est in quadrantibus eisdem tunc oppositis inserunt signa proba
cum addit tria signa puncto recto admovendo medium reflexionis signa et
sic fecerunt ideo quod punctus sitetur pro toto alio et in addita sunt tria
signa proveniunt ultra usque ad secundum gradum cancri qui locus remotus
est a capite draconis mercurii per 2 signa Item addiderunt pro
loco recto mercurii 180 gradus quia minus reflexionis voluerunt finire
a capite draconis mercurii diximus quidem in superioribus planete
ut pro capite draconum possimus scire an latitudo eius sit a dextra
an sinistra non sic in Veneri et quia in veneris habeat tres latitudines
Et ipsius et inferiores alios circulos conveniendo cum superiorum
Declinationis Veneris et Mercurii cum circulo cum circulis suis breui
latitudo Veneris que etiam orbibus circuli declinatio a sole que dicitur
digressio que de secundo firmamento alio reflexio que contingit cum
motus in sinistra secundum ingressum processionis caput draconis porcionem
et circulis et locis aliis eius cum dyametro transfretando sunt addit 90 gradus
puncto recto usque ut sit distantia igitur sequitur a puncto eius quo
intrasti

Capitulum decimum et tandem circulus variis Geometrie inge
uctores vere perfecto circumferencie regiminis quanta esset dia
metrus respectu circumferencie et quod ad certam non esset propor
cio qua altius pro altero comprehendens unde autem dixerunt
sequentes regulam vere radicem tercium radice circulo in venire
habet quanta esset de arcu et corda diametri respectu circumferencie
unde similiter eius est 10 quod in modo suo ordinis est unitate et 100 et
1000 et denarius et secundum eius sic diametrus fuerit unitas circum
ferencia erit radix denarii qui unitati assimilatur Et si radix
denarii diametrus fuerit circumferencia erit denarius et si diameter
est 10 circumferencia erit 31 gradus et 31 minuta de 60 et 22 sexagesima
qui unus diametri centenarii qui similis est unitati et radix
millenarii qui similis unitati assimilatur Natura autem est quod 160
dix 16000 circumferencia eius erit diameter millenarii radix 100 000 et
hac vere unde ad quod si sequitur experiunt si habemus integrorum tantum et
integrorum cum fractionibus diametrus multiplica quadratum diametri per 10
et radix producti erit circumferencia et eius habita circumferencia divide
quadratum circumferencie per 10 et secundum eius quod est radicum qui est
10 circumferencia erit diametrus eius radix si posuerimus 20 quod est duplum
huius 4 quod est medietas denarii circumferencia erit diameter eius radix
dixi denorum integrorum et dimidii que sunt 2 denarii 2 60 petri
qui vero 2 h et 22 quod est 2 circumferencia secundo huius circumferencia
si precedentis scire diametrum multiplica eam per 1 productum divide per
22 exiens erit diameter Et quia hic inveniebatur Nota multi
sexagesima posuit hoc autem 60 qui una exeunt integros Et
si habemus multa de 60 et volumus scire in 10 adde eis suam
quintam multiplica per 60 et productum sume sextam et adde producto et
totum adunatum erunt simul de 2 sexagesimarum Vel si volumus
multa de 10 et volumus scire in 60 adde quintam 104 in minuta et si habemus
trahe reliquum erit de quintam 602 vel si volumus invenire habita
10 per 60 productum divide per 10 exiens erunt minuta de genere
1027 Quod si quid in dimissum relinquitur multiplicatum per 60 divide
per 10 et exibunt sic de 2 602 Et cum intersectiones diametri
numero et fractionem geometrice invenimus cum ut multa de 60
et pensans arte parte eiusdem in ante unum gradum diametri
eius quam vere si ponatur diametrum 422 gradum erit dua
vice eius integer gradus unus vel per racio sume quadratum septem.

narii positi per diametro erunt 49 huius medietas per se erunt 490 cuius
radix 22 gradus 28 minuta et 11 2a. Et cum per se [illegible] qua por-
cionem habet ad 1 habet radix continet eam ter et septima
[illegible] minuta de 60 et similiter sima. Archimedes vero [illegible] et
[illegible] continet diametrum et minus quam septima
[illegible] et plus quam 10 septuagesimas primas eiusdem. [illegible] si volumus scire duas
medietates unius [illegible] et [illegible] duarum [illegible] 28 minuta et 32
secunda et 11 tercia 22 quarta de 60. Et hec secundum porcionem triplam
[illegible] secundum vero aliam porcionem que 2 secundum triplam et 10
septuagesimas primas erit tripla 28 minuta et 21 secunda et 3 tercia et erit dua
[illegible] habebat si quod medium [illegible] unum super maiore et super
[illegible] habebat [illegible] proporcionem habebat illud medium ad minus et
ad maius et similiter [illegible] duarum inter maius et minus et medietatem
illius differentie vel addebat minori vel demebat maiori. Medietas autem huius
due est 3 secunda et 47 tercia. Quam si addideris minori 8 minuta et 30 secunda
et 48 2a et minus [illegible] tercie [illegible] unam fere reddidit eis [illegible]
quam 31 non habent noticia porcionis ad integrum et remanserunt tamen 30 secunda
unde dixit Ptolomeus si posuimus diametrum circuli 120 graduum erit circumferentia
213 graduum qui minus ad unum diametri nulla porcionis habent noticiam
ad omnes vel allematicum posuit unum circumferentie 320 graduum quia res in figuris
Astronomie minime [illegible] ut post declinacionem [illegible] geometrie [illegible]
[illegible] efficiat [illegible] nos [illegible] circumferentia. Et autem Ptolomeus alibi si
posuimus circumferentiam 360 erit diameter 114 et insuper [illegible] minuta et
[illegible] porcionem inter hec difficilis est invenire diametrum posuit 120 [illegible]
in Almagesti vero [illegible] quia 10 circumferentie que est 36 graduum corda
[illegible] habet 31 graduum et [illegible] 4 minuta. Et vero in tabulis de arcu et corda in-
[illegible] medietatem huius arcus que est 18 graduum et medietatem [illegible] corde
que 2 18 222 minuta [illegible] non posuerit circumferentiam 320 ~~222 minuta fere~~
320 graduum cordas [illegible] 300 minuta. Algorismi vero circumferentiam
eiusdem [illegible] cordas [illegible] 150. Unde si multiplicaveris
cordas nostras que [illegible] sunt [illegible] 60 per 2 et dimidium invenieris cordas
Algorismi [illegible] duo [illegible] cordas algorismi investigaveris eas duplica
et [illegible] divide per 4 et [illegible] corde. Et [illegible] corde Ptolomei sunt
gradus [illegible] vero corde. Et algorismi sunt minuta, pro gradibus alter alii
et minuta reputaverunt.

Nunc autem audeat lector verba [illegible] Ptolomei in Almagesti de arcu et corda
habita. Inquit Ptolomeus [illegible] racionabiliter de mensura [illegible] linearum
[illegible] in circulo primo ponamus semicirculum et scribamus ibi unum
43 super diametrum vero 143 [illegible] centro 4 a centro 4 perpendicularem lineam
ad circumferentiam 42 super lineam 13 et dividamus lineam 43 super punctum
7 et producatur recta 4 20 et ad quantitatem 412 secetur linea 41 et deinde
producamus rectam 12 dico quod linea 142 est latus decagoni linea vero 12
latus pentagoni et quia 43 dividitur per equa super punctum 7 et ei addita
linea 41 erit paralellogramma et rectangula superficies que fit ex 13
et 18 cum quadrato linee 47 erit equalis quadrato linee 14
que equatur linee 17 et quia duo quadrata linearum 72 et 47 equantur
quadrato 7 et erit superficies contenta sub 31 et 41 cum quadrato linee
47 erit igitur equalis duobus quadratis linearum 42 et 47 a quo sub-
trahamus quadratum 42 commune relinquetur superficies contenta sub 31
et 41 equalis quadrato linee 42 que equatur quadrato 41. Unde
palam lineam 13 divisam esse ad punctum 4 super porcionem habentem me-
dium duo quod extrema et quia latus exagoni et latus decagoni posita
in circulo in una linea recta distinguntur secundum porcionem habentem medium
duo quod extrema et linea 43 cum a centro ad circumferentiam producatur equatur
lateri exagoni linea 41 equabitur lateri decagoni et quia latera
pentagoni inscripti circulo tamen fit quantum latus exagoni et latus deca-
goni similiter descripta et quadratum 21 que subtenditur rectangulo

in triangulo 281 equatur 2 quadratis linearum 18 et 82 cum ea que
est 82 sit latus exagoni latus pentagoni Ponamus ergo diametrum
circuli 120 eo quod hic numerus partes multas habeat et linea 27 quasi
30 eo quod sit medietas medietatis et quadratum eius 900 et quadratum
linee 28 est 3600 erit quadratum linee 72 que equatur linee quadrata
71 erit neque 8790 erit linea 41 51 gradus 28 minuta et 47 2a
47 sexta scilicet latus decagoni cuius arcus est 36 que est sonia (?) toties circum
ferentie que est 360 graduum Quadratum autem lateris decagoni est 1314 2 8
minuta et 17 secunda Quem cum ad invicem cum quadrato 82 equabitur
eius quadratum 21 quod est 8714 gradus 28 minuta 43 2a et hoc est latus
pentagoni et corda 72 graduum Nam undique quod latus exagoni
est 60 graduum et est equalis ei qui a centro ad circumferentiam protrahitur et
hanc vero arcus latus quadrati quod est corda 90 graduum dupla potentia
latere a centro ad circumferentiam ducto et latus trigoni quod est corda 120
graduum tripla est potentialiter eidem et quadratum producti a centro ad circum
ferentiam est 3600 inde patet quadratum lateris quadrati inscripti circulo
est 12000 graduum et quadratum lateris trianguli 10800 gradus
et 71 minuta et sunt 10 hec omnia erunt cum quod diametrus ponitur est
120 graduum et erit linea que corda est 120 graduum 103 gradus et 47
minuta et 23 secunda hac arte sufficit cordas arcuum facili via invenire

Philosophi Indorum artem quamvis et subtilem tradiderunt qua pote-
rimus invenire quantum sit latus cuiuslibet equilateri circulo inscripti in
arcum eorum et ipsum nulla est dua in latere trigoni vel quadrati vel
pentagoni vel exagoni vel eptagoni vel octogoni vel in figura quan
tulibet sed in latere decagoni differunt sed in 9 nihil ex tagesimis quod parum
erat Dicunt ergo Unde cum volueris scire quantitatem cuiuslibet poligone
figure latus equilateri inscripti circulo multiplica quadratum circuli 78 et medietatem
producti serva Deinde subtrahe unum a numero laterum quesite figure et per
medietatem multiplica ternarium numerum laterum quesite figure et producto adde
3 et per totum hoc adinvatum divide quod supra servasti et ex cunctis producti divisorum
radicum sume et erit latus poligone quesite Exemplum est Ponamus
diametrum circuli more harum tabularum 60 graduum que est medietas dia
metri Ptolomaica et secundum artem inquirimus latus trigoni multiplicamus
quadratum 60 graduum qui est 78 et medietatem producti 162
ex quo servamus Deinde a numero laterum trigoni subtrahamus i et relinquitur
2 qui duo multiplicatum per 3 et medietatem que est medietas tum
producitur tunc his addamus 3 fiunt 6 et per hec 6 dividamus quod supra servamus
et exibunt 2100 cuius radix 71 gradus et 14 minuta et 7 8 2a et
hec est corda quam invenimus in tabulis et corda arcus 60 graduum que
medietas corde Ptholomaice de quo supra mentionem fecimus Item aliud Quer
ramus latus eptagoni quantum sit uno subtracto relinquuntur 6 que 6 mul
tiplicamus per 3 et medietatem que est medietas 1 producitur 21 quibus
addamus 3 fiunt 28 que dividamus quod servamus exibunt 6 1 7 9
radix cuius gradus 27 et 48 minuta et 41 secunda

Nunc verba Arzachelis (?) ponimus de cordis quem dixit in expo
sitione vomis (?) tabularum Algorismi secundum modos Loquitur est perfecta po
suisse diametrum circuli 120 graduum Unde vero 300 modos Unius
medietas quod Hartaram (?) elegit dicunt 150 Idem modi 4 tabulas
composuerunt ad Inparitatis (?) circuli quas vocant kardage sive vero
dicimus quare sunt electe quod sunt 7 et cardagi posuerunt Dicendum
est electe esse tum aquam a fetoq (?) quorum electi erectis perpendicularis
super diametrum descendentem Volumus vero a circumferentia diametri
perpendicularem descendentium longissima est ea que a medio circuli super
diametrum descendit scilicet a puncto qui punctus est remotissimus ab ex-
tremo dicto quod circumferentiam circuli dividis per 360 dimisum qua
rum quadrans erit 90 divis quadrante per 15 exibunt 6 kardage
et in fine 6 kardage ponitur sinus electus maxima Exemplum est
fiat circulus a b d centrum h et producatur diameter d b qui in-
terscat circulum diameter circulus circuli dividit per duo equa
Item diximus quod circumferentia dividitur per 360 Unde contingit dividi
circumferentialem per duas partes quarum utraque 180 Dividamus
d et circumferentia d b per duo equa ad punctum a et et arcum

ab gradum 90 similiter arcus d qui sunt quadrantes circuli Quemadmodum itaque
arcus a d quarta sit descendat orthogonaliter super diametrum d b qui et k a h
hec est elgeib 90 graduum et quia non cadit super diametrum d b catheti
descendendo ab arcu d a b longior ab qui finis est elgeib et ia e aliqua
ib 90 graduum Unde contingit quod elgeib 90 graduum est medietas 180 graduum
Ud eveniunt elgeib singulorum graduum esse medietatem corde arcus qui duplex
est arcu illius elgeib quod si quidem elgeib 90 graduum dimidiam arcum
a d per z quarum partitionem singule 30 et sunt partitiones d z et z t et
t a Deinde protraham z k elgeib que erit elgeib 30 graduum et
minus elgeib 60 gradum destruet t e perpendicularis super elgeib 60 gra
duum Si volumus scire quanta sit karda que elgeib 30 graduum quod
si habeat ad diametrum Nam diximus quod elgeib et quia partitionum
dictum corde arcus duplicis ... quoniam elgeib cuiusque graduum esse me
et k protraham continuam et quoniam ... elgeib 30 graduum que est
et arcus z d et e 30 graduum et k ad arcum z d . ... equalis arcui d
corda erit 60 graduum linea ... et k tangens . k l . erit linea z e l
medietas corde 60 graduum Nam diximus duabus rationibus quia elge
ib cuiusque graduum est medietas corde arcus duplicis

Veteres posuerunt Unde elgeib 170 graduum et non posuerunt eam solum
esse nec noverunt abacistis ponere diametrum in quantis ... destinctum
Qui ergo voluit ponat eam 200 minutas more medicorum Qui autem noluit
ponat 120 gradum Qui voluit aliquo alio modo distinguat eam
Nec noverunt ponere elgeib quantum voluit Nam corde a diametro pro
portionatas ... ad eandem diametrum et corde arcuum sunt
tamen quantum voluit Unde autem eam posuerunt 200 minutas non noverunt ponere dicunt
partes hic ... in 300 ... quod ... minutas ... multas
plures hic partes ... et ... 120 posuerunt ... hi minus
... corde sexte partis circuli Nam medietas diametri equalis lateri
exagoni circulo ad centrum ... protracta ... circumferentiam partes
cuiuslibet et posito ... dicatur a b g d circulus cuius diametri dividit
dimidiam per h equa deinde a puncto centro fiat circulus ad quantitatem
h circumferentie arcus e h a erit arcus quantus a a e qua differ
tur quantitate ab illo arcus dicitur n a e e ... circumferentia ab ... re
arcus e h n ... pars erit circumferentie e h n ... a b g d Unde
medietatem utique equalis corde sexte partis circumferentie ... diametri
linee e h n h n a a e equales ... a n et a e lineis h e et h n
quare singule equales linee h a Quare et quelibet earum est tamquam me
dietas diametri utique circulorum et quelibet karda est corda 60 circuli
Quod ... sit sexte partis circumferentie eandem medietatem diametri esse
Elgeib quod ... gradus esse medietatem corde arcus duplicis arcui
est medietas corde 60 gradum et non esse quartam diametri circuli quoniam
medietas circuli diametri et elgeib 30 graduum notum sit quod tota elgeib est
quartam diametri in quantum ... 30 graduum circumferentie constat esse
ad ... kardagas circuli in ... elgeib maiores tamen ... minutas
subtrahendo possumus ... duo reliqua latera fiat circulus
... eius diametri protrahatur ... circulus a b g d Duo
Dimidias ergo arcum a d per z equa d z et d z ... h a et protraham
a z ... z k equidistantes ... equidistantium lateribus
rectangulum duos orthogonos ... altitudo z k altitudo z e
Quare rectangulum sunt k e Similiter e z ... subtrahitur que
... z k elgeib 60 graduum ut supra exposuimus
30 graduum equa linee k e Ad ... z k que est elgeib
60 graduum multiplicamus elgeib 30 ... et a quadrato totius
elgeib subtrahamus et reliqui radix ostendet elgeib quanta sit Et
elgeib 60 graduum quia e z equa est e k Describamus a b c d.

§ Kard = 15°

circulum diametri quartam diametri [illegible] in quo e elevationis 30 graduum scilicet elevationis
arcus totius erit quod elevationis arcus et chordam sinuum. Et deinde subtracta
elevationis 60 graduum a dimidio diametri relinquetur e elevationis geminorum
que 2 c. d. Nam de tribus elevationibus propositis scilicet 90 et 60 et 30 graduum
hic semper subtracto quadrato note elevationis a quadrato totius elevationis
radix relique erit elevationis complementi 60 graduum

Cum autem volueris scire partiones kardagarum ut per has signorum
quatuor kardagis dividas more meorum ut quadrato scilicet
kardagarum sunt ad parem figuram reductum et protrahatur d. m.
corda 30 graduum cuius medietas kardaga prima et eiusdem corde
medietas est elevationis quintorum 17 graduum. Nam multiplicatis d. c. que
est elevationis quintorum per se et ei adiunxeris quadratum linee m c que est
elevationis arcus cuius radix subtracta corda m d arcus cuius etiam
medietas elevationis 17 graduum consimiliter elevationis arcus prima secundum karda
garum posuimus qua subtracta ab elevationibus arcus reliquum erit kar
dage sexte elevationis

Si vis scire elevationis arcus kardagarum tertiam ad parem figuram red
ducimus et dividas arcum a d per equa ad punctum h ... [illegible]
adiectionis subtrahendam z m n z etiam ut volumus 90 scire quanta sit
linea n c que equatur linee m h quarum utrius erit elevationis 27
graduum. Nam prediximus d m esse medietatem corde arcus
duplicem quadratorum h d et h a linearum radicis subtrahamus scilicet corda
90 graduum cuius medietas elevationis 27 quod subtrahamus ab elevationibus
arcus et chordam relinquetur linea a c que 2 kardage erit elevationis

Si vis scire quanta sit kardaga quarta fiat circulus a b g d ducantur
per diametros duo orthogonaliter a d h et a b arcum ad arcum primi
a m z que sit 17 graduum deinde protrahatur m z equidistans diame
tro b d corda 30 graduum deinde descendat m z c orthogonaliter
super h d erit per arcum m z d 17 graduum Arcus vero a m z 17 graduum volentes
ergo scire quanta sit m z c que 2 elevationis 17 graduum protrahamus m z h eius
tangens orthogonius m z h c est quod m z c elevationis 17 graduum que equ
linee c h hec vero cum nota elevationis 17 graduum cum quadrato m z hat
a quadrato h m z subtrahamus quadratum linee h c relinquetur radix
similiter quantitatem m z c ostendet que 2 elevationis kardage est. Nam
hec est de sexta kardaga diximus

Iam diximus de elevationibus kardagarum b 2 in medio [illegible] si vero subtilius
rem scire volumus procedentem circulum per 17 kardagas distinguemus
ut oportet signum per 3 partitum sit kardaga item per circulus a b
g d et diametri a d h orthogonaliter se secant et secetur ab arcu
ad arcum a 17 graduum erit arcus m z d 1 graduum deinde protrahantur m z
et m z c et m z 1 erit quod m z c elevationis 17 graduum m z c vero elevationis 17
vero arcus vero a m z corda 17 graduum linea vero m z c [illegible] c h [illegible]
similiter quanta sit a c corda quarum ut medietas eius subtracta sit elevationis
17 graduum et medietas anguli eius rectus similiter quadratum
elevationis 17 et addatur quadrato ea que ea elevationis sinus secundum kardagarum
adiungat radix subtracta quanta sit corda 17 graduum medietas vero
elevationis 1 graduum et dimidii que scribendam in tabulis ad 1 gradum
et medietatem scilicet ad primam medietatem 12 kardagarum habet eandem
elevationis subtrahe ab elevationibus 17 reliquum erit elevationis kardage secunde

Si quis kardagarum tertiam kardagarum arcus fiat circulus parvus
predicto mutatis a b g d diametri ad h si secant orthogona
liter distinguatur arcus ad a d m z per lineam subtrahatur c m z
et m z c et m z d recta erit m z c elevationis 27 graduum similiter
m z c et m z d corda 27 [illegible] quanta sit hec ut eius me
dietas semper sit elevationis 22 et medietas ad 90 m z c d equa
sit e h et quanta m z c scilicet ab d h subtrahamus c h elevationis 27 gra
duum Nam medietas relinquetur c d cuius quadrato addimus qua
drato c m z et radicem subtracta adiungat cordam d m z ostendet
medietas eius elevationis 22 et medietas quod ab elevationibus 30 graduum
reliquum erit elevationis kardage quarte

Si vis scire kardagarum quintam fiat circulus a b g d diame
tri ut prius in aliis deinde elevationis 17 graduum ab h d sumatur
arcus que sit h m z et elevationis equidistantis linee a b du
catur corda c d et ut elevationis c e equari h m z utriusque [illegible]

c elgeib 14 gradiuum anguli qui 2 recti. Cum ergo corda 14 graduum sit sinistri eius medietatum habeas elgeib 31 graduum et medie tatis. Multiplica rectum c z qui 2 elgeib 14 in se et eam serva. Deinde subtrahe elgeib 14 a toto elgeib s. 60 reliquum in se duc et coadiunge servato predicto cuius adunati radix subtracta reddit quantitatem e d que 2 corda 14 graduum cuius medietas elgeib 31 graduum et medie a qua non subtractis elgeib 30 reliquum erit elgeib kardage 7. Cum si kardage sext subtrahitur hab ab elgeib x 8 graduum erit elgeib

Kardagarum septimum sit investigabis fiat circulus cum diametro predicto dividatur a b et ad sit a z sit arcus 31 et medietas erit quod arcus z d 12 graduum et medietatis ducatur z e et e h et z e c qua h e et h z est medietas diametri radius erit c z elgeib 42 graduum et medie et 42 graduum et medie. Si ab elgeib subtrahas elgeib 27 reliquum erit elgeib kardage 1 qua subducta elgeib 60 reliquum erit kardage 8

Ut kardagam sextum scias fiat circulus cum suis diametris dividatur ab arcu a d a c est qui sit 22 graduum et medietatis et sit c e elgeib 61 graduum et dimid c h medietas diametri quia c h volumus scire quantitate sit c e multiplica c e in se et quadrato subducto a quadrato medietatis diametri cuius radix erit h e qui 2 elgeib 61 graduum et medie a qua subtrahe elgeib 60 reliquum 2 elgeib kardage quem hanc subtrahe ab elgeib 14 reliquum et elgeib kardage decime

Si quis kardage elgeib undecime fiat ut predictum dispositis circulus dividatur a d ponatur arcus d z graduum 1 et dimid erit quod arcus a z graduum 42 et dimid protrahatur z e et z h et in elgeib 1 et dimidium et z e elgeib 82 et medie. Deinde multiplica in se z h et subtrahe quadratum a quadrato h z reliqui radix relinquitur elgeib xi kardage hanc elgeib subtrahe elgeib 14 graduum relinquitur elgeib 12me kardage his dictis in tabula kardagarum descensionis inpositionem ut in infrascriptis descensionis similiter invenimus

Nunc dicam quid sit elgeib et qualiter inveniatur. Nam elgeib est linea orthogonaliter super diametrum descendens ab extremitate quarte arcus elgeib quem elgeib abscindit a diametro partem versus continentem et intrantem in ipsum et considerantes quod dicitur elgeib almanceut id est inversum. Unde sicut quod dicimus quarte elgeib rectum 2 pauciorum graduum quam 90 elgeib con elgeib almanceut id est inversum quarte esse 90 graduum quam 90 erunt ergo medietatem diametri sicut et elgeib monstravimus. Et si plures fuerunt quare elgeib inversum quartis inversa erit plus quam medietas diametri. Nam rectum abscondit a diametro plus medietate parte finis 180 graduum sed partem minorem a capite diametri per elgeib rectum inequalis. Unde est a capite maioris partis diametri usque ad finem maioris partis maxima quod elgeib rectum 2 medietas diametri inversum vero maxima totius diametri

Dicit Costa filius Luce in ysagogis geometrie elgeib recta 2 medietas corde arcus duplicis arcum elgeib quesito cuius modi ab que 2 medietas corde arcus duplicis arcum d g que 2 medietas linee a g corde arcus a d g duplicis arcum d g erit quod ab elgeib recti erit quod elgeib inversum duplicis arcum ad a d g duplicis arcum a d est quod d b elgeib inversum

Dicit Abrahan geometer alius astronomus ad alii circuli alii dimittunt. Nam geometre augmenta constituunt diametrum per eam inve stigant quanta area circumferentia contenta sit et per cordam et sagittam arcus et diametrum circuli cuius alii arcus proposita quanta sit diametri circuli queritur et per cuius arcus aream inveniunt. Astro nomi vero circumferentiam notam habent non autem diametrum per cordas vero in circulo ductas deprehendit quota pars sit tamen circumferentie arcus per cordam abscisus ut in Euclide habetur medietas dia metri 2 latus exagoni inscripti. Cum ergo latus exagoni inscri bitur circulo arcus inter ipsum 2 corda 2 sexta pars circumferentie arcus cum ille latus et hoc intellectus impediunt non distinguitur diametrum

Capitulum quintum quantum tempus a creatione Adam usque in magnos orbes et quantum fuit
in primo orbe magno fuerunt. et quis planeta et quod signum dicitur in magno orbe. Et quis
fuit divisor. et quot gradus perfectionis coniunctionum orbis. ac etiam de annis ab initio a creatione
creatoris usque ad finem eius divisionibus sive coniunctionibus [illegible] sicut dicit Johannes in sua
libri sui de nativitatibus et Albategni hec [illegible] Primus orbis fuit ad diem [illegible]
que fuit annus mundi annorum diluvii [illegible] 219 et annus [illegible] 10 annorum fuit
10 post diluvium et ille orbis fuit Saturnus cum signo Tauri Et sic [illegible]
Albumasar [illegible] de coniunctionibus magnis [illegible] hec [illegible] post diluvium
fuerunt diluvium [illegible] diluvium 219 annis [illegible] Et [illegible]
[illegible] ad [illegible] annos diluvii et adde super eos 219 annos et
quot collectum fuit divide per 360 annos qui sunt quantitas unius orbis Et si
fuerit fuit unus tamen perfectus est orbis Et si remanserint aliqui erunt residuum
[illegible] orbis et [illegible] quot [illegible] primi [illegible] pro [illegible]
[illegible] signum et [illegible] a signo [illegible] in [illegible] fuit ille [illegible]
dominabitur orbi Et si [illegible] planetarum [illegible] a Saturno erit
planeta ad quem pervenerit perfectio [illegible] Item si addideris super annos
a diluvio 219 annos et diviseris per 360 remanserit [illegible]
[illegible] ab [illegible] ad [illegible] gradum in quo pervenerit [illegible]
[illegible] gradus est ad quem pervenit perfectio et divisio Item si ut [illegible] addideris
annos diluvii ad 219 et diviseris per 1 qui sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] remanserit erit divisor [illegible] Saturni et pervenerit ad eum
perfectio [illegible] Et si remanserint [illegible] pervenerit perfectio ad [illegible]
Et si remanserint 2 pervenerit perfectio ad [illegible] et [illegible]
et [illegible] ad quem pervenerit perfectio [illegible] esse divisor Et
[illegible] de anno domini 1346 in quo anno [illegible] planete superiores in Aquario in [illegible] signi in mense Marcii [illegible] anni Et
[illegible] fuit eclipsis lune [illegible] tempore per 2 dies et 9 horas
[illegible] magnam Saturni et Martis qui tunc [illegible] in [illegible] tempore
Et 2 eclipsis cum [illegible] magnis qui [illegible] magis
effectus et [illegible] suas fuit [illegible] per ea
[illegible] magnus et eclipsis [illegible] anno 1346 [illegible]
ad [illegible] anno domini 1346 cum [illegible] anno 219 cum annis 3102
qui fuerunt a diluvio usque ad [illegible] perfectum fuit in [illegible] 127
annis fuit [illegible] Albumasar in quodam libro suo de magnis con-
iunctionibus [illegible] anni a diluvio ad [illegible] fuerunt 3103
et hec [illegible] ab [illegible] supra Et [illegible] Alphonsum ut [illegible]
dictum est fuit anni 3101 et dies 318 [illegible] dies 31
8 [illegible] alias fractiones que resultabant [illegible] tempori super
addi [illegible] 1 annum integre super annos [illegible] ab Alphonso [illegible]
3102 annis addantur 219 anni [illegible] diluvium usque ad diluvium
Et [illegible] 1346 anni a diluvio usque ad [illegible] anno Christi 1377 in
[illegible] in [illegible] 127 [illegible]
[illegible] Albumasar et [illegible] anno domini 1346
[illegible] signi magni orbis ad [illegible] et [illegible] orbis [illegible]
planete fuit luna [illegible] gradus [illegible] ad quem pervenit [illegible] vel divisio
fuit 10 [illegible] Tauri Et divisor fuit Saturnus quod [illegible] Si cum
127 diviseris per 360 [illegible] 13 et [illegible] remanserit [illegible]
[illegible] signum [illegible] a Tauro [illegible]
[illegible] Taurus et [illegible]
[illegible] [illegible] Item si [illegible]
[illegible] diviseris [illegible] planetarum [illegible] a Saturno [illegible]
Mercurius et [illegible] luna et [illegible]
[illegible] et planeta luna [illegible] ad annos domini perfectos 1179
Et tunc [illegible] perfecti et dominabatur [illegible] Saturnus
cum signo magnus [illegible] Item si [illegible] 127 diviseris per 1
qui fuit planeta [illegible] anno domini 1320 [illegible]
[illegible] ad [illegible] anno Christi 1320 [illegible] et anno [illegible]
[illegible] Saturnus Item post divisionem [illegible] 127 per 360
remanserint [illegible] diviseris [illegible] gradum [illegible]
ad [illegible] fuit gradus perfectionis anno Christi 1320 179 Tauri [illegible]
Anno Christi 1369 gradus Tauri et [illegible] orbis magni
a principio mundi.

Incipit tercius tractatus de hys que accidunt planetis in semetipsis et quid accidit unicuique eorum ab altero et de tu[r]scoria et similibus — Capitulum primum

Ihesus

In isto tractatu tertio [illegible] de quibusdam accidentibus que accidunt planete
in semetipsis admirare et loquar tibi. Et dicam tibi primo cum vestigia
[illegible] et de his que accidunt planete in semetipsis. Et sunt ea de his
accidentibus [illegible] planeta ascendens in circulo augis sue et quod est descendens in eo
circulo et quod est neque ascendens neque descendens in ipso. Et dixit Albategni
[illegible] planeta est in remociori parte sui ecentrici [illegible]
est eius aux ipse apparet [illegible] lune et magnitudine sui corporis et videtur
tardior cursu non quia ipse currat minus uno die quam alio [illegible]
[illegible] sui ecentrici sed propter situm [illegible] ecentrici apparet sic. Et cum est in
[illegible] sue augis [illegible] in illa parte ecentrici que est magis propinqua terre
tunc ipse apparet [illegible] lune et magnitudine sui corporis atque cursu velocior. In
remociori vero parte ecentrici videtur tardior cursu [illegible]
[illegible] in illa parte quam in alia [illegible]
[illegible] semper currat equaliter sicut dixi. Unde videtur ~~tardior cursu~~
tunc velocioris cursus quo ad nos quam sit ad suum ecentricum.
In remociore vero [illegible] parte videtur tardior cursu quo ad nos [illegible]
[illegible] ipse ambulat [illegible] qui sunt in illa parte quam in
alia. [illegible] autem [illegible] ecentrici [illegible]
[illegible] a centro terre [illegible]
[illegible] aux esset remocior locus ecentrici [illegible]. Et putaverunt aliqui
[illegible] in augem [illegible]
[illegible] ecentrici. In ecentrico [illegible] locus longior et
[illegible] ecentrici que est [illegible] linea ecentrica et in hoc [illegible]
[illegible] centrum ecentricum [illegible]
[illegible] in augem [illegible] in remociori parte
[illegible]. Sed aux ecentrici manet [illegible] augis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non distinguitur sed distinguitur
augis aliorum planetarum quod [illegible] non subtrahit a medio cursu suo in
[illegible] sicut sit in aliis planetis [illegible] accidit [illegible] centri orbis
ecentrici in circulo parvo [illegible] centri [illegible] signorum. Cum planeta
est in [illegible] stellarum [illegible] super [illegible]
[illegible] sive ante augem fuerit sive retro tunc ipse videtur [illegible]
[illegible] atque lune. In [illegible] apparet aut [illegible] aut [illegible] lune
atque corporis et cum fuerit [illegible] ad augem et fuerint [illegible] et an[illegible]
[illegible] equalis vel infra tunc incipit apparere [illegible] lune atque corporis
et [illegible] paulatim donec ipse pervenit ad augem [illegible]
remocior pars ecentrici. Et cum incipit separare ab auge [illegible] incipit
apparere maior lune atque corpore et [illegible] non cessabit [illegible]
est in [illegible] ipse sit elongatus ab auge [illegible] equalis
qui [illegible] in circulo [illegible] et apparet equalis fuerit [illegible]
in auge [illegible] lune atque [illegible] donec ipse p[er]
veniet ad oppositum augis que est pars ecentrici propinquior terre. Et [illegible]
fuerit [illegible] planete [illegible] in 6 [illegible] augis [illegible]

et velocitas et tarditas cursus. Quam cum fuerit planeta et in illa cursum. Et si fuerit a 6 signis usque ad 12 erit minuens cursum. Si fuerit tunc ~~[struck]~~ 6 signa vel tunc 12 erit planeta nec augens nec minuens cursum. Et si in epiciclo directo et retro atque stationis et in illa parte epicicli que est supra centrum deferentis directus. Et cum fuerit in illa parte epicicli que est infra centrum tunc dicitur retrogradus. Et si fuerit in locis contactus linee exeuntis et linee epicicli dicitur stationarius. Et cum fuerit inter illa duo loca contactus scilicet a cuspide linee dyametri epicicli [illegible] dicitur tardus cursu. Sed quia hoc opus non est de consideratione presentis dictum, dicam de ipso non plures ad reddendum ad practicam et maxime cum omnia hec sint lacius dicta in Alfragano. Cumque inventio sint tractate de motibus supercelestium corporum et eorum quantitatibus et quod equatio equatio alicuius planete addit super medium motum eius tunc augens est suum sive cursum. Et quando minuitur equatio equati de medio cursu planete tunc minuit cursum sive motum. Et illa equatio consideratur in epiciclo et non in eccentrico. Et quod ♄ vel ♃ vel ♂ vadunt plus medio cursu sive motu quadrans aut ♄ cursum ♃ est in minutis quadrans cursus ♂ 31 minuta 26 2a. Et quod quodlibet corpus vadit tunc quantum est medius cursus eius dicitur cursus eius sit equalis hoc est non augens neque diminuens. Et quod ☉ aut ☿ aut ♀ vadunt in die vero plus medio cursu ☉ solis quam 2 59 minuta et 8 2a dicitur augens cursum et quando vadit minus 59 minuta et 8 2as dicitur minuens cursum. Et cum ☉ est prope augem suam aut vel retro 90 gradus dicitur cursus eius equalis sive medius et cum est minus 90 dicitur cursus eius tardus. Et quod est distans alia aut et retro plus 90 gradus dicitur cursus eius velox. Et quod vadit 59 minuta et 8 2as tunc dicitur cursus eius equalis. Et quod vadit plus in die 13 gradus et 10 minuta et 37 2as dicitur augens cursum. Et quod vadit minus 13 gradus 10 minuta et 37 2as dicitur cursus eius tardus. Et quod vadit in die 13 gradus 10 minuta et 37 2as tunc dicitur cursus eius equalis.

Capitulum tertium quomodo planete sint septentrionales et meridionales

Vadit autem planeta et sunt aliquando septentrionales aliquando vero meridiani. Locus quem planeta transit genzahar sive caput est in loco in quo linea extra parte secat viam ☉ [illegible] transit ipse a meridie in septentrionem et transitus eius per locum contactus centri sui ad eclipticam ☉ et ipse manet in illa parte sui centri que est septentrionalis a via ☉ dicitur septentrionalis donec ipse ~~revertatur~~ ad aliud locum contactus qui est in oppositum eius transitus et vadat ad partem illam centri que est pars meridiei centri ☉ et in tota illa dicitur meridionalis. Et cum transit predictum prius locum contactus usque in 3 signa integra erit septentrionalis ascendens et a 3 usque in 6 erit septentrionalis descendens. Et cum transiverit alium dictum locum contactus meridiens usque ad meridiem ad 3 signa integra erit meridionalis descendens et a 3 usque ad 6 integra qui est locus genzahar eius a quo ipse incipit esse septentrionalis erit meridionalis ascendens. Ista sunt que accidunt planete in semetipsis.

Capitulum 4m de hiis que accidunt planetis ad invicem vel unicuique scilicet eorum ab altero

In isto capitulo tractandum est de hiis que accidunt unicuique planetarum ab altero hoc est ad invicem secundum dicta philosophorum. Et in primis dicendum est de hiis que accidunt ♄ ♃ ♂ ☿ ♀ et a luminaribus et e contraria. Et dixerunt philosophi cum planeta videtur facere ad faciem planete dicitur esse in almugea [illegible] cuius visio facie ad faciem [illegible] hic vero philosophi videtur quedam esse [illegible] et ita [illegible] planete fuerint [illegible] a ☉ dicitur esse in almugea ☉. Et tamen ne [illegible]. In hoc philosophi dixit [illegible] quod planeta accidit [illegible] ☉ sit [illegible] dixit facie ad faciem hoc est inter [illegible] et [illegible] domus ☉ et domus planete [illegible] quod planeta distat [illegible] loco a ☉ tantum quantum est inter domum suam et ☉ que est domus ☉ [illegible] quod ♄ distat tunc a ☉ quantum est inter ♂ et ♄ que est domus ♄ [illegible] sit [illegible] in 1 signo quacumque signum sit et ♄ sit in illo signo [illegible]

distat ab illo tantum quantum ~~distat ~~ ♄ a ☽ [illegible] ut sit uterque eorum
in h signo ab alio scilicet ♄ est octavo signo a ☽ ut sit inter eos de signis
et gradibus in. quod tantum quantum esset inter illa duo uno eorum computato in uno
alio non computato quod est inter signa integra et tunc erit ♄ in almugeya
☉ vera ponatur [illegible] sit ☉ in 12 gradu ☽ et ♄ sit in 12 gradu ♓ modo ♄
in 6 signo a sole computato in quo computat corpus est scilicet in ☽ ♊ ♎ quorum
♈ usque ♓ inter distat ♄ a ☉ tantum quantum inter ☽ quorum est gradus ☉ et 12 gradu
et gradus ♄ ita quod cadat inter eos 6 signa integra computando a 12 ♓ usque ad
12 gradu ☽ sunt signa integra scilicet ♈ usque ♊ et ☽ sed cadunt et signa integra
inter ☽ et ♄ que sunt vera ♌ usque ♐ a 18 a 12 eiusdem ☽ usque
ad 12 gradu ♎ est 1 signum integrum a 12 ♎ usque ad 12 ♊ est unum
signum integrum et sic sunt 2 signa a 12 ♊ usque ad 12 gradu ♋ est unum signum
integrum et sic sunt 3 signa a 12 usque in 12 gradu ♈ est 1 signum integrum
et sic sunt 4 signa a 12 ♈ usque ad 12 ♓ est integrum signum et
sunt 4 signa integra signum cum non perficitur in signo in quo incipit sed
perficitur in 2 signo [illegible] similiter ☽ ad hoc ut ♃ sit in almugeya
☉ ut cadant inter ipsum et ☉ 6 signa integra et inter tantum quantum est inter ☽
et ♂ quorum est [illegible] ♃ [illegible] est 4 signa integra sicut sit ♃ in 4 signo
a ☉ vera si sol sit in aliquo signorum ponatur in ♊ erit tunc ♃
sit in ♒ [illegible] ad hoc ut ipse distat a ☉ per 4 signa integra [illegible]
nec magis ♒ cum est [illegible] signum a ♊ in [illegible] gradu [illegible] sit igitur ☉
in 12 gradu ♊ modo a 12 gradu ♊ usque in 12 gradu ♋ est 1 signum integrum
et sic sunt 4 signa integra et sic erit ♃ in 4 signo a ☉ [illegible] adhuc
ut ♂ sit in almugeya ☉ oportet ut sit in 4 signo a ☉ ita ut cadant
inter eos 3 signa ☽ et inter 3 signa integra sicut cadunt inter ☽ et
♄ quorum est gradus ♂ uno ut [illegible] est alio uno inclusive et alio ex-
clusive ut in ceteris ut ponatur [illegible] sit in 4 gradu ♈ erit tunc quod sit
♂ in 4 gradu ♑ cum inter ~~[illegible] usque ad~~ gradum 4 ♈ et 4 ♑ sunt 3 signa
integra [illegible] nam a 4 gradu ♈ usque ad 4 gradum ♓ est 1 signum integrum
et a 4 ♓ usque ad 4 gradum ♒ est 1 signum integrum et ~~[illegible]~~ sunt 2 signa
integra et a 4 gradu ♒ usque ad 4 ♑ est 1 signum integrum et sic sunt
3 signa integra et sic ♂ est in 4 signo a ☉ [illegible] et aut non [illegible]
almugeya sicut in aliis planetis quantum distat [illegible] a domo
☉ quod ipse accidit quidam [illegible] ☉ [illegible] esse in almugeya
a ☉ ita quod non potest plus elongari ab ☉ [illegible] 2 [illegible] adhuc
quod ipse sit in almugeya ☉ oportet quod ipse sit in isto signo a ☉ ita
quod 1 signum integrum cadat inter ipsum et ☉ sicut 1 signum integrum est inter
☽ et [illegible] gradus 2 [illegible] ut ponatur quod sol sit in [illegible] ♒ et 12 [illegible]
quod inter [illegible] ♄ et 12 [illegible] et inter [illegible] et 12 in ♐ est 1 signum
integrum [illegible] non [illegible] esse in almugeya ☉ [illegible] quod laudare
non [illegible] esse in almugeya laudatur [illegible] quod ipsa aliquatenus esse
a ☉ per 1 signum tunc ad esse in almugeya [illegible] ☉ si cum [illegible]
ab almugeya que posset inferre vel conferre sensibilitatem [illegible]
almugeya [illegible] et [illegible] sunt [illegible] planeti qui est
in almugeya ☉ est [illegible] a ☉ [illegible] hoc est quod ipse [illegible] [illegible]
vel [illegible] ita [illegible] quod planeta qui est in almugeya [illegible] sit
[illegible] ab ea ita quod ipse [illegible] et non [illegible] et [illegible]
ad ipsum et non [illegible] [illegible] planeta distans a ☉
per tantum quantum distat [illegible] a domo [illegible] vel sunt [illegible]
[illegible] est in almugeya [illegible] almugeya [illegible] planetarum non [illegible]
[illegible] fuere [illegible] quia non crediderunt in eis esse magnam
[illegible] quibus corpus quidem planetarum [illegible] almugeya ☉ et

inferiorem ~~duorum planetarum~~ sit consideratur in almugeya ... et quilibet eorum
sit esse in almugeya alterius scilicet quod distat ab eo tantum quantum distat domus
eius ad domum alterius quia [illegible] est propinqua. Et superior inferior recipit almuge
yam a superiori ut [Saturnus] [Iupiter] qui recipit eam [Sol]

De impedimento et destructione planetarum

Est et aliud esse planetarum ex quo sit adiunctio corporalis sive aspectualis
[illegible] vel applicatio quando alter ab alio sit infra gradus [illegible]
corporalis eius vel [illegible] et quod coniungitur planeta planete in eodem signo aspectu
aliter vero et [illegible] duo planete in duobus diversis signis aspicientibus se ad inui
cem [trigono] vel [sextili] et quadrato aspectu et levis sunt in [illegible] in
suo signo [illegible] ponderosior in suo statu [illegible] sunt 6 gradus vel minus ut [illegible] in
radiis unius et [illegible] alterius verbi gratia ponatur quod sit [Sol] vel [Luna] in 8 gradu
[Arietis] et [Mars] vel [Saturnus] vel [Iupiter] sit in 10 gradu [illegible] vel [Libra] vel [illegible] aut
sit in 10 gradu [illegible] vel [illegible] vel [illegible] tunc [Sol] vel [Luna] coniungitur illi
in aspectu donec veniat ad eius aspectum [illegible] gradu [illegible] et ad [illegible] inter
[illegible] corporaliter ut sit [Sol] vel [Luna] in 8 gradu [Arietis] et aliquis superiorum planetarum
sit in 10 gradu eiusdem signi [illegible] levis coniungitur ponderoso per corpus et [illegible]
[illegible] et donec compleat suam [illegible] eo in eodem gradu et in eodem minuto. Sed
[illegible] [illegible] eum [illegible] dicitur superatus ab eo quod dicitur sibi de [Sol]
et [Luna] [illegible] de omnibus aliis quia levis [illegible] coniungitur ponderosiori et unus
ponderosior coniungitur [illegible] magis ponderoso [illegible] ad [Iupiter] [Saturnus] [illegible]
ponderosior [illegible] nulli planetarum coniungitur [illegible] dictum est sed omnes
[illegible] coniunguntur ei [illegible] dicitur [illegible] planeta [illegible] pla-
neta [illegible] sive corporalis sit illa [illegible] sive aspectualis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] [illegible] radios suos super planetam [illegible]
[illegible] [illegible] alius planeta [illegible] [illegible] planeta
coniungitur alteri et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planeta [illegible]
radios suos super radios alterius et distat ab eo [illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] petit [illegible] alterius et sit effectus rei [illegible] nisi aliqua
planeta [illegible] impediat et dicitur illa [illegible] gravis et [illegible] distat [illegible]
[illegible] [illegible] gravis dicitur [illegible] nisi aliquis impediat [illegible]
[illegible] sit effectus rei. Et [illegible] levis [illegible] [illegible] ponderosi. [illegible]
ponderosior sit [illegible] levis. Et consideratur omnia [illegible] in aspectu
[illegible] et corporali

De quanto gradu planete dicuntur orientales et occidentales

Saturnus [Iupiter] et [Mars] [illegible] de sub radiis [Solis] [illegible] [illegible]
dicuntur orientales et dicuntur augmentum in fortitudine usque [illegible]
[illegible] 30 gradus [illegible] [illegible] augmentum in [illegible] fortitudine et [illegible]
donec [illegible] [illegible] suas [illegible] et [illegible] ad [illegible] in quo
erat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]. Deinde ab illis 30
gradus usque [illegible] aliis 30 dicuntur [illegible] fortes quia tunc sunt in maiori
[illegible] a [Sole] [illegible] [illegible] [illegible] eum tunc in aliquo
[illegible] non tunc ~~[illegible]~~ egritudine [illegible] qui [illegible] ab eo, et [illegible] omnes
[illegible] suas [illegible] [illegible] [illegible] effectus
est a [illegible] et [illegible] planeta. [illegible] eius [illegible] eius sit [illegible]
[illegible] ad [illegible] Et si [illegible] [illegible] gradus [illegible] [Sol] sit [illegible]
[illegible] ab eis vocantur [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] venerit
ad retrogradationem et [illegible] [illegible] retrogradatur vocantur orientales
retrogradi donec sunt in [illegible] [illegible] gradus [illegible] Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] venerit ad ~~[illegible]~~ directionem [illegible] vocantur
retrogradi. Deinde a gradu directionis usque ad 60 gradus [illegible] directionem dicuntur [illegible]
[illegible] fortes [illegible] sunt [illegible] fortes sed [illegible] [illegible]. Deinde [illegible]
60 gradus usque [illegible] sit [illegible] a [Sole] [illegible] gradus dicuntur [illegible] ad
[illegible]. Deinde usque veniat ad principium combustionis dicuntur occidentales
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planete radiis planetarum donec veniat

ad quod cum fuerit orientalis combustus et conjunctus cum eo ita quod secundum Zodi
acum et cum quo et non secundum centrum vel epiciclum

Capitulum 6um de duobus inferioribus quando sunt orientales vel occidentales

Veneris vero et Jovis cum separantur a ☉ et ipsi sunt retrogradi vocantur orien
tales debiles et cum incipiunt dirigi ipsi sunt prope ☉ ita quod tot sunt
quod inter ipsos et ☉ potest fieri inter ipsos et ☉ quod incipiunt retrogradari
dum orientales fortes. Deinde usque ad medietatem eius quod remanserit inter
locum predictum et dum orientales debiles et cum incipiunt intrare
sub radiis ☉ ipsi dum ipsi sunt in eo quod est ab dum orientales
combusti. Deinde usque dum ambulant omnes quod constitutionis dum
sub radiis ☉ in directione usque ad appariciones. Et cum incipiunt apparere
ad medietatem quod sunt inter locum et aliquid et secundum sunt dum occi
dentales fortes ad debilitatem. Deinde usque ad principium sue retrogradacio
nis dum occidentales debiles. Deinde usque veniat ad radios ☉ dum occi
dentales retrogradi sunt debilissimi. Et usque veniat ad quod ☉ dum orientales
cum ceciderit sub radiis ☉ dum occidentales combusti. Et omnis planeta
sive proprie incipiet intrare sub radiis ☉ dicitur magis aliquo perfectu sive corpo
reliter Diximus dicitur esse in lumine suo. Ostensum est esse planetas cum laudantes
significantur in nativitatibus seu in interrogacionibus et videre
tibi bonum complectum quando et sunt in bono loco sive ex parte vel sive contrario scilicet
bonum vel malum. Unde si
et fuerint ascendentes ad longitudinem longiorem et ad suam augem vel fuerint
orientales fortes erunt veloces et magis si fuerint ...
et perfectius et velocius et cum bono labore ... melius
vel cum ... ad debilitatem vel fuerint descendentes in aliquo predictorum
... sit effectus rei sed cum labore atque tristicia et tarditate et
cum sollicitudine atque cum aliqua diminucione et hoc etiam in nativitatibus
sic in interrogacionibus. Sequitur fuerint occidentales minuet etiam bonum. Et
si fuerint occidentales debiles minuet etiam plus de significatione. Et si fuerint retro
gradi vel combusti minuet etiam magis et cum labore et tristicia et ...
latitudine atque angustia dabunt quod dare debuerunt et maxime
si cum hoc fuerint ...

Capitulum 7um de Cusconia seu Haiz planetarum

Dixit Alkabitius quod tunc planeta dicitur in sua Cusconia quod
est in sua haiz sive in sua similitudine ... ut planeta ma
sculinus sit in signo masculino et femininus in signo feminino et diurnus in die
super terram et in nocte sub terra et nocturnus in nocte super terram et in
die ~~super terram~~ sub terra sit quod in die orientalis a ☉ et in nocte occi
dentalis a ☽ et ut sit planeta in aliquo angulorum ascendentis et ali
quot laudarunt sit in aliquo angulorum quadrature illius planete ut
... sit ascendens ... domus ... prima domus ... planeta
planeta in ... domo vel 10 ascendentis ... ut sit in angulo ascendentis in 4
... signum ... illam ... 3 signa integra cadunt
inter illas domus. Et ascendens et laudare ... sit in quadratura
illius planete ... quod cadat inter eos ... quod inter planeta ... et
laudare dicitur aut alicuius Cusconia et ... contrarius sive ...
... hec quod planeta fuerint in die orientales a ☉ et in nocte
occidentalis a ☽ orientales scilicet a ☉ ut oriatur ... occidentalis a ☽ ~~occidentalis~~
ut occidat cum eam ... sunt inter planetas et ☉ sive ☽ 60 ... Et
similiter laudare sit in suo ... scilicet in die super terram et in nocte sub

terra quod nunc sit hic esse et sic in nocte super terram et in die subter-
ra. Et ad hoc dixerunt superiores quod ut sit planeta tutus a radiis lumi-
nis quia ex quo planeta intrat sub radiis ☉ ita quod tegitur ab eis
dicitur combustus donec exeat de sub radiis eius et appareat et non incipit
intrare sub radios dicitur incipere comburi vel cadere in combustionem
Et dicitur esse sub radiis ☉ per 12 gradus vadens ad eum si fuerit
de inferioribus vel superatus recedens ab ipso per 12 gradus vel infra vel si fuit
de superioribus et ☉ venerit ad eum et fuerit prope ipsum per 12 gradus vel
dimiserit eum post se per 12 gradus vel infra dicitur esse [illegible] et non fuit
cum ☉ in 1 gradu ita quod sunt inter eos 16 minuta vel minus tunc per la-
titudinem ipsius longe non quia vero coniungitur dicitur esse unitus et tunc esse
forte quia dicitur esse in corde ☉ hoc est in corde ipsius. Et multi
ex antiquis stellarum et speculatores concordaverunt in hoc quod cum
planeta distat a ☉ per 16 minuta et minus esse forte. Et esse in corde
☉. Alii vero sunt contrarii eis sed non semper. Et iam ad hoc quod planeta
sit in corde sive in corde ☉ oportet quod ipse sit distans a ☉ ad minus
16 minuta secundum longitudinem et latitudinem et isti sunt veriores philosophi quia si
planeta distat a ☉ secundum longitudinem minus 16 minutis et sui latitudinem
distat plus 16 minutis nichilominus erit combustus. Et dicitur in 1 combustione
latitudinis per [illegible] et a combustione longitudinis. Et dixerunt alii
circa non [illegible] planete ad unionem si quod 3 superiores remanserint
post ☉ 7 gradus et 3 inferiores fuerint elongati ab eo 7 gradus dicitur corpus
sive directi fuerint sive retrogradi. Et dixerunt philosophi hoc ad maiorem
cautelam ac errorem [illegible] ne possent in aliquo decipi. Ergo
aut circa planetam dicas ex quo fuerit separatus a ☉ per duos gradus vel
ultra sive cum fuit sive retro. Et planete dicas ad similitudinem egri
quem relinquit febris nondum convaluit adhuc ita quod debilitatis nec
est liberatus penitus sed est extra periculum donec convalescat post debi-
litatem et ita est de planeta cum ipse intrat combustionem sicut est ille
qui incipit egrotare et cum est in planeta ultima combustionis sicut infir-
mus quem proximus est in [illegible] sic quod [illegible] est supervenienti et est iam infirm
Et cum separatus a ☉ usque ad 12 gradus et est sicut eger cui supervenit crisis
nec [illegible] completa sicut sudor sanguinis vel fluxus et sicut fuerunt crisis
Et cum elongatus ab illo usque ad alios 3 gradus et ad complementum 15 gradus est sicut
infirmus cui supervenit crisis et est iam completa. Et cum est ab illis 15 gradibus
elongatus latere ☉ usque dum exeat de sub radiis est sicut infirmus cui eg-
ritudo cessat atque diminuitur morbus et est penitus liberatus a combustione sicut
eger est penitus liberatus ab egritudine sed non resumpsit adhuc pristinas vires
et penitus [illegible] ab egritudine illa

Iam dictum de 3 superioribus cum apparuerint de sub radiis ☉

Et proprie ♄ ♃ et ♂ apparuerint de sub radiis ☉ et fuerint
penitus extra combustionem ita quod videantur mane in oriente ante ☉
vocantur orientales donec veniat ad ☌ ☉ ☉ ☉ et augmentantur eorum
fortitudines usque dum elongantur a corpore ☉ per 30 gradus et abinde ad
alios 30 gradus ita quod sit eorum elongatio a corpore ☉ per 60 gradus sunt orientales
fortes et ab illis 60 gradibus in antea sunt orientales tendentes ad debilitatem
donec veniat ad primam stationem in antea usque dum opponatur eis ☉ deinde
[illegible] gradus per [illegible] sunt orientales retrogradi. Sed proprie transiverint eos per ☉ ☉
sunt orientales retrogradi usque dum venerint ad stationem secundam et incipiant
dirigi usque dum vel appropinquat eis per 30 gradus sunt orientales fortes
ab inde in antea usque dum ☉ appropinquat eis per 15 gradus dicuntur occidentales
debiles euntes ad debilitatem postmodum sunt occidentales debiles donec
intrent sub radiis ☉ et abinde in antea sunt orientales combusti usque

donec iungatur cum ☉ in eodem gradu. Et cum fuerint in ☌ ☉ vocantur
[illegible]. Et cum [illegible] ☉ vocantur debiles similiter et est eis [illegible]
[illegible] non [illegible] incipiunt tunc [illegible] veniat ad combustionem
[illegible] quia ad [illegible] qui incipit fugam in fuga et videt esse
[illegible] et videt esse velociorem se et appropinquare sibi timet eum ut non possit evadere [illegible]

De ♄ ♃ et ♂ cum separantur a ☉

[S]aturnus vero et ♂ postquam separantur a ☉ et fiunt retrogradi dicuntur
debiles usque dum ipse veniat ad stationem primam et incipiat dirigi
[illegible] directionem [illegible] in [illegible] usque dum ipsi elongentur tantum quantum erant
longe ab eo quando incipiant retrogradari sunt orientales fortes [illegible] usque
dum appropinquet ☉ [illegible] per 29 gradus sunt orientales debiles usque dum intrent
sub radios ☉. Et postquam fuerint sub radiis solis fiunt orientales com-
bust[i] usque dum iungantur cum ☉. Et dixit Albubater [illegible]
[illegible] ad [illegible] videatur et cum separantur a ☉ [illegible]
[illegible] orientales fortes usque dum veniat ad retrogradationem. Et cum
incipiunt retrogradari usque dum iungantur cum ☉ dicuntur orientales debiles. Et
[illegible] et planeta [illegible] de sub radiis ☉ [illegible]
[illegible] in luna [illegible] esse planetarum cum luminaribus

Capitulum quartum de ☌ planetarum secundum latitudinem

[G]eta [illegible] in [illegible] de ☌ planetarum et illa [illegible]
fuit de ☌ corporum [illegible] longitudinem [illegible] de [illegible] in [illegible]
[illegible] aut [illegible] corporum ☉ [illegible] latitudine et [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible] partem. Et ☌
latitudinis est quando planeta [illegible] latitudine sua ut [illegible] planeta
fuerit [illegible] alteri in [illegible] suo et fuerint ambo in [illegible] ☉
corporum per latitudinem et [illegible] ☌ fuit [illegible] applicatio [illegible]
[illegible] latitudinis [illegible] ad [illegible] partem. Et
si fuerit [illegible] ☌ per oppositionem erunt latitudines eorum equales ita
[illegible] unus sit [illegible] in [illegible] et alterius [illegible] in [illegible]. Et
[illegible] ad [illegible] [illegible] longitudinem [illegible] est [illegible] in [illegible] et [illegible]
et [illegible] per oppositionem ita quod [illegible] sit in [illegible] et alter
sit in suo [illegible] omnes alie oppositiones que fuerint [illegible]
[illegible] ☌ longitudinis et non latitudinis. Et [illegible] modo
ut sit unus planeta [illegible] in [illegible] et alter [illegible] in
[illegible] latitudinis [illegible] et [illegible]
qui [illegible] non [illegible] de [illegible] ☌ latitudinis in [illegible]
[illegible] in magis [illegible] et [illegible]
ut sunt [illegible] et similia

Capitulum quintum de evacuatione cursus planetarum

[P]ostquam fuerit unus planeta coniunctus alteri et fuit ☌ eorum perfecta
et post perfectionem fuit separatio ita quod unus eorum sit separatus ab alio et
post separationem nulli alii planete iungitur dicitur [illegible] quando ipse tunc erit
solitarius et tamen dicitur esse vacuus cursu donec ipse iungatur
alteri vel perveniat ad ☉ ut dictum est et hec est [illegible]
[illegible]. Et dixit Albubater quod quando fuerint aliqui planete
in aliquo signo solitarius et aliquis planeta non aspexerit [illegible]
[illegible] sit [illegible] agreste et hoc [illegible] est [illegible] magis [illegible]
[illegible] et [illegible] valde.

Capitulum sextum de translatione planetarum

[P]rimo sunt opiniones quorundam philosophorum quod unus planeta differt nam

alterius ad aliud absolute disponit eum quod planeta levis separatur a ponderoso et iungitur alteri sive ponderosiori illo sive leviori cui tradit naturam suam ad secundum quod vero in destructione [illegible] ita sine [illegible] Non videtur enim verisimile quod liceat uni planete iungi alteri nisi iungatur ei de aliqua suarum dignitatum quod ipse [illegible] ei virtutem committet ei naturam dispositionem suam ille nisi planeta [illegible] non dat planeta aliquid in loco in quo non promisit Unde si planeta non dat ei naturam [illegible] virtutem suam non videtur quod ipse possit portare naturam alterius ad aliud Et ideo si dabit vel ille eam committet eam sibi Et ideo non videtur quod det eam alteri nisi iungatur ei in aliqua suarum dignitatum et [illegible] quod hec sunt corpora mixtionis licet eam non [illegible] Sed si planeta levis iungitur ponderoso de aliqua dignitate ponderosi committet ponderoso naturam et dispositionem suam et posset eam portare [illegible] iunge alteri planete cui inveniet in aliqua suarum dignitatum et ille committet quod accepit nisi forte deleat aliud et alterius illa [illegible] nisi committet eum sibi non enim verisile quod ab dat [illegible] capitulum quod acceperit sibi [illegible] quod ipsi fuerunt superiores [illegible] dicta sunt dicta corporum quorumcumque corpora sunt mixtionis Et disponit planetam fixe naturam planete ad aliud [illegible] Erat enim iuncta Saturno in 1 signo et in 1 gradu [illegible] in 2 gradu omnibus et ad separate fuit aspectu iuncta 2 Marti in 6 gradu eiusdem signi vel in quocumque alio gradu fuerit quod 2 ponderosior Saturno [illegible] qui 2 levior [illegible] tradet naturam Saturni ad Martem sive ad aliud quem [illegible] vel [illegible] et [illegible] Saturni [illegible] dispositionem suam atque naturam et ipse [illegible] illa [illegible] in [illegible] fuit [illegible] quod fuit sibi commissa fuit a Saturno Et disponit quod 2 alium modum [illegible] levis aliquem planete ad aliud videlicet ut planeta levis iungitur ponderoso et ille ponderoso qui 2 medius inter leviorem et ponderosiorem tradet naturam levis ad ponderosiorem Verbi gratia iuncta fuit Iovi Saturno in 10 gradu Piscium vel in quocumque alio et post separationem a Iove iuncta fuit Soli in 12 gradu eiusdem Piscium vel in quocumque alio dummodo fuerint [illegible] Iovem tradet naturam Iovi ad Solem et Sol tradet eam ad Martem Sed si nunquam corpora ponderosiori iungatur alteri planete [illegible] sed iungantur ambo simul et [illegible] planete [illegible] levis [illegible] quod reddidit lumen illorum ad illud locum [illegible] que ipse aspicit et hoc dicitur redditus luminis [illegible] Separatus fuit Iovi a Saturno de illo gradu Piscium vel de quocumque alio et post separationem a Iove iuncta fuit Soli et Marti in 12 gradu eiusdem Piscium vel in quocumque alio [illegible] nulli alii planete iuncta [illegible] tradet [illegible] Iovi ad illud locum [illegible] que ipse aspicit [illegible] ad 12 gradum omnibus ad [illegible] aspicit et ad 13 gradum [illegible] aspicit et ad 13 [illegible] aspicit et ad 13 gradum [illegible] aspicit et ad 13 gradum [illegible] aspicit et ad 13 gradum aspicit omnibus [illegible] aspicit

Capitulum 12 de redditu luminis planetarum et eius abscisione

Post dictam [illegible] planetarum restat dicere de redditu luminis corporum et eius [illegible] [illegible] petit [illegible] sed non [illegible] petebat [illegible] iungitur simul et alius planeta [illegible] illos iungatur [illegible] [illegible] et ille [illegible] reddet lumen [illegible] ad primum de redditu luminis et de eius [illegible] Verbi gratia ponamus quod sit Sol in 12 gradu [illegible] et [illegible] et [illegible] tunc Sol 2 [illegible] a [illegible] aspicit [illegible] qui 2 magis [illegible] Sol qui Sol iungitur ei a [illegible] aspicit [illegible] Sol a [illegible] et hec [illegible] luminis [illegible] reddet [illegible] quod iam incepit recipere [illegible] et recepit [illegible] 2 magis ei [illegible] 2 [illegible] in quo 2 [illegible] distinguunt res de qua [illegible] questio vel habetur [illegible] et sit hoc [illegible] aliquid fuerit aliquis mercator vel quis alius qui [illegible] et vendere res aliquas [illegible] ab alio ut vendat sibi rem aliquam et [illegible] ille qui petit rem [illegible] cum [illegible] cum [illegible] reddet [illegible] alius se intromittat de ipsa et tunc venit alius [illegible] et dat [illegible] alicui venditori qui [illegible] sibi [illegible] et accepit

rem et sust[ine]t carcerem a primo et agnit rem ipse. Et c. h. ubi ubi q[ue] c[on]sid[er]a
in q[uo]m[od]o bo qui[bus] met[...] frustra[re] rex et r[...] videtur directe. Et [...]
[...] veddit[...] [...] sec[un]d[u]m appetit[...] [...] vo[...] sine [...]
[...] et [...] et [...] appetit[um] [...] ut [...] secundum [...] corpoalem

Cap[itulu]m 12 de p[ro]hibic[i]o[n]e et q[ua]re ubi ag[nus] no[n] proficiunt

Prohibitio [...] et [...] rex [...] non [...] sit dubbiu[m] [...]

[illegible]

sue et committebat ei virtutem atque naturam suam ac si reciperet eum de domo
vel exaltatione sua et coniunctio vel duo virtutes atque dispositionis planetarum
sed si ipse iungatur planete qui est combustus sub radiis nec habet ibi aliquam dignitatem
non recipit eum quia non nisi naturam de illis bonis dignitatibus de quibus
non potest perfecte recipere alterabitur vel videtur dicere. Et planeta qui est
in domo vel in exaltatione vel in aliqua dignitate alicuius planete si iungatur
cum eo quod ille cuius est dignitas dat et committit naturam suam illi cuius suam
ergo non refrenatur nec eum dico cum abscindat eum ipse fuit introductor
vel ponens et sustinens eum si aliquis despexit et eum ipse frenare valuisset
introductionis. Et dixit quod planeta fuit in aliqua suarum dignitatum et
fuerit iunctus alteri planete ipse eorum dabit ei fortitudinem suam et hoc sensu vero
dicta et si fuit planeta in loco sua dignitatis et alius planeta habet ibi aliquam
dignitatem et fuit ei iunctus ipse dabit sibi suam fortitudinem ita quod ille cui
ipse iungatur habet utramque fortitudinem per naturam. Verbi gratia erat ♃ in ♋ et
♂ in ♋ eodem modo ♂ iungitur ♃ et recipit eum de domo sua unde
committit fortitudinem illi suam dispositionem atque naturam. Et habet ibi ♃ dignitatem
exaltationis unde habet ♂ utramque dignitatem illam scilicet quam habet ibi et exaltationis
et illam quam dat sibi ♂ de domo et ea commissio quam fecit sibi ♂
de receptione quod per hoc habitationem vocant

Capitulum xiiii de redditu virtutis quando planeta reddit eam illi qui sibi dedit dispositionem talem

Quando planeta alicuius iungatur alteri et dat vel committit sibi
virtutem seu dispositionem suam. Et ille cui datur virtus seu dispositio
sua fuit retrogradus vel combustus non potest illam virtutem retinere unde reddit
illi qui eam sibi dedit. Quod non potest eam retinere propter debilitatem quam habet
et retrogradationem suam seu combustionem. Tunc si fuerit ab eo in angulis vel in
succedentibus angulorum erit redditus eius bonus et utilis et ad perfectionem.
Et si fuit ille cui iungitur alius in angulo et ille cui ipse iungitur
recipit eum sive fuit in angulo sive in succedente angulorum et redditus utilis
bonus et utilitatis. Verbi gratia erat ♃ in ♈ prima in ascendente sed erat
retrogradus vel combustus et erat in angulo prima quod esset ascendens. Verbi gratia
a ♂ erat in ♋ in angulo medii celi vel erat in ... in ♋
in succedente angulorum iungebatur tunc ♂ et ♃ per aspectum et recipiebat
eum de domo sua et committebat sibi dispositionem et virtutem suam sed
♃ qui erat retrogradus non potuit retinere virtutem illam unde reddit eam
illi et talis redditus fuit bonus et utilis et ad perfectionem quia ♂ in
angulo et succedente angulorum ita quod potuit bene retinere illam virtutem
sibi redditam et a ♃ et remansit super tota virtus ♂ ita quod perfecit
rem de qua esset quod est sola virtute et dispositione sua. Verbi gratia si vero
fuit planeta cui additur cadens seu retrogradus qui reddidit virtutem cadens ab angulo
redditus fuit perniciosus sive ille qui reddidit virtutem sive in angulo sive
in succedente et redditus inutilis et malus et ad destructionem. Verbi gratia fuit ascendens
Capricornus et ♃ in ♋ ... cadens ab angulo et ♂ in ♉ similiter
... cadens ab angulo recipit quod ♂ ♃ iungitur et misit ei dispositionem
suam sed ♃ qui erat cadens ab angulo non potuit recipere virtutem suam
a ♂ commissam unde reddit eam sibi. Sed ♂ qui erat sibi cadens
ab angulo nec potuit retinere virtutem suam a ♃ redditam propter suam
debilitatem eo modo quod fuit ei potius ad dandum quam ad retinendum ad
... qui habebat in manu sua fustem quem non potuit portare
dedit eum alteri et ille reddidit reddidit sibi non valens portare illum
redditus non fuit ei utilis sed dampnosus et fuit destructa causa de qua
erat quesitum si quod fuit facta de aliqua re et annichilata propter
debilitatem ♃ qui non potuit retinere virtutem sibi a ♂ commissam et ♂
sed debilis eo quod redditam virtutem retinere non potuit nec potuit eam
perducere ad essentiam et hoc fecit debilitas utriusque. Et tamen vidi
aliquos qui videbantur michi dissimiles ab aliis et erant in quadam

sua opinio quod non credebat quod redderetur utilitas per dictos esset aliquando
sicut fuit de Abramo Iudeo de Romano. Et erat quidam eius astro-
logus nomine Salion quem credo assensisse potius ex timore quam credit
illud esse et hic credo propter ea cum Abraham iudicabat quando sua sunt finem
in questionibus de quo ipse timebat ne occideret eum. Et dicebat etiam
et quilibet planeta bonus appetebat unum aliorum cum intrabat et quilibet
ponderosus dabat virtutem suam leviori sive reciperet eum sive non et
multas alias opiniones erroneas habebat

Capitulum 14m de refrenatione planetarum

Refrenatur unus planeta a iunctionibus alterius in hunc modum videlicet
aliquis planetarum voluerit iungi alteri planete sine applicatione et credit
perficere illam iunctionem et cum accedit illa iunctio perfectura accidit ei
retrogradatio et sic non perficitur iunctio quam petebat et quod planeta
ille perficere credebat, sicut refrenat ab eo quod volebat quia intendebat
quod Luna dicitur Ammonis planeta refrenari a iunctione alterius planete. Verbi gratia sit
Iupiter in 10 gradu piscium et Mars erat in 5 gradu eiusdem volens iungere
Iovi cum perveniret Mars ad 9 gradum piscis efficitur retrogradus. Unde retrogradatio
refrenavit ipsum a Iove cum quo non potuit perficere iunctionem et annullatum
est omne studium eius. Ita si fuerit quod de aliqua re que deberet perfici per
illam quia si forte esset perfecta illam rem et est in ipso perfectione que
dicit Mars fuerit dubitasset etc. Dubitaret tamen et haberet rem adversam concurrere
ne res illa perficeretur tamen Mars esse fortis quod licet perficere sibi suffi-
cit de non perficiendo eam, et ita illa res cessavit quod ibi per perfectionem
eam dixit Mars retrogradato nolle sive desideret nec proficeret
perficere rem concupitam, et hoc est de refrenatione. Item Albategnius et
Alchabitius.

Capitulum 15m de contrarietate planetarum

Aliquando accidit planetis contrarietas et fit in hunc modum videlicet
quando aliquis planeta ponderosior fuerit in gradibus quam levis
et levis planeta qui sit levior primo sit levior in gradibus quam
ponderosior vadens ad ponderosiorem volens iungi ei, sed antequam
iungatur ei alter qui erat plus gradibus efficitur retrogradus
et in illa retrogradatione iunctus est ponderosiori antequam iungatur
ei levis qui petebat eius coniunctionem et per hoc mittitur ad ponderosiorem
retrogradando iungitur alteri planete levi et hic destruit iunctionem illius
levis diversimode que petebat iunctionem ponderosioris que destruit
rem que significabat per illam iunctionem et si forte completa est
Accidit Iupiter in Aquario 10 gradu et Saturnus in Aqua-
rio 15 gradu et Mars in eodem signo 11 gradu petens iunctionem Saturni vo-
lens iungi ei interim Iupiter efficitur retrogradus et fuit iunctus Saturno
per retrogradationem suam et fuit illa in retrogradatione illa et
dimisit eum post se et retrogradando iunctus est interim Marti et
non permisit Martem iungi cum Saturno et hic appellatur contrarietas quia
destruxit hunc eius quod debebat devenire. Debebat etiam Iupiter
tamen ipse sit magis ponderosus Saturno et fuerat iam recedens ab eo
et non iungi ei. Immo debebat iungi Mars Saturno et inpediebat eum et
erat magis ponderosus Saturno et magis ponderosus quam Iupiter. Si fuisset facta
iunctio aliqua de aliqua re quam significaret debet perfici per iunctionem
Martis et Saturni destruitur per retrogradationem Iovis cum iunctus est
Saturno. Item hec inveniunt pertinendo eam diversimode et
docet perfecte et levius Centiloquium secundum Albategnium Holimthwarch

Capitulum 16m de frustratione coniunctionis planetarum

Frustratio vero coniunctionis unius planete ab alio fit in
hunc modum videlicet quod unus planeta vult iungi alteri ponderosiori
et petit eius coniunctionem in aliquo signo sed non potest iungi
ei in illo signo ille ponderosior mittitur in aliud signum ita

cui volebat iungi alteri primo obviat radijs alterius asperitate quod
possit illi porrigere se illi qui volebat iungi sibi [illegible] quod iungitur alteri
alteri per aspectum cum vadit illis qui aspiciebant erant in primo signi
quod explicit [illegible] ille cuius gradum petebat alter primo signum [illegible]
illi [illegible] qui volebat ei iungi per unum et destructa est illa 9a et fen-
strata et ut [illegible] ponam tibi exemplum huius rei cum [illegible]
est forte valde verbi gratia erat Mars in 2 gradu arietis et Venus
erat in 4 eiusdem arietis petens gradum Martis et Iupiter erat in
[illegible] gradu Cancri [illegible] quod vadit Venus in initio Cancri ita
quod quando Mars egrediebatur de ariete et tangebat aliquid de
Tauro in coniunctione iungebatur [illegible] per aspectum [illegible]
possit [illegible] Martem cuius gradum ipsa petebat et destruebant
coniunctionem Veneris ita quod cum frustra [illegible] eius coniunctionem cum
non potuit cum perficere [illegible] obviarum radiorum Veneris et eius
coniunctionem cum Marte [illegible] accidit aliud in [illegible] [illegible] cum
[illegible] unum [illegible] et [illegible] cum nec [illegible] potuit eum
[illegible] et frustratum [illegible] sua [illegible] si fuerit facta 9a aliqua
[illegible] que [illegible] debet perfici per 9am Veneris cum Marte
[illegible] frustrarentur et destruerentur per coniunctionem Martis [illegible]
[illegible] cum Veneri et ita fit [illegible] quod quando [illegible] laborant et
student [illegible] ut possit perficere [illegible] et credebat semper et
erat in [illegible] ut possit eam perficere et [illegible] et [illegible]
venit alter et [illegible] labore perficit eam et aufert eam [illegible]
exemplo facta sunt 9a de matrimonio [illegible] et [illegible]
erat in [illegible] [illegible] si [illegible] Marti ut [illegible] est ut videbatur
quod Mars debet eam recipere de ariete et ille [illegible]
erat Mars dabat [illegible] illi cuius significator erat
Venus [illegible] quod ille petebat et de [illegible] proponens
et credens [illegible] quod petebatur ab eo et [illegible] verbis
[illegible] et quandam aliud factum quod non [illegible] quod [illegible]
[illegible] est et [illegible] quod [illegible] ei [illegible] sic [illegible]
et ita quod dimisit eum [illegible] et perficit [illegible]
et quod [illegible] accidit [illegible]

Capitulum 18m quare absciditur lumen unius planete ab alio

Abscisio luminis unius planete ab alio fit in [illegible] modis ut si
unus planeta velit iungi alteri [illegible] ponderosiori et
alius planeta fuit in 2o signo a signo in quo fuit ille ponderosior
~~[illegible] 3a [illegible] est ponderosior~~ et antequam primus iungatur illi cui volebat
iungi qui 2 ponderosior [illegible] 3a qui est ponderosior omnibus efficitur
retrogradus et retrogradatur iungitur illi cui volebat iungi [illegible] levius [illegible]
[illegible] ponderosius lumen levius ab alio qui [illegible] ponderosius [illegible] et [illegible]
[illegible] illam coniunctionem [illegible] et destruit eam [illegible] facta coniunctio
verbi gratia erat Mars in 2[illegible] gradu arietis et [illegible] in 17 gradu [illegible] petens
coniunctionem Martis et volens [illegible] iungi [illegible] [illegible] et [illegible] lumen
[illegible] super lumen Martis et Iupiter erat in 3o gradu Cancri et [illegible] effectus
[illegible] 9 et Iupiter [illegible] 2 Martis et [illegible] retrogradationem antequam [illegible] possit
perficere coniunctionem suam cum Marte et abscidit Iupiter lumen [illegible] a Marte
et ita destructa [illegible] coniunctio illa et [illegible] si [illegible] coniunctio alia
qua [illegible] perfici in coniunctionem [illegible] et Marte [illegible] per
coniunctionem Veneris cum Marte fit [illegible] abscisio luminis planetarum
~~[illegible]~~ [illegible] alio [illegible] ut si aliquis planeta petit
coniunctionem alterius [illegible] ponderosioris [illegible] ponderosior [illegible] petit
coniunctionem alterius ponderosioris et antequam illi primus levius iungatur 2o
ponderosiori [illegible] 3a abscidit lumen [illegible] a primo leviori et ita [illegible]
[illegible] [illegible] significabat [illegible] coniunctionem [illegible] [illegible]
[illegible] in 10 gradu Cancri [illegible] [illegible] alterius signi [illegible] est [illegible]
[illegible] iungi petens gradum Veneris qui erat in 20 gradu eiusdem
[illegible] et Mars erat in 13o [illegible] [illegible] Mars abscidit lumen
Veneris a Mercurio [illegible] [illegible]

Capitulum 19m in quibus locis fuerint fortes et in

quibus debiles et in quibus debiles fortune et in quibus infortune

Sunt quedam loca in quibus planete confortantur et sunt fortes. Et quedam in quibus sunt debiles. Et quedam in quibus boni et fortune et quedam in quibus sunt mali et infortune. Loca in quibus fortes ipsi sunt et fortune sunt ista scilicet ut sint in aspectibus bonorum planetarum et fortunarum trino vel sextili vel saltem quadrato aspectu et nunquam si sunt aspectus ex opposito quod tunc efficiuntur fortune etc. si fuerint mali. Et ut sint in locis in quibus mali planete sunt cadentes ab eis ut ipsi non aspiciantur ab ipsis nec ipsi ad eos et non sunt separati a fortunis et iuncti infortunis vel sint inter duas fortunas vel sint inter radios duarum fortunarum. Verbi gratia. Erat Iupiter in 10 gradu arietis et erat venus in 10 gradu sagittarii et luna in 15 gradu leonis modo luna separatur a Iove trino aspectu qui fit ~~de leone ad sagittarium~~ de ariete ad leonem et iungitur veneri simili trino aspectu qui fit de leone ad sagittarium. Et ut sint in domibus in quibus gaudent scilicet saturnus in 12 ut alias dictum est Iupiter in 11 mars in 6 sol in 9 venus in 5 mercurius in 1 luna in 3o. Similiter ut sint in signis in quibus gaudent cum intrant scilicet saturnus in aquario Iupiter in sagittario mars in scorpione venus in thauro mercurius in virgine. Et dicit sunt in angulis et in succedentibus angulorum. Et ut sint coniuncti cum sole ut dictum alias quia non est planeta validus nisi sit infra radios solis 16 minuta aliquid ante et retro dextrorsum et sinistrorsum quod non de planeta in corde solis nisi sit etc ut dixi. Et si esset in ordine sedecim longitudinem et esset longe ab eo plus 16 minutis planeta esset combustus nec possit dici fortis. Et ut sint planete in aspectu solis trino vel sextili vel sint in [illegible] vel 6o aspectu lune et ipsa sit bene fortunata. Et ut sint celeres in suo cursu [illegible] et [illegible]. Et ut sint in suis exaltationibus in domibus scilicet vel triplicitatibus vel terminis vel faciebus vel sint in suis similibus scilicet diurni hoc est masculus in signo masculino et femininus in signo feminino et diurnus in die supra terram et in nocte sub terra. Et [illegible] aut sint recepti vel sint in gradibus lucidis et ut sint septentrionales ascendentes et sint ascendentes in circulis suis angulis. Et dicit sunt directi et in [illegible] quod contra quod voluit dici. Et ut sint orientales de superioribus scilicet saturnus Iupiter et mars orientales a sole non multum remoti ab eo ita quod non vadant ad debilitatem. Et masculini sunt in 4 masculinis que sunt ab ascendente usque ad 10 et a 4 usque ad 7. Et feminini in 4 ad ascendens. Et sol similiter gaudet in 4 masculinis nisi quod et in alia quarta que est ei contraria. Et ut sint venus et mercurius et luna occidentales a sole ita ut occidant vespere post ipsum. Et ut sint in 4 feminis. Et luna sit in die sub terra et in nocte super terram et ut sit in signo feminino et in loco feminino et ut sit luna in crescente lumine. Hec sunt loca in quibus planete sunt fortes et fortune dummodo sint alias libere ab impedimentis.

Capitulum 20m quibus locis fiant debiles

Dictum est de fortunis et fortitudinibus modo dicendum de debilitatibus et infortuniis. Et hoc fit multis modis scilicet sint in directo [illegible] malorum in aliquo aspectu eorum sive corporali ut sint cum malis vel radios eorum quod sunt inter eos scilicet saturnum malum vel eius radios infra [illegible] [illegible] alicuius planete sicut si esset Iupiter in ariete et saturnus cum eo vel eius radiis infra 6 gradus qui sunt termini Iovis in ariete vel esset ibi venus et saturnus esset cum eo vel eius radiis infra 8 gradus qui sunt eius termini scilicet veneris in ariete vel esset ibi mercurius et esset cum ipso et saturnus et eius radiis infra [illegible] qui sunt termini scilicet eius in ariete etc. Debes intelligere de qualibet planeta et de quolibet termino cuiuslibet et in quolibet

signo vel quod sint planete in terminis malorum aut sint in domibus eorum vel recepti aut sint mali elevati super eos vel quod sint separati vel elongati ab eis a 10 vel a 11 a longe eorum latitudine 1 gradu vel tertio aspectu [illegible] qui fit a trino et eo dextrinus. si mali non recipiunt eos signum recipiunt eos minuit recepcio malitia eorum, aut si fuerint sub radiis solis vel in oppositione sunt combusti vel in eius 2o aspectu sine receptione aut fuerint cum capite vel cauda draconis vel fuerint in suis genzaher scilicet cum fuerint inter ipsos et caput vel caudam draconis genzahar 12 gradibus ante vel post vel aut magis et de illis planetis qui magis impediuntur a suis genzahar sunt ☉ et ☽ quando fuerint inter eos vel caput vel caudam draconis 12 gradibus ante vel 11 quia tunc patiuntur eclipsim quod est eis magnum detrimentum, vel sint planete obsessi a malis vel ab eorum radiis. Et est etiam infortunium planetarum ut sit planeta retrogradus aut sit cadens ab ascendente ita non aspiciat illud aut sit tardus cursu aut sit in statione sua prima scilicet ut fiat retrogradus quod sit in gradibus tenebrosis vel sit in die super terram et in nocte sub terra, aut sit in oppositione domus sue vel exaltacionis sue aut sint in domo vel descendentes in nadir aut sint cadentes ab angulis vel eorum succedentibus vel sint in domibus cadentibus ab ascendente aut sint in via combusta que est a medio libre usque ad medium scorpionis aut iungantur cum eis planete retrogrado aut combusto vel alio modo impedito aut non sint recepti, aut sint 3 superiores orientales a ☉ et in quartis, aut sint 3 inferiores occidentales a ☉ in quartis masculinis et ut sol sit in signis femininis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible], aut sit luna combusta aut in gradibus descensionis sue vel iungatur planetis qui sint in descensione sua vel sit in oppositione solis aut sit iuncta malis aut in eorum oppositione vel quarto aspectu sine receptione vel sit obsessa a malis vel eorum radiis aut sint cum capite vel cauda draconis ut dictum est aut sit in geminis non recepta a mercurio aut sit in terminis malorum aut sit cadens ab angulis vel iuncta planete descendenti ab eis vel sit in via combusta vel sit tarda cursu aut sit in fine mensis lunaris non recepta [illegible] vel tenebrosis vel putealibus vel azemena [illegible] dixerunt sapientes signum quod sint [illegible] impedita vix potest esse quod habeat aliquod ex dictis impedimentis ita quod non est bonum incipere aliquod opus vnde sequitur bonum vel aliquid [illegible] pegnaron vel laudare in nativitatibus [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] sint impedita aliquo istorum impedimentorum quod raro accidit quando ipsa sit impedita aliquo eorum si nativitates [illegible] sint bona minuunt [illegible] de bono quod sperat tamen [illegible] nativitatum quam [illegible] seu qualitatem impedimenti. Et sunt mala mala augmentant malum [illegible] et ita de interrogationibus sive pegnarationibus sunt [illegible] bonum minuit [illegible] [illegible] sunt malum augmentant malitiam [illegible] quod sint impedimenta ipsius.

Capitulum 21m de obsessione planetarum atque signorum

Ala [illegible] planeta obsessus et hoc fit duobus modis. Unomodo [illegible] quod appellatur veniens obsessio [illegible] in bono tempore sicut ut sit planeta inter duas fortunas vel eorum radios. ita quod teneant unam fortunam ante se vel radios eius et unam post se vel radios eius ita quod separat alteram vel eius radios et iungitur alteri vel eius radios. Alio modo dicitur planeta obsessus et ista obsessio est mala et in mala parte sicut ut sit planeta inter duos malos vel eorum radios scilicet quod habeat unum malum vel eius radios et alium malum vel eius radios post se quemadmodum vero planeta obsessus ita et signum obsessum ut ait [illegible] et dixit quod si [illegible] vel alia fortuna aspexerit planetam vel signum obsessum aspectu vel [illegible] aspectu ita quod cadunt inter planetam obsessum et [illegible] vel aliam fortunam vel eius radios aut signum [illegible] [illegible] quod solvitur illa malitia sive illa obsessio. Et de signo obsesso [illegible] una ex fortunis vel eius radiis fuerit ante ipsum. Et alia fortuna vel eius radiis post ipsum signum, et tunc obsessio est bona. Item dicitur signum obsessum quod si unus malus vel eius radii fuerint ante ipsum. Et alter malus vel eius radii fuerint post ipsum et illa obsessio dicitur mala.

Capitulum 22m qualiter unus planeta diligit alium et qualiter diligatur ab alio et qualiter inuicem odio habeant

Dixerunt autem sapientes quod quidam planete sunt se inuicem diligentes
et quidam se inuicem diligentibus odientes. Unde dixerunt quod Jupiter dili-
git omnes alios planetas et est amicus omnium valde, et ipsi omnes diligunt
eum. Et omnes sunt eius amici preter Martem. Venus diligit omnes planetas
et omnes diligunt eam preter Saturnum. Saturnus diligit Jouem Solem et Lunam
et ipsi eum, et odit Martem et Venerem et ipsi eum. Et Venus odit eum
propter [illegible] Martem. Mercurium eum applicatur diligentem Saturnum eum [illegible]
applicatur odientem eum odit eum. Mars diligit Venerem solam [illegible]
alios et ceteros odit et ipsi eum. [illegible] Jupiter et Sol odiunt eum propter ceteros.
Sol diligit Jouem et Venerem dilectione perfecta et ipsi eum et odit Martem
Mercurium et Lunam et ipsi eum. Mercurius diligit Jouem et Venerem et ipsi
eum et odit Martem Solem et Lunam et Saturnum et ipsi. Luna dili-
git Saturnum et Venerem et ipsi eam. Et odit Martem Solem et Mercurium
[illegible] diligit Jouem et Venerem et ipsi eam. De aliis non curat.
Cauda eius diligit Saturnum et Martem et ipsi eam et odit Jouem
Solem Venerem [illegible] et Lunam et ipsi eam. Unde dixerunt quod [illegible]
inimicitie [illegible] domos [illegible] vel exaltationes sunt
sunt Saturnus Luna [illegible] Jupiter et Mercurius Mars et Venus qui habent
domos suas [illegible] Saturnus et Sol Jupiter et Mars qui habent exal-
tationes suas [illegible] sunt inimici [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] cum [illegible] et videt eum bono
animo et bona voluntate et ob [illegible] amicicia vel reuerentia
aliquid [illegible]. Sicut si aliquis inueniat [illegible] qui non esset
[illegible] [illegible] in domo sua [illegible]
quo haberet dignitatem sive [illegible] potestatem et
[illegible] quod reciperet eum et honorificaret eum [illegible] sine [illegible] re-
prehendatur si faceret nisi esset homo siluester et valde ferialis
[illegible] non [illegible] hominibus [illegible] posset assumari sicut ille
tyrannus [illegible] de [illegible] Romano [illegible] non fuit [illegible]
[illegible] qui nulli pepercit ordini nulli pepercit religioni nulli pepercit
nobilitati nulli pepercit etati nulli pepercit sexui nulli pepercit
sanguini [illegible] alio [illegible] sed [illegible] ferro [illegible] et [illegible]
[illegible] propriis manibus interfecit. [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] et bona voluntas [illegible] aspectus partium [illegible]
aperit sibi portas et hostia et [illegible] eum reddet [illegible] manifestum
[illegible] domum [illegible] apparere sibi portas.

Capitulum 23m de impari amicitia planetarum

Sunt alii [illegible] amicicia inter planetas sic et amicicia
[illegible] inter eos [illegible] valet quod planeta [illegible] alio planete
in natura et qualitate [illegible] et in [illegible] sic [illegible]
Mars et [illegible] in [illegible] et sicut [illegible] Mars [illegible] exaltationis
[illegible] in [illegible] aperit [illegible] fortitudo multa et [illegible] amicus
est [illegible] debemus semper considerare in nativitatibus
[illegible] quod significatur per aliquem planetam de [illegible]
[illegible] [illegible] interrogantis quod si sunt [illegible]

et fuit significatio per aliquos qui annuntiant [illegible] asserunt naturaliter [illegible] quamvis quia [illegible] clarius et perfectius dabitur vel fuerit [illegible] [illegible] dare vel fuit debitum [illegible] [illegible] dominorum [illegible] quod ab [illegible] [illegible] aliquibus ut aliquibus et [illegible] [illegible] suo [illegible] [illegible] quod [illegible] et [illegible] ei dare meliorem. et quod [illegible] [illegible] qui non [illegible] [illegible] eius amicorum suorum quam [illegible] [illegible] [illegible] et ad [illegible] ei dare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] et ut concordat [illegible] et luna in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lune et concordant [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et in [illegible] [illegible] atque fortunio et [illegible] [illegible] tractatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tractatus dicit [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

Capitulum primum de expositione quorundam nominum astrologorum

Iste tractatus est de coniunctionibus que sunt in libro [illegible] [illegible] que ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod non sit aliis rebus [illegible] dicit [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] blasphemia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] huius tractatus sunt [illegible] [illegible] [illegible] que sunt in hoc et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maior [illegible] coniunctio Saturni et Iovis in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] arietis [illegible] et [illegible] [illegible] in 960 annis [illegible] [illegible] [illegible] significat magnas [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] coniunctio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] triplicitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] fit in [illegible] 240 annis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in unaquaque triplicitate [illegible] coniunctiones et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] triplicitate [illegible] coniunctiones in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] triplicitate que [illegible] ab alia triplicitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab illa triplicitate in qua fuit. Et sunt iste [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] atque [illegible] in [illegible] triplicitate [illegible] et fuit in [illegible] triplicitate 12 coniunctiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] triplicitate [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] triplicitate et [illegible] [illegible] 12 coniunctiones in [illegible] triplicitate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et lune in uno signo et in uno [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solis et lune in [illegible] arietis et fuit [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] 29 diebus et [illegible] [illegible] [illegible] de arietis [illegible] fuit alia [illegible] in 30 [illegible] arietis vel forte in 29 et sic facte sunt due coniunctiones in ariete [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit [illegible] solis et lune in 30 [illegible] [illegible]. et [illegible] [illegible] sunt due coniunctiones solis et lune in [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] in [illegible] Et [illegible] de coniunctione est Saturni et Iovis [illegible] [illegible] 12 coniunctiones in [illegible] triplicitate [illegible] [illegible] [illegible] alia coniunctio ad triplicitatem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] coniunctiones [illegible] [illegible] triplicitate [illegible] [illegible] ad triplicitatem [illegible] et de terrea ad aeream et de aerea ad aquaticam et [illegible] de aquatica [illegible] ad igneam [illegible] ad triplicitatem [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et de triplicitate [illegible] ad triplicitatem [illegible] et de triplicitate [illegible] ad triplicitatem [illegible] et de triplicitate [illegible] [illegible] ad triplicitatem arietis etc. in infinitum

Capitulum 2m qualiter corpora supercelestia movent secundum motus planetarum

Coniunctiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Effectus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planetarum [illegible] qui sunt Saturnus Iupiter et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut tractatum

horas domino triplicitatis aeree post illas 12 horas quas dedisti domino
triplicitatis scilicet dando scilicet primas 8 horas saturno qui est primus dominus triplicitatis
triplicitatis eius. ultimas vero 4 Iovi qui est ultimus dominus triplicitatis eiusdem.
Deinde debes dare illas 12 horas domino triplicitatis 3e scilicet aquatice dando
scilicet primas 8 horas veneri que est primus dominus triplicitatis eius. secundas
horas marti qui est 2us dominus triplicitatis eiusdem. ultimas vero 4 debes
dare lune que est ultimus dominus triplicitatis eius scilicet aquatice. Et ita
debes eis omnibus dominis [illegible] triplicitatis donec revolvatur dispositio ad
solem et premiatur ad 3am et initio alterius questionis sequentis.
Et omnes istas horas considerabis secundum inequalitatem et non secundum equalitatem.
Et obiit dixit Ptholomeus Tertia duodena lune que est illa duo-
dena lune de qua ipse intelligit. Namque semper cum luna fuit in illa
duodenaria erit eius esse atque dispositio secundum esse illius planete cui
deputata fuit in 2a parte duodene in qua fuit tunc luna. Unde
videndum est 12 lune secundum dispositionem illius planete cui attribute sunt 8
4 hore cum non est ponendum ex parte illius cui eligis sed nisi posset
vitare nisi accidet ex infortunio alicuius quod predictum [illegible] vel [illegible]
neris ad bellum et cadit in aliquam ex illis horis predictis prohibitis esset eius
[illegible] timendum predictum [illegible] Et e contrario si contingerit quod ille cuius
sunt 4 hore ex 12 lune esset tunc male dispositus quia tunc non
posset ei nocendo. Et tunc bona electione ad bellum solus deus
posset custodire. Et hec 12 hore predicte magis sunt vitande
[illegible] sub alternantur illas et si contingit [illegible] 12 gradus
de ipsis duodenis [illegible] duodenis [illegible]
illi gradus [illegible] omnes 8 4 [illegible] 12 [illegible] in septem [illegible]
8 [illegible] revolvitur 8 duodena ad solem et [illegible] duo-
sionis duodenarie [illegible] ut dictum est in precedentibus donec premia-
tur questionem secundam. Verum duxerunt sapientes quod post predictas 13
horas consentes in quibus non est bonum facere vel incipere aliquid
de predictis, sed ubique sunt 1 ½ hore innumerabiles in quibus
si incipere aliquis vel facere quod velit in [illegible] aliud impediat.
Et ita donec premiatur ad secundam questionem [illegible]
considerare in initiis, et [illegible]
incipiendum et vide ne [illegible] aliquid [illegible] facere [illegible]
incipere [illegible] in aliquid [illegible]
[illegible] sive sit [illegible] sive sit aliud et intrare [illegible]
[illegible] in magis [illegible]

Capitulum de inventione quasi semitta ascendentis nativitatis vel alicuius constitutionis seu alicuius principii cuius habentur aliqua iudicia scilicet quasi semitta

Sed dicta de constitutionibus et de horis consentis et momentis
licet non videantur pertinere ordinarie [illegible] hic
inveniendum de inveniendo gradu ascendentis alicuius nativi-
tatis non habetur certitudo dummodo habeantur ex inde in aliqua
iudicia que videntur ostendere proximum veri licet non sit [illegible]
certa sed quasi semitta quoniam accidit aliquando quod [illegible]
alii [illegible] ubi [illegible] horam nativitatis [illegible] nec et
illi qui nesciunt [illegible] veri sed [illegible]
[illegible] per horam vel per dimidium hore vel circa [illegible]
dicunt Iste puer fuit natus circa horam terciam vel sextam
vel nonam vel sicut dicit circa meridiem vel mediam noctem
vel circa horam [illegible] diei vel circa primum sompnum sicut aliqui
consueverunt laici dicere vel de [illegible] vel alia dicit circa
[illegible] horam fuit [illegible] est quod dicitur [illegible] vel sit principium

Climatum diversitatem vel aliqua dispositio et similia et hec non potest
tibi dari certitudo illius hore per ista iudicia sed dantur per ipsa ho-
rarum verum ad hoc ut possis invenire iterum horam illius nativitatis
ne illius veri oportet quod hic tempus planetas ad illam horam computando
potes ita quod non distes ab illa hora quam dicunt astrolabicis vel in
vel aliquid aliud plus una hora equali Et vide quod signum
tunc ascendat et considera utrum illa nativitas sive id quod inquiris
veri sit sit generale sive meridionale, et vide quod in quo sunt facta quod
illa seu principio Et considera quis planetarum sit fortior seu potentior
pluralitate dignitatum seu fortitudinum in illo quod, et vide quot gradus
hic perambulavit de signo in quo est, et fac eos ascendentes gradus
signi quod videtur ascendere hic sibi gradum in quo sunt ille planeta
qui sunt plurima in quo quidcumque seu principium [illegible] gradus
datur tibi secundum quidcumque equacionem quam facias ad horam nativitatis
quam habueris per iudicia prima quod fuerit ascendens et quod [illegible]
per estimacionem tuam ut dixi tibi quod potuisti comprehendere de na-
tivitate seu de re non [illegible] ita et quidcumque seu principio fuerat in
loco quod [illegible] non Sol est fortior in quo quidcumque [illegible] plus
pluralitudine dignitatum sicut alias dictum est. Et pone tu Solem ad
illam horam et vide in quo quidem [illegible] signi sunt ut pono quod
sit in 10 [illegible] equari debes tunc mutare ascendens quod invenias
per arbitrium primo et facere quod sit ascendens aries qui videbatur
primo esse [illegible] quod 10 quod et ita videbis ascendens quod quando
Et si invenisses per tuum arbitrium quod fuerit ascendens plures esset
planeta aliunde in signo in quo est reducit ad quidcumque [illegible]-
tus ut s. 3 4 vel plus vel minus reducit ad 10 ~~[illegible]~~ sicut
Sol in signo suo ita intellige de quolibet et iuxta [illegible] ascensus
consimiles alias domus sed ego faciam tibi admirante deo specialem
tractatum de nativitatibus in quo exponam tibi omnia hec et
perducam ad unguem non insisto hic modo plus ut verius scire
hic ordo [illegible] 79 [illegible] de consideracionibus que cadunt super iudiciis [illegible]

Incipit tractatus quintus de consideracionibus que cadunt super iudicia secundum motus et signata stellarum et super quibusdam capitulis ad iudiciorum introductionem pertinentibus et sunt in eo 146 Capitula seu consideraciones.

Sicut hys que ad iudicia spectant . primordialiter sex sunt inquiren-
da ut in sextis suo loco dicitur . Primo . s. quod nativitates nacionum
regionum et familiarum constitutiones atque familias singularis
domorum familiaritatum administraciones . Tercio singula et publica nego-
ciorum disposiciones . Quarto iudiciorum humane spiritus consideracio-
nem . Quinto electiones sive operum inceptiones . Sexto revolutiones annorum
mundanas que philosophi et sunt ad iudicia astronomie pertinere . Sed
ad quelibet ad ipsa pervenitur sunt premittenda quedam que ad rem
ipsam facere videntur . sicut est huiusmodi quoddam in quibus de
re aliqua querere intendit . et etiam inveni alias consideraciones
et alios modos [illegible] in iudicium negociorum [illegible] et sunt
146 consideraciones quas esset impossibile omnes simul et semel
adoptare . Sed postea nominaciones [illegible] unius dicam [illegible]
[illegible] illas omnes [illegible] sine astrologus non potest perfecte iudicare [illegible]

dicitur tamen primo modo quecumque volunt aliquid querere ab Astrologo debet
servare. Quod iudicare de futuris prout alias dixi difficilimum est nec
potest iudicari certa ad unguem. De futuris potest iudicare ita prope verita-
tem quod in parte assimilatur et appropinquat vero nec nimis distat ab eo
quasi insensibiliter. Et licet sit difficilimum de futuris iudicare non
tamen est levior certitudo quam fuit intimare quicquid misterii divini
[illegible] a mente humana potest attingi. Et quia inferiora reguntur a
superioribus prout omnibus unanimiter constitutum. Et est verum ut alias
dictum. Et dispositio superiorum corporum potest sciri per ipsorum motum
dimensiones que apud hoc ingenium sunt [illegible] atque manifeste
probata possumus iudicare de futuris, et quoniam ex illis motibus tendit
atque venientia procedunt. Habet enim ista ars sua precepta sicut
Astronomie est certus finis. Et eius finis sunt iudicia sicut
alias tangitur quod facit contra illud quod dicunt qui Astronomiam
reprehendere nituntur qui videntur velle dicere eam non
esse, non enim esset ars si non haberet ista precepta, ipsa enim
est ut dictum est alias quod virtutis difficultate quod habet finem. Et eius
finis est iudicium, et Astrologus habet considerare iudicia, et
iudicia sunt ex accidentibus que inferius incidunt in inferiora ex motibus
superiorum corporum et eorum qualitatibus super eorum effectus in ea.

Item primum de consideratione prima.

Consideratio prima est que movet hominem ad questionem
faciendam, et sunt tres motus. Primus motus est
animi quo quis movetur ex sua intentione ad questionem facien-
dam. Secundus motus corporum superiorum si quod quis querit quod inde in-
cidit in rem quesitam quod inde futurum sit. Tertius motus est libe-
ri arbitrii qui potest esse ipse actus querendi, quia licet anima mo-
veatur ad querendum non sufficit nisi corpora superiora dirigant ad quest-
faciendam. nec sufficit motus stellarum nisi et motu arbitrii
determinatur ad actum arbitrii querens quod interrogare debeat.

Item secundum de consideratione secunda.

Consideratio secunda est in modo quem debet servare querens qui
vult aliquid inquirere ab Astrologo. Et est ut non aliquis
vult interrogare Astrologum de publicis vel privatis seu
futuris oportet eum hunc modum querendi servare videlicet quod ipse
debet primo dominum deum a quo omne bonum datur exorare ut ad
deprecando atque spirituali [illegible] ipsum concurrere ut ipse concedat ei per-
venire ad cognitionem veritatis earum de quibus interrogare intendit.
Deinde Astrologum cum hac intentione debet adire veritatem
de quo vult esse questionem et de quo interrogare proponit
et eius intentionem retinuit in corde suo per diem et noctem
et plus non quolibet vento mentis levitate sicut aliqui plures
imperiti facere consueverunt sicut alias dixi. Et sic qui dixit
qui debet et querens addit ut inveniat hunc modum de quali
interrogatione debere fieri. Consuetum esset nisi fuerit aliquid
subitum tamen subito emergens et subita [illegible] atque subitam
medicinam que non recipiat dilationem sicut plures adeunt fieri [illegible]
[illegible] non [illegible] sit. Consuetum est in quodam [illegible]
alter [illegible] [illegible] pellendi causa sunt et Astrologum [illegible].

Alii vero plures mentiri stulti cum interrogantur sapientum facta respondentes denant et diffamant, et vilipendunt ad homines ignorantes statutum eius qui male querunt cum astrologus non sit culpabilis et diffamatur aut vilipenditur.

Consideratio tercia de 16 modis perfectionum

Consideratio tercia est videre quot modis perficiuntur planete in inferioribus per dispositiones quales sunt perfectiones motuum. Et sunt 16 modi quibus accidunt dispositiones separande et effectuum bonorum verum que fiunt et perficiuntur et earum que non fiunt et que non perficiuntur. Et earum que ex parte fiunt et perficiuntur. Et ex parte non fiunt nec perficiuntur que dicuntur inferius.

Consideratio quarta impediencium et prohibencium

Consideratio quarta est causarum et inveniendum res et fiant et perficiantur. Et que sunt prohibentes res ut non fiant ut perficiantur. Et que sunt prohibentes res ut non fiant nec perficiantur. Et que non sunt esse destructores res [?] perfectionem fuerunt perfecte quod pluries accidit, et causa sunt 16 modi ut dixi secundum 16 modos diversitatis rei. Quorum primus est Advencio sive perfectio rerum sive in celo quem philosophi Alkobal vocant. Secundus est declinatio quam ipsi vocant Alchitar. Tercius est commutatio seu reditio quam ipsi vocant Alightizal. Quartus est separatio sive destructio quam ipsi vocant Alintiqual. Quintus est translatio luminis quam ipsi vocant Anachal. 6us est collectio sive aggregatio quem ipsi vocant Algemen. 7us est vetatio vel prohibitio quem ipsi vocant Almana. 8us est receptio quam ipsi vocant Alcobal. 9us est evacuatio cursus quem ipsi vocant Galichalcohel [?]. 10us est gressio vel promissio quem ipsi vocant Kalaalchir. 11us est redditio virtutis vel dispositionis quem ipsi vocant Alradd. 12us est pulsatio luminis quam ipsi vocant Dochaathna [?]. 13us est pulsatio dispositionis quam ipsi vocant Dasfiarchir [?]. 14us est furtum seu virtutis quem ipsi vocant Alchoeirab [?]. 15us est debilitas quem ipsi vocant Alyref [?]. 16us est lune quem ipsi vocant Enaymel [?] Albohanni quod est esse malum prout sapientes antiqui dixerunt atque lune vinositas [?] etc.

Quinta consideratio de modis esse lune in quolibet addit septem

Quinta consideratio est quot modis accidat esse lune. Dixerunt quidam philosophi quod accidat hec 10 modis. Quidam autem vadit quod addidit 7 modos et causa sunt [?] modi quibus sunt impedimenta et detrimenta in omnibus rebus que incipiuntur et in omnibus viagiis et in omnibus introitu cardinibus et in omnibus [?] et in omnibus nativitatibus et in omnibus que agere volumus vel agere intendimus. Primus modus est ut sit luna combusta scilicet infra radios solis ante eum [?]. Secundo scilicet solis quod vadit ad eum et post eum [?] hic quod videt aliquid de sub radiis [?] est ut appareat [?] sub radiis eius et est ei magis

Impositum quod vadit ad Solem quia sic quod recedit ab eo [illegible] quod rece-
dit ab eo et est separata ab eo per 15 gradus. De [illegible] licet non sit ex toto
liberata sunt et quod sobrius [illegible] equum Nona habet sit debilis et [illegible]
[illegible] de liberatione quod hic est [illegible] de [illegible] ventura Secundus
ut sit in [illegible] descensionis sue scilicet in 20 gradu Scorpionis vel in toto
Scorpione et in toto Capricorno nec [illegible] ut in descensione
sua scilicet quod planeta sit scilicet in descensione sua vel in descensione Lune
[illegible] si [illegible] [illegible] Sol et sit ipse in Scorpione vel in Capricorno
vel esset Sol in sua propria descensione aut in Aquario vel in Libra
vel in eius 19 gradu vel in tota Libra Et si [illegible] Marti
et ipse esset in Libra vel in Tauro vel in 28 gradu Cancri Et
ita de omnibus aliis planetis intellige. Tertius est ut sit in [illegible]
quorum detrimenta sunt 12 gradus qui sunt [illegible] qui dicuntur opposita
[illegible] in quo est Sol in gaudio [illegible] Sol sunt Quartus ut sit [illegible]
[illegible] in quo est Sol in [illegible] [illegible] Sol sunt [illegible] appositum [illegible] recep-
tionem malorum vel in eius oppositione vel in [illegible] appositum sive recep-
tionem [illegible] Venus si [illegible] Saturno in signo Libre Capricornum vel
Capricornum quia [illegible] impediunt in omnibus aliis locis impediunt
[illegible] de [illegible] [illegible] et de [illegible] nisi esset in locis
in quibus [illegible] habet duas de [illegible] dignitatibus ut Saturnus in
ultimis [illegible] Arietis in quibus habet [illegible] et triplicitatem et in ultimis
[illegible] Geminorum in quibus habet plures duas dignitates Et ut
[illegible] in ultimis 10 gradibus Piscium in quibus habet [illegible] et triplicitatem
Et ita intellige de omnibus aliis signis et locis in quibus habet du-
as de illis [illegible] dignitatibus. Quintus ut sit [illegible] [illegible]
Draconis vel eius cauda ita quod sunt inter [illegible] [illegible]
[illegible] Luna Sextus ut sit in [illegible]
est [illegible] inter quem Eclipsatur Luna Septimus ut sit in fine [illegible]
[illegible] quod est [illegible] a [illegible] Septimus ut sit in fine [illegible]
quod sunt [illegible] malorum excepto ultimis 6 gradibus Leonis qui sunt [illegible]
[illegible] sed in primis 6 gradibus [illegible] impeditur quia sunt termini Satur-
ni Sed posses [illegible] dicere quod [illegible] sit impedita in primis 6 gradibus
Cancri qui sunt termini Martis [illegible] ita non impeditur ubi sunt
in aliis termini malorum [illegible] ad aliquod detrahatur [illegible] quia [illegible]
est [illegible] maxima fortitudo. Octavus ut sit in 6 vel
[illegible] vel in 9 vel in 12 ab ascendente non recepta [illegible]
in 6 vel in 9 vel in 12 ab ascendente [illegible] de cadentibus
[illegible] in [illegible] ut sit in 3° in eo [illegible] 3a est de cadentibus
ab angulis [illegible] in [illegible] de gaudio [illegible] ita impeditur in
eo sicut in aliis cadentibus ab angulis. Nonus ut sit in 17 gradu
liberatione in fine 17 gradu [illegible] Scorpionis qui 30 gradu sunt
[illegible] ut sit [illegible] scilicet [illegible] planetarum
[illegible] Decimus ut sit [illegible] vel [illegible] quod
[illegible] vel per [illegible] vel sit [illegible] in quo nullus [illegible]
accidit quod ipse est [illegible] cursu et est in [illegible] [illegible] assimilatur [illegible]
[illegible] Undecimus ut sit tarda cursu quia hic assimilatur ita quod [illegible]
retrogradi. Duodecimus ut sit in defectu sui luminis ita quod [illegible]
[illegible] videatur de ipsa [illegible] ad [illegible] quod accidit [illegible]
[illegible] Tertiusdecimus ut sit obsessa inter duos malos impedi-
mentis Quartusdecimus ut sit in [illegible] Romana. Quintusdecimus ut sit in [illegible]
[illegible] 17 ut sit in [illegible] fumosis. 18 ut sit in [illegible]
[illegible]. 16 ut sit in [illegible] [illegible] notatas in [illegible]
de quibus omnibus [illegible] habes tabulas super [illegible]
[illegible] apertis

Consideratio sexta de debilitationibus planetarum

Consideratio sexta est aliquis modus debilitationis planetarum

Multum distans a supradicto qui habet fortitudinem. Secundo modus. Quartus est ut
sit planeta cadens ab angulis et ab ascendente ut non aspiciat ascendens. Quintus
ut sit planeta retrogradus. Tertius ut sit combustus, hoc est ut sit sub radiis Solis. Et
medii quod sunt prope ipsum orientales non impediuntur plus quam qui sunt post
Solem, et medii quod sunt occidentales ipsum quia tunc ipsum sunt directi retro-
gradi vel contra. Quartus ut sit aliquis eorum in oppositione vel in quadrato aspectu
alicuius eorum malorum vel in coniunctione eorum corporali vel partiliter sine receptione
Quintus ut sit obsessus a 2 malis, scilicet ut separetur ab uno et iunga-
tur alii sine receptione. Sextus ut sit peregrinus de domo sua vel exaltatione vel de 3 dignitatibus
minoribus que sunt termini triplicitas et facies. Septimus ut sit planeta in casu
suo in detrimento suo vel in casu suo ut in opposito domus vel
exaltationis sue. Octavus ut iungatur planete cadenti ab ascendente vel
[illegible] ut sit separatus a planeta qui eum recipiebat et iungatur alii qui
eum non recipiat. Nonus ut sit peregrinus hoc est in loco in quo non
habeat aliquam dignitatem vel sint superiores [illegible] a Sole vel in-
feriores [illegible] eum. Decimus ut sit planeta cum capite draconis
vel cauda sine latitudine. Undecimus ut sit planeta impediens semet
ipsum hoc est ut sit in 7 domo sua [illegible] et non recipiatur.
Ista 10 impedimenta planetarum quomodo sint inspicienda in nativitatibus vel in
interrogationibus vel in inceptionibus vel in omnibus operibus que facere
vel incipere intendis. Et istos modos impedimentorum planetarum
oportet te scire omnino et alios modos quos oportet te scire de quibusdam quorum-
dam stellarum fixarum que videntur tibi fore magis necessaria. Et quia
esset prolixum ponere alios considerare modos omnes de quibus
tot modi quod esset inutile te omnes scire et semel adaptare ut
dixi. Sed dicam tibi illos qui sunt magis tibi necessarii et sine
quibus non posses perfecte iudicare. Alios forte nonnullos tibi pro
non expedientibus omisi ne forte tedium generarem. Quorum quidam sunt
fortissimi boni, quidam fortiores boni, quidam fortes boni, quidam
debiles boni, quidam occulti, quidam manifesti, quidam sunt
fortissimi mali, quidam debiles mali, quidam debiliores ma-
li, quidam debilissimi mali etc.

De consideratione septima.

Consideratio septima cavere tibi ab illis malis modis quibus
potest astrologus errare. De quibus sapientes nominant
aliqua. Primus est ut interrogator nesciat interrogare. Secundus si
astrologus acceperit ascendens in horologio vel instrumento
falso. Tertius si interrogaverit si Sol processerit de linea medii celi
sive utrum sit in linea vel ante ipsam vel post ipsam. Quartus si
irregulares sint fortune et infortune [illegible] aliqui vere
aliquam questionem [illegible] ut tu potes vitare. Quintus autem videtur quod possit
addi alius tertius modus quo astrologus potest errare, videlicet si inter-
rogator venit animo causa temptandi, sicut aliqui alii faciunt
et fecerunt. Cavendum ad te astrologus et quicumque de te decet
videtur. Sed ipse dixerit nobis de talibus de te sicut fecerunt
Iudei domino Iesu Christo. Alios sunt videtur quod possit errare
si interrogatur non cum intentione sicut fecerunt alii quidam
[illegible] quando astrologus eliciat et quod vadunt pro aliis suis [illegible]
rogentur aliquid vero de qua volunt interrogare astrologum
set expresse querunt. Et tunc potest dici tibi errare. Et pos-
ses tu dicere: quod potero cognoscere utrum interrogator querat
cum intentione an non vel querat causa temptandi vel non. Ad
quod dico tibi quod videtur michi res valde ardua et valde difficilis
sed tamen hec sunt experta plures et plures fore vera que asserebant

Ilhorans

utro[que] gradibus et videbam ascendens [illegible] Et si inveniebam gradum aliquem signi in linea orientali qui esset ascendens [illegible] signi et principium alterius dicebam quod ipse non cognoscebat [illegible] aut ipse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et inveni plures qui [illegible] [illegible] et reputabant me propterea scire aliud quam [illegible] Et ego quod inveniebam ascendens ut saepe dixi [illegible] [illegible] nisi [illegible] [illegible] quorum superior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] laborem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] labore meo [illegible] Et si duo ascendentia et duo horae non fuerint [illegible] [illegible] astrologi [illegible] duo horae non sunt eiusdem [illegible] non sunt eiusdem complexionis [illegible] [illegible] [illegible] radicalis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] venit ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De consideratione Octaua

Octaua consideratio est ut consideres ex praedictis considerationibus [illegible] in [illegible] debes considerare quae sunt [illegible] supradicti [illegible] [illegible] [illegible] debilitantur et impediunt planetae et [illegible] gaudent planetae sicut dixi [illegible] superius in [illegible] de gaudiis planetarum [illegible] qui gaudent in ascendente [illegible] in quo quilibet planeta gaudet sicut est planeta in domo sua qua gaudet ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in aquario Iupiter in sagittario Mars in scorpione Sol in leone Venus [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible] Luna in cancro Et non pigeat te si [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Saturnus Iupiter et Sol et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Venus Luna [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] Mars [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iupiter et Mars in [illegible] masculinis quae sunt a [illegible] [illegible] [illegible] et a [illegible] [illegible] usque ad [illegible] Et ut Venus et Luna sunt in [illegible] femininis quae sunt a [illegible] [illegible] usque ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] masculinis et omnes planetae feminini [illegible] [illegible] [illegible]

De consideratione Nona

Nona consideratio est videre modos iuvantis vel nocentis in rebus ut fiant vel non fiant tam manifestis quam occultis tam bonorum quam malorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fortissimus [illegible] Tercius [illegible] fortis occultus iuvans [illegible] occultus [illegible] iuvans [illegible] [illegible] debilis occultus iuvans [illegible] debilior occultus iuvans [illegible] debilissimus occultus iuvans [illegible] fortissimus manifeste iuvans Octavus fortis manifeste iuvans Nonus fortis manifeste iuvans Decimus debilis manifeste iuvans Undecimus debilior manifeste iuvans Duodecimus debilissimus manifeste iuvans Tredecimus fortissimus occulte nocens Quatuordecimus fortior occultus nocens Quindecimus fortis occultus nocens [illegible] debilis occultus nocens

Decimus septimus est debilior occultis nocivus. Decimus octavus est debilissimus occultis nocivus. Decimus nonus est fortissimus manifeste nocivus. Vicesimus est fortior manifeste nocivus. Vicesimus primus est fortis manifeste nocivus. [illegible] faciam tibi mentionem. Et [illegible] occulta et secreta de quibus [illegible] astronomia de qua non curaverunt antiqui et michi multa [illegible] secrete ego invenerim. [illegible] aliquid [illegible] de ipsa [illegible] Nec credo ipsos [illegible] ignorantiam sed potius [illegible] desuetudinem. Et quia [illegible] laudatoribus et legentibus necnon [illegible] quare ipsi non indicaverunt [illegible] quod invenerunt penitus [illegible] in omnibus et in signis. Et [illegible] fortitudine atque [illegible] atque ipsorum debilitatem. Et [illegible] fortune [illegible] et [illegible] quedam alia que [illegible] visa sunt [illegible] in huius iudiciis [illegible] in suis. Et [illegible] considerare [illegible] atque considerare quid [illegible] vel [illegible]. Et si aliqua de stellis fixis que sunt de natura [illegible] sit in loco in quo [illegible] domus sive exaltationis, et sit [illegible] in eodem minuto quo [illegible] illa stella [illegible] et sit [illegible] vel [illegible]. Et iste erit fortissimus occultis [illegible] significatore in eodem [illegible] ab uno minuto usque [illegible] in eodem gradu in quo est significator et de [illegible] dignitatibus in eodem [illegible] vel ab uno usque ad [illegible] occultis [illegible]. Et iste erit fortis [illegible] significatore [illegible]. Et iste erit debilior occultis [illegible] in loco in quo significator non habet aliquam dignitatem [illegible] quasi [illegible] et iste erit debilissimus occultis [illegible] significator [illegible] in loco in quo non habet aliquam dignitatem [illegible] aliqua de stellis fixis que sit [illegible] in eodem [illegible] et non [illegible] Et videtur [illegible] super illa [illegible] et [illegible] quod non invenit et astronomia dicitur [illegible] atque [illegible] et blasphematores eius. Et [illegible] erit occultis fortissimus nocivus [illegible] fuerit [illegible] in aliquo loco in quo habent [illegible] dignitatibus [illegible] usque ad [illegible] nocebit [illegible] et [illegible] impedit. Et iste erit [illegible] nocivus. Et si fuerit [illegible] in loco in quo habeat duas de dignitatibus [illegible] in eodem gradu [illegible] aliqua de istis stellis a [illegible] minuto ultra nocebit tamen [illegible]. Et iste erit fortis [illegible] nocivus [illegible] fuerit illa stella in domo vel exaltatione significatoris non in eodem minuto sed in alio [illegible] usque [illegible] nocebit adhuc [illegible]. Et iste erit [illegible] debilis occultis nocivus. Si autem fuerit stella cum significatore in domo vel in exaltatione a [illegible] minuto usque [illegible] nocebit [illegible]. Et iste erit debilior occultis nocivus. Si [illegible] fuerit stella cum significatore in eodem [illegible] in aliqua predictarum dignitatum [illegible] a [illegible] minuto usque ad [illegible] nocebit. Et [illegible]. Et iste erit debilissimus occultis [illegible] stellas aut fixas que sunt de natura [illegible] et de [illegible] eorum. Non [illegible] modo hec [illegible] sed in tractatu revolutionum dicam tibi quasdam [illegible] oportebit te considerare in [illegible] revolutionum [illegible] quasdam dicam tibi in tractatu de [illegible] sicut [illegible] nichil [illegible] ad integritatem [illegible] hoc opus [illegible].

De modis supradictis qui sunt fortissimi boni et fortissimi mali etc. [illegible] capitulum

[illegible] tibi [illegible] quinque dicam tibi modos de quibus [illegible]

In primis quidem qui sunt fortissimi boni et qui sunt fortissimi mali et
illi omnino sunt manifesti et non occulti sive boni sive mali. Fortis-
simus manifeste bonus est quando planeta fortior alicuius rei sunt in domo
sua in angulo in principio nativitatis respiciens directe velox cursu receptus liber
ab omni impedimento quod rarissime contingit. Fortior manifeste bonus
ut sit Jupiter in domo vel in exaltatione sua in angulo bono quam ante
lunam vel solem post liber a malis et receptus quod magis contingit. Forte
manifeste bonus ut sit Jupiter in domo in angulo vel in exaltatione
sua cum luna 3° vel 7° in initio principii. Debilis manifeste bonus
ut sit planeta in aliqua de suis dignitatibus minoribus in angulo 4° 7° in
vel 11° 9° principii vel in domo vel in exaltatione sua succedenti angulo
liber a malis. Debilior manifeste bonus ut sit planeta Jupiter in domo
vel in exaltatione sua vel in aliqua de aliis suis minoribus in cadenti-
bus apparens ascensus. Debilissimus manifeste bonus ut sit planeta si-
ster in aliqua sua dignitate maioris vel minoris 2° de minoribus
apparens ascensus vel in una de minoribus tunc apparens id est vel in quod
planeta apparet ascensus sicut ubi testimonium. Fortissimus manifeste malus
ut sit Jupiter in loco in quo nullam habeat dignitatem nullam quam-
dam nec receptus obsessus in aliquibus malis cadens ab angulo et cadens
ab ascendente et combustus si sunt iuncti in aliqua de stellis fixis quae
sunt naturae similis et alii modi praeter supradictos multos et an nocti-
bus occulti quam manifesti qui fiunt per coniunctiones et aspectus de quibus
non facio mentionem quia minus longum esset hic omnes declarare enar-
rare. Scies tamen de quibusdam eorum meo in tractatu de revolutionibus, de re-
volutionibus vel … exposicione … de omnibus superdictis propter nimiam
laborum prolixitatem. Sed duo sibi vellem de considerationibus quae
primorum spectant ad primam fidem mediocrem etc.

De nona consideratione

Quarum prima est consideratio nona est ut scias quod luna ponderibus
aliis planetis habet similitudinem cum rebus inferioribus scilicet generabilibus et cor-
ruptibilibus atque nulli de aliis stellis et hoc accidit ei propter vicinitatem
suam quam habet … et frequentibus revolutionibus quas
facit circa elementa et circa elementata. Quod est propter suam nimiam appropinqua-
tionem terrae. Sphaera enim habet minorem circulum quam aliquis alius praeter
nisi eius circulus sicut non continetur aliquis alius circulus sed potius
elementa et cetera corruptibilia. Luna enim est media … inter
stellas et inferiora sicut enim circulus continetur a circulo Mercurii. Aut circu-
lus continetur a circulo Veneris, Veneris autem circulus continetur a circulo solis
Solis circulus continetur a circulo Martis, Martis circulus continetur a circulo
Jovis. Jovis circulus continetur a circulo Saturni, Saturni circulus continetur
a circulo stellarum fixarum ultra quae non est astrologus … licet
a quibusdam aliter visum fuit. Quod tamen hic disputare non intendo.
Tu enim vides quod luna in novilunio apparet parva subtilis et
pauca. Deinde augmentatur lumen eius … crescit pau-
latim donec illuminetur totum corpus eius ex parte quae videtur et sit
in complemento sui luminis. Deinde minuitur lumen ipsius paulatim ac
decrescit donec ad nihilum devenerit. Ita faciunt cetera …
… et omnia vegetabilia. Videmus enim quod …
… augmentantur et crescunt donec perveniunt in sua …
magna. Deinde minuuntur et marcescunt declinant … et declinant
… frigiscant. Sic et cetera faciunt. Vide semper quod …
statum omnis rei et unius initium omnis quod natum est et eius bonum esse
est bonum esse omnis rei et eius malum esse est malum esse omnis rei

Et est velut potentia et si duo asserentes sine aliquo fautore alicuius rei sunt
impotentes, ita quod non possit fieri vel perficere quod debet et ipsa inveniatur
facilis. Nichilominus perficiatur res. Est enim veluti quasi pedagoga et est
de latere utriusque quia portat ad plenum scilicet unius ad alterum. ita quod recipit
dispositionem unius planete et defert eam ad alium. et visum est quibusdam quod
ipsa sit hec faciet in qua opinione fuit ille Athenarum talmus si
contingat ipsa separatur ab uno planeta recipiet dispositionem illius et portet
eam ad alium et committat eam illi cui iungitur post ipsum. Et videtur
alicui quod nec deceat illud esse. Sed nichilominus Zahel non fuit ab ista
opinione cum crederet quod luna portaret id quod ei esset commissum. et si
non esset commissum non portaret aliquid ad aliquem. unde ego assero
luna cum coniungitur alicui planete qui recipit eam tunc quilibet
planeta committit ei dispositionem et ipsa portat eam secum. et committit illi
cui primo iungitur in aliqua sua fortitudine et non alio modo ita
illud quod non dat planeta aliquid in loco in quo nichil promisit huic.

De consideratione decima. Capitulum.

Consideratio decima est ut perspicias stellas fixas maioris seu mi-
noris de quibus dicitur in fixam revolucionem suo loco et
tempore que nullum habent operare tunc quidem. Et in-
venerunt aliud Astrologum in errorem. De consideratione undecima.

Consideratio undecima est intueri planetas malos et videre
quid faciunt. Nam Saturnus ut dixi et Mars sunt mali.
Habent Saturnus propter excellentiam frigoris. Mars vero propter
excellentiam caloris vel excellentiam in suis virtutibus seu domi-
nantibus non quod virtus eorum sit in veritate calidi vel frigidi. sed
habent hoc inferre. et ille est horum effectus. et ob hoc signant malum et
detrimentum seu impedimentum huiusmodi nisi recipiant mali stellarum
vel luna de domo vel de exaltatione vel de duabus suis dignitatibus
minoribus vel fuerint ipsi mali stellarum qui tunc refrenant a sua
malicia ab illis quem recipiunt nec impediunt eum aliquomodo
aspectu apparebunt. Melius tamen si a trino vel sextili. Si vero non rece-
perint et magnificatur eorum malicia ex eo forius si aspexerint
ab opposito vel ex quarto aspectu. Si quidem fuerit aspectus trinus vel sextilis
licet sine receptione non tamen impedient. Et hac tamen videtur velle
quod mali refrenant maliciam suam si aspexerint a trino vel
sextili aspectu. sed cum tamen fuerint quod minus impediunt nec tamen
dixit quod eorum malicia penitus auferatur. De consideratione duodecima.

Consideratio duodecima est perspicere fortunas
et videre quid faciunt. Nam Jupiter et Venus sunt
fortune maiores et sunt temperati. Et ob hoc dicuntur esse
absque omni malicia quia quamvis noceant nisi fuerit aliqua causa
accidentaliter accidit de eorum intentione raro quod contingit. Habent enim
in prima natura temperamento atque perfectione suos et in suos ad invi-
cem nituntur. Sive recipiant sive non. Melius tamen est si
receperint et aspectus trinus vel sextilis est melior ac ubi vel
ex quadrato et quadratus melior oppositione. De consideratione tredecima.

Consideratio tredecima est videre utrum sit
et ipsius signata quia ipse est fortuna per aspectum quarto loco
fuit aspectus nisi sit ab opposito. Sed per coniunctionem corporalem
efficitur malus quia tunc de comburere atque infortunare stellam
cum nisi fuerit in camino solis fuit dictum est superius. quia
tunc est in corde solis et omnis stella in corde solis efficitur
fortis vel. De consideratione quartadecima. Capitulum.

Consideratio 14a est perspicere ascendentem et videre in planetis

Nondigatur qui habet fixe id quod est in mi ab coniungitur cum contrarietate nature. **De consideracione quindecima.**

Consideracio quindecima est considerare malos qui habent potenciam imprimere in inferiora, et sunt duo unus bonus et alter malus, quia fortune habent imprimere bonum naturaliter, mali infortune habent imprimere malum nature sine inferre. Unde hic dicitur semper quod hic videbis malos tunc nisi quod malum nisi preducta [illegible] id. **De consideracione sedecima.**

Consideracio 16ma est videre planetas pecta si tangit alicuius vel est impeditor aliquando vel ab aliquo retro [illegible] quod planeta non est impeditus a malo nisi malus predat vadens [illegible] super vadens cum [illegible] secundum ordinem quantitatum circulorum. Ex quo non [illegible] hec sunt sine vadens plenitudine. De planeta impeditus dicit malum infortunat eum. Et dixit [illegible] quod cum unus malus planeta infortunat [illegible] planetam quem impediebat per unum gradum integrum dicitur planeta liberatus a malo [illegible] videtur quod cum malus infortunat eum [illegible] planeta dicitur liberatus et evasus quod id non potest [illegible] mutari nisi timoris [illegible] minuit [illegible] timorem [illegible] infortunat per unum gradum. Sed infortunat [illegible] in [illegible] quod infortunat per unum [illegible] planetam est ille timor quem minuitur malus cum infortunat per unum planetam [illegible] quod non videtur illi [illegible] est [illegible] quod possit evadere [illegible] exemplo [illegible] sine aliquali [illegible] effectum quem [illegible] vel ad [illegible] sicut a [illegible] [illegible] non. Et fuit [illegible] et [illegible] in [illegible] a Saturno septimo gradu [illegible] separabatur [illegible] a Saturno [illegible] videbatur [illegible] erat [illegible] mori [illegible] quem [illegible] ille [illegible] in [illegible] Saturno [illegible] timore [illegible] et [illegible] periculo mortis et [illegible] ab [illegible] ita quod non posset [illegible] ab inimicis et [illegible] magis [illegible] evadere [illegible] posset evadere. Et hoc [illegible] [illegible] quod [illegible] a Saturno accidit ei [illegible] qui erat [illegible] qui fuit impediens [illegible]. Et dixit [illegible] si planeta malus qui [illegible] ita quod non appareat [illegible] impedimentum fuit [illegible] ad [illegible] **De consideracione decima septima.** [illegible] minuitur [illegible] timorem.

Consideracio 17ma est [illegible] planeta [illegible] fit [illegible] ita quod non [illegible] ab aliquo malorum et aliqua ex fortunis [illegible] vadens [illegible] sine [illegible] super vadens [illegible] sine [illegible] infortunat eum per unum [illegible] planeta [illegible] fortuna infortunat [illegible] sunt mali non [illegible] nec [illegible] nisi [illegible] quam [illegible] nisi timorem ut [illegible]. Et [illegible] quam [illegible] et videtur fortuna quod [illegible] quod [illegible] sibi quod sit [illegible] non [illegible] sine [illegible] dubii [illegible] fuit quidam [illegible] de [illegible] matrimonii [illegible] non. Et fuit a [illegible] [illegible] et [illegible] erat in [illegible] et [illegible] et [illegible] erat [illegible] Venus [illegible] [illegible] et [illegible] cum [illegible] [illegible]

Et mars recipiebat eum in exaltatione sua et bonus est quoniam et
omnibus tractantibus negocium quod debet perfici preter illud aspectum amici-
cie integre steterunt quasi in recta spera. Dominus eorum habuerunt aspectum amicicie
per unum gradum integrum. Ultimo tamen destructa est res propter eam quia ipsi ceciderunt
tam habuerat martem procul nullus tempore facte questionis. Possit
forte aliquid esse quod perficitur res tamen sed non sine magna instancia
magno labore magna involucione magno quoque studio et importunitate.
Et dixit Zael quod si fortuna fuit cadens ab ascendente in questione apparebit
id dat spem tibi et non perficitur negocium. **De consideracione 18^ua**

Consideracio 18^ua est ut consideres
quid planeta est in angulis malorum quia nisi malus receperit eum dic
esse in malis et in angustiis atque tribulacionibus sicut est vir
quem aliqui sunt aggressi et cum eo faciunt insultum et non est auxiliator
qui pugnat et defendit se a pluribus. Et sicut est ille qui intitur
et laborat cum fortuna et omnia redeunt ei adversa. Et sicut dicitur
qui cadit in puteum et nescit natare et durat manus et pedes ita
quod alii perveniunt ad caput et trahunt licet non semper accidit hoc. Et
dicitur esse planeta in angulis mali quod malus est in tercio signo et planeta
est in 4° ab illo vel in 10 vel in 10 ut si malus planeta fuit in
Ariete et eius planeta fuit in Cancro vel in Libra vel in Capricorno
... et dicitur esse in angulis quoniam intelligas de quolibet malo. Et si
receperit non impedit quoniam receptio frangit omnem malitiam sicut hoc
dixi. Sed receptus ut dictum est tum sunt eum ... multo magis
dicitur planeta evasus a periculo illius mali et ab eius impedimento. Et
...

De consideracione decima nona. 19^m

Consideracio decima nona est ut consideres lunam quid est vel
... fuit varia ... impedimenta et que res dicitur
...

De consideracione 20^a

Consideracio vicesima est ut consideres ...
si luna aut significator ...
...

De consideracione vicesima prima

Consideracio vicesima prima est ut videas a quo separatur
...

De consideracione xxii^a

Consideracio vicesima secunda est ut consideres ...

planete. quod id signat quod res pus. Vnde si volueris aliquid iudicare
de re preterita necesse est tibi considerare cuius indicia sit et tunc quod per quam vel per
quas etc. et secundum illud cum indicia et bonum sive vel malum iudicare

De Consideratione Vicesima Tercia

Consideratio vicesimatercia est ut aspicias lunam cum tue interrogationis
etc. tu ut eius coniunctio non sit cum luna completa quod id sit quod est
futurum. Vnde si necesse fuit tibi iudicare de re quem nodum est
Consideratio in actum est quod intueris cum lunam tue interrogationis velut et sim
tem illud cum eo videlicet velle magis bono quam malo potius iudicare

De Consideratione Vicesima Quarta

Consideratio xxiiii ut aspicias si planeta fortior fuit in descensione
sua quod tunc fuerit impeditus ...ghtz vel cum fuit fortior et an
gustia et tristicia cum ... Et si fuit quod de terre que timuit ...
erat eius casum in ... et obedientia ... et detrimentum Et si fuerit
de mercede sicut eius modo in terre longinqua atque ... in eo plus
... mercatoris

De Consideration Vicesima Quinta

Consideratio xxv ut consideres ultimum planetam fortiorem alicuius rei
sit retrogradus vel stationarius in statione sua prima quia tunc
fiet malum et impeditum atque discordiam et ... et contradictio
et retractatio in ... et inobedientia et reversione mala et a
quandoque fuerit reversio et in mala parte ... in statione secunda non
signat tunc malum ... in retrogradatione tunc retrogradationis malum sed
... et ... quod adhuc ... pus et futurum quod ... sed
... pars signat malum ... plenum ... in ...

De Consideratione Vicesima Sexta

Consideratio xxvi ut videatur utrum planeta fortior in statione sua secunda
quia tunc sit impeditus et malum quod iam fuit et ...
tunc ... quod statio secunda significat id directio ... id ... intelligendum ...
... de aliquo de aliquo qui egrotavit et ... iam ...
... quod ... et sanus ... non ... semper ... licet sit ...
... sicut ... statio prima non fiet ... tum malum ... retro
gradatio ... statio secunda non signat tunc bonum ... directio
licet ... fiet malum et secunda bonum

De Consideratione Vicesima Septima

Consideratio xxvii ut consideres ... mali planete sint fortiores alicuius rei
vel alicuius operis seu alicuius principii vel alicuius nativitatis
seu alicuius de rebus que cotidie accidunt vel ... hominis
... si ipsi ... malum ... id ... magnum Et
si ... bonum ... id malum et impeditum et cum tristicia
et angustia et difficultate atque pressura ita quod vix credet
ille ... fuerit ... fortasse ... forti ipsi mali sunt vel
bonum esse atque valde bene disposita

De Consideration Vicesima Octava

Consideratio xxviii Est videre si planete fortes alicuius rei
fuerint tardi cursu prolongabitur ... tunc effectus rei quesite
Et si fuerint ... aliquo ... prolongabitur et

tardabit eius complementum ita quod vix aut nunquam perficietur. Et si fuerit
aliqua promissio alicui facta tardabitur illud promissum aut vix aut tarde
sine perficietur per illo promissio. Et si tunc stelle fuerint alicui non fe-
stinabit eorum appetitus vel male promissionis tardant etiam vel si fuerint
significatores in Sagittario in Capricorno in Aquario et in Pisce sive domini
tarde sunt Jupiter et Saturnus sunt tardi semper. Sed si fuerint
tardi ponunt plus. Si vero fuerint luminaria ponunt minus quam signum pre-
dictum. Si autem fuerint in Ariete festinant. Si quidem in Tauro vel
Libra festinat plus. Si vero in Geminis vel in Virgine tardant magis.

De consideratione vicesima nona.

Consideratio vicesima nona est ut intuearis utrum luna sit alicui
planetarum corporaliter iuncta sive per aspectum et sit coniunctio eius
completa [illegible] per [illegible] quia [illegible] sit quod est [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] illud [illegible]. Videndum primo est cui primo iungitur ex planetis quia
ille significabit id quod evenire debebit de hac re. Et aspicias illum planetam
a quo luna separata fuit luna [illegible] iungetur ille cui dictum est [illegible]
vel [illegible] in [illegible] quia ipse est et habet significare illud quod iam fuit de ipsa
re.

De consideratione tricesima.

Consideratio tricesima est ut aspicias quod planeta scilicet sicut luna vel luna fuerit
in 2 gradibus signi in quo fuerit et transierit [illegible] et maxime
in [illegible] quia tunc non erit ei aliqua fortitudo in illo
signo sed erit in sequenti. Unde si primo signasset aliquod malum non
[illegible] ita cui videtur debere nocere sicut si domus aliqua que minu-
aretur ruinam non [illegible] illum qui [illegible] de ipsa etiam [illegible]
[illegible] in [illegible] et [illegible] aliud in [illegible] ipsum [illegible]
[illegible] [illegible] et tunc [illegible] domus. Et si signasset alicui quod bonum
non proficit sibi nisi ut ille qui [illegible] ad aliquam [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] illum [illegible] eam. Unde dicit Zael si
planeta vel luna fuerit in 2 gradibus alicui signi quod est fortitudo eius
[illegible] in illo signo in quo est quia non [illegible] 2 gradibus ex toto quia
sunt [illegible] planete 3 gradus in quibus expanditur virtus eius [illegible] in
signo est et in [illegible] qui est ante illud et qui est post illum.

De consideratione XXX prima.

Consideratio tricesima prima est ut [illegible] quando
[illegible] planeta [illegible] coniunctionem alterius si fuerit ipse
ita [illegible] signi in quo est ille vel ipse cum coniunctione
petit [illegible] de illo signo antequam coniunctio perficiatur et
videto si ipse iungitur ei in sequenti signo ad quod mutatur quia tunc perficietur
illud. Si planeta ille dat ei [illegible] signo in quo sit iungitur tunc est
si [illegible] nisi ipse vel ille [illegible] iungi [illegible] primo alteri
quia tunc [illegible] et non perficietur. Etiam si iungitur alteri
cui primitus volebat iungi postquam fuerit separatus ab illo cui iunctus fuit cum
[illegible] fuerit a signo dicto ex quo alter [illegible] se antequam perficiatur
illa prima coniunctio vel [illegible] quia coniunctio corporalis prohibet aspectum
et abscindit illum sed aspectus non prohibet nec abscindit coniunctionem corporalem.

De consideratione tricesima secunda

Consideratio tricesima secunda est ut aspicias si malus planeta fuerit significator
alicuius rei qualis fuerit eius esse. Quia si fuerit bonum bonum erit de
illa re. Si autem fuerit malum male erit de illa re iuxta illud quod dicit [illegible]
[illegible] in [illegible] malus planeta [illegible] fuerit [illegible] in domo vel
in exaltatione sua et non fuerit iunctus malo qui eum impediat melior est [illegible]
[illegible] est [illegible] luna retrograda et impedita.

De consideratione XXXIII

Consideratio XXXIII est ut videas utrum aliquis planeta malus
sit significator alicuius rei et iungitur alteri malo qui eum impediat
[illegible] fuerit ei iunctus [illegible] vel luna [illegible] malo [illegible]
a [illegible] ad [illegible] [illegible] producit [illegible] [illegible] complementum et in fine
complendo deficit. Nam [illegible] ille [illegible] [illegible] sed non fuerit [illegible]

pervenire ad bonum finem, immo destruetur postquam videtur certa et creditur perfecta. Sed si fuit ille malus benivolus qui impedit ita quod petat quiditatem significatoris, impediet minus quam si petat substantiam quaesiti. Et si fuerit malus qui impedit ita quod erit peius si potest substantiam quam si potest illud

De Consideratione tricesima quarta

Consideratio xxxiiii est ut aspicias in quolibet seu in nativitatibus vel quolibet alio rerum super quibus te oportet iudicare utrum significator negotii de quo agitur sit malus et quod dominus ascendentis sit, et sit ipse in ascendente directus et bonum esse quia si sit fuit perficiet rem et ad bonum finem eam perducet. Et econverso si non sit significator nec sit dominus ascendentis et sit in ascendente fuit quod ascendentis eius exaltatio diminuit omnem suam malitiam et refrenat a malo impetu impeditur, auget malitiam suam et multiplicantur eius nocumenta et eius contrarietas et cumulantur omnimodo destruere negotium.

De Consideratione tricesima quinta

Consideratio xxxv est ut consideres utrum planeta malus sit in signis sibi similibus quia tunc minuit malitiam suam et efficitur sicut leo qui habet quod vult quia tunc invenitur bone voluntatis et magis pronus et magis misericors, minus quam malivolus. Sicut cum Saturnus fuerit in Capricorno vel in Aquario vel Libra sive in signo frigido et maxime si habet ibi aliquam dignitatem quia tunc ~~perficitur causa~~. Et sicut cum fuit Mars in Ariete vel in Scorpione vel Capricorno vel in signo calido et maxime si habet aliquam dignitatem quia tunc perficitur causa. Sed econverso sicut Saturnus in signo calido extra suas dignitates praedictas vel Mars in signo frigido extra suas easdem dictas dignitates erit malitia eius perfecta et complebitur sic causa, sicut non perficitur commixtio aquae cum oleo nec complebitur sic causa, sicut non perficitur commixtio aquae cum oleo nec complebitur sic ... Sed quod sunt boni esse ac bene dispositi prout dixi, erunt tunc quasi sublevatio in bono et perficient causam sicut perficitur commixtio quae cum lima vel cum melle vel cum lacte. De Consideratione xxxvi^a

Consideratio xxxvi^a est ut consideres quod mali significant impedimenta rerum fortunae aspiciunt eas a quarto vel septimo aspectu, quia tunc minuitur eorum impedimentum et multo fortius si receperint eas.

De consideratione sep xxx septima

Consideratio xxxvii est ut videas si fortunae fuerint in locis ex malo aspiciunt eos ab aspectu vel a sextili aspectu, quia tunc minuunt fortunarum et bonitatem earum. De Consideratione xxxviii^a

Consideratio xxxviii est ut consideres si fuerint fortunae in locis si fuerint cadentes ab angulis vel ab ascendente ita quod non aspiciunt illud vel fuerint retrogradi, quia tunc erunt impeditae et erunt quasi similes malis si fuerint receptae.

De Consideratione tricesima nona

Consideratio xxxviiii^a est ut consideres si planeta qui fuerit significator sit receptus, quia si fuerit fortuna erit eius factum melius quam aliter. Sed si fuerit malus erit eius impedimentum minus et minus impediet etiam si deberet aliquid impedire postquam fuerit receptus.

De Consideratione Quadragesima

Consideratio xxxx est ut aspicias si planeta malus fuerit peregrinus sive sit ipse significator sive non, hoc est ut sit in aliqua suarum dignitatum, quia tunc magnificatur eius malitia similiter et malum quod operatur ac ipsius impedimentum. Et cum fuerit in suis dignitatibus minuitur eius impedimentum et refrenat suam malitiam in domo sua vel in exaltatione aut in termino. Sed in triplicitate vero

et in facie refrenat earum malitiam [illegible] aut [illegible]

De consideratione quadragesima prima

Consideratio 41 est ut consideres si malus planeta fuerit fortis aut
dominus alicuius in eis fuerit scilicet in domo vel in exaltatione sua si
in sua triplicitate vel in triplicitate vel in angulis et in succedentibus angulis
quia tunc dicitur fortuna sive forte

De consideratione quadragesima secunda

Consideratio 42 est ut intuearis si fortuna fuerit fortis [illegible]
[illegible] sicut [illegible] alterius planete fuerit in domo in qua non
habent aliquam dignitatum superdictarum quia tunc minuitur eius bonum atque
fortuna Et si fuerit in aliqua predictarum suarum dignitatum prestant [illegible]
[illegible] augetur sua fortitudinem et bonum et magnificat eius fortunium

De consideratione quadragesima tertia

Consideratio 43 est ut videas si fortune [illegible] atque fuerint [illegible]
maligni scilicet in aliquo impedite quia [illegible] dixi tibi superius et
planetis hoc est in domibus in quibus non habent testimonium et fuerint [illegible]
[illegible] quia tunc significat [illegible] quemquid significat et significat rebus [illegible] et
[illegible] nec poterunt bonum [illegible] malum bonum et mali malum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fortitudo [illegible] [illegible] dixit zael [illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] [illegible] vel fuerit in eius oppositione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] bonum [illegible] bonis [illegible] nec [illegible] aliquid mali [illegible]
malis quia fortune significat nullum [illegible] modicum bonum [illegible] fuerint [illegible]
paucum vel nullum [illegible] [illegible] significandi malum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] inferre

De consideratione quadragesima quarta

Consideratio 44 est ut consideres si [illegible] [illegible] sit benivolus sive
malivolus fuerit si in domo sua sale [illegible] sive in triplicitate
sua sed fuerint [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alie dignitates [illegible]
[illegible] est quod [illegible] ab alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quia [illegible] malis [illegible]
[illegible] si a sua malicia fuerit [illegible] [illegible] malicia [illegible]
[illegible] forte a suo vitio [illegible] quemquid [illegible] [illegible] malitia [illegible]
in bonum et fortuna fortificat et augmentat bonum et [illegible] hoc quod
mirabile [illegible] [illegible] [illegible] testatur hoc et ego vidi [illegible]
[illegible] sic evenire [illegible] [illegible] debes considerare omnia [illegible] que [illegible]
[illegible] in arte ista et poteris secure iudicare super ista nomenum [illegible] quod
falleret

De consideratione quadragesima quinta

Consideratio 45 est ut aspicias [illegible] mali sint in angulis aspiciunt
et impedirent aliquem planetarum a [illegible] aspectu [illegible] oppositum quoniam
tunc impediunt et affligent magis et maius [illegible] [illegible] [illegible]
et maxime si mali fuerint in fortiori loco quam sit planeta quem ipsi
impedierunt Si vero aspexerint a [illegible] [illegible] [illegible] refrenatur a malo et
minuitur eorum malicia [illegible] et eorum impedimentum

De consideratione quadragesima sexta

Consideratio 46 videre planetam qui fuerint [illegible] [illegible] sit
fortuna vel malus quia fortuna non sit fortuna mala aut [illegible]
semper malum [illegible] quod accidit [illegible] [illegible] superfluitatem malignitate
sive nature [illegible] [illegible] [illegible] loca [illegible] ab ascendente in
[illegible] fuerint in suo lumine vel in suo [illegible] vel in aliqua dignitatum
suarum vel in bono loco ab ascendente significat bonum Si autem fuerint
[illegible] significat malum bonum

De Consideratione Quadragesima 7ma

Consideratio 47a est ut consideres utrum planeta significator sit in lumine suo
scilicet diurnus in die super terram et in nocte sub terra, et nocturnus
in nocte super terram et in die sub terra vel fuerit planeta nocturnus significator
vel aliquis in die super terram vel planeta diurnus in nocte super terram quia
sunt peregrini illi planete scilicet ut habeat dignitatem in loco in quo fuerit vel fuerit
cadens ab ascendente ita quod non aspiciat illud vel cadens ab angulis tunc
est eum impeditus et impedit id quod significat fieri nec potest illud perficere

De Consideratione Quadragesima 8ua

Consideratio 48 est ut videas si malus planeta fuerit significator et in-
venitur malus utputa Jupiter aspiciat illud et iungatur ei per
corpus suum quia ipse frangit malitiam ipsius et dat eius nam in bonum
qualiscumque fuerit ille malus tanto cum eius est bonitas et fortitudo in bono
quia ipse frangit omnem malitiam Saturni et dat eam in bonum unde
si non dat Saturnus in loco illo bonum nec perficiat rem quam promisit Jupiter
faciet eum dare atque perficere rem velit nolit Saturnus nisi fuerit ipse
Jupiter impeditus et casu vel combustus vel retrogradus inimicatur eum
eum hunc. Sed non perficit rem ex toto. Venus vero frangit malitiam
Martis propter magnam amicitiam que recepta est inter eos nisi sit res
valde ardua sicut sunt strepitus armorum et bellorum et effusiones
sanguinis malitiam autem Saturni non potest frangere sine amicitia [illegible]
Venus hinc frangit malitiam Saturni sic alias frangit malitiam
Martis quia Saturnus non applaudit Veneri aliquo modo quia Saturnus
est tardus Venus est velox. ipse ponderosus. ipsa levis. ipse gaudet
in lamentatione ipsa in delectatione

De Consideratione Quadragesima nona

Consideratio 49 est ut consideres utrum aliquis planeta sit com-
bustus et iungatur alteri ex infortunis quia si aliquis bonum
promittit destruit bonum id est si non malum aliquid sicut augmentare
tabitur et debilis fuerit vel multiplicatur in aliquo malum sicut in
dolore vel debilitatem facti mutatur in [illegible] sicut si
autem iungitur fortune que ipsum recipiat vel ipse eam tunc id malum
reducitur in bonum at si aliqua receptio non informat non
tollit malum penitus sed mitigatur ita quod nocet minus. Quia talis
fortuna fuit disposita et propter hoc est quod minuatur in his que mediante
videtur nocere.

De Consideratione Quinquagesima

Consideratio 50 est ut consideres dominum ascendentis et lunam vel
atque lunam si fuerint impediti vel alterum et fortunis
a combustione scilicet vel aspectu vel corpore aspectu impeditur vero
illa sine aspectu fortune at si aspexerint tunc fortuna Jupiter
scilicet Venus sive Sol eam aut lunam fuerit malitiam in infortune
impedientis et liberabitur ille minus dum aspectum fuerit fortuna vel
lune si aliquis sibi periculum minime nocet et timere in missionibus
illius infortune. Et si aspectus fuit retrogradus dico eum receptionem ac
si aspexerit fortuna sine receptione a corpore aspectu vel ab oppositione
vel malus a quarto vel sextili sine receptione vel a corpore vel ab oppositione
et eam receptionem fuerit propter hoc timendum erit quod liberetur ille rex minus fuerit significator

dus astuti vel luna et impedito quod videtur minime sibi sed quod sit in aliud malum equale poni vel parum minus quam non videbitur ea libera evasisse sibi.

De Consideratione Quinquagesima prima

Consideratio l.i. est ut aspicias utrum planete superiores sint cadentes ab angulis et ab ascendente nec sit in aliquo suorum dignitatum nec in aliquo suo gaudio quia hoc signat omne malum et timorem dubitacionis. quia nulla utilitas et nullum bonum et nulla spes erit in re illa et nec laudabile poterit sive status per eum et ita de opposito.

De Consideratione Quinquagesima secunda

Consideratio l.ii est ut cum 3 planete inferiores scilicet venus et mercurius et luna exeunt de sub radiis solis et veniunt ad ortum vespertinum scilicet ut appareant vespere post occasum solis quia quando exeunt de sub radiis et elongantur ab eo 12 gradibus erunt fortes tunc post eum debiles et etiam aliter ita quod fortuna parum potest prodesse malum sibi parum potest nocere vel si fortuna profuit graviter atque tarde profuerat ita quod cum magno labore et angustia et cum magna instancia et magna involucione deveniat illud proficium. Et si fuerint mali tarde apparebit damnum illud in superioribus vero qui sunt saturnus jupiter et mars ut ipsi exeunt de sub radiis solis et orientantur mane ante solem et appareant ante ipsius ortum.

De Consideratione Quinquagesima iiia

Consideratio l.iiia est ut aspicias utrum planeta superior sit sub radiis solis quando fuerit debilis et timidus fortitudo in qualibet re. Si fuerint hii mali aliquantulum poterunt in malo quod fortune in bonum licet non multum tunc enim dicuntur esse planeta sub radiis solis quando inter ipsum et solem sunt 12 gradus in ante vel in retro et plus 15 vel quando inter planetam et solem 15 multum hii vel minus dicuntur esse fortes quia est tunc in tantum sunt in tarde solis sicut digni sibi super. Cum vero fuerint inter planetam et solem plus 12 gradibus et minus quam 17 dicuntur exeuntes de sub radiis ipsius

De Consideratione Quinquagesima iiiia

Consideratio l.iiiia est ut aspicias utrum planeta superior sit elongatus a sole per 12 gradus vadens ad ortum matutinum et planeta inferior similiter et ipse directus vadens ad ortum vespertinum quia tunc dicitur esse fortis. postquam vero fuerit elongatus ab eo per 17 gradus ita quod appareat de sub radiis solis dicitur esse fortior quia esse potest in una re sicut est ille qui exivit de pravo debilitate sua omnibus motis et quiescit et gaudet in sua victoria nec timet aliquem alium qui insurgat in eum vel qui resistat ei in aliquo. Est enim tunc sicut homo ammirabilis dispositionis. undique robur. Cum autem sol inspicitur terris superiores fiunt oportet utinos. et ipsi minus 17 gradibus de angustiarum tarde debilitatibus usque dum inter ipsos et solem minus 1 gradu. Et postquam fuerint inter ipsos et solem minus 1 gradu usque dum sit in corde solis dicuntur esse in ultimata debilitate. Debilitas vero tarde inferiorum est in contrario illorum. Dum enim augmentant quod ipsi soli inferiorum et fiunt inter eos et solem a 17 gradibus usque 1 gradu et a 1 usque dum sunt in corde solis dicuntur esse in ultimata debilitate.

De consideratione quinquagesima quinta

Consideracio 55 est quod aspicias utrum planeta sit retrogradus
sive stet quia retrogradus ipse fuit sive stet in statione
sive in gyro sive in principio ...... vel erit ....
malicias suas facit eis fore bonum et malum et ingeniose in tota
de in omnibus artibus quicquid fuit volunt erit sibi ...
prior ad malum quam ad bonum. Et si fuit in aliqua suarum
dignitatum maiorum in domo vel in exaltacione et fuit directus
fuit quod in bono loco ab ascendente in 10 vel in 11 ... in aliquo
aspectu amicicie ascendentis fuerit ... bonum effectum ......
sive receptare et bonitatem et bonum voluntatum ...... sicut quia
...... aut fuit in aliqua suarum dignitatum
...... significationum ......

De consideratione quinquagesima sexta

Consideracio 56 est ut aspicias si planeta qui fuit significator
alicuius rei ...... ab aliquo planeta ......
...... orientalis sive occidentalis
quia si fuit orientalis et ipse de inferioribus fuit quod ......
vel fuit occidentalis et ipse de superioribus ......
et dolorum ...... erit debilis ut aut ......
...... quod ipse indicat vel ostendit impeditur ......
tali impedimento quod est ...... impeditur
...... quod ...... vocabant ......
...... caritatem ...... ut est ab
amicis. Et sicut ...... quod ...... est ...... significator
qui ...... et ...... fuit ......
...... tanto ...... impeditur. Et si fuit orientalis
et ipse de superioribus et fuit occidentalis et ipse de inferioribus quod ipse indicat
...... erit ...... et ...... aptus ad ...... et ......
...... qui fuit ...... et ipse ...... liberatus et ......
omnes suas ...... et omnes suas ......
...... et ...... est ...... et in omnibus ......
...... est ......

De consideratione quinquagesima septima

Consideracio 57 est ut aspicias ...... sit in
8 ab ascendente quia si fuit in eo ...... quod fortuna ......
......
...... malum quod in aliquo ...... et ......
...... cum ...... et si fuit ...... ab ......
...... quod vadant ...... Et si fuit fortuna ......
...... Et ......
...... vel ...... mali ...... ei indicare ......
et mortem ...... aut fuit mali ......
ipse ...... 8 ...... possit ...... sive ......
...... qualiter ...... posse ......
te possit ...... Et si esset aliquid ...... et ...... possit
ei indicare ...... magnum in ......
...... a domo 8. Et ...... quod mali
...... semper ...... magnus quod fortuna
...... ut ......

De consideratione quinquagesima octava

Consideratio 58 est ut aspicias utrum planeta sit firmus in
signo in quo fuit inventus. Et dixit Zael quando dixit planetam
esse firmum in signo nisi perambulaverit in eo 7 gradus. Michi
autem videtur ex quo perambulaverit planeta unum gradum integrum de signo
quod sit firmus in eo. Ipse tamen dixit ad maiorem evidentiam. Et dixit
quod non dicitur planeta cadens ab angulo nisi elongetur ab eo per 5 gradus.
Verbi gratia Erat ascendens 9 gradus Cancri et planeta erat in 5 gradibus
Cancri. Dicunt astrologi et multi alii sapientes quod ille planeta
est in angulo quibus consentio ego. Quidam vero alii volunt
quod planeta dicatur esse in angulo cum esset ab eo quod ascendit vel usque ad 5
ante vel 25 post. Sed circa antiquos fuit revolutionibus annorum mundi
et quia voluerunt ita esse et quod in aliquo decipi non possent.
Ego tamen probavi quod planeta esset in angulo usque ad complementum 15 graduum
ultra cuspidem cuiuslibet anguli. Nam dum quodam anno ego
investigaveram revolutionem illius anni inveni Martem in 15 gradibus
ultra cuspidem anguli terre et erat in Capricorno et erat tale domicilium
eius in decima et significabat interfectionem imperatoris Romanorum et Romani
tunc illud ei erat sub ipso Frederico et ego similiter fueram secum
inventi Pandulphus de Phassanella et Theobaldus Franciscus
et plures alii de suis secretariis fuisse conspiratores ut interficerent
eum et nullus suorum Astrologorum invenit hoc quia non credebat
quod Mars esset in angulo distabat enim a cuspide anguli per 15 gradus
et 27 minuta secundum eorum opinionem. Sed hoc accidit postquam
planeta fuit elongatus a cuspide in antea in decimo aliquantulum per
5 gradus dicitur cadens ab angulo.

De consideratione Quinquagesima Nona:

Consideratio quinquagesima nona est ut aspicias utrum
planeta sit fortior post cuspidem anguli per 5 gradus vel ultra
dicatur cum esse in angulo quia sicut ille qui est in angulo
vere ut visum est Zaeli ab inde in antea dixit non erat
fortitudo in angulo ultra 17 gradus. Verbi gratia Erat ascendens
in finem eius erat per angulum sed quicumque planetarum ab ipso
8 gradus Aquarii usque in 19 gradum eiusdem erat in angulo, cum autem
vero erat ultra 19 gradus non erat in angulo. Ptholomeus vero
videtur velle innuere licet non expresse dicat quod omnis planeta
qui fuit in angulo per 7 gradus et per plus usque in 27 gradus sit in
angulo. Zael voluit extrahere dicendo in illa mora elongationis
planete ab angulo impediret negotium. Ptholomeus videtur velle
a quo ego non dissentio quod nulla pars alicuius domus remanet
expers virtutis. Michi autem videtur nec credo fallimur quod omnis
qui fuit in aliqua domo dicatur et sit in domo illa in qua
fuerit inventus a principio ipsius domus usque in finem eius. Et
Alchabitius in domo et non in signo. Cum multa domus contineat
aliquando plus uno signo aliquando minus uno signo secundum diversi-
tatem cuius esset. Et videretur quod aliqua pars alicuius domus
remanet otiosa vel expers virtutis.

De Consideratione Quinquagesima 60ma

Consideratio sexagesima est ut aspicias utrum planeta
significator sit in signo fixo vel mobili seu communi quoniam
in signo fixo significat firmitatem et stabilitatem atque durabi-
litatem incepti seu incipiendi vel de quo fuerit interrogatio.

292
147

Cum fuerit in signo quod significat mutationem et varietatem rei iam incepte
vel incipiende vel de qua fuerit interrogatio et quod illa solvetur citius
et destruetur vel ei alia res commiscebitur aut illa et applicabitur ei ut
[illegible] de ipsa re [illegible] alterationem seu varietatem facile. Unde in rebus quarum
alterationem desideramus sicut sunt vendere emere atque similia facere debemus
ponere planetam fortunatum et lunam vel solem aliquem dominum in signo communi.
Et cum fuerit in signo mobili significat citam mutationem seu alterationem
rei vel eius incepte vel incipiende vel querende vel qualiscumque sit
et eius citam completionem atque finem velocem sive bonum fuerit sive
malum. Unde in rebus quarum citum finem desideramus debemus ponere
fortunas in signis mobilibus. In rebus vero quarum durabilitatem
cupimus et longam mansionem debemus ponere fortunas in signis fixis.
In illis rebus quarum cupimus mediocritatem debemus ponere significatores
in quibus [illegible] dixi tibi de luna [illegible] si unquam facere potes. Et iterum
replico tibi quod signa fixa sunt fixionis durabilitatem et unitatem. Co-
munia significant pluralitatem, mobilia mutationem celeritatem.

De Consideratione Sexagesima prima

Consideratio 61 est ut aspicias utrum dominus ascendentis vel luna
sit cum capite vel cauda draconis quia tunc significat impe-
dimentum in omni re et veniet impedimentum in ea vel eius causa que
significatur per illam domum in qua fuerit cum capite vel cum cauda vel luna
cum capite vel cauda. Et non noceat illa hora caput vel cauda
nisi corporaliter quia non habent aspectum neque oppositum. Et est deterius
quando sol vel luna vadunt ad eos quam cum recedunt ut ab eis
dicitur. Cum vero vadunt ad eos tunc sunt velut mala sicut
accidit illi qui est in navi quod ipsa periclitatur vel frangitur in pelago
quia tunc non est ei spes. Sed cum ipsi recedunt ab eis est sicut navis
que iam periclitata est quia per aliquem navigantem ad terre alicui
rei lignum scindens et similibus quod dat ei spem evadendi et aliquid evadit.
Et est sciendum quod quod significatur rei cum luna vadit ad caput
augmentatur malicia et est maior quam cum recedit ab eo quia eius
natura est augmentare. Et quod vadit ad caudam non est malicia
ultimata ex toto sicut quod est in separando se ab ea vel infra 12 gradus
et ab uno [illegible] in antea non est tantus malicia tanta quanta est infra
unum et licet sit multa sed ab uno in 3 dicitur satis minor et a 3
in 7 dicitur minor et a 7 usque in 9 dicitur parva et a 9 usque
ad 9 dicitur parvior et a 9 usque in 12 dicitur quasi nulla.

De Consideratione Sexagesima secunda

Consideratio 62 est ut aspicias utrum luna sit vacua
cursu. Exarmatio cum nimis significat quod res de qua queritur
vix aut nunquam poterit perfici vel pervenire ad bonum finem. Et
preterea fuerit frustrata cum labore similiter et cum angustia et
tristicia nisi dominus ascendentis seu sol rei fuerit valde boni esse.
Quia si sic fuerit licet impediat non tollat rem ex toto sed perficietur
tamen quibus [illegible] quietem cum [illegible] balneationibus commestionibus et
similibus cum luna fuerit impedita. Et similiter bonum est in mora
[illegible] maxime cum ipsa fuerit in Scorpione quod est quoddam
[illegible]

De Consideratione Sexagesima tercia

Consideratio sexagesima tercia est ut aspicias utrum luna
sit longe a quadratis malorum [illegible] qui non [illegible]
[illegible] vadunt mali [illegible] fuerit significat [illegible]

de qua queritur vel que sit et eo melius si ipsa fuerit radix vel sig-
radicis alicuius fortune et multo fortius si due ascendunt seu significator
rei fuerit boni esse. Si autem non fuerit bene dispositus minuetur illud
bonum sed non tamen tolletur penitus quod remaneat ex eo aliquid boni post

De Consideratione Sexagesima quarta

Consideratio 64 est ut aspicias utrum Luna sit in Cancro vel
Tauro vel in Sagittario vel in Pisce quia si sic fuerit
significat bonum esse rei de qua agitur sed cum sit mutabilis
habitationis sit mota fortunis non nocet ei [illegible]
tamen in illis locis [illegible] in aliis. Ideo ipsa non sit combusta
nec cum [illegible] ei loca ista tamen.

De Consideratione Sexagesima quinta

Consideratio 65 est ut aspicias utrum dominus ascendentis sit impe-
ditus an non quia cum fuerit impeditus [illegible] potes et
considerare et omnibus modis perscrutari quia hinc potes unde hec questio // impeditus [illegible] impedimentum
videas unde ei impedimentum possit evenire [illegible] domini. [illegible]
et cum perdis [illegible] separatis ab eis [illegible] et ex Luna qua differentia
res fuerit tunc quod tunc [illegible] causam impedimenti unde ipsa
venit potes cum [illegible] medicare.

De Consideratione Sexagesima sexta

Consideratio 66 est ut aspicias in omnibus et in omnibus
que facere intendis quando mala planeta minatur aliquod ma-
lum si locus ille in quem ceciderit ille mine fuerit dig-
nitas alicuius fortune, et vide si illa fortuna tunc aspexerit lo-
cum illum a trino vel a sextili aspectu quia aufert totum illud
et annichilabitur illud penitus. Si vero aspexerit a quarto aspectu
aufert de illo malo et minuit illud licet non tollat ex toto
minuit forte medietatem vel parum minus. Si vero ab opposito
aspexerit aufert [illegible] de ipso minus forte [illegible] vel [illegible]
vel [illegible] vel ad minus ad octavam. Si autem non aspexerit eve-
niat malum [illegible] minatum fuit malum illud impeditum et eve-
niet a bonis hominibus et iustis qui non utuntur maliciis et
accidet hoc forte quia illi iusti fuerunt attestantes contra illud
quem [illegible] de eo veritatem contra ipsum quod de ruina pariet
damnum sive detrimentum vel forte a iudice vel preside
qui iudicabunt contra ipsum propter iustitiam. Si autem locus ille fuit
dignitas alicuius fortune [illegible] illud malum ab hominibus
iniustis et qui non utuntur iustitia neque veritate sed sunt
homines scelerati qui fecerunt forte attestantibus contra [illegible]
sive attestatio illa sit veritas sive falsitas erit talis sicut
dixi vel fiet a malo rectore seu iudice atque scelerato et
iniuste iudicaret in re illa tamen erit talis quantum est in se vel
fuit homo amans nec timens nec colens deum.

De Consideratione Sexagesima septima

Consideratio 67 est ut aspicias in omnibus seu aliquibus
aliis principiis utrum sit aliqua eclipsis futura pre
illam horam seu illud principium que distet a significatore
illius rei sive a Luna minus 12 gradibus quia ipsa eclipsis inferret
damnum et malum quantum atque rei que inceperunt nisi
nisi fuerit ibi fortuna que habeat dignitatem in loco illo
quia tunc minuitur tunc malicia illa unde [illegible] inspice
si non fuit ibi fortuna quod sit et quod aspiciat locum eclipsis
[illegible] si fortune aspexerunt augmentabitur illud malum. Si vero
[illegible] aspexerunt [illegible] quod videbitur quasi quoddam mirabile

De consideratione sexagesima octava

Consideratio sexagesima octava est ut aspicias in quibusdam electionibus sive in principiis consuetudinum 10e domus, scilicet si sit libera et ipsius dominus, scilicet ab impedimentis, cum [illegible] quia si fuerit libera a malis ita quod non sit impedita ab aliquo, medici tunc poterunt se infirmis committere [illegible] medicinae proderunt [illegible] medicinae. Si vero scilicet et eius dominus fuerint impedita dicit [illegible] quod tunc est verendum ne medicus ab infirmo [illegible] sibi medicinae [illegible] medicus ipse scilicet [illegible] ut dixit Zael vel forte commutabit consuetudinem [illegible] poteris dicere si fuerit [illegible] in hora principii [illegible] aliarum consuetudinum.

De consideratione sexagesima nona

Consideratio sexagesima nona est ut aspicias in quibusdam [illegible] seu in eorum principiis vel [illegible] consuetudinibus [illegible] seu in [illegible] rerum quaesitarum sive in [illegible] ascendens vel dominus [illegible] fuerint [illegible] in fortitudine vel debilitate [illegible] vel [illegible] fuerit [illegible] non poteris indicare tunc [illegible] oportebit [illegible] quaestionalis seu [illegible] quaestionis seu [illegible] quae fuerit [illegible] de qua [illegible] et [illegible] quaesitae fuerit [illegible] quaestionis seu [illegible] et [illegible] ad [illegible] non poteris [illegible] indicare et [illegible] et vide [illegible] et secundum illud poteris indicare [illegible] et vide [illegible] in signo vel a signo in quo ipsa fuerit [illegible] a signo in quo est et vide [illegible] in signo [illegible] a signo [illegible] quo [illegible] tempus quaestionis seu principii [illegible] et secundum illud indicabis. Et haec est [illegible] consideratio.

De consideratione septuagesima

Consideratio septuagesima est ut [illegible] quidam [illegible] ab astrologis et aliis [illegible] quae in [illegible] est ut videas in [illegible] seu [illegible] nocte [illegible] quaestionis seu [illegible] quae fuerit [illegible] principiis [illegible] quaestionis seu [illegible] illud principium sit in aliquo angulorum [illegible] quaestionis seu [illegible] quaesitae vel incepti [illegible] tunc [illegible] et fiet [illegible] et si non sit [illegible] fuerint [illegible] significat [illegible] et [illegible] quaesitae [illegible] cadentibus et [illegible] fuerint [illegible] adiuvantibus [illegible] et luna vel [illegible] adiuvantibus [illegible] fuerint in cadentibus [illegible] fiet. Et si [illegible] significatores fuerint [illegible] vel saltem [illegible] videantur fortunati quod si non fuerint fortunati [illegible] et [illegible] perficietur.

De consideratione septuagesima prima

Consideratio septuagesima prima est ut aspicias in omni quaestione quae facta fuerit de aliqua re vel si volueris facere aliquod principium sive electio fuerit vel quodlibet aliud utrum signum [illegible] cadit in ascendente [illegible] et [illegible] tunc significat tempus durabilitatis quod res durat [illegible] Et si fuerit [illegible] debebit durare et [illegible] si fuerit [illegible] et [illegible] significat [illegible] si [illegible] fuerit [illegible] et [illegible] significat menses et septimanas [illegible] et [illegible] significat annos ac si fuerit [illegible] et ascendens significat [illegible] annorum.

De consideratione septuagesima secunda

Consideratio 72 est ut aspicias utrum iter [illegible] sit de timore vel sit principaliter alongationis (?), et si luna tunc fuerit impedita, quod non erit tunc iter felix. Si vero non potest fieri iter propter [illegible] qui impediret lunam domum ascendentis.

De consideratione septuagesima tercia

Consideratio 73 est ut aspicias in quibus [illegible] sit bonum vel malum. Et videas si bonum fuerit et fortune aspexerint [illegible] vel lunam, [illegible] augmentabitur illud bonum. Si autem aspexerint male [illegible] aut lunam, augmentabitur malum et debilius fiet.

De consideratione septuagesima quarta

Consideratio 74 est ut aspicias utrum planeta [illegible] sit in [illegible] qui prima volens retrogradari, quia tunc sit [illegible] et [illegible] de qua sit interrogatio non fiet nec perficietur. Et quia si [illegible] videatur debere perfici. Et si tunc fuerit incepta aliquod opus seu edificium non complebitur. Et si [illegible] ita dispositus fuerit, tunc sub terra non elevabitur illud edificium [illegible] elevatum usque ad 30 annos nec in eis complebitur totum. Et si tunc fuerit elevatum, [illegible] elevabitur usque ad alios 30 annos. Et si tamen non fuerit completum non complebitur [illegible] domi [illegible] ad [illegible] et non [illegible] possessorum. Et [illegible] fuerit in statione sua secunda volens dirigi, fiet quod [illegible] cum tarditate et [illegible] atque [illegible] et [illegible] atque studio et sollicitudine magna. Et si aliquod edificium fuerit tunc inceptum [illegible] ita recte [illegible] a [illegible] signator. Et si sub terra quod tunc non [illegible] edificium ille qui [illegible] id nec [illegible] elevabit illud [illegible] super terram et [illegible] quia [illegible] in [illegible] qui volunt [illegible] aptationem et [illegible] et directionem et [illegible] rei [illegible] in prima qui vult retrogradari [illegible] dissolutionem et [illegible] atque [illegible] rei. [illegible] in omnibus his que [illegible] accidunt seu veniunt [illegible].

De consideratione septuagesima quinta

Consideratio septuagesima quinta est ut aspicias utrum luna in aliqua [illegible] fuerit [illegible] impedita ab aliquo planeta qualiscumque fuerit, quod vel qualiscumque sit [illegible] quia quicumque fuerit tunc [illegible] incepturus erit impeditus [illegible]. Et si luna fuerit in bono loco ab ascendente, ita quod aspiciat illud aspectu laudabili [illegible] vel [illegible] aspectu. Et ille qui lunam impediret aspexerit [illegible] in alio planeta [illegible] aspectu minuetur impedimentum nec [illegible] et forte [illegible] ex toto. Si vero ille impeditus fuerit [illegible] ita quod non sit cadens ab angulo nec ab ascendente, ut dixi, nec fuerit in [illegible] suo vel in domo sua [illegible] tunc timorem [illegible] impedimentum hominum [illegible] videretur [illegible]. Si [illegible] impediens fuerit cadens ab ascendente vel fuerit retrogradus, [illegible] timorem [illegible] vel [illegible]. Ego [illegible] et [illegible] impedimentum [illegible] impedimentum [illegible] me vidisse [illegible] rei in qua luna fuit impedita [illegible] fuit ad [illegible] persona [illegible] ad illud [illegible] aut fuit ad [illegible] vel ad [illegible] angustiam et [illegible] atque [illegible] in timore [illegible] suo [illegible].

De Consideracione septuagesima sexta

Consideracio septuagesima sexta est ut aspicias a quo planeta
separatur luna et cui iungitur quia illa a quo separatur luna
significat quod iam fuit, ille vero cui iungitur significat quod futurum est
et aliter dicitur cum separatur a malo et iungitur bono significat quod
quod iam fuit non fuit bonum ymo fuit res mala impediens inter-
rogantem et id quod futurum est erit bonum et res de qua gaudebit
interrogans et quod est sibi utile. Et si separatur a bono et iungatur
malo fuit res bona a principio sed finis erit malus. Et quando se-
parata est a bono et iungatur bono fuit res bona et est bona et
finis erit laudabilis. Et cum separatur ab uno malo et iungatur
alteri malo res illa fuit mala et mala est et malus erit eius finis

De Consideracione septuagesima septima

Consideracio septuagesima septima est ut aspicias utrum dominus ascendentis
alicuius interrogacionis vel alicuius incepcionis rei vel luna fuerit
in opposito domus sue ut est luna in Capricorno Mercurius in Sa-
gittario vel in Pisce Venus in Scorpione vel Ariete Sol in Aqua-
rio Mars in Libra vel Tauro Jupiter in Geminis aut in Virgine
Saturnus in Cancro vel Leone quia tunc dominus interrogacionis vel
incepcionis alicuius rei erit habens odium cum re de qua interro-
gat seu de qua agit ut erit res de qua ipse delectatur vel
quam ipse affectat aut perficiatur et videtur potius quod ipse velit
non perfici quam quod velit quod perficiatur vel fiat.

De Consideracione septuagesima octava

Consideracio septuagesima octava est ut aspicias signum
quod significat rem illam de qua fuit interrogacio et signum
eius significat personam secundum statum. Nona sit fortis quarta
significat patrem ut dictum est de domibus et in statu
et videamus dominum illius et stellam quod ostendit tibi de re qua
sciveris secundum illud iudicandum esse poteris estimare omnibus et sin-
gulis aliis que dixi tibi diligenter inspectis

De Consideracione septuagesima nona

Consideracio septuagesima nona est ut aspicias utrum planeta significator
seu luna iungatur bonis vel malis planetis sive per
corpus sive per aspectum et hoc tibi diligenter inquirendum
quia coniunctio corporalis est magnum infortunium quod
posset evenire planetis etc.

De Consideracione octuagesima

Consideracio octuagesima est ut aspicias in quo signo
sit significator utrum quiescat in domo sua utrum in prima
vel in secunda vel in 3° aut in 4to vel in 5to aut in sexto sive
in septimo vel in octavo sive in nono sive in 10 sive in 11mo
vel in 12 quia secundum situm illius signi in quo fuerit a domo
sua secundum illud iudicabis sicut iudicatur de aliquo planeta
posito in aliqua domorum ab ascendente.

De Consideracione octuagesima prima

Consideracio octuagesima prima est ut aspicias si planeta

Significator fuerit in angulo succedente vel in cadente quia quanto significator fuerit magis prope lineam tanto magis erit fortior et quanto significator fuerit remotior ab eo tanto magis erit minus fortis et ita in succedente. Et quanto magis fuerit prope lineam domus cadentis ab angulo tanto magis erit debilis. Et quanto magis fuerit remotior ab ea tanto magis erit minus debilis.

De Consideratione octoagesima secunda

Consideratio 82a est ut aspicias utrum predictus significator cuiusque rei recipiat dispositionem ab aliquo planetarum fortuna sive infortuna quia si receperit dispositionem a fortuna significat bonum et eo melius si fortuna illa fuerit boni esse ac bene disposita. Si autem non fuerit bene disposita erit infra hoc. Si vero ab infortuna receperit dispositionem significat malum et eo fortius si illa infortuna fuerit impedita. Si autem non fuerit impedita erit aliquid infra hoc. Si vero fuerit bene disposita minuetur aliquantulum de malitia illa.

De Consideratione Octoagesima tercia

Consideratio 83 est ut aspicias dominum fortune et infortune si fuerint equales in esse suo vel in quantitate alia re quia tunc non significabunt aliquid certum neque bonum neque autem malum nec addet res illa de qua agitur tunc lucrum neque damnum.

De Consideratione Octoagesima quarta

Consideratio 84 est ut aspicias si fortune fuerint fortiores in configuratione quam infortune vel econtrario. Si fortune prevaluerint infortunis significabunt aliquale malum bonum quasi mediocre. Si vero prevaluerint infortune significabunt aequale malum quasi mediocre.

De Consideratione Octoagesima quinta

Consideratio 85 est ut aspicias utrum pars fortune cadat in bono loco in figura an in malo angulo scilicet vel succedenti aut in cadenti et vide qualiter aspiciatur et a quo utrum a fortuna vel infortuna et utrum recipiatur ab illo a quo aspicitur an non quoniam si pars fortune cadit in malum locum videntur aliqua bona et fortune per fortunam cadit in malum locum quia reddit significabat quod debilitat inceptum et magis valorem eius vendidit et ita si quod incipitur de re bonum et non venerit ei ita sicut quod inceperat ascendere minuetur bonum quod videbatur quod fore propter partem fortune existentem in malo loco figure vel quod iuncta nullo planete et indicare aliud tibi. Et aliquid videbitur quod minuatur malum et indicare aliud tibi si fuerit bono propter partem fortune fuerit in bono loco figure aliquid si fuerit bono propter per tempus vel propter aspectum qui recipiebat eam diminuetur illud quod videbatur quod minuatur malum et non in accidet ex eo quando quod videbatur quod minuatur.

De Consideratione Octoagesima sexta

Consideratio 86 est ut aspicias in una quarum sive incepte natiuitate vel questione aliqua principio utrum aliquis malorum signet significatorum et videas si ambo fuerint retrogradi et cadentes et peregrini et in signis contrariis sue nature perditi fuerint infortuniis tale contrarium. Et tale nocumentum quod nullus poterit evitare nec poterit illud aliquis evadere nisi solus deus et erit quasi quoddam magnum miraculum si evaserit ille cui periculum imminebat. Et si natus fuerit aliquis in ista constitutione erit mendicus et pauper et indigens omnibus diebus suis. Et nullus poterit se tantum fatigare quod ipse possit evitare mendicitatem. Et si fuerit edificata turris domus nullus gaudebit in ea aliquis nec prosperitatem consequetur quia semper accident et que evenient ei contraria quibus ei bona debebuntur et evanescent et in nichilum evenient

Et est quando videt aliquis suum negocium melius disponi et paratum devenire ad bonum finem et exspectat hic parum destruet et diminuet nisi divina bonitas se interponat.

De Consideratione Octogesima septima

Consideratio 87 est ut aspicias novenarium lune quod est similiter observandum que impedit astrologum aliquando pluries ne possit dicere veritatem et facit aliquando iudicando in rebus contrarium quod facit eum fallere.

De Consideratione octoagesima octava

Consideratio 88 est ut consideres planetam a quo separatur luna et qualiter sit dispositus quia ille significat res que iam facte sunt ut dictum est supra et videas cui ipsa est iuncta ita quod non sit inter eos distancia plus et minore quia ille significat rem que in principio est et quod ipse sint dispositus videns etiam cui quandoque ipsa petit vel cui primo iungetur postquam separata ab illo cui primo iuncta est quia ille significat postquam ipse sint dispositus quod de re futurum est.

De Consideratione octogesima Nona

Consideratio 89 est ut aspicias duodenariam lune que est res observanda multum in iudiciis propter ea quia per ista pericula maxima possunt inde super venire. Et est de subtilibus omnibus consideracionibus astrologorum et [illegible] quia multi astrologi ignorant parum quia ipsi ignorantia et per eam male servatur unde cadunt sepius in ignominiam laycorum propter timorem laboris sustinere.

De Consideratione Nonagesima

Consideratio Nonagesima est ut aspicias in questionibus seu nativitatibus seu inceptionibus vel quibuscumque aliis rebus sive principiis utrum dominus domus in qua sunt [illegible] et dominus domus in qua sunt luna et dominus ascendentis sint orientales in angulis et in angulis [illegible] et aspiciant se mutuo ex bonis locis et ex bonis aspectibus et laudabilibus trinis seu vel sextilibus quia tunc significat maximam fortunam et maximum bonum et velocitatem propterea in alia re qualicumque sunt. Si vero non fuerint ita dispositi sed pars earum habet bonum secundum illam partem per quam sic dispositi sunt.

De Consideratione Nonagesima prima

Consideratio 91 est ut aspicias in questionibus seu nativitatibus vel in aliis rebus quecumque fuerint utrum Mars sit in aliquo angulorum illius figure maxime si anguli fuerint signa fixa et specialiter si Scorpio fuerit prima domus quia tunc destruunt Martem rem totam quod stabiliter per illam horam seu per illam figuram. Et si non penitus destruunt impedit tamen et diminuit illud nisi fuerit tunc Jupiter aspiciat Martem a trino vel sextili aspectu quia tunc minuit malicia Martis et mitigatur propter aspectum Jovis [illegible] quod Jupiter sunt dispositi in fortitudine et dignitate.

De Consideratione Nonagesima prima secunda

Consideratio Nonagesima ~~prima~~ secunda est ut aspicias in nativitatibus

Seu quibus utatur vel in quibus de morte et videas si dominus domus mortis vel sit cum morte seu dominus domus in qua fuit dominus domus mortis inveniatur ad stellam vel seu quarte vel ipse ad eum quoniam ille petitor ex proposito efficitur latro vel interfector et interficit ita si fuit fortuna quod si fuit infortuna sive receptio interveniat sive non.

De Consideratione Nonagesima tercia

Consideratio Nonagesima tercia est ut aspicias si fuerit aliquis de re quam aliquis vult petere ab aliquo vel fuit res quam vult fodere vel extrahere de loco absconditam vel occultatam sive sit querenti vel rei quesite aspicias Saturnum vel utrum ei sit coniunctus vel sit Saturnus in domo rei quesite quoniam si fuerit tunc erit quod queritur et quando absconditur res abscondita de loco in quo fuit et cum labore maximo et involutione atque tarditate et si videatur quod detur res de qua queritur videbitur fieri et cum fatalitate et ut melius per quos putaverit interrogator rem directam impedietur et tardabitur plus quam speraverit reddat.

De Consideracione Nonagesima quarta

Consideratio 94 est ut aspicias in quibus sunt in casibus principiis ubi sit dominus rei quesite si est cadens ab ascendente vel ab aliis angulis vel a domo rei quesite vel ab eius domino vel si est in domo rei vel sit retrogradus vel in malo esse cum malo vel sit in domo rei quesite, per aliquam cadens vel retrogradus vel in malo esse cum malo sive in quesite malo loco ab eo vel in mala dispositione eius ipse quoniam ista significant impedimentum rei etiam si ab aliquo videatur bona.

De Consideratione Nonagesima quinta

Consideratio Nonagesima quinta est ut consideres utrum petere stellas rerum quesitarum negantur adiuvari quoniam est signum rei consilium vel non sit intendere(?) in facto rerum consiliarum quas sit primo videas et consideres sit nam signum in quo ipse coniunguntur utrum sit de natura ipsorum quoniam si ex eorum natura fuit perficietur res cum facilitate atque claritate quesita si vero non concordaverint per te in natura cum signo non perficietur res de facili ymo vix aut nunquam. Et si perfecta fuit erit hoc labore atque sollicitudine magna querentis etiam si videatur aliquibus leviter debere perfici ac si concordaverint fiet res cum modici labore sed non multum leviter.

De Consideracione Nonagesima sexta

Consideratio 96 est ut aspicias in omnibus que videntur ostendere quod res de quibus fuerint quesite debeant perfici utrum sit dominus rei et luna sint in angulis et fuerint velociter ambo a succedentibus angulorum pares 2 vel 3 quia hoc sit fere certum quod non perficietur res illa etiamsi videatur certa si vero unus eorum sit remotus ab angulis ut dictum est sive dominus rei quesite vel luna vel alter fuit remotus perficietur res licet cum difficultate nisi forte esset ita quod illud [illegible] perficietur licet essent ambo remoti ab angulis.

De Consideracione Nonagesima septima

Consideratio 97 est ut consideres in quo climate te principias quoniam quia in diversis diversificantur secundum quod diversificantur ascensiones climatum et regionum ...

et eciam in ascensionibus sive in elevacionibus signorum in uno climate
et in alio non est idem ascendens in una regione quod est in alia. Vnde
nisi caveas tibi in hoc possibile est errare in tuo iudicio quod malum esset
et inexpediens et reprehensibile. Nam alia est elevacio signorum in
1o climate, alia in 2o et alia in 3o, alia in 4o, alia in 5o, alia
in 6to, alia in 7o. ¶Et est hec racio ut tu caveas tibi ab istis
diversitatibus ne cadas in errorem in tuis iudiciis quando oportet te ire ad
partem aliquam ab una regione in aliam sive ab oriente fuerit
ad occidentem vel ab occidente in orientem vel a meridie in septentrionem sive
a septentrione in meridiem per 43 miliaria et quod parum plus diversificatur
unum ascendens ab illo per unum gradum ab oriente ad occidentem secundum longi-
tudinem et latitudinem, et a meridie ad septentrionem prout
forte mensurare aliqui potuerunt et quod plus parum diversificatur, diversifi-
cantur secundum situs regionum, quia sunt quidam diversi. Unde iudicia diversifi-
cantur et sicut aliquid videtur nec tamen eis [illegible] ignorantes quod latet
eos nec intelligunt nec credunt et talibus mechanicis et publicis sunt
tu scis quod dixerit quidam et eum intelligentibus intelligenda, et
in illis eum potes inserere licet sint pauci, quorum unus fuit venerabilis
frater Burchardus [illegible] de ordine predicatorum qui mihi valde dilexit
virum et intelligentem virum et sapientem. Et quod [illegible] sive per
effectus et opus Alkmenas(?) hec eum quia [illegible] possent fieri
astrologum errare et timeo ne aliquis errare possent qui iudicant
non possunt dare nisi cum ascendens et alias domos [illegible] si ascendencia
diversificantur oportet necessario quod diversificantur et iudicia et sic oportet quod non
timeas laborem nec pigriciam [illegible] magnam sollicitudinem
sed facias ita quod tu habeas tabulas ascensionum signorum
ad illud clima in quo tu fueris et ad omnem regionem per vel per aliud
factas per equacionem vel per talem correctionem ab una regione ad aliam
quia si non decipiat, sed tu 2 [illegible] invenire quamlibet climate ad aliud
etiam regionis ad regionem et hoc secundum longitudinem, quia si tabulas habueris
elevacionum signorum in aliqua regione ab oriente ad occidentem potes
convertere et habere elevaciones signorum ab illa regione in aliam ad
quam partem volueris sive ad orientem sive ad occidentem ab ea
secundum illud clima aliquando diversitatem sic dixi tibi. Sed secundum
diversa climata non potens ita leviter convertere

De Consideratione Nonagesimaocta

Consideracio 98a est ut aspicias in quibus signis est id quod significat super
questionem aliquid de illis que significat per coniunctionem
corporalem vel per aspectum vel per translacionem luminis, quod si fuerint significatores
iuncti per corpus vel per aspectum sed ~~translacionem~~ fiet res et perficietur per coniunctionem
et aspectum sive absque inmissione. Si vero non fuerint iuncti per corpus vel
per aspectum, sed transferat aliquis planetarum lumen inter eos fiet res per manus
legatorum seu alterius vel aliquorum qui eam inde se intromittent et
ducent rem ad effectum per equalitatem seu secundum statum per domum
in qua duo dicti fuerint vel intromissor. Nam si fuerint duo 2e domus
qui transferat lumen fiet res cum expensis vel laboribus inspectoris
cum quadrante. Si fuerint duo 3e fiet per fratres, quod si habuerit fratres
vel per aliquos de hiis qui significantur per tertiam domum. Si fuerint duo 4e
fiet per patrem vel per aliquos de hiis qui significantur per quartam domum.
Si fuerit duo quinte fiat per filium vel per aliquos de hiis qui significantur
per quintam domum. Si fuerint sexte duo fiat per servos vel per aliquos
de hiis qui significantur per sextam domum. Si fuerit dominus septime fiet per

per uxorem vel per aliquid de hiis que significantur per 7mam domum. Si fu-
erit dominus domus fiet per mortem de personis uxoris vel per aliquid de
hiis que significantur per 8vam domum. Si fuit dominus que fiet per aliquem
[illegible] vel regressus vel per aliquid de hiis que significantur per 9 domum. Si
fuerit dominus 10 fiet per regem seu rectorem vel per aliquem de hiis que
significantur per 10 domum. Si fuit dominus 11e fiet per aliquem amicum vel
per aliquid de hiis que significantur per 11 domum. Si fuerit dominus 12e fiet
per aliquem inimicum occultum, vel per aliquid de hiis que significantur per 12
domum

De consideratione 99

Consideratio 99 est ut aspicias in quibusdam seu nativitatibus sive
aliis principiis quod mirabile fit quod videtur aliquando quod quis vel
aliqua res habeat formam et figuram pulchram et perficitur ex toto, sed cum per-
fecte aliquid perficitur ex toto, et aliquid non ex toto, ut ex parte perficitur.
Et quare hoc accidit, unde culpantur et blasphemantur male astrologi.
Et non sunt scientes male excusare ignorantes causam quare hoc accidit. Et
hec res ardua, et valde difficilis atque subtilissime inquisitionis.
Et ideo fuit causa quare antiqui [illegible] non intelligerunt [illegible] de hoc, quod
erat labor valde magnus philosophorum [illegible] atque [illegible]
[illegible] in Albumasar cum magis [illegible] atque in aliis multis
[illegible] qui plus [illegible] astrologi et [illegible]
[illegible] Alfraganus [illegible], et [illegible]
Ptholomeus qui fuit [illegible] in [illegible] Astro-
logie [illegible] fuit auctor. Et est hec quod dixi. Considerationes quarun-
dam stellarum fixarum que sunt in signis de quibusdam quarum tibi fecimus
mentionem in tractatu [illegible] et in [illegible] aliquid de ipsis
tamen [illegible]. [illegible] hec [illegible] que magis tibi [illegible]
ment et [illegible] nimis [illegible] ad eorum notitiam habendam quarum
quedam sunt de natura fortunarum et ille [illegible] res quod non videntur debere
perfici perfecte [illegible] quedam sunt de natura infortunarum seu malorum planetarum
et ille sunt que non permittunt res perfici et ille impediunt res perfici
que videntur debere perfici perfecte perfectione. De quibus illarum que sunt
de natura malorum quedam sunt inventa in quolibet signo quarum sunt due
in capite arietis una scilicet in 13 gradu et 27 minutis, altera in 18 gradu
et 27 minutis et sunt [illegible] et sunt de natura martis et saturni.
In thauro sunt stelle sex in 9 gradu et 47 minutis que dicuntur pliades
[illegible] una et sunt de natura martis et lune et altera in 13
gradu et 2 minutis. Et altera in 18 gradu et 27 minutis et vocatur
diabolus. Et altera in 18 gradu eius que dicitur caput dyaboli et altera
est in ventre thauri in 19 gradu et 17 minutis, que dicitur Aldebaran que
ambe sunt de natura martis et mercurii. In geminis est una in 8 gradu
eius que dicitur [illegible] que est de natura martis et saturni.
Et altera est in 10 gradu eius et 17 minutis que dicitur [illegible] et est de
natura martis. Alia est in 11 gradu eius et 47 minutis. Altera est in 18
gradu et 42 minutis que dicitur malefica et est de natura solis et martis.
Altera est in cancro in 2 gradu eius et 13 minutis que dicitur [illegible] et est
de natura saturni et lune. Et altera est in 10 gradu eius et 47 minutis
et altera 13 gradu eius et est de natura solis et lune que dicitur ardens ra-
[illegible]. Et altera est in ultimo gradu de natura saturni. In leone
[illegible] una [illegible] in 17 gradu eius et 47 minutis de natura saturni.
In virgine autem sunt due stelle quarum una est in 10 gradu eius de
natura saturni. In scorpione sunt 3 stelle quarum una est in primo gradu
et 3 minutis [illegible] et altera in 8 gradu et 10 minutis et altera in 9 gradu
que omnes sunt de natura martis. In sagittario autem sunt stelle [illegible]
quarum una est in 19 gradu eius et 2 minutis. Altera est in 21 gradu et 1
minuto et sunt de natura saturni. In aquario est una stella

in 9 g(radibus) cum 4 minutis de natura Martis et Saturni. In pisce quedam est una stella in 8 g(radibus) et 1 minuto de natura Martis et Mercurii. Omnes predicte stelle sunt nocive et malivole atque impedientes et destruentes res propterea videntur debere [illegible] et prohibentes ne perficiantur. Unde oportet observare et vitare eas in omnibus tuis actibus si recipere poteris, quod est valde difficile. Et clarius et melius dictum est in tractatu revolucionum annorum [illegible] et vite [illegible] futuris.

De Consideratione 100.

Consideratio 100 est ut respicias in tuis actibus stellas fixas [illegible] res et fiant et perficiantur quarum situs est talis. Nam in ariete sunt 2 stelle quarum una est in 17 g(radibus) cum 6 minutis que est de natura Iovis et Veneris cum natura [illegible] atque [illegible]. Alia est in 26 g(radibus) cum [illegible] et 1 minuto de natura Iovis. In thauro sunt 3 stelle quarum una est in 5 g(radibus) cum [illegible] et 3 minutis et altera in 8 g(radibus) cum [illegible] et 1 minuto, altera in 9 g(radibus) cum [illegible] et 1 minuto que omnes sunt de natura Veneris. In geminis autem sunt 2 quarum una est in 10 g(radibus) cum [illegible] et 2 minutis et altera est in 11 g(radibus) cum [illegible] et 3 minutis, que sunt de natura Iovis et sunt de magnitudine 2a. In cancro sunt etiam 2 stelle quarum una est in 21 g(radibus) cum [illegible] et 2 minutis que vocatur bona et altera in 29 g(radibus) cum [illegible] et 1 minuto que est de natura Veneris et lune. In libra autem sunt 2 stelle de natura Iovis et Veneris, quarum una est in 13 g(radibus) cum [illegible] et 24 minutis et altera est in 18 g(radibus) et 44 minutis. In scorpione vero sunt 4 stelle una est in 9 g(radibus) cum [illegible] et 44 minutis et altera est in 18 g(radibus) cum [illegible] et 27 minutis. Et altera est in 13 g(radibus) cum [illegible] et 1 minuto et 4a est in 19 g(radibus) cum [illegible] et 14 minutis cum [illegible], sunt de natura Iovis. In sagittario sunt 2 stelle quarum una est in 2 g(radibus) cum [illegible] et 14 minutis cum [illegible]. Et altera est in 10 g(radibus) cum [illegible] et 44 minutis que ambe sunt de natura Iovis. Et in aquario est 1 stella in 1 g(radibus) cum [illegible] et 47 minutis de natura Iovis cum [illegible]. In pisce vero sunt 2 stelle quarum una est in 1 g(radibus) cum [illegible] et 11 minutis et est de natura Veneris, et altera est 12 g(radibus) cum [illegible] et 49 minutis et est de natura Iovis. Unde oportet ut tu videns sperare aliquam rem inchoare [illegible] in aliqua de predictis stellis fixis [illegible] bonum et [illegible] augmentum et bonum finem.

De Consideratione 101.

Consideratio 101 est ut aspicias in nativitatibus vel interrogationibus quis planetarum sit infortunator vel abscisor vite seu amoris vel sit prohibitor rei, ne fiat vel perficiatur quod est ille qui destruit [illegible] nati et [illegible]. Et qui prohibet res ne fiant et destruit eas qui sunt fortiores [illegible] dignitate seu statu in nativitate seu in interrogatione seu in inceptione alicuius rei. Secundum quod Messahala [illegible] hoc. Et videre [illegible] sicut patientis illud mundo suo [illegible], et quod aliud valde [illegible] que interrogationes [illegible] propterea [illegible] qui sunt prohibitores seu destructores sive infortunatores vel cum dominus ascendentis vel luna iungitur cum [illegible] omnis rei vel [illegible] sunt dominus [illegible] vel [illegible] sive [illegible] et dominus lune aliquis sit eorum vel planetis [illegible] luna si iungitur planete retrogrado vel combusto vel cadenti ab ascendente vel angulo vel [illegible] malorum que non recipiat aut alterius stelle infortunate que infortunium [illegible] qui [illegible] luna significatorem [illegible] destruit res et non perficitur, et abscindit et diminuit [illegible] annum nati et non venit [illegible] si iungitur dominus ascendentis vel luna vel dominus rei quesite alicui planete qui est liber a [illegible] malorum [illegible] sit salvus quando est in [illegible], sed iungitur alteri planete impedito aliquo de predictis impedimentis destruetur res et propterea videtur et creditur [illegible] et [illegible] vite nati, [illegible] et creditur [illegible] et si non sit ibi [illegible] abscissor [illegible] impedimentum significatoris vel lune sit dominus [illegible] aliquo impedimentorum predictorum.

De Consideratione 102ª

Consideratio 102 est ut aspicias et consideres in rebus quae fient qualiter sors quae sortem debeat invenire et etiam quibus sortibus debeat extrahi, sicut extrahitur ex sorte quaerentis et rebus rei quaesitae, unde si inveniatur sors quaerentis et sors rei quaesitae simul et bona fuerit effectus rei ex toto et econtra, indigatur [illegible] signat [illegible] et ex quibus sortibus debet sciri qualis et quae sit [illegible] et a domino domus in qua sit [illegible] debet sciri de quo sit, et etiam si fuerit fortuna ex hinc de bono sui atque si signator dominus illius fortunae et domus in qua ille fuit et signator dominus illius domus et loci in quo fuit dominus domus in qua est ipsa sors, et si dominus domus aspexerit vel dominus exaltationis vel aliarum dignitatum in eorum vel sit [illegible] loco [illegible] causa quare hoc fiat, si autem non fuit aliquod istorum non [illegible] causa determinata quare hoc fiet, [illegible] ex causa quae est [illegible] nota et etiam aspectu fortunarum vel malorum [illegible] qualis erit effectus illius rei.

De Consideratione 103

Consideratio 103 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus videlicet in qua domo fuit inventa pars fortunae quia ex signato illius domus erit fortuna sive [illegible] nati seu quaerentis si ipsa fuerit bene disposita, si autem fuit male disposita signat quod de ipsa causa erit infortunium [illegible] atque damnum.

De Consideratione 104

Consideratio 104 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus videlicet vel cuiuscumque alterius rei [illegible] sortem rei vel nati vel quaerentis inveniatur in 12 a domo sua vel in opposito [illegible] [illegible] quia non [illegible] ei [illegible] ex [illegible] illius domus sed potius damnum [illegible]

De Consideratione 105

Consideratio 105 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus videlicet utrum malus infortunatus inveniatur in 12 quia [illegible] sit quod natus seu interrogans non gaudebit cum uxoribus neque cum [illegible] suis [illegible] habebit rixas et malivolentias cum [illegible] et [illegible] accidet ei [illegible] inde.

De Consideratione 106

Consideratio 106 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus videlicet vel aliis rebus si fortuna fortunata non impedita fuit in 12 quia sit quod natus seu interrogans erit fortunatus in habendo bonas uxores et bonas [illegible] habebit multos amicos et multos adiutores cum et in causa et sine causa et potius [illegible] qui ex sua culpa ita quod vix poterit perficere quod voluit et [illegible] [illegible] atque instantia perficiet illa.

De Consideratione 107

Consideratio 107 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus vel aliis utrum Mars sit in 2 ab ascendente vel in 10 sed ipse bene dispositus sit quod natus sive interrogans [illegible] vel [illegible] habebit fortunam in [illegible] quae [illegible] per ferrum vel ignem et [illegible] ut sunt fabri [illegible] et similia et [illegible] si autem fuit infortunatus ac male dispositus [illegible] et [illegible] poterit [illegible].

De Consideratione 108

Consideratio 108 est ut aspicias si quis planetarum aspexerit 2 domus quia erit fortitudo eius in illa in qua habuerit maiorem dignitatem et plures fortitudines et magis auxiliabitur illis et eius significatis.

De Consideratione 109

Consideratio 109 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus videlicet si dominus sextae domus fuit in 1 impeditus quia sit quod ille natus non erit in [illegible] et accidet ei [illegible] [illegible] et apponentur ei [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] quam aliis [illegible] et [illegible] [illegible] petat [illegible] et [illegible] et forte quod non dabuntur ei [illegible] et si [illegible] aliquid de mensa [illegible] et si dantur omnibus aliis et si [illegible] aliquid illud [illegible] accidet ei [illegible] [illegible] auferetur ab eo quam ab aliquo aliorum [illegible] [illegible] et aliis ornamentis corporis.

De Consideratione 110

Consideratio 110 est ut aspicias in nativitatibus seu quaestionibus

videbis utrum sit ascendens, Scorpionis qui non habebat ille in quo ipse fuit
ascendens fortunam in curia romana propter timorem exaltationis domus qui
habebat naturam super clericos que venit huic .9. domus que significat eam et est
numerum Martis que est domus ascendentis.

De consideratione 111 Consideratio 111 est ut aspicias in nativitatibus seu hominum vel et in aliis hominum et maxime seu ... utrum cauda draconis sit in 1 qui habet super detrimentum et exinanitionem maiorem et augmentationem nati seu querentis qui recipit erit hinc in primo. Si vero fuerit in 8 significat exinanitionem et diminutionem sed atque bonorum ipsorum et etiam in alio et augmentationem bonorum 2o. Cum est in 3o significat exinanitionem fratrum. In 4o exinanitionem patris. In 5 et 6 exinanitionem illorum que dixi ibi. In nona exinanitionem itinerum. In 10 exinanitionem honoris. In 11 exinanitionem amicorum. In 12 exinanitionem aliorum maiorum significatorum illius domus. Idem faciunt Saturnus et Mars, vide ad infra hec que facit cauda. Et etiam alii mali exinaniunt predicta significata sed in aliquo infra hec faciunt Saturnus et Mars nisi fuerint ipsi mali ... quod hinc minuunt malitiam de sua malitia.

De consideratione 112 Consideratio 112 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus ascendentem nam inimicus ... fuerit ascendens ergo sit quod nativus bonum esse vel salutem non sit infortunatus significat quod si natus ille seu querens abhorrebit medicinam erit fortunatus in medicando et hic accidet ei in suis medicinis seu curis sed non erit infortunatus in salutibus et in huiusmodi medicinis qua male libent satisfaciunt ei illa quam per se sentit et vix potest compati ab eis quod debuerit nisi a paucissimis. Erit quod fortunatus in suis laboribus. Et si adheserit ... erit fortunatus in suis advocationibus et responsionibus ... fortunatus ... et pro nichilo reputabitur, verba ab aliis nec audientur cum verba ... illis qui audierunt eum et verba sapientie ... verba ... ipse fuit ... Et ut plurimum de ... significant meliorare ... se intromiserit accidet ei sinistre et ... et loquitur ... mala ... quare ... Et si fuerit ... et ... in ... plus ... Et si fuerit ... et ... esse fuit ... et ... habitus ... et eius verba melliflua reputabuntur ... fama ...

De consideratione 113 Consideratio 113 est ut aspicias in nativitatibus seu in questionibus ... ad malum sit in 9 in ... qui ... dignitatem qui sit quod natus seu querens ... et ... cum causa et sine causa, si vero fuerit fortuna ... et ... si habuerit ... dignitatem ... et honorabitur cum causa et sine causa.

De consideratione 114 Consideratio 114 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus ... dominus ... fortune fuit quod in 2a qui habet super ... natus seu querens acquiret et lucrabitur de bonis ... seu ... et ... si non fuerint impediti vel habuerint ibi dignitatem. Si autem fuerit mali ... diminuet ... nisi habuerit ... de dignitate ... si habuerit ibi dignitatem et si fuerit ... ad bonum esse ... dignitatem ... malum esse sit ... destructionem ... destructionem et perditionem.

De consideratione 115 Consideratio 115 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus ... fuerit impeditus, quod significat ... natus seu querens ... causa ... mulieres ...

De consideratione 116 Consideratio 116 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus que ... fuerint impe-

data vel infortunata vel eius dominus fuerit impeditus vel infortunatus quod significat quod pars illa que sequitur post illam domum eveniet nato seu querenti
nocumenta. Si vero fuerit fortunata vel eius dominus quod pars illa que
sequitur post illam domum eveniet ei bonum et utilitas.

De consideracione 117

Consideracio 117 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus in qua
parte fuerit cauda draconis in hora qua sit quod contingat nato seu
querenti aqquisierit seu lucrabitur destruetur et in nichilum devenient.
Et in quacunque domo ipsa fuerit sit quod dampnum ac detrimentum
nato seu querenti in hiis et ex hiis que sequuntur post illam domum
domumque eveniet.

De consideracione 118

Consideracio 118 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus in qua
fuerit domus fortunata fortuna fortunata et fortis ac bene
disposita non impedita quod sit ab illis et per illis rebus
que significantur per illam domum lucrabitur natus seu querens et tamen
que significantur per illam domum incurrerit ei et in quantumque fuerit infortuna perdet eum et
debet fortunam in eis et in quantumque fuerit infortuna perdet eum et
sunt infortunium ex rebus signatis per eam.

De consideracione 119

Consideracio 119 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus si
dominus 2e domus fuerit in 7 et 7 fuerit Aries vel Scorpio vel
Capricornus vel Aquarius quod hoc est signum quod mulier nati seu querentis
auferet ei libenter eius bona. Et si fuerit Sagittarius tunc
aliquo fraudabitur ea quod fuerit natus seu querens lucratus uel ro. Et
si fuerit uxor eius et amasia fiet tabula ei quoniam commodi sibi fu
eri potest nisi dominus ascendentis sit in bono vel stella apprehendens
dominum 7 vel in aliis aspectibus cum receptione.

De consideracione 120

Consideracio 120 est ut aspicias in nativitatibus seu in questionibus
8 domus si 3 et 7 ta 6 9
utrum aliquis dominus aliquarum istarum fuerit infortunatus nato seu
10 11 12 sit in 7 quod quidlibet ex ipsis fuerit infortunatus nato seu
querenti nisi receptio perfecta interveniat ex bono aspectu. Nam si autem
querenti nisi receptio perfecta intercedat ex bono aspectu vel receptione minuet de malicia
stella. Si autem fuerit 2e vel 4e cum receptione minuet de malicia
Si autem fuerit dominus 3ii inimicabuntur ei
nam tollet ea ex toto. Si autem fuerit dominus 7i inimicabuntur
fratres. Si fuerit dominus 4ti inimicabitur ei pater. Si fuerit dominus
ei filij. Si fuerit dominus 6ti inimicabuntur ei servi. Si fuerit dominus
ei filij. Si fuerit dominus 9ni inimicabuntur ei religiosi et desiderabunt dicere ei malum de
nomine inimicabuntur ei religiosi et dicent ei malum de
ipso vel ipse quod inducat ei persona. Si fuerit dominus 10 non inimicabuntur
ei reges nobiles divites et potentes et quod lucrabitur cum eis si
una parte perdet cum eis vel alterius ipsorum et alter nobilis vel pluris
quod deterius erit ei cum potentibus licet alij per unum vel plures
videantur favorabiles quod ordinerunt ei malum velle alicui
curiam vel forte a pluribus ita quod si alij relinquerent aliquid in
fallacia illa recomperabunt in pluribus et forte quod expellet eum de
civitate aliquis pars propter malitiam quam ipse committet consi-
derando de domesticitate quod videtur ei ordiri parens seu quidam
et fama que facit parentes vel civitatibus civitatis perdet atque
et nichilo reputabuntur ut plurimum. Si fuerit dominus 11 non
amicos habebit qui diligant nisi propter eorum utilitatem sed
fingunt se amicos esse promittunt sibi nunquam multa pauca
vel nulla conferent de aliquibus. Et si dederit ei aliquis in deposito
negabunt et auferent illud sibi nec restituent et si fuerint
religiosi nisi forte coacti.

De consideracione 121

Consideracio 121 est ut aspicias in nativitatibus seu questionibus
utrum luna sit in 8 et dominus
ascendentis asscendit vel in 12 vel in 12 utroque quod sit quod
natus habebit natus seu querens fortunam in bono cappellanum
vel capellam durante ei dominus.

De Consideracione 122 Consideratio 122 est ut aspi-
cias in nativitatibus seu questionibus
utrum pars fortune sit in domibus 10 9 et domus in capite duacionis [illegible]
Veneris atque Iovis ipsi quod dicitur quia habent gaudium quod acquiret natus sive
interrogans pecuniam in [illegible] substantiam. Si vero fuerit in secunda 10 [illegible]
et domus in 2 illarum acquiret tamen sed non in tanta quantitate acquiret
forte per dimidia parte vel circa dimidiam. Et si fuerit in ultimis 10
et dicte domus fuerit quod cum uno illorum tunc acquiret aliquid minus tunc acquiret
in bona quantitate forte per 3a parte vel prope et tamen propter quod si fuerit ibi
pars fortune sola fuerit quod libera ab aspectibus malorum tunc acquiret
minus acquiret forte per 4ta parte vel minus. Et quod non fuerit aliquid hore
non acquiret tamen nec ex ea quidem. Et si aspexerit hunc locum
illum a 4to vel a 6to aspectu fuerit quod aspectus ille magis prope 10 est
quod agens per dictorum signorum erit ille thezaurus aurum vide. Et aut
fuerit luna magis prope erit argentum quod si fuerit magis prope Iupiter
erunt thezauri diversi scilicet aurum et argentum simul. Et quod si fuerint
prope Veneris erunt margarite ornamenta [illegible] per [illegible]
parte. Si vero fuerit Mercurius magis prope erunt ymagines erunt
quod sculpte ymagines invente. Et ad si fuerint retrogradi significat
quod ascendit ei pecuniam illam sed non acquiret tamen [illegible]. Et si
alter fuerit retrogradus alter vero directus significat quod acquirat et ea [illegible]
si quantitatem [illegible] dictorum. Et si hunc aspexerit dominus 8 domus domus
ascendentis a 4to aspectu vel ab oppositione moriatur inventor in [illegible]
Et quod aspexerit a 3o vel a 6to significat quod infirmabitur [illegible]
Et quod aspexerit [illegible] inde. Et si fuerit cauda in loco capitis [illegible]
[illegible] non morietur inde aut [illegible] aut [illegible] directus [illegible] quid sit
tamen sed auferetur sibi aut [illegible] directus [illegible] quod sit
tamen sed [illegible] Si vero luna fuerit tunc separata a domino
dabit tamen quod per [illegible]. Si vero luna fuerit tunc separata a domino
dabit tamen quod per [illegible] malo qui impediat tamen ille cui primo dabitur
ascendentis et [illegible] malo qui impediat tamen ille cui primo dabitur
illa pecunia ab illo qui tamen invenerit nec [illegible] inde utilitatem
quasi sensibilem vel que sibi multum proficiat. Et si non hic aspexerit
tunc Mars dominus 8 domus domus ascendentis inficietur inventor [illegible]
qui aspexerunt tamen sibi. Et si fuerit Mars et Saturnus in loco [illegible]
[illegible] et veniet ille thezaurus [illegible] vel [illegible] aut [illegible]
aut alia res parvi valoris. Et quid fuit ascendentis tunc non [illegible]
vel aspexerit [illegible] a quarto quod aspectu [illegible] unde ille qui
thezaurum invenit qualiscumque fuit thezaurus sive tamen sive plus
sine valore.

De Consideracione 123 Consideratio 123 est ut
aspicias in nativitatibus
seu questionibus utrum Sol
et luna fuerint [illegible] in uno quod tamen [illegible] secundum longitudinem
et secundum latitudinem et [illegible] ex [illegible] sit in ascendente 17 [illegible]
ut infra supra lunam [illegible] vel 2 2 [illegible] aut [illegible] infra
[illegible] [illegible] quod natus seu querens erit fortunatus
in acquirendo [illegible] [illegible] ut in ipsis [illegible] quod [illegible]
erunt tunc in ascendente. Si vero fuerint [illegible] in [illegible] sive [illegible]
secundum longitudinem sed non secundum latitudinem fuerit quod distantia [illegible]
[illegible] ab alio 17 [illegible] vel infra erit fortuna [illegible] in ac-
quirendo [illegible]. Sed erit infra hoc secundum quod distantia [illegible] fuerit
maior [illegible] et [illegible] 17. Et si fortuna que fuit in ascendente
fuit luna [illegible] plus 17 [illegible] usque 27 [illegible] erit fortuna
[illegible] [illegible] quod infra hoc secundum quod dictum est cum fuit
infra 17 [illegible] usque in [illegible] proportionando [illegible] 17 usque
ad 27 sicut [illegible] ab uno usque ad 17. Sed dicunt [illegible]
si luna fuerit in [illegible] [illegible]. Et fortuna fuerit
[illegible] sicut dictum est de ascendente quod fortuna erit [illegible]

Luna cum cuspide 1e domus et fuit significatrix fortunae nati seu quaerentis vel uxoris sive aliarum mulierum et causa sordidae atque minoris. Et si fuerit hora nativitatis Luna in Tauro in nativitate ascendente [illegible] Taurus fuerit ascendens vel fuerit ascendens Leo et Sol in medio caeli nec impedierit eum vel eam aliquis malorum significat quod natus lucrabitur pecuniam multam promovebitur quod ad magnam dignitatem atque ad magnam [illegible] altarum. Et si aliqua in fortunis fuerit in loco fortunae seu in ascendente vel in 1a significat paupertatem atque destructionem substantiae nati seu quaerentis [illegible] praedictis.

De consideratione 126

Consideratio 126 est ut consideres in nativitatibus seu quaestionibus signatorem substantiae nati seu quaerentis et significatorem dignitatis seu magisterii ipsius quem propter potest a domo 10a domus figurae nativitatis seu quaestionis [illegible] vel a domo ascendentis si dominus 10e non fuerit aptus sive dignitatem sive magisterii nati seu quaerentis pro ut qualitas fuerit esse sive quod praeeminentiae fuerit aptus sive suscipere dignitatem vel magisterium. Et si dominus 10e domus sive dominus 10e domus fuerit orientalis a Luna maior est auctoritas. Si vero Luna fuerit quod longe ab eo per 60 gradus vel plus usque ad 90 si fuerit de superioribus vel fuerit longe ab ipso per 30 si fuerit de inferioribus fuerit quod in medio 10e domus aut ascendentis quod non sit remotus a Luna anguli si fuerit ultra cum 30 plus minus. Si vero fuerit plus in quod 90 et dimidio maior est auctoritas. Si vero Luna ut dictum est. Cum fuerit vero in corde ipsius et in parte fortunae nec impedita significat quod natus accedet ad dignitatem seu magisterium suorum praedecessorum et non excedat id erit tamen maior et excellentior atque perfectior in illa dignitate seu in illo magisterio quod fuerit aliquis suorum antecessorum. Si vero fuerit in [illegible] angulorum de [illegible] stellis [illegible] et fortunatis cum parte fortunae sive cum aliquo ex planetis accedet ad valde magnam dignitatem quam accessisset aliquis unquam de sua parentela. Et si fuerit de illis quae sunt de magnitudine prima [illegible] fuerint significatores accedet natus seu quaerens ad dignitatem immensam atque honorem immensum et ad divitias quasi inestimabiles quod si aspexerit dominum ascendentis [illegible] eius fama et honor in persona sua. Si autem dominum 2e domus existet in divitiis. Si vero dominum 10 existet in officiis atque regiis [illegible] magnus regibus. Et si fuerit de vilibus personis atque infimis tanto magis accedat ad [illegible]. Et quanto fuerit vilioris personae tanto magis [illegible] sublimitatem [illegible] non durabit [illegible] plus [illegible] 21 et pauci devenient ad illud vel eo plus 30 annorum et quanto eius erit altior tanto magis cadet gravior casus quam dignitas seu celsitudo fuerit in malum deveniet eius ad miseriam [illegible] mortem quod [illegible] vilis seu turpissima. Et si non accedet [illegible] necessarius in illa dignitate.

De consideratione 127

Consideratio 127 est ut consideres in nativitatibus seu quaestionibus quod signum sit ascendentis. Si fuerit signum [illegible] alarum habentis duas familias [illegible] nati seu quaerentis in his quae sequuntur [illegible] aliam domum ipsius parte et leviter evenient ei accidentia illa et ipse illa evenient causa quae ista evenient. Nam si fuerit ascendens [illegible] evenient causa [illegible] sive uxoris sive [illegible] in talibus quod ipse evenient [illegible] alta domus [illegible] quod est alta domus [illegible] fuerit pars fortunae [illegible] dispositus fuerit quam pars fortunae [illegible] fortunatus in his quae sequuntur [illegible] 8 domus. Si fuerit ascendens Taurus [illegible] in talibus quod ipse erat [illegible] causa sive infirmitatis quam Libra quae est alta domus [illegible] domus [illegible] infirmabitur [illegible]. Et si fuerit [illegible] tunc dispositus fuerit quam pars fortunae in 6

Erit fortunatus in hiis que sequuntur post octavam domum. Et si fuerit
ascendens Leo constituetur in talibus quod ipse non erit causa sive caput quia
Virgo que alta domus Mercurii est tunc 2a domus. Et si fuerit Mercurius
tunc bene dispositus sive fuerit cum eo pars fortune in 2a erit fortunatus in
hiis que sequuntur post 2am domum. Si autem fuerit ascendens Virgo constitu-
etur in hiis que pertinent ad dignitatem et exaltationem. Acquiret
enim regnum ex persona et industria sua et bonitate sive magno
labore et fatigatione quia Gemini que est alta domus Mercurii erit
tunc 10a domus. Si autem fuerit Mercurius tunc in 10a vel prope sic
tunc fuerit quod in ascendente acquiret divitias et dignitates similes
regno. Et si fuerit Mercurius in 10a vel prope regnum et alibi dispositus
fortunatus sive atque fortis acquiret regnum absque dubio vel dignitatem
que est comparabilis magno regi. Si quidem fuerit cum eo pars fortune
in 10a et luna plena fiet rex magnus infallibiliter. Et si fuerit
ascendens Libra constituetur in hiis que spectant ad suum ... et quod
ipse idem erit causa sive occasio sue mortis quia Taurus que
est alta domus Veneris erit tunc 8 domus. Et si fuerit tunc Venus
bene disposita vel pars fortune fuerit in 8 significat quod erit fortunatus
in hiis que significantur per 8 domum. Et si fuerit ascendens Scorpio
constituetur in talibus quod ipse non erit causa sive infirmitatis quia Aries
que est alta domus Martis erit tunc 6 domus. Si quidem fuerit
tunc Mars bene dispositus vel fuerit pars fortune in 6 erit for-
tunatus in hiis que significantur per 6 domum. Et si fuerit ascendens
Sagittarius significat quod constituetur in talibus quod ipse non erit causa
sive captionis quia Pisces que est alta domus Iovis erit tunc
4ta domus. Si quidem fuerit tunc Iupiter bene dispositus vel fuerit
pars fortune in 4 erit fortunatus in hiis que sequuntur post 4 domum.
Si vero fuerit ascendens Capricornus significat quod constituetur in hiis que
spectant ad suum ... quia Aquarius que est alta domus
Saturni erit tunc secunda domus. Et si fuerit tunc Saturnus bene
dispositus vel fuerit pars fortune in 2a erit fortunatus in hiis
que significantur per 2am domum. Si autem fuerit male dispositus
ipse non erit causa sive destructionis sive ... Et si fuerit
ascendens Aquarius significat quod constituetur in talibus quod ... quibus
ipse non erit causa placere acquiret per multos modos occultos
quia Capricornus qui est alta domus Saturni erit tunc 12 domus.
Et si fuerit Saturnus tunc bene dispositus vel fuerit pars fortune
in 12 significat quod erit fortunatus in hiis que sequuntur post 12 domum.
Si quidem fuerit ascendens Pisces significat quod ipse idem non erit causa sive ...
sive sue ... et tunc ut dictum est supra cum fuerit ascendens Virgo.

De consideratione 126

Consideratio 126 est
ut aspicias in nativitatibus seu questionibus utrum Mercurius sit fortis naturaliter vel ac-
cidentaliter et ipse bene dispositus fortunatus sive atque fortis sit et
in Capricorno vel in Aquario quia significat quod natus erit profunde
atque subtilis ingenii atque intellectus magni et intelliget res
vel radicales ... fuerunt medullitus videbit quod ab
ipso principio ad quem finem possunt devenire et eo fortius
si tunc Saturnus aspexerit Mercurium ... qualitercumque aspectus
sit ipse impeditus magis tamen si fuerit Mercurius in Aquario
in quo est gaudium et ... magis si fortuna fuerit tunc complecta
cum Mercurio vel fuerit ipse cum aliqua de stellis fixis for-
tunatis. Et si fuerit in Aquario vel Scorpione significat quod erit fortis

per stultitiam et per diffidentiam atque per motus agilitatis et magnam mutationem similes quam arrogabit sibi artibus deceptis atque prudentibus esse et velox ad intelligendum ea que sibi fiunt vel scripta reperit magis quam ad excogitandum a se vel per se.

De Consideratione 127

Consideratio 127a est ut aspicias in nativitatibus per quemcumque fuerit magis natus sicut fuerit Saturnus vel Mars et Venus dominus ascendentis in nativitatibus [illegible] stultitiam sive prosperitatem cuiusque fortune. Cum hoc si fuerit [illegible] cuius adiuvantis neque [illegible] fuerit Saturnus [illegible] delectabitur [illegible] patientia atque [illegible] et [illegible] in [illegible] Veneris [illegible]. Et si fuerit Mars [illegible] delectabitur in [illegible] atque amaris non abhorrebit [illegible] turbulentam neque [illegible] nec [illegible] abhorrebit carnes [illegible] nec [illegible] putredines seu fetentes affectabit magis [illegible] quam [illegible] Candelarum [illegible] [illegible] talis [illegible] quam aliorum [illegible] et plus delectabitur in [illegible] et [illegible] magis quam in formosis et magis [illegible] Venus [illegible] magis delectabitur in deformibus [illegible] formosis.

De Consideratione 128

Consideratio 128 est ut aspicias in nativitatibus ad magnum signum hominis vel cuius dominus sit in signo humano [illegible] natus erit domesticus hominibus et libenter [illegible] Et si fuerit ascendens signum humanum et dominus ascendentis in signo humano erit multum magis domesticus et [illegible] hominibus et libentius cum eis [illegible]. Et si fuerit signum [illegible] [illegible] homines [illegible] in [illegible] sicut Aries Taurus et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] hominibus et non erit multum associabilis [illegible]. Et si fuerit in signis [illegible] sicut Cancer et [illegible] erit [illegible] associabilis [illegible]. Et si fuerit in signis [illegible] atque [illegible] sicut Leo et [illegible] erit [illegible] et [illegible] atque [illegible] hominibus nec volet [illegible] cum [illegible] nisi [illegible] [illegible] vel cum aliis [illegible] esse volet.

De Consideratione 129

Consideratio 129 est ut aspicias in nativitatibus utrum Luna sit [illegible] in oppositione solis cum aliqua de stellis que dicuntur nebulose que sunt [illegible] caput [illegible] [illegible] sinistre [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] aquarii et [illegible] [illegible] [illegible] et alie [illegible] [illegible] non [illegible]. Et si fuerit [illegible] 10 [illegible] longitudinem et [illegible] latitudinem [illegible] natus [illegible] morbos in oculis quos non poterunt [illegible] medicamine [illegible] si [illegible] Luna fuerit [illegible] in angulo [illegible] Mars et Saturnus [illegible] non multum [illegible] et [illegible] [illegible] opposito et [illegible] in aliquo angulorum significat quod natus [illegible] Luna [illegible] [illegible] [illegible] natus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible] ut [illegible] [illegible] fuerit [illegible] [illegible] Si fuerit [illegible] et fuerit [illegible] Luna [illegible] [illegible] fuerit [illegible] [illegible]. Et si fuerit Luna [illegible] fuerit [illegible] Luna [illegible] [illegible] fuerit [illegible] Luna [illegible]

De Consideratione 120

Consideratio 130 est ut aspicias in nativitatibus utrum Luna sit iuncta [illegible] [illegible] [illegible] aut aliquis planetarum [illegible] lumen [illegible] [illegible] si non [illegible] vel fuerit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerit [illegible] Saturnus in [illegible] diurnis et Mars in nocturnis in [illegible]

erit natus amens vel stultus aut epilenticus aut demens aut fatuus
vel ad minus valde obliviosus nisi fortuna forte aspexerit hec aut
in minimo sive leviter. Et eo fortius si angulus in quo fuit aliquis predictorum
malorum fuit Cancer qui est exaltacio Jovis aut Virgo que est exaltacio
Mercurii aut Pisces qui est exaltacio Veneris et hoc idem quod Luna habet signi-
ficare [illegible] in nativitatibus et [illegible] [illegible] habet significare [illegible] apparentibus in
eo, secundum naturam suam, si autem fuit [illegible] vel [illegible] ad ea erit sapiens et
[illegible] [illegible] [illegible] nec admittet illud. Et si fuerit Mercurius in Capricorno
vel in Aquario sine impedimento et ipse bonus esse erit natus bonus et magis [illegible]
longe a cogitacionibus, sapiens atque [illegible]. Et si fuerit Jupiter et Venus in domo
Solis et [illegible] [illegible] vir [illegible] audacter [illegible] vel [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]

De Consideratione 131

Consideracio 131 est ut aspicias in nativitatibus si fuerint nativitates virorum
utrum Sol et Luna sint ambo in signis masculinis vel in quartis masculinis
vel sint ambo in ipsa parte masculina vel in hoc signo masculino, quod habet
significare si sic fuerint quod actus nati et eius equales erunt naturaliter
secundum quod pertinent ad viros. Et contrarium [illegible] in [illegible]. Et si fuerit nativitas
mulierum fuerint quod eadem [illegible] disposicio ut dictum est erit virago.
Et contrarium [illegible] in hiis que ad viros pertinent et appetet viros. Et si
[illegible] nolit venire viro nec subiacere illi. Et si Mars et Venus
fuerint in signis masculinis in nativitate viri, erit [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible]. Et si fuerint orientales abundabit in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in eo [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] affectabit [illegible]
[illegible] que pertinet mulieri et adulterie [illegible]. Si autem fuerint [illegible]
et in signis femininis erit [illegible] eis [illegible] et [illegible] et [illegible] si
aspexerit eos Saturnus qui habet significare [illegible] [illegible]. Si vero fuerit
mulier fuit quod Mars et Venus in signis masculinis et fuerint
orientales [illegible] [illegible] nec delectabitur in eo [illegible]
[illegible] in [illegible] mulierum et maxime puellarum. Et si Mars
et Venus fuerint in signis femininis, fuerint quod occidentales diliget
[illegible] [illegible] virorum et delectabitur in eo et [illegible] [illegible] secundum
naturam. Et si [illegible] erit in signo femineo fuerint quod occidentales in [illegible]
[illegible] [illegible] nec fuit [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] erit [illegible]
[illegible] [illegible] secundum [illegible]. Si quod fuit Mars [illegible] Solis nec aspexerit
eum [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et [illegible] [illegible] in Centiloquio [illegible] [illegible]
[illegible] in nativitate fuerint quod eadem in [illegible] dignitatibus erit natus
in [illegible] [illegible]

De Consideratione 132

Consideracio 132 est ut aspicias in nativitatibus
utrum Mars corporaliter [illegible] gradum stelle [illegible] de natura [illegible]
que est in Tauro que dicitur Algol [illegible] quod sit [illegible] distanciam
[illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] Marti ad [illegible]. Et [illegible] [illegible] in [illegible]
fuerint [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] fuerint in
[illegible] vel eius [illegible] aspectu nec aspexerit aliquis de fortunis [illegible]
[illegible] nec fuit in [illegible] [illegible], [illegible] signat [illegible] natus [illegible]
[illegible] [illegible]. Et si non fuit Mars [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] nec [illegible] [illegible] nisi deus [illegible], quod si
aspexerit fortuna [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potest [illegible]
[illegible] [illegible] natus, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et tamen
[illegible] fuit [illegible] natus a mala morte [illegible], [illegible] in [illegible] suo
[illegible], [illegible] de [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] usque 70 annos. Et si non fuerit de Marte [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit quod in [illegible] fortuna [illegible] natus mala morte. Si fuerit

re fortuna non impedita morietur in habitaculo suo morte [illegible]
Si quidem illa fortuna fuerit impedita morietur morte que ex aliqua
infirmitate sibi superveniet. Et dixit ptholomeus in centiloquio quod si fuerit
luminare in medio celi cum duobus infortunis, [illegible] supradicte natus
ille suspendetur. Et si fuerit aliquis sub malorum [illegible] et alter in
opposito ascendentis, erit manus vel pedes suus [illegible] signo
[illegible] malorum Et quando fuerit mars
[illegible] in [illegible] ut fuerit mars in ascendente
[illegible] fuerit [illegible] signat quod
natus ipse [illegible]. Et si fuerit mars retrogradus vel combustus
vel cadens accidet ei [illegible] quod non [illegible]. Et dixit ptholomeus
Et si fuerit saturnus in [illegible] in [illegible] celi et ille
cum fuerit [illegible] et [illegible] signo [illegible] morietur natus
[illegible] fuerit [illegible] subito. Et si fuerit in [illegible]
[illegible] si aliqua infortunis mars si aut saturnus
fuerit in ascendente hora nativitatis fuerit quod [illegible] natus ille habebit
[illegible] in capite [illegible] signis. Et si fuerit impedita
retrograda aut combusta erit [illegible] sive singulis illud [illegible]
aut fuerit [illegible] erit [illegible]

De consideratione 133

Consideracio 133 est ut aspicias in nativitatibus utrum sit ascensus gemini aut sagittarius fuerit quod duo astra bene disposita fortunata scilicet atque fortuna et luna [illegible] quod si natus [illegible] multam [illegible]. Et si fuerit ascensus virgo aut piscis duo quod astra et luna bene disposita [illegible] et [illegible] in bona parte erit quod [illegible] et splendide [illegible] quod ab hominibus [illegible] [illegible] atque [illegible]. Ille autem cum fuerit ascens gemini aut sagittarius non erit [illegible] sed erit [illegible] adhuc cum fuerit ascens gemini aut virgo poterit [illegible] suam [illegible] et depauperare [illegible]. Ille cum fuerit ascens sagittarius aut pisces [illegible] [illegible] depauperabitur ipse. Item aspice si fuerit ascens taurus vel scorpio vel capricornus aut aquarius quod erit natus [illegible] atque [illegible]. Et si aspexerit iupiter [illegible] ascens minuet de [illegible] tamen [illegible]

De consideratione 134

Consideracio 134 est ut aspicias in nativitatibus et ambo bene disposita [illegible] habet mars et venus sit in 6 et [illegible] in [illegible] parte [illegible] quod natus ille [illegible] medium luna. Et si fuerit [illegible] signat quod natus ille erit [illegible] tamen. Et si fuerit [illegible] signat quod natus ille erit [illegible] aut [illegible] sapiens [illegible] natura [illegible] atque [illegible]

De consideratione 135

Consideracio 135 est ut aspicias in nativitatibus [illegible] duo astra et luna et iupiter et venus fuerit [illegible] in ascendente vel aspiciunt iupiter et venus domini [illegible] et luna in ascendente [illegible] vel [illegible] aspectu vel [illegible] impediti [illegible] si fuerit signat quod natus ille sit [illegible] valde [illegible] et [illegible] mandata [illegible]

De consideratione 136

Consideracio 136 est ut aspicias in nativitatibus [illegible] regum atque [illegible] et [illegible] illorum. Si [illegible] vel ambo luminaria fuerint in [illegible] vel in suis domibus in [illegible] gradu [illegible] fuerit [illegible] dominus [illegible] impediunt [illegible] habet [illegible] quod natus [illegible] ad dignitatem grandem atque sublimem [illegible] magnorum vel [illegible] qui fuerint in dignitate [illegible] post regem.

Romanorum ita quod dicitur de ipso quod sit quasi rex orbis in medio
et extendit hoc usque ad 4 quartam finem descendentium. Et si
omnes stelle que sunt sub orbe comburuntur dispositionem suam domi-
-nium recipit eum ab hoc quod non obstante combustione predicta. Et postmodum
conservat eas et similiter Saturnus et Saturnum recipit hos et cum
fuerit quod ambo orientales a sole et in augmentis significat quod natus
sit futurus homo magni nominis magne potentie licet ille regna-
-scit non sicud in terra durabit quod fama eius post ea regna ha-
-bitum vel sicut plus durabit.

De consideratione 137

Consideravi 137 est ut aspi-
cias in nativitatibus utrum
Mercurius sit iunctus cum Sa-
turno in aspectu quem habet sive quod natus erit suspiciosus lin-
guosus et volet reputari sapiens erit male loquens de aliis
tam rebus quam mulieribus malam sapientiam que erit in eo erit men-
tax multa mendacia et ubi eis non alit nisi potest loqui
quod adinvenerit de tyro suo aliquid falsitatis ita erit naturale ei michi
licet quod valde turpis lingue haberet quod a Saturno maliciam
lingue a Mercurio non amittens malitie ipsius.

De consideratione 138

Consideravi 138 est ut aspi-
cias in nativitatibus similiter
et in horoscopis in qua domo inveniatur cauda draconis quam
habet sive hoc evacuationem atque diffinitionem rerum que significantur
per illam domum et specialiter rerum nam si fuerit in prima significat
evacuationem rerum quod faciet natus cum proprio sumptu. Si fuerit in 2a
significat evacuationem rerum quod facit in thesauro sive in statu sua.
Si fuerit in 3o significat evacuationem rerum quod facit in parte vel anno
vel sono vel hereditate significat etiam quod natus seu quorum uni-
-tatibus multas domos et mutationes vel mutabilitatem similiter in
habet multas domos et mutationem vel mutabiliter. Si fuerit in 5ta eva-
-cuationem vel quod ei recidit in illa mutatione. Si fuerit in filiis vel actionem filiorum. Et
evacuationem hoc rerum quas faciet cum filiis vel quas faciet ad filios. Si
si fuerit in 6ta significat evacuationem rerum quas faciet cum mulieribus
fuerit in 7 significat evacuationem rerum quas faciet cum mulieribus et faciet
vel sociis vel inimicis. Si fuerit in 8 significat evacuationem rerum et faciet
Si fuerit in 9 evacuationem rerum et fuerit vel faciet in religione
vel causa religiosorum. Si fuerit in 10 evacuationem rerum quas faciet
Si fuerit in 11 evacuationem rerum quas faciet cum amicis vel causa
amicorum. Et si fuerit in 12 evacuationem rerum quas faciet cum ini-
micis vel causa inimicorum circumventionum.

De consideratione 139

Consideravi 139
est ut aspicias si
aspicias vel fuerit signi rei vel
eius consimilem sit ita debes quod non sit verum. Existe ut lima
similiter tempore sunt quod sic fuerint stantem collectionis et stare
rei quesite inimicos quod de natura sit adde lapidem gradum
signi ascendentis et quod provenit fuerit ab ascendente et rei cadent
signi illius signi erit significator eius quod quesitum sidus scorpio vi
dens illum signum esse mutabile ut ipsum
quesitum seu consideratum et sidus illius esse infortunatum et debilium
invenerit fortunatum et fortem vel infortunatum. Et si fuerit in 2o 2a cuius esse disponit
nam si dicitur de statu et fuerit in 2o 2a cum disponitur status. Si fuerit
sed invenit. Si fuerit in 3o 2a cum disponitur consanguinei maioris. Si fuerit in
4 ... cum disponitur ... si fuerit in 5to 2a cum dispo-
-nitur sedis cum disponitur filii. Si fuerit in 7 2a cum disponitur ...
-nitur ... Si fuerit in 7 2a cum disponitur ... Si fuerit in 9 2a
Si fuerit in 8 2a cum disponitur ... Si fuerit in 10 2a cum dispo-
-nitur ... causa. Si fuerit in 11 2a cum disponitur
-nitur eius magistratus. Si fuerit in 12 sedis cum disponitur inimi-
-corum.

De consideratione 141

Consideravi 141 est ut
aspicias in nativitatibus.

et considerando dona seu fortuna que dantur hominibus a stellis fixis et magis
durabilitate earum in suis subiectis, et quare non durant in eis quantum
durant illa que dantur a planetis non videtur [illegible] durationes
quam illa [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] Ptholomeus
dixit in Centilogio verbo 29. Stelle fixe dant dona mirabilia et ex-
traordinaria, sed ultimus finis in malo. Et Albumasar dixit in
libro [illegible] [illegible] magno Sarracenorum Stelle fixe dant dona grandia
et sublevant de paupertate ad sublimitatem. Quod sepius [illegible] non fuerunt
[illegible] que stelle fixe dant in hominibus non durabit in eis tantum quantum
durant illa que dant planete. Et [illegible] [illegible] [illegible] stelle fixe sunt [illegible]
agentes et [illegible] sunt patientes [illegible] subiecta [illegible] in que stelle agere
non [illegible] eius [illegible] ut [illegible] [illegible] suscipere earum impressiones, [illegible] [illegible]
agentes et patientes quod sit [illegible] [illegible] aliqua [illegible] stelle fixe
[illegible] sunt tardissimi motus et tardissime mutationis [illegible] [illegible] impres-
siones earum [illegible] [illegible] seu [illegible] [illegible] stelle et que sunt [illegible]
[illegible] durabilitate et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] eis ut earum effectus
[illegible] eis [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] motus stellarum fixarum
[illegible] [illegible] in [illegible] 36000 millia annorum [illegible] [illegible] [illegible] homo
durat [illegible] 3 [illegible] Saturni [illegible] 2 tardissimus planetarum [illegible] [illegible]
[illegible] annorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
annorum [illegible] [illegible] annos [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] longa vita [illegible] 2 90 annorum [illegible] aliquem [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] aliquod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
in [illegible] sunt [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ad 36000 millia annorum [illegible] effectus earum impressionum, [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible] ut [illegible] in [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] a [illegible] trahit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
impressionem [illegible] stelle fixe non [illegible] [illegible] [illegible] seu effectum [illegible] impres-
sionem in hominibus [illegible] dona seu fortuna [illegible] non durant in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] stellarum fixarum. Et [illegible] [illegible] 2 [illegible] stellis fi-
xis in [illegible] [illegible] planetis [illegible] in [illegible] [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible] longe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] longe [illegible] [illegible] [illegible] non durat [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] durant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible], [illegible] [illegible] licet sint [illegible] [illegible] [illegible]
sunt longe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] planete [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible] in [illegible] [illegible] stellis fixis
[illegible] [illegible] sunt maiorum durabilitate [illegible] [illegible] licet [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Et quia [illegible] sunt maiorum durabilitate [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] stellis fixis, [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] durat in [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] durat in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] impressiones [illegible] quas stelle fixe [illegible] [illegible] [illegible]
sunt maiorum durabilitate quam ille quas [illegible] in [illegible], quia
[illegible] sunt eis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. Et ille
quas [illegible] in [illegible] sunt maiorum durabilitate quam ille quas fa-
ciunt in [illegible], [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] magis [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] durant [illegible] [illegible]
stellarum fixarum [illegible] [illegible] magna et tam alta et [illegible] non
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] possunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] seu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] aqua, licet eam [illegible]

in eam nisi deus hoc donat impressio illa in semine tanta cum nobilitate
fingantur stelle fixe quam planete circa remotissimam elongacionem a centro
corruptibilibus et vilibus et velocitate inmutabilibus et approximacionem
supremo spere non possunt earum signata durare in eis in [illegible]
licet ad tempus Et in aliis magis vilibus levitate ac velocitate mo-
velocissime mittentur et recuperentur et maxime in vilibus
naturis tunc quod [illegible] et [illegible] non cum sufficient proporcio
illis que contingunt eo scilicet [illegible] vices varissime contingit aliter
et ut plurimum in opus malum et in illo quam [illegible] potest accidere
et non aliquid Et plurimum deo quam aliis possit fieri in hoc licet
hoc varissime contingat sicut accidit alias quod aliquem [illegible] senem
annos maximos alexandri de quo ipse ego non vidi hominem
qui vocabatur Richardus qui dicebat se fuisse in curia Karoli
regis francie et vixisse 250 annos Et dicebatur quod erat quidam
alius ipso tempore et vocabatur Iohannes Rothadeus [illegible] quam impu-
lisset [illegible] ad [illegible] ad [illegible] et ipse dixit ei Tu expectabis
me donec venero Et vidi Richardum [illegible] et a [illegible] 1233
[illegible] Et ille Iohannes [illegible] forensium vadens ad [illegible] [illegible]
Et ille [illegible] appellatur [illegible] stellarum fixarum [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] in eis [illegible] nisi [illegible] me-
[illegible] adherere [illegible] ne duraverit in eis [illegible] nisi esset [illegible]
[illegible] quod ipsi agunt in eos [illegible] qui sunt [illegible] agens et
[illegible] principale [illegible] sicut plures [illegible] a di-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] causa [illegible] [illegible] planeta
[illegible] ad effectus [illegible] corrupcio [illegible] in [illegible] paradiso
[illegible] causa [illegible] a [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquid in
[illegible] [illegible] sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] qui sunt [illegible] sicut [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] fuit [illegible] Romanorum in-
[illegible] in [illegible] [illegible] nullo
pater [illegible] esset [illegible] atque in [illegible] magna [illegible] nullo
[illegible] [illegible] [illegible] sibi [illegible] regnum
[illegible] atque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
partem Lumbardie [illegible] cum suis [illegible] atque [illegible]
[illegible] subiugavit [illegible] quod in [illegible] anno [illegible] ultimo [illegible]
[illegible] mortuus est a suis [illegible] fuit [illegible] tota quod sua [illegible]
[illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ultimum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] eius [illegible] atque [illegible] multis [illegible] regionibus Et [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] Et ipse in Alemaniam
et ipse [illegible] et ipse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] per 26 annos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuit in eius [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] Mediolanensi
apud [illegible] et [illegible] mortuus est et tota eius [illegible]
est destructa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de regno
[illegible] [illegible] nomine petrus de [illegible] qui non [illegible]
Bononie [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] et [illegible]
est notarius deinde fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Im-
peratoris Et ascendit ad tantam dignitatem quod [illegible] putabat
qui poterat [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] ipse faciebat

Imperator habebat racionem. Ipse autem multa tractabat et inferiebat
de hiis que faciebat imperator, agnatum suum dilatorem totius Apu-
lie. Et est inventum [illegible] in anno solis in anno 1300 multa
liberi augustinenses sive alii diversi qui dicebantur [illegible]
In finibus [illegible] venit ad tantum depressionem et tantam miseriam quod
imperator fecit experiri qua dedignatione motus percussit caput ad
quendam murum et scilicet [illegible] [illegible] [illegible] sicut hic quod
fama dicebatur. Fuerunt etiam quidam alii reges qui videbantur [illegible]
[illegible] valis namque quasi de nimie possibilibus qui est effectus quod [illegible]
[illegible] nec erant aliqui de magnatibus ausi resistere illi. Postmodum devenit
in [illegible]. Post illud fuit quidam alius in civitate qui vocabatur [illegible]
[illegible] [illegible] popularis qui ascendit ad tantam altitudinem quod [illegible] [illegible]
[illegible] nec habuit aliquis ausus contradicere sibi. Ultimo erat quidam
qui est erat Andree Baroli fuit eam [illegible] mundi in [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid regimen fecit unde [illegible] nisi [illegible] qui habuit malum passus est
[illegible] [illegible] audivit [illegible] de quodam qui vocabatur [illegible]
[illegible] qui de [illegible] [illegible] natus est qui devenit ad tantam sub-
limitatem quod totus populus [illegible] [illegible] nec audebat aliquis resistere
ei nisi ego solus qui [illegible] [illegible] [illegible]. Et quomodo male potat
[illegible] [illegible] omnes. Et durant illud quasi [illegible] annis ultimo in
[illegible] [illegible]. Et devenit quasi ad nichilum fuerunt cum [illegible] et
depressus est. Et devenit quasi ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pusillanimi-
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuerunt etiam quod [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab hominibus
[illegible] [illegible] [illegible] romani qui [illegible] [illegible] quod videbatur
[illegible] qui [illegible] [illegible] Romana [illegible] [illegible] [illegible] quod dicebat
quod esset [illegible] qui devenit ad tantam sublimitatem quod [illegible] [illegible] et
[illegible] [illegible] mortuus quorum nullus potuit [illegible] demonis. Ergo in [illegible]
dicebatur [illegible] [illegible] [illegible] figure demonis [illegible] [illegible] [illegible]
potuit videre aliquem liberatum [illegible] [illegible] [illegible] de suis [illegible]
nec aliquem qui [illegible] [illegible] [illegible] vidisse aliquid de suis [illegible]
et videbatur quasi totus mundus [illegible] [illegible] et reputabat [illegible]
qui potat [illegible] aliquid [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Et erant Bononienses armati [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tractabat
[illegible] posset appropinquare. Et si aliquis appropinquabat [illegible] [illegible] fecit
[illegible] [illegible] mundi [illegible] alios [illegible] alios [illegible] de [illegible] [illegible]
[illegible] et ipse gaudebat et letabatur de [illegible] [illegible] [illegible]. Et
[illegible] nec [illegible] aliquem sicut fecit [illegible] [illegible] [illegible]
dicebat [illegible] in suis [illegible] [illegible] quod loquebatur [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] angelis [illegible] volebat
[illegible] et fuerunt [illegible] [illegible] Bononie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et fuerunt [illegible] [illegible] Bononie [illegible] [illegible] 20000 marcarum argenti. Et
[illegible] quod dicebatur [illegible] [illegible] [illegible] Bononienses [illegible]
erat [illegible] [illegible] [illegible] in Bononia quod Bononienses [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fecit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui vocabatur [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et erat [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] nec [illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nec erat aliquis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible]
[illegible] in Bononie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicebat quod [illegible] [illegible] [illegible] anno ultimo [illegible] devenit [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] fore [illegible] [illegible] ab uno [illegible] [illegible] volebat aliquo
ad nichilum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et reperierunt [illegible] [illegible] ipse esset.

De consideracione [illegible]

Considerare [illegible] est ut appareas in [illegible] [illegible] quibus
[illegible] [illegible] fortuna que datur hominibus a [illegible]
[illegible] applicantur [illegible] et durant cum [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] fuerunt in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] nisi forte applicantur [illegible]

[illegible] fortunatis. Et hec ideo quia sunt de bonis mutabilitatis unde
habent maiorem affinitatem cum eis. Illa que dantur a stellis fixis
sunt maxime fortune que dantur ab inferioribus propter eorum [illegible]
velocitates et earum [illegible] cum subitos fiunt eorum cursus. Fortuna
vero que dant superiores non durant tamen in hominibus quantum perdurare
Saturnus valent tamen in edificationibus domorum plus aliis. Saturnus cum enim fuerit
orientalis ab [illegible] fortunatus sive atque fortis et receptus in loco
quo fuerit dat fortunam magnam in edificationibus et plantationibus
arborum longam durabilitatem requirentibus in melioribus terrarum in
productionibus aquarum et similibus. Iupiter vero dat fortunam magnam
Iupiter in factis fidei sicut devotis et devotionibus et dignitatibus ut sunt in
dignitatibus episcopatibus et similia. Sol quando dat magnam fortunam
Sol in dignitatibus laycalibus sicut sunt regna regimina civitatum
prelature et similia. Mars autem dat magnam fortunam in productionibus Mars
florentibus et earum durabilibus et similia. Inferiores vero dant suam for-
tunam magis adherentem hominibus et magis durabilem in ipsis earum pro-
[illegible] que sunt infra Venus et Luna quam superiores propter
suam appropinquationem cum eis et retentionem ac velocitatem mutationum
suspectas et reclamationem cum eis. Venus vero que est media superiorum
Venus et inferiorum dat suam fortunam illis que pertinent ad festa mu-
lierum et earum ornamenta et in se induendo [illegible] ut [illegible]
se delectabiles et circa [illegible] et similia. Mercurius dat suam Mercurius
fortunam in [illegible] scripture [illegible] et similia. Luna se
Luna quando dat suam fortunam [illegible] et [illegible] que sepe
[illegible] scripture [illegible] plantationibus [illegible] et similia [illegible] dant
[illegible] vini et [illegible] et similia [illegible] data sunt a planetis
[illegible] se adhererent illis quamvis [illegible] data sunt [illegible] adherent [illegible]
ut [illegible]. Et licet signata [illegible] signata [illegible]
non tamen durant [illegible] durant [illegible] signata superiorum durant [illegible]
[illegible] signata superiorum et signata [illegible] fortuna sive
[illegible] signata stellarum [illegible] signata [illegible] ad [illegible] statum
[illegible] que dantur per [illegible] potest durare usque [illegible] Saturnum [illegible] a
seu quartum quia ipsa est [illegible] pura per Saturnum [illegible]
superioribus. Et si descendit [illegible] non potest descendere [illegible]
[illegible] statum seu quartum a [illegible] usque ad [illegible]
[illegible]. Illa vero que dantur per Iupiterem potest durare
usque ad [illegible] statum quia ipse est [illegible] post Saturnum [illegible] attingere. Illa
[illegible] non potest descendere et [illegible] usque ad [illegible] statum
aut que dantur per [illegible] potest durare usque ad [illegible] potest descendere
quia ipse est [illegible] post Saturnum [illegible]. Illa vero que dantur per Solem potest
[illegible] attingere. Illa vero que
durare usque ad [illegible] statum quia ipse est [illegible] post Saturnum [illegible]
vero non potest descendere et [illegible] attingere. Illa vero que
dantur per Martem possunt durare usque ad [illegible] statum quia
ipse est [illegible] post Saturnum [illegible] non potest descendere et [illegible]
[illegible] attingere. Illa vero que dantur per Venerem possunt
durare usque ad [illegible] statum quia ipse est [illegible] post Saturnum
[illegible] non potest descendere aut durare et [illegible] attinge-
re. Illa sive quando que dantur per Saturnum potest durare usque ad
[illegible] statum [illegible] possunt descendere et [illegible] vel
[illegible] attingere. Et licet [illegible] possunt tamen durare
[illegible] possunt [illegible] dicunt aut auctoritas quod
[illegible] possunt [illegible] non [illegible] quod non possunt
[illegible] possunt [illegible] possunt [illegible]
ista [illegible] dominantur [illegible]
[illegible] remanent in [illegible] appellatur [illegible] ut vide-
[illegible] altissimo [illegible] amabat [illegible] quod [illegible]

Contingit nec potuit unquam dici quod sit illud idem quod unio erit aliud a primo. Et accidit quod fuerunt quidam qui voluerunt dicere quod illa domus nec similes possunt dici male queste. Et inde tractabit, est largi dicunt de malo questa. Prima descensio dicunt enim quod mala questa non suscendunt [illegible] etatem et quidam dicunt quod non suscendunt [illegible] etatem. Alii quidam dicunt quod non suscendunt [illegible] ignorantes [illegible] unde hec habent nisi quod audiverunt hec dici ab aliis. Dicunt et quia viderunt ut [illegible] evenire sic, nec scio hec verum quasi [illegible] in domibus predictis quod malefacta non suscendunt [illegible] etatem [illegible] cum male questa dominus qui devenerunt alium per multa mendacia et multas deceptiones et rapinas atque furta et similia.

De consideratione 123

Consideracio 123 est ut appetitas et consideres modum iudicandi. Et per quas vias est te ad [illegible] aliquid invenire et illud confirmare atque vere construere possis, et quod stelle tibi ostendunt eius pandere veritatem. Primo considerationis nostre ut [illegible] in 12 modis. Primo utrum interrogator querat [illegible] intencionem an non [illegible] dicas aspectus et dominus hore sunt [illegible] aut signa in quibus sunt [illegible] stantes sunt eiusdem triplicitatis vel eiusdem [illegible] [illegible] sit [illegible] vero non sunt ita nec sunt aspectus [illegible] signi non [illegible] quod sit intencionem nostram radicalis. Secundo aspicias ascendens et eius dominum et lunam ad petitionem a qua ipse separatur et de illis quarum [illegible] et petitionem cui iungitur luna. Dabito questio ut alias dictum est si necesse sunt descende ad aspicias sicut quod sequitur. Vel per domus a prima usque 12am. Tertio considera domum seu signum signans rem quesitam. Quarto aspectus planetarum bonorum seu malorum ad stantes rerum quesitarum. Quinto in qua domo sunt quesita significator utrum in prima vel in 2a vel in 3a vel 4 vel [illegible] usque ad 12am aut in una opposita vel in [illegible] loco inveniatur. Sexto utrum in angulis vel in succedentibus vel in cadentibus reperiatur utrum in [illegible] ibi evenit utrum [illegible]. Septimo interrogamus aliquid in [illegible] vel [illegible] sanguineus vel amicus et [illegible] patre vel filio vel rege vel consanguineis vel amicis et [illegible] diligenter attende quod boni [illegible] bonum mali non [illegible] indicia [illegible]. Octavo per lecturam querite ut si dominus prime recipiatur in 7a vel alibi [illegible] eius dominum [illegible] malorum [illegible] vel per eius [illegible] ut si reperiatur in 8 vel 4 vel 6 vel 12 [illegible] quod sit de rebus que significantur per illas domus [illegible] illud ita indicabis. Nona per fortunas vel infortunas [illegible] in [illegible] de quibus sunt [illegible] [illegible] fortune [illegible] sunt [illegible] aut mali sunt [illegible] malo [illegible] bonum mediocre indicabis. Decimo ut si dominus prime sunt in domo rei quesite vel non [illegible] dominus alterius [illegible] dominus prime cum [illegible]. Undecimo ut consideres in qua domo sunt [illegible] dominus prime cum [illegible] rei quesite que [illegible] domum vel eius [illegible] [illegible] rerum [illegible] indicare. Duodecimo ut si non sunt [illegible] et [illegible] quod stantes et [illegible] nisi eos [illegible] [illegible] illud [illegible] indicabis. Alii dicunt [illegible] nam [illegible] [illegible] in natius signandum [illegible] 12 [illegible] quod [illegible] dispositum sunt fortuna vel infortuna [illegible] vel [illegible] et aspectus [illegible] vel [illegible] significatoris vel lunam vel aliquem [illegible] [illegible] vel [illegible] letitiam promerebit.

De consideratione 124

Consideracio 124 est ut aspicias seu consideres in [illegible] seu in nativitatibus [illegible] aliis [illegible] [illegible] non [illegible] ostenderunt tibi [illegible] [illegible] et [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ambiguum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] et vide distanciam [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] signa que sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] signi aspectus et [illegible] [illegible] [illegible] in die [illegible] in nocte. Et [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] sequitur et [illegible] [illegible] significatum vel questa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indicare.

De Consideratione 127

Consideratio 127 est ut aspicias in nativitatibus
hominum si fuerint tres leviores in ascendente in luna si alticuli vel sub
radiis solis vel infra radios 29 vel fuerint in [illegible] in sedibus [illegible] suffi-
ciencias vel aspectu alicuius fortune [illegible] scilicet quod natus erit magni
nominis magne [illegible] potencie nimium [illegible] exaltatus et [illegible] solemnis
provenit dignitatis etc. si debilitati fuerint natus reparabit [illegible] et
si aspexerit aliqua [illegible] fortuna longa [illegible] augmenta [illegible] sublimitatis
sed aut nativus fuit [illegible] et infra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
si mali aspexerunt erit [illegible] magis infra [illegible] Et si vero aspexerint
fortune augmentabunt bonitatem [illegible] [illegible] [illegible] et minuent malicia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuerint [illegible] quod natus mala morte
morietur vel [illegible] in sublimitate [illegible] magnus [illegible] potencie
[illegible] in malum.

De Consideratione 126

Consideratio 126 est et
veteris ut aspicias [illegible]
[illegible] [illegible] ascendente et [illegible] [illegible] et numeres [illegible] [illegible] a [illegible] et
addas residuo gradui signi ascendentis et [illegible] ab ascendente et [illegible] [illegible]
fuit [illegible] in signo erit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et minue [illegible] de a [illegible]
et adde [illegible] ascendentis et [illegible] [illegible] fuit [illegible] [illegible] in [illegible] erit [illegible]
[illegible] [illegible] si fuit [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aspicias et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et minue [illegible] [illegible] et [illegible] adde
[illegible] signi ascendentis et [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] et quas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] residua vel duo [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] Et si [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erit in [illegible] [illegible] [illegible] minuet [illegible]
[illegible] bona et [illegible] [illegible] sunt male disposite augmentabunt
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disposite [illegible]
bona [illegible] aut [illegible] reparatur mala et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut
bone disposite minuent mala [illegible] significatur [illegible] illud Et [illegible] alie multe
fuerit male disposite augmentabunt illud Et [illegible] alie multe considerationes
[illegible] [illegible] possent [illegible] [illegible] assignari [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] esset tibi magna multiplicitas [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] industria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible]
[illegible] si tibi occurrerunt de quibusdam [illegible] de quibusdam aliis in quar
[illegible] [illegible] quartam [illegible] de quibusdam aliis in quartam [illegible]
[illegible] [illegible] de quibusdam aliis in quartam [illegible] de quibusdam
de quibusdam aliis in quartam [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
aliis in quartam [illegible] seu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
diligenter attendens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

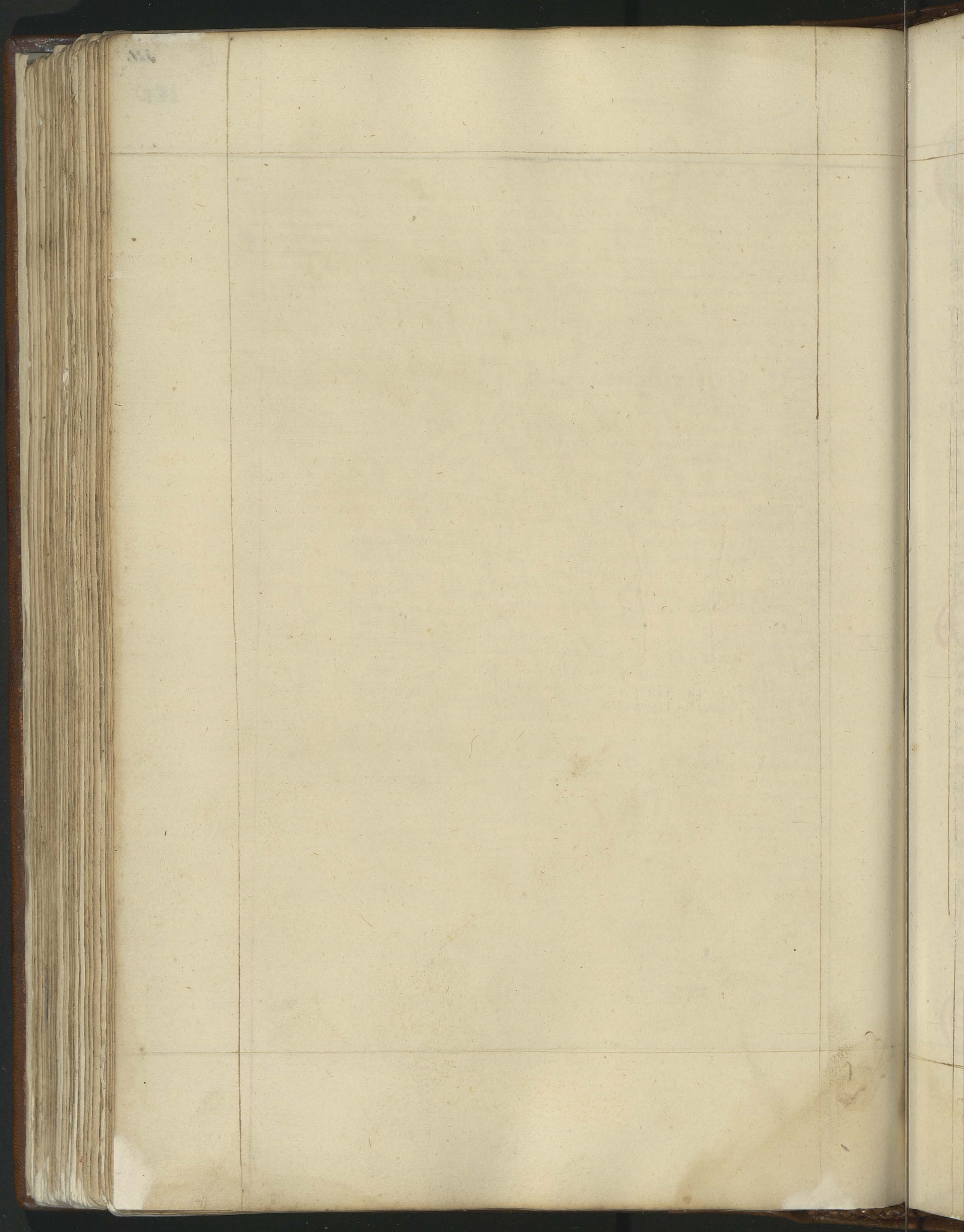

Tractatus sextus de iudiciis

Cum ad astronomie iudicia pervenire intendis. Sit tibi
cure primum considerare utrum ille qui ad te questionem moturus advenerit
conquerat ex intentione an non. prout alias dictum est. Dixi tibi qualiter
tu possis scire utrum ex intentione querat an non licet iam hic licet
tangantur hic quedam que non tangerentur ibi. Nam si dominus ascendentis et dominus hore
fuerit eiusdem triplicitatis vel eiusdem complexionis. vel fuerit idem dominus ascendentis et dominus hore
questio est ex intentione atque radicalis. Si autem fuerit aliter non videtur quod sit ex inten-
tione seu radicalis. nisi forte in casu repentino. Debes ascendens querentis. Et pro-
venire fuit tibi destinatum ad personam que signat rem quesitam. et planeta illi
signo dominantem. et aspectum significatorum coniunctiones quoque fortunarum et malorum ad
significatores per corpus vel per aspectum diligenter attende. et similiter coniunctionem corporalem
planetis impedimentis esse notabilem que dicitur combustio. Vide considerabis utrum significator
querentis vel rei quesite sit in domo sua. vel in quacumque dignitate sua. et
utrum sit liber ab impedimento an non. nec sit in via combusta. Vide utrum
significatores inter quos luna semper est computanda sint in locis fortibus vel debilibus
vel mediocribus. et utrum in principiis domorum an in mediis an in finibus
earum. videbis insuper auxiliatores significatorum atque rebelles eorundem secundum sunt esse
et his omnibus diligenter consideratis potius invenies iudicium. Comprehendes tibi ...
fortune sint bone. mali vero eorum malum iudicabunt. Si autem ceteros fortunas
et malas inveneris iudicium mediocre pretendunt. At si fortune prevaluerint for-
tunium. Si autem mali eorum iudicabis. Considerabis etiam personas querentis. qual-
iter et quemadmodum venerit interrogaturus interrogatum interrogare
queratur interrogatur. an palam. an pallio. et per quas domos utrum per se et per se
querentes et quere. Vide et quicquid fecerit per quamlibet domum quare prefectum per se
super capitulo designatis secundum domorum significata tu habes

Cum iudicare de futuris sit difficillimum. et quod hoc sit verum patet per considerationes
tibi superius assignatas. Nec dixit Ypocras in primo iudicium aut difficile
quare nil difficilius in mundo quam de futuris predicere veritatem ergo quod antequam ad
iudicia pervenias dicam tibi quedam que de his que spectant ad negotium
iudicare sine quibus impossibile fore credo te posse scire iudicare secundum veritatis
intentionem licet superius de his fecerimus tibi aliqua mentionem. Horum ergo te primo scire
que sunt cause perficientes res. et que ipsarum veritatem continent. et que sunt que
prepedire prohibeant ne perficiantur. Et a quibus causis rerum effectus eveniant. et a quibus
veniat earum destructio. et secundum quas contingit eas esse perfectas. et contingit esse
destructas seu prohibitas. Et que faciunt tempus quo debeat perfici. et quo debeat destrui
vel prohiberi antequam iudicare pertractes. Et est officium quod dedit altissimus creator
omnium planetis et signis et ceteris stellis fixis. Et dixit etiam Messahala et alii
plures quod effectus et destructio rerum in hoc modo est sicut fuerit perficiunt. Primus scilicet
ut iungatur dominus ascendentis et dominus rei quesite atque luna simul. Secundus ut si non
iungantur per se significatores sed quod sit alius planeta qui transferat lumen inter eos
quo alio planeta qui sit ponderosior eis et ipsi ambo iungantur ei et committat
cuilibet eorum dispositionem suam illi. cum ipse est qui perficit rem. Et est aliquando quod res
perficitur ad totam voluntatem interrogantis. aliquando perficitur pro parte. quandoque nec ex toto nec
ex parte. Et ego exponam tibi omnia hec ad hoc ut tu melius intelligas et
cognoscas qualiter possis iudicare super rebus tibi occurrentibus. Expositio primi modi

Expositio primi modi. quo res perficitur est ut cum dominus ascendentis et luna in-
gantur cum domino rei quesite tunc perficietur res. Verbi gratia exempla fuit quedam
questio utrum quidam esset acquisiturus quendam prediam quod ipse volebat
emere et fuit ascendens Taurus secundum gradus et Venus in octavo

gradus. et sol in geminis 12 gradibus. et luna in ariete 9 gradibus. Signi-
ficauit itaque dominus ascendentis scilicet venus que ibat ad coniunctionem solis corporalem
et luna que ibat ad coniunctionem solis aspectualem. quod res illa deberet perfici
et perficeretur. si ille qui querebat vellet instare ut perficeretur et maxime quia
sol qui erat significator rei quesite recipiebat lunam de Ariete a sextili
aspectu. et non tantum a sextili. sed esset a quadrato vel opposito dummodo receptio
informaret perficeretur res licet cum difficultate atque sollicitudine sive labore maximo
atque instancia et importunitate

De expositione secundi modi

Expositio secundi modi est ut unus planeta separetur ab altero et iungatur
alteri et committat dispositionem quam acceperat ab illo a quo separatur. ei cui
iungitur. Verbi gratia facta fuit michi questio quod quesiuit quidam utrum
esset habiturus bona cuiusdam sui patrui. qui habebat filias tunc ascendens fuit
scorpio 18 gradus. et mars in eo 20 gradibus. et venus in thauro 12 gradibus. videlicet
vacuus ad oppositum martis. et mercurius in pisce 11 gradibus separatus
a venere aspectu sextili qui fuerat cum ea coniunctus. appropinquabat quia mercurius
qui est eius exaltacio. et committebat ei dispositionem suam. que recipiebat eum de pisce
et committebat eam per sibi alterius aspectu. Et hoc significabat et portabat mercurius marti
patrui. que ipsi veneri et que erat significatrix quod cum iste heres bona bonorum patrui
que commiserat dispositionem suam mercurio. et mercurius portabat istam querentis
qui est signator querentis. quarta quod domus est progenitor patrui scilicet fratris patris
patris et prima est 2a a quarta que fit frater patrui. et significat tunc scilicet huius
quod fieret [canceled] res illa per manum legatoris. qui intromittebat se de ipsa et vi-
detur quod deberet fieri per manum cuiusdam familiaris eius inimici vel eius uxoris si non
moraretur cum eo in domo uxoris eius. Et si non inveniretur iste familiaris fieret
per manum cuiusdam sui fratris querentis. quod si frater non haberet habebat fratrem fieret per manum
cuiusdam propinqui querentis. Et si propinquum non haberet fieret per manum cuiusdam amici
Et si non haberet amicum fieret per manum cuiusdam militis seu familiaris regis et
si tales personae non invenirentur fieret per manum cuiusdam de quo confiderat inimici eius
occulti. Et si non invenirentur iterum talia fierent per manum illius qui significatur domino in
qua erat tunc luna etc.

De expositione tercij modi

Expositio tercij modi est ut cum unus planeta. qui est signator rei quesite non
iungitur domino ascendentis. sed iunguntur ambo alteri qui est ponderosior et com-
mittunt ei virtutem suam ambo. Iste ponderosior perficit rem quesitam. Verbi
gratia quidam quesiuit utrum esset adepturus quandam ecclesiam quam affectabat
et fuit ascendens sagittarius 18 gradibus et iupiter in eo 17 gradibus. et sol qui erat signator
eius ecclesie in geminis 12 gradibus. saturnus in ariete 18 gradibus et uterque iungebatur saturno
et ipse colligebat lumen utriusque. significauit quod colligens utriusque luminis iouis et solis
quod faciebat saturnus. quod res ista perficeretur. et quod iste adipisceretur ecclesiam quesitam cum
sol qui erat dominus 9 domus que significat istam professionem committebat dispositionem
suam saturno. qui recipiebat eum de sua exaltacione. et saturnus mandabat et
committebat rem quesitam Ioui que committebat ei a parte et eo magis perficeretur
res si querens peteret rem quesitam a patre suo cum si peteret eam per se quia
licet ipse iungeretur sibi alterius aspectu non tamen recipiebat eum cum receptione perfecta saturnus
quia non recipiebat eum nisi de triplicitate. Et videbatur quod esset iste primus manus
perficeretur res fratris querentis quod si non haberet fratrem esset frater cuiusdam qui fingebat
se diligere ipsum. tamen non diligeret. Et si non esset iste talis esset filius cuiusdam sui
amici. Et si non inveniretur iste talis esset famulus cuiusdam magnatis. Et si non inve-
niretur iste talis esset quidam inimicus ecclesie. Et si non inveniretur ille inimicus ecclesie
esset auus filij querentis. Et si non haberet filium vel filiam non haberet amicum esset
quidam inimicus occultus patris querentis. quod si non haberet patrem querens vel pater non

sunt tunc inimici articuli tunc per quendam modum symoniacum. et iste modus perficiendi res est durabilis etc.

Est et alius modus perficiendi res, qui potest dici quod cum subalternus precedit qui non cum durabilis nec perfectus sed ut si duo planete iungantur alter pandit fiori se et committat illi dispositionem suam atque virtute sicut sextum cum de Ioue et de sole quo coniunxerint virtute sanus et iste ponderator qui recipit dispositionem fuit impeditus scilicet tardus vel retrogradus aut combustus vel iunctus malis qui eum impediant vel fuit obsessus a malis. dico quod posset perficere rem et aliquid perficiat ea si postquam fuit directa et perfecta destruitur et non remanet in sua perfectione. unde potes ita indicare illi qui te interrogabat. videlicet quod res ista perficietur. sed destruetur postquam fuit perfecta etc.

De quibusdam aliis articulis rerum que perficiuntur

Accidit aliquid aliquibus aliud in rebus que perficiuntur scilicet quod quedam fiunt cum difficultate atque duricia et labore ac involutione maxima. quedam fiunt cum levitate, quedam fiunt cum petitione atque importunitate, quedam fiunt sine petitione atque aliqua gravitatate ymmo veniunt volenti inexcogitate et sine quovis labore etc.

De hiis que veniunt leviter

Ille que veniunt et sine petitione atque gravitate ut inestimate sunt quando domini ascendentis sive significator querentis et significator rei quesite iunguntur a trino vel sextili aspectu et non receptione / etiam de isto etc.

De hiis que fiunt leviter

Ille vero que fiunt leviter et sine petitione licet non habeatur de eis spes ut fiant sunt quando domini ascendentis iungitur cum domino rei quesite a trino aspectu sine receptione vel a sextili cum receptione etc.

De hiis que fiunt cum petitione

Ille que fiunt cum petitione atque studio querentis sunt. quando significator querentis iungitur cum significatore rei quesite a quarto aspectu cum receptione vel a sextili sine receptione etc. De hiis que fiunt cum petitione atque studio

Ille que fiunt cum petitione atque studio et instancia et labore magno et importunitate sunt quando significator querentis iungitur cum significatore rei quesite ab oppositione vel receptione vel a quarto aspectu sine receptione etc.

De hiis que fiunt cum labore vix perficiuntur

Ille que fiunt cum labore maximo et instancia et petitione atque studio et angustia et anxietate spiritus ac tristicia et quasi post desperationem post fatigationem amicorum et consanguineorum. et tamen vix aut nunquam perficiuntur / et si perfecte fuerint diuturnius tardabit earum effectus et erit cum expensis sunt iste in quibus dominus ascendentis aut luna et dominus rei quesite iunguntur ab oppositione sine receptione

Quando res quam aliquis petit sine ipsius petitione

Et est alius modus ut perficiatur res. quam aliquis ipse intendit. et est levior omnibus aliis modis supradictis scilicet ut iungatur perfectae illius rei significatori optantis eam a sextili aspectu cum receptione vel a trino sine receptione vel cum receptione. vel fuit significator rei in ascendente vel in domo sive illud pro quo res affectatur videlicet in integitas de cinnitive corporali vel de appetitibus. tunc enim fit res levissime etc.

Quando res que petitur est magistratus vel dignitas

Si quidem res que petitur fuerit magistralis vel dignitas laycalis quod speratur ab aliquo huius speratur quod interrogaveris a rege vel ab aliquo suo domino. sunt quod significator rei coniuncte in ascendente vel fuit iunctus domino ascendentis vel cum luna ex trino vel sextili aspectu vel corporaliter. et cum receptione scilicet quod perficiatur res concepta absque petitione sua vel aliena per ipso etc.

Quando res aliqua speratur ab aliquo magnate

Et si sperarunt aliquis aliqua ab aliquo qui sit infra regem vel ab aliquo amico suo vel a domino alicuius terre vel similibus fuit res ista et veniat fortuito casu etc. Quando non inveniunt coniunctio vel aspectus

8 Si aut non fuerit inter eos coniunctio vel aspectus. sed fuerit translatio luminis fiet res per manus legatorum qui de ipsa ut perficiatur se intromittent

Ad secundum vero qui sunt illi legati, queratur a domo cuius dominus fuerit significator significator
tertie vel a cardinibus in quibus eas inveneris sicut dictum est tibi satis. Considera etiam tercia
tunc affectantis rem vel eius a querente diversa fuerit quod nulla concordat vel signat
illi qui distinunt inter eos veniunt aperte affectantem rem et deciis qualia et de-
rem signat quod incipiat rem aperte rei vel ab illis qui possunt perficere et facere perfecte
ipse fuerit dominus, vide tunc que propinque significantur per illas domos que sunt per domos quare
sunt sit familiaris sive frater vel vicinus sive pater vel filius vel similis vel propinquus
vel eius familiaris vel religiosus vel rex vel rector sive amicus vel inimicus
occultus. Et dico tibi primum quod licet ego dixerim quod res perficiatur per aspectum trinum vel
a domino rei aspectu sextili perpetue ipsa potius vel licet videatur dominus aspectu vel luna aspicitur
a domino ascendentis vel a luna sit detrimentum aspicientis non perficitur res aspicitur
aspectu sextili vel trino. Verbi gratia ascendens fuit leo et fuit res celeste sit
mo(n)s vere perficere cum non est mercurius et sol fuerint sine luna quod de mate
meli(us) de ariete qui est detrimentum saturni licet aspectu quidem que sive
receptor. non tamen perficiet saturnus rem immo impediet eam ut non perficiatur si est
non solum impediet eam immo nititur eam destruere si potest, et si iungatur ei de cancro
vel de leone idem faciet cum utrique eorum est contrarius. Similiter si iungatur tunc significator
dominus rei aut luna soli de libra que est eius descensio vel de aquario cum
est eius contrarium quia tunc sol non recipit aliquid eorum et destruet rem et non permittet
eam perfici. vel si iungatur veneri de scorpione vel ariete vel de virgine aut iovi
de capricorno vel de geminis aut virgine et ita intelligas de detrimento cuiuslibet planete
nec valet tunc aliquis aspectus nisi receptio interveniat que frangit malitiam
istam. Et illud idem intelligas si iungatur significator aut luna planete qui sit in
detrimento ipsius significatoris aut lune ut si fuerit mercurius significator et iungatur planete
qui sit in sagittario vel pisce. vel iungatur luna planete qui sit in scorpione vel
capricorno sive iungatur planeta planete alicui contrario in sua descensione vel ille
qui est in descensione alterius. vel iungatur illi cuius est descensio semper nititur destruere
rem et annichilare ipsam. Est etiam aliud quod immittit timorem in rebus ut si planeta
qui est significator rei sit in fortuna ut credat rem debere perfici et perficitur & vel eius opponitur
quod timet querens ne aliquod gravamen eveniat sibi eveniat unde vellet potius
quod non perficeretur. Sed si fuerit aspectus trinus vel sextilis tunc receptus erit tutius, si
aut sine receptione non erit ita malum pro isto qui timebat licet non sit ita bene
tutum sicut vellet querens. Preterea si fuerit significator querentis et significator rei quesite
idem planeta pro pluribus accidit nisi fuerit receptus in loco in quo fuerit significat quod res
non perficietur. Si vero fuerit receptus significat quod res debeat perfici perfectione bona nisi ille
qui recepit eum sit impeditus casu vel combustione vel retrogradatione. quia licet fiat
non perficietur ita bona perfectione sicut quod non est impeditus. Est etiam aliud ut planete
significatores inveniantur ad perficiendum res sicut ut signa conveniant in natura planetis
et adveniant eis et exhibeant illis sua testimonia. Et dixit Zael quod omnis questio
ascendens sit signum fixum vel commune ascendens intelligo debere duplificari secundum dispositionem
perseverare incipiens a prima domo usque ad 12 et anguli non sint remoti sed firmi
sicut est ut sit 10 domus 10 signum ab ascendente ita quod non sit 10 domus 9 signum ab
ascendente et 4 domus sit 3m signum ab ascendente

Capitulum 3m quibus significatur res fieri utrum debeat perfici

Ut autem tempore similiter que sunt signata quibus fiunt res utrum debeant perfici
an non. Memorare primum est ascendens domini ascendentis. Secundum est luna quecumque
modo alias dixi quoniam ipsa est particeps omnis rei. Tertium est planeta significans
rem quesitam qui quando fuerint iuncti omnes sunt sibi effectum rei debito in omnibus
significatibus res. et semper sis memor duplicitatis ascendentis sicut dixi tibi nunc
Si vero duo eorum scilicet ascendens domini ascendentis et dominus rei vel luna et dominus rei

quesite simul iuncti fuerint significat quod res fiat pro duabus partibus. Atque si unus ex eis tantum
fuit testificatus significat quod perficietur quantum res quesita pro tertia parte. Intellige hoc
in rebus que suscipiunt participacionem cum si est res que non possit partiri aut de
toto fiet aut de toto non fiet. Si autem in rebus que partiuntur habueris duas de
predictis testimoniis erit tercia de toto effectum rei quesite. Si quidem tamen unum de
hiis habueris vix aut nunquam possit perfici. Si si perficietur fiet cum difficultate atque tar-
ditate nimia et labore maiora et involucrum sicut matrimonium quod aut de toto
fit aut de toto non fit et filia si matrimonium dico fuit vel fecit unitum. Nam
si fuerint plura matrimonia sic aliquid fit quod contingit de pluribus mulieribus et pluribus
viris. Vel si querat aliquis pro se et pro patre vel fratre vel filio vel aliquo alio. Tunc
enim potest quedam de eis perfici et quedam non perfici secundum quod tu videre signa
et testimonia occurrentia in questione. Et sunt consideranda in qualibet re ista
tria testimonia vel signa que si omnia fuerint salva sine dubio perficietur
quantum queritur res de toto. Salui enim erunt significatores cum fuerint liberi
a combustione casu retrogradatione a quadrato aspectu et oppositione malorum et eorum
obsessione atque a corporali coniunctione eorum duorum scilicet ascendentis et lune et domini rei
quesite quod raro contingit. Et si videris quod ipsi fuerint salvi fiunt recepti
et si fiunt recepti ab infortuniis aliquo modo aspectu perficietur res et ad bonum
Si vero fuerint recepti a fortunis tunc augmentabitur bonum ita quod quasi
nesciet quod querens melius petere non credet quod ita perfici possit res quam petet
Nec abicias hec verba que competunt in omni re et faciunt ad omnes questiones
et ad omnem rem quam aliquis intendit facere. Computatis tamen stellis fixis
iuvantibus vel nocentibus prout in capitulis de ipsis loquentibus invenientur
Et sic est finis huius ~~t~~ tractatus etc.

Epistola Mechsalach

Incipit epistola Mechsalach in rebus eclipsis lune et in coniunctionibus planetarum
ac revolutionibus annorum breviter elucidata. Et sunt in ea 12 capitula. Primum
capitulum est de virtute circuli et stellarum et qualiter operantur in hoc seculo. Secundum tamen
de diversitate vestigii id est operis stellarum in plagis terre. Tercium tamen in signis et in
nativitatibus eorum calidis et frigidis. Et que sunt ex eis fixa et que mobilia
diurna vel nocturna. Quartum tamen in revolutione annorum. Quintum tamen in eclipsi
lune et in eius significatione. Sextum tamen in mutatione temporum per mutationem planetarum
in regnis planetarum ponderosorum. Septimum tamen in eclipsi solis et eius significatione.
Octavum in oppositione planetarum et eius spacii. Nonum in coniunctione planetarum superiorum. Decimum
tamen in coniunctione maiori. Undecimum tamen in coniunctione media. Duodecimum
in coniunctione minori.

Primum capitulum est de virtute circuli stellarum et qualiter operantur in hoc mundo. Dixit
Mechsalach: quia Deus altissimus fecit terram ad similitudinem
altitudinis in virtute eius volubilem, et posuit terram fixam ipse et fecit eam
in medio circuli non declinantem ad dextram neque ad sinistram, et immobilem,
mobilia id est fecit ea moveri per motum id est planetarum. Caput vero draconis et ...
et universe stelle operantur a planetis in operibus suis aut naturis ... et signa
planete in hoc modo lapidis magnetis et ferro, quia sicut lapis ... ad
per notabilem longitudinem, ita deus causam et universa que sunt super terram tamen
a motu planetarum et univer...orum que sunt super terram ... sine
impedimento ... ut destructio ... ferro ... et signa
earum ... rei ... a motibus planetarum in operibus
... suo ... et quia videns
... et hoc tamen significationem quod fortuna aut infortuna fiat ... et ...
eorum qui patiuntur fortunatorum et infortunatorum. Et hoc totum nutu dei est
opus stellarum

Capitulum secundum

Capitulum secundum in diversitate operis stellarum in plagis terre. Scito quod
opus diversum planetarum secundum diversitatem climatum est ... in quibus sunt
tibi fiunt quidam planete fortuna et quidam infortuna. Quidam mali in
alio climate diversis ordinibus. Et ... omnis singularis ...
climatum aut regionum ut regionum Ethiopum apud quam est ... calor et ...
... apud quos est frigus ... Et ... planete ...
Ethiopie frigida ... et ... eorum ...
... eorum ... et ... eorum ...
... climatum aut regionum aut aeris, et scito quod astrorum sit ...
et quod est dignus ... potuit ... planete ut sunt revolutiones
annorum et eclipses et horum omnium ... et hoc non fit nisi ...
naturam et quicquid ... et de regionibus et provinciis et ...
rebus. Etiam hoc ... in libris ...
breviter et modo ... cum dei auxilio ... parte ...

Capitulum tercium

Capitulum tercium in nativitatibus superiorum signorum. Signa sunt 12. In unoquoque
signo sunt 30 gradus, 60 minuta ... et in unoquoque minuto 60 secunda et usque ad
... et sunt eis significationes super ignem et aerem, aquam et terram. Nam tria
... ignea [aries] [leo] et [sagittarius]. Et tria terrea omnia ... [capricornus] et [virgo] ...
aerea [gemini] [libra] et [aquarius] et tria aquatica [cancer] [scorpius] et [pisces].
Signa ... ignea et aerea calida sunt et aquatica frigida ... et
... Et scito quod omnia ... calida sunt masculina ... et frigida feminina ... et sunt omnia diurna et feminina nocturna. Et fixa ...
... mobilia in quibus mutatur tempus que sunt [aries] [cancer] [libra] et ...
Et ... fixa in quibus figitur tempus que sunt omnia ... [taurus] [leo] ... et ...
sunt ... in quibus ... duo tempora que sunt [gemini] [virgo] [sagittarius] et [pisces]. Hec sunt
nativitates superiorum

Quartum tamen in revolutione annorum

Cum volueris scire quid accidat in anno de pluviis et ventis et
... figuram hora introitus solis in [aries] in primo puncto ...

planetas ad eandem horam et scita figura quarta quinis eorum posuit qui si fuerint
bona aptabitur tempus. Si vero fuerint mali et impediti erit mundus corruptus et
similiter fiat in quartis anni et in mensibus eius. Et scito quod planete plures coniuncti
fuerint in signis aquaticis in revolutione anni significabunt multitudinem pluvie. Et
in signis igneis significabunt superfluitatem caloris et siccitatem et huius sterilitatem et aeris
multitudinem et ventorum. Et in terreis significabunt gelu atque nives. Et in quartis anni
cum fuerint planete in signis frigidis significabunt quantitatem frigoris et diminutionem caloris.
Scito quod cum coniuncti fuerint Saturnus et Mars et Jupiter et non aspexerint eos bone significabunt multitudinem
guerre et destructionem mundi. Et ita cum fuerint Mars et Saturnus quarte estivalis et
fuerit in capite draconis significat multitudinem pluviarum et pestilentiarum. Et
scias quod quantitas siccitatis et huius sterilitatis vel penurie annone non fit nisi
ex [illegible] planete in signis igneis intellige hoc et proba secundum quod dixi tibi et
invenias si deus voluerit etc.

Capitulum quintum in eclipsi lune et eius esse

Dixit Mesehalach quod tu considera eclipses anni tam lunares quam solares
et scire ascendens mensis eclipsis. Et cum qui preferunt eius aspecti et eius
figure quod si fuerint mali significabunt impedimentum et destructionem. Si vero fuerint boni significabunt
aptationem. Et scito quod eclipsis lune cum fuerit in signis frigidis significat gravitatem
frigoris et in aquaticis inmensitatem pluviarum et ad tempus si fuerit hiems.
Si vero estas significat temperamentum aeris intellige et proba. Cetera intelligis
quod cum bone aspexerint lunam et receperint eam erit significatio in his que significant prosperitatem
bonum et prosperum etc.

Capitulum sextum

Capitulum sextum in mutationibus temporum et in permutationibus planetarum in signis
et ponderibus. Dixit Mesehala cum volueris scire varietatem super rectorem
corruptibilis disposicionis scito status planetarum ponderorum ubi fuerint calida vel
frigida. Que si fuerint calida significabunt calorem in estate et temperamentum vel
in hieme. Et si fuerint in signis frigidis significabunt frigus in hieme et temperamentum aeris
cum in estate. Et similiter cum coniuncti fuerint planete in signis aquaticis significabunt pluvias
magnas superfluas et aeris corruptionem propter casum pluviarum in hieme et temperamentum
aeris ac multitudinem roris in estate. Et secundum hoc proba quia non errabis. Planete
autem ponderosi sunt Saturnus Jupiter et Mars. Deinde quod eis applicant solem. Scito quod — *non bene*
deinde quod planete ponderosi cum fuerint in directo atque retrogradatione significabunt siccitatem
aeris et huius sterilitatem. Cum fuerint vero elongati ab ea significabunt multitudinem pluviarum.
Volo intelligi proprietatem ut sunt in signis. Et per longinquitatem mediationem scito
quod ut planete ponderosi cum fuerint omnes orientales significabunt siccitatem et
fuerint omnes occidentales significabunt multitudinem pluviarum in hieme. Et temperamentum
cum aeris in estate. Et similiter in ultima significabunt aptationem aeris in hieme siccitatem
in estate etc.

Capitulum septimum

Capitulum septimum in eclipsi solis et in eius significatione. Dixit Mesehalach
scito quod in eclipsi solis non potest fieri quin sequitur aliquod magnum accidens
secundum quantitatem eclipsis a principio hoc est ut sit ex quarta corporis. Et in scientia autem
eorum que accidunt de eclipsi solis est ut scias ascendens medie eclipsis et planetas
vincentes super signum eclipsis quia si fuerint mali significabunt malum et defunctum et
mortem regum atque destructionem. Et si fuerint bone significabunt bonum vel aptationem
esse rerum. Et scias quod eclipsis solis cum fuerit in Ariete significabit initium rerum regum
et additamentum sine huius sterilitate atque fame. Et ita in reliquis signis igneis.
In aquaticis autem significat multitudinem pluviarum vel defunctum ab eis intellige quod
quod bone cum aspexerint minuent malum. Mali vero cum aspexerint amplificabunt
eum et minuet bonum. Scito etiam quod cum sol et luna fuerint hileth vel alcocoden
alicuius et obscurabitur obscuratus fuerit significabit ei cuius fuerint hileth et alcocoden
periculum magnum vel infirmitatem gravem nisi aspexerint bone.

Capitulum octavum in [illegible] planetarum et eorum effectu

Dixit Mesehalach [illegible] planetarum significat accidentia temporis mundi

et eius res que sunt comparatur tempore ○ ipsorum planetarum altiorum et inferiorum quia
Que significant dona et bonum effectum si vincit vicerit super figuram ○
Si vero mali vicerint significabunt malum et effectum mali Nonus scias quod si coniuncti
fuerint in angulo ipsorum significant detrimentum multis secundum statum eius signi
et hec si fuerit ○ in signis aquaticis significabit detrimentum pluviarum et ex
in terreis signis Si autem coniuncti fuerint in signis femineis significabunt pestilentiam
et mortem feminei sexus animalium atque ita dico de masculinis Et scito
quod coniunctiones et eclipses luminarium si fuerint in signis immobilibus significabunt
immobilitatem et eius detrimentum Et si fuerint in signis mobilibus significabunt
paucitatem durabilitatis mali et illius detrimenti Si vero fuerint in signis communibus
significabunt mediocre malum et hec dicuntur de bono

Capitulum nonum in ○ planetarum superiorum

Dixit Methsalach Scito quod res mirabiles atque miraculose accidunt de
○ planetarum superiorum et hec fit propter tarditatem motus ipsorum Cumque coniuncti
fuerint ipsi 3 in uno termino vel facie et apparuerit eas ○ significabunt destructionem
sectarum et regionum et eorum mutationem et res magnas secundum quantitatem fortiorum
quorumdam climatum et res magnas et magis si auxiliatores fuerint eis alii
planete inferiores et si fuerint mali significabit malum atque tribulationem Intellige scias quod
cum coniuncti fuerint in exaltationibus eorum significabunt bonum et aptationem
temporis et multitudinem coniunctionum bellorum et de mutationem maiestatum Si vero coniuncti
fuerint in domibus suis significant detrimentum et sterilitatem et sterilitate terre atque famem
nisi sit ○ Et nota quod cum coniuncti fuerint in signo igneo significabunt terre
sterilitatem et in signo aereo plurimam multitudinem et in signo aereo significabunt fortitudinem
ventorum et in signo terreo significabunt superfluitatem frigoris atque detrimenti Et cum
coniuncti fuerint in signis masculinis significabit detrimentum animalium masculinorum et cetera
de femineis et cetera

Capitulum decimum in ○ maior

Dixit Methsala Jam narravimus quod res particulares accidunt ad ○
maiorem que est ○ superiorum planetarum Sed cum his planetis superioribus alie
coniunctiones sunt et alia acta ○ nam ♄ et ♃ est ○ maxima
et hec post acta et post aut de ea dicemus Aspice igitur ascendens et planetas
horum ○ eorum et quis eorum dominatur in figura quia si fuerit ⊕ significabit
bonum et aptationem temporis Et si fuerit malus significabit detrimentum et paucitatem terre
sterilitatem atque mortalitatem Scito ergo quod cum ♄ fuerit fortior ♄ significat
detrimentum atque periculum Et scito quod ○ eorum in signis igneis atque aereis
significant paucitatem et sterilitatem terre eius coniunctionis et in terreis destructionem seminum
et famem In aquaticis vero significant inundationes pluviarum et pestilentias et cetera
sed propter impedimentum Si dominus fuerit fortunati significabit augmentationem
bonorum in omnibus eorum sermonibus et mali eorum diminutionem Et propterea quod
de ○ cum ascendens fuerit in aliquo angulorum et maxime medii celi significabit
applicationem regis vel prophete de parte cuiuslibet regni Si vero fuerit ipsius regni ⊕ cum
et dominus eius boni esse significabit hoc enim illius triumphum et durationem Si vero
fuerit impeditum regnum et dominus eius significabit eius initium atque destructionem et erit
○ incidenda per annos eius et cum aliis coniunctionibus notis quas alibi
commutavimus et cetera

Capitulum 11m in ○ media

Dixit Methsala ○ media est ○ ♂ et ♄ et hec significat acta
bellorum atque destructionum Cumque volueris scire acta hec eius Scito de
vincentibus de figura eorum ○ quia si fuerit ⊕ significabit bonum et aptationem esse
Et si fuerit malus significabit malum et eius incrementum Scias et quod ○ eorum
in signis humanis significabit multitudinem infirmitatum eorum et ○ eorum in aliquo
angulorum annum significat in qualitate durum vel regum et multitudine et durabili

res denotat magna alia vite et ☽ coniuncta in signis igneis post pariter
et terre sterilitatem et ☽ coniuncta in signis aereis post ventos et ☽ coniuncta in signis
aquaticis post multitudinem pluviarum et ☽ coniuncta in signis frigoris gelu et
nivem et frigoris multitudinem. Scias ergo quod ⊕ cum apposuerit minuet malum
et mali augebit prout quemadmodum narravi tibi et iniciaciones si eius volunt

Dixit Methsela Capitulum 12m in ☽ inori
agria que fuit cum ventis et pluvijs et corruptione aeris atque terre.
Si autem vicerit in coniunctione ☽ ⊕ stabit bona. Si autem vicerit malus stabit
malum. Et scito quod ♂ et ♄ cum coniuncti fuerint in ascendente anni vel in angulo
angulorum stabit commotio et disruptio regni nisi apposuerit ⊕ que dicta
est quoniam quotienscumque fuerit ⊕ cum malo apponet nam fortasse coniunctio
coniunctus fuerit malus malo superabundabit malum nisi is qui posuerit ☽. Et cum
sit ⊕ integre hoc est de ultimis coniunctionibus que perutilis in hoc libro et de occasione
scientie astrorum. Et sic perfectus est liber Methsela translatus a Johanne
Johanne Hispanensi de Arabico in latinum sub laude deo et auxilio
Explicit tractatus Methsala duodecim capitulorum finitus per M. P. & C.

Sequitur alius tractatus

Invenimus in Albumazari et Alchabizi et consimilibus libris de plateis
et tenebris et signorum et motuum et Alchazibi et consimilibus libris de planetis
coniunctionibus super nos in hoc modo diffusius superceleste in natura fortune et astra
dispendendum et mutandum super corpora superceleste tractatum fuit. Et nunc propter
hec inferiora subiecta celo subdicto disposita virtutibus et effectibus super
quedam pauca sub compendio dicemus et elementa et effectibus super
super ipsa elementa et de his que in mundo. Et per super ipsa elementata
tanta animata significatores celestes qui sunt in fortitudine super corpora effectibus
sunt. Calida itaque per calores elementorum super elementa
augent calores. Et frigiditates utpote aque et terre diminuunt sicut per contrarium.
Frigida et sicca superceleste frigiditatem elementorum augent frigiditates ut igni et aere
utriusque congelando ea et calores diminuunt calores. Exemplum quod
corrumpit et humidite ut hoc palam cum est quod ipsa super
vt in estate et vere et hieme hiis fortis et effectus cum ipsa est super magis
in frigidis ipsa frigida et hoc magis in calidis et pluribus
sedibus vnde diuersis. Et per climata hec sunt effectus. Et itaque
clima articale clima australe clima occidentale et pars mundi
calida celestia in locis orientalibus et australibus et clima ut utpote
occidentalibus et aliis magis prope effectus exercent et ipsa frigida ipsa
ipsa celestia quod per ipsa exercent super orientalia et mutant in locis
que extra sunt australia super partes australes super partes orientales. Et
super alias partes sunt et effectus. Amplius est secundum certos partes et
quedam sunt climata hec que zone sunt plage hec secundum alias partes
ut vij quarte 2 orientem ut fecerit super nimium prohibet a partibus
propter superabundantiam calores sunt inhabitabiles frigus et in media
partes vero inter ipsas habitabiles. In ipsis hec plage. Et que medie
ipsa calida celestia et in ipsis propter frigiditatem propter calorem
et contrario ipsa frigida magis in frigidis et magis in calidis efficit
atque in tempore hec in partibus frigidis. Amplius et in hac terra habitabilis
hec que est citra mare mediterraneum versus polum arcticum
disposita septem climata secundum ipsos planetas sunt distincta
et secundum eorum ordinem disposita et singula singulis appropriata utpote
primum clima citra mare mediterraneum ipsi ♄ primo et superiori

Spetia et 2m 4 et de aliis provinciis ut in talibus climatibus et in ipsis constellationibus
clarent et magis spetiam in suo climate sibi appropriato poterunt et apparere quod
est alicuius sunt sidera et effectus efficit et manifestat et hoc ideo
et lumina horum climatum Alfraganus et alii astrologie doctores de-
clarant. Unde et in hiis climatibus seu extra ea que orta sunt loca
utpote calida et arida et humida quedam aliis calida ut Ethiopia
Indica et loca in eis congelata ac frigida alia frigida ut Tartaria Norwegia
et loca in ipsis contenta et etc. diversimode ut hic subsphere salse et
humide sunt quedam aliis fetida et turbida et que omnia sunt quedam aliis suavia
et omnia aliis [illegible] et ipsa quando terra temporalia particularia concludunt sunt:
sunt generata et in hoc loca terrestria consilia assequuntur et obediunt magis
operantur quam super eis contraria et resistentia. [illegible] celestia mandata decrevit
Consequenter vero est attendendum quod celum super ipsa [illegible] lapides et metalla que
de minoribus numerum numeri sunt [illegible] et operantur
que sunt ipsis celestibus [illegible] et inferiora [illegible] sunt et operantur
et super ipsa que sibi sunt contraria et discordancia in [illegible] super [illegible]
et rubinum qui videntur talia esse talia celestia. Et super cristallum et
super quosdam lapides frigide nature [illegible] et super alios effectus et [illegible]
sunt petre et super metalla [illegible] super aurum quod est talium. Et
[illegible] super ferrum quod est [illegible] in quo metallorum sunt et effectus [illegible] et
super alios ut [illegible] super argentum et [illegible] super plumbum seu stannum [illegible] super
[illegible] ut [illegible] super cuprum seu calibem et 24 super eis [illegible]
arte alchimie [illegible] naturis suorum planetarum [illegible] reliqua me-
talla ut aurum [illegible] [illegible] et [illegible] reliquorum
[illegible] in [illegible] et [illegible] sunt aurum
[illegible] nature [illegible] et [illegible] et super [illegible]
[illegible] diuturnis [illegible] [illegible] [illegible]
Preterea vero est ut quod [illegible] [illegible] ipsa [illegible] [illegible]
[illegible] vegetabilibus utpote [illegible] [illegible] ut
et sicut ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et super [illegible] [illegible]
[illegible] sibi consilibus [illegible] et super [illegible] ut [illegible]
[illegible] aliis quod hic [illegible] ab eis [illegible] ut [illegible]
et floribus et fructibus [illegible] Amplius celum [illegible] et [illegible] et [illegible] et am-
[illegible] sibi [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] in ipsis [illegible]
[illegible] et [illegible] et proprie [illegible] [illegible] et omnibus et [illegible]
[illegible] utpote [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
et [illegible] celum [illegible] et aliis [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et aliis [illegible]
[illegible] veluti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] rapina [illegible] seu aliter nature [illegible] [illegible]
[illegible] signorum ut [illegible] et [illegible] [illegible] nature
[illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] sanguinis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Consequenter celum [illegible] ipsa bona [illegible] proprie [illegible]
et [illegible] extra [illegible] sue [illegible] sunt in [illegible]
esse seu [illegible] aut [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] super ipsa aliter [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] in [illegible] signo
[illegible] in quo est ymago [illegible] [illegible] ut [illegible] in signo
[illegible] in quo est ymago [illegible] [illegible] [illegible]
super [illegible] Consequenter et in aliis [illegible] celum [illegible]
[illegible] [illegible] Et [illegible] ipsa [illegible] in [illegible] esse sue
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] naturaliter [illegible]

Nam solum super aliud descendit celestis potestas. Sed etiam super vehiculum et
super eleuata materia atque super ipsa nota electa ut supra memoratum
est quod Sed cum quinque [illegible] orbes in quibusdam temporibus est aer secundum diversitates suas
proprietates et in aliis temporibus aer substantias suas in proprietatibus sicut in
2o in diversis locis et partibus suum [illegible] prouenitur alterantur alterationum
magnetis hic et 2o diversa operando et talia in inferiora influentia per
celestem virtutem occultam sequuntur alterationem.
Dicimus ergo quod vulgo est notum quod quilibet ipsa septimana ut supra
memoratum est de partibus corporis aliis et precipue hominis
specie prohibentur ut caput et omnino collo et guttur ut supra
dictum est quod pater est quod quilibet ipsa constitutio seu partes possunt in diversis
temporibus ipsius corporis alias seu [illegible] ipsius corporis vero ipsas partes disponendo
et aptando per generationem ipsius [illegible] in utero matris ad ipsum corpus
comparatum valet sicut in primo mense per generationem disponit constitutionem
corporis [illegible] ut non fiunt ossa et nervi et huiusmodi solida membra
[illegible] in 2o mense [illegible] corporis ut [illegible] fiant medulle
[illegible] et cor et vene et huiusmodi cetera et [illegible] [illegible] in
[illegible] mense [illegible] humores ut infundantur in partes venis et
precipue [illegible] et [illegible] pellis et huiusmodi colorata per hoc in [illegible]
mense [illegible] et arterias et huiusmodi [illegible] et a creatore
infunditur anima de hinc in 7o mense [illegible] et [illegible]
membra [illegible] Et in 6to mense [illegible] linguam et [illegible]
arterias et huiusmodi [illegible] disponit [illegible] in [illegible] mense
ipsa [illegible] et ea que in ipsa sunt [illegible] et [illegible] mensibus
[illegible] ipsius [illegible] non nascitur [illegible]
[illegible] ad [illegible] mensibus et ad [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] ipsius [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] in [illegible]
[illegible] et [illegible] supra [illegible]
[illegible] que vocata est et hic [illegible] super [illegible]
[illegible] super omnia membra sunt partes corporis que disponunt ipsi
planete in utero matris [illegible] et durationem
per [illegible] ipsius corporis [illegible] super ossa et [illegible]
super venas cor atque medullas et super alias planetas
et membra [illegible] ipsa [illegible] temporibus
[illegible] possunt in [illegible] ipsius aliis in bono esse fuerit vel malo
[illegible] corporis partes seu membra [illegible]
bono esse vel malo [illegible] et 2o quod ipsa partes in temporibus [illegible]
membra [illegible] possunt et etiam in tempore nativitatis ipsius aliis [illegible] sunt
membra [illegible] vel [illegible] fuerunt [illegible] et [illegible]
[illegible] in vita alio natura [illegible] ipsa membra [illegible]
aut deteriora.
Verum etiam [illegible] est [illegible] in tempore [illegible] in hora nativitatis
[illegible] qui [illegible] in [illegible] et precipue
in [illegible] et durationem super ipsius nativitatem in
vita sua [illegible] ad vitam et mortem [illegible] et [illegible]
[illegible] naturam [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et huiusmodi [illegible]
alia [illegible] et [illegible] ab hora nativitatis [illegible] nativitatis
usque ad finem vite sue [illegible] sue [illegible] planete
[illegible] vite seu [illegible] seu 2o [illegible] possunt
et disponunt [illegible] Luna [illegible] annis et [illegible] Venus [illegible] et [illegible]

☉ 19 et deinde ♂ 15 et deinceps ♃ 12 et deinde ♄ usque ad finem vite
Intelligendum quod tempore celestis circuli vel regis et rectoris per quem utique quemadmodum
super diversa membra corporis tenet et super diversos humores corporis
participatur et dicatur sunt. Quod enim quatuor sunt humores, sanguis, colera,
flegma et melancolia. Et duo eorum sunt calida et 2 frigida. Calida
quidem sanguis et colera, frigida fleuma et melancolia. Et 2 humida ut
sanguis et fleuma. et 2 sicca ut colera et melancolia. Prefata corpora
celestia tamen per eorum rectores calida preficiunt humoribus et frigida
frigidis et sicca siccis et humida humidis. Cum ergo ipsa celestia in
quibus harum qualitatum superabundancium seu nimium intensa fuerint
aut defecerint seu minus remissa fuerint aut eciam mediocriter se ha-
buerint propterea et ipsi humores in corporibus hec corpora regendi gratia (?)
dum inter se in tempore nimis fluidi multiplicantur et intendunt ipsi calidi
humores. Inde calidi morbi ut febres et colere ydropisis et frigidi
grauantur contra complexionem et superalys (?) intendunt. Et econtra sunt frigidi (?)

Modo volo apponere virtutes figurarum 12 signorum nec faciam
descendere super eas virtutes demonum ceteri atque consuetudines
propterea secundum quam fiat. Quomodo fiat. et loca stellarum tempore operationis
Et nominavi hunc librum electum secretum secretorum. Et sunt secreta
electa miraculosa in natura ad sustentationem. et quamvis ea non sint se (?) [illegible]
nisi in scientia celi nec sit tractatus. Huius [illegible] tempore infirmitatis
propter hoc fuerit necesse est ymagines ad curandum morbos. et hoc parauit
nobis altissimus fabricator

Signum Arietis sive figura fiet forma [illegible] sive per ligna
et sua proprietas prodest ad omnes infirmitates capitis que fiunt causa
frigiditatis vel caloris. Sciendum si non est operatum cum ☉ est in 1 gradu
vel in 3° vel in 10 ♈ et eius figura non est facienda nisi in
illo tempore quo [illegible] et in augmento [illegible] hec sunt conditiones
huius [illegible] ♄ et ♂ sint directi ♃ non sit in ♎ et ♀ non
sit in ♏ [illegible] quia [illegible] et ☿ non sit in ♋ et sit ☽
in signo a 1 gradu usque ad [illegible] in sua facie ♈ [illegible] ascendit
[illegible] integre [illegible] in facie [illegible] non est [illegible]
quoniam ponit [illegible] facie ad oculos. et tertia ad aures. et ut dictum est
[illegible] fiat in [illegible] et vespere cum ☉ vel ♃ sit super orizontem
et quod hoc fiat in die ☉ et in hora ☉ [illegible] in die [illegible] nec fiat
nisi a 1a hora usque ad 8am. Et quidam dicunt quod bonum est facere die
♃ et hora sua. et sua fiat de auro vel saltem de argento et pendat
pondus sit [illegible] triticum vel frumenti [illegible]
est probatum [illegible] et [illegible]
Figura omnia [illegible] bona ad omnes infirmitates [illegible] et sit [illegible] in
prima facie a gradu 1 usque ad 10 et ♄ non sit in [illegible]
in [illegible] et quod ♂ sit directus ut hic [illegible]

est et fiat hec in die ☉ et in hora eius hominis que est [illegible] et [illegible] et non sit ☉
sub orizonte ut dicta tibi ipse non fiat in [illegible] nisi fac de auri
cum fanat [illegible] super infirmitatem [illegible] [illegible] [illegible] pulmonis
et [illegible] [illegible] Et fiat [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] magnam et fanat [illegible] de [illegible] multo rubeo et
[illegible] os [illegible] et oculos magnos

Figura II videlicet ad curandum infirmitatem de [illegible] et fiat a [illegible] usque
ad [illegible] et [illegible] ☉ sit super [illegible] et [illegible] [illegible] esset in II non est
[illegible] aptubus [illegible] et [illegible] minime [illegible] [illegible] est [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] usque ad [illegible] et ab
[illegible] infra sunt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] et si [illegible] fiat [illegible] de auro et argento et fiat in die
☉ et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] dampnum [illegible] aliis membris.

Figura [illegible] est [illegible] videlicet ad curandum infirmitatem [illegible]
et fiat a [illegible] usque ad [illegible] et in [illegible] non [illegible]
ad [illegible] infirmitatem [illegible] [illegible] [illegible] videlicet ad [illegible] infirmitatem
[illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] et [illegible] non sunt
[illegible] et [illegible] sit in [illegible] et [illegible] in augmento luminis
et [illegible] ☉ sit in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] de
et [illegible] ☉ sit in [illegible] [illegible] [illegible] et fiat de argento vel
super [illegible] [illegible] [illegible] in die ☉ et fiat [illegible] Et [illegible]
auro et [illegible] ad ☉ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et
[illegible] non sit in domo [illegible] vel [illegible] ut [illegible] in domo [illegible] Et si
[illegible] videlicet ad curandum infirmitatem que [illegible] [illegible] Et si
de nocte [illegible] [illegible] ☉ [illegible] [illegible] in nocte ☉ et in
[illegible] [illegible] quo [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hora
in nocte [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et ☉ in [illegible] et [illegible] sit [illegible] ☉ [illegible] multo
ad curandum infirmitatem de [illegible] [illegible] fiat in [illegible] [illegible]
et in manibus [illegible] videlicet in [illegible] [illegible] [illegible] et in [illegible]
de [illegible] Et fiat [illegible] ☉ in [illegible] et [illegible] esset [illegible] in [illegible]
[illegible] non sit esse [illegible] Et [illegible] ad curandum infirmitatem [illegible] et [illegible]
in omnibus [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] et de [illegible] et de [illegible] [illegible]
vel de [illegible] et [illegible] non est [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible]
et [illegible] qui non possit [illegible] in [illegible] Et [illegible] non sit [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] fiat in [illegible] et non fiat [illegible] [illegible] ☉ vel [illegible] et [illegible]
fiat [illegible] [illegible] [illegible] ☉ est [illegible] [illegible] Et fiat in ☉ [illegible]
[illegible] [illegible]

Figura [illegible] videlicet ad [illegible] [illegible] et [illegible] videlicet ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] Et fiat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et fiat [illegible] et non [illegible] ut [illegible] et fiat in die ☉ et in
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] Et fiat in [illegible] [illegible] a [illegible] usque ad
[illegible] Et sit [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] possit [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non esset [illegible] Et si sit [illegible] in [illegible] sit
in augmento luminis et [illegible] non est [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
non est [illegible] Et [illegible] non sit in domo [illegible] vel [illegible] Alii dicunt
non est [illegible] Et [illegible] non sit in domo [illegible] [illegible] et [illegible] ab eo et
[illegible] non appareat [illegible] [illegible] domum ut [illegible] Et quidam dicunt [illegible]
[illegible] fiat [illegible] auro et [illegible] [illegible] [illegible] Et quidam dicunt [illegible]
sit [illegible] in [illegible] in [illegible] et in sanguine [illegible] et [illegible] non
sit [illegible] domus [illegible] et [illegible] fiat in auro vel argento Et fiat in [illegible]
[illegible] [illegible] cum gladio et [illegible] et non sit [illegible] [illegible]
et sit ☉ super [illegible] et [illegible] sub [illegible] terram Et si [illegible] [illegible] esset

facta in facie 2 repellit omnem infirmitatem de febribus venis et hoc est
~~multum probatum et aqui dicunt~~ [illegible] subtus in costis [illegible] sit cum
venis. Et si eadem facta fuerit [illegible] facie repellit omnem
infirmitatem de febribus venis et hoc est valde probatum et aqui dicunt
quod si fiat sigillum .O2. in mastice non potest esse melius. Et si aliqui
dicunt quod si mastix involvatur in vino per 10 dies et ibi bibatur
id vinum removebit omnes tuas infirmitates dextri venis et hoc
videtur valere [illegible] anni [illegible] late [illegible] sit [illegible] O2 [illegible]
alice [illegible] et hoc fiat quando ☉ est in O2 in facie 2 et quod fiat
in hora ☉ in die ♂ vel in sua hora et quod conveniat [illegible]
[illegible] mastice super venam ubi est infirmitas. Et si ♂
non esset in O2 [illegible] sed non [illegible] est quando ♂ est in O2 [illegible]
[illegible] generaliter valent in hora sua [illegible] quod sit
[illegible] ad calculum [illegible] passionis et fiat sigillum O2 ☉ existente
[illegible] in O2 [illegible] vel [illegible] et in [illegible] vel in medio
in O2 [illegible] et duo [illegible] non appareat [illegible]
Et [illegible] existente [illegible] domo et [illegible]
♂ [illegible] ut [illegible] Et hoc [illegible]
[illegible] ego expertus sum [illegible] qui [illegible]
[illegible] medicus quendam sigillare cum sigillo
[illegible] in libano [illegible] dabat in [illegible]
et statim [illegible] Et ego [illegible] fieri sigillare [illegible] sanguine
[illegible] Et
[illegible] in aliis membris passionibus [illegible] ad
hoc sit in [illegible]
[illegible] esse [illegible] a [illegible]
Figura [illegible] Est [illegible] capite [illegible] in O2 et in
manu sua [illegible] infirmitatem venis
[illegible] ad [illegible] et [illegible] ut [illegible]
♂ ut [illegible] non sit in [illegible] ut ☉ in
domo [illegible] ut [illegible] sit in [illegible] O2 ut [illegible]
subtus [illegible] ut [illegible] et [illegible]
[illegible] stellarum [illegible] ut in [illegible] vel ♂
ut sit [illegible] et fiat [illegible] ☉ et in [illegible]
[illegible] ad [illegible] Et si [illegible] mastice
[illegible] super O2 [illegible] suspectus [illegible] et [illegible]
de [illegible] et [illegible] quod [illegible]
de mastice [illegible] de [illegible] Et [illegible] fiat [illegible] argento
in die [illegible] et ut de [illegible]
aque.
Figura [illegible] Est [illegible] ad omnes infirmitates stomachi et
fiat in [illegible] facie [illegible] ad [illegible] et hoc [illegible]
et [illegible] non sit [illegible] ut sit [illegible] in [illegible] et
sit ☉ [illegible] et fiat in die [illegible] ad [illegible] horam
Et non [illegible] de pondere [illegible]
et fiat de auro vel argento. Et [illegible] de [illegible]
[illegible] et non [illegible]
[illegible] in die ☉ et in sua hora et hoc [illegible]
quod sit hoc [illegible] Et si [illegible] ☉
[illegible] ad in [illegible] super [illegible] non potest esse melius
et [illegible] Et [illegible] et [illegible] est. Et dicit [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ [illegible] duos [illegible]
et in manu eius tenens duas [illegible] libras [illegible]
Et in capite eius [illegible] alba et [illegible] nigra
Et [illegible] non sit in [illegible]
[illegible] et [illegible] Et qui

experimentum est [illegible] cum mercurio in [illegible] et 2a eius opinio fuit quod
quando erat super terram et non fuit ista de die. Item fuit melior quam
fuit [illegible] et [illegible] preueniendo.

F[illegible] cum 2a [illegible] Item [illegible] ad [illegible] et [illegible]
[illegible] ad non [illegible] [illegible] [illegible]. Item [illegible] aliquos
ad [illegible] [illegible] [illegible] super [illegible] et [illegible] dixit quod est
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] experimentum. Item [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Item non est [illegible] [illegible] [illegible] est in augmento
[illegible] in [illegible] et in die et [illegible] est super terram et [illegible] non
est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est
1X. [illegible] terram et [illegible] et [illegible] subtus terram et quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible].

Item astrologia sic diffinitur est scientia motuum et operum que perficiuntur et contingunt per figuram celestium et stellarum. Vel aliter diffinitur est scientia effectuum et influentiarum valorum in mundo inferiori omnibus que deinde orbium mutationibus et stellarum coniunctionibus et earum applicationibus et aspectibus. Vel astrologia in diversos passus est nativitas scientia que est fit nativitatis hominis sibi et suis eventus futuros pronosticat. Scientia ad tempus quod potest operari opus melius hora eligenda celi. Vero scientia de electionibus. Scientia pars astrologie est scientia de interrogationibus que interrogatum futura super questio celi dominantia. Electa ad tempus que de signis pluralitatis mutationes ordinat et tempora veniendi dominia dat. Et vero scientia indicantis mundi totius ...

Hic est liber quem collegit Albumazar de floribus

eorum que signant res superiores in rebus, et quid sit in revolutionibus annorum et mensium ac dierum. Et erat hic liber de flores scientie in pregnationibus. Quia posuit in eo flores rerum et certa de hiis que elegit et placuerunt sibi. Dixit Albumazar oportet te primum scire dominum anni et scire hoc vero scitum hora introitus solis primum minutum primi Arietis. Scito itaque ascendens eadem hora quantum plus certissime potest et notifica eum spides et dominare quia error cadit in hoc si negligitur. Et sunt hec scientes aspice dominum ascendentis et eum qui remanet vincit in hoc per multiplicationem testimoniorum et fortitudinem coangulis dicti. Et qualemcunque planetam inveneris in ascendente aut in decima vel septima sive quarta dimicet contra per eam quarta dominum eorum. Et non proponas medium celi ascendenti nec quartum nono. Sic fac secundum quod dixit. Si autem inveneris planetam in ascendente non aspicias alterum de hiis qui fuerint in aliis locis de planetis. Et similiter si non fuerit in ascendente planeta et fuerit in medio celi non respicias certa loca de planetis. Similiter si non fuerit in medio celi planeta et fuerit in septima et fuerit in decima non queras certa loca. Et quem inveneris in questitis locis ipse est significator. Si fuerit aliqua dignitas domus sicut exaltatio aut triplicitas aut terminus sive facies. Si autem fuerit in ascendente planeta cui nulla sit in eo dignitas fuerit que in medio celi planeta habens tamen ibi faciem quia duplicat dignitatem ipse est qui queritur. Noli aspicere alterum et si fuerint plures planetas in decima planeta cui coniuncta fuerit domus et exaltatio et terminus ac triplicitas et facies ipse est quesitus. Cumque noveris dominum anni qui est dispositor eius. Et fuerit Saturnus. Fuerit que in Ariete et eius triplicitate apparebit in temporibus per quibus preerit. De hiis que sunt in parte orientali orientis de divitibus et potentibus atque in principibus que sunt res pro subtilia ingenia et dispositiones et statiis et estimationes rerum mira bilium et prodigia absque aliqua festinatione in motu silentio et subtilitate et pulcra apparentia sine apparitione in eis. Eorum si fuerit Saturnus boni esse in loco suo significabit secundum quod dixi patientiam et subtilitatem et magnificationem rei universitatis vulgi ac rusticorum obedientiam eorum erga eum et humiliationem eorum ad eum et prolongationem eius vitis sive eius imperii et subtilitate eius. Et si fuerit mali esse significabit mortem divitum et eorum invidiam et odium atque accusationes et negligentias eorum et odium rusticorum erga eos. Et si fuerit cum eo Jupiter erit opus eorum in hoc quod faciunt cum silentio et religione et confusione fidei et observatione preceptorum cum iusticia. Si autem aspexerit eum Jupiter de dilectione superveniet ad divites qui morientur in regionibus que sunt in divisione Arietis et eius triplicitate dominationes et triplicitates de divitibus que sunt in divisione regionum que fuerint signi in quo fuerit Jupiter et perveniet super eos omne bonum et omne quod congratulatur de eiusdem partibus. Et si fuerit aspectus Jovis ad Saturnum de oppositione erit in loco dominationum subtilitatum timor et contentio in ipsis regionibus et divitibus eorum. Et certi eorum divitum qui sunt in divisione Jovis et divites qui sunt Saturni ad potentes eorum bellum et contradictionem. Et erit hec secundum Saturnum et Jovem secundum quantitatem eiusdem aspectus qui fuerit inter Saturnum et Jovem et quantitatem usque in hora in qua fuerit bellum et contentio. Et si fuerit aspectus Jovis ad Saturnum de quarto aspectu erit in loco bellorum diversitas inter eos in rebus que fuerint in divisione Saturni. Si vero fuerit in loco Jovis Mars necesse erit esse quod exposui tibi de esse

Nota quatuor sunt aspectus planetarum quibus planete se aspiciunt. Primus est oppositus et non est aliud nisi quod planete se aspiciunt per oppositum celi. Secundus est quartus aspectus et non est aliud nisi quod planete aspiciunt se per quartam partem celi. Et non est aliud nisi quod planete aspiciunt se per tertiam partem celi, tertius aspectus. Quartus aspectus est sextilis et non est aliud nisi quod planete aspiciunt se per sextam partem celi.
Item in istis signis quidam aspectus sunt boni quidam mali. Duo enim sunt boni ut aspectus trinus et sextilis. Sed alii duo scilicet aspectus quartus et oppositus sunt mali et inimicitie.

saturni festinator in operibus divitum que sunt in his regionibus tum velocitate
celeritatis et consideratione et paucitate pietatis et misericordie et tum levitate
et si fuit aspectus eius trino vel sextili aspectu veniet propter divites qui sunt
in divisione ~~regni in quo est mars~~ de divitibus qui sunt in divisione regni
[...]rictis et eius explicite in quo est mars donationes et subtilitates et gaudium et letitia erit in impulsis
rusticis corporum est bonum et sustentatio est in ipsis illis de ipsis civibus que sunt
de divisione regni in quo fuit mars et afferentur de ipsis civitatibus et has civitates
de his que sunt eis in quo est mars et afferent res de ipsis civibus de naturis
rerum etiam patefeci tibi hoc in libro maiori que edidi de naturis clima-
tum et civitatum et que applicatur his de villis et de naturis earum civium Et si
aspexerit mars saturnum de oppositione est in loco donationum et subtilitatum malum
rixa et inimicitia et contrarietates inter divites regionum regni in quo fuit mars
et illius ipsi divites adeo expugnantes eos ut eos scilicet expugnent et
expellent Erit etiam res que deferebantur de ipsis regionibus abscindentur et de-
struentur et cives earum erunt mali civitatibus harum regionum / et si fuit
in loco martis ☉ est tum hoc quod dixi de esse saturni in re divitum petitio
regni et pretiositatis, et petitio rerum celestium Si vero aspexerit ♃ de trino
vel sextili aspectu veniet propter divites qui sunt in divisione saturni donationes
et subtilitates de divitibus qui sunt in divisione regni in quo fuit ☉ et afferentur
de his partibus bona et res venales et venient propter rusticos rumores le-
tificantes de ipsis partibus / et est quod deficietur in ipso anno de substantia solis et
iam hoc exposui in libro nativitatum maiori Si autem aspexerit saturnum de ☍
est in loco donationum et subtilitatum rixa et bellum in missione earum que
significavit sol de imperiositate et regno in ipsis civibus quod abscindetur
quod afferebatur de eis de bono ad has civitates et destruetur et contentio (?)
quod venient de hinnoribus (?) letificatibus in rumores auditu terribiles
Et si aspexerit sol saturnum de □ aspectu non est bellum palam sed erit
inter divites et regis ~~divites~~ diversitas (?) [...] inter eos et si fuit in lo-
co ☉ ♀ est tum hoc quod dixi de re saturni in petitione principum petitio
lucri et quietudinum et delectationum et causa plenitudinis ac omnis lucri
et operatio horum ac destructio earum de civibus ipsarum civium inter divites
et rusticos Si autem fuit ♃ in loco amicitie veniet propter divites qui
sunt in divisione regni in quo fuit saturnus donationes et subtilitates de divitibus
qui sunt in civitatibus que sunt in divisione veneris veniet de eis esse
bonum et est quod afferetur in eas tempore et ad quod inclinatur homines res venales
Porro si aspexerit eum de loco inimicitie est in loco donationum et subtilitatum
bellum et contrarietas et pergent ipsi ad bellum horum divitum et abstinebitur
quod afferebatur de ipsis civibus de bono et minuetur substantia de ipsis partibus
et frangentur census et venient rumores mali et fedi et convertetur esse
bonum in malum vel rixa in spiritu (?) et merore (?). et erit radix omnium
horum propter milites et res venales et si aspexerit ♃ de quarto □ aspectu non
erit bellum apparens. sed erit diversitas in verbis inter ipsos divites et rusti-
cos et tum civibus eius partis rei. et si erit pater in civitatibus que sunt
in divisione. et filius in civitatibus que sunt in divisione veneris [...] in sextino (?)

int' eos diversitas in omni quod desiderat int' te. iure negatas et tectis causis
Et plus est narrato in virmus quod dixi de re planetarum et eorum aspectibus in hoc libro
Si autem fuit in loco veneris Mercurius est quod dixi de verbis divitum matassioni
stantiationis et fecundatoris locutionis et pulchre et assionorie et medicine
et dyaetae et aptio horum in hoc tempore in divitibus et civibus regionis que sunt
in divisione Et si aspexerit Mercurius saturnum de trino vel sextili aspectu veniet
super divites de eis omne bonum et afferentur inter res veniales et sibi et multi:
plicabuntur sibi et tempus de eis et laudabuntur hic in civibus que sunt in
divisione saturni et erunt plures res eorum mercuriales Si vero aspexerit saturnum
de ☍ est in loco dnationis et fertilitatis contrarietas et bellum et surgent homines
divites ad bellandum hos divites et abscidentur quietes affectabatur de bono
et minuetur sua de eius ptibus et frangentur census et veniet rumores mali
et fedi et destruetur omne bonum et apparebit omne malum de ipsis civibus. hoc
erit si fuit Mercurius indutus alios alijs .i. si tunc eo habuit aliquam
dignitatem et si fuit indutus fortitudine in hora coniunctionis sue est minoris
mali et minoris impedimenti post hoc opus aspectus coniunctionis et eius impeditum
scito hoc et intellige eum Et si aspexerit Mercurius saturnum de □ aspectu
non apparebit bellum et est diversitas inter divites et divites ad invicem inter
rusticos et divites et est causa huius mercurialis rei et hoc totum patet in libro
nati nature maiorem Et si fuit in loco Mercurij luna est tunc hoc quod dixi
de re saturni in petitione divitum aptio legatorum et exploratorum et constitutio
verum contulatum abundabit hoc apud divites et rusticos in eorum tempore de
si fuit aspectus lune ad saturnum de trino vel sextili aspectu veniet super divites
qui sunt in tempore regni in quo fuit saturnus de divitibus qui sunt in divisione
regni in quo est luna dnatores et fertilitates et venient et afferentur de ipsis civibus
res lunares et sibi et multiplicabuntur sibi tempus de eis et deferentur ad civitates
in quo fuit saturnus et erunt plures horum res lunares Et si aspexerit luna
saturnum de ☍ est in loco dnationum et fertilitatum bellum et contrarietas
et veniet ipsi divites ad bellandum hos divites et abscindentur quietes
defectabatur de ptibus et frangentur census et veniet rumores mali et hor:
ribiles et frustrabitur omne bonum et convertetur ut fiat malum Et si fuit aspectus
lune ad saturnum quarto aspectu non apparebit bellum. et est inter divites et
rusticos et inter propinquos contrarietas causa rerum lunarium

Thaurus et eius triplicitas

Saturnus tunc fuit dominus anni et fuit in thauro et eius triplici:
tate erit omne quod dixi de re saturni in divitibus in parte meri:
diei. et in civibus que sunt in divisione regni in quo fuerit
saturnus secundum quod exposui tibi

Gemini et eius triplicitas

Cum fuit in geminis et eius triplicitate est omne quod dixi de bono vel malo
de parte occidentis

Cancer et eius triplicitas

Cum fuit saturnus
in ♋ et eius triplicitate est esse quod dixi de bono vel malo in parte
septentrionis

Sequitur de Iove

Iupiter tunc profuit anno et fuit dominus anni consideret quod in Ariete
et eius triplicitatis apparebit in civibus quibus preerit usus orientis religio
et quietudo et aptio societatis et observatio preceptorum et iustitia et
opus bonum. et si fuit Iupiter boni esse secundum altitudinem sue

vel divitibus vel bonitate amicorum et gaudio gaudium eorum et obedientiam
rusticorum ac dilectationem erga eos in eorum tempore. Et si fuerit mali esse in eorum
loco fiet contrarium horum. Et scito quod Jupiter aspectu planete ad eum equaliter est sicut
opus in re Saturni in aspectu planete ad eum equaliter. Et si fuerit Jupiter in thau-
apparatio ro et eius triplicitate erit apparatio horum que dixi de eventibus in tempore septentrionis
Et scito hoc quod dixi tibi de opere in re Jovis ut precedens cum scito quod dixi tibi
de re Saturni est quod scientis sapientie astrorum et in revolucionibus annorum et sic placet hic
in quibus regnorum et divitum et interrogationum proclamandum quoniam circulis si
Deus voluerit etc.

De Marte sequitur

Si Mars fuerit dominus anni et profuerit ei fuerit que in Ariete et eius triplicitate
apparebit in temporibus quibus post ipsius accessionem in malum minuzias et rixas
et iras et victorias in bello et fugas et exitum in instrumentorum bellorum et
diligunt homines filios suos bellum et luctamina et res marciales. Et si
fuerit Mars in loco boni esse fiet regni adepcio inimicorum suorum et eorum
qui cum eo contendunt et magnitudinem cordis et collectionem eius et dilectionem ru-
sticorum cum hoc et obedientiam eorum erga eum. Si fuerit mali esse fiet paucitas
adepcionis sue erga inimicos nec quod adipiscetur eum et paucitas publicatione
res utiles et iustas et eius dilectionem in eo quod operatur et quod opus in re Jovis super
et aspectu planete ad eum sic opus in re Saturni et aspectu planete ad eum equaliter

Thauri et eius triplicitas

Quumque fuerit Mars in thauro et eius triplicitate erit apparitio
horum que dixi de eventibus tempore meridiei

Geminorum et eius triplicitas

Cum fuerit Mars in geminis vel eius triplicitate erit apparatio horum
que dixi tibi de eventibus in parte occidentis. Et si fuerit in Cancro
et eius triplicitate erit apparatio horum que dixi tibi de eventibus in parte
septentrionali

Sequitur de sole

Sol cum fuerit dominus anni fiet gloria et sublimitas regni et peticio alti-
tudinis regni et omnis subtilitatum et consilii utilitatis et perfectio et aspec-
in rebus divinis et mixtione horum etiam in certis hominibus qui sunt in ipsis
tionibus unusquisque ho. s. quantitate sue nec est. Si fuerit Sol in Ariete et eius
triplicitate erit hoc in tempore orientis. Et si fuerit Sol boni esse in loco suo fiet
rectitudine divitum et eorum iusticia et adepcio eorum atque victoria de inimicis
eorum et de hiis qui contendunt cum eis. Si fuerit mali esse in loco suo fiet paucitas
appetitus divitum in ipsis temporibus super inimicos suos et eius honorum eorum. Et si
fuerit Sol in thauro et eius triplicitate erit apparitio horum que dixi tibi de eventibus
in parte meridiei de temporibus quibus post ipsum regnum. Et si fuerit Sol in geminis
et eius triplicitate erit apparitio horum que dixi tibi de eventibus in parte occidentis. Et si
fuerit Sol in Cancro et eius triplicitate erit apparitio horum que dixi tibi de
eventibus in parte septentrionis et opus in re solis et aspectu planete ad eum
sicut opus Saturni et aspectu planete ad eum de bono vel malo equaliter

De venere

Venus cum fuerit domina anni et ingreditur in Ariete et eius triplicitate apparebit
in temporibus quibus post peticio libidinis et cantilenarum et opus instrumentorum
et decertacionis hominum in ipso tempore et cupiditas divitum ac rusticorum. Et si
fuerit Venus in loco suo boni esse fiet ~~sterilitas~~ fertilitas anni et gaudium ac le-
ticia in divitibus ac rusticis et adepcio regnis atque victoria eius erga
inimicos suos et suos et eos qui cum eo contendunt. Si vero fuerit mali esse fiet status
horum contrarium et opus in re Veneris et aspectu planete ad eum sicut opus in re
Saturni et aspectu planete equaliter. Si vero Venus fuerit in thauro et eius

eplicite est aspectus hora que dixi tibi de exeuntibus in parte meridiei Si autem fuit
venus in geminis et eius triplicitate est aspectus hora que dixi tibi de exeuntibus Si vero
fuit in cancro et eius triplicitate est aspectus hora que dixi tibi de exeuntibus in parte aquilonis

De Mercurio

Mercurius cum fuit dominus anni et descendit in ariete et eius triplicitate ap-
parebit in diuitibus timentibus deum post in parte orientis petitio sapientie astrologie
et medicine et phisice et subtilitas in his et plus in iusticiis et docebunt
homines filios suos hec ars si fuit mercurius in tali loco boni esse fiet pulcritudine et
honestate esse diuitum et adoptio eorum atque victoria de inimicis suis et pulcri-
tudine et honestate esse indicium episcoporum atque abbatum et ceterorum clericorum et nego-
tiatorum ac puerorum seu concubinarum diuitum Si vero fuit mali esse filius hominum
[illegible] et opus in re mercurii et aspectu planetarum ad eum est pars operis patrum Et si
fuit mercurius in thauro et eius triplicitate est aspectus hore que tibi dixi de exeuntibus
in parte meridiei Et si fuit in geminis et eius triplicitate est aspectus hore que tibi dixi
de exeuntibus in parte occidentis Et si fuit mercurius in cancro et eius triplicitate est aspectus
hore que tibi dixi de exeuntibus in parte aquilonis

// in re

De Luna

Luna cum fuit domina anni et descendit in ariete et eius triplicitate apparebit in temporibus
quibus post usus oratorum frequentacio et susurracio et multitudo loquacitatis
et rumores et diliget diuites et rustici hic abundabit Et si fuit luna boni
esse in loco suo fiet aspectus iniectorum et penitencie et saluacionis peregrinationum et
adoptio diuitum victoria eorum de inimicis suis Si fuit mali esse in loco suo filius
egritudo in [illegible] Et opus lune in re et aspectu planetarum ad eam est pars operis in re patrum
eius Et si fuit luna in thauro et eius triplicitate est aspectus hore que dixi
tibi de exeuntibus in parte meridiei Si vero fuit in geminis et eius triplicitate est as-
pectus hore que dixi tibi de exeuntibus in parte occidentis Si vero fuit in cancro et eius
triplicitate est aspectus hore que dixi tibi de exeuntibus in parte aquilonis

De naturis planetarum

Capitulum significationis superiorum trium planetarum et operis eorum in rebus inferi-
oribus Incipiamus ergo a superiori planeta et dicamus quod saturnus fit altior
et senior quia cum impeditus fuit hora reuolutionis destruet quicquid est in domo
sua in rebus Si fuit in signis hominum signat quod accidet infirmitas eis lon-
gitudo et tabefactio corporis et [illegible] fit eius et [illegible] et febres quar-
tane fuga [illegible] et ~~inuolu~~ inuolucio et angustie et timor ac mors
et inopia diuitum et destructio rerum vitalium diuites efficientur pauperes
pauperes vero morientur et constabunt magni Et si fuit in signo terreo fit destru-
ctio eorum que fiunt de eis seminibus propter penuriam arborum atque detrimentum earum de
animalibus qui cadit in casas atque locustis Et si fuit in signo aereo signat [illegible]
frigore et multitudinem gelu ac nebule et corrupcionem complexionis aeris ac tonitrua
et coruscationes et fulgura atque impedimentum de multitudine pluuiarum
Et si fuit in signis aqueis signat quod accidit impedimentum in fluminibus et maribus
et naufragia nauium et pacientur animalia aquarum Si vero aptus fuit et
vacuus id est absque impedimento in hora reuolutionis et fuit fortunatus absque alio
impedimento signat contrarium eorum que dixi et conuersionem mali in bonum et allacionem
in diuersis substanciis suis et eorum in quibus est [illegible] Et iam patefeci
hoc in libro naturarum maiori Et aspice malum qui impedit eum qui est
Mars Mars et cauda propter [illegible] Mars vero [illegible] et [illegible]
Et [illegible] saturni [illegible] diuites et iudeos et religiosos ac agricolas

ac seres senes qui si impeditus fuerit in hora revolutionis indicat destructionem
ac impedimentum et si fuerit fortunatus fortunam indicat Si autem fuerit in signo
humano iam dixi tibi quod ei sit primum Et si fuerit in signo terreo erit tribulatio
ex motibus et tremore terre motu et destructione civitatum et villarum et domorum
Et si fuerit in signo aereo erit destructio ex corruptione aeris et eius tenebre
ex tonitruis et fulgoribus et fulminibus et ignitis scintillis in aere discurrentibus
et maxime si fuerit firmatus in signis aereis Et si fuerit in signo aquatico erit
impeditum in aqua et naufragatio et fractio navium in mari et periclitabuntur
peregrinantes in aquis et morientur animalia in aqua Si autem fuerit in loco mali
fortune vite seminarum et dicto loco mali boni et loco timoris periculum et
aspice planetas impedientes eum et caudam in quali signo sit quod si fuerit in signo igneo
erit radix eius impediti et destructionis ex ignibus et combustione quod si fuerit hic cum
signo tempore erit impeditum ex lupis Si vero malus in signo aereo erit ra-
dix eius impediti ex parte terre ~~terrestrium~~ terrestrium similiter erit narratio in
ceteris signis Si autem aspexerit eum in hora coniunctionis anni fortuna vel malum indi-
ca secundum fortiorem in loco suo et eum qui fuerit plus testimonii et non frustraberis
opus debitum quod oppositio faciat opus opus sum nisi sit proprius debilis dicto
sic et operare per eum si deus voluit

Iupiter est significator nobilium et iudicum et episcoporum et consilium et religiosorum | Iupiter
et eorum sectarum qui si fuerit impeditus detrimentum patitur de quo est ei et
si fuerit in humanis signis fiet ... in delectatione divinum et puritate verum et
paucitatem donationum eorum et fluctuationem circa ordinem et solitudinem eorum erga
principes suos et destructionem regum Babilonie et Arabum et paucitatem ... et
multitudinem curiositatis et est hic super tines civitatum qui sunt in dimissione signi in quo
descendit Iupiter detrimentum in modis in locutionibus hominum cum confusione mali et mul- | Signa humana sunt gemini
titudinem et infirmitates corporum et debilitatem acquisitionum Si autem fuerit in signo | virgo aquarius medietas
terreo significat destructionem terrarum et paucitatem frugum arborum destructionem quod tritici et | primus sagittarius libra
ordei et casum pastorum in messibus Et si fuerit in signo aereo fiet paucitas | libra sagittarius
pluviarum corruptionem ventorum cum corruptione aeris Si fuerit in aquatico signo | aquarius
fiet perditio navigationum in mari et paucitas acquisitionis eorum et consumptionem
aque et paucitatem piscium Et si fuerit in signo bestiali erit impeditum in bestiis | Secundum dicta
secundum ipsius quibus utuntur homines et his que pertinet ad ipsum signum Si autem fuerit | in bono
in loco mali fortune ... fortune et dicto in loco mali boni et in loco | vel aliud sunt
minoris iustitiam et in loco quod dilectionis publicum et in loco dilectoris ho- | est in
noris et aspice planetas impedientes eum in quali signo sit et coniunge eum ac loquere | combustione
secundum quod exposui tibi in Saturno et similiter in domino Iovis cum fortuna vel malo
et erit narratio secundum quod patefeci tibi in te Saturni

Mars est significator et actores bellorum et guerre et ipsum quod pertinet iusti- | Mars
ciam civitatem et abscisiones viarum Et si fuerit in signo humano fiet multitudo
bellorum et guerre et insurgentes erga regem morte quod subitanea et mul-
titudinem infirmitatum ac febres graves frenesis et abscisiones viarum et effusionem
sanguinis casum quod combustionis et flumini Et si fuerit in signo terreo fiet destructio
arborum per combustionem caloris in eis et ventos validos et nocibiles et combustionem
frugum humanarum in loco in quo discurrunt Et si fuerit in signo aereo fiet paucitas
pluviarum et coniunctionis caloris et fulmina ac calores non notabiles Et si fuerit Mars
in signo aquatico fiet naufragia navium repente cum ventis flatibus fortis Et

Et si fuit in signo quadrupedu est detrimentu in omnibus quadrupedibus
quibus utunt homines et de his que ptinet ad ipm signu. Postea appice plataz impe-
dietez eu in qli sig° sit et quiisce eu ac loque sup eu quemadmod patefeci
t' in re satni et sic est narrato in indumento martis cu malo uel fortuna
sicut narrato saturni si deus voluit
Sol signt magnates et duces et diuites et honorabiles q si impeditus
fuit in hoc revolucionis detrimetu patitur quicqd e eius et patiet diuites
impeditio magnu et accidet in vniuerso vulgi infirmites Et si fuit in sig°
humanis impeditu est ex his qe ptinet ad eu ex hoibus Et si fuit in signo
tres est impeditio ex hoc qd e ex sua tre ac metalloz Et si fuit in sig° aco
est impeditu in eo qd e eius in excelsis et in ae Et si fuit in sig° aquatico
est impeditu in his qe sr ei ex aqualibus Et si fuit in loco mali et fortuna
vite sinaz et dic in loco mali boni et in loco iniusticie iusticia et i loco
dilectionis publicatio et in loco paupert ditatoz et appice plataz impedicez
eu in qli sig° sit et qniisce eu et loque sup eu quemadmod patefeci tibi
in re satni et sic i indumento solis malo et fortuna. et est narrato in his
quadmod dixi t' i tco satni et scito hoc et loque sup eu et debes appice
an eu liber in libro nazi qz scias ex eo de qd sit vniuscuiusqz plata in sua
essentia et quid est vniuscuiusqz plaz ex omnibus rebus erra saucionez
Venus e significato mulieze sponsarum et puellaz qe si impedita fuit
hoc revolucionis impedit de qd e eius Si aut fuit in sig° humanis
impeditu patiet quicqd e eius ex hoibus Et si fuit in sig° tereis destruc
de qd e eius ex sua aeris Et si fuit in loco aquatico quicqd e eius ex hoc
Et si fuit in loco mali fortuna vite sinaz et dic in loco mali boni
et in loco iniusticie iusticia appice qz plataz impediet in quali sig°
sit et quiisce eu et loque sup eu sicut patefeci tibi in satno
Mercurius est significator scriptoz arismetroz negociatoz qz et puedze
ac magisterioz opm qui si impeditus fuit hoc revolucionis detrimetu
patit quicqd e eius ex hoc erit narrato sup ea qe ad eu ptinet et sup
descensioz eius in sig humana et terea atqz aca et aqutica et bestialia appetu
qz maloz et fortunaz ad eu qe et indumentu eius ex eis hoiz hom nar-
rato erit quemadmod patefeci tibi tibi in capitulo satni equalit
Luna e significato legatoz et vniuersitas vulgi et eoz victus et continentie
et consuetudinis omni die si impedita fuit hoc revolucionis destruc de
qd ptinet ad ea ex hoc et narrato sup ea et sup ea qe sr eius et
proprietas eius q in sig° humanis et tereis atqz aeris et aquaticis et bestialibus
appetu qz plat maloz et fortunaz ad ea et indumentu eoz cu ea et
ex qli sig° appetunt est narrato sup de hoc quadmod patefeci t' in tco
satni et scito hoc et intege eu qz hec oia sut ex secretis scie astroz et ma
e in eis qd caulete tibi si deus voluit
Capitulum in scia gravitatis et levitatis annone Scias hoc ex vtrisqz plat
superioribus qz gravitas e ex pte satni et levitas ex pte iouis si nam h'
ppe in hoc tritici gravites atqz levite quotienscuqz uideris satnu in revolucione
annoz quorz in sig° in q° fuit gravitas pris. i in qua fuit an in sig°
in quo fuit et qe sit sectam et no cu ioue quesita et no appexerit
eu ioue hoc est in sig° gravitatis absqz dubio Comisce go narratoz tua
sup eu et no metuas Et si evenit ut sit cauda eius eo in vno signo
indicat gravites annone et errores hoim si appiciat ipm locu iouis alr° q° si

scpatur
~~separabit~~ aut ab eo tanda qlis anni erit si fuerit fame tpi sint in
qnibus pfuit satus quintum vel pventum in qua fuit revolutio et co
qnuis si fuit in aspectu Mercurij hic sit in anni in incepbus at vel vilis
eu in ☉ et pventum in nono ☽ in 3° hic est signum levitatis scito itaque
aspectus ☉ et pventum pgh aspicie dominum eius si fuit auctus augebitur i precio
annone in eius mese et si fuit in medio celi eriget et augebit precium anone
Si vero minus fuit esti minuetur precium et si fuit hiemis ad ascensionem pria descendet
precium Si vero fuit in angulo hic an ea stabit in esse suo precium et non augebitur
vel diminuetur In ceteris aut rebus extra triticum et ordeum aspicias dominum
anni si fuit fortunatus aspice in quali signo sit et que sit substancia eius signi cum si
fuit substancia ignis erit hic in auro et argento et in omni quod opatur per ignem et
si fuit in signis terreis erit hic in rebus terreis secundum qualitatem eius erit hic et si fuit
in signis aereis erit hic in animalibus et aspice locum cuiuslibet signi ab ascendente et tanque
pup eum Si vero fuit in signis aquaticis erit hic in animalibus aque et in omni eo quod est
de ea / loca aut in quibus est caritas sit Si fuit in ariete et eius triplicitate
erit in parte orientis Si fuit in thauro et eius triplicitate erit hic in parte australi Si
fuit in cancro et eius triplicitate erit hic in parte septentrionis Et considera forum
anone cum descendit sub in primum multum signum in quibus sit exaltationes planetarum que
sint mobilia quia non errabis Nam solis descensio in primum multum arietis est
fortior et subtilior ceteris descensionibus eius in signis mobilibus et subtilior tamen
est descensio eius in initium vinightingus signi Scias hic precium in foro et non
timeas eum vel eas ad alium Et si volueris preciam alicuius nouatim accipe pla
neta fortiore in quali signo sit et aspice quod pertinet ad ipsum signum et planetam et
iam eum patefeci tibi hic in libro naturarum signorum eam scrutatum Scito hic ergo
opare precium et invenies si deus voluerit

Sciencia huius rei est quia marte cum fuit hora revolutionis Martis i dominibus
suis hic erit indicium multitudinis pluviarum Et si fuit in domibus saturni
erit hic indicium paucitatis earum Et si fuit in ceteris signis quam hic erit hoc indi-
cium mediocritatis earum

Capitulum in scientia bellorum et guerre hic scitur ex loco martis et co-
niunctionis eius cum saturno aspectu aut quarto aspectu cum enim sic fuit hoc
significat bella et si fuit in loco martis suscipit hic modo fit hic bellum
provocatum ad iusticiam et eorum qui sic diunt provocare vel mutare ad bellum
tamen iusticie et studet in hoc Et si fuit ceteri planete secundum qualitatem naturam eorum
in hoc erunt et guerre nam cum signo et aspiciat esse ymaginem in signis
secundum quod dixi tibi in tercio libro ymaginum

Multitudo quoque mortis et pestilencie percipitur ex ascensione anni in quo fuit
et ascensione alicuius principiorum quartarum meto processit vel signum ☉ fuit
vel signum ☉ quod sit sectum Si hic et dominus eorum impedita est pestile-
ncia superfluua et mors valida Et si quidam eorum salvus fuit non impedi-
ta est pestilencia et mors secundum qualitatem illius Et contra est hic quia invenies eum
et patet et indicat individuum hominum dominum in tua parte vel in questa non errabis
si deus voluerit Loquere ergo et noli timere quia ego non posui in hoc libro nisi
quid iam expertissimus et feci multis viribus et feci eam quod conatus fui a
quibusdam in hoc et post magis separavi cum animi ipsius brevitate et levitate operis
et valatum eorum que collecta sunt in eo et floribus et aliis si deus voluerit

Initium partis prime ex floribus tractatus et hic motu et diluuijs Nam
hic motus et subversiones et diluuia sic sciuntur ex saturno cum fuerit eius
radij in signis primarum quartarum et ascensionibus earum Cum enim
fuit saturnus in eis aut pieit radios suos alio ex oppositione aut

qto aspectu et ipse fuerit tunc impeditus aspicie eum si fuerit in signo terreis fiet tenebras aeris et terre motus et fames. Et si fuerit in signis aereis fiunt nives et frigus cum tenebris aeris eius corruptione et flatu ventorum calorem et venti nocibilium eradicantur arbores et palmas. Si fuerit in signis aquaticis fiunt dimersiones et diluvia et cum quantitate eius fortitudinis erit in loco eventus

Stella autem ignea in aere et prodigia terribilia et horribilia que fiunt in aere h[illegible] sunt ex marte cum presunt quibusdam annis quorum modo precessit [illegible] eveniunt in eodem anno quo fuerit presit in eodem signo cum presunt in potestas principiis secundum igitur quantitatem fortitudinis sue in eodem anno erit fortitudo eorum que eveniunt ex parte scintillis et mirabilibus et prodigiis. Et scito quod amplius cum fuerit in fortitudine sua eius ascendens in eodem anno hora ascensionis solis per initium arietis cum fuerit ascendens signum fixum si non revolvis in eodem anno quartas potestas vel sufficit ascendens eius anni confidentia enim eius rei est signum fixum. Non enim indigebis revolutionem quartarum vel mensium nisi ad fortitudine. Propterea scito hoc. Porro si fuerit signum quod tunc necesse est ut semper revolues anni hora ascensionis solis per initium signi libre. Cum vero fuerit signum mobile necesse est tibi esse ea vel revolue anni in omni quarta ex revolutione et operationibus [illegible] quemadmodum operatus fuisti in initio anni et hoc est tempus ascensionis solis per initium signi cancri et per initium signi libre atque per initium signi capricornii. Scito hoc et opus [illegible] quod invenies in omni quod operatus fuisti in ascensionibus horarum quartarum sicut fecisti in revolutione in initio anni esse et dimittes ad [illegible] eum quod ego probavi studiose quod dixerunt antiqui et inveni [illegible] eius evenire et ipse certe vero et ipsi dixerunt non facias in ascendente quarte et ascendens eius mensis sicut facis in ascendente anni preter planetam qui fuerit plures testimonii et loco forte dixerunt enim non est necesse ut facias in ascendentibus quartarum. Alii si aspicias planetam forte in loco suo [illegible] permutatione testimonii [illegible] loci tamen. Alii dixerunt facias per dominum quantitate sicut predixi que fuerit autem hoc et non aspexerit ascendens erit ipsa tribulatio propter ex loco ex civitatibus que sunt in divisione eius. Et fiat in aspectu planete ad ipsum in ariete et eius triplicitate et locorum que sunt super partes in quo erit impeditus cum malorum in signis [illegible] in quibus fuerit planete et eius triplicitate aspicientes dominum quarte sicut demonstravi in tractatu Saturni. Si autem fuerit in marte in geminis et eius triplicitate fuerit quasi dominus anni et fuerit directus in angulo fiet bellum et ascensiones effusiones sanguinis et contentiones. Si autem fuerit retrogradus fiet [illegible] ventorum et sanguinis et ignis in regione que fuerit in divisione signi in quo descendit infra fuerit multitudine combustiones et impeditum igneum et infirmitates malignas que accidunt hominibus. Et si fuerit mars in cancro et eius triplicitate et fuerit dominus anni fuerit quasi directus accident ignorantia et contentio in terra arabum et effusiones sanguinis et eveniet pestilentie et mors plurima et [illegible] et timebit super rege mutationem a regione in regionem et loquitur meo si fuerit retrogradus fit fortitudine illius rei et eius [illegible]. Si vero aspexerit ascendens erit hoc tibi singulari in uno loco de aspectu autem planetarum ad eum erit narratio in hoc [illegible] in eo quod precessit in tractatu Saturni et aspectu planetarum ad eum equaliter

Coniunctio vero Saturni et martis in signis. Cum coniuncti fuerint in ascendente anni fiunt malum vel in tristitiis. Et si fuerint coniuncti in 2º ascendente anni erit hoc signum destructionem [illegible] et carorum et [illegible] oblivio et memoria divitiarum et [illegible] divitum et eorum milites erga eos et modicam fidem [illegible]. Et si coniuncti fuerint in tertio fiunt destructionem domorum religionis et ascensus horribilium super religiosas et domum [illegible]. Et si coniuncti fuerint in 4to ascendente fiunt destructionem edificiorum et mansionum. Et si fuerint coniuncti in 5to fiunt multitudine destructionem in filiis et mutationem cordium [illegible] animi. Et si fuerint coniuncti in 6to fiunt impedita precipue ad alia animalia et omnia quadrupedia quibus utuntur homines ut bestie asini et vacce atque cameli etc. Et fiunt servos et ancillas

Et si fuerint coniuncti in 7mo aspectu erunt tam mali et rixe inter principes et
gentes et seditiones inter se atque coniunctiones et occisio multorum. Et si coniuncti fuerint
in 8o erit multitudo [illegible] et eorum multitudo in valitudine et occupationes in
petitionibus eius qui petunt propter reliquias mortuorum et cadent multitudo super eos qui
navigant in eodem anno. Et si coniuncti fuerint in 9 aspectu destruentur vie et [illegible]
ma et plus [illegible] itinera quibus pervenit ad domos orationis et novitates. Et si fuerint
coniuncti in medio celi erit destructio regni et divitum et mors magnorum regum.
Et si fuerint coniuncti in 11 erit destructio cadentium propter amicos et mutabit omnes
qui habuerint aliquid super potestatem suam. Et si coniuncti fuerint in 12 aspectu significat
impedimentum propter corrumpentia despectus etiam et cadet tribulatio atque in omnibus
venditionibus bestiarum. et hoc quod dixi est debet esse in regionibus que sunt in divi-
sione signi in quo coniunguntur et intelligere hoc non negabit in regno in tempore alicuius
planete est quia eius perturbatio in civitatibus que sunt in divisione eiusdem planete

Scientia stellarum fixarum et quod evenit ex operibus earum patefaciam tibi.
Scito igitur quod in capite Arietis sunt due stelle una est in 13 gradu et
20 minutis et alia in 18 gradu 21 minuto et latitudo earum in septentrionibus
et complexio earum est complexio Martis et Saturni. Stelle que Pliades sunt de complexione
Martis et Lune et sunt quasi in Tauro in 8 gradu alias 9 et 19 minutis et latitudo earum
in septentrione. Aldebaram quod est cor Tauri natura illius natura Martis et est in 19
gradu et 19 minuto post Tauri. In Geminis est stella in 1o alias in 11 gradu et 77 minuto
cuius latitudo est meridiana et complexio eius est complexio solis. Et in Cancro sunt due
stelle quarum una est in 11 gradu et 77 minuto et alia in 8 gradu et 19 minuto
septentrionales. Et alia in Leone in 17 gradu et 72 minuto de complexione Saturni et
alia in 1 gradu et 11 minuto cuius latitudo est septentrionalis de complexione Saturni et alia
in Virgine de complexione Geminorum Martis in 1 gradu et 1 minuto et alia in 29
gradu de [illegible] Saturni. Et in Libra est stella de complexione Saturni in 26 gradu. Et tres
stelle in Scorpione quarum una in 10a gradu et 20 minuto alia in 9 gradu alia
in 8 gradu et 1 minuto et earum complexio est complexio Martis. Et in Sagittario sunt
2 stelle una in 19 gradu et 20 minuto alia in 22 gradu et 10 minuto alia
in 27 gradu et 8 minuto et sunt de natura Saturni et eius complexione. Et in Capricorno
sunt due stelle quarum una est mala in 21 alias 28 gradu et 2 minuto alia
in 28 gradu et 7to minuto de complexione Saturni, et alia in Aquario 9 gradu et 2to
minuto, et alia in Pisce 2o gradu et 1 minuto. Cum vero videris [illegible] anni [illegible]
aliquam istarum stellarum quas tibi dixi tunc vides in [illegible] horum graduum quos dif-
finivi tibi. Scito quod impedimentum cadet super divites et reges atque nobiles et
erunt in eis merores et tristicie cogitationes quoque maligne atque infirmitates et
dolores capitis et febres. Et si ceciderit aqua istarum stellarum in gradu ascendentis et
[illegible] fuerit in eodem anno et fuerit eius ascendens in ipso gradu ex signo erit natus malus
infortunatus laboriosus et multarum infirmitatum et plures eius infirmitates erunt
ex capite. Et si ceciderit dominus [illegible] ab aspectu [illegible] stellis quas dixi tibi
scito quod impedimentum cadit in domino stellarum et destruentur et pauce erunt
[illegible] divitum atque nobilium et cadet inter eos involutio et mentis alienatio
et indicabunt se esse pauperes et multiplicabuntur eorum tristicie et merores hac
de causa et accident eis infirmitates maligne in collis et auribus catarrus [illegible]
Et sicut si ceciderit aqua harum stellarum in gradu ~~[illegible]~~ [illegible] aspectu [illegible] volu-
tionis. Et si puer natus fuerit in eodem anno et fuerit eius ascendens [illegible] in
stella fuerit in gradu sui aspectus erit pauper et mali [illegible] et modice acquisitionis
et parvi ingenii inter [illegible] suos et si fuerit eius [illegible] erit quasi multarum
infirmitatum ex suo gutture et auribus suis. Et si fuerit dominus anni [illegible]

complexio

aspectu revolutionis cum aqua harum stellarum quas dixi tibi statim quod impeditum
magnum et destructionem faciet in domibus orationum et super eos qui peregrinati fuerint
tempore et faciet inter socios rixam et contristabitur omnis homo fere propter socios suos et contra-
bitur quod absque aqua ea et erunt plures infirmitates hominum in eodem tempore ex spa-
tulis et brachiis et erunt infirmitates cum tussibus et plagis et post si ceciderit quarta
harum stellarum in quarto revolutionis ab aspectu et si natus fuit puer in eodem anno
cuius ascendens hic fuit signum et si fuit stella in qua sunt aspectus erit multum
malum propter socios suos et super quod constituet eum super alium et erit male vo-
luntatis et male intentionis cogitans intentiones malignas longe a meditatione
boni operanti et si nititur peregrinari non videbit in ea bonum et si fuerit ei stabilitas
abibit et peribit in peregrinatione sua et erunt plures infirmitates eius ex spatu-
lis et brachiis suis Et si fuit dominus quinti ab aspectu revolutionis cum aqua
harum stellarum quas dixi tibi statim quod impeditum et malum faciet in terris et mes-
sibus et agricolas et faciet bellum in terras et civitates et villas et domus et faciet
inter parentes et viros filios rixam et maxime invidiam et contristabitur admodum
et erunt novissima horum que inveniet in eodem anno ad malum Et si aliis heredibus
emet aut terras non videbit in ea quod diligit Et post si ceciderit in aqua
harum stellarum in quinto quarto ab aspectu revolutionis et si natus fuit puer in eodem anno
erit mala parentibus suis odio habens eos et erunt novissima rerum eius in malum
et si fuit opus aliis non laudabitur propter eum et erunt plures infirmitates eius et
infirmitates que accidunt in eodem tempore in pectoralibus et pulmonibus et in corporis partibus corporis
Et si fuit dominus quinti ab aspectu revolutionis cum aqua harum stellarum quas dixi tibi
faciet impeditum in malum in delectationibus et in eos qui delectationem ingerebantur et do-
nationibus se remunerabant et odio habebunt homines filios et petitores filiorum
et minuetur coitus et accidet ei infirmitas in pectoralibus ventribus et stomacho et prohi-
bet eos a coitu Et post si ceciderit aqua harum stellarum in quarto septimo ab aspectu aspecte
revolutionis et si natus fuit puer cuius ascendens fuit signum quinti ex eodem signo
erit parentibus suis odibilis modice conservatione erga eos qui committuntur et non per-
severabit in dilectione alicuius nec remunerabit per concupiscentiam suam bonum et erunt
plures infirmitates eius in ventre et stomacho Et si fuit dominus sexti ab aspectu revolutionis
cum aqua harum stellarum quas dixi tibi faciet impeditum in omnia quadrupedia et in corpus
regis et eius servorum atque ancillarum et post faciet in ceteris servos et pauperes efficientur
omnis cuius opus fuit venditio servorum maxime si fuit dominus signi in signo masculino
et si fuit in signo feminino erit plus hoc in feminis et ancillis maxime si fuit dominus
signi in signo et qui fuit in eodem anno impeditum inveniet et quod eorum non vene-
rint et multiplicabuntur infirmitates in hominibus et erunt plures carerum in testiculis calculo
propter fluxum Et post si ceciderit aqua harum stellarum in quarto sexti ab aspectu revolutionis
et si natus fuit puer in eodem anno fuit ex signo quarto aspectus eius in eodem signo erit mo-
dice cupiditatis infirmis et fuerit ei servi eos videbit ex eis bonum et diliget
de provincia sua fugere a parentibus suis et si voluit uti animalibus quadrupedibus non
videbit in eis bonum et mittentur a apud eum et erunt infirmitates eius in inferiori
parte ventris eius Et post infirmitates hominum in eodem tempore Et si fuit dominus septimi ab aspectu
revolutionis cum aqua harum stellarum quas dixi tibi multiplicabuntur bellum et
gravatores super reges et pugnabunt inter se et faciet inter homines contentio et rixa
et abscindetur societas principum et faciet inter eos despectum maximum et irascentur cum
familiaribus suis et dimittent viri uxores suas et minuetur pietas et omnia in
cordibus hominum et obdurabuntur corda et modice erunt mercatores in eodem anno et qui
habuit furtum aliquis non reddet ea post et debilitabuntur omnes inquisitores
et pauca ministeria et erunt plures infirmitates hominum in vesica et renibus
et ancharis et posterioribus Et post si ceciderit aqua harum stellarum in quarto septimo ab

ascendentis revolutionis. Et si natus fuerit puer in eodem anno ab eius tempore, impediet de
mulieribus quas ducet uxores bonum nec de eo quod participat ei. Et si praefuerit aquarius quarto
sterio non videbit in eo quod cupit. et si ceciderit cum aquario videtur. et erunt plures infirmitates
eius in gutture et renibus et ventre et in pedibus. Et si fuerit dominus ascendentis revolutionis
cum aqua harum stellarum quas dixi tibi impeditus et malus cadet in hereticos et non finabitur
aqua anni in eodem anno et reuertetur. et cadet rex aqua re de thezauris suis et minuetur
et cadet malum ac impeditum et regere male inter eos qui hereditate fratrum mortuorum et
multiplicabitur mors in mulieribus et directionibus et cadet in eos pestilentia et multiplicabitur
impeditum super fratres et gentes, regis generalis et regibus regionis Babilonie et regi Romanorum
et regi Judeorum, et erunt plures infirmitates hominum in ventre et in radicibus crurium et
testiculorum. Et filii si ceciderit aqua harum stellarum in tempore 8 ab ascendente revolutionis. Et si
natus fuerit puer in eodem anno erit vagus et profugus non reclinabit ad mansionem
nec intrabit subtectum et erit de illis qui colligunt in civitates. et petunt de eo demo
nibus et diliget singularitatem et non videbit in semetipso quod diligit pro labore et pugna
tione sua et erit plus hic in locis mortuorum et in loco cadaverum fetidorum et erunt plures
infirmitates eius in testiculis et renibus. Et si fuerit dominus 9 ascendentis ab ascendente revolutionis
cum aqua harum stellarum quas dixi tibi cadet impeditus et malus et destructio in re
ligiosos ac domus colectos et in maiores domus ordinis et itinera peregrinationum ad
loca longinqua et destruetur secte hominum et cadet in eos revoluta destuper et
mentis cogitationes in rebus celi et dubitatio ac negatio domini et qui peregrinatus fuerit
non videbit bonum in peregrinatione sua et destruetur eorum opera et magis male exit
obstinatores eorum et de ibunt rebelles et petant ministerium regni Babilonie et non fiat
eis et non prolongabitur eis donec transeat annus. et erit anno illo paucitas pluvie et
gravitate et erunt plures infirmitates hominum in femoribus. Et filii si ceciderit aqua harum
stellarum in tempore 9 ab ascendente revolutionis. Et si natus fuerit aliquis in eodem anno sub
ipsius tempore erit de superfluitate in rebus suis et sua cultura et non competet ei peregrinatio
atque mutatio et erunt plures infirmitates eius de femoribus. Et si fuerit natus et dominus 10
ab ascendente revolutionis in aqua harum stellarum quas dixi tibi cadet impeditum ac malum et
destructio in reges ac divites et magnates et in eos qui praesunt et cadet inter eos in
vidia et contemptus et erit debilitas atque impeditum in eorum rebus et modica erit
dilectio pecuniarum ad eos et habebit eorum vilipendiam et vilepent et humiliabuntur eorum
regnum. et descendent vires super eos et blasfemabunt et dimittabunt super eos donec
nec exeat annus, et erunt plures infirmitates eorum de genibus. Et filii si ceciderit
aqua harum stellarum in tempore 10 ab ascendente revolutionis, et natus fuerit puer in
eodem anno. et fuerit ipsius tempore ascendens eius de eodem signo erit vilis et despectus apud
propinquos suos et apud eos qui conjungunt ei et erit modice revenentie et multe dilectionis
laboriose vite modicum acquiret de illis que praefuerint sibi et 2m natus eius erit sicut
quod dixi tibi et erunt plures infirmitates ei de genibus. Et si fuerit dominus undecimi ab ascendente
revolutionis cum aqua harum stellarum quas dixi tibi cadet amicitias in corda
aquorum et cadet inter eos discordia et suspicietur unus alium et modicum erit
fiducia unicuique in eas que sperabat et destruentur domus substantie regis et perdunt eius
substantie et pauci erunt eius ministri et auxiliatores erunt qui ei infideles. et si evenerit
ei bellum dimittet eum et infirmitates hominum in eodem tempore plures de cruribus. Et filii
si ceciderit aqua harum stellarum in tempore 11 ab ascendente revolutionis et si fuerit natus
puer in eodem anno sub ipsius tempore erit modice substantie et pauci boni et debilis cum
hominibus non erit in eo fiducia ad repellendum malum et non cogitabit bonum et
erit male cogitationis et in..rtor et modice laudationis et propitiationis et erunt
infirmitates eius plures de cruribus. Et si fuerit dominus 12 ab ascendente revolutionis
cum aqua harum stellarum quas dixi tibi multiplicabuntur latrones in eodem tempore

et ad abscisores super homines et inutiles erunt fini diuitis suis et minuentur
ignobiles et multiplicabitur eorum deiectio et exaltabuntur nobiles ac magistri
et sapientes ac venerabiles. Et similiter si ceciderit aqua harum stellarum in 12 gradu
ab ascendente revolutionis. Et si natus fuerit puer in eodem anno erit laborans valde
ac mala multorum inimicorum et sue odientium et odiet eum omnis qui viderit eum a pueri-
tia sua usque ad senectutem. Et erunt infirmitates eius plures in pedibus. Et si aspe-
xerit Jovis ac Veneris ex loco trino et proiecerit radios suos usque ad ipsum
gradum et fuerit fortis in loco suo franget fortitudinem harum stellarum. Et si venerit in
loco suo fuerit debilis non apparebit aliquid ex operibus suis quod appareat et secundum
quantitatem fortitudinis vel debilitatis planete erit multiplicatio mali. Et si aspexerit locum
inimicicie et contrarii erit omne quod dixi malum et occupatio et contrarietas ab initio
eventionis mali usque ad finem eius. Si autem aspexerit ipsum locum directe ipsum
malum et apparere non faciet et omnis qui viderit occultare quod accidit ei non
poterit celare et erit hoc velud cum contractione et timoribus. Et si aspexerit Saturnus
Mercurium erit hoc cum inquietudine et colocatum. Et si aspexerit luna fiet opus eius
sicut opus solis sed erit magis aliquantulum et celerius et in omni quod separatur propter
celeritatem cursus eius. Et scito quod omnia ista que dixi tibi erunt in tempore
que fuerit in dimissione regni eius. Considera ergo hec nec errabis si deus voluerit.

Tractatur in partibus latitudinis planetarum in signis 12 et eorum ortu et occasu
consideratione debes planetas hora revolutionis et scire latitudinem eorum in septentrione
et meridie oriente quoque et occidente et non negligas hoc. Et si fuerit Saturnus
in Ariete et fuerit latitudo eius septentrionalis significat corruptionem aeris et eius densitatem
atque obscuritatem in temporibus suis. Et si fuerit latitudo eius meridiana significat multitudinem
frigoris et multitudinem gelu in suis temporibus. Et si fuerit orientalis significat meliorem
divitum et eorum cogitationes et tristicias ex parte gelu. Si vero fuerit occidentalis significat
effectum terre motus et fumos et tenebras aeris. Et si fuerit directus erit hoc minus.
Et si fuerit Saturnus in Tauro et fuerit latitudo eius septentrionalis significat bonitatem aeris
et eius plenitudinem et complexionis et pluvie erunt utiles ac proficue absque im-
pedimento et mediocres erunt contingentie et forte. Si vero fuerit latitudo eius meri-
diana significat terre motus commixtiones et pestilentias et mortalitates et corruptionem
aeris et eius destructionem et paucitatem tempus boni. Et si fuerit orientalis significat multitudinem
pluviarum et infirmabuntur homines ex hoc. Et si fuerit occidentalis significat divitibus ti-
mores ex iusticiis et commixtionem eorum rerum. Si vero fuerit retrogradus fiet mors magnatum
et nobilium et multitudinem errorum et angustias inter homines. Et si fuerit directus fiet infirmitas acci-
dentibus in superficiebus corporis longinquis. Et si fuerit Saturnus in Geminis et fuerit latitudo eius
septentrionalis significat flatum ventorum vehementium et notabilium et terre motum ac tenebras aeris et
eius corruptionem et mutationem eius coloris ad nigredinem. Et si fuerit latitudo eius meridia-
na significat calorem temporis et paucitatem pluviarum et multitudinem pestilentiarum mortalium. Et si fuerit
orientalis fiet infirmitas regis Babilonie et magnatibus eius. Si vero fuerit occidentalis fiet siccitas
aeris et excitatio famem et paucitatem pluviarum. Et si fuerit retrogradus erit debilior adhuc quod
significat. Et si fuerit directus erit salubrior et magis debilior. Si vero fuerit Saturnus in Cancro et fuerit
latitudo eius septentrionalis significat paucitatem aquarum in fluminibus et paucitatem pluviarum. Et si fuerit
latitudo eius meridiana significat corruptionem hominum in motu suo et paucitatem acquisitionis
rerum eorum. Et si fuerit orientalis significat corruptionem aeris et eius tenebras et multitudinem frigoris
in tempore suo. Et si fuerit occidentalis significat multitudinem pluviarum et earum corruptionem et impeditum
veris a ventis. Si vero fuerit retrogradus significat fortitudine idem quod diximus et destructionem regis
et impeditum magnum quod imperat quo mors erit ei melior. Et si fuerit directus
significat iocunditatem aeris et bonitatem eius complexionis. Et si fuerit Saturnus in Leone
et fuerit eius latitudo septentrionalis significat multitudinem pluviarum et corruptionem rerum divitum
et rusticorum et destructionem acquisitionis negotiatorum. Et si fuerit orientalis significat infir-
mitatem cadentem in viles et ignobiles. Si vero fuerit occidentalis significat pestilentiam

caristiam in terra et mortem validam Si fuit retrogradus significat contritionem eorum que attendunt
ex hiis et prolongationem eorum durationis Si fuit directus significat levitatem eorum Et si fuit saturnus
in virgine significat et fuit latitudo eius septentrionalis significat bonitatem et levitatem ventorum et paucitatem eorum
nocumentum in messibus et seminibus Et si fuit latitudo eius meridiana significat paucitatem
pluviarum et consumptionem aque fontium Et si fuit orientalis significat abortiva pregnantium ex
hominibus et animalibus Et si fuit occidentalis significat tremores ac febres terribiles et festinatos Et si
fuit retrogradus significat timorem regum ex inimicis suis et quod timeant adventum eorum super se
Et si fuit directus significat adeptionem victorie regum ab inimicis suis et fortitudinem eorum eis
Et si fuit saturnus in libra et fuit latitudo eius septentrionalis significat siccitatem aeris et eius caloris
et paucitatem pluviarum et consumptionem aquarum Et si fuit latitudo eius meridiana significat
bonitatem ventorum et suavitatem complexionis aeris Et si fuit orientalis significat corruptionem hominum
et petitionem lasciviarum et criminum Et si fuit occidentalis significat dilectationem fornicatorum et ca-
sum eorum in horribilia Si vero fuit retrogradus significat infirmitatem servorum et ancillarum
timidum Et si fuit directus significat mediocritatem annone et ordei et fractionem temporum super
reges Et si fuit saturnus in scorpione et fuit latitudo eius septentrionalis significat multitudinem pluviarum
et abundantiam aquarum et fluminum et earum corruptionem et si fuit latitudo eius meridiana
significat famem hominibus et contritionem fori Et si fuit orientalis significat multitudinem bellorum inter divites
Et si fuit occidentalis significat destructionem hereditatis in mari et casum malum in eis Et si fuit
retrogradus significat pestilentiam et significat salvationem climatis Babilonie si fuit directus Et si
fuit saturnus in sagittario et fuit latitudo eius septentrionalis significat multitudinem aquarum fontium
et frigora hiemis Et si fuit orientalis significat prosperitatem divitum et virginibus et si fuit occidentalis
significat gwerram inter homines divites et magnates hominum et cadet inter eos discordia Et
si fuit retrogradus significat contritionem omnium et gwerras et bella inter homines et si fuit
directus significat prosperitatem pregnantium in mari ac aquis Et si fuit saturnus in capricor-
no et fuit latitudo eius septentrionalis significat bonam complexionem aeris et mediocritatem pluvie
Et si fuit latitudo eius meridiana significat tenebras aeris et contritionem hiemis et multitudinem
nubium et frigoris Et si fuit orientalis significat errorem et malam dispositionem divitum et
malam participationem eorum cum rusticis Et si fuit occidentalis significat multitudinem locustarum
et ablationem messium per multitudinem caloris Et si fuit retrogradus significat multitudinem corruptionis
inter rusticos Et si fuit directus significat iustitiam divitum et regum et eorum rectitudinem
atque humilitatem Et si fuit saturnus in aquario et fuit latitudo eius septentrionalis significat multitudinem
pluviarum et contritionem frigoris ac gelu Et si fuit latitudo eius meridiana significat paucitatem aquarum
fontium et fluminum Et si fuit orientalis significat paucitatem acquisitionis hereditatum et paucitatem
seminum rusticorum Et si fuit occidentalis significat multitudinem combustionis et eius fortitudinis Et
si fuit retrogradus significat contritionem corporis rei Et si fuit directus significat mortem malum cum
virorum hominis Et si fuit saturnus in piscibus et fuit latitudo eius septentrionalis significat multitudinem
flatus ventorum rationalium et contritionem frigoris hiemis et si fuit latitudo eius meridiana
significat fractionem navium in mari et eorum impedimenta in hiis que pertinent cooperari in aquis
Et si fuit orientalis significat interfectionem divitum ad minus Si vero fuit occidentalis significat
tatem ignobilium et dilectationem nobilium Et si fuit retrogradus significat merores religiosorum
et deum colentium Et si fuit directus significat populationem et amorem religionis et di-
vine culture etc.

Iupiter cum fuit in Ariete et fuit latitudo eius septentrionalis significat bonam complexionem
aeris et paucitatem pluviarum Et si fuit latitudo eius meridiana significat corruptionem
ventorum et contritionem caloris, et si fuit orientalis significat gaudium et letitiam divitum et
inclinationem eorum ad ludos Et si fuit occidentalis significat sublimitatem sapientum et nobilium et
si fuit retrogradus significat impedimentum in mari Et si fuit directus significat multitudinem pistorum et
equorum atque eorum salvationem Si fuit Iupiter in Thauro et fuit eius
latitudo septentrionalis significat immobilitatem aeris et eius caloris Et si fuit orientalis significat odium
rusticorum erga regem suum Et si fuit directus significat cupiditatem inter hominum in
thezauris et collectionem seminum Et si fuit Iupiter in Geminis et fuit eius latitudo septentrionalis
significat bonitatem ventorum et mediocritatem pluviarum Et si fuit latitudo eius meridiana significat multitudinem
tonitruum et fulminum Et si fuit occidentalis significat multitudinem in sectis et insul. Et si

fuerit occidentalis significat multitudinem guerrarum et commixtionum Et si fuerit retrogradus significat communitatem acquirendam Et si fuerit directus significat horum gratiam Si fuerit Jupiter in cancro et fuerit cum latitudo septentrionalis significat humiditatem aeris et abundantiam pluviarum et multitudinem tonitruum et fulgurum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat pulcritudinem complexionis aeris Et si fuerit orientalis significat bellum religiosorum ad invicem Et si fuerit occidentalis significat per multitudinem generationem in pectoris Et si fuerit retrogradus significat salvationem in montibus et eorum incepcionibus Et si fuerit Jupiter in leone et fuerit cum latitudo septentrionalis significat communitatem tonitruum et fulminum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat siccitatem aeris et paucitatem pluviarum Et si fuerit orientalis significat duplicem divitias ad invicem Si vero fuerit occidentalis significat quod rustici expugnabunt regem suum Et si fuerit retrogradus significat ablationem manuum militum ab obviam regis ipsorum Et si fuerit directus significat multitudinem avium et appreciationem vaccarum atque camelorum Et si fuerit Jupiter in virgine et fuerit latitudo cum septentrionalis significat paucitatem tonitruum et fulgurum et multitudinem pluviarum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat pulcritudinem complexionis aeris Et si fuerit orientalis significat multitudinem guerrarum inter divites et plurimum eorum inter se Et si fuerit occidentalis significat multitudinem seu concretionem militum atque arma ferentium super divites Et si fuerit retrogradus significat communitatem eorum quae dixi tibi comes Et si fuerit directus significat religionem regis et eius adeptionem Et si fuerit Jupiter in scorpione fuerit quod latitudo cum septentrionalis significat bonitatem vectorum Et si fuerit meridiana significat multitudinem tonitruum Et si fuerit orientalis significat tantum impedimentum in nobiles Si vero fuerit occidentalis significat multitudinem pestilentiarum et mortalitatum Et si fuerit retrogradus significat communitatem horum Et si fuerit directus significat obscuritatem et malum Et si fuerit Jupiter in sagittario et fuerit latitudo cum septentrionalis significat temperantiam aeris et eius bonitatem Si fuerit latitudo cum meridiana significat paucitatem pluviarum Et si fuerit orientalis significat duplicem rusticorum et religiosorum in pectoris Et si fuerit occidentalis significat appreciationem castrorum Et si fuerit retrogradus significat multitudinem iniuriarum et mendaciorum Si vero fuerit directus significat adeptionem divitiarum ad invicem Si fuerit Jupiter in capricorno et fuerit latitudo cum septentrionalis significat multitudinem tonitruum et fulgurum et pluviarum Si fuerit meridiana significat multitudinem pluviarum Et si fuerit orientalis significat subtilitatem alias sublimitatem sectarum Et si fuerit retrogradus significat impedimentum scriptorum et consulum Si vero fuerit directus significat adaptationem hominum Et si fuerit Jupiter in aquario fuerit quod latitudo cum septentrionalis significat tenebrositatem aeris et paucitatem pluviarum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat multitudinem tonitruum et fulgurum Et si fuerit orientalis significat multitudinem abscisiones manuum et pedum in eodem tempore Et si fuerit occidentalis significat multitudinem commixtionis inter rusticos Si vero fuerit retrogradus significat communitatem horum quae dixi Et si fuerit directus significat appreciationem nobilium et eorum sublimitatem Et si fuerit Jupiter in piscibus et fuerit latitudo cum septentrionalis significat multitudinem aquarum et fluminum atque fontium Et si fuerit latitudo cum meridiana significat multitudinem pluviarum et paucitatem tonitruum et fulgurum Et si fuerit orientalis significat multitudinem guerrarum et bellorum Et si fuerit occidentalis significat pestilentiam in eodem tempore Et si fuerit retrogradus significat infirmitates accidentes hominibus in inferiori parte corporis Si vero fuerit directus signat commixtionem hominum

Mars vero fuerit in ariete fuerit quod latitudo cum septentrionalis significat calorem aeris et pluviarum paucitatem Et si fuerit latitudo cum meridiana significat communitatem tonitruum et fulgurum Et si fuerit orientalis significat communitatem bellorum inter divites Et si fuerit occidentalis significat multitudinem venenorum Et si fuerit retrogradus significat infirmitates accidentes in oculis et in capitibus et in oculis eorum Et si fuerit directus significat multitudinem simulationis in fide et in generatione Et si fuerit Mars in tauro et fuerit cum latitudo septentrionalis significat multitudinem pluviarum et bonitatem herbarum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat multitudinem ventorum septentrionalium Et si fuerit orientalis significat multitudinem pacis et securitatis in finibus Babilonie et in parte orienti Et si fuerit occidentalis significat multitudinem infirmitatum et mortis Et si fuerit Jupiter retrogradus significat infirmitates cadentes in pueris Et si fuerit directus significat odium mulierum Et si fuerit Jupiter Mars in geminis et fuerit latitudo septentrionalis significat multitudinem pluviarum Et si fuerit latitudo cum meridiana significat paucitatem aquarum fontium et fluminum Et si fuerit orientalis significat multitudinem pestilentiarum Et si fuerit retrogradus significat duplicitatem in pectoris Si vero fuerit occidentalis significat occultationem consulum et scriptorum et fugam eorum Et si fuerit

directus significat predatores in hominibus. Et si fuerit mars in cancro fuerit que eius latitudo septentrionalis significat paucitatem aquarum fontium et multitudinem frigoris in tempore suo. Si vero fuerit meridiana significat statum vectorum et destructionem arborum. Et si fuerit occidentalis significat pestilentiam regionum. Et si fuerit occidentalis significat pesturaciones vulgi. Et si fuerit retrogradus significat apparitionem laetitiae et fornicationis. Et si fuerit directus significat bonitatem aeris et pulchritudinem eius complexionis. Et si fuerit mars in leone. fuerit que latitudo eius septentrionalis significat paucitatem aquae fontium et fluminum. et si fuerit meridiana significat multitudinem aquae fontium et fluminum. Et si fuerit orientalis significat campi impetum et animalium quibus utuntur homines. Et si fuerit occidentalis significat paucitatem piscium et mortem in animalibus aquae. Et si fuerit retrogradus significat sterilitatem divitum et nobilium. Et si fuerit directus significat statum vectorum occidentium et salvationem navium. Et si fuerit mars in virgine et fuerit latitudo eius meridiana septentrionalis significat impedimentum in omnibus messibus atque seminibus. Et si fuerit latitudo eius meridiana significat salvationem seminatorum et messium. Et si fuerit orientalis significat multitudinem mortis regum. Si vero fuerit occidentalis significat famem accidentem hispaniae et in partibus eius. Et si fuerit retrogradus significat guerram cadentem in homines validam. Et si fuerit directus significat honestatem et fortitudinis divitum. Et si fuerit mars in libra et fuerit eius latitudo septentrionalis significat multitudinem tonitruum et fulgurum. Et si fuerit meridiana significat tenebritatem aeris et gravedinem. Et si fuerit retrogradus significat guerram inter divites. Et si fuerit occidentalis significat paucitatem occupationis divitum in seculis. Et si fuerit retrogradus significat gentem eorum que dixi tibi. Et si fuerit directus significat multitudinem eorum bellorum inter divites. Et si fuerit mars in scorpione et fuerit latitudo eius septentrionalis significat paucitatem aquarum. Et si fuerit meridiana significat multitudinem aquarum fontium. Et si fuerit orientalis significat multitudinem infirmitatum in hominibus in inferioribus ventris eorum. Et si fuerit occidentalis significat paucitatem proiectionis hominum ad invicem. Et si fuerit retrogradus significat multitudinem in eodem tempore bonitatum ac multitudinem lucri. Et si fuerit directus significat multitudinem acceptionis censuum et separationem amorem eorum divitum. Et si fuerit mars in sagittario fuerit que latitudo eius septentrionalis significat pulchritudinem conditionis aeris et eius bonitatem. Et si fuerit latitudo eius meridiana significat lucrum regum et pulchritudinem acquisitionis. Et si fuerit orientalis significat pacem et quietem et securitatem ac paucitatem bellorum. Et si fuerit occidentalis significat salvationem arborum et multitudinem frugum. Et si fuerit retrogradus significat multitudinem tussis accidentis hominibus et multitudinem doloris pectoris. Et si fuerit directus significat pestilentiam magnam in terra et in animalia. Et si fuerit mars in capricorno et fuerit latitudo septentrionalis significat multitudinem nivis et frigoris. Et si fuerit meridiana significat caliditatem aeris et eius obscuritatem. Et si fuerit orientalis significat imperfectionem imperatoris romanorum. Et si fuerit occidentalis significat multitudinem pestilentiae in omnibus. Et si fuerit retrogradus significat gentem annone. Et si fuerit directus significat multitudinem vindemie et olei. Et si fuerit mars in aquario et latitudo eius septentrionalis significat multitudinem frigoris et vini et multitudinem locustarum in tempore suo. Et si fuerit latitudo meridiana significat absentiam et gentem caloris. Et si fuerit orientalis significat gaudium divitum. Et si fuerit occidentalis significat multitudinem tironum. Et si fuerit retrogradus significat salvationem hominum et multitudinem lucri. et si fuerit occidentalis significat multitudinem infirmitatum in finibus et ancillis et viribus nostris. Et si fuerit directus significat salvationem avium. Et scito quod ego iam sollicitatus sum et exposui tibi iudicia planetarum et partes eorum in circulo equinoctiali et planetas inferiores. Et expressi latitudinem veneris et mercurii et ideo non posui eos in hoc libro meo. et quod iam sollicite vidi que eos sunt de quod posui in eo. Scito hoc et non tuearis quicquam quod est in hoc libro. Et probavi ... super de cum quod volueris ex iudiciis. quia non errabis si deus voluerit

Quicunque sit caput et cauda et stelle que dicuntur comete. Scito quod caput draconis fuerit in ariete significat felicitatem magnatum et nobilium. Et si fuerit ibi cauda significat mala dispositionem regum et invidias eorum in rusticis. Et si fuerit aliqua stellarum que dicitur comethes ibidem. i. si apparuerit in eodem signo fiet ... divitum orientis et Babilonie. Et malum erit eorum et multitudinem ... inter rusticos. Et si fuerit apparitio in parte orientis erit velocitatis operis eius. Et si fuerit in parte occidentis erit tarditas operis eius. Et si fuerit caput in tauro significat infectionem divitum in parte septentrionali et multitudinem duplicitatis inter divites clericos et rusticos. Et si fuerit in cauda significat paucitatem misericordie et proiectionem in cordibus hominum et multitudinem pugne ... in parte meridiei et paucitatem lucri eorum. Et si apparuerit aliqua stellarum que dicitur

comethes in directo eius signat malum hominibus et paucitatem boni eorum et inimicabiles
rebelliones erga eos Et si apparuit in parte orientis erit velocitas operis eius Et si ap-
paruit in occidente erit tardius operis eius Et si fuerit caput in geminis signat infirmitates
accidentes divitibus et questibus et terre motum et casum bellorum inter homines et divites Si
autem fuerit cauda ibidem signat saltum rusticorum super regem et quod deludet eum et insurget
contra milites eius atque duces eorum Si in apparuit aequa de positione cometis in directo eius
signat appetitum lascivie et fornicationem in hominibus et dilectionem religiosorum et deo servien-
tium Si autem apparuit in parte orientis erit velocitas operis eius Si autem apparuit caput
in cancro signat bonitatem operis regis erga rusticos et largitatem et latitudinem eius super
eos quod colliget sibi et dispergit ea per quem collegit in locis suis Et si fuerit cauda
ibidem signat multitudinem pestilencie et mortalitatis et infirmitates et fornicationes et paucitatem
iusticie et fractionem temporis et destructionem domorum ville et peregrinationem divitum et mu-
tationem eorum a loco in locum et impedita de predictis in servis et magistrorum civibus id est in
eos qui operantur manibus suis Et si apparuit ibi stella comethes signat multitudinem lo-
custarum et detrimentum messium et ab eis casum ventorum in triticum et in certas arbores et
paucitatem frugum et multitudinem ventorum in eis Et si apparuit in tempore orientis erit velocitas
operis eius Et si fuerit in occidente erit tardius operis eius Et si fuerit caput in leone erit signat
multitudinem fulminum et ignem in aere et mutationem marium et malum atque iniurias Et si fuerit
cauda ibidem signat multitudinem obscuritatem et terre motum et augmentum aquarum et diminutionem
arborum et destructionem messium Et si ibi apparuit stella comethes signat infestationem luporum
et impeditum operis eius et casum ventorum multum et destructionem domorum et gazophilatium
Et si fuerit appensa eius in parte orientis erit velocitas operis eius Si vero fuerit appensa eius in
parte occidentis erit tarditas operis eius Et si fuerit caput in virgine signat destructionem messium et
ceterorum frugum et paucitatem metendi et tam ventum arborum et combustionem earum que
remanserunt ex eis in tempore sue custodie Et si fuerit cauda ibidem signat odium tradere
inter divites et ibunt contra se invicem ad prelia et multiplicabuntur et predationes ecclesie
et domus orationis maioris diripientur et tam [illegible] inter homines in locutione et sunt
Et si apparuit ibidem stella comethes signat ablationem bonorum quorumdam ex tacente mestitie
divitum et mutationem eorum a loco eorum in alias regiones et non revertentur ad eorum
bona Et si fuerit appensa eius in parte orientis erit velocitas operis eius Si non fuerit appensa
in parte occidentis erit tardius Et si fuerit caput in libra signat iniusticias regis et
immisericordiam divitum super rusticos suos et deceptiones atque inspectiones eorum erga eos
propter hoc quod non est apud eos nec in manibus eorum et propter hoc cadet destructio in quo posita
cauda ibidem signat tam mortis in peccatum et erit annus ille parum cum [illegible] figore
ibidem insufficientes messes et erbas atque semina et arbores et paucitatem colligendi frugum
Si autem apparuit ibi stella comethas signat ex[illegible] lucionum et absorptionem
itineribus et fractionem temporis et appetitum paupertatem in cordibus hominum et prolongabit
eorum mora in hominibus Et si fuerit appensa eius in parte orientis erit velocitas operis eius
Et si fuerit in occidente erit tarditas operis eius Et si fuerit caput in scorpione signat
multitudinem gaudii in hominibus et malum in magnatibus et multitudinem [illegible] et
bellorum contentionem malorum atque appetitionem fornicationis ex mulieribus cum multitudine [illegible] et
[illegible] et casum eorum in manibus regum cum hoc quod eis accidit ex merore et [illegible]
Et si fuerit cauda ibidem signat casus febrium in homines et infirmitates accidentes in pe-
ctoribus et multitudinem catarrorum in gutture cum gaudio divitum in eorum tempore et
letitia eorum super multitudine pacis et multitudine bellorum et collectionem frugum et placationem
domorum operum Et si fuerit ibi stella comethas signat multitudinem [illegible] et bellorum
rebellione regum et multitudine divitum super eum et inquisitionem [illegible] ab eis cum hoc
quod non est in manu sua nec in posse suo id est potestate impugna Si autem apparuit
in parte orientis et est quod fiat Et si apparuit in occidente erit tardius operis eius Et
si fuerit caput in sagittario signat [illegible] rusticorum a rege Babilonie et [illegible]
[illegible] minorum eis et casum impediti in ovibus et vaccis et equis pre-
et in omni animali quod [illegible] et cadet combustio in mistica belli et destruetur
[illegible] et minuetur et corrumpetur aer // in tempore suo Et si fuerit cauda ibidem signat dilectionem

// et obscurabitur atque [illegible] calor //

nobilium et magistrorum et excellentia ignobilium et constabul(arios) regis electores et sapientes
atque reges et consules qui reveniet eis impedita occulta. Et si apparuit ibi cometes
significat dispersionem splendoris et eorum evellationem atque adeptionem eorum splendoris et occultationem eorum et multitudinem
bellatorum qui expeditur super eos. Et si apparuit et in parte orientis et velocius incessu
eius. Et si fuit apparitio eius in apparitione et tardius cursu eius in hoc quod significat. Et si fuit
caput in Aquario significat mortem legis electorum in eodem tempore et mortem iudicis et fideli-
sectatorum. Et si fuit cauda ibi significabit missionem regis inter duos habet hereditatem multitudinem
quod non dicit et seductionem eorum in tempore et iniurias atque afflictiones quod exercet erga eos
et flagellationem eorum atque captionem. Et si apparuit ibi stella cometes significat multitudinem
gravaminis et miserationem atque crucifixionis in eodem tempore. Et si fuit apparitio eius in parte orientis
et velocius cursu in hoc quod significat. Et si fuit in parte occidentis et tardius in eo quod significat
et. Et si fuit caput in Pisce significat sublimitatem nobilium et provectionem unicuique hominis
in omne plus quam non fuit homo unusquisque secundum quantitatem sue nature et collectionem splendoris in
dominibus suis. Et si fuit cauda ibi significat extensionem multitudinis super regem et multitudinem
ducum et mutationem quamplurimorum divitiarum ab habitationibus eorum tamen et multitudinem
multitudine loquacium in secta et apparitionem novitatum. Et si apparuit ibi stella cometes
et bellum maximum super affines regis et interficiet per inimicos et initiatie crudelitatis
et abiectionem manuum eorum obviam. Si autem apparitio eius fuit in parte orientis et velocius
in eo quod significat. Et si fuit in parte occidentis et tardius cursu eius et ad hoc quod significat in parte
illa in qua evenit. quod significat stella cometes tunc volumus apparere caudas reliquas
in qua parte sunt quia in eadem parte erit quod significant contribulationem. hora vero in operibus
residuis que dixi tibi in hoc libro. i. hora qua est omne quod dixi et est quando
pervenit sol ad signum quod fuit questio eorum que dixi tibi tunc natura est in opere sicut
natura eventus qui apparuit tibi in eodem anno dicto et complexio eius quia est
ex secretis scientie astrorum et eius veritate tunc oportet primum est ut occultetur. i. ut
meretur occultari et non videbatur apud te secundum quod ego exposui tibi dicit ergo
voluit et ipse est auxiliator et finis libri Florum Albumazar sub laude dei
et eius adiutorio

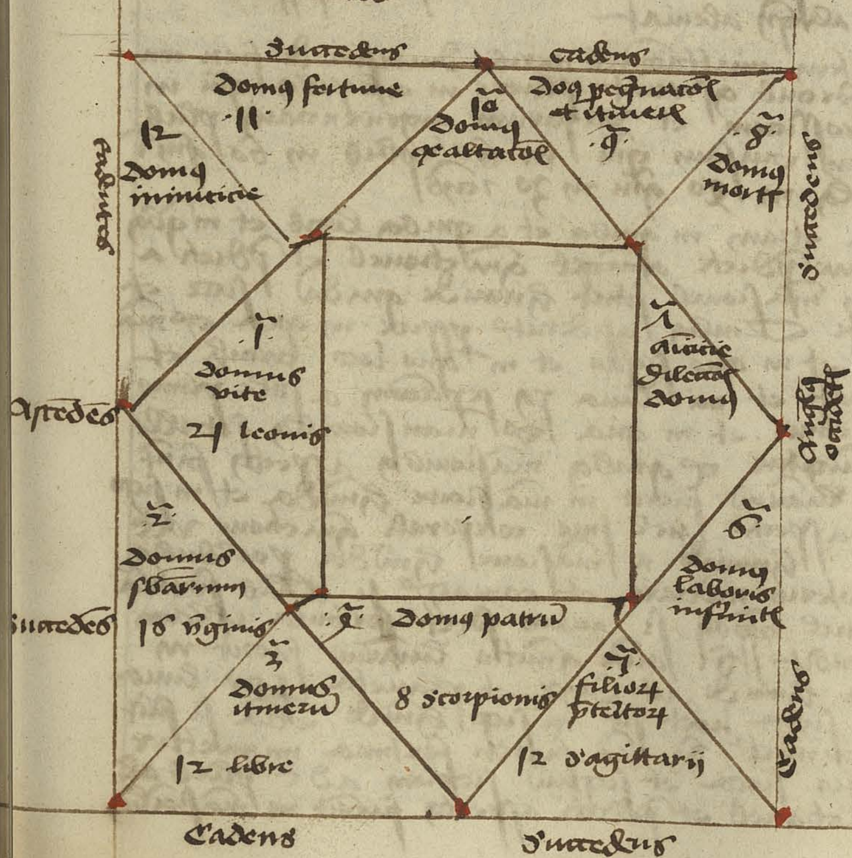

Tractatus de dispositione aeris magistri Guidonis

Et te in astronomia iudicijs dixi pertinentibus. Convenientes fore
arbitror tractatum de eorum distributione que nobis sensibus est
compendiose edere elucidandis. Dictis venerandorum professorum
Alkindi ptholomei mercipatorum et aliorum qui nobis videntur usi sunt
Nota demonstrare. Cum ergo spectant ad hoc opus sunt omnes partes et lune
mansiones licet alia que considerant. Sed tamen primum considerare opportet. Et coniunctiones
de aliis lune et eius cum sole coniunctio ac oppositio necnon et eorum quadrature
et aliorum aspectuum ad eas applicatio ac ipsorum coniunctio corporalis. Et ipsius
luminis lune augmentum et diminutio sive quod cursus velocitas tarditas et sive
orbis ascensus et descensus similiter et octava nature planetarum. Propter quod
est etiam quia planetarum sunt fortune et qui infortune. Similiter quia ve-
ad fortunium vel ad infortunium se habent. Unde ut antiqui sapientes vi-
fortune fatentur et est verum Jupiter et Venus sunt naturaliter fortune et forte
[illegible] Saturnus vero et Mars et sunt natura infortune et infortunium
inferunt. Sol Mercurius luna sunt temperati sed aliquando fortune aliquando infortune
ad naturam horum quibus applicantur. De coniunctione et aliis aspectibus Jovis
Considerabis ergo solis et lune coniunctionem et si aliquis planetarum cum
cum eis iungatur aut aliquo aspectu eos respiciat. Cum si Jupiter aut
Venus corporaliter eis iungatur vel eos Jupiter trino vel sextili aspectu respiciat
nec aliqua ex infortunis cum eis existit ut proiciat radios suos ad eos vel
per ipsius spacium a sole ipsam lunam aspiciat pluvias futuras indubi-
tanter denegabit. Si autem [illegible] ad lunam fuerit Jovis aspectu
absque admixtione infortunarum pluvias leves vel quasi nullas futuras stabilit
Sed si aspexerit aliqua infortunarum sine aliqua fortune aspectu vel eius
coniunctione primum corporaliter vel per oppositionem luna iuncta fuerit absque du-
bio pluvias futuras poteris iudicare. Primum enim est fortunarum deum sub-
tiliare et a grossis vaporibus depurare. Econtra sicut infortune vim
sed licet Venus de Venere sit de stellis fortunatis cum natura eius ad hu-
miditatem declinat ideo si cum aliqua infortuna iuncta. Nec aliqua
fortuna ipsam adiuvat pluvias promittit. Ideo nichil horribiles nisi ipsa
similiter [illegible] et infortune [illegible] ita quod non possit eorum
malicia restringere sed semper aliquid eveniat

De diversitate Climatum. Item mutationes aeris diversimode fieri con-
tingunt. Sepius enim et fortius convenit pluere in aliquibus quam in
aliis planis propter aeris grossiciem et vaporum inconvenientiam plus
in uno climate propter eandem causam quam in 6o plus in 6o quam
7o. plus in 7o quam [illegible] plus in 2o quam in 3o etc.

De mansionibus. Considera etiam in quibus et a quibus lune et in quibus
et a quibus mansionibus lune predicte coniunctiones et predicti a-
spectus fiant. Etenim quedam mansiones sunt humide quedam sicce et
quedam omnes sunt temperate. Cum igitur consideraveris predicta in qua ex man-
sionibus ambo luminaria sunt et in quo signo et in quo loco circuli et
quis ex planetis eam respiciat. et cui luna per spacium a sole primo
iungatur per corpus vel per aspectum. et in qua sex mansionibus sit ille
planeta. Cui hoc cum luna iungitur ex quibus mansionibus aspectus fiant
[illegible]. Nam si coniunctio luminarium fuerit in mansione humida et in signo
humido sine aliqua fortune aspectu vel sine corporali coniunctione vel
dicti planeta fuerit in signo humido in mansione humida procul dubio
pluviarum habundantiam poteris iudicare et [illegible] si talis fortuna
aspiciat lunam ex aspectu vel oppositione si autem fuerit fortuna illam
infelicitatem quomodo mitigabit. Sed si autem coniunctio luminarium fuerit in
mansione humida et signo humido ut dixi et planeta cui luna
iungitur fuerit in mansione sicca licet sit in signo humido, etiam si sit
infortuna pluvie tamen aliquid minuentur. Si vero fuerit fortuna minuetur
in magis. Si autem sit mansio sicca et signum siccum ad [illegible] plus al-
terabit. Et si predicte coniunctiones et predicti aspectus fuerint in mansionibus

sicca et signis sit ex pluvie omnimode cessabunt sive fortuna fuerit sive infortuna, ille autem cui luna iungitur vel cum ipsa aspexerit nisi in pla(neta) tunc dignitas fuerit maior eius opere. Nam si dignitas fuerit ve- neris et eius natura declinat ad humiditatem pluvias aliqualiter adiuvabit et hec omnia antiqui sapientes nos diligenter notare voluerunt In pluvibus vero pluviarum si fuerint tunc vel sextilis considera semper qui fortune addunt in bono et minuunt in malo Infortune addunt in ma- lo et minuunt, ut patet in figura

	Gr	M		Gr	M		G	M								
Aries	12	17	fe	14	23	si	4	f	3	Aries Thaurus gemini 1 4ta						
Thaurus	8	30	fe	13	36	hu	9	si	7	Cancer leo virgo 2 4ta						
Gemini	10	15	si	5	9	fe	13	hu	5	Libra scorpius sagittarius 3 4ta						
Cancer	12	27	fe	13	13	si	7	hu	3	Capricornus Aquarius pisces 4 4ta						
Leo	8	14	hu	13	26	fe	9	hu	7	12	27	8	21	4	15	30	Gradus
Virgo	10	15	hu	5	9	fe	13	f	5	21	42	34	21	15	8	0	Minuta
Libra	12	21	hu	13	13	hu	7	hu	3	26	22	18	44	10	36	2	Secunda
Scorpio	8	9	hu	13	25	si	9	hu	7	1	2	3	4	7	6	5	
Sagittarius	10	15	hu	5	5	hu	13	f	5	fe	si	f	h	si	f	h	
Capricornus	12	21	hu	13	13	fe	7	f	3	f	si	hu	f	hu	f	f	
Aquarius	8	34	fe	12	26	si	10	si	7	hu	hu	hu	si	hu	hu	f	
Pisces	10	15	si	1	9	si	13	f	5	hu	f	f	si	si	si	f	

Qui autem de pluviis aeris et mutacionibus et de nubibus pluvias facientibus aut rorem aut ventum et de ventis futuris et in quo tempore fiant et in qua parte anni et qua hora ipsorum augmentum et diminucionem pronosticare valemus prout Basar aut hora coniunctionis atque preventionis solis et lune et ipsius solis introitu in primum minutum arietis vel libre invenitur possit omnem eorum situalem dispositionem in celo capere tunc videamus oportet nos considerare Similiter quoniam sol primum minutum libre ingreditur ecliptice passionem usque dum totum perambulaverit vel pusta et insuper alio et tempore scorpionis et accidit hic inveniet septem climata eo quod libra et pars duo tempore scorpionis habent situm super pluvias et ventos atque in mu- tacionibus aeris in toto eo climate ut do in latitudine incipit 3m atque in prima incipit 2m Et depinxit modi rectificatus tamen solis et luna ad has duas horas coniunctionis magis et oppositionis vel ad predicta duo signa sedunde animadvertere oportet de mansionibus diserunt et vel hinc igitur in antea ut iam dixi sic disce- ris erit Cum vero videamus quod luna fuerit a primo arietis usque in finem signorum veniendo ipsarum 13 gradus et 20 minuta denas Cum ergo coniunctio vel oppositionis horum depulsione videmus utrum ma- sio illa sit sicca vel humida aut qualis videlicet est in quibus masionibus cetera planete reperiuntur sicut in luna considerasti Cum vero sit secundus ve- lut cum luna per conventum seu preventum applicat seu corporaliter iungatur cum secundum quod eius coniunctio vel oppositione applicatio fuerit ab aliquo de ipsius locum in dicto erit enim secundum super pluvias aut ventos et mutacionibus Nam si inveneris eam in humida masione fuerit et coniuncta vel applicata saturno et ipsa fuerit boni seu bene dispositi, absque aliud appa- ratum tempestates et huiusmodi nubes ac nubes observas ventum totum reffri- ces induebant potens indicare Cum si planetis impediti fuerint vel male dispositi pluvias ventos nubium observatorum et omnia predicta augmentabuntur Et si venus et mercurius adhibuerint sua testimonia et suas virtutes ea quae dicta sunt valde augmentabuntur et eo fortius si omnium cum vel applicati fuerint in angulis vel ab angulis Tunc enim tonitrua et fulgura ruine domorum ventorum et arborum eradicationes etc.

Ad sciendum qua hora veniat tempestas. Ad sciendum autem horam predictorum
eventuum oportet te scire horam coniunctionis. Si considerato ita fuit quatenus
horam coniunctionis. Si consideraveris tunc fuerit hiemenales. Et vide quot gradus
[illegible] gradus vel minuta sunt [illegible] applicationis seu tetragoni [illegible]
a loco predicto. Certum usque ad tot dies vel horas sunt de quibus signis
fuerint aspectus super applicationes vel coniunctiones pluviarum effectus sive
[illegible] eveniet. Nam si sit de signis fixis dies si de [illegible]
bus horas ponunt. At si de mobilibus horas ostendunt. Sed communis quoniam
mobilia. Quia illud efficiunt. Festinabit etiam predictorum eventus post
si velox lune sit cursus vel etiam si augmentum ipsius luminis non defuit
Aut si vero econtrario tunc adfuit eventus ad [illegible] festinabit. Quod autem
in aliis [illegible] coniunctionis loco tamen invenimus vel tetragoni et fuit
[illegible] tardior [illegible] signum et locum in quo fuit tardabit predictorum eventus

Cum vero luna post coniunctionem vel seu quantum alteri fortunarum applicuerit
Illa quoque fortuna cum aliquo aspectu [illegible] apparent. Receperit aliquam sua
dignitate illum vel [illegible] Et eo magis si utraque receperit aliud et re
[illegible] ab alio altitudinem predicte nec [illegible] modo [illegible] et tarditatem
[illegible] et prolongabit eorum effectus post [illegible] si autem luna
[illegible] aspectu [illegible] applicuerit vel aliquis aliorum impedita
in pluviarum effectu non [illegible] parte sua. Et maxime si duo in
[illegible] predicti [illegible] et suum [illegible] Et si predicta [illegible]
[illegible] habuerint ad utrumque [illegible] luna [illegible] eveniat nec va
[illegible] nec diminuetur

Si vero Saturnus tunc in mansione sicca extiterit et luna eidem de man
sione sicca applicuerit vel aliorum [illegible] pluvie non ad
[illegible] nubes assidue [illegible] At si luna Jovi ex predictis
locis vel similibus applicuerit vel fuit [illegible] in eodem loco vel mansione
illa que fuit humida exhibuit quoque illis venus et mercurius [illegible]
nubes cum ventis [illegible] pluvie vel [illegible] si autem
venus et mercurius [illegible] pluvie [illegible]
[illegible] pluvie [illegible]
tunc modicum. Et si iupiter Saturno applicuerit [illegible] predictorum [illegible] modum
excedentem ventus [illegible] At si post separationem a sole ipsa luna de locis
vel mansionibus predictis marti applicuerit et aspexerit illos venus aut mercurius
[illegible] sit bene dispositus [illegible] masculo [illegible]
[illegible] talis applicatio in angulo vel ab angulo et in mansione humida
vel a mansione humida [illegible] atque nubium [illegible] pau
[illegible] nullos [illegible] tonitrua et co
[illegible] in temporibus et regionibus ad hoc aptis et etiam fulmina [illegible]
[illegible] pluviarum [illegible] Mars [illegible] Saturno vel Jovi non applicat
[illegible] si fuerit alteri illorum applicuerit pluvias indicabit [illegible]
Si luna [illegible] post coniunctionem a sole recesserit marti simul et Saturno
applicuerit [illegible] in humida mansione [illegible] et ipse pluvias
[illegible] moderatas [illegible] Sed si uni eorum [illegible] et
[illegible] ad ambos et [illegible] in mansionibus [illegible]
pluvias [illegible] predictis [illegible] aut ipsa in
humida. Et [illegible] duo in [illegible] nubes [illegible]
[illegible] luna [illegible] fuerit et [illegible]
[illegible] ad ipsum accesserit [illegible] vel alterorum receperit
[illegible] nubes [illegible] perhibebunt

Aut si luna in [illegible] aliquis aliam [illegible]
[illegible] vel [illegible] nubes perhibent ne veniant
Et si aliquis aliorum tunc [illegible] applicuerit [illegible] in mansione humi
da et eo magis si fuerit [illegible] in angulis et sol fuerit extra suas di
gnitates atque [illegible] suas et Saturno simul et Marti applicuerit vel
[illegible] nubes quos [illegible] vel saltem [illegible] 3a parte
vel ad [illegible] predictos. Si vero luna post separationem [illegible] a sole
[illegible] per [illegible] vel aspectum [illegible] de tetragono applicuerit

secundum namque domorum seu mansionum in quibus fuerint eorum situs ante ea circumit
Et dixit Iaafar de conventu et separatione intellatenus applicatio vocabitur
Si autem luna post separationem eius a sole Veneri applicuit ipsa quoque in signis
aquaticis vel aeris sive in aeris signis et in mansionibus humidis perturbationes
ventosas pluvias indicabit. Et eo magis et ferventius si Mars et Saturnus
eos respiciat ac si unus eorum tantum respiciat. et eorum alterum aliquis id est si hec
orbit per aliquem in aliquo predictorum. casu inveniet aliquid eius exhibeat
sed si perfecerit futuras pluvias augmentabit. Ac si predicti mali non a
spexerint eos si aspexerit eos Iupiter vel Venus ipsa fuerit aliis fortunam
pluvie non eveniet. Si autem Venus alicui eorum superiorum eadem applicuit
nec aliquis Veneris predictorum impediat pluvias assiduas et modicas perduc
it. Et e contrario si ex mansione humida vel ex signo aquatico appli
cationis ipsius exhibuit ac si Venus libra fuit infortunata atque fuerit ut
in eodem nodo et luna inde inveniatur vel ipsa in signo aquatico
vel mansione humida et ex parte coniunctione stabit. Si tamen nubes non
accidunt predicti signum si Venus ut diximus sic se habuerit et luna
eidem iungatur licet pluvie non assint nubes tamen et alie voces in aere
apparebunt. Eodem autem de Iupiter si se habuerit et luna post coniun
ctionem Saturno et Marti accidat. Respiciendum tibi est itaque si luna
cum sole iungitur vel eo a sole post eius conventum separatur mercurius
post applicat in eodem loco et humida mansione sive aliquem aspectu
et Mercurius cum nubes absque temporis dilatione pluvias indicabit. Et
si nec fuerint eis Venus nubes cum ventosas non modica credentes
poteris indicare. Siquidem eorum coniunctionem Mars et Saturnus
simul respexerint horrendas pluvias et animales atque subversionales
assiduas indicari non est dubitandum. At si vero adest Venus Iupiter
aliqua sui dignitate participes fuit in predicto loco ne pluvie modum
excedant erit dicendum. Si autem hora et minuto [illegible] solis et lune co
niunctus in eodem nodo et signo aquatico nocturno et humida mansione
Venus applicat pluvias nodi excedentes indicat. Si vero predictis coniun
ctiones de aliis signis et mansionibus [illegible] inveneris pluviarum mede
ocritatem [illegible] poteris indicare. Et dixit Albumasar Iupiter de signo
aquatico et mansione humida Venerem respiciens aut in eodem nodo vel
[illegible] locatus pluvie aspexit mediocres pluvias indicabit. Et si age
[illegible] solis lune applicatus fuit et voces vel pluvias fiunt fuerint
quoque Iovis aspectus [illegible] ad ipsum de domo sua et exaltatione
vel a reliquis dignitatibus ad namque Iovis Mercurius [illegible] ipsius situ
sibi assumet vel lunam sua situ [illegible] promittet atque [illegible] aerem
[illegible] ventorum indicet. Et tertio quas ventorum [illegible] namque
Iovis vel alterius stelle. ad eius namque ipse [illegible] fuerit. si ad aliquem
alterum ipsius inveneris applicationem Si luna post separationem eius a sole
Mercurio et Veneri [illegible] alias de predictis stellis applicat vel ex
Marti et Saturno [illegible] ut diximus luna situ [illegible] et sua manifesta
coniunctione predicte eveniunt [illegible] Et [illegible] opertitur quoniam aspectu vel
fuerit cum infortuniis predictis [illegible] atque infatigabiliter si coniunctio
[illegible] poterunt [illegible] nubes [illegible] augmentabuntur pluvie et voces assi
[illegible] obliviat [illegible] asset. Et sic in ratione predicta
eis [illegible] ut si fuerit [illegible] in [illegible] articulo eas [illegible] et in
[illegible] et in [illegible] ex [illegible] a te [illegible] valeas [illegible]
alium fortunarum applicet pluvias prohibet ventosas. Et si aliquis ma
[illegible] commiscuit vel eam [illegible] aspectu destruit. [illegible] applicatio eius
ab illa infortuna [illegible] vel [illegible] ad [illegible] aliquem fortune
aspectu in eadem [illegible] pluvias futuras indicabit. Et si luna
post separationem eius a sole alicui planetarum iungitur et accident hec in hu
mida mansione vel ex in aliquo aliorum [illegible] nec ipsa im
pedita nec aliqua ab alio recipiens aerem humectat. et nubes atque

rores seu pluuias tempestates pretendit mutationes ventorum diversas que aliquando coruscationem et fulgura causa fiunt. Si autem fuerint infortunia vel fuerit ipse infortunatus que dicta sunt augmentabuntur et crescent in tantum quod videbuntur duplicata. Et si fuerit ipsa infortuna fuerit [illegible] latrina et male esse atque male disposita in obsidatione malorum [illegible] premissorum atque [illegible] ut ad predictorum obsessionem aliud fulgurabit

Et licet ex hiis que nunc et olim dicta sunt manifeste habeatur quod luna condicione in natura aliquando cum applicata fuerit et cum [illegible] ad [illegible] vel [illegible] mittendum [illegible] dicamus cum fortunis vel aliis stellis applicantibus fortunis sicut dictum est fuerit applicata vel sub aliquo aspectu infortunarum in [illegible] [illegible] ut [illegible] dicto [illegible] nubes [illegible] habet [illegible] non resistat [illegible] [illegible] fuerit infortunis applicata sed dictum [illegible] fortunis nubes [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] hac re [illegible] [illegible] loca in [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] sunt distantes [illegible] [illegible] [illegible] dies [illegible] ad [illegible] dies et [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dies [illegible] ad alios [illegible] dies [illegible] [illegible] dies usque ad alios [illegible] dies et [illegible] [illegible] [illegible] dies [illegible] ad alios [illegible] dies usque ad alios [illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible] diebus [illegible] horam [illegible] [illegible] diebus [illegible] dies ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diebus [illegible] octavum [illegible] diebus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ut sit [illegible] alias [illegible] [illegible] in signo illo [illegible] [illegible] si fuerit [illegible] ad [illegible] [illegible] quod [illegible] que [illegible] non sunt [illegible] et [illegible] [illegible] ventos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si [illegible] tunc in Capricorno fuerint vel in Aquario Et luna in Thauro vel Virgine [illegible] fuerit [illegible] aliquo modo Saturno tunc venti [illegible] et eo magis si tunc Saturnus in Capricorno reperiatur Si autem ad [illegible] [illegible] [illegible] cum aliquali [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] pluuias [illegible] [illegible] In aliis autem locis predictis [illegible] signa et mansiones et [illegible] ac aspectus planetarum [illegible] [illegible] [illegible] Cum si qualitates aeris [illegible] [illegible] [illegible] vna die [illegible] volueris ut dicit Ptholomeus horas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod vnaqueque [illegible] planetarum que fuit ab ipsa [illegible] hora usque ad horam que fuit in [illegible] que [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ptholomeus quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad has [illegible] [illegible] et [illegible] angulos et vide quis planetarum sit [illegible] tunc super illo [illegible] [illegible] ille [illegible] dispositionem aeris usque dum luna [illegible] ad aliud [illegible] [illegible] et disponere aerem [illegible] [illegible] fuerit dispositus nisi aliud [illegible] [illegible] quod ad [illegible] [illegible] [illegible] oportet [illegible] [illegible] que dicta sunt supra [illegible] Considerabis quod luna intrabit [illegible] [illegible] dicti angulus et videbis quis planetarum fuit [illegible] super illo [illegible] quod tunc fuit [illegible] [illegible] disponet aerem usque dum luna peruenerit ad [illegible] angulum dicti [illegible] et disponet [illegible] [illegible] illius [illegible] [illegible] [illegible] quod luna intrabit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] disponere aerem male [illegible] [illegible] usque dum luna peruenerit ad [illegible] [illegible] angulus dicti [illegible] [illegible] [illegible] luna peruenerit ad [illegible] in quo fuit predicte [illegible] [illegible] tunc disponit aerem [illegible] fuit dispositus [illegible] qui fuit [illegible] super [illegible] quod tunc fuit usque dum luna peruenerit ad [illegible] [illegible] [illegible] nisi aliud [illegible] [illegible] [illegible] aliquis malorum impediat [illegible] [illegible] vel sit eo [illegible] ut dicit Ptholomeus Si enim [illegible] ille sit in [illegible] fuerit [illegible] [illegible]

stantes humiditatem minus habundabit humiditas, si autem fuerint
hyemes pluviales pluvie evenient quando videantur stare. Albu[mazar] vero
est dixisse quod Ptholomeus dividat mensem lunarem in 4 divisiones lune
scilicet in 2 dicotomias de quibus supra dictum est et oppositum. Et semper fac
lunam preparare cum aliquibus a dicto anglico anglorum predictorum [illegible]
invenias in lacu vel siccis aut mansionibus siccis scilicet vel humiditatis
in quibus attende preterea quod plus et lune esse cum ipse primum
libere ingreditur ab ipso [illegible] ad [illegible] pervenit quali
se habeat cum fortunis aut infortunis et in quali mansione tunc luna de-
[illegible] et quali signo et situ aliorum planetarum et ad quibus aspectibus luna
[illegible] applicat [illegible] alia [illegible] que tunc fuerint disponentur aer [illegible]
ad plus intrantibus in arietem cum [illegible] que [illegible]
in quibus [illegible] tunc Basar et dixit Basar [illegible] luna
[illegible] in mansione sicca vel aquali disponat et velud ad [illegible]
applicat vel in signis aquaticis [illegible] et saturnus vel mars ap-
[illegible] pluvias [illegible] dixit quod luna et mercurius sunt [illegible]
[illegible] Item dixit si luna de humidorum signis respiciant aut cum
ipsa moveatur luna vel [illegible] de locis huius humidorum eiusdem [illegible] aplica-
fuerit [illegible] imbres [illegible] et dixit luna [illegible] de [illegible]
siccis vel aqualibus applicans mediocres pluvias inducit. Item luna
[illegible] et ipsa [illegible] nebulas et nubes affert [illegible] atque [illegible]
[illegible] Item nubes quas [illegible] producit [illegible]
desuper habere consueverunt

Circula lune et aliorum quid sint. Attende autem quod circulum qui circa
lunam fit et vocatur [illegible] aut pluvias, si enim fit unus [illegible]
[illegible] et clarus ac paucus [illegible] et paulatim ac [illegible]
remaneat atque deficiat tempus serenum clarum [illegible] et [illegible]
[illegible] pluvias [illegible] Et dixit Ptholomeus ac si fuerit
ad rubedinem [illegible] et [illegible] absque [illegible] videantur aeris
turbacionem [illegible] que [illegible] ventorum et mediocriter. Si autem [illegible]
[illegible] fuerint et obscuri aeris turbacionem [illegible]
atque [illegible] et nives in tempore [illegible] ostendit. Si ad nigredinem
[illegible] absque [illegible] demonstrant [illegible] occasionem
[illegible] scilicet per ventos validos et frigora atque nives. Et quod
[illegible] ut [illegible] Ptholomeus dixit [illegible]
[illegible] in quibus [illegible] plures stelle [illegible]
Et ut [illegible] colores atque [illegible]
Nam cum appareat maior [illegible] atque [illegible] in [illegible]
[illegible] in quo ipse [illegible]
de quibusdam stellis aliis [illegible] Item [illegible]
[illegible] et de [illegible] que videntur
atque [illegible] ut dixit Ptholomeus aeris perturbacionem et pluviarum [illegible]
ac si ad fulgorem atque [illegible] validos
[illegible] Et modo aliarum que in aliquibus temporibus [illegible]
[illegible] stelle [illegible] que [illegible]
apparuerit [illegible] et aeris [illegible] maxime si [illegible] videantur [illegible]
Et et [illegible] fuerint [illegible] vel [illegible] et [illegible]
longitudine vel [illegible] stelle videntur [illegible]

In [illegible] autem stellarum [illegible] in temporibus serenis quod videntur ac si ca-
derent stelle [illegible] et [illegible] a [illegible] fuerint [illegible]
ventorum [illegible] ventorum [illegible] Et quanto plures fuerint [illegible]
ac [illegible] tanto magis augmentabit [illegible] aut [illegible]
fuerint tunc ventus [illegible] ostendit ac si [illegible]
[illegible] videntur apparere aeris perturbacionem [illegible] ac [illegible]
[illegible] Item [illegible] videntes
assimilari [illegible]

Diurnalibus atque nocturnalibus investigandis quibus oritur nos corpus solis in ipsa hora atque initio quo super orizontem incipit apparere considerare et videre utrum eius corpus clarum atque nitidum oriatur quod si fuerit ea die tempus serenum fiebit. Et si quod videns quod poteris indicare. Item aut occidit de quibus nocturnalibus idem videbit prosperandum. Et si corpus eius diversos colores apparere ut ait ptholomeus et ad igneum rubeum declinaverint aut solis radii ab ipso processerint vel circa eum sunt rubei et nubes quae ipsum circumdant [illegible] [illegible] [illegible] ad rubeum declinant atque radii in longum extensi fuerint et [illegible] [illegible] separati ventos fortissimos quorum status radiat ab angulis in quibus ea signa apparent fiebunt. Et si nigri apparuerint vel ad viriditatem vel nebulosum tendunt vel circa ipsum [illegible] [illegible] [illegible] fuerint vel circa si nubes quae solis appellantur fuerint et eorum radii declinatos ad viriditatem vel si nigri fuerint radii hiemalem et pluvias indicabunt. Apparens [illegible] [illegible] ad et quibus temporibus apparent. Nam si in temporibus [illegible] apparent ut in [illegible] sunt longi temporis atque magis [illegible] cum [illegible] [illegible] [illegible] erit ita necessarium cum vix aut [illegible] fiebit [illegible] hiemalem aerem et pluvias fiebit. Et hoc accidit [illegible] quod vapores qui vere fuerant incipiunt ingrossare [illegible] ut plurimum immo [illegible] [illegible] non apparet nisi vapores [illegible] [illegible] inspissant. Si autem hiemale tempus fuerit demonstrabit tempus [illegible] [illegible] vapores tunc incipiunt rarescere et [illegible] ac [illegible]. Et ut ptholomeus quarto addicitur quod in maiori parte [illegible] colores apparent in aere quales [illegible] [illegible] [illegible] coloribus [illegible] indicabunt.

Cum autem volueris quantus pluviosus sit futurus annus scire considerabis prout superius tractatum est [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] libere considerabis et qualis sit eius esse usque dum [illegible] [illegible] [illegible] perambulaverint aspectus et qualis sit et lune cum aliis stellis in temporibus illis cum [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]. Considera ergo in introitu illo cui planete luna corporaliter aut per aspectum [illegible] iungatur. Nam si fuerit planete illi [illegible] ut Haly ait [illegible] [illegible] vel [illegible] vel [illegible] indicat pluvias. Si autem fuerit [illegible] predictorum [illegible] nubium [illegible] [illegible] aut applicatio [illegible] cum Venere [illegible] vel Mercurio [illegible] predicto [illegible] si applicatio fuerit [illegible] [illegible] pluvias ventuas indicabit. Et dixit idem nubium [illegible] [illegible] aut Mercurius [illegible] aut [illegible] aquarius aut pisces ingredi [illegible] [illegible]. Et [illegible] sit [illegible] applicatio [illegible] [illegible] cum luna in eis [illegible] [illegible] cum ita si habuerint [illegible] pluvias [illegible] [illegible] addunt. Et si luna [illegible] fuerit applicata [illegible] [illegible] applicatio [illegible] [illegible] [illegible] cessabit.

Dixit ptholomeus si luna Saturno applicet nubes [illegible] [illegible] et [illegible] nisi Mars [illegible] aut Mercurius fiebit. Et Haly [illegible] aerem serenum et ventosum [illegible] si luna Marti applicata fuerit nubes [illegible] [illegible] et rubeos ac calidos [illegible] habebis et tonitrua [illegible] et coruscationes et fulgura in temporibus ad hoc aptis nisi [illegible] [illegible] sit. Et si Soli applicata [illegible] [illegible] nubes [illegible] et pluviam [illegible] magnis guttis [illegible] fiebit. Si autem Veneri luna applicet pluvias [illegible] [illegible] atque [illegible] et [illegible] nebulis [illegible] [illegible]. Et si cum Mercurio luna fuerint applicata [illegible] atque rapidos ventos [illegible] [illegible] et nubes [illegible] ac [illegible] assimilatas indicabit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in dictis ptholomei [illegible] videri [illegible] [illegible] et ut plurimum videtur. Et [illegible] [illegible] in [illegible] climate et in [illegible] [illegible] atque in [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] sol licet temporibus videatur aer clarus et tempus serenum et [illegible] corpus [illegible] [illegible] et [illegible] corpus solis fuerint nubes [illegible] velut mappa [illegible] in eadem nocte vel in sequenti die ventos vel pluvias [illegible] fiebit [illegible] si fuerint mappa [illegible] grossa fuerint [illegible] aer clarus et tempus serenum ut plurimum [illegible] [illegible]

Si vero aliqua nubecula quasi littera vel mappa velut pictura ap-
paruerit pluvias indicabit. Et si ceciderit in illo sereno et postea
occasum usque ad profectionem crepusculi vespertini aer rubeus videatur in
eadem nocte similiter in die sequenti tempus serenum indicabit. Et dixit
Daniel considerabis qualis tempus fuit in 20 die [illegible] quoniam usque ad
introitum solis in arietem serenum tempus quod tunc fuerit expectabis.
Et dixit Gerardus videtur quod nubes grosse ac obscure separate
ab oriente vel sub polo arctico vel aliquibus declinans ad partem occiden-
talem [illegible] fuerunt quoniam in eadem die sicut plu-
via vel [illegible] pluvie tunc pluvie iminet. Quasi si [illegible]
parte nubes [illegible] admodum [illegible] albi [illegible] flammas apparuerint
fuerint quasi [illegible] segregata [illegible] apparebunt [illegible]
si ex eadem parte in sero [illegible] videatur aer [illegible]
ac [illegible] eius [illegible] vel 8 dies [illegible] non prolongabitur non
magna siccitas serenum operietur. Et dixit Alanus videtur si nubes
[illegible] pluvie et magne [illegible] in [illegible] fuerint [illegible]
signum et pluvie in eadem die vel ad plus in sequenti [illegible] considerent
advenire quod nubes grosse ac densissime montium cacumina circumdederint
vel pluviam ventos habebit. Et similis eveniunt predicta si ab oriente
[illegible] ventis nubes portantur. Si autem a montibus nubes [illegible]
[illegible] fuerint signum est aeris alterationis [illegible] meliorationis nisi
[illegible] serenum operietur et cum magis si a vento moveatur accidit
talis. Et est aliud signum quod meteoris [illegible] videtur. Et si [illegible]
apparuit [illegible] pluviam indicabit nisi magis siccitas aeris [illegible]
Si autem apparuit circa vesperas serenum tempus efficietur nisi [illegible]
aeris serenum operietur. Et quod magna spissitudo et [illegible] stellarum
[illegible] apparuit aeris alteratio in brevi [illegible]
licet ut plurimum sint vera non tamen necessaria sunt.

De his que nondum prolongabitur videbitur. Item in [illegible] quorum pars
[illegible] prolongantur. Et solem videris in parte australi fuit
[illegible] sub [illegible] luna ipsius vel alterius earum [illegible]
serenum per [illegible] vel aspectum applicante illo die et eadem hora et [illegible]
quo [illegible] fuit in illa terra pluvias indicabit. Illud idem
poteris dicere si [illegible] inveneris in parte australi [illegible] applica-
tione vel si [illegible] applicant ei [illegible]
[illegible] indicatur. Et [illegible] si tunc luna [illegible] inveniatur
illud idem poteris dicere si Mars et Venus in [illegible] inveniantur
simul indicant. Et dixit Iafar [illegible] in Aquario et luna [illegible]
applicante aut in [illegible] et Venus ibidem commoretur
in illa hora pluvie adherunt. Item quoque Mars aut Venus
ad solem applicante et luna in [illegible] oppositione aut tetragono
[illegible] adusta fuit etiam [illegible] fiat [illegible]
[illegible] ut [illegible] et Venus si applicata fuit quoque Mercurius ei
[illegible] Venerem pluvias ipso die [illegible] indicabit
[illegible] si solem in libra inveneris [illegible] autem in Sagittario [illegible]
[illegible] vel alio earum [illegible] et magis [illegible]
pluvias in terra in aqua [illegible] eadem die indicabit. Et si ipse
fuerit in Aquario vel in sua exaltatione luna quoque in [illegible]
[illegible] multos nubes in die atque hora earum [illegible] appli-
cationis indicabit. Et dixit [illegible] de Sagittario [illegible]
[illegible] poteris indicare quoniam [illegible] magnitudo [illegible]
esse [illegible] Leo maiores imbrium [illegible] Sagittarius efficit
[illegible] atque grossiores. Illud idem in [illegible]
[illegible] Sagittarius [illegible] licet non tantas pluvias [illegible]
tamen guttas efficit grossiores et [illegible] eius eveniunt
predicta [illegible] in Sagittario vel [illegible] apparuit
[illegible] quoque luna Mercurius vel ei applicuerit ipse quoque Venus.

fuerit inventus illo die pandetur effectiva Saturni predictorum in domibus
Martis atque in domibus Veneris [illegible] constellatio dicta gradualia cum
similiter tonitrua et grandines apparebunt. Et dicit Jafar sol
existens in piscibus vel ariete existente luna in virgine vel libra
a sagittario moratur usque in vapores locorum ipso die imbrium affluentiam
creat generalem. Item si Venus et Mercurius in aliquo predictorum locorum
et leone leonis coruscationes et tonitrua licet cum pauca pluvia a
vel quod nulla incurrat. Et cum magis si sol cum aliquo illorum retro-
gradus inveniatur videlicet sive directus sit ille sive retrogradus
sed retrogradus magis. Si autem fuerit sol in sagittario vel in ariete
sit vel in leone a libra sive scorpione fuerit et luna [illegible] in
[illegible] si proximum sibi a Venere [illegible] pluvias cum sollicitudine
coruscationes [illegible] et tonitrua generabunt. Et [illegible] si de [illegible]
luna sibi [illegible] tunc cum coruscationibus et tonitruis
si aer ad hoc dispositus sit fulgura generabuntur. Et dicit Albu-
masar Jafar [illegible] in regionibus equinoctialibus eidem
linee subiectis in 2o climate in 3o et in 4o [illegible] mediocriter
In 7 [illegible] in anno [illegible] magis. Et si solem aut lunam
in piscibus inveneris et ipsos Mars [illegible] si aliquis fortune [illegible]
a tetragono vel ab oppositione aspexerit pluviarum habundantiam fulgura
et tonitrua et coruscationes significabunt. Et dicit Jafar [illegible] sol
ariete scorpione luna in leone in [illegible] significat licet alias
considerationes predictas apprehenderis [illegible] pluviarum considerare non
[illegible] que sunt cancer leo virgo [illegible] aquarius [illegible] si [illegible]
in aliquo [illegible] signorum inveneris sive [illegible] corporaliter vel ex
aliquo aspectu applicantem et maxime a [illegible] imbres indicabit
futuros. Et cum magis [illegible] vel infra [illegible]
[illegible] sunt adimpleta [illegible] mediocris [illegible]
predicto [illegible] figura sive [illegible] pluvie sit
[illegible] in quibusdam [illegible] pluvias minores
predictis [illegible]. Et hoc [illegible]
[illegible] in illis [illegible] si de signis [illegible]
pluvias. Item virgo et libra [illegible] luna [illegible]
[illegible] et Veneri atque Marti vel alteri eorum corporaliter vel per aspectum
[illegible] pluvias futuras indicabit. Si autem
Marti aut Veneri applicaverit [illegible] adhesit
Mercurius. Si vero Mercurius fuerit videlicet equaliter in [illegible] pluvias
indicabit

Si vero aut quolibet mense [illegible] sint pluvie future vel non presentire
volueris. In [illegible] illa [illegible]
ad [illegible] et [illegible] luna [illegible] mensis
[illegible] et videas cuius [illegible] respiciat vel ad quem ipsi
applicent et de quibus [illegible] et de quibus mansionibus applicatio illa
fuerit [illegible] pluvias [illegible] et de mansionibus applicant
[illegible] pluvias indicabunt [illegible] de locis [illegible]
[illegible] pluvias vel de locis [illegible] plu-
vias [illegible] erit [illegible] vel [illegible] infra
[illegible] si Venus [illegible] Marti et si Mercurius [illegible]
Jovi et [illegible] aut luna [illegible] Saturno. Et cum magis si Venus
[illegible] Marti aut Mercurio ac Jovis ad Saturnum [illegible]
indubitanter pluvias predicere. Et si [illegible]
[illegible] pluvias [illegible]
[illegible] ad [illegible] magis [illegible]
si sol et Venus in eodem [illegible] in [illegible] vel
[illegible] eorum et [illegible] ambo vel alter [illegible]
alicui stelle [illegible] in loco quem [illegible] et ipsa in [illegible] sic
[illegible] dubio imbres [illegible]
[illegible] et luna [illegible] solem [illegible] et fuerit
Jovi [illegible] et Mercurio [illegible] vel alteri eorum in signo aquatico vel

aereo et coniungantur si fuerint illa que in mansione humida et tunc magis si fuerint
in parte meridionali et etiam magis si fuerint retrogradi. Item si predictos pla-
netas invenerit magne pluvie monstrabuntur. [illegible] nulla plus [illegible]
Item aspicies in introitu pluviarum si aliquis planetarum inferiorum con-
iungitur cum aliquo superiorum et superiores in parte meridiana fuerint et in-
feriores vel a superioribus et aliquis inferiorum applicatur illis tunc in coniunctione ad
[illegible] inferiores sunt separati a superiori pluvia veris expectanda erit. Et
dixit Albumazar antiquorum [illegible] astrologorum peritissimus quando luna a
venere recedens coniungitur pluviarum [illegible] regulatur. Item a mercurio
recedens et iam applicans a sole vel [illegible] aquarius nichil aliud prohibet indicant
Hec autem sunt singula que notanda planetarum cum aspectibus aeris [illegible]
stellarum oppositi [illegible] et [illegible] ad partem australem dispensa [illegible] ma-
nat pluvias et eadem parte coniunctio [illegible] contraxerit. Et dixit Gafar por-
ro et que dicit de oppositione in signis que aquas sunt sed applicans in quibus
[illegible] et [illegible] a respectu [illegible] in [illegible] et luna in [illegible] prima
saturno applicans nubes multiplices indicat. Sicut dicit Albumazar attrahit
ad scientiam pluviarum secundum traditionem omnium Judeorum persorum et babiloniorum
observandum est introitus solis in arietem. Unde nota quod sole ingrediente in
principio arietis si saturnus est in puncto signo humido et pluvio indicat plu-
viam esse venturam. Item ad idem indicandum videt de aliis planetis pluvialis
eodem tempore. Sed saturnus pluvias magis et nebula et frigus. Et sole in-
grediente arietem si tunc saturnus et venus et mercurius et luna co-
niungantur vel simul fuerint in signo pluviali sicut in fine cancri et in principio
capricorni in fine arietis in principio tauri vel leonis tunc fiat pluvia magna
et frequens. Item si in radice anni Jupiter invenitur fiat tempestas fiet et ven-
tus a sinistra parte mundi vel [illegible] Item mars calorem et ventos
meridianos et malos suscitat ad [illegible] Item venus si ibi
fuerit pluvias indicat. Item mercurius ventos indicat maxime in radice anni
Item si luna in radice anni coniuncta cum sole pluvias indicat. Et maxime
fiat [illegible] vel [illegible] apparet. Item sol cum eius in superiori
parte sui [illegible] indicat. In alia autem parte sui co-
tra pluvias indicat. Item in revolutione anni si mars fuit in signo [illegible]
si aries pluvias fiet multas. Item si mars fuerit in domo saturni
spargit pluviam. In aliis autem [illegible] cum eius indicat pluviam [illegible]
in coniunctione et oppositione que precedit revolutionem anni si mars locum [illegible] re-
spexit erunt fulgura et tonitrua et lampades. Item luna in [illegible] cum
sole [illegible] in oppositione autem [illegible]

Item annales pluvie secundum Indos et persos et babilonios sunt sic presen-
in coniunctione solis et lune vel eorum oppositione ante introitum solis in arietem. Si
luna tunc [illegible] aspicit saturnum et si saturnus et luna sunt in signis humidis
et si non interposita aspectu erunt nubes nigre et pluvia post ventum et du-
rabit multum et si planete inferiores cum sole saturnum aspiciunt tunc erit
pluvia maior et multo tempore durans. Item si in revolutione anni venus
mercurius et luna cadunt in locis humidis erunt pluvie ut noceant.
Item in revolutione anni pars mercurii accipiatur in hora vel precedenti que precedit
revolutionem anni accipiatur quot gradus sunt a mercurio in [illegible] signo in quo est
mercurius et addantur gradus qui ascendunt de signo ascendens et fit proiectio ab
[illegible] ascendentis et ubi [illegible] in quo terminatur est [illegible] indicabitur o-
mnia alia aliqua. Item si mars est in angulo terre et luna a [illegible] ve-
nerit fiat motus terre et [illegible] Sed si mars coniungitur mercurio
in signo igneo combustionem fit terre nascentium et [illegible]
indicare de aliis [illegible]

Pars pluvie in anno [illegible] accipitur in die a venere in lunam in nocte aut
e converso et proicitur ab ascendente. Si cadit in humido erunt pluvie multe [illegible]
et cum ad illum locum luna pervenit pluit [illegible] Item cum
sol intrat signum [illegible] si tunc venus [illegible] humido aspicit lunam in humido
pluvie erunt multe. Si tunc luna non est in humido vel venus

tunc mediocres erunt pluvie Item si luna appareat rubea vel mercurium
in revolutione et ambo orientales tunc in primo anno erunt multe pluvie Si
occidentales ergo in fine Item si mars de scorpione appareat ventus pluvie
habundabit Item cum sol est in ariete vel in thauro et venus tunc
retrograda ver erit pluviosum Item cum stella preveniet in aliquod signum
et [illegible] cum ad locum [illegible] superiorem in quo fuerit sol et ingreditur
mittet aerem qualem tunc si stella illa est horum confortat illam [illegible]
sic dic de omnibus · Item dicit posuit principium quartarum mensis mutat
ergo alterationes [illegible] aeris indicat et maior declinatio major [illegible] in signum
[illegible] et oppositione [illegible] applicationum Item ad quartas [illegible] et de [illegible]
[illegible] pars diei 2 accipe solis orientis meridie et hoc a loco lune [illegible]
si cadit in humidis humiditatem sit et ergo In domo veneris et lune
pluvias In domo solis et martis [illegible] indicat In domo mercurii
et Jovis ventos In domo Saturni nebulam Item luna 2 cum venere
vel mercurio in humidis et mars cum utroque pluvie habundabunt Item
cum luna et mars sunt in humidis et aliis [illegible] cum sole appareat marte
nebula [illegible] erit lampadis tonitrua et grando · si non pluet nisi mars
appareat Saturnum vel Jovem vel solem si [illegible] horum [illegible]
Item [illegible] luna intrat cancrum hora solis signum hora veneris libra
hora Jovis sagittarium hora [illegible] thaurum hora martis Item hora
mercurii [illegible] dominus hore signum in quo est ipse sit nubes [illegible]
vel fulgura Item luna intrat aquarium et pisces similiter [illegible] per
turbinem Item luna si applicat mercurio [illegible] opponit pluviam
fit Item venus marti applicat in [illegible] statim pluet Item sol venus
et mercurius et luna simul sunt nubes [illegible] fuerit [illegible] si [illegible]
appareat [illegible] Item luna fuerit in scorpione et mars in [illegible] et sol
in aquario vel piscibus pluvie habundabunt Item sol intrat
[illegible] 20 [illegible] [illegible] pluvias promittit et fulgura [illegible] Item sol intrat
Item sol 2 in aquario et luna in leone illo die pluet Item sol intrat
libra si venus est cum eo infra unum signum pluvie erunt multe Et magis
si sunt [illegible] et sub radiis si orientales et non sub radiis erunt in fine Vel
[illegible] angulis in quadrato vel opposito [illegible] Item 2 indicium pluviarum [illegible]
[illegible] in angulis aqueis Item sol 2 in [illegible] austri et venus sub
radiis solis et luna sibi applicat statim pluet Item luna 2 in cardine
et cum in aqueis applicat veneri vel marti durat quamdiu durat applicatio
Item sol 2 in piscibus vel in ariete et luna in [illegible] vel in [illegible] in locis
vaporosis illo die erit nubium affluentia Item veneris introitus cancrum
[illegible] fit Item Saturnus iuxta mars quievit pluvias fiunt et [illegible]
[illegible] Item Saturnus 2 in angulo [illegible] et luna [illegible] nisi
fuit augmentum pluviarum [illegible] signi in quo est · Item luna applicat
solis nubes erunt et nubes et [illegible] redundabunt

Item luna applicat veneri erunt nubes candide et nubes mediocres
et venti leves consurgunt · Item luna applicat mercurio nubes varie coloris
[illegible] nigre gelide et palide consurgunt Item luna applicat Jovi
nubes candide et nigre et [illegible] admixtione [illegible] lampades [illegible] imber
et aer [illegible] consurgit Item luna applicat marti rubicunde
et palide nubes [illegible] in [illegible] aer [illegible] et [illegible]
Item [illegible] sunt [illegible] Item planete retrogradi [illegible] oppositum
solis pluvias [illegible] Item luna in signo [illegible] si venerit planetum
retrogradum in [illegible] statim pluet Item luna [illegible] planete retrograd
[illegible] lune signum 2 pluvie

Item intra lune sunt 12 primum locus [illegible] solis et lune [illegible]
per 12 [illegible] a [illegible] per [illegible] [illegible] per 90 [illegible] per 87 [illegible] septimum
in [illegible] septimus locus [illegible] et alia [illegible] ad [illegible]
a [illegible] In quibus locis [illegible] luna et locum eius sunt
an humida an sicca an mediocria et quibus [illegible] vel aspectu
et indicat [illegible] et [illegible] superiorum et locum eius [illegible]
[illegible] Jovis et mercurii [illegible] et veneris [illegible] si sol [illegible] saturno
vel luna [illegible] fit Item mercurius [illegible] et [illegible] marti [illegible] fit

Item si luna fuerit iuxta solem ad Saturnum vel eius aspectum fit aspectum parte In quibus
fuerit levis inutilibus secundum naturas eorum intensioque et transfactio et qui vere plus
coniunctioni vel aspectui dictus rei est
Item Indi dicunt plerumque esse pluvias sive fiunt per distantiam hoc est aspectus sextilis vel
quadrature ad stellas planete pluviales Item si luna est in signo mobili dant
XII gradum hora unam usque diem In qua et prima eius non dat diem
in ea nec horam et tunc pluet
Signum est tempestatis dum de parte Aquilonis fulget luna et cum de parte
autem et oriente intonat et in stella et si in summo cornu maculas magis habet
in principio mensis erunt imbres Si in medio sunt in plenilunio serena fit et si rubeat
erit ventus Item sol et luna rubescunt tempestatem innuit fit
Si cornua lune obtecta fuerint nebula tempestas futura erit Item ventus
auster flabit estu erit Quarto Et si aquilonis cornu lune erit erectum
aquilonem innuere ventum faciat Si cornu australe sit erectum nothum innuere
faciat Quarta autem lune futuras indicat dissimilitudines lunationis Virgilius Et
Si sol in ortu suo sit maculosus atque sub lune latuerit aut si dimidia parte
apparuit nubibus pluvias sit Verbo aut Si sol exoriens gemmis vel stagnis
crebris fulgeat et radios faciat partim ad austrum partim ad aquilonem tempestatem
humidam et ventum fit Item si sol rubet serenus erit dies si pallet
tempestatem fit Aquilonius Et Si pallidus sol in magis nubes occidat
aquilonem ventum fit Item in Virgilio Et si sol vesper rubicundus fuerit celum
mane serenum erit si mane rubeat esse ventum tempestatem futuram fit
Albumasar in libro revolutionum apparere quod cum sol intrat signum quodam lunarium
descendit in illa quartam vel oppositum Et coniunctio si locum hoc vel oppositum fuerit
in uno angulorum aspectus Et in illo tempore secundum latitudinem regionis ad quam
eadem equationis Et si locus coniunctionis aut oppositionis sunt in una domo
parte cum illa Et aut signum aspectus sunt de signis aquis et duo signi tunc apparuerit
hoc esse signum super descensum pluvie Et si fuerit coniunctio in aspectu coniunctionis
hoc erit Si vero fuerit coniunctio cum lunaribus erit luna usque ad saturnum
in qua pervenerit luna ad quartam aspectum tunc enim descendit pluvia et celi
apparuerit ipsius quoque aspectus Nam si non esset ita sicut quando nubes pedibus
descendit pluvia
Signum aquarii fit super aquas propter stellas que effusor appellatur Signum
leonis fit super aquas propter stellam navis que erit sol Semper Item
dum planete superiores scilicet clavis et partem apud Planetas cum Saturni
sunt circa natura satis fit magis domorum eiusdem Quarta si requirere
eius sol Et dicit et unum suam in quadratura vel oppositione fuit tunc
sol scito quod in eo mense descendit pluvia patere qui sive dies in qua descendit
Similiter quod equales qui sunt inter se aspectus et lune aspectum Saturni
qui fit inter hos et directe illorum diem sim quod dies
quod diem tunc descendit pluvia Semper Sed sive si fuit planeta
retrogradus in sua domo hoc eius fit super pluviam
Domus vero lune domus Est Iuppiter Mercurius quod ambo fiunt super ventos et
Sed apparet in qualibet mense si duo signi aspectus est Iuppiter vel Mercurius et
apparuerit aliud magis si fuerint in coniunctione aliquando
signi aspectus tunc enim fierent ventos multos qui se reverterent in mundo
Et cum hoc si essent in aliquo angulorum aspectus tunc fieret pluvia cum
fulgure et coruscatione Et magis si esset inter eos aspectus quartus aut
trinus Et alter eorum fuerit in signis terreis fiet grandine tempestatem
Et sic est finis huius operis pro quo benedictus per infinita secula Amen

In Nomine domini amen

Ad prenosticandum diversam aeris dispositionem futuram

propter diversitatem motuum superiorum. necesse est proprietates signorum. naturas planetarum
qualitates quoque quartarum circuli septi per revolucionem diurnam perscrutari
Signa quidem sunt 12. et distinguntur per naturam elementorum. quia Aries leo
et Sagittarius sunt ignee nature. calida et sicca Thaurus virgo et Capricornus
terre nature sunt frigida et sicca Gemini libra Aquarius aeree sunt nature. calida et
humida Cancer Scorpius et pisces aquee frigida et humida. Nature planetarum sunt
hee. Saturnus est summe frigidus. et per consequens siccus. et contrarius est omni nature
unicus Jupiter vero temperate calidus et humidus est. et omni nature amicus est. plus tamen abundat
in eo calor quam humiditas Mars autem superflue calidus et siccus. nature corruptive
et quodammodo vite contrarius. plus tamen calidus quam siccus Sol vero est temperatissime calidus
et siccus. vel ut verius dicam omnes qualitates summe equalis. Venus vero temperate calida
superflue humida. Unde fertur habere dominium super usus venereos Mercurius autem inclinatur
per naturam suam ad eum cui complectitur cum planetis in signis. tamen naturaliter frigidus et siccus
Luna vero naturaliter dicitur temperate frigida et summe humida Nam dicitur fons humiditatis. sicut
sol fons caliditatis. licet temperate sit calidus Sunt autem in predictis signis quedam forti-
tudines que planetis attribuuntur. que dicuntur esse planetarum prime testimonia ut sunt. domus
exaltatio. triplicitas. terminus. facies et aspectus. Et dicitur domus habere quinque fortitudines.
exaltatio quatuor. triplicitas tres. terminus duas. facies unam. Unde domus habet in se forti-
tudines quinque facierum et ceteris Ideo comparatur domus viro in domo sua et ducatu
sua Exaltatio comparatur viro in regno suo et gloria sua Triplicitas est sicut vir in hono-
re suo et inter auxiliatores Terminus autem sicut mater inter cognatos et genus. Pla-
neta aut in facie sua sicut vir in magisterio suo Aspectus vero bonus est sicut
exercitus validus vel gcomita gcomitas Aspectus vero malus sicut exercitus contrarius debilis
Exaltationes planetarum sunt hee. Sol exaltatur in Ariete. luna in thauro. Saturnus
in libra Jupiter in Cancro Mars in Capricorno Venus in piscibus Mercurius in vir-
gine. Et sicut in Ariete exaltatur sol ita dicitur sic libra est eius descensio
cum ei sit signum oppositum et sic intellige de ceteris. Domus autem planete
dicitur signum in quo erat creatus in mundi origine Est ergo leo domus solis
Cancer lune. Virgo Mercurii libra Veneris Scorpio Martis Sagittarius Jovis
Capricornus Saturni Nota singuli planete habent duas domus preter solem et
lunam quia habent unam Saturni Aquarius Jovis pisces Aries Martis Thaurus
Veneris Gemini Mercurii Et nota quod quinque planete erratici habent preter
unumquodque signum residuum scilicet Saturnus in Aquario Jupiter in piscibus Mars in
Scorpione Venus in thauro Mercurius in geminis Unde dicit Albumasar
Triplicitas planete dicitur cum in signo in quo creatus est ut cum sit
sol in Sagittario vel in Ariete que sunt signa calida leo in quo creatus
est. Et luna cum sit in Scorpione vel piscibus que sunt frigida et humida
sicut Cancer in quo creata erant tres De luminibus aut dicit diversa sentiunt
Rimus Ptolomeus vero tenuit opposita sunt hic Jupiter vero habet per gradus Arietis
Venus ... et de ceteris ut patet in hac figura

Aries	Jupiter	6	Venus	6	Mercurius	8	Mars	5	Saturnus	5
Taurus	Venus	8	Mercurius	6	Jupiter	8	Saturnus	5	Mars	3
Gemini	Mercurius	6	Jupiter	6	Venus	5	Mars	7	Saturnus	6
Cancer	Mars	7	Venus	6	Mercurius	6	Jupiter	7	Saturnus	4
Leo	Jupiter	6	Venus	5	Saturnus	7	Mercurius	6	Mars	6
Virgo	Mercurius	7	Venus	10	Jupiter	4	Mars	7	Saturnus	2
Libra	Saturnus	6	Venus	8	Jupiter	7	Venus	7	Mars	2
Scorpius	Mars	7	Venus	4	Mercurius	8	Jupiter	5	Saturnus	6
Arcitenens	Jupiter	12	Venus	5	Mercurius	4	Saturnus	5	Mars	4
Capricornus	Mercurius	7	Jupiter	7	Venus	8	Saturnus	4	Mars	4
Aquarius	Mercurius	7	Venus	6	Jupiter	7	Mars	5	Saturnus	5
Pisces	Venus	12	Jupiter	4	Mercurius	3	Mars	9	Saturnus	2

Facies autem signorum sic distinguuntur videlicet signum dividitur in tres partes equales unaquaque pars est 10 graduum que vocantur facies et alio nomine decanus. quarum prima facies est a primo gradu Arietis usque ad 10um gradum Arietis inclusive Et est martis secunda in 20 Et est facies solis qui similiter succedit marti in ordine circulorum et sperarum. Tercia facies est a 20 usque ad finem Arietis Et est facies veneris et de aliis per ordinem ut patet in tabula sequenti

Aries	Mars	10	Sol	20	Venus	30
Taurus	Mercurius	10	Luna	20	Saturnus	30
Gemini	Jupiter	10	Mars	20	Sol	30
Cancer	Venus	10	Mercurius	20	Luna	30
Leo	Saturnus	10	Jupiter	20	Mars	30
Virgo	Sol	10	Venus	20	Mercurius	30
Libra	Luna	10	Saturnus	20	Jupiter	30
Scorpio	Mars	10	Sol	20	Venus	30
Sagittarius	Mercurius	10	Luna	20	Saturnus	30
Capricornus	Jupiter	10	Mars	20	Sol	30
Aquarius	Venus	10	Mercurius	20	Luna	30
Pisces	Saturnus	10	Jupiter	20	Mars	30

Et autem sunt testimonia que planete accipiunt a signis Sunt etiam alie fortitudines et debilitates quas planete mutuo accipiunt a se invicem ut per aspectum bonum accipit planeta ab alio fortitudinem et per malum debilitatem Sunt autem aspectus quinque oppositus quartus trinus sextilis coniunctio aspectus quidem oppositus est cum fuerit planeta in aliquo signo et alius in signo sibi opposito Talis autem aspectus est pessimus et maxime si fuerint planete contrarie qualitatis sicut et signa ut si fuerit Venus in Ariete Saturnus in Libra vel sic signa que sunt signa sibi planeta planete vel est ibi econtrario propter contrarietatem sive condiciones scilicet effectus et qualitatis signorum et planetarum Trinus vero aspectus est cum duo planete sunt in signis consimilibus et conveniunt inter se etiam per tres signa Et aspectus optimus quia non est ibi contrarietas in qualitatibus signorum Et tamen si fuerint planete concordantes ut Jupiter Venus nulla reperitur in tali aspectu contrarietas Quartus autem aspectus est quando fuerint duo planete in eodem signo ut si fuerit Sol Mars Saturnus in Cancro Et quartus quando planete conveniunt in quarta parte zodiaci et est aspectus de mediocriter malo sine insidiatore

Sextilis autem aspectus cum fuerint inter duos planetas duo signa inte-
gra scilicet sexta pars zodiaci. Et est medietas trini per concordiam signo-
rum in una formarum qualitatum. Coniunctio prout hic sumitur est cum sunt
duo planete in eodem signo. Et istum aspectum dicunt astrologi
fortissimum. Nos autem invenimus melius oppositum scilicet aspectum [illegible]
dicebatur et tamen fortiores sunt alie habitudines et debilitates
quas planete accipiunt ex dispositione esse in suo circulo brevi scilicet epiciclo
ut sunt loca orientis progressio statio retrogradatio. Dicitur planeta
dicitur [illegible] radiis planeta et [illegible] apparet non
impedit [illegible] splendore. Dicitur vero est talis introitus in [illegible] processio
dicitur [illegible] movetur contra firmamentum. Retrogradatio vero est quando
[illegible] in [illegible] movetur velocius firmamento. Statio vero ad [illegible]
sit in eodem [illegible] et est dubietas [illegible] in [illegible] et est [illegible]
[illegible] comparatur [illegible] alia dispositio [illegible] planete
[illegible] esse sunt in suo [illegible] que [illegible] et [illegible] et signa
[illegible] Et [illegible] est de ea [illegible] amplior [illegible]
ab aliis [illegible] planeta in parte sui [illegible] inferiori
[illegible] in parte vero superiori [illegible] inferiori [illegible]
[illegible] et hoc est per motum eius velociorem secundum revolutionem diur-
nam [illegible] autem secundum revolutionem diurnam [illegible] in auge vel in longitudine
longiori [illegible] movetur motu velociori quam [illegible] in opposito
augis vel in longitudine propinquiori hoc est in [illegible] propinquiori [illegible]
manifestum est. Dicitur [illegible] planeta [illegible] circulos
[illegible] distantes equatorem describit [illegible] medietas duorum [illegible]
[illegible] abscindit circulus signorum [illegible] sit par et [illegible]
medietatem vel [illegible] sit impar [illegible] medietatem et ad
hoc eosdem circulos describit planeta [illegible] in medietate zodiaci
[illegible] a principio capricorni usque ad finem geminorum in accessu
ad nos [illegible] quos describit [illegible] in medietate zodiaci
[illegible] est a principio cancri usque ad finem sagittarii in recessu
[illegible] a nobis [illegible] autem circulos describit planeta
non quia describatur in [illegible] circulorum sed quia [illegible] in
quorum [illegible] planete sunt in [illegible] et [illegible]
[illegible] distant equatori et sunt [illegible] linea [illegible]
duos polos [illegible] distantias equatori et
super [illegible] sit perpendicularis [illegible] vel [illegible]
[illegible] omnium circulorum [illegible] planete vel [illegible]
[illegible] et super ipsos [illegible] circulorum [illegible] perpendicularis
[illegible] aux et oppositum augis [illegible] planete [illegible] duobus punctis
[illegible] in zodiaco vel ad duo puncta [illegible] zodiaci [illegible]
[illegible] equatorem revolutionem diurnam ut in [illegible] et in
[illegible] vel duos circulos equales [illegible] distantibus
et equatori ut [illegible] et [illegible] quos scilicet circulos describunt duo
puncta [illegible] in zodiaco [illegible] circuli [illegible] a centro spere [illegible]
[illegible] per [illegible] theodosii et [illegible] linee [illegible] centra [illegible]
centro spere [illegible] super ipsos sunt perpendiculares et [illegible] distantias
a centro [illegible] equales [illegible] in quorum [illegible]
[illegible] planeta [illegible] in duobus punctis [illegible] sunt
[illegible] duobus circulis [illegible] quos describunt revolutionem
diurnam duo puncta zodiaci [illegible] ad [illegible] puncta [illegible]
patet quia due linee ducte a centro terre ad centra duorum cir-
culorum in quorum [illegible] planete vel centrum
epicicli eius [illegible] in auge et in opposito augis [illegible] est
equalis et [illegible] circulorum [illegible] perpendiculariter [illegible]
[illegible] istos vero duos circulos [illegible] in auge et in
opposito augis [illegible] ad loca [illegible] scilicet ad augem et ad oppositum augis

ducatur recta linea habens duos angulos orthogonos quorum an-
gulis rectis opponuntur due linee ducte a centro terre ad augem et ad oppositum
augis quare ypotenusa quadrata eorum inveniunt equalia quadratis
laterum angulos rectos ambientium Cum autem linea ducta a centro
terre ad augem scilicet aov linea ducta a centro terre ad oppositum augis quadratum
eius erit maius quadrato illius quare quadrata duorum laterum continentium
angulum rectum oppositum linee ducte a centro terre ad augem pariter accepta erunt
maiora quadratis quorum laterum continentium angulum rectum oppositum linee ducte
a centro terre ad oppositum augis quare dempta equalibus scilicet [illegible] ad linee
sunt equales ut prius demonstrabatur et remanebit quadratum semidiametri
circuli in quo transcurrit [illegible] centrum planete vel centrum epicicli
eius planeta existente in auge maius quadrato semidiametri circuli quem
describit ipso existente in opposito augis et ideo semidiameter erit maior semidia-
metro et ideo circulus erit maior circulo, planeta ergo in auge et in opposito
augis in tempore equali scilicet in tempore revolutionis pertransit spatia inequalia
pertransit quare in auge velocius movebitur et in pertranseundo maius spatium [illegible]
movebitur, et in pertranseundo minus tardius quare citius movebit planeta
motu diurno ipso existente in auge vel prope augem quam ipso existente in opposito
augis vel prope oppositum augis. et patet quod motus planete [illegible] tardus
Si ergo est aut [illegible] motus superiorum [illegible] movetur [illegible]
[illegible] hos motus inferiores [illegible] ad differentiam [illegible] si [illegible]
[illegible] quod planetarum in [illegible] inferioribus [illegible] si ergo sol ut [illegible]
est unde quidem velocius unde autem tardius motus [illegible] revolucionem [illegible]
[illegible] et ea que solis sunt unde quidem velocius [illegible] tardius [illegible]
moventur ut patet vegetabilia accedente sole ad augem que est in 20 gradu
geminorum augentur eorum incrementa et crescunt velocius quousque
veniat ad oppositum augis in 20 gradu sagittarii in operibus autem lune ma-
[illegible] ad augem sui [illegible] augis fluxus
augis et secundum astrologos luna est in auge in qualibet coniunctione cum sole
et sole in qualibet preventione et oppositione et ideo fluit mare et refluit bis
in mense lunari. Et nota quod luna [illegible] fluxus maris oriente
[illegible] causam et originem nec cessat [illegible] et elevatur [illegible]
luna ad lineam meridionalem [illegible] minuitur tumor [illegible]
et stant aque ad locum suum et quater tumor [illegible]
que apparet duo fluxus et refluxus in die naturali [illegible] fuit luna
[illegible] a centro terre usque ad corpus lune [illegible]
tumoris predicti Et scilicet motu luna [illegible] in occidentem [illegible] motu tumor
ille et luna totum [illegible] in die et in nocte [illegible] tumor
ille et [illegible] motu luna ad augem [illegible] cessat tumor ille et [illegible]
ab auge minuitur et [illegible] sit luna in auge tunc [illegible] fluxus maris
maxime scilicet in omni coniunctione eius ad solem et oppositione [illegible] autem [illegible]
augis [illegible] fluxus maris minimus [illegible] et [illegible] die lune et [illegible] et
apparet luna [illegible] et sicut apparet de operibus solis et lune
[illegible] inferioribus [illegible] planetis [illegible] quod omnes plane-
te [illegible] debiliores [illegible] inferioribus habent operationes
et variatur fortitudines eorum et per appropinquationem eorum ad centrum
[illegible] et elongationem [illegible] fuit centrum tunc [illegible] autem
elongantur a centro operantur debilius et hec sunt testimonia planetarum efficacia
et [illegible] que sunt necessaria ad propositum meum
t ergo cuncta predicta sine labore et tedio possit comprehendi describe
tibi figuram octo circulorum [illegible] ergo [illegible] erit circulus [illegible]
circulus saturni et [illegible] ordinatur in [illegible] figura
et in suis orbibus et dividam omnes circulos in 12 partes equales secundum
distinctionem 12 signorum et in unoquoque circulo ponam testimonia planetarum in de-
recto signo in quo reperitur, ponam ergo [illegible] domo [illegible] exaltacionem

quatuor pro explicatione. tria per trinum et per sextile [illegible] in sequenti figura inscriptus
scripta sunt et octo circulorum ut primo videndum est dicta
Cum ergo dispositionem aeris ad aliquod certum tempus pronosticare volueris
aspicies ad illud tempus loca omnium planetarum verorum per tabulas inventa
quorum testimonia in signis annotabis et per planetas plura te-
stimonia habentem indicabis. qui enim planeta plura testimonia habet dispositor
erit illius temporis. verbi gratia quod loca planetarum anno arabum 6[illegible]
[illegible] hoc est anno domini 1289 mense Octobris die mensis 17 hora
[illegible] et inventus est sol in 23o gradu arietis luna in 21 gradu
eiusdem signi Saturnus in 10 gradu Scorpionis Jupiter in 10 gradu Aquarii Mars in
29 gradu aquarii Venus autem in 14 gradu Tauri Mercurius in 18 gradu Tauri
[illegible] ergo sol est in natura sua [illegible] vel temperate calidus et siccus
in 23 gradu Arietis [illegible] in exaltatione sua ubi habet quinque testimonia et in tri-
plicitate sua ubi habet tria etc. [illegible] habet septem et non est impeditus ab alio
planeta [illegible] ergo si [illegible] minus aeris [illegible] suam naturam disponat. Item
Venus est calida et humida et est in 14 gradu Tauri qui est domus sua ubi
habet 5 testimonia sed Mercurius in natura sua frigidus et siccus est in 18 gradu Tauri
ubi habet 2 testimonia aufert ergo a Venere 2 testimonia etc. non remanent
Veneri nisi 3 testimonia. Item Saturnus frigidus et siccus est in 10 gradu Scor-
pionis et [illegible] in [illegible] aspectu cum Venere et [illegible] retrogradus etc. [illegible] Veneris
fructificare non permittit. [illegible] in suo descensu et est [illegible] et [illegible]
[illegible] acquirens [illegible] reddit suspectus etc. debilitatur
Venus in sua [illegible]. Item Jupiter qui est calidus et humidus est in primo
gradu aquarii carens testimoniis [illegible] in orbe suo est [illegible] et fit [illegible]
[illegible] quo [illegible] etc. [illegible] Mars in sua natura
[illegible] calidus et siccus in 29 gradu aquarii carens testimoniis et
[illegible] in orbe suo est [illegible] et in [illegible] aspectu cum sole [illegible]
[illegible] in calido et sicco [illegible] amplius. Luna autem in natura sua fri-
gida et humida est in 21 gradu Arietis carens testimoniis et [illegible]
[illegible] et frigidus et humidus [illegible] remanet ergo solis te-
stimonia [illegible] quare [illegible] erit temporis illius et disponet
tempus temperate calidum et siccum [illegible] forma qua praedictas [illegible]
[illegible]

Cum ergo [illegible] fatum pronosticare volueris [illegible] planetarum
calidorum plurima testimonia [illegible] cum suo aspectu. verbi gratia cum
sol in anno domini 1289 mense Julii fuit in Leone etc. in domo
sua et facie sua disponat [illegible] tempus [illegible] calidum et siccum [illegible]
Saturnus [illegible] erit in Scorpione sine testimoniis et in [illegible] aspectu
cum sole etc. [illegible] aliquantulum de calore. [illegible] frigus [illegible]
[illegible] testimonia frigidissimorum [illegible] plurima [illegible]. verbi gratia
[illegible] anno domini 1277 erat Saturnus in domo sua in Capricorno
20 gradus [illegible] et in Aquario [illegible] disponat [illegible]
[illegible] naturam suam [illegible] et [illegible]
impediret [illegible] aspectum cum sole [illegible] etc. impediens [illegible] natura
[illegible] antiquiorum [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
aut Mars vel Jupiter praedicto modo [illegible] effectus
in omnibus praedictis [illegible] a [illegible] nostri etc.

Ad quando habundantiam pluviarum scire desideras planetas
humidos habundantes testimoniis [illegible] et [illegible]
cum [illegible] magnitudine [illegible] aspectu [illegible]
[illegible] et sunt in signis aqueis [illegible] liber [illegible] de dispositione aeris.

		G	M	G	M	
Aries	Mirach	G	M	G	M	
Aries	Mirach	8	50	25	0	ĩlis
Thaurus	Menkar	7	50	1	0	ĩlis
	Aldebaran	1	26	15	20	ĩlis
Gemini	Rigel	12	38	8	0	ailis
	Alhabor	7	38	53	58	ĩlis
	Alhabar	6	0	14	30	ailis
Cancer	Algomesa	14	38	7	28	ĩlis
	Alphoart	10	38	14	30	ailis
Leo	Cor leonis	21	3	17	21	ĩlis
	Corvus	2	38	11	30	ĩlis
Virgo	Alkarip	2	38	13	0	ĩlis
Libra	Alrameth	5	57	26	0	ĩlis
Scorpio	Alpheta	3	26	36	0	ĩlis
Sagittarius	Cauda scorpionis	1	0	19	0	adlis
Capricornus	Vega	5	30	38	30	ĩlis
Aquarius	Adyrap	11	50	70	0	ĩlis
Pisces	Humeri equi	21	0	23	0	ĩlis

Anno domini millesimo quadringentesimo vicesimo tercio venerunt per artem instrumenti
Longitudo stelle est distancia graduum a principio arietis secundum signa in zodiaco
Latitudo stelle est distancia graduum in ecliptica et hec invenies in ista tabula
Dispositionem sive naturam aeris in singulis annis considera coniunctionem
vel oppositionem solis et lune ante 2 augm vel intrat caput arie-
tis. Considera hoc in quo signo sit hec. Nam si sit in signo igneo
erit annus calidus, si in frigido frigidus, si in humido humidus, si in sicco siccus
et misceas naturam domini in quo est hec cum natura signi. Et natura longeorum domini
est sicut dixi misceas etc. in Saturno naturam planetarum qui sibi associantur
vel eum aspiciunt. Sic indicabitur de luna cum associatur lune vel ei
sunt in ☍ vel ☌ vel intrat aliquod signum signorum mobilium que caput
sunt quartarum circuli. Sic etiam indicando ♀ et ☿ in quo gradu inveneris in te
☉ et ☽ vel ☍ in indicando inveneris ♄ vel ☉ aspectus fuerit signum
frigidum signat calorem inveniens nigro sic indicando ☽ in qualibet preteritum
[illegible] vel aspectus portium que sunt ☉ et ☽ ad Saturnum vel eorum
aspectus ad ♃ ♂ et ♀ Eodem ad ☿ ♀ ad ☌ et ♀ sicut humiditi
ventos ♀ vel nebulas et frigus ☿ ☌ ventos a dextra et calorem
♃ temperiem aeris et ventos a sinistra quod in ☍ magis sicut ♀
in ♃ ☉ caliditatem et siccitatem si aspectus potentior sit ad ♀ ventus erit
cum pluvia ♄ ☌ significat indicare ☉ et ☽ vel ☍ domini erunt
lampades tonitrua et fulmina augi vel dimi[nue] ♃ nam signum ☉
[illegible] in quo est ♃ si ♀ aspiciat in latum ☌ est quod in [illegible].

signat demorum destructionem. Si in domo aquea erit significat humiditatem et ne-
bulam et tenebras. Quod si planeta retrogradus ibi fuerit signat pluviam
magnam luna posse habet in pluvia quoniam in me... siccitatem, luna pluviam
signat. Nam cum ☽ in loco inferiori sit ... significat pluviam in superiori
significat siccitatem. Sic ☽ indicant omnium planetarum et luna agit ... a planetis
dantis terre prout corporum existit natura et ut planeta mittitur a dextro ad sinistrum
vel angulorum vel egredi sic aeris permutatio erit. Nam si immobilis
est motu contrario motu ventorum. Sic fit ☍ vel aspectus planete sic significat
aspectus astrorum fixorum. Dicere volens an in exordio mensis vel fine anni
pluvia sit vel non ventura, considera locum ♀ cum intrat ☉ in ♌ quia si
est sub luce ☉ sit quod occidentalis pluvia erit multa in exordio in fine aut
pauca. Si orientalis erit pluvia in fine pauca in exordio. Signa
tamen pluvia significantia sunt aquea ut ♒ et finis ♑ et ♈ et ♏
et ♌ et hiis fortiora sunt ♓ ♒ et ♍. Volens scire diem pluvie
considera horas ☌ ☉ et ☽ vel ☍ et considera quot gradus sunt inter ☽ et
planetam proximum qui signat pluviam, proponendo gradum 1 diei, accipe mobilia signorum
pro velocibus et duorum corporum mediorum fixorum tarda et considera partes lune
et cum planeta applicet cum ea tunc 2 ... et celeriter poteris scire initium
pluvie et finem et quot sunt gradus equales inter ☉ et ♄ quo quidem die con-
tra et tandem gradus conjunctione a gradu ☽ quo pertinget erit pars pluvie. Si
erit in domo ☽ vel ♀ signat pluviam. Si in domo ♂ vel ♃ signat
ventos. Si ☉ vel ♂ serenitatem. Si ☿ signat nebulas

De pronosticatione dispositionis aeris

Cum dispositionem aeris ad annum futurum pronosticare volueris oportet te primo ad eun-
dem tempus coniunctionem planetarum loca per tabulas invenire. Quo facto
testimonia corporum in signis immobilibus et per planetam habentem plura testimonia
indicabis qui cum planeta habeat disponere ... erit. Verbi gratia
quero loca planetarum anno Arabum 6 8 6 completo. Hoc est anno domini
1289 mense quarto die mensis 17 hora 2 ... [illegible] ... et inventus
est ☉ in 23 gradibus ♈ ☽ in 24 gradibus eiusdem signi ♄ in 10 gradibus ♍ ♃ vero
in primo gradu ♒ ♂ in 28 gradibus ♒ ♀ autem in 11 gradibus ♈ ☿ in 12 ♏
Dico quod sit ☉ in natura sua temperatus vel temperate calidus et in 23
gradibus ♈ est in exaltatione sua ubi habet 4 testimonia et in triplicitate sua
ubi habet 3 et in termino habet 1 et 2 impeditus ab aliis planetis ... quia
... [illegible] ... nimis ... nam ... dissonat. Item ☉ calidus
et humidus est in 11 gradibus ♈ habet 2 domus sua ubi habet quinque testimonia
... ☽ in natura frigidus et siccus est in 12 gradibus ♈ ubi habet 2 testimonia
... quod a venere 2 testimonia etc non remanet ☿ nisi tria testimonia
... frigidus et siccus est in 10 gradibus ... [illegible] ... et in ☌ ☉.
applicant cum ♀ 2 autem retrogradus etc ... ♀ ... non sunt ...
exaltatione ... suo descendit et 2 ... ♃ ... indicat ac
... testimonia ♀ ... suspectus et debilitas ♀ in sua ... ♃ ...
♃ ... in natura calidus et humidus in primo gradu ♒ ... testimoniis etiam
... suo est ... et quod ... de quo ... etc quodam
est ☉ ... Item ♂ in sua natura ... calidus etc 2 in
28 gradibus ... testimoniis etiam ... suo 2 ... et in ♒ ...
... aspectu ... in ... aut ... aut
in natura ... et humidus in 2 gradibus ♈ ... testimoniis etiam ...
... descendit etc ... et ... prevalet ... ☉ testimonia ...
... erit ... et disponitur tempus temperate ...
... et ... 2 hec est ... forma ... quia
... in ... indicans etc.

Anni ergo alterius excellentiam futuram pronosticare volens considera planetarum
calidorum plurima testimonia ... ☉ asserta ... anno
quo 1289 mense ... fuit in ♌ etc in domo sua et fuit ...
ponet quod ... calidus et siccus ... ♃ ... 2 in ♍ sine
testimonio et in □ aspectu cum ☉ etc minuet ... de ... calida-
te.

Cum frigus excellens pendere volueris testimonia frigidi concurrencia
plurima considerabis. Ut ita Anno domini 1277 erat ♄ in domo in ♑
et annus gravis videtur et in ... morabatur apparuit tunc quod
hiemes continuas fecit sive nimios calores et estates multum impediet propter
aspectum et ... ☌ ... et impediet fructuum maturaciones erunt ...
antequam tempora frigorum preterita et florum mortificaciones tamen est
de annonis et maxime vinorum et fructuum nisi ... et ♄
predictorum quod dixerunt nimium sed eius effectum in orbe predicto quia
multum distabit a ... habundanciam plurime fore vo-
lueris planetas humidos habundantes testimoniis considerabis
et complexionem cum ceteris occurrencia quod graduales maiore ... aspectum
aspicit ... apparuerunt et in signis aquosis etc.
Et sic est finis huius operis pro quo sit benedictus deus in secula Amen /

Octavum scorpio Nonum sagittarius Decimum capricornus Undecimum
aquarius Duodecimum pisces ymaginum 3 8 quibus completur numerus 48
prima dicitur ursa minor inter draconem caudam tenens Secunda dicitur
ursa maior inter draconem caput tenens Tercia est draco audax Quarta
est hercules indutus tamen pelle leonis spaciali cum capite monopoli
tamen ante se serpentem ad arborem plantem poma aurea cui quolibet
Quinta est corona Sexta est serpentarius id est homo indutus tamen serpentem valde
audacem et se involutum Septima est arthos seu boetes Octava est
aspectato id est homo scluceus et atalia iugo supposita scilicet duos equinos ante
et duos boves cogerit et tamen capitum in humero et duos edos per-
nulos super brachium Nona est cepheus homo tamen brachia extensa ut
sacerdos ad altare Decima est cassepia id est mulier sedens super cathedram or-
natam tenens brachia nuda et extensa sicut presbiter ad altare et
in manu dextra ut est in ... est quedam sigma de quo exit fluidus
copia sanguinis Undecima est equus pegasus duas habens alas et
grandes et visus firmamenti elevatas figuratus ad cursum ve-
locem Duodecima est andromada id est mulier ... bestita et ...
da habens brachia nuda et manus alligatus longus folio ...
vel arborum ... in ... [illegible] ubi quoniam andromada
est ... a vestibus superius et inferius ... Tredecima
est perseus id est homo indutus et vestitus in pedibus tenens per capillos caput ho-
minis truncatum tamen quod erat gorgonis Unum est quod a multis dicitur caput al-
gol Quatuordecima [illegible] Quindecima est gallina sive glotha sed
figuratur in modum ... quod fabulose dicunt fuisse ... sorores
quarum est pictura desuper et desubter Sextadecima est lira Decima-
septima est cignus cum collo extenso Decimaoctava dicitur vultur
volans sive aquila Decimanona est vultur cadens cauda ... cum falso
... sed figuratur casualiter in modum hominis sedentis super ...
... et ... pulsat canonium quod tenet in sinu Vicesima secunda est piscis
delphinus Vicesima tercia est orion id est homo armatus in manu tamen unum
... ensem et ... et in alia rotund[am] ... involutum et ...
in ... Vicesima quarta est canis maior qui alio nomine dicitur sirius
Vicesimaquinta est lepus Vicesima sexta est navis bene ... per
quod est testudo ... Vicesima septima est austro-
centaurus in forma medie mulieris nude et aliis quadrupedis ut equi tamen
et ubera plena sub ventre Vicesimaoctava est ... medias
in modo galearum ... sunt homines duo ... Vicesima no-
na est piscis magnus et ... super ventrem sui piscem parvum
Tricesima est puteus qui alio nomine dicitur sacrarius Tricesima prima
est centaurus id est ... ut homo vestitus tenens unum brachium
extensum et in manu bestiolam ... et ad ... brachium ...
plenam ... et cum alia manu portat lanceam
ad quam pendet pedibus posterioribus alligatus bestiola qui lepus nota-
... in ferens est ... Tricesima secunda est longus serpens
qui dicitur ydra super cuius caudam pausat corvus et apponit urnam
plenam aque et in medio dicti serpentis videtur super dorsum est pars ...
et ... et ... quod alii dicunt ... balsamo
et manna celi plena ... in ... et ... per
... plenus ... per totum orbem ...
tamen quo dicitur silurum Tricesima tercia est canis minor qui alio nomine anti-
canis vel cion Tricesima quarta ... sex ... per duas magnas
ad spallas et unam ... pectum Tricesima quinta est taurobellus

quod alii dicunt impletur eo quod in signa [illegible] grossum [illegible] grossitie sit quidem
[illegible] ut patet in [illegible] [illegible] vicesima sexta de [illegible] ventilandis
[illegible] elevatas predicte ymagines [illegible] conveniunt [illegible] incipientur
[illegible] aut notate [illegible] per [illegible] partem [illegible] signa 12 [illegible]
[illegible] [illegible] alie ymagines videlicet 36 [illegible] ymagines 12 [illegible]
quarum volumen [illegible] stelle ad instar celi et apparebit in omni parte orbis
[illegible] non omnes [illegible] ubique [illegible] appareant in nocte [illegible] [illegible] et non in
[illegible] et [illegible] de [illegible] dies et noctes per tempus anni [illegible] nota aliqua
ymago [illegible] apparent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] notam [illegible]
[illegible] de statu in statum ut de malo in peius aut de bono
in melius vel equivoco ut de bono in malo aut de malo in bonum
Et hic facit auctoritas ptolomei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt
subiecta [illegible] celestibus [illegible] [illegible] [illegible] usque in hodi-
ernum diem quod in facie ymaginum celestium [illegible] [illegible] [illegible]
nec [illegible] patiuntur [illegible] infernum [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in lecto [illegible] febrem et qui [illegible]
[illegible] [illegible] febrem [illegible] in [illegible] febrem
[illegible] in villa vel in [illegible] [illegible]
[illegible] animas [illegible] infinitis modis et sunt [illegible] [illegible] multas
et multas ad officia [illegible] [illegible] quibus [illegible] homines
[illegible] solo [illegible] [illegible] quod legio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] armatorum et [illegible] eorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] peccati mortalis [illegible] in infernum [illegible]
et imponunt [illegible] ut [illegible] [illegible] duelli Et [illegible] paulatim [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] unde [illegible] in omnibus na-
scentibus [illegible] officia temptatorum et [illegible] [illegible] ut anime
[illegible] [illegible] quia [illegible] [illegible] in orbe [illegible] homines
[illegible] in modo [illegible] ad pugnam [illegible] sunt Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mortui [illegible] [illegible] resurgant [illegible]
[illegible] in infernum descendant et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] evangelium et [illegible] [illegible] pa-
[illegible] [illegible] predicte ymagines a [illegible] [illegible] fabu-
lose [illegible] [illegible] forma et [illegible] origine [illegible] et [illegible]
[illegible] in figuras [illegible] [illegible] fabulas in [illegible] libro [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] corpo-
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
homines [illegible] [illegible] ut [illegible] ad bellum [illegible] ad
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] homines in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
in civitate [illegible] in villa [illegible] in insula maris [illegible]
[illegible] [illegible] aut [illegible] qui violencia [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plenum mendaciorum [illegible]
[illegible] dicunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] homines [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]

Item illi predicti propter elationis non permiserunt stare illorum bonorum
in recuperabiles toto tempore choribus venerunt factum et duarum eorum non tamen quam
cum voluit sed quanto fuit percepto suorum ... vel permissione ut in natu
homines peccant bona sibi a deo promissa eorum reluctatione et sine
... in poenis deo preparante. Et sicut figurare ymagines naturae
in stelle et volunt figurare deorsum. Sed primo est notandum in prima
vero quo totum celum applicant ut quod dicat de celo stellatum in eo ...
... repetat et subsequenter ponentur planetas secundum quod nos melius
videbitur in figure de notatis ... quod in summa que ... ...
quod signum de ... ... et omnium stelle ... quod ymaginum signorum
celi tam in die quam in nocte et de dominis predictorum in omni parte
omnes ymagines ... ... totum celum ... et
earum stelle ... ... simul apparent super
terram omni tempore sed earum quedam oriunt et quedam occidunt
ut ille que sunt in adversa parte ... ... quod earum
quedam multum sunt visibiles sua ... claritate et quedam pa-
rum videntur ... longitudinem sui altera vel earum obscurita-
te cum inde ... sunt nebulose ... aquibus ... stelle celi dicuntur
esse ... ... visus ~~...~~ ... minus
bone sine ... visus vel eo quod earum quedam sint multum parve
vel obscure ... de ceteris que sunt multum magne lucide et clare
... doctrina quam melius noteris veritas de ortu et occasu signorum
et ymaginum quod illa solis et lune eo quod firmiter simul ab ... singulo
... solem et lunam semper est in aliquo signorum ... quod sol
... ... mane ... elevat ... in quo ... ... cursu ...
quod durat primum mensem 30 dierum 10 horarum et ... quarum
... ... illud signum quod oritur cum sole statim mane
... successionis reliquorum et ante et ... et ... cetera signa
... ... et in qua parte celi sunt tam de subtus quam de super et tam
in nocte quam in die ... quod stelle in quo dicat ... non possunt
videre ... ... quod ... ... quia non solum ... stelle ...
... in die ... solis ... ... sed ... lune in
nocte ... tanta et quantitas ... signi quanta est alterius
... ... firmamenti ... ... quod cum aries oritur libra
... ... et ... et ... ... in medio celi ... ...
... meridiem ... ... capricornus ...
et ... ... intelligendum ... toto ... ita ... ...
... ... signi ... ...
... ... in adversa parte et ... elevate et ... ymaginum
... 17 ... ... quod ... ...
... est ... de ymaginibus ... ... et ... ...
... dicit ... et est ... ... in ... ...
... in adversa parte ... ... et de ymaginibus ... ...
... gula ... ... parte ... ... quod ... elevatio et ita
... ... sunt aspectus et influentie tam ymaginum
quam signorum et ... ... sunt varia adversitatem ... vestigandum
futurorum et ... quod ymaginum quedam apparent ... ...
... in oriente quedam in occidente ... ...
parte noctis quedam in 3a parte et quedam in ceteris partibus ... 6

signa tamen sunt ymaginibus que sunt circam et circa per sidera et ad vnde-
cit alius occidit etc. De ortu et occasu ymaginum sic et signorum de quo
non sit autem vna et eadem hora, tam frontis terre et diuersitatis climatum
celi mundi, ut autem melius quod primo intelligatur volumus de multis fa-
cere mencionem, ortu et occasu in diebus in singulis anni, die 20 initio marcij
apparet canis i. oritur super terram, die 6 oritur piscis aquilonis die nono oritur
orion, die 13 incipit apparere milui uel mattita prima, die 18 ad occasum
oritur arcas et sol in taurum intrat circa medium, die 17 est occasus scorpionis
die 17o est ad occasum in ytalia cadit hyadas die xi ad occasum equus
vespertinus occidit matutino die 3 in introitu aprilis in attica vergilie
vespere occultantur die 9o calendis calendas calendis orion et gladius eius in-
cipiunt occultari die 6 in boecia pleiades occultantur die 26 est occasus libre
die 17 ad occasum in attica pleiades cadit vespere, die 6 agipsto die 8
oritur thaurus et sol intrat in geminos circa medium die 13 in egipto suble pre-
pule occidunt vespere die 6 agipsto tamen sero oritur die 1 boecie et
attice canis maior occultans cadit vespere die 8 orion totus et syrus
sine canis maior occultantur et vespertinus equus incipit apparere die 2 in
introitu marcij matutino hircule oritur et yadas prima surgit leo, et in vespere
apparet, pisca [illegible] prima pleiades die 6 surgunt vergilie et capra
agitatoris et in egipto canis occultatur die 13 arcturus oritur et stel-
la in matutina die 17 surgunt gemini et sol intrat in eos circa meridiem
ad occasum die 10 in ytalia capra cadit vespere et mane syrius die
nono gladius orionis incipit oriri die 30 in initio junij asirie
surgit equus i. aquila vespere, prima equus vespertinus die 9 ytalia in
arcturus matutino oritur die 10 delphinus oritur vespere die 17 surgit
cancer et sol intrat in cancrum circa meridiem et tunc eo se leuat gladius
orionis ad occasum die 10 egipto gladius orionis oritur die 11
orion oritur die 8 in initio julij egipto oritur matutino, [illegible]
[illegible] die 7 calendis matutina corona cadit, et [illegible] die a [illegible] sol-
[illegible] oritur totus die 8 orion desinit oriri ad occasum die 17 surgit leo
et sol intrat in cancrum circa meridiem et syrius cum cane [illegible] ut ad
[illegible] 18 et facit dies caniculares qui sunt 40 incipit [illegible] die
julij die 6 egipto aquila occidit die 18 antecanis oritur asirie die
12 surgit canis maior et inflammat aerem die 9o aquila occidit die
24 ad occasum surgit matutino stella que in pectore leonis est [illegible]
die 6 in initio augusti arcturus medio occidit die 6 est occasus
pluuiale die 12 equus vespertinus oritur vespere et in egipto delphinus
cadit ad occasum die 17 surgit virgo et sol intrat in eandem circa meridiem
et leo tunc cadit qui surrexit de mane die 10 asirie stella oritur mane
die 20 sagitta cadit [illegible] delphinus [illegible] die 4 in initio
septembris oritur [illegible] arcturus matutino et sagitta occidit mane
die 9o delphinus occidit die 12 [illegible] oritur i. boecie [illegible]
[illegible] ad occasum die 17 surgit libra et sol intrat meridiem oritur
et spica quam tenet virgo [illegible] mane die 10 est occasus [illegible]
[illegible] die 9 equus [illegible] cadit qui dicitur [illegible]
[illegible] oritur die primo in introitu octobris surgit capra matutino
die [illegible] corona oritur mane die 30 [illegible] i. orion ma-
ne cadit die 7o corona incipit oriri die 6 [illegible] apparent ste-
[illegible] vespere occidunt die 6 valde [illegible] stella pro-
[illegible] in corona et fulget die 13 vergilie i. pleiades oriuntur vespere ad

exitum Die 16 surgit scorpio et sol intrat in eum item meridie Die 17
surgit ... oritur vespere Die ultimo arcturus occidit et similiter pliades
de altari oritur Die 8 quo ~~gladius orionis occidit~~ incipit decem-
initium nonas 6 est primum octavus vigiliarum Die 9o gladius orio-
nis occidit mane Die 11 vergilie occidunt ad exitum Die 11
surgit sagittarius et sol intrat in eum ita meridiem Die 20 sin-
gule in capite occidit ... ca cona ... 21 die Die 1 in initium De-
cembris ... i. canis ... Die 7 delphinus ori-
ad exitum Die 14 surgit capricornus et sol intrat in eum ita meridie
Die 8 orit aquila Die 3 orit ... Die ultimo delphinus
orit matutine Die 7 in initium Januarii stella fidicula ma-
ne cum delphino et sagitta occidit vespere ... Die 1
octavus delphin vespere ... tocius Die ... 13 surgit aq-
uarius et sol intrat in eum ita meridiem ad exitum Die 1 tibe-
... i. stella que est in pectore leonis matutinus occidit Die 6
equinus vespertinus occidit et aquila ... delphinus 30 ... Die
2 in initium februarii fidicula vespere occidit Die 1 surgit ... i. equinus
... Die 12 surgit signum piscium et sol intrat in eum ita meridie
ad exitum Die 7 orit arcturus ut vespertinus Die 3 orit ...
cum cauda draconis ... figura ...
figura ... intellige ... solum incipit apparere que de yma-
gines 36 ~~imposite~~ sunt ... et ... Dicit ... occidit
predicte que de ymaginibus 36 imposite sunt inter signa 12 et 10
... nam et ... sunt inter signa 12 ... influencie
... salvo ... denominacionem figure sive membri ... quantum
quod ad signum in quo ... esse ... licet autem sicut tot stelle
tamen ... sunt a sapientibus ... quibus 12 signa ...
sunt in nocte ... eorum ortum et occasum ... respiciunt ...
... in aspectu ... althandunus ... facit ... in libro
21 alphagrani 28 ut sunt mansiones lune ... ponemus ex
eorum ... et notabimus eas ... mansionibus lune ...
ut autem ... signa 12 et ymagines 36 possent ... in celo
... sufficient ... spacio solo in ... planetas ... in quo ...
... et mansionum stellarum ad ... ponas ... a ...
cum ... integritate ... in presenti ... notetur

Disposicio stellarum signi arietis

Aries habet stellas multas inter
quas 20 sunt parvissimles ...
quarum ... distat in quolibet
... in manibus tres in
collo duos in dorso quatuor
ventre tres in ... pede
... cauda una ... est ...
... aspectus in celo
Aurigas habet multas stellas
inter quas 18 sunt ...
que sunt in capite ...
... apud grecos et ... a la-
tinis ... ortu ... elevatur

vapores in aere et veniunt in nubes generant in pluvia multa. De quibus
virgilius dicit arcturum pluviasque hyadas sunt 7 in fronte thauri et ori-
untur tempore autumpnali. Iste sunt in posteriori parte thauri circa culum
et caudam dicuntur pliades apud grecos et vergilie a latinis quoniam oriuntur
tempore veris et eo occidunt fit principia yemis. Cum quis tempus
sed ad incipiunt a pre vel fine veris aptant navigationes principales et
fine quo apparent clare vel obscure tempore tempestuosis iudicat futurum quod si sunt cla-
re bonum tempus pronunciant et econtra. Dispositio autem stellarum thauri pre-
dictarum in quolibet cornu est una
in fronte sunt due in naribus. Alie que
stelle reputant nobis clochiam in
quolibet genu 1 in ungulis pedis
dextri 2 in qualibet spatula 1 in collo 1
in dorso 3 quarum novissima est ul-
tima grossa et splendida 1 in pectore
1 in ventre 1 in cauda 1 et
est secundum quod stelle 1 splendes
micant simul unquam in celo appa-
ret vel raro et est cum ... est multum obscura et habet formam tauri
apparens in celo

caput [illegible]

Geminos habet stellas multas ut quas 19 sunt parissimiles
duo quorum figura per unus manus simul tenet dicitur ca-
stor et alter pollux et sunt secundum fabulam duo fratres carnales
Item vero alios dicit zethus et alie amphyon sed tamen ambo
sunt ... clavam tenentem spata et zethus tenens manum dextra
lingue capud ... in manum sinistra ... habet stellas pari-
ssimiles ... quarum est dispositio in capite habet unam in utraque
spatula una sub clarans et ... grossam in dextro manu
cubito una in quolibet genu una in pede una. Secunda stella habet
figuras parissimiles 18 dispositio quarum est dispositio in capite habet
una sub clara et grossa in utraque mamilla una sub grossa
et splendidam in sinistro cubito duas in manu sinistra una
in sinistro genu una in utroque pede una sub pedi sinistro una
alia distat aquantitate ... nominatur ... et ... in
celo sunt apparentes

Cancer
habet stellas
in eius ...
quas 18 sunt pa-
rissimiles dispositio
quarum est dis-
posita in cornibus
anterioribus habet
duas in cornibus
brevioribus duas
ut pedes due sunt
clare et grosse
certe vero due sunt
minores et par-
vule ... ob-
scure non quam
...

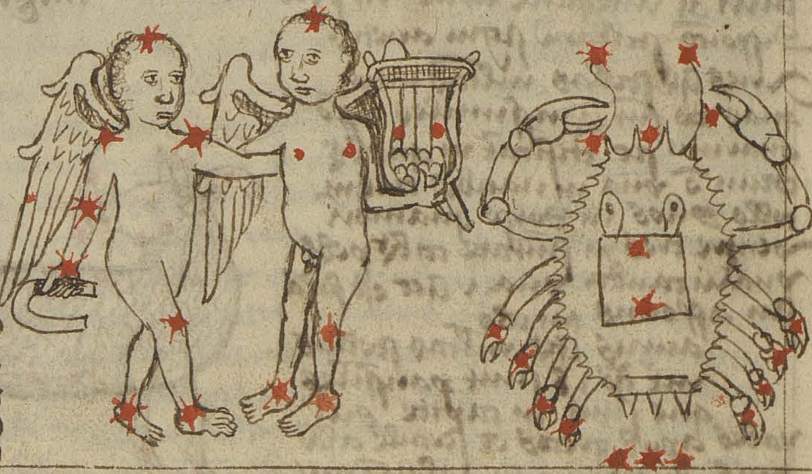

q da eundem tamen videtur proximus sed in oe habet vna in dextris pedibus
singulas quorum quatuor
sunt obscure et in dur tenebro
se In sinistro pede pos habet duas
stelas in po vnam in 2o vnam
In clune inore vna in
testa duas in cauda duas
Et hec est forma sui uirilitas
apparatus in celo

Leo habet stellas multas
inter quas ul sunt pari
similes deppo quarum
pe descat In capite habet stellas
3 In collo 2 In pectore 1
multum clara nul nort est hoc.
em In ppria dorsi 3 In suma
cauda 1 multum claram et ypsa
sub pectore duas In dext pede
anteriori 1 bis claram et splendida
sub ventre 1 bis lucidam in me
ventris plus pte corpus qd pp allas
1 in medio caude 1 in pede
extre posteriori vnam In pgion
prim ormis sunt 1 sub capite
virginis vna ante os vna bis
claram tm homo a cornus qui
non leoni attribuitur sed ymagini
attribuitur Et hec est forma sui apparatus in celo Et virgo

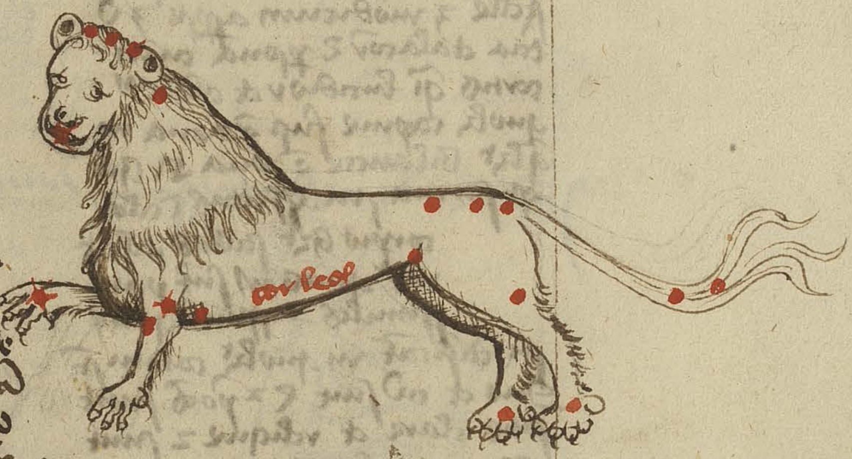

Virgo habet stellas multas
inter quas ul sunt pari
similes depposito quarum
pe descat In capite habet stella
multum obscura et vocatur
napoenon Inutroque vmo humero
vna quemlibet claram In sumitate
cuiuslibet ale 2 sibi ppinquas quarum
3 sunt pprie et sunt clare
et aliquantulum grossior sed que
est in ala dex pte duas et hec
stella vocatur porhitcyt In gobit
cubitum vnam ppinquam splendida
In manum dex vna bis clara

et quemdam grossam [illegible] non est spica in sinistra manu unam
splendidam et obscuram in penula [illegible] par sunt stellae [illegible]
splendidas et obscuras in quolibet pede unam tenet [illegible] virge [illegible]
[illegible] in manu [illegible] est eius dominus et dicitur virgo quia quia
non novit virum secundum alios ad significationem sui excessus de loco pedis
[illegible] vel voluntate cordis et est haec forma sui apparitus in celo etc.

Libra stellas habet
multas inter quas
4 parissimiles dispo-
sitas quarum sic certificat
in lancea [illegible] ventris sunt
stelle 3 modicum apparent [illegible]
[illegible] et splendidam cum
[illegible] et albam
[illegible] capite sunt una in
altera bilance est una et haec
est forma sui apparitus in celo

Scorpio habet stellas multas
inter quas 21 sunt pari-
similes dispositas quarum
sic certificat in quolibet cornu sunt
due et [illegible] sunt [illegible] pedes sunt
plus clare et reliquae 2 sunt
obscure in fronte habet duas in
[illegible] unam in dorso 3 [illegible]
in ventre 2 in cauda 7 in
aculeo duas haec est forma sui
apparitus in celo

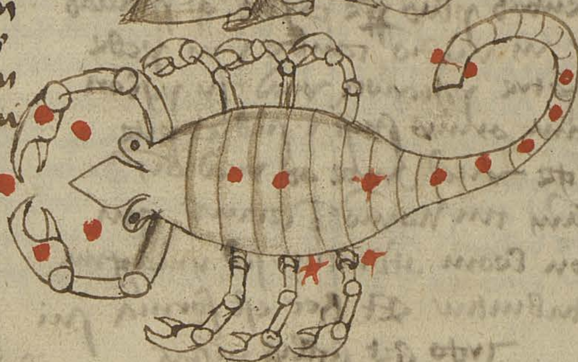

Sagittarius habet stellas
multas inter quas sunt
31 parissimiles dispo-
sitas quarum sic certificat in capi-
te habet duas in arcu duas
in latitudine acuminis sagi-
tte duas in dextro cubito unam
in manu dextra unam in ventre
[illegible] unam [illegible] in suprema
dorsi 2 sub cauda in quolibet
[illegible] pede anteriori 1 sub [illegible]
[illegible] sunt 1 [illegible]
[illegible]
[illegible] et longitudinem [illegible]
[illegible] sub ventre bestie
inter suos pedes habet stellas quatuor
in [illegible] 1 [illegible] in medio
unam splendidam et obscuram [illegible]
[illegible] in quolibet [illegible] est forma
sui apparitus in celo

Capricornus
habet stellas
multas inter
quas sunt 28 par-
vissimas. Dispositio quidem
sue ymaginis in summitate
utriusque cornu 2 in
naribus 1 grossam
et claram in capite
2 sub collo 1 grossam
[illegible] splendidam
in dextro pede anteriori
2 [illegible] ad [illegible] et in
summitate [illegible] pedis
[illegible] 1 super [illegible]
[illegible] sub ventre 1
in fine caude 2. Et hec forma [illegible] in celo [illegible]

Aquarius habet stellas
multas inter quas
18 sunt parvissimas.
Dispositio quidem sue ymaginis in
capite habet stellas 2 obscuras
multum in quolibet humero unam
bene grossam in dextro cubito
[illegible] in sinistro cubito [illegible]
[illegible] bene claram in utroque
manu 1 in utraque mamilla 1
sub quolibet genu 1 in dextra tibia
1 in quolibet pede unam. Et hec est
forma sui aspectus in celo

Pisces habent stellas multas inter quas 34 sunt parvissimas.
Dispositio quarum sic [illegible] pisces qui recipit ad [illegible]
stellas 12 australis
17 [illegible] quia am-
bo pisces [illegible] 12 quidem
3 sunt versus aquilonem et
3 versus austrum 3 versus ori-
entem et 3 versus occidentem
[illegible] medium [illegible]. Et hec
est forma sui aspectus in celo

[illegible] cum [illegible] formas ista [illegible] spera celi volvitur
[illegible] [illegible] polos
[illegible] nobis et [illegible] septentrionalis
[illegible] stellarum et [illegible] nobis [illegible]
[illegible] 3 [illegible] alias. Et [illegible] arcticus tamen
[illegible] latini [illegible] versus [illegible] [illegible] ita
una [illegible] et alia [illegible] [illegible] versa [illegible]

est in parte etiam ... et in parte meridiei et probant secundum fabulas poetarum
quod quondam inter plicaturas draconis longissimi sine alis et pedibus adin-
stat serpentis. Et quia ista duo sunt sidera celo longinquiora terre
et proximiora celo dicuntur esse propinqua sequendo ... omni et per ea naute inter
navigationem ... taliumodi qui sunt sua ... denotat ...
... atque ... Igitur sequendo ad Ketom quod in axe fixa est in se-
ptem stellis in se revolutis ad instar vehiculis rota et tunc ...
... dicitur circulum arctophilax seu ... sicut ursa minor. Item quam
ursa maior ... et minor ... ut [illegible] in multis auctoribus

Ursa maior maior que etiam dicitur arctur quasi arctophilax et
... habet stellas ... inter quas 2 ... sunt parvissimulas
... quarum ... In capite habet 1 que ... celi ...
dicit quarum ... sunt ... et una ... in ...
... 1 ... et ... in ... 2 in pectore una in pede
dextro ... 2 ... in ... una clara in ventre
una clara in ... dorsi 1 in tibia posteriori 2 ... de-
scendo Et hec est forma apparentis in celo

Ursa minor que etiam dicitur arctos quasi arcturus quasi arctophilax
quasi ... que ... ita ... quasi
... habet stellas ... inter quas 1 sunt parvissimulas ...
quarum ... in ... habet 1 ... splendidam in pectore una
bene clara in ... dorsi 1 ... clara in ventre una ... clara
... caudam ... Et hec est forma sua apparentis in celo ... et ... stelle
1 o ... predictas stellas ... lucidiores ... in ...
... alia stella que est valde maior ... tante
... quia ... valde ... et quia ... longe
... in se ... splendorem ... et ...
... anditancia ... polus ... ambas ... ursas ... maior ...
Draco ... corpore ... qui parte ... volunt ...
sam maiorem habet stellas 1 ... parvissimulas in capite 2
in corpore ... a capite usque ad caudam ... distantes. Et
hec est forma dictarum ursarum et draconis ad apparentiam in celo ...

Draco qui continue reclaudit utramque visa arcturum
seu helicem
et phenicem
notitia eius
dicitur caput dra
conis et cauda habet
stellas parissimiles
17 disposito quod
se certificatur in
capite habet 3 pre
cipue lucidas que
mane etc ubi perm
quas sine se abundantes
distantes Et hec est
forma sui aspectus in
celo

Herculus est ymago celi et fuit filius iovis ad instar
hominis unde stantis genu flexo manum sinistra extensa
in altum
gladio habens in
manum dextra
corio leonis in
volutum locasa
si alias continet
caput hominis bar
bati, cui nomen erat
[illegible] sine [illegible]
et sui celestis [illegible]
Stat etiam que talis
genu flexo [illegible] dext
ad serpentem [illegible] vo
lutum, arbori ferenti a
urea poma in medio
na eius [illegible] qui in vita
sua dimicat [illegible] fuit
armis et [illegible] fuit vir
[illegible] qui erat vir
fortissimus et iustus [illegible]
al arbor [illegible] hec quod
ymago stellas habet multas
[illegible] 2 [illegible] parum
similes disposita quando
se certificat in capite habet
unam splendidam in utroque humero 1 [illegible] lucidam in sinistro

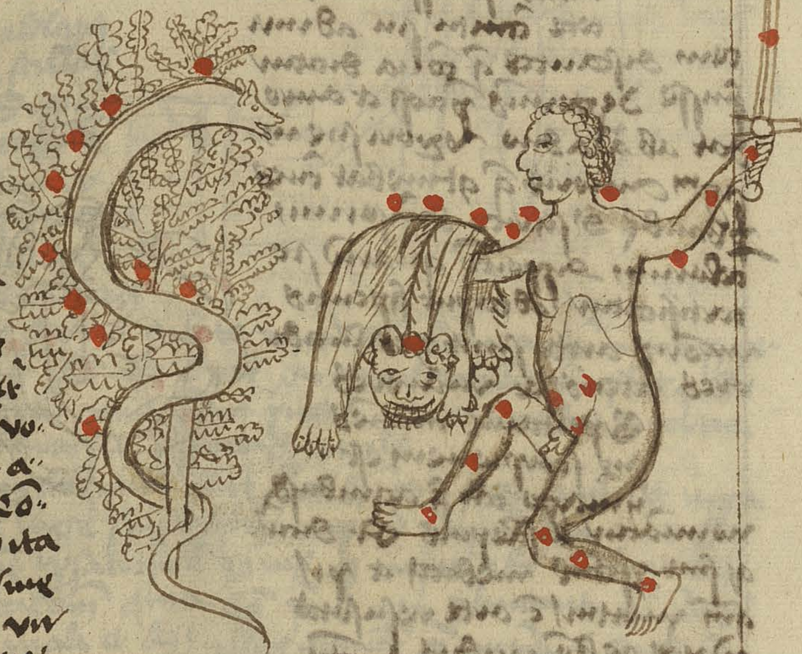

cubito .1. In manu sinistra similiter .1. In dextro femore .2. In terra dextra
.2. In genu dextro .1. In tibia dextra .1. In pede dextra .1. In ...
sinistro .2. In pede sinistro .4. In fronte capitis duplex .1. valde grossa
et lucidam In facie vel pectoris leonis ubi pedes auctores apparent
.2. In gladio .1. Et hec est forma sui aspectus in celo

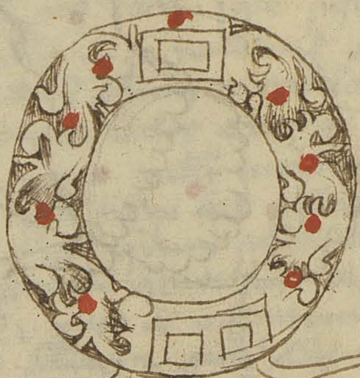

Corona sive septentrionalis
est que alia stella que habet
valde parvissimas in
circuitu corone sive ad invi-
cem distantes que solia dicitur
fuisse degenitis propter et auro
dat ab aladino corebi sive in
signum amoris quod continebat eius
Kandel d' sinistro Andromini
celeum apposita quando se
certificatur ad caput serpentis
intuitus arcti sunt 3es lucidi-
ores ceteris et maiores

Serpentarius maneus
super scorpionem est
imago celi quam a quibusdam
nominatur Esculapius. Et dicitur
quod fuit peritus medicus et per
eum mortuus de morte resuscitatur
ad vitam secundo vindex et retro
in pedibus tenet serpentem in
manibus clavem. In quolibet
pede unam clavem et prima
... tenet vindex in ...
... stellas 27 in ariete .2. In
prima flexura capitis ... .2. ...
... pressas In 2a flexura
.8. plicata .a x. ... cauda

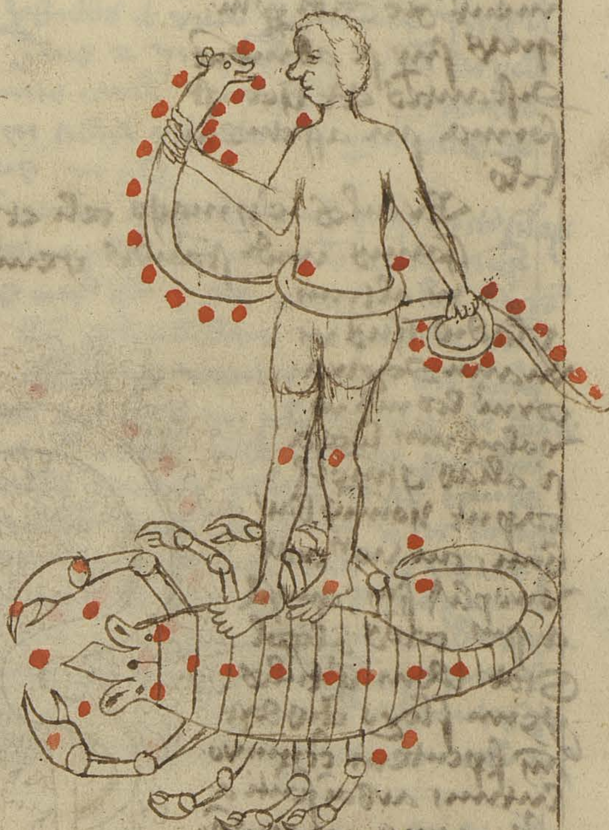

In secunda flexura usque ad caudam, in flexio sine que incurvatur. Hoc 19
dispositio quarum se constituat in quolibet tempore 2 in [illegible] 1 claram in
fronte 2 in barba 3 claras in ventre 2 in cauda 1 in [illegible]
2. Et hec est forma sua apparens in celo. In 3a serpentem in manibus
qui videtur velle eum iterum frangere in se habens stellas parissimiles 1. Ophi-
homo 11 dispositio quarum se ostendit in capite habens unam claram
in utroque humero unam habens lucidam et grossam in sinistro 3 parvas
et parum lucidas in manum dextram quarum 2 sunt valde grossi-
ores et lucidiores in utroque [illegible] 1 parvam in utroque [illegible] unam
parvam in dextra tibia unam habens

Arctos qui custos
palustris dicitur 2 alio
nomine arctas seu
arcturus eo quod sequitur currum
sive septentrionem [illegible]
[illegible] vestitus
et [illegible] ca-
pellam ad instar [illegible]
[illegible] in manum ad
[illegible] falcem [illegible] in
alta [illegible] stimulum longum
et ensem ligatum a latere
[illegible] in celo habens stellas
parissimiles 21 dispositio
quarum se ostendit in capite
1 claram in utroque humero 1
in dextra manum [illegible] in messa
et in qualibet mamilla 1 habens
claram sub dextra mamilla 1
parva et obscura in dextro cubito unam habens claram inter utrumque ge-
nu unam que est magis clara et dicitur arcturus [illegible] in [illegible]
unam in stimulo 3 sed una est in puncta 2a in medio et tertia
in fine. Et hec est forma sua apparens in celo.

Erictonius [illegible] sunt per hoc qui fecit currum et [illegible]
[illegible] et [illegible] supposuit capream [illegible] donavit [illegible]
[illegible] [illegible] Iovis [illegible] sibi [illegible]
[illegible] ad significationem quia [illegible] donavit [illegible]
[illegible] boni vel mali et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel clamide [illegible]
[illegible] super currum [illegible] duos equi absque sellis [illegible] et
duos boves [illegible] in manum dextram lanceam in sinistra [illegible]
[illegible] super spatulam sinistram capream et super brachium duos edos
[illegible] ymago celi habens stellas parissimiles 13 dispositio quarum
se ostendit in capite habens unam in utroque humero unam [illegible]
sinistro [illegible] grossior et clarior [illegible] capra in manum
dextram unam in manum sinistram duos [illegible] appellatur [illegible] in utroque
genu unam in [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] equi [illegible]

In troppa bovis sinistra z in pede dextro cornus equi prima
una in pede dextro pastoris bovum prima i. Et hec est forma sui
apparentis in celo

Erichthonius est ut senex in
vestitu suo cum sim-
mili vagina pendentem ad collum et vestitu ad
terram et bene calciatus
tenens habenas et tenens
ut sacerdos ad altare. Non
sic ymago celi habet
stellas paucissimas.
Et dispositio quarum sic
est in capite habet
i. multum lucidam et gros-
sam in utroque humero i.
in quolibet cubito i. parva
et obscura in quolibet manu
i. valde claram in tectura
z impedimentis vagine
cuius ad pectus. Et in ti-
bia dextra una i. in
tibia sinistra z in pede
sinistro z quarum una est in principio cuspidis pedis et
ceteri sunt sibi propinqui. Et hec est forma sui apparentis in celo

Cassiopeia est mulier pulcherrima et bene induta sedens super
sedem honoris brachiis ambobus extensis ut tenet sacerdos
ad altare manus et pectus dextri tendens. Et in manu dextra
fortitudine preservata et signate ... in sanguine
Non sic ymago celi habet stellas paucissimas. Et dispositio
quarum sic est in capite habet i. grossam et multum claram
in utroque humero i. valde claram in dextra mamilla i. multum
claram in una ... manum i. valde claram atque grossam in umbilico
i. valde grossam et lucidam in ... sinistro z in sinistro ge-
nu una valde splendidam in quolibet angulo sedis sedis
z valde lucidas. Et hec est forma sui apparentis in celo. Sequitur vir

quus vestimus
vsque ad dimidium
sui corporis fuit et posterior
pars latens in pello sit
albus et cum alis elevat
ad volandum et elevatis
cruribus et pedibus ad
(as)cendendum Sciendum quod aqui
bus sedat pegasus nominat
a acto mollampem
filia tehol fuga in equum
eo quod erravit sita gravida
et ne appareat sensus pro verecundia
latet Cuius non est ymago ali
quas stellas parissimas 22
dispositas et distat In capite
est i. bene clara In summitate
ambarum aurium unam
bene claram In facie 2 bene
claras In collo quarta prima
stella una In ala sinistra
extremitate sic a bene claram
alteram In humero alterius dextro
i. In medio cultelli alterius
dextra i. In genu pennis
alterius dextro i. In coxa valde
dextra una In pectore una
In spina dorsi una In um
bilico una bene claram In quolibet genu unam In qualibet un
gula i. Et hec est forma sui apparitionis in celo Sequitur aliud

Andromeda fuit
filia cephei et ca
ssiopie quam dum esset pu
lcherrima invenit Dei
arcione quod ipsa valde incre
batur libidine et quod totam
terram ad devorandum
suspensa e ramis arbo(r)um
quibus inter duos montes
Et hec inventa a(s)spicio libe
rata est quam amplexatus fecit
usque voluit preteris viri
nec aliud virum quam ille
Argis genuit letavit Et
quia sic verba (con)festes signi
fficatur femina de super et
mamillas ab umbilico deorsum et hec inter partem erat vestita et
partem nuda propter significationem Cuius non est ymago celi habet stellas par
vissimas 20 dispositas quarum sic distantur In capite habet unam
valde grossam et claram In utroque humero unam prima In mis

cubito .i. ymag(o)(?) et in dextra manu
una bene clara. In manu sini-
stra unam. In dextro brachio
2 bene claras. In coxa 3 sup(er)-
ficiei antiq(ui)tatis(?) .s. ursa 3 quod
In quolibet genu .i. sub brachiam(?)
In dextro pede 2. In sinistro pede
.i. et hec est forma sui apparatus in celo

Perseus fuit filius danae et Jovis qui a Jove s(ecundu)m(?) cetera(?)
quod cum volebat volabat se suffigabat in aere et in eque-
re(?) unde hac arte multas fecit victorias et post [illegible] non ausus(?)
vite volare p(er) [illegible] fecit sibi falces pervenit ad 3 filias forti et
tollens unam oculum agnes(?) p(er) [illegible] gestum(?) quia(?) fa(?) e in lapidem
[illegible] fecit sibi fieri [illegible] ut alios videt ut se posset videre
et acceptis [illegible] pervenit ad gurgones(?) 3 sorores dominas(?) consimiles
ut uno oculo una pulcritudine apparent omnia [illegible] athenine(?)
[illegible] templare terra non meruisse quod non abinvenerunt viso sunt
[illegible] Et timentes eas exitare caput meruisse abscidit et do-
navit invenerat in deserto illud in bello quo magis timentur
ab hostibus illa non sibi poterat adaptavit illud quod [illegible]
[illegible] portans caput gurgonis per [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] non sente-
[illegible] per [illegible] et [illegible] in manu [illegible] sic ipse [illegible] stelle
parvissimes 18 dispositas quarum [illegible] In capite [illegible]
sub [illegible] In quolibet humero .i. sub clara in manu dextra
una [illegible] In cubito dextro .i. In manu sinistra una
In [illegible] .i. sub clara In dextro femore una clara In
[illegible] genu .i. In qualibet tibia .i. In qualibet pede caput gurgo-
nis [illegible] 3 [illegible] in [illegible] et hec est forma sui apparatus in celo

Triangulus est est ymago celi locata inter aures(?)
medium et orientem
sub pedibus andro-
mede et supra caput arietis habet
enim stellas 3 stellas parvissimas(?)
dispositas [illegible] [illegible] in qualibet

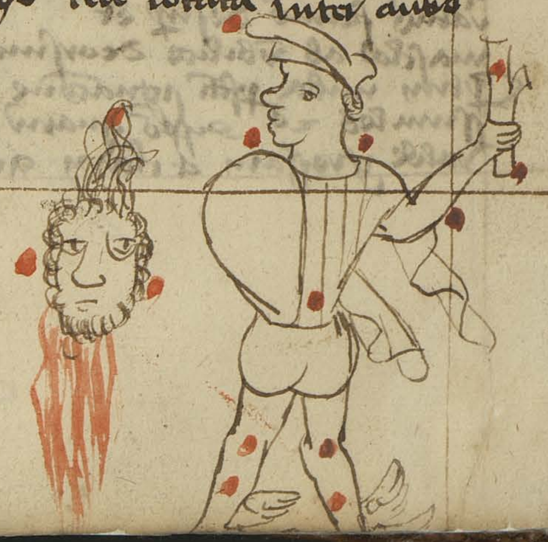

angulo est .i. quorum una est clarior ceteris et grossior videlicet que
est in pede [illegible] Et hec est forma sui apparitionis in celo

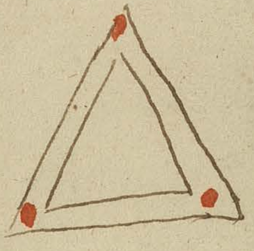

Tota sive gallaxia est magna imago celi et nominatur pli-
ades secundum grecos et secundum latinos vergilie causa est quia solent
omni tempore [illegible] quia sunt stelle [illegible] in yades [illegible]
que sunt 7 stelle in forme [illegible] sunt. Vel septem stelle in pectore
parte tauri nec sunt bene clare et propterea una earum [illegible]
videntur simul ut sunt nisi raro. Dicunt autem secundum fabulas
poetarum que fuerunt 7 sorores et filie [illegible] in insula
[illegible] autem studuerunt iungere liberum [illegible] adulte
portabat sibi copulare propter earum nobilitatem et pulcritudinem, no-
mina quarum sunt hec prima dicitur electra secunda alcione 3 celeno
4 merope 5 [illegible] a [illegible] [illegible] plus dicit
que septem [illegible] et [illegible]
dicit filias fuisse [illegible] cum [illegible]
[illegible] 3 [illegible] non [illegible] natiuitati pro-
cundis dona promittit ut divitias et honorabiles dignitates
Et hec est forma sui apparitionis in celo etc.

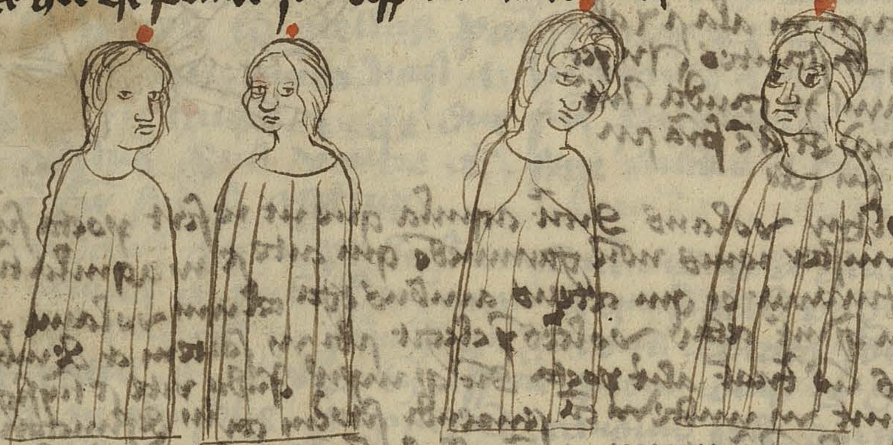

Lira est instrumentum pulsabile [illegible] sonum [illegible]
testitudinis [illegible] cornibus eius et cordis bonis, [illegible]
appellatur [illegible] qui se [illegible]
[illegible] ballaner et arbores [illegible]
et lapides [illegible] celi
[illegible] stellas [illegible]
[illegible] vna
[illegible] capite pectinis vna [illegible]
[illegible] alter [illegible]
[illegible] anguli [illegible]
[illegible] secunda [illegible]
[illegible] capit [illegible]
[illegible] Et hec est forma sui
apparitionis in celo etc.

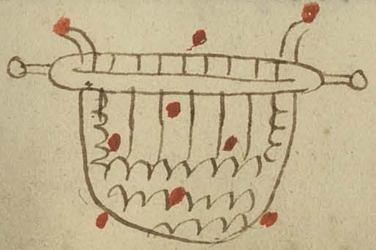

Cygnus dicitur fuisse
Jupiter qui quadam
vice se transfigurat
et volat in Ramnuntice
regionis et ibi invenit
quandam virginem valde formo:
sam nomine nemesiam
quam alii dicunt leda cum qua
carnaliter pausavit et ex eo
fundata ovum peperit de quo
nata est elena pulcherrima duarum que fuit uxor alexandri regis
et usurpatus est filius regis troie cuius causa troia destructa est eo
et ymago celi habet stellas
parissimiles 17 dispositio
quarum et certificatum in
capite habet 1 bene lucidam
et grossam in collo 1 by
splendidam in ala 5 7 ab
invicem distantes in pec
tore unam in cauda inter
pedes unam et hec spera sui
aspectus sui celo

Vultur volans dicitur aquila que ut refert poeta fuit
minister iovis nomine ganimedes qui ante se in aquila transf
iguravit et qui ceterus avibus circa celum volaverit pla
cuit iovi quoniam inter ceteras volucres elegit sibi in sortem et de vultus
radio solis ut dicit alius poeta dicit quod iupiter quadam vice se transfigu
ravit in vulturem cum veniendi foveam cum defunctis
qui sunt ubi quod tarnem in illius habet videndum eundi ad
loca et ibidem et possit recipere duas pulcherrimas de quibus aquam
usurparet unum ut se ipso
celi habet stellas parissimiles
7 dispositio quarum se certi
ficatum in capite habet unam
bene claram et grossam prope
rostrum subtiliore in pectore
unam unam et obscuram in
pede dextro una et hec est spera
sui aspectus sui celo vel

Vultur cadens dicitur aquila et dicit poeta alphonsionemus
quod iupiter quadam vice se in aquila transfiguravit de celestis
alis in asia regionem versus orientem volavit et in
regione femina dum invitatio habuit transfiguratus cum pulcherrima
iuvenem qui cum ibi letatus stat et derivam se uxorem illius
regionis aquila sibi ascivit sic adveniente flumine et illum
reduxit ad celum et locavit ipsum inter astra cum eo se ipso celi

hz stellas parissimiles et dispo que sit cristata in capite una
bene clara in quolz humero alie i. in pectore i. personam
et obscuram Sagitta quam aquila tenz in pedibus dicitur fuisse
appollinis dei cum qua interfecerit ciclopes et q.z. tantos
et sodoma et gomora tunc stelle sunt e in puncta c. i.
in medio aste i. in quaz penna unaz et hic e forma
sui apparitus in celo etc.

Cetus i. balena locatus inter
arietem et pistem respiciens
pter medicen et a poeta neptuno
missis ad cepheum pro invidia recondens
que consti? cassie piam et andromedam
ex arcessebat nimia pulcritudine et
eas debebat devorare sed ille non potuit
eas hic tamen quod liberarent quia posset ad eas pervenire
unde vi hunt cetum andromadam eet pata a parentibus
inter montes appensa perseus eaz inveniens liberavit
non sit hoc ceti hz stellas parissimiles zz dispo que
sit cristata in puncta nasi i. in fronte i. in hac puncte
ale i. in cauda i. que due sunt parissimiles et z pre
et obscure sub ventre et supra albedo a cauda etc.
hic e forma sui appartus.

Eridanus qui a quibusdam dicitur nilus a quibusdam
flumen a quibusdam geon a quibusdam padus figatus
ut hoc unde et in flumine qui iacens locatus sub cetum
inter cetum et orionez hic apparet pheton iovis et dicitur quod cum
esset in curru solis et qui pulsaret tenuo sole dormitante
equi elicuntur curru sit deviavit ex non regebant doctrina
et corrupte quod cursu cum ille eridanus igitur cecidit
in flumine aq. et aduectus deorsum flammas rad. ex solis
que totam tellurem combussit et combusisset nisi in flumine totus
cecidisset plenus magnus timore tanta latitudinis et
velocitate cursus xij dicunt quod cum impediret opus
solis sonotans ex equi ascendebat dulcamm sonorx
latus inpetus cum percussit flumen vin ardens cecidit ex
tunc ardore omne genus genus perijt hominum pro piam et
deultatione in illa regione erat ibi i soror regine et
pulcerrime / phetonis filie solis et lune etz ex pietas
commota tasu illius fleverunt amare in arbores que dicuntur
appellari sunt gense et earum lacrime in electrum dicuntur gense / et
nomina sunt h morophe helie heyle lacta petie pho
bc ethere et diospipe erant ibi i. cplugens

et cu hc videtur fleuit q̄ qꝛ impit indignata ꝑm gutit
in tygnum et io ipsi nascunt insꝑ ramos aquar et manet
morbide tigribus delcta nunc in aq̄ et insꝑ ramos aq̄x
se mitt et cantando ad sonu tant̄ uel filia in fer cor
dax moritur vn aqui figuāt ꝓoicꝫ bene vestitum
et sonantez tanomd sup̄ ꝯid sedentez sori fa et an
hoimen mdio in arutez sup̄ aq̄ fluuij cuid no no
teli sit hꝫ stellas multas int
quas ij sunt pa̲ssimiles dupo
quar sic ꝯfista in capite hꝫ
i. ꝓ mod ꝯuta circa brachium
extensu dextꝛ. ꝫ. in puncta
tuli i. in̄ toxas in supplico
pedit i. dex in genu dextro
i. toxa dextro et hꝫ ē figura
homis nudi et a uone ꝓusse
sonates tanomd hꝫ stellas ij
in hc mo cum in pma
facie sue ē in sex ꝫa ꝫ in nouissima et i ꝯy. i. hc
sigm dixit alim sigm multar stellar multa ornata
tum not ē tanopg seu ptolomeon et qi tangit eo
modum mama augs et hꝫ ē sol sim appitꝫ in celo
Delphinus no mitu a captoriu et sagittao hu
q̄ voluit amplexuitez in ꝯcubinā tam q̄ ꝑm impit
indignata ipꝫ depulsit ignominose et affug ad ag
lantem et acep viud de stellis illis q̄ vis fecut
des corrupti a. dyb
et ob hc impit eid
exaltaint int asta
eid dicunt ꝯcubinas
ad illa qm tulit eo
in vxorē eid no sic
no celi hꝫ stellas pa
ssimiles q duppo dx
sic ꝯfista in de i
in fronte hꝫ duas in
penultimis ꝫ. s in pma
dorsi vna in a cauda 2 et hꝫ ē sol sim appitꝫ
in celo &c
Zon ē magm sigm in celo ꝯcatu cu vestigia
tauri et dicitur orion ab vrina uel ab vrina
i. ab inudacione aq̄r et hꝫ ortu eius pmu hyemis
ortu eius mar turbat valde ueniūt pluuia et tempe
statibq ex sigm eatum in guia notant eo q̄ sic.

armato et gladium stellarum lucentibus atque clarissimis qui
si bene fulget serenitatem signat durantem in aere per magnum et si
obscuratur imbres vel tempestates innuit fuit enim vir
fortissimus et filius neptuni et eurypheles et a ioue fuit
statutum ipsi esse supra et ire super aquas et undas ut terram
et tolleret ut arripuit iter per mare et venerat ad crexem
rapuit filiam enopionis valde pulchram pater vero illud
apprehendit et excecauit eum et eiecit de finibus suis venit
ad ~~[illegible]~~ vulcanum et ibi datus est ei caballus infernalis
qui portauit eum ad ortum solis cum vero sol tetigit oculi sui
oculos est ei restitutum lumen reuersus ad enopionem et inuenit
sub terram se includere terra autem conturbata timuit et expauit
unde oportebat ipsum affugere et inuenit tectum quod diana cepit et
dicens ei blandiens quod ibi non venaretur per hoc non stetit in
dignata terra creauit signum scorpionis quod hoc vastit inter
astra ut ipsum morderet
in mortem sed quod fugit
diana in celo scorpionem
locauit propter tantam magni
tudinem alii dicunt quod
quadam die uenit ioui
quod si possit hic filium da
ret ipsum quod in holo
causto tu occidi et amor
tui dixit neptunus quod
tauri vituli sagi
atio et pellem pone
in urina tua et uri
na x diebus et nasce
tur filius tuus nomen erit orion alii vero dicunt aliter cum nondum
tus orion sic illo celi est parissimiles quod [illegible] dispo[illegible]
per certificatam in capite est 3 grossas et claras quod media
est clarior ceteris in quolibet humero 1 est lucidam in dext[e]
dextro cubito 1 et obscuram in manu dextra unam in
cinctura 3 in gladio quem tenet in manu 3 in utroque
genu unam in utroque pede unam et hic est sol sub asperitas in celo
canis est et sunt in celo in terra in aqua et in egretudine
celestia et duplex uirum maior et minor maior dicitur
alio nomine sirius et minor dicitur alio nomine anticanis sed
de maiori dicitur cum sol intrat in eum calor duplicatur
et egritudines in cordibus generantur quibus ad exitum multi pere
unt et per hunc tamen dicti sunt dies caniculares unde so
cum regnum perparatur predicte idus iulii et eius influentia
uel uincitur uel uincit corpora inueniuntur peste unum est quod

2m qualitatem adiacentium coniunctionum. Nec eius orta est hec noua
iusti regnante leone cum uero nata est hec canis stellata est
fatata est quod non posset inficii vim est quam plures fuit vulpes
que impetus vincit in canem et odit ytaco in domum iste
ytarus fuit atheniensis et premetheus matheticam regionis pastoribus
plures ondit et eis consuluit quod secum haberent canum vero scilicet
quod si haberent bestias fideliter custodiunt et defensacionem di-
centes aut cum illo sicut suis certis et cum se agnosceret proditi-
ta hunc ytarum tota dicta ad quod vult canis et ululando et
plagas lingendo restituerunt post ea impetus canis ad
patres ortumque conuertit in virginem et ytarus vero arcturum et
eos locauit inter
astra celi vnde
cum ytarus oritur
fortissimas tem-
pestates et pluuias
in quibus terre con-
gruat et diffundit
idem contingit cum
anticanis oritur cum
non sit uero celi hec stellas pauissimiles 20 disposito que sic col-
locata in capite 1 habet claram et uocatur uisus in lingua 1
aer contra terram inflatur et ibi sunt cauine et inter pellam
in collo duas in quolibet humero 1 sed per nam et obscuram in
pectore 2 in pede sinistro anterius 3 in pede dextro 3 propinqua
vna habet claram super spinam dorsi 3 sub ventre 2 sibi
propinquas in sinistro femore 1 in pede sinistro posterius
vnam in summitate caude vnam et hec est forma sua apparens in
celo
Lepus est locatus inter orientem et anticanem et
leo medium est lepus de cum quidam iuuenis misit
ad studium egipti comparauit leporem pregnantem et eam detulit
in eius patriam quod cum delectati essent iuuenes hic peperit et
fanctis multos facti multiplicati sunt in tantum quod destruebat olea
certos terras cum vero dicatur quod fuit
plures canis orionis de quo sunt ab
eo et mercurius ad iouem impetus ipsum quod
mutauit et leporem ad velocitatem
sed cum non sit vero celi hec stellas
pauissimiles 1 disposito que sic constituta
in summitate singulis auricule hec vnam
pectore 2 super dorsum 1 cum clara
et grossam in posterioribus pedibus

2 et h(ec) e(st) forma sui aspectus in celo etc.

[N]auis que argos appellata est / locata tenetur in celo per caudam
magni canis et sub pedibus leonis et ante caput ydre
cum uir nomine argo suos saluauit et ante ea
ea temptatione marina tunc exemplo celo fuit facte unde
ea ante sui fabricationem nauis esset nimium hominibus
est una nauali in genio et structura cuius sic ymago
celi habet stellas
parissimiles 2 6
disposito que sic constituatur in capite
nauis per ... 3
in puppe 2 ...
... in quolibet
temone ... 1
... et ... quintuplici
obscuras in cata ... est sub carina 1 testudo tunc
est sita qui procram nauis et habet in se stellas ... 5
et ... obscuras et que testitudine ... est ... celi
et h(ec) est forma sui aspectus in celo etc.

[C]entaurus dicitur aspectus quod ... alio nomine
... et ... ... dicunt ... est
... in nomine tunc forma ... media ... habens
mamas ... ple
nas et pugillos
... et eleuatos
iuxta ... umbilicum
... ...
et mamillas sub
uentre ... lo
catur inter coronam
et ... cuius
... sic ... celi habet in se stellas ... 20 disposito que
sic constituta in capite habet una 1 obscuras in utroque
... 2 obscuras in armo dextro 1 obscuras in utroque
una ... femur 2 in pede sinistro ... 2
obscuras in cauda tres obscuras et h(ec) forma sui asp
ectus in celo etc.

[...]mon meridianus appellatur inter ... figura quod ...
... celum ... per manum ... una ...

est in geminis et alteram in sagittario Est lacteus circulus
appellatus propter sui
candorem et
paulatim re
solvitur sicut
celi circulus de
visus apparet
quod non semper
tenuem vivam
faciem firma
mente et liquidus
in ea parte
sunt multe stel
le et preterea
in aspectu sunt
que in ea parte
regnat colle
gio spissum sa
pientissimorum et est quedam sedes eorum ibi velud consilii
de quibus valde timendum est. Vnde propheta dicit o sagitta
volante in die a negocio perambulante in tenebris
ab incursu et demonio meridiano cadent a latere tuo
mille et 10 milia de ista galaxia multe sunt opiniones
poetarum Sed hec est vera sententia candor enim est eo
quod ibi magna duo cumspicia celi et hec est sedes sui
aspectus in celo

Piscis magnus subsequens piscem parvum dicitur esse cuiusdam
signi piscium qui 20 draco sunt constituti de uno 12
et stans in stagno boecie nomine quem filia nomine sancta
quem vivimus erat magna
flumine iovis tendit in
ipsum stagnum et quasi
est in piscem versa sepa
rata est vngis ab ateles suo
et eam desistur in dorsum
partem agreum dicendum
quod sicut eam sua formo
sitate deam appellant propterea quam vero tendit et in piscem
versa est ipsi syriam constituerunt eius nomine piscem aurum et
ipsum adoraverunt pro deo in templo ideo tamen decem
septi sacrificatum locatus est hic piscis in parte australi sicut
nunc agrum et piscis Vnde orientibus piscibus oriuntur
12 hic oritur insequens et quinque. Incipit porro est

vrna effusionem aque signi aquarii. Cum non sit ymago celi est
stellas pari similes tz dispositas. Sic est figura in musico tz
una in fronte .1. in summa dorsi .3. ab invicem bene
distantes sub barba .1. sub ventre una et in cauda
.2. Piscis primus habet stellas 8. quarum 3 sunt brachys et in
clave in dorso ipse tamen caudam una et obscura et
hec est forma sua ut apparet in celo etc.

Uteus qui alio nomine dicitur sagittarius est signum navi-
gantibus et contrarium eo quod sequitur caudam scorpionis. Multi
astra et dicunt
poete quod dii
prius fecerunt
quem et sat-
firum tamen esse
locis secretis
intrusereque et
plenus spiritibus
multe sapientie
a quorum astu-
tibus parum e-
vadent quod ipsi
sunt fortiores
tamen ad opera
viatorum de omni dum quiatione removentur obedientes nature
et arte piomantie illos libenter quorat quis tectos
et de repuit in agendis volentibus sed ipsi sunt mul-
tiplicis igitur asluti et quod hac de ca nigromantici re-
quirunt studiose puteum intueri sub stellas sagittarii
eorum auxilio plerumque operantur operata et a multis quod
illo operantur lampade et sagitte tonitruales operantur
Primum est ferox. Cum non sit ymago celi sed stella (?)
pari similes est dispositio quare sic est figura in superficie
flammam operantur sunt 2 et 2 parum sub de parte
alis et hec est forma sua ut apparet in celo etc.

Centaurus dicitur fuisse filius saturni et dine phil-
ire qui cum fuit 18 annorum in quietavit filiam homi-
nem dulci mamam in troia et similiter natam et phi-
lazari filiam orcam et quod incipit indignaretque ut tota
stella ipsum gerit in illius figuram quod est ab umbilico
superius vir et equus deinceps habet quandam pervenit
tamen philasa predicta et genuit chironem qui fuit summus

medica et puer in veritate medicine artis hic quidam eundem
thesee genuit filia qui cito est dicta quasi o in arborem que
dicitur philix ad hunc vero ab umbilico deorsum et addidit
artem medicine Achilles vero addidit musice citharice.
Hercules astronomiam sed tamen quia vir fuerat impeditus
sagittarum que eum vulneraverunt ad una sagittam in pede
hic pedem ad elevavit et volens ei dare fulmine
Jovis qui fuit equus in templum hec cephalus valeat sic
esse levit et esculapius eius discipulus dicitur habita in
latino qui dictus est ypocrates et quia ingenio apposuit
ab ypocrate vero medicine artes illos transivit 2 c
ad sic vero celi habet stellas paucissimas 29 in capite habet 3
primas et obscuras in quolibet humero unam claram in dextro cubito
unam in manu dextra unam in pectore 1 in spina dorsi 2 in
ventre 1 2 cum splendidam in dextro tuo 1 cum lucidam in
cauda 3 in quolibet genu ipsius in utroque anno pr... unam
in quolibet pede anterius 1 cum decem quod hic ipso est medica hic
et medica equus ad
velocem cursum et hic
vir tenet in manu
sinistra lanceam ad quam
pendet lepusculum et
ad cincturam tenet ensem
in vagina in dextro
vero manu tenet be
folam cursum volunt
terrorem et tenet sed 4
vhem prim aacij
et quos sibi liberavit
in sacrificio deo facto
est autem signum ad
aspectum pariter sic pa
tram vir et cum facto glaurum inde velle fieri alia
que deest bestiola quam tenetur tenet in manu habet stellas pau
cissimas 10 dispositas que sic edificat in capite habet 2 una
que est cum clara in prima dorsi 1 cum lucidam in cauda 2
in summitate pedis sinistri posterius 1 sub splendidam in pede
dextro anterius 1 cum claram et ipso pendens sed ydra
cetti habet 3 et hic est forte sui aspectus in celo 2 c
Corvus qui ad locum dicitur ydra sed cauda corvus mordet
aspiciendo urnam qui est in medio ydre locatus nam
et glaurum vigent ac in formis diversis modo et labia ista
quidem corvus fuit in tutella appollini et ab eo missus

ad quendam fontem eam adducens aquam de illo ut dii biberent
et libamina Jovis et tardaret invenit grossos ficus et ibi
permansit donec grossi perstucti fuerunt videntes autem dii
corvi dilacionem fecerunt sua libacionem. Consummatis grossis a corvo
ipse cognovit suam errorem et Jovi peciit indulgenciam et
ille sibi pepercit sed dedit sibi in penitenciam non bibere de
aqua hinc ad l annos et modum facit super caudam ydre
stante in aqua et continuo respicit urnam vanam qui prestant
templo hanc quidem
urnam / ydra implet
aqua et que tamen re
pata inter pennis
super aquam confectam
ex omni latere odorem
precens eo quod in ipsam
urnam dum stetissent
balsamum et manna
eam libaminis cum
vino. Sunt ymaginis celi habet stellas plurissimulas x. de dispositio quarum
sic extitit in capite est 3 in prima pluma 8 una que
est post et obscura in secunda pluma 3 in 3a 8 in ta 2
in qua usque ad caudam 8 habet lucidas super labijs
urne super 2 obscure per singula latera 3 in fundo 2 in
capite corui 2 una cum super dorso 2 que sunt clara in
cauda 1 in quarum 1 et habet 2 sunt sui aspectu in celo etc.
uterarius sunt dum tion vel Pyron vel Anticanis canis est
quod est locatus an maiorem canem qui antecedit leonem
per vias navis et leporis in celo huius quod dicitur anticanis
qui canis maior a quo dicitur dum canicula est et sequitur
in lacteo circulo de stone pergens equi nocturni crucem
tendens ad orasie sue gemmarum. Sunt in eodem loco ardent
ex dicto captarum et sunt dicti
fabulose qui fuit canis dianis
ad capiendum lepores et pervias
vel campos eum vero sunt ymag
celi habet stellas clarissimas
est disposito quarum sic extitit in col
lo habet unam habet splendidam in
pectore 1 habet lucidam in summitate ambarum armorum x 1 habet
lucidam sed que est in collo est grossior cetis et splendidior
et habet est forma sui aspectu in celo etc.

quibus sequitur alia forma que .2. sunt magne famosi
et multas causas ad amorem stellarum et est sua
forma posita inter vaporem pedum de ysto tamen tempore dum
poete quod ipse fuit filius gentis ferri qui propterea tenuit
de terra tractus per quem resuscitavit ad pedes tamen quod
ferulis Iovi mandabat et nec amplius audet intromittere
in ipsos parti in terris nec fuerit ei consentiret aliquibus
partibus ut scitis / eo quod ei dicebatur ... filius solis fa
patri quantitatem eius in tempore primo et deinde quam
locavit inter virginem leonem et
augmentationem tam ... propter
... in memoria restitu
te consolationis quoquolibet cum
cum stellis ... si adda
sunt in nouelle et h est forma
sui apparens in celo etc.
Erebellus sive vulpecula signum
primum in celo est quod duabus
mansionibus lune consistit videlicet per 16 et 18 scilicet
capite illius mansionis que dicitur aluathe cum ... se ipso
celi habet stellas et quartam
cum habet stellas .2. in ...
... et .3. in ... ad eius
similitudinem quoniam ... est
factum ... quod quando
mittunt ... de cele
... sive vulpecula ...
... et h est forma
sua apparens in celo etc.
... est signum in ce
lo et ... adolescentes studio in guerra
in aucupatione in ... in ... in ...
... et in ... eius
sit de ... et sagittarii
... quod sagitta que est
sub ventre sagittarii sit ...
... et alii ... et alii
... quod sit ... ficata
in de ... qui est locatus
inter leonem virginem et ...
... quod ... facie ... tamen ... tomo
publice cum ... celi habet stellas ... et
... in pectore ... in ... stellas ... .1. ...
capite .1. in tela sunt .2. et h est forma sui apparens in celo

vnicam firmamenti sunt. velut dicit quod .1. Ptolomeus posuit
obtinent principatum quorum 2 sunt ceteris radiantiora videlicet
sol et luna et eorum sol diem illuminat et luna noctem
cum stellis 2m contrarias dicunt Ptolomeus et 2m Sarracenos et Caldeos
nos quod eveniunt cum suis temporibus continue faciunt nisi disposito summi
artificis qui sibi instituit sic transivit signa celi sed nos in
hoc ordine eo quod motu eorum sit divisit sub firmamento eodem
modo sunt in auge et infimum reperiuntur in alio motu quorum
est contrarium motum celestis speciei ut vero qui cum modo scrutantur
nomina quam sunt ac pechona sunt zodiacales ab almanach. saturnus
pechon sunt almustari .i. iupiter mpiorys vel almoneth
.i. mars pehosparon seu aspan vel hesperus .i. venus stilbo
seu aothaiorh vel alcuz .i. intellius phebos uel semmus
.i. sol alazmar hellanar .i. luna gemsaar .i. caput draco
kobatam .i. cauda draconis et quod nomina Ptolomeus et intentio
commodum sunt nunc sol nox luna unde ille qui nostram
caudas et astra cirulos vel coronas in circuitu sunt et qui
contingit quod signum sunt aurum que iupiter et venus si vere
aliqua tamen optima bona pronunciat omnibus et plenum
sit quam lucem 22 saturnus et mars quidem sunt mala eis
pronunciat eveniunt et sterilitatem famem gladium combustionem
et decorum cantatorum et divine sigorum sancti sit
per saturnum et calorem frigide per martem illud non sunt ante sit
magis unde ire si signum in quo vero pessimum signo minus
et in bono et in malo secundum Ptolomeum tamen ad eam et in dicit
et musica dicere si si sol ipsius coruscans vel obscuratur ac co
lorem transmutet in temporem pessimum et futurum signum
si vero in melius vel bona sit similis aut tam bonum
signum et si si luna ipsius coruscat vel obscuratur aut
transmutet colorem in penis et malum signum in futurum
et tertio similiter contingit de ac . Luna bis pura et blanca
et signum bonum et ceterisque vim qui arcum in ambobus
generatur vel amplius quoniam qui quod sunt dicti sunt fortis
et multe efficacie qui vero retrograda nihil valet vel quasi ad
et quod adiungitur sic figuratur saturnus non habet faciem longam
et maculam ac de forma ut semper sicut calvam capillos
canos barbam longam vestem sanguineam falcem in manu
ensem ad lecturam sive ad brachium galeam in
capite et auream faciem leonis et marti vestibus coruo
carto sic figuratur iupiter habet faciem pinguem et bis grossa
in ore et quemcumque coloratam et similem homine et quod amor
habet capillos flavos barbam parvam auream pagina

fuit abrasa birretum et infulam in capite galleam ad spa
tulas retortas in manibus anulos cum gemmis in [illegible]
bursam et cetam ad cingulum vestes ut induis de pa
llio scapas lilium in manum rosam in altera et manum ha
bentes intuens martem sic figuratur mars habet faciem
longam et iuvenem et carnem siccam oculos grandes
capillos nigros et russos i. [illegible] et caprionem
cum [illegible] in capite atque cussiam ferream in manum
lanceam et scutum [illegible] in dorso et lamas in
pectore [illegible] in [illegible] balistam extensam super
se et carcarellum sagittis plenum scorte intuens
saturnum // Sic figuratur venus habet faciem formosam
nec longam nec ex toto rotundam mediocriter pinguem
albam coloratam oculos nigros mamas elevatos ca
pillos blondos i. [illegible] i. et [illegible] super ca
pud [illegible] vestes [illegible] et gemmatas habens rosam
in manum [illegible] et honeste intuens iovem // Sic
figuratur mercurius habet faciem mediocrem in omnibus ca
pillos russos et par[illegible] flammide ad collum //
et in cinctum et virgam duplicem ramis absque
frondibus et librum clausum in manum honeste in
tuens saturnum in sede collocatum et ut videtur valde
devotum et hec est forma sui aspectus in celo etc.

Mars signatur in homine quod sunt iuvenes et fortes
velociter complet cursum suum ita et mars quia est calidus
et siccus et sic [illegible] et [illegible] et [illegible] et ma
lefactores et opera armorum et invidias et percussiones et
vigilantes [illegible] et [illegible] et significat hominem
qui nascitur sub eo esse male [illegible] in [illegible] tantum eius
significat quod fortuna [illegible] et [illegible] [illegible] bonum
volenti esse bonus et pacificus et quia [illegible] sub se habet [illegible]
[illegible] bonum et [illegible] possit esse bonus et velle operari
vel uti armis [illegible] ad [illegible] alterius et ad sui defe
sionem et ideo omnia eius significant [illegible] et mali
tiam et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] pauca [illegible]
bonitate et multa malicia

Iupiter figuratur in homine habens canam barbam quia
velocius complet cursum suum quam sol [illegible] et significat sapi
entes qui semper [illegible] et [illegible] [illegible] pingitur
aut [illegible] signatum [illegible] [illegible] [illegible] in eo [illegible]

nasti sit ea dno corona lapidata gemq generis singul-
platuam clitatq ut cpatur ut abbatiam et brutazuo-
tapillox sigt tonsuram clitatq stepte sigt ptatem
et dominiu mltox gonum sit cuius regimine vtue
aps dignitaz lib sigt sapientia fecit aut homines
clericos paupes abbatiaz hcuntaz

Venus significat quod minor sole quia velocius complet cursum suum
signorum et significat lapidosos et cotosos et duros et florentes
cum sanguinitate et dat pulcritudinem unde pingitur
in figura significat habens bone speciei eius qui nascitur sub
eo unde corona quam habet in capite significat leticiam et eius
fragantitatem pulcre trice capillorum significat irritamenta amoris
et odoratur rosa significat delectationem floribus ornatam
et speculum clamidis significat virtutem quae trahit a
[illegible] alios a se et appetant eam secundum modum honestum
eius significat subtilem virtutem penetrativam amoris in illos
corrigiola in fronte significat capitivam ipsius a virtute Ideo
dicitur quando plurium stellarum vel planetarum [illegible]
significatur in astrorum dicitur omnibus istis etc.

Stans est stella sidus sidus planeta movetur // planetam sidera
stellam complectitur astrum Stella dicitur a stando quia in eodem spatio
sunt stelle quia in 100 annis vix unum gradum perficit [illegible]
firmamenti suo motu quo et quia in celo stat fixa in
celo sicut lapis preciosus in anulo et clavus in rotatem
fixus stat omnia alia stantem et in mobilia in sua
velocitate ut luna per se contra motum etc.

Sol quod sic ipsum movetur sub firmamento motu naturali
ut cor in pectore [illegible] animalis manere proprio motu et
non utitur eo unde sic nec alius planeta de uno [illegible]
sed semper quia suum cursum in obliquitate circuli zodiaci [illegible]
cum per [illegible] corpus celeste [illegible] luna illuminatur ab eo
ita sol illuminat a luce superioris causae eo quod ipsum sole
in sui signum [illegible] et lux sui corpus cum complexionale
et cum vegetabile [illegible] sic absque [illegible] est elemen-
torum [illegible] indicat et [illegible] clare [illegible] nisi [illegible]
unde dicitur de igne et primo motu [illegible]
amplius in celeste in aqua [illegible] quod nec est quod
sic nobis ap[illegible]t quod sit contingit in [illegible] materiis
inferioris sic [illegible] in [illegible] albedinis sufficit
et autem [illegible] nisi per [illegible] tum [illegible] eius
solum [illegible] offerens super terram sed in [illegible]
[illegible] et notabilem [illegible] et [illegible] qua [illegible]
terre sue [illegible] affirmat sol dicitur [illegible] eo quod sic solus
in magna luce [illegible] per [illegible] et [illegible]
per eum solus [illegible] [illegible] sic sic in toto mundo
per eum illuminatur et est [illegible] bonum et mal [illegible]

quibusdam et in utilis pring no p eo ß q̄ eius volu
ita ē de eo // pringa figalit sine barba q̄ statum sui
no mutat oriendo et occidendo in luna q̄ no crescit
no decrescit nō ē rotunda unde inprinus ē et
retens ff in opg suid sine labor ut oculos ad
videndum et aures ad audiendum et tac̄ maliba ad
instrandq lata per signatōne in q̄ origad ut p
sua conrugad vite aug ctheus quistator ē temp
p quos erunt et anni opstat celi tamen figaut
ē tam thetico conjugam et iō eor 2a ressirant
rruad ptem orbis et alii due altam q̄ due
totum tpr aut ē estat ul simile estati aut yhe
mis ul s̄ similes de hominib equox et effitud
tpsi si sup iij capitulo per maior plecta oari
ci orlam unt ip manu sunt et tem autem
f thig flamms p signum ciuitat dominus ex
ting illuīat ceny ytere vemetez in gue uedo
et q̄ ē sed sui aspecty ly celo ethero

Vero quia luna qualitates et proprietates ex aspectu ad alias
planetas vero quando ipsa est in eodem signo cum sole ipsa est
facta eius amica similis uxori ad maritum conducte
et quando in eodem signo cum sole tunc est similis uxori que
est cum marito nuda in lecto per viam delectationis et gaudij
cum luna recedit de coniunctione est similis uxori que stetit cum viro
et recedit ab eo. Quando vero luna est in signo procul
a sole est similis mulieri que est in dubio an videat amorem
viri qui eam dilexit et faciat secundum affectum eius eo
quando est in electione ad eius amorem. Quando ad [illegible] quando
luna est in 3o signo procul a sole est similis mulieri que est
gubernata cum viro suo ut vult ei obedire in omnibus et est
concordia inter eos. Cum luna est 7o signo procul a sole tunc
est perfecta amicicia inter eos et perfectum gaudium similis mulieri que
est remota animo suo vel viri dilectionis vel alterius alterius
tunc et est cum eo in concordia de omni suo desiderio.
Cum luna est 10o signo procul a sole tunc est omnis discordia
perfecta inter eos et odium et lis et est similis mulieri que gubernatur
cum suo viro in tanta iniuria ei inferens ut ei vult in
aquis perire et est expulsa de domo et per amatam suo
et sic de aliis planetis et quod ita sit patet quia vero in isto termini
clare et rotundant ut per hoc figatur varius modus faciendi
in verbis ludi etc.

Luna tamen est infima omnibus planetis et signis unde
et eius orbe celi est propinquior terre suum motum ut quod sol
facit in uno anno totum circuitum signorum celi per circulum in
nita et sic luna facit in uno mense 28 dies et 8
horas. Concurrit quod sol moratur in unoquoque signo 30 diebus
et 10 horis et diebus 1 de obscuris plus luna vero in unoquoque
signo moratur 2 diebus et dimidio vel quasi [illegible] luna
habet lunam et [illegible] lumine sui vero habet quo per radiationes
ut est in aspectu secundum multo habet a sole et secundum quod ipsa in
aspectu planetarum per signa firmamenti et cum longinqua vel propinqua
est lucida vel obscura facit diversas nobis diversitates et
instabiles [illegible] Dato vero luna est infima in signis
[illegible] est lucida et tempus quando sit nobis in [illegible] per effectum
cum sole est longinquior nobis apparet maioris luminis et rotunda
ut quando est in medio celi et in opposito solis et [illegible] sunt
in signis procul a sole et [illegible] sit quedam fallacia sive
abusio apparet in se non sui est per se naturale sui et [illegible]
et velud radiationis secundum positionem in igne sibi accidit et
accensum et ignitum tota lucerna reluceat secundum quod eius ingenitas
non est sui secundum alterius aliquam cum [illegible] et aliquam cum recuperat

Et quanto est in fortiori igne tanto eius lux minus apparet quia
est debilis ignescat. Exemplum eius est: si fumus ignitus ab igne
expellatur et ab eo elongetur statim vacuatur eius ignitio
sive lux et caliditas et tunc apparet tunc maior vel eius lux in
loco obscuro quam puro et sic non est luna quia luna in [illegible]
est magis illuminata a sole quam in nocte sua lumine cuius apparet
magis quam in nocte de lumine autem lune veteres fecerunt
primo vero quod dixerunt quoniam tamen partem lune
quod se sicut sol habet sicut dicit cuius [illegible] est obscura et
ideo paulatim se vertens diversas formas ostendit et sic
eam figurant in pictura quasi est [illegible] et [illegible] et
[illegible] sed hic non vult quod minus est quam luna aliquando eclipsatur
sive inter ipsam et solem obiecta terra pervenit. qui non credit
sicut quod se lumen habet et non a sole cum dicit et [illegible] luna
et tota ipsa et pollicitum politum et rotundum [illegible] lune faciens
de se sive recipit lumen a sole sicut apparet et ideo eius [illegible]
per illuminata a sole sicut non apparet nobis propter eius [illegible]
diversa cum aspectum ad nos luna cum variata [illegible] lune
variat hic infra quia ipsa existente [illegible] et [illegible]
secunda hic infra ipsa cum lune [illegible]
[illegible] quando dixerunt aliud recipere [illegible] a sole [illegible]
et [illegible] et [illegible] luna et magis [illegible] et [illegible] quod
sicut vera non [illegible] de se sicut et luna de se et ideo pingitur
[illegible] sicut a [illegible] per [illegible] ad [illegible] ita luna
est mobilis, tamen [illegible] super vel infra in cuius manu
[illegible] pinguntur 2 [illegible] et 2 faces ut per unam figu-
retur lumen quod recipit a sole et per aliam lumen quod [illegible] in
[illegible] figurat autem super biga sive quadriga et [illegible] ve-
locitas sui [illegible] que est maior quam velocitas [illegible] solis
[illegible] pingitur quia quadriga [illegible] a duobus equis quorum
unus est albus et figurat noctem vel [illegible] vel [illegible] quibus
minus lucet et alius est niger qui [illegible] unum [illegible]
quibus minus lucet [illegible] apparent eius [illegible] unum
[illegible] pastoriam [illegible] quia ipsa [illegible] [illegible]
[illegible] vel augmentum vel defectum sive [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] labores [illegible] bigam [illegible] natura
vel [illegible] et [illegible] ut [illegible] et
et [illegible] in gallicinio ad pastura [illegible] in

decrescunt cum luna et eius augmento crescunt semper
de causa simili habet in omnibus parum durantibus et minima
humiditate existunt in eis sed stationis in animalibus et fructibus
deest in herbis arboribus ortorum et pratorum. Item arbores
scisse in eius augmento [illegible] [illegible] [illegible] scripsit
a vigens sagittibus lignarum quod arbores descendant
aut quod eo creatur per quam lunatorum ne taceant in
edificiis et si aliqua mandant eodem anno inimpuni [illegible]
et putredinem quia luna debilitatur [illegible] aliter vergens in par-
tem [illegible] sed quod luminaria et stabile [illegible] // luna autem
luna [illegible] s. Dyana et lucina et proserpina
cum dyana quasi diana quia die et nocte apparet dicitur autem
lucina quia lucet per splendorem [illegible] quam ac stelle dicitur
autem proserpina quia lucet in nocte apud inferos luna autem
luna [illegible] animalibus que movent et faciunt venationes
suas plus in nocte quam in die ut lupi et vulpes
et quedam [illegible] et bubo et noctua et huiusmodi
volantibus tenebras cum alia dormiunt in die et vigilant
in nocte et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vigilant in die ut cibum sibi acquirant ut lupi [illegible]
et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] nocturnas ut [illegible] in nocti
[illegible] Amen Deo gratias

Saturnus Jupiter Mars Sol Luna Venus Mercurius caput draconis cauda trinus dexter quadratus dexter

Sextilis dexter coniunctio oppositio trinus sinister quadratus sinister sextilis sinister Aquarius Scorpius Sagittarius Capricornus Pisces

m Scorpio Leo capricornus Virgo

Aries
Gemi

Thaurus
Canc

Leo

Virgo

Libra

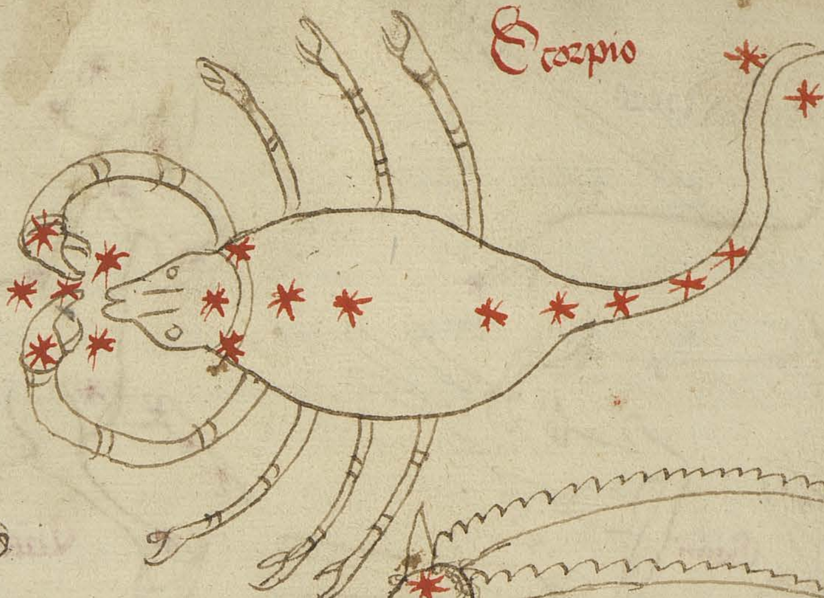
Scorpio

Capricornus

Sagittarius

Pisces

Aquarius

Ursa minor
Ursa maior
Capt draco^s
Draco
Cauda draco^s
Serpens in arbore

Corona

Serpentarius stat super scorpionem

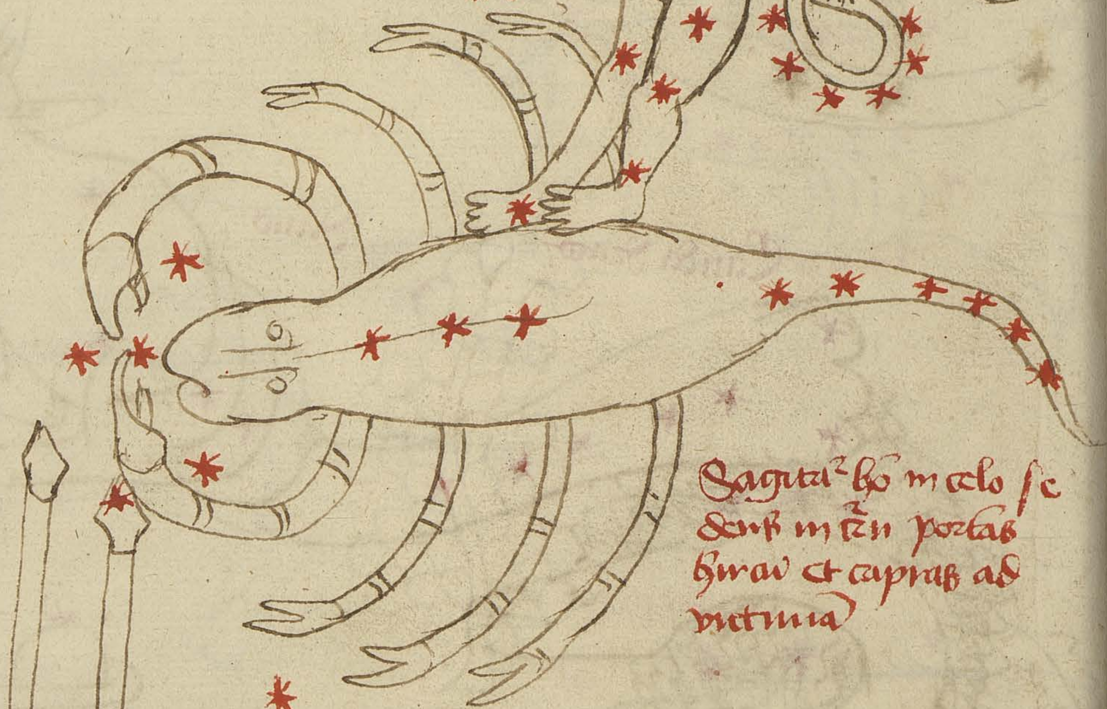

Archas vir tenens
falcem in dextra manu
et lanceam in sinistra

Sagitarius homo in celo se
dens in curru portans
hircum et capram ad
victimam

Cepheus extensis brachiis habens gladium in latere

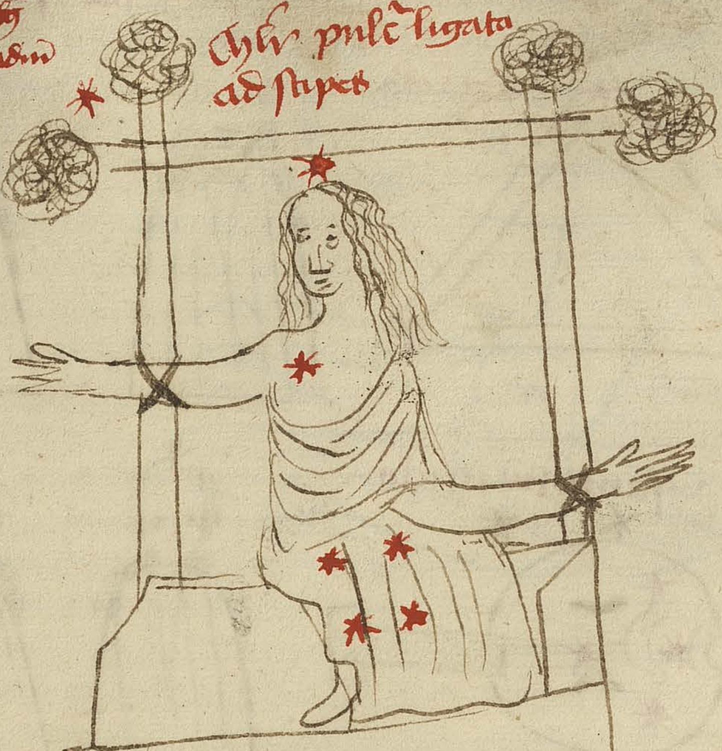
Chis pulc ligata ad stipes

Cyns vespertinus volat in celo

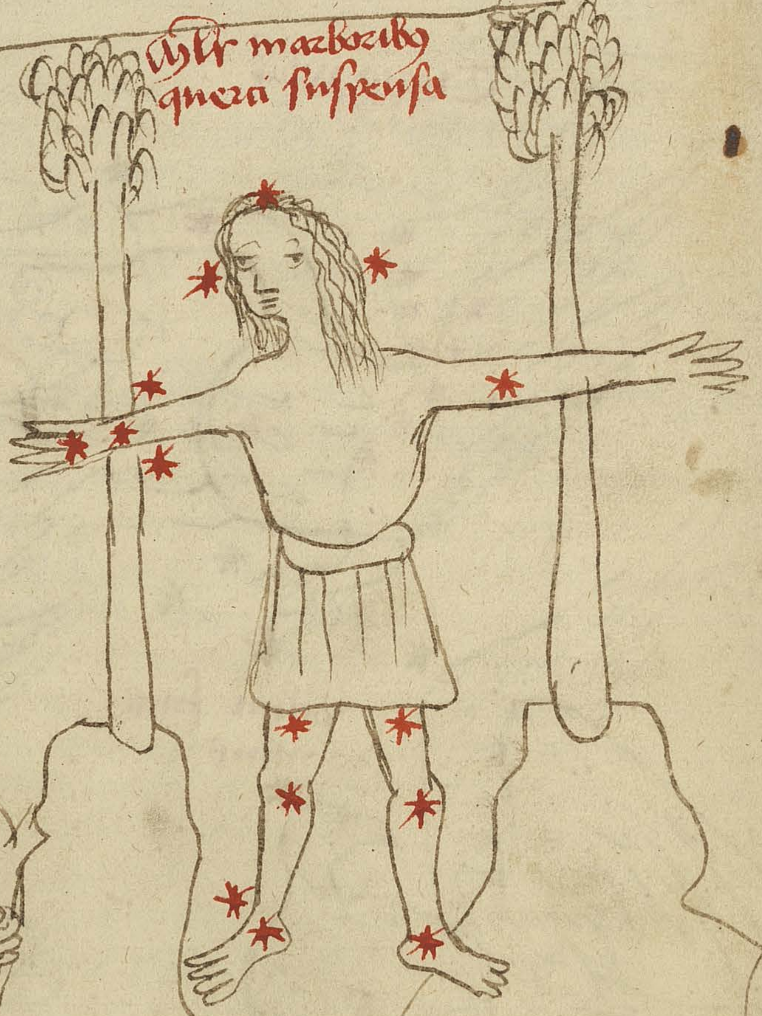
Ahr marboribus quercui suspensa

Triāglū

Septē sorores

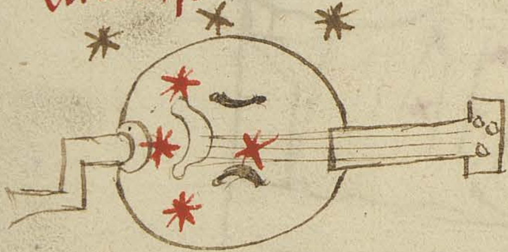
Lira instrumentū in celo

Cygnus volās
voltur hn̄s
nomē

Jupiter mutatus in
aquilam

Cetus

Fidicula musicalis

Homo nudus iacens in
flumine

Delfin piscis

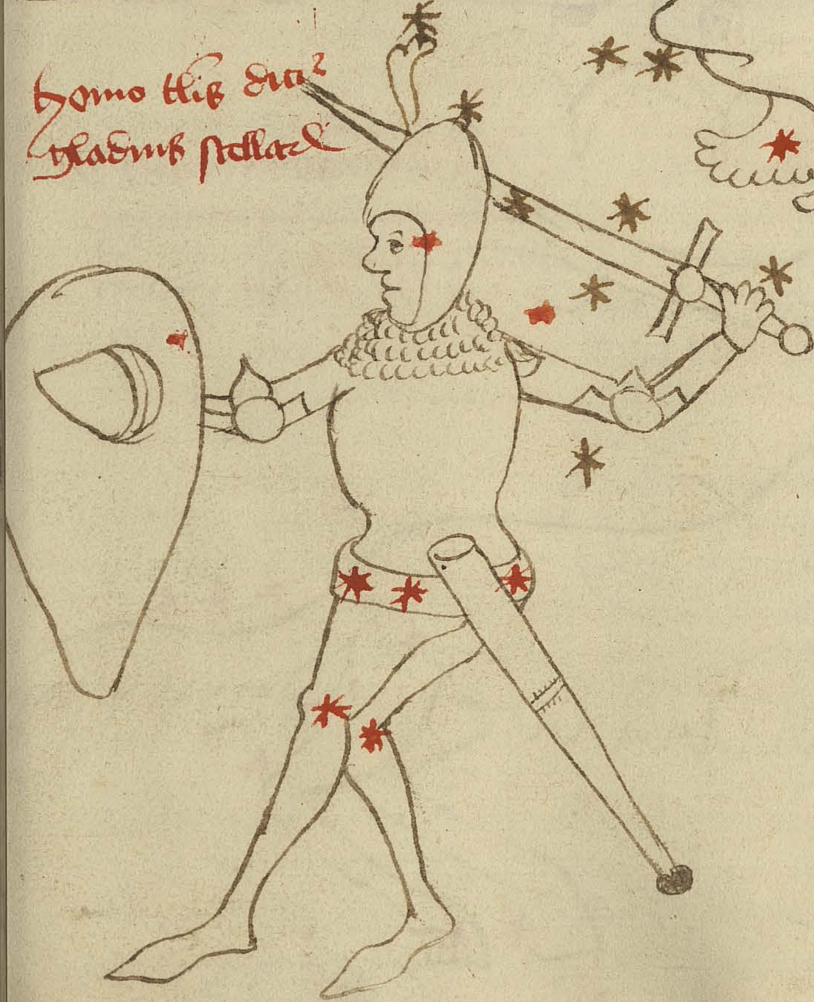
Homo tenens dextra
gladium stellare

f.

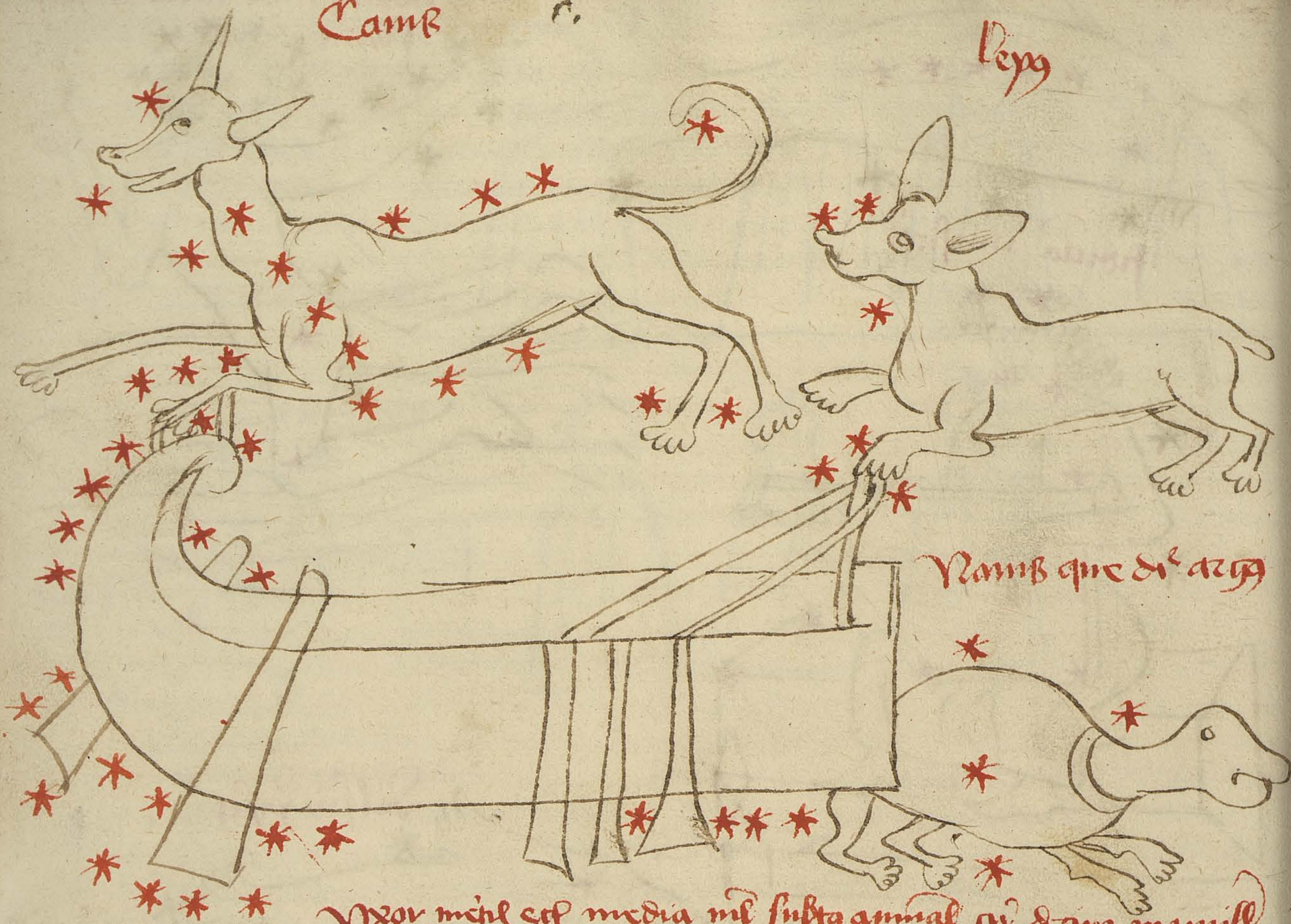

Vxor michi est media mi subtg animal cu dorum mamill

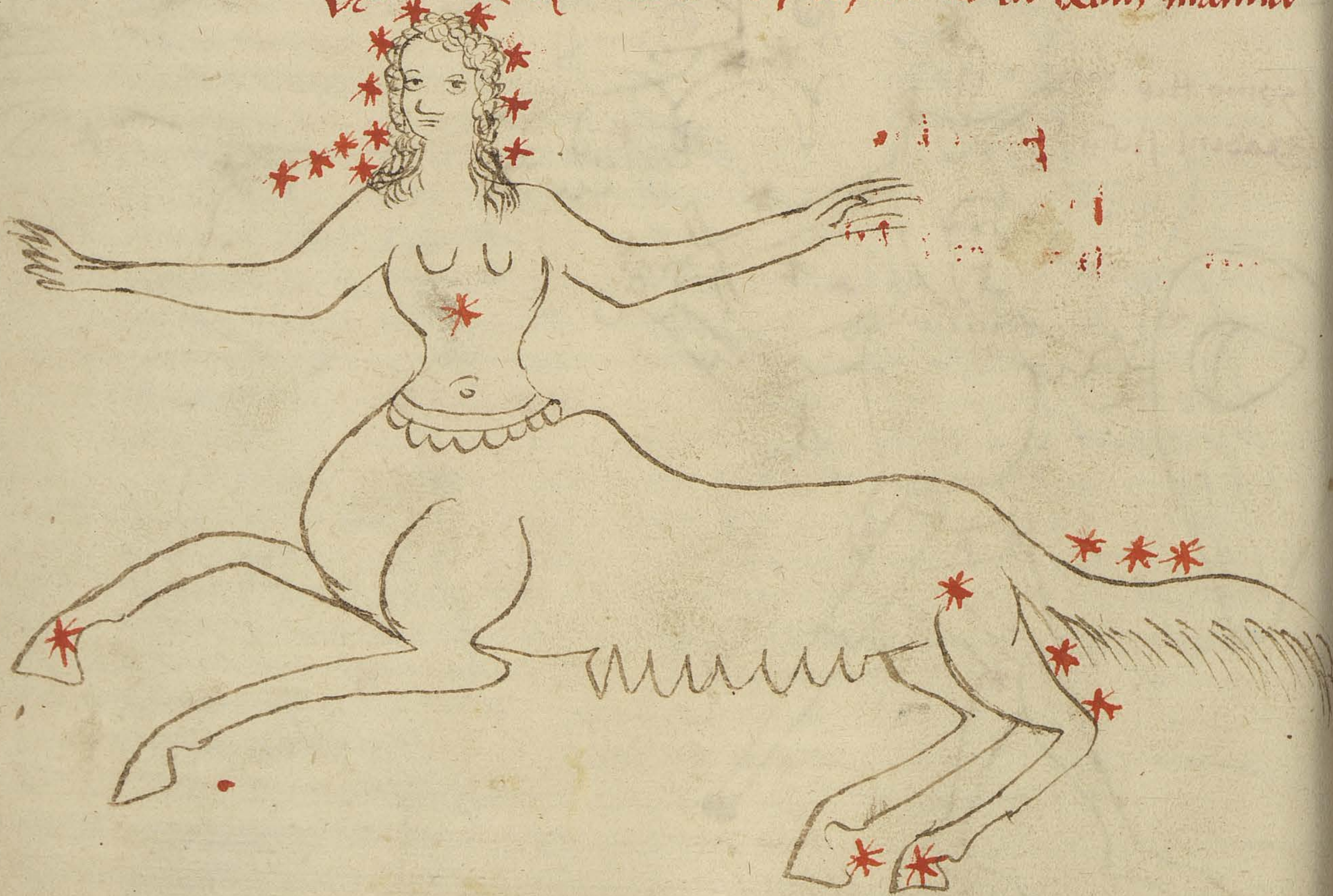

Cate Tezablo

Puteus super quem astra circa quem consistunt multa spinis

Serpens in arbore urnam habens in medio
corvum in cauda

Canis qui ascendit
leonem

Equus super alas
habens

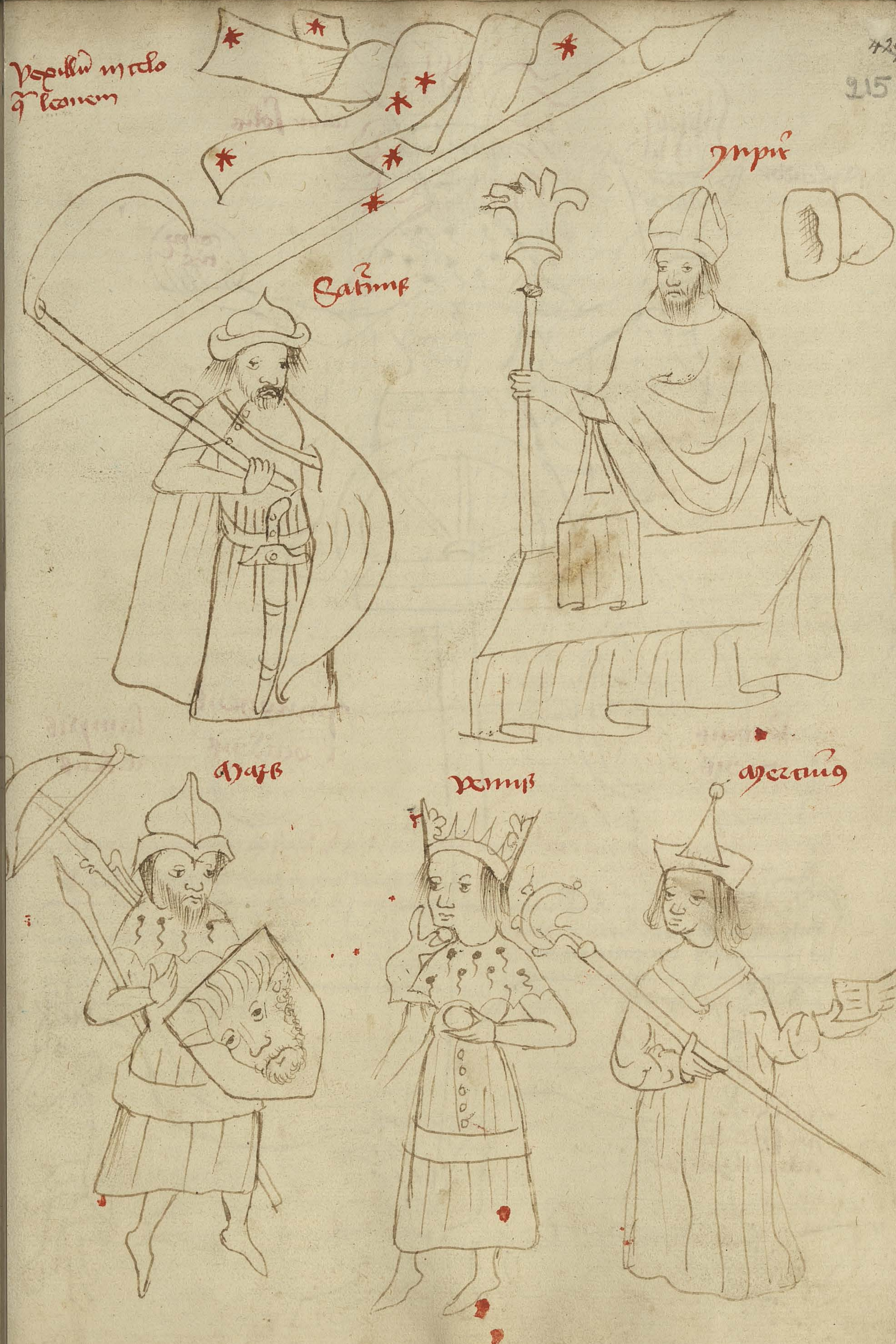
Vexillum in celo
contra leonem
Jupiter
Saturnus
Mars
Venus
Mercurius

Splendor

calor solis

corpus terre

Rubeus
oriens

philogeus
i. occidens

lampas
ardens

Albeus
vel splendens
accipit orison

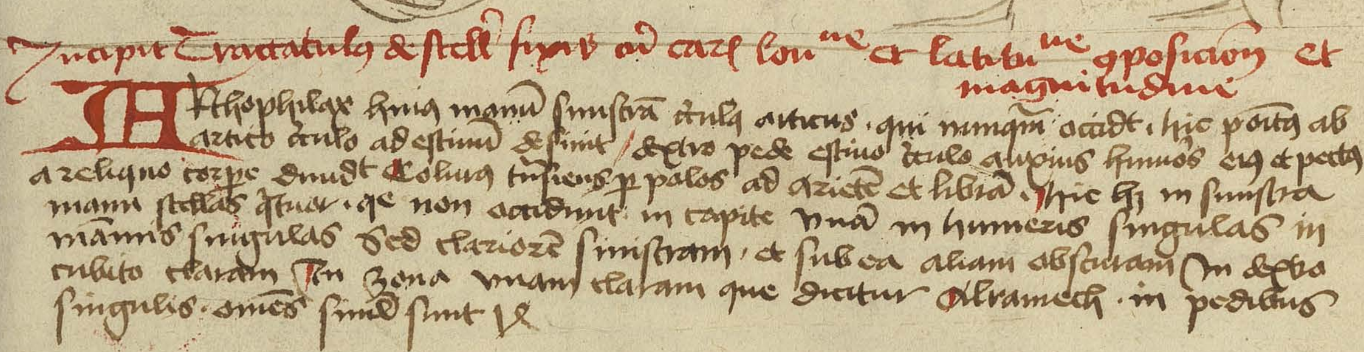

Incipit Tractatulus de stell fixis ad cert lon^ne et latitu^ne cposicion et magnitudine

Arthophilax habens manum sinistram circulus articus qui numquam occidit. hic ponitur ab artico circulo ad estivum desinit / dextro pede estivum circulus a quinque humeros eius et pectus a reliquo corpore dividit coluros tropicus per polos ad arietem et libram. Hic habet in sinistra manum stellas quatuor que non occidunt. in capite unam in humeris singulas in manus singulas sed clariorem sinistram, et sub ea aliam obscuram in dextro cubito claram. In zona unam claram que dicitur Alramech. in pedibus singulis. omnes simul sunt XV

Artico circulo duo ursi ita collocati videntur ut una quaeque eorum [illegible] caput ut alterius tangere videatur. ita tamen ut caput eius superior ad caudam inferioris generaliter videatur. horum maior in [illegible] pedes habet fixos. habet in capite stellas 7 [illegible] obscuras in utrisque auribus binas. in humeris unam claram in pede novissimo et in scapulis unam in [illegible] posterioribus. primo in pede unam. in pede posteriore pede 3. in cauda 3. omnes sunt 20 [illegible] habet in [illegible] stellas singulas [illegible]. sub cauda pedes 3 [illegible] sunt 7. habet in [illegible] cauda stellis una est infima quae polus dicitur [illegible] duae [illegible] et ita polo [illegible]. Draco vero inter duos ursos collocatus videtur corporis [illegible] ita [illegible] ut pedes eius tangere videatur. Caudae [illegible] caput [illegible] attingere [illegible] capite [illegible] circulum articum tangens. [illegible] ut in [illegible] [illegible] alterum videtur caput draconis ad [illegible] [illegible] collocatum. habet in [illegible] stellas singulas [illegible] in toto corpore dispositas [illegible] omnes stellarum est 17.

Corona inter humerum sinistrum arctophilacis sita engonasis dextro pede tangere videtur. Cancro et Leone [illegible] occidit cum Scorpione oriri videtur. habet 8 stellas in rotundo dispositas. Genu[illegible] qui dicitur Elsera Engenasi vero inter [illegible] et articum circulum positus utrisque pedibus et dextro genu articum circulum finit sinistro pede caput draconis et in medio [illegible] circulum [illegible] leonis pelle [illegible] medio [illegible] inter [illegible] genu sinistro [illegible] pedibus [illegible] videtur. [illegible] a capite ut pedes pedibus ab articulo circulo in capite habet stellam unam in [illegible] in lateribus singulas. in sinistra [illegible] in [illegible] femore 2 in genu unam in [illegible] et in pedibus unam claram in sinistra manu 4 quae pellem leonis [illegible] omnes sunt 18

Lyra contra manum sinistram et genu engonasis posita est cuius basis ad articum circulum et ad [illegible] circulum respicit. occidit virgine oriente. oritur cum Sagittario. habet autem in lateribus testudinis singulas stellas. in medio cornuum singulas. in scapulis testudinis unam in imo claram quae dicitur Vega [illegible] alia ad [illegible] circuli artici ad sinistrum pedem engonasis tenet alia ad pedes pegasi [illegible] [illegible] capite Cephei [illegible] [illegible] [illegible] cum Virgine et [illegible] occidit capite [illegible] [illegible] medius [illegible] Capricorno. habet enim in capite unam stellam in collo [illegible] unam in singulis [illegible] 7 et [illegible] caudam unam quae dicitur Alriph omnes simul sunt 13

Cepheus a tergo minoris urse artico circulo a pedibus usque ad pectus humeros eius
et caput medius circulus videtur. In manibus vero utrisque utrique porrectis signatus tanto
intervallo. a pedibus urse minoris distat quantum spacii inter pedes Cephei et videtur
hic occidit cum scorpione. oritur cum sagittario oriri videtur. Hic autem in capite stellas et
in manu dextra unam in cubito unam obscuram In humeris singulis unam In sinistra manu unam
in zona media 3 claras In dextro latere unam obscuram. In sinistro genu et in pedibus singulis
super pedes 2 omnes sunt 19

Cassiopeia in siliquastro sedens pedes in artico circulo caput et manum dextram in estivo
defigit. hanc per medium dividit lacteus circulus iuxta Cepheum collocatam. occidit
cum scorpione resupinato corpore. oritur vero cum sagittario. Habet enim in capite stellam
unam. in humeris singulis unam. in mamilla dextra unam claram in lumbis
unam magnam in femore sinistro femore duas in genu unam. in pede dextro unam. in quadrato
quo sedet in singulis angulis claras omnes simul sunt 13

Andromeda iuxta Cassiopeiam super caput Persei collocata diversis manibus
vincta videtur. Caput eius cum ventre coniungitur Pegazi. eadem stella coniungitur
eius medium pectus et manum sinistram circulus estivus dividit. Sedet autem cum
pisce. qui sub brachio eius iacet oritur cum libra et ariete. habet in capite unam
claram stellam in humeris singulas. in sinistro cubito unam in brachio unam in manu
dextro unam in zona 3. super zonam 4 in pedibus 2 omnes simul sunt 20

Persei crus sinistrum et humerum eius levum circulus estivus azeliqua parte dividit
qui dextro pede caput aurige premens. dextra autem manu circulum articum tangit occi-
dens cum sagittario et capricorno, capite prius quam reliquo corpore, et oritur
cum ariete et thauro. Hic habet in humeris stellas singulas. in manu dextra
unam claram. qua falcem tenet, manu eius sinistra. et caput Gorgonis stellas
4. In ventre unam in lumbis unam in dextro femore unam in tibiis unam in pede unam obscuram
In femore sinistro unam In geniculis unam. omnes simul sunt 18

Engonasi genua vulgo estimamus dividit humerus vero eius sinistre usque ad
zonam lacteus ascendit hic ut leonis tenens figuratur dextro pede
sinistrum caput draconis tangit in humero sinistro capricorni subpedibus
perpetuo constitutus cuius tamen duas nisi arcus apparatus hic [illegible] ragitt(?)
et capricorno oritur. Habet autem in capite unam
stellam in humeris singulis et in sinistra clara que
capitis vocatur in utroque cubito singulas in manu
sinistra 2 que [illegible] dicuntur omnes sunt 8

Ophiucus qui serpentarius dicitur a capite
manibus anguem tenens circulus estimus(?)
per eius humeros equinoctialis vero per genua
transit sinistro pede oculos scorpionis dextro autem
testudinem immixta Anguis vero cauda
genua eius cauda aquile in celi circulo iungit. Stellas(?)
ex orto geminorum cancri et leonis oriens
autem eius scorpione et sagittario. Habet in capite
stellam unam in humeris singulis in sinistra
manu 3 in dextra 4 in lumbis 2 in
genibus singulis in dextro crure
unam in pedibus singulis sed
in dextro clariorem omnes sunt 17

Anguis habet in capite 2 sub capite in uno loco
ad manum sinistram ophiuci 2 [illegible] que [illegible]
corde clariorem [illegible] corpus anguis ad [illegible]
[illegible] corporis 7 in [illegible] [illegible] cauda [illegible]
[illegible] in cauda 8 omnes simul sunt 23

Sagitta inter estimandum et equinoctialem posita
sub pedum aquile dividit medium a
[illegible] que transit per cancrum et capricornum
attamen eius ad pedes eius [illegible] alia
pars ad humeros ophiuci contendit ori-
ente virgine oritur et scorpione. Habet in latere
[illegible] duas stellas lato ligni unam in fine
unam et sunt simul 4

Aquila ala dextra in medio [illegible]
equinoctialis, sinistra autem eius longe a capite
ophiuci figurata est. Rostrum eius transit
[illegible] calcem qui stat cancrum et capricornum
lacteus vero circulus medium eius corpus
et pennas transit oritur [illegible]
[illegible] autem cum capricorno. Habet in capite
stellam unam in pennis singulas in
ventre unam que dicitur Alchechir in cauda
unam sunt omnes simul 7

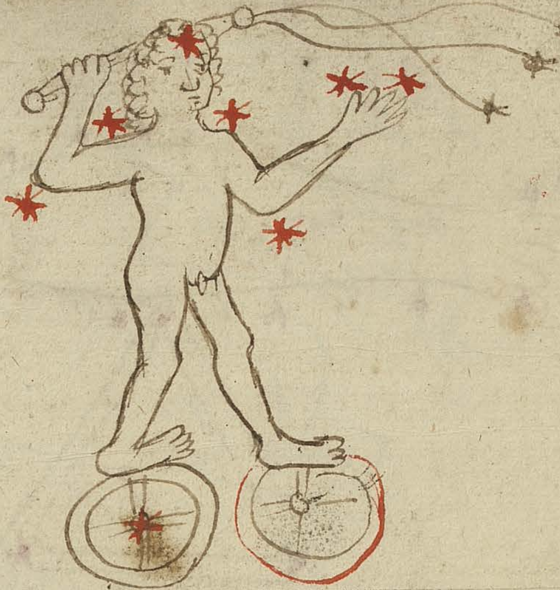

Delphinus non longe ab aquile signo positus in curvatum caude novissime tangit
equinoctialem circuli conductum. Capite attingens vestrum pegasi. Obi-
tum posteriorem partem sagittarii occidit aut capite geminis exorta. Habet in capite stellas 3
super caput et duram 2. In pennulis ventris 3. In scapulis una. In cauda duas
omnes simul sunt 10. Deltoton ut tanguit deformat equus lateribus duobus et
uno breviore. Sed spatium equaliter reliquens inter estivum et equinoctialem circulum super caput
arietis non longe a dextro crure andromede et manum sinistram per collocatum oriens
cum ariete et occidens cum eodem. Habet in uno quoque angulo stellam unam. omnes
simul sunt 3.

Equus dextram circulum spectans pedibus estivum cuius caput delphini tangit. Aquarius
manum dexteram ventrem suum usque et usque piscibus clausa totus cumque usque
ad umbilicum apparet. Occidit aut cum pisce priore qui super tergum situatus est. Oritur aut cum
aquario toto et pisce cum quo occidit et manum aquarii. Habet in rostro stellas 2 ob-
scuras. In capite una. In maxilla una. In utrisque auribus singulas. In cervice quatuor
obscuras, sed suprema capite magis lucet. In humero una clara. In pectore unam.
Inter scapulas una. In umbilico una que caput andromede vocatur. In genibus sin-
gulis. omnes simul sunt 17.

Pistrix media cauda dividit circulum hiemalem spectans ad occidentem vestrum posteriori
capite ... partem qui ... sumit cum partem occidentem spectantium. Sed albant eridanus
occidit cum cancro et leone, sed oritur cum cancro et geminis. Habet in fine caude
stellas duas obscuras et abinde usque ad eius curvaturam quoque sub ventre ... omnes simul sunt 18.

Hydram ad sinistram pedem orionis ... ad pistricem et inde ad pedes
leporis inde usque ad antarticum circulum tendens, hunc sidus hiemale dividit usque ad
locum quo attingit ... occidit aut exorta scorpione et sagittario. Sed oritur cum geminis
et cancro. Habet in prima curvatura stellas 3, in 2a 3, in 3a usque ad novissimam ... omnes simul sunt 13.

Orion habet a zona cinguli equinoctialem ut ipso ponente videatur dextrum tenens cluniam
ut dictum est cum tauro ponente cuius hic occasus vesperinus, occidit oriente posteriori
parte scorpii et prima parte sagittarii sed oritur cum cancro habet in capite stellas 3 splen-
didas in humeris singulas sed dextram magnam que dicitur algeuze in dextro cubito unam
obscuram in manu unam similiter in zona 3 in gladio tres obscuras in genibus sin-
gulas claras in pedibus singulis sed sinistram magnam que rigel dicitur omnes sunt 17.

Lepus infra pedem sinistrum orionis per hyemalem circulum fugiens videtur ab eadem
parte inferiori ultra occidit sagittario oriente sed oritur cum leone habet in auribus stellas singu-
las in corpore dispositas et in pedibus singulis omnes simul sunt 6

Canis leporem sequens posterioribus pedibus alternata hinc inde fere rostro tangens
dextrum pedem orionis spectat ad occasum. Canis occidit oriente sagittario oritur
autem cum cancro caput ad equinoctialem circulum extendit habet in lingua stellam unam
que dicitur alhabor in capite 3 que sirius vocantur in auribus singulas obscuras in pectore
3 in pede 2 unam in scapula 3 in lumbo 6 in pede posteriori 1 in dextro [illegible] 3
omnes simul sunt 20

Argo navis in australi zona constituta pedibus equinoctialem adhaeret inter gemini et can-
cer [illegible] spectant ad occasum, hic autem maiore cane [illegible] cum leone
occidit exortu capricorni omnium stellarum [illegible] que 3 magna dicitur algomeiza

Centaurus ita figuratur ut quamvis via
pedibus hiemis hyemali insistere videatur
caput vero et caudam eius circulus [illegible] manu
hastam tenens super eius pedibus et extremo
circulo hiemali tangit centaurum circa arcti-
cus corpore lacteum orbis. Dividit hic spectans
ad occasum cum occidit aquario et piscibus exoritur
Astitit autem ad Scorpionem et Sagittarium et habet
super caput stellas 3 obscuras in humeris sin-
gulis claras in sinistro cubito 1 in manu una
In medio pectore equino In pedibus posterioribus
Singulas Inter scapulas in ventre duas claras
in cauda 3 in lumbo equino 1 In genibus po-
sterioribus singulas In pollicibus singulas que
sunt stelle 26
Bestia autem habet in cauda stellas 3 In pedibus
singulis inter scapulas una clara In capite
3 posteriores inter priores pedes unam sunt 10
Ara ipsa autem antarctico circulo tangens inter histe-
caput et caudam Scorpionis proxima collo-
cata. occidit autem exoriente Arcturo autem ad Ca-
pricornum habet in fundo carune [illegible] stellas 2 In
[illegible] et octo stelle

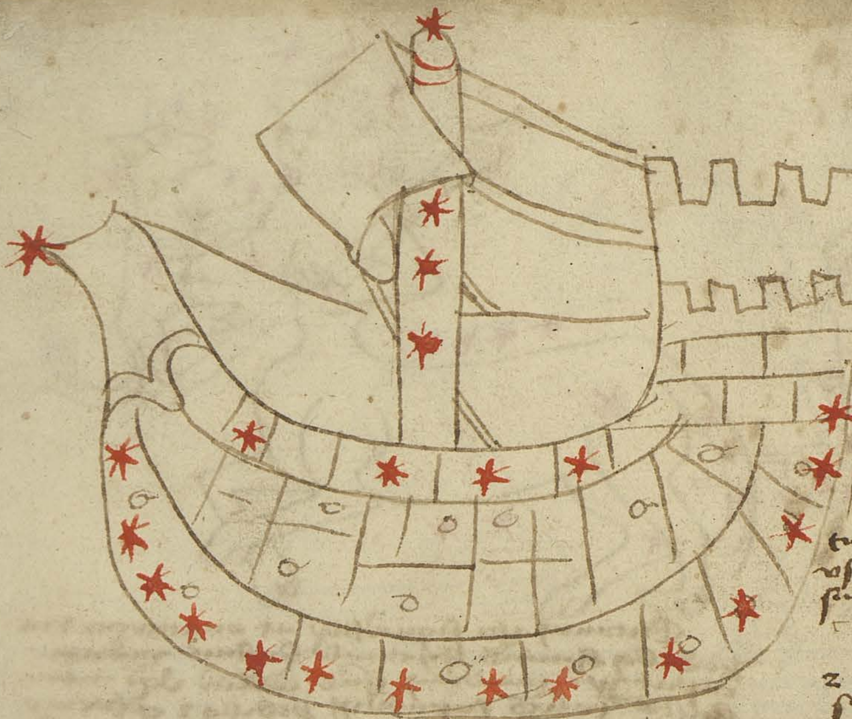

dura longitudine sed sequitur anti-
pat thaurum leonem z virginem
inter equinoctialem circulum z hyema-
lem collocata z caput eius ad
caude minoris confundit. Puppis aut
super [illegible] ipsius [illegible] ut estimo
z equinoctialem circulum vult z reliqua
inter equinoctialem et hiemalem candi[illegible]
in [illegible] Caput Centauri sustinet
medio circuli toto corpore [illegible]
ad [illegible] qui satis longo intervallo
ipse inter leonem et virginem videtur
constitutus inclinatus ad caput ydre
scandit aut ydra aquario z piscibus
ortus [illegible] ad signum de quibus
supra diximus
Ydra habet in capite stellas iii [illegible]
[illegible] a capite [illegible] z [illegible]
[illegible] clara. In prima curva-
tura z in tercia iii [illegible] duas [illegible]
usque ad caudam [illegible] obscuras omnes
sunt xxv.
Corvus habet in gutture unam stellam
in pennis duas et infra pennas
z caudam et in pedibus singulas omnes
sunt vii.
[illegible] curvaturam a capite
ydre crater positus z habens
in labiis stellas duas infra
ansas z obscuras in medio [illegible]
[illegible] a [illegible] summa viii.

Ergo hunc [illegible] hiemalem cir-
culum z [illegible] caudam
tenens [illegible] super [illegible]
Oriens sagittarius z capricornus. Occidit
vero oriens ad virginem z ad libram
habet in puppi ad singulas gubernacula
ad [illegible] stellas [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] inter hiemalem z anti-
[illegible] circulum medio loco positus [illegible]
ad [illegible] inter capricornum z aquarium
[illegible] aqua de urna aquarii
[illegible] ad [illegible] [illegible]
ad piscibus. Habet autem solum stellas
xii

Crater cum [illegible] sub stellis [illegible] ad [illegible] [illegible] x [illegible]

Aries in equinoctiali circulo consistens
caput ad [illegible] habet [illegible] ordinans a primis
pedibus et convertens capite infra triangulum
quod supra diximus collocato pedibus ipse
[illegible] Caput piscium [illegible] aut [illegible]
per stellas [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] z in pron pede i super [illegible]
[illegible] x in cauda i in [illegible] z in pede
posteriori i [illegible] sunt xiii

Aurigam ad [illegible] signorum
[illegible] [illegible] collocatus [illegible]
incipiens ad [illegible] signum caput
[illegible] habens cornu [illegible] [illegible]
[illegible] equinoctialem [illegible] [illegible]
[illegible] aurige sinistrum [illegible]
tangens [illegible] habet [illegible] corporis
et [illegible] caudam [illegible] vi-
dentur [illegible] stellarum i [illegible] [illegible]
[illegible] z [illegible] habet in cornibus stellas
singulas [illegible] sinistrum clariorem
[illegible] in fronte [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] singulas
in sinistro genu stellas i [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] singulas
i in pectore unam [illegible] [illegible] xviii
[illegible] in sinistro genu i

Cancer

De geminis [illegible] partem supra Tauri collocati videntur ita ut ostendunt Thaurum et geminos sic constituti. Alterutrius vicissim capita [illegible] a reliquo corpore ut quasi in se corpora [illegible]. Ascendunt directo a pedibus, occidunt autem ut iacentes. Ex his qui [illegible] habet in capite stellam 1 claram, in humeris singulis, in dextro cubito 1, in genibus singulis. Alter habet in capite unam claram, in humeris singulis, supra sinistrum pedem 1 que propus dicitur.

Cancer per medium dividit [illegible] ad leonem et ad ortum spectans super capita [illegible] collocatus [illegible] occidens [illegible] habet in testa stellas 12 [illegible] ambulanti [illegible] in dextris pedibus singulas obscuras, in sinistro primo pede 2, in 2o 2, in 3o 1, in 4o 1, in ungula 1, in ore 1, in brachio dextro 3 similes [illegible] in sinistro brachio 2 [illegible] simul sunt 20.

Leo spectans [illegible] supra corporis [illegible] collocatus medio [illegible] circulo dividitur ut sub ipso orbi [illegible] pedibus habeat collocatos. Ascendens a capite et occidens. Hic habet in capite stellas 3, in cervice 2, in pectore 1, inter spatulas 3, in media cauda 1, in extrema cauda 1, sub pectore 2, in pede priori unam claram que [illegible] vocatur, in ventre 1, in [illegible] 1 que [illegible] vocatur, in lumbis 1, in posteriori genu 1, in pede posteriori 1 claram. Summa 19.

Leo signum masculinum calore [illegible] [illegible] et cauda [illegible] regionum [illegible] signum [illegible] cauda grossa et capite [illegible] si sit [illegible] solis vel marte [illegible] in domo [illegible] et argento [illegible] sunt [illegible] non [illegible] in [illegible].

Leo

Virgo infra pedes Boetis collocata capite posteriores partes Leonis [illegible] tangit [illegible] inferiorem partem corporis super [illegible] caudam habet [illegible]. Ascendens et occidens a capite [illegible] habet in capite stellas 1 obscuram, in humeris singulis, in singulis pennis duas, in manibus singulis [illegible] 1, sed in dextra clariorem que [illegible] dicitur [illegible] habet 1, in pedibus singulis. Summa sunt 19.

Virgo [illegible] aliquos [illegible] et argento [illegible] sub orizonte [illegible] effectum [illegible].

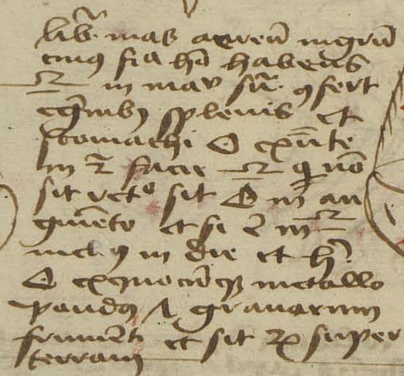

Lib' mas aereum ingeu(m)
cuius sit tho habens
♎ in mar sic. ofert
eqimbz oplenis et
formacis ☉ copulat
in 2 fac ♎ q ne
sit vet⁹ sit ♂ in an
guetu et si 2 in ♎
met. q in die et h.
♂ ecquomodo metallo
pendet gravarum
formatis et sit ♄ super
terram

Scorpius signum
nigrum femininum
multiplex co-
lavis nō habens
oculos linguam
nec testiculos
Ad faciendum
melius ē signum
opus ☉ coniuncte
in prima ☉ ē fu
ar in hō. ☉ ☌ ☉
crescente

Sagittarius signum igneum Imago
hōis tenens arcum et sagittas in manu
dextra, et aut in sinistra stans
sup(er) x columpnas non habens
testiculos neque virgam. dz insculpi
in auro et argento sole existente
in ♐ in die et hō ♃ et ♂ ♀ et ♄
non sint retro

Sagittarius spectans ad occasum Centhaurus arcu sue signatus velut sagitta
cruentus a pedibus usque ad humeros in hiemali circulo
ad caput cuius est eis minatur [illegible] arcus lacti circulo ♂ collocatus ita ut ipse
tenens quidam a stellarum in quo hic propter accidit octavo decies [illegible] in pedibus eius
stelle 2. et in arcu 2 In sagitta 1 In dextro cubito 1 In manu prima [illegible] in capite
1 Inter scapulas 2 In cauda 1 In pede prima 1 In genu 1 In alio genu 1 In ventre
1 In pollice 1 omnes simul 17
Capricornus ad occasum spectans et totus in zodiaco formatus cauda et toto corpore
medius dividit hiemali circulo supparatus Aquarius manum sinistram scandit propter
extrem aut circulus habet in iuuasse stellam 1 iuxta cornua
pede 1 In alio pede 1 Inter scapulas 1 In ventre 2 In pectore 2 In [illegible]
In cauda Summa omnium 20

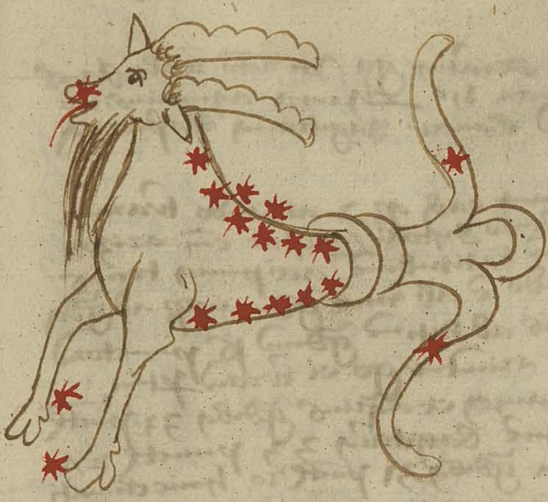

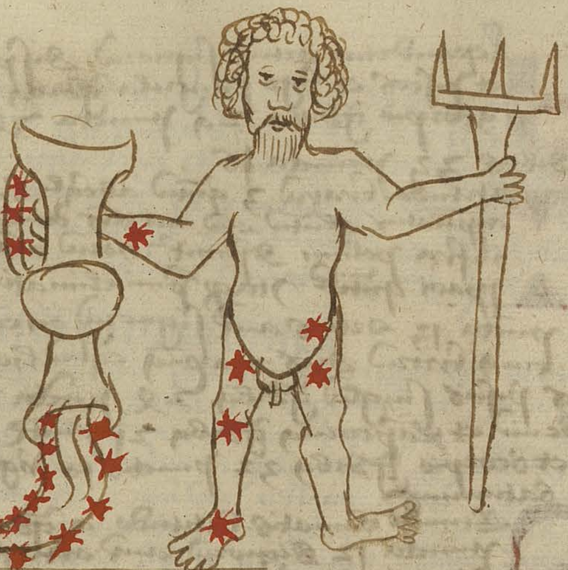

Capricornus tercium signum et frigidum colore pavonis coloratum cuius figura [illegible] [illegible] columpnas [illegible] ventre semi nigrum et album.

Aquarius signum ventosum. Cuius figura [illegible] ficulas [illegible] manus [illegible] pedes. confert contra [illegible] tamillarum et podagram

Pisces secundum aquas est signum [illegible] unum corpus ab umbilico inferius et duo superius [illegible] ymago secundum aquas aufert [illegible]

Aquarius pedes habet in hiemali circulo manum sinistram ad capricornum [illegible] tergum / dextram in iuba pegasi [illegible] [illegible] cui ita sit figuratus necesse est eo corpore resupinatum fieri effusio aque pervenit ad piscem occidit et oritur capite [illegible] cum ceteris membris in capite stellas et obscuras in humeris singulis [illegible] in sinistro cubito [illegible] grandem in manu [illegible] in mamillis singulis obscuras in lumbis [illegible] in genibus singulis in dextro crure [illegible] in pedibus singulis in pollicibus singulis, et sunt 18. Effusio aque eius vero 30 stellas est, [illegible] prima et novissima clarior aliis

Pisces quorum unus qui boreas dicitur [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] brachio collocatus [illegible] [illegible] spectans [illegible] in quadrato circulo pedes [illegible] equi Non longe ab equinoctiali [illegible] spectat ad occasum hii pisces [illegible] stellis in lineola ab oriente [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] stellas [illegible] boreas 12. [illegible] [illegible] habet ad aquilonem spectans stellis 3 ad alteram partem 3 ad [illegible] 3 in [illegible] 3 [illegible] [illegible] 12

[A]lexandrini ortus signorum dispositionem dicuntur quod in recto circulo Aries
et Pisces et Virgo singula gradibus 27 puncta 40 Thaurus aquarius leo
Scorpio gradibus 29 puncta 54 Gemini Cancer Sagittarius Capricornus
gradibus 32 puncta 16

[L]atitudo terrarum est quantum ab equinoctiali linea distant eadem est altitudo terrarum
appellatur Latitudo enim nostris oculis a recto circulo distat
infra polum deprimitur. Horum autem climatum latitudine distat cum orizon
spacii continet. Itaque primi climatis latitudo est ab uno gradu accipiens terminus
20 puncta 13 ortus autem signorum in eo climatis ad latitudinem gradum usque ad gradus
27 tunc temporis dies maior equalium horarum 13 oriuntur ergo ei terrarum partium gradum 15 punctorum
Aries Pisces singulis gradibus 24 puncta 20 Thaurus et aquarius gradibus 33 puncta
4 Gemini et Capricornus gradibus 27 puncta 6 Cancer Sagittarius 33 puncta 27
Leo et Scorpio gradibus 32 punctis 10 Virgo et libra gradibus 31 punctis 50 Huic climati
preest Saturnus

[S]ecundi climatis latitudo a gradibus 20 punctis 13 usque ad gradum 27
puncta 12 signorum autem ortus in eodem climate ad latitudinem gradum 27
punctorum 50 tunc loci dies maximus horarum 13 autem semis oriuntur 53
ergo ei terrarum partium Aries et Pisces gradibus 22 punctis 37 Thaurus
et Aquarius gradibus 25 punctis 38 Gemini versus Capricornus gradibus 30 punctis 30
Cancer et Sagittarius gradibus 24 punctis 10 Leo et Scorpius g. 34 punctis
10 Virgo et libra g. 23 punctis 3. Huic climati preest Jovis planeta sunt soli

[P]isces quorum unus qui boreus dicitur inter estivum et equinoctialem circulum sub andro-
mate brachio collocatus ad articum circulum spectans altera autem in zodiaco circulo sub
scapulis equi non longe ab equinoctiali circulo constituta spectat ad occasum hii pisces
quibusdam stellis nec liniola ab arietis primo pede coniunguntur. Horum autem circulo
et oriri videntur hic habet stellas 11 et boreus 12 communis eorum 10 ab aquilone
spectans stellas 3 ad alterum partem 3 ad [illegible] 3 in medio 3 omnes sunt 12

[T]ercii climatis Alexandrios
Ortus signorum ad latitudinem a g. 27 punctis 12 usque ad g. 33 puncta 49
horarum 14 oriuntur loco ei. gradum 30 punctorum 55 tunc loci dies maior
et Aquarius g. 24 punctis 12 Aries et Pisces g. 20 punctis 54 Thaurus
55 Cancer et Sagittarius g. 34 punctis 27 Gemini et Capricornus g. 29 punctis
Virgo et libra g. 34 punctis 41 Leo et Scorpius g. 37 punctis 36 Huic climati preest Marte

[Q]uarti climatis latitudo a g. 33 punctis 36 puncta 43 usque ad g. 37 puncta 23 ortus
signorum ad latitudinem gradum 36 puncta 8 dominatur Mercurius
semis oriuntur illic Aries et Pisces tunc dies maior horarum 14 et
semis g. 25 punctis 46 Gemini et Capricornus g. 19 punctis 12 Thaurus et aqua-
rius g. 37 punctis 54 Leo et Scorpius g. 29 punctis 11 Cancer et Sa-
gittarius g. 27 punctis 41 hoc clima post presas Sol est per Romanos Romis
g. 31 punctis 3 Virgo et libra

[Q]uinti climatis Siromos latitudo a g. 38 punctis 15 usque ad gradus 47 puncta
58 Ortus signorum ad latitudinem gradum 40 puncta preter 45 Unius dies maior
horarum 15 oriuntur illic Arietis et Pisces g.
et Aquarius g. 11 puncta 19 Gemini et Capricornus 17 puncta 32 Thaurus
Cancer et Sagittarius g. 37 punctis 24 54 Leo et Scorpius g. 28 punctis 37
Virgo et libra g. 38 punctis 7 Hoc clima utrique utrorumque g. 38 punctis 31
et sequitur aliud clima

[S]exti climatis latitudo a g. 42 punctis 58 usque ad g. 47 et puncta 2 preest Venus
Ortus signorum ad latitudinem gradum 45 et puncta 4 Tunc maximus
dies horarum 16 et semis oriuntur illic Aries et pisces g. 17 puncta
50 Thaurus et Aquarius
27 punctis 58 Cancer et Sagittarius g. 19 punctis 5 Gemini et Capricornus g.
g. 39 punctis 57 Virgo et libra g. 37 punctis 34 Leo et Scorpius
Mercurium preest putant romani lunam 39 punctis 49 Huius climatis

Septimi climatis latitudo a gradu 41 punctis 2 usque ad gradum 43 Ortus
autem signorum in eo climate ad latitudinem 48 punctis 32 Cuius tercia pars
maxime hore diei 15 Ascendunt igitur eidem climati Aries et pisces gradibus
18 punctis 20 Taurus et Aquarius gradibus 18 punctis 21 Gemini et Cap-
ricornus gradibus 21 punctis 19 Cancer et Sagittarius gradibus 31 punctis 4 Leo et Scorpius
gradibus 21 punctis 27 Virgo et libra gradibus 21 punctis 20 Huius climatis ... per lineam
memoratam romam aiutem

Sequuntur Canones super priores ymagines

Quidam philosophorum experientie libertate ... tradiderunt celum esse orbicu-
lariter undique stellatum Unus autem stellarum terminatum scilicet signa zodi-
aci et ymagines 36 maximus est 16 40 et minimus est 122 in
firmamento Nam inter istas non computantur 7 planete eo quod planete sunt
inferiores illis in orbibus suis specialibus collocati Dicimus preterea
quod separatarum 48 ymaginum scilicet sunt in plaga orientali scilicet in plaga australi scilicet in
septentrionali et scilicet in occidentali Preterea nota quod predicte ymagines continent diversimode
per stellas ab invicem separatas Ita quod illarum stellarum grosse et prime in plaga septen-
trionali sunt 36 et in parte meridiei sunt 312 Et in medio septentrionis et meridiei
scilicet in via solis sunt 282 Ceterum autem signa que scilicet sunt signa zodiaci scilicet Aries thau-
rus ... sunt quasi ymagines 36 Prima est Ursa minor
transmontana cum dracone et aspectu caudas tenens Secunda est ursa maior et ultra medium
australis et inferius cum dracone caput tenens Tercia est drago andax in ariete
Quarta est hercules nudus in sagittario Quinta est corona regalis in virgine Sexta est
serpentarius in scorpione Septima est Archas sive boethes in virgine et in libra usque
ad medium illius Octava est agitator seu currus tenendo ... alia ... po-
sita est figura in cancro Nona est zepheus Decima est mulier sedens super cathe-
dram Undecima est equus vespertinus et pegasus Duodecima est andromada Terde-
cima est perseus Quartadecima est tangulus Quintadecima est ... et gallina
Sedecima est lira Decima septima est cignus Decima octava est vultur volans
Decima nona est vultur cadens Vicesima est Cetus sive balena xxi est Eridanus
vel nilus et prima figura hominis natantis xxii est piscis delphinus xxiii
orion xxiiii est canis maior seu sirius xxv est lepus xxvi est navis xxvii
est austro nothus xxviii est demon meridianus xxix est piscis magnus ...
xxx est puteus sive sacrarium xxxi est Centaurus xxxii est ydra xxxiii est canis
minor vel ... xxxiiii est equus alatus xxxv est libellus xxxvi est ...
Hec autem constellationes sunt utilissime ad inferiorum mundi eventum cognoscenda
et sunt situate in firmamento vel zodiaco per gradus et minuta Nam a libra usque
ad pisces sunt iste constellationes Arthophilax Corona Corvus vultur volans seu
celum orion delphin seu porcus marinus Alferat et pegasus ... plaustri
lira cignus caput algol Ab ariete usque virgine sunt Aldebaran pliades ... et ...
... Algomize ... geminus ... leonis cor leonis Et ab equatore usque ad
sagittarium verne ... et cauda capricorni Rigel ... ablata ... et
cauda scorpionis ... quod ... Cacademones sub firmamento in aere ...
et ... penas ibidem sufferentes Unde ... opiniones ... in ... legiones
... sub ... constellationibus ... Et ... firmamenti ... eius
... seu ... Et ideo ... aeromantia pyromantia ydromantia nigromantia
... et loca ... sub constellationibus recognoscentes ... in ... constellacionibus
... legiones ... advocare et ad ... Nam et ... principes
sunt ad obediendum ... Et ... multi ... potentes ...
ignorantes ... Unde ... de septima ...
... in ... Hoc ... in ... homini ...
... in ... divini dei ... medio ...
sunt ... in ... sunt ...

ordinate in diem iudicii ad saciandum vindictam in spiritibus eversis et Belial. In medio aut supinus his facti sunt, quod in superiori omnibus existunt magna gloria in sexto secundum sup omnes sanctitatem ut vere ibi natus sub hoc signo magnarum divitiarum et dignitatum erit. potens et grossus in ipso multe sapiencie et postrema vita consequitur tempore senectutis veniens ad martem monasticam vitam tenebit. Figura autem sunt 1 virgines et super cuius caput una stella. Huius signi domini tempore constituta fuit lex a Iustiniano in Constantinopoli et est signum bonum.

Vultur volans alias dicitur aquila in quam secundum poetas Iupiter transmutatus suum Ganimedem fugientem arripuit. et sic eam inter astra locavit vel magis proprie Iupiter se transformavit in vulturem ut sentire posset fetore cadaverum humanorum. Ut sic veniens rapet sibi pulcras feminas a mortuis delictas. Celum sit imago firmamenti habens 7 stellas sive quinque. Natus sub hoc signo erit vagabundus. Satis dives et gratus fiet ribaldus tamen perveniat ad multas dignitates. Huius ymaginis tempore data fuit lex nova per ante Christum.

Vultur cadens dicitur aquila. quia secundum poetas Iupiter assumpta forma aquile in Asiam venit per pulcritudinem feminarum et ibi in specie talcemis (?) commorando hilarem et voluptuosam vitam deduxit et reassumpta aquile effigie ad propria remeavit. Celo aquila inter sidera transtulit. Sagitta vero in pro pedibus aquile collocata signat Iovis virtute quia Troiam obsessam vel dividens tristia sic Iupiter in tirannum per terra stabat apposita. Celum vero sit imago celi habens 1 stellas sive quinque. Natus sub hoc signo erit vagabundus multas regiones perlustrans. Et vix permanere posset non expectabit. Huius ymaginis tempore erit fames et terre motus. Cetus id est balena situs inter Arietem et pisces respiciens partem meridiei secundum poetas fuit missus a Neptuno aquarum deo ad devorandum Andromedam libidinosam in arboribus per pedes appensam. Quam Perseus abstulit prius balena illic pervenit. Celum vero sit imago celi habens 21 stellas. Natus sub hoc signo delectabitur in piscatura et in aquis et habebit multa pericula magna divitiarum. quia ebriosus erit. quia scriptum est Ecclesiastici nunc superarum ebriosus non locupletabitur. Hec est imago signi aquarii. que est ad finem ... ipsius. Hec imago dicitur magnus piscis. Nam tempore huius domini fuit diluvium generale tempore Noe de quo in Genesi. Et vi Eridanus alias vulgus vel ... id est fluminis signatur ut ... Et fertur secundum poetas cum esset in cursu solis et pulsavit ... sole dormiente. qui equi currum trahentes ... et quasi omnia ... Ob quod iratus Iupiter ipsum in Eridanum flumen commutavit. qui cum sit imago celestis habens 10 stellas sive quinque. Huius imaginis tempore imperium transibit per mare et ecclesia romana. Delphin secundum poetas postquam voluit ... Amphitritem et ... filiam Iovis et ... mutavit eum in piscem magnum ... quandam formam ... et inter astra collocavit. et cum sit imago celi habens 9 stellas sive ... Natus sub hoc signo ... erit libenter vanitates audiat ... plus pauper quam dives vivet tamen absque gravi labore. Huius ymaginis tempore vastabuntur ... et depredabuntur regiones. et tirannus ... ab occidente et turbabit regna. ... domini ... existimabitur ....

Demon meridianus alias Galaxia celum cinges per medium. Cuius parva levatura est in gemino alia in sagittario vel dicitur via lactea propter suum candorem. Et ... sunt multe stelle. ideo a philosophis asserunt magna regio spirituum sapientissimorum ... in psalmo A sagitta volante in die ab incursu et demonio meridiano ... alias dicitur lactea via vel zona. quia omnes stella in eam funduntur suum fulgorem. Et quod ibi iunguntur duo emisperia. Natus sub hoc signo semper erit infirmus et miser hospitatum querens cibum quia erit ... et ... in egestate ... 21 ... 10 ... vocabit puteus aut sacrum ... signum firmamenti navigationis ... huius imaginis tempore imperium ... Alii dicunt altare in quo dii iuraverunt ... et Iupiter contra ... pugnaverunt. Et ... sub hoc ... et ... ad ... fallaces et astute multe et idromantici ... Et postrema piromantici. In ... imago celi ... stellas sive ... sortilegia ... malefici seu incantatores et multa mirabilia operabitur virtute ... plus

pauper quam diues. Decima septima est egestas a quo in domo imperij pri 3. Et
mala morte morietur. Decima septima est cadi maleficos ne patiaris viuere pro
terra. et in paucis annis cicatricibus. Decima septima est alii impiorum deerabunt pu
lo et postea efficiuntur in vanitate dies eorum. et anni eorum cum festinacione. Erit
de sapiencia quo ad malum. Sed septima est sapientis pro. Vt faciet mala libenter aut facere
nescierunt. Jo. Quo huius dicit imaginis tempore indi confirmabuntur per ipse. Est
ista imago videlicet corona dei quam in mente pro Archileo Corona sine Stepha
nion est imago celi habens stellas 9 in circuitu suo eque distantes. Natus sub
hoc signo erit pulcer modice ornatus corpore honoratus dilectus. Tractatus Draco
qui includit vtramque vrsam de quo dicitur caput vel cauda draconis habens stellas
17. Natus sub dracone erit malus mundo seductor seminator discordiarum
vagabundus iniustus diues sathana liuens mater palidus prosundoso crudeli rustica
pilis. Hercules est ymago celi. Pingitur ad instar hominis nudi stantis genu flexo
dextro. In manu sinistra extensa in altum gladium tenens. In manu vero dextra tenet
pellem leonis inuolutam. Longa facie saciatis. Crines capitis hominis barbati cui no
men erat Neopolus vel Algol. Stat enim coram Hercule arbor ferens aurea poma circumvoluta
serpente in memoriam quia deuicit sine armis leonem et occidit Neopolum virum et
gigantem fortissimum custodem dicte arboris. Hec ymago habet stellas 28. Natus sub hoc
signo erit audax plus tamen paupere quam diues et facilis offensor aliorum. Huius ymaginis tempore
regnante Nerone facta est persecucio Romanorum. Et sub eadem erit persecucio Romanorum per antichristum. Serpe
tarius alias Asclepius homo stans supra scorpionem. Est ymago firmamenti habens stellas
6. Natus sub eo erit parum magno ingenio et labore victum quaerens et toxico moritur.
Et est sicut homo nudus sita super scorpionem tenens serpentem tenens eundem ambabus manibus.
Perseus vel Cefeus signum firmamenti. Pingitur homo bene vestitus. Tenens ensem in vagina
ad collum in zona pendentem et bursam ad cingulum extensa. Tenens brachium sursum habet
et habet 2 8 stellas. Natus sub hoc signo erit diues et similis vite sed magis peruenit
ad dignitates huius ymaginis tempore facta fuit pax per totum mundum tempore Octauiani imperatoris
de quo in persebit. Erit adiecta Cesare Augusto. Casiopia vel Cassiopia mulier pulcra
bene induta nudis habens brachiis et pectore. Sedens in trono extensis manibus
sursum tenens et dextram cornu Aesculapium in re dextre manus adherentem. De quo sagittari
sanguis viuus emanet. Cum sit ymago celi habens stellas sine corone 18. Et est ymago
signi positiuum. Cuius tempore data fuit lex Moysi. Et habet 20. Natus sub hoc signo
erit formosus cunctis diues mala tamen morte finiet vitam suam ut a sagitta vel
gladio. Equus ultimus qui alias dicitur Alpheras aut Pegasus. Pingitur equus habens
duas alas et duos anteriores pedes quasi in cursu eleuatos. Posteriora aut vero eius latet
in terris desuper apparent. Cum sit ymago celi habet stellas 22. Huius ymaginis tempore
imperium regebat in orbe et sub eodem cessabit imperium Romanorum et ecclesia Romanorum
et amplius non erunt.
Andromeda perhibetur fuisse filia Zephei et Cassiepie que cum esset pulcerrima
virgo decreta est a Ioue eam velle rapere a libidine et ideo destituit tradi ceto
ad deuorandum que suspensa est in ramis quercus inter duos montes quam Perseus
filius Jouis inueniens liberauit. Et ideo aut ab vmbilico sursum pingitur femina et
ab vmbilico deorsum vir. quia quasi duplicata vocatur libidine. Et est signum
celeste habens stellas sine corona 20. Natus sub hoc signo diues alacer lo
cundus luxuriosus et capit cadet in nulla pericula quia mulieres erit infamis
omnia sua perdidit. Hec imago est equi celestis. Cuius tempore interpretatur
celitus positus masculorum est Abrahe. De quo Perseus. Perseus filius Jouis et
Danes qui dictus a pede se in varias formas transferens nullis periculis accedunt
vnde se in falcone transmutans volans peruenit ad tres filias et tulit mecum nocte
Gorgones quod vnum oculum habuerunt vsa est in capite ipse non fuit plus centum cristallinum
Gorgonis que dicunt ad Gorgones tres filias Forcinicis. Quare
nec passi sunt videre. Sed vnum et peruenit ad Gorgones tres filias Forcinicis. Quare
vna dicebatur Ethenia alia Gorgiane tercia Medusse. Et volens eas occidere
abscidit caput Medusse et donauit illud regine sapiencie vt deferet illud
ad bellum. Eo quod tunc magis ab hostibus timetur. Illa vero caput pectori suo
abaptauit. Pingitur aut Perseus ens portans caput Medusse per crines et quasi

gens cum scuto cristallino et rogo in manu. Cuius sit imago celi habens 16 stellas sue
operationis. Natus sub hoc signo erit durus honoratus vinctus se hostibus suis perditis aut
decollabitur sicut accidit huic ymagini. Ipse enim fuit puer in iussu regis Herodis
in Bethleem ... Hic et ipse Christus et Vaspesiano occidit
iudeos in ... Triangulus est imago celi locata inter Andromedam et Arietem
quasi sub pedibus Andromede. et ipse tollit arietem et constituitur ex tribus stellis
equalibus distantibus ad instar trianguli triangularis. Cum ... Egypti ...
... inter ... opponitur. Natus sub hoc signo erit particularis inter plus paupertas
... Et si aliquem dignitatis gradum attingit inter alios ... subitur. Pellia sive
Stellina et magna ymago firmamenti. Et notetur ... hinc Grecus Pliades
a pluralitate Plexon cuius Pliades dicuntur. Et sunt in genu Thauri. Dux etiam vergilie
hec quia circa principium veris oriuntur sicut Pliades circa principium autum-
ni. ... est et stelle in ... parte Thauri. Et dicuntur pluviales propter
... pluvias. De Boetes id est custos plaustri vel Artophilax ...
... Pingitur autem ... velut ... vestitus et ...
... capillatus tenens falcem in manu dextra. Tenet ... con-
... et ... habet ad latus. Et ... sit imago firmamenti
habens stellas sue oppositionis 14. Natus sub hoc signo vincet ... quia
miseros ... Et semper et in ... labor colliget ...
... bubulcus vel ...
... fuisse filius Calisto ... laborem
... inter astra ... et suum aurigam ... Agitator seu agi-
tator aut ... qui primus fertur currum fabricasse et ...
... Pingitur autem ...
... stans super currum quem trahunt duo equi ...
et duos boves ... habet in manu dextra ... in sinistra ...
et super manum sinistram habet capream et duos edos ... Iam ob-
... sit imago firmamenti habens 12 stellas sue oppositionis. Natus
sub hoc signo in ... vincet ... sed in ...
... possessionibus ... pingitur ... sub ... huius ima-
ginis tempore regnat ... occasu sunt multa milia hominum
in Lombardia. De ortu et occasu imaginum et signorum. ...
... oriuntur et occidunt ... die quinta
Marcij oritur canis super ... Die octavo oritur ... aquilonis pisces
Die nono oritur orion. Die ... non apparet. Nilus in Africa ...
... Die 16 oritur Aries et post intrat cum circa meridiem. Die 17 ...
occasus scorpionis. die 16 oritur ... in Italia die 21 ...
... vespertinus occidit matutinus. Die 22 in Africa intrante Aprilis
In Africa ... Pliades ... vespere ... Die 10 ...
oriuntur et gladius ... occultatur. Die ... in Boecia Pliades occul-
tantur. ... occasus ... Die 12 in Africa prima ... Pliades
occidunt vespere. Die 16 oritur Thaurus et post intrat cum circa meridiem
Die 17 in Egipto ... Hyades et occidunt vespere 18 oritur
agitator cum edis. Die 20 Boetes et alter canis occidit et vespere
oritur. Die 26 Orion ... et ... canis ... occultatur et ...
vespertinus oritur. Die ... in initio Maij matutino oriuntur Hyades ...
... surgit. Lira et ... apparet ... Pliades
Die 8 oriuntur Pliades et capra agitatoris. Et in Egipto canis
occultatur. Die 13 oritur Arcturus ... matutino die surgit
... et post intrat cum circa meridiem. Die 20 in Italia Caper
occidit vespere ... Die 29 gladius orionis incipit
occidere. Die 3 in introitu Junij ... et aquila vespere
postea ... vespertinus. Die ... in Italia Arcturus occidit matutino
Die 10 ... Delphinus oritur vespere. Die 14 surgit canis et post intrat
cum circa meridiem ~~Die 22 in Italia~~ Caper ~~occidit~~ ...
gladius orionis ... Die 20 gladius orionis occidit. Die 22 ...
... oritur. Die 8 in introitu Julij in Egipto matutino die oritur ...
... Die 20 ... matutino ... occidit et ... in die

athias orion apparet totus die 1 orion occultat adeptum die 12 surgit
leo et sol intrat cum circa meridiem et virg oo vel paulatim ut alii dicunt
die 1x et fiunt dies caniculares qui sunt 40 et incipit pridie 19 julii die 16
occidit aquila die 19 antecanis oritur asserit die 22 oritur canis
et inflat dies die 29 aquila oritur. die 30 adeptum surgit a matutino
stella que est in pectore leonis aster cor leonis die 6 in initio augusti
arcturus medius occidit die 8 occasus fidicula die 1x eius vespertinus oritur
vespere in egipto sed delphinus occidit die 14 surgit virgo et sol intrat eam
circa meridiem et tunc lira occidit que surgit apud in Italia. die 20 oritur
asserit stella maris die 28 sagitta occidit. eius delphin eius idea
die 2 in initio septembris oritur arcturus et sagitta occidit
mane die 9 delphinus occidit die 12 arcturus oritur vel bootes sive
custos plaustri. die 14 surgit libra et sol intrat eam circa meridiem
oritur circa spica quod tunc est in mari. die 22 agunt egiptiis et circa
oritur circa spica que tunc videtur in mari. die 22 agunt egiptiis et circa
19 [illegible] die 22 eius [illegible] occidit [illegible] alpharet. die [illegible]
[illegible] circa [illegible] die 1 in initio octobris surgit caper matutino die
2 [illegible] oritur corona. arcturus mane die 3 orion mane occidit. die corona
incipit oriri. die 6 apparet tota corona et circa vespere occidunt. die 16 surgit
et regnat stella grossior in corona. die 13 pliades occidunt. die 16 surgit
scorpio et sol intrat eum circa meridiem. die 20 suculi exaltantur
die 6 in initio novembris 2 [illegible] occasus pliadum. die 11 pliades
occidunt. die 11 surgit sagittarius et sol intrat eum circa meridiem
die 10 [illegible] incipit occidere. die 24 corona occidit. [illegible] die in initio
[illegible] decembris apparet [illegible] canis [illegible]. die [illegible] oritur
die 7 oritur delphinus [illegible]. die 11 surgit capricornus et sol
intrat eum circa meridiem. die 18 oritur aquila. die 23 oritur [illegible]
die ultimo delphinus oritur matutino. die 2 in initio januarii fur-
git fidicula mane cum delphino et sagitta. occidit vespere egiptiis
die [illegible] [illegible] occasus delphini vespere [illegible]. die 13 surgit
aquarius et sol intrat eum circa meridiem. die 14 [illegible] vel
stella que est in pectore leonis matutino occidit. die 18 equus vesper-
tinus occidit. die 22 aquila occidit. die [illegible] delphinus occidit
die 23 lira occidit. die 2 in initio februarii fidicula occidit
vespere. die [illegible] surgit [illegible] vel equus [illegible]. die 12 surgit signum
piscium. et sol intrat eum circa meridiem. die 17 oritur arcturus cum
[illegible] vespertinus. die 20 oritur cassia cum cauda. et [illegible]
[illegible]. de constellationibus [illegible] intelligitur apparere
sed etiam influere et agere, cum [illegible] [illegible] influentia sit
[illegible] [illegible] imaginibus sunt signis zodiaci ad
mixte et ideo habent [illegible] [illegible] [illegible] effectum. [illegible]
[illegible] [illegible] signum in suis [illegible] influentia mutat
vel [illegible] quo ad signum [illegible] [illegible]. [illegible] 12 [illegible] 36 imagines
constellationum possunt occulta fide noscantur. ea que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] primum signum vel aries [illegible] signum quod in
principio patuit et cetera [illegible]

In imaginibus stellarum fixarum naturas earum describendo primo pono
naturas stellarum fixarum que in imaginibus zodiaci consistunt. deinde
naturas stellarum fixarum in imaginibus septentrionalibus. deinde ultimo
postea que in meridionalibus. Naturas quidem secundum priores comprehendi per-
fecte et comprehensa que de stellis fixis et stellis erraticis fuerunt
Aries. Dixit Ptholomeus que sunt in ventre vel in capite arietis
sunt de natura Saturni et Martis. Et secundum Haly nimis desiccat et
infrigidat et humectat que etiam in pede posteriori Martis et que in cau-
da Veneris nature se conformat bene. secundum Haly in stellis arietis venit sicci-
tas et magnum tendunt ad complexionem Martis. Omnes autem stelle que con-
sistunt et constituunt arietem secundum Ptholomeum libro 1° almagesti sunt 6. 20 in ma-
gnitudine 3a et in quarta. quatuor 2 in 5ta 6 in 6ta una et circa arietem
que non sunt de forma sunt 2e stelle in magnitudine 3 una in 4ta una in
5ta [illegible] **Thaurus** stelle vero thauri que in abscisione eius sunt
Veneris et aliquantum Saturni nature assimilantur et secundum Haly sicce et humide
pleiades vero lune et martis assimilantur et secundum Haly sunt temperate inter
siccum et humidum et tendunt ad calorem aliquantum de natura Martis
[illegible] vero stelle capitis sunt de natura Saturni et parum Mercurii et secundum
Haly nimis infrigidant et plus desiccant quam humectant quia non humectant
et que sunt in extremitatibus cornuum thauri et Marti assimilantur. Omnes
autem stelle que constituunt thaurum secundum Ptholomeum 1° almagesti 2 preter 32
quarum in magnitudine prima 1 una in 3 6 in 4ta 11 in 5ta 13 in 6
una et circa thaurum que non sunt de forma sunt 11 stelle quarum
in magnitudine 4ta 1 una in 5ta [illegible] **Gemini** stelle vero geminorum
que sunt in pedibus Mercurii aliquantum Veneri assimilantur et secundum Haly
magis humectant quam desiccant. Stelle vero que sunt in capitibus [illegible]
in capitibus Saturno stelle capitis anterior et vocatur stella Appol-
linis Mercurio et stella capitis posterior et vocatur stella Herculis [illegible]
in [illegible] Omnes autem stelle que constituunt geminos 18 in ma-
gnitudine [illegible] 2 due et in 3 et in 4 9 in 5 due 2 circa geminos que non
sunt de forma sunt 1 quarum in magnitudine 4 sunt 3 in 5 [illegible] **Can-
cer** stelle cancri que sunt in pedibus [illegible] secundum aliud exemplar in oculis
[illegible] nebulosa in pectore que dicitur presepe 2 de natura Martis et lune
et secundum Haly [illegible] abscondit [illegible] visum [illegible] vero circa presepe que dicun-
tur asini sunt de natura Martis et Solis et 2 talis complexio absumens 2 [illegible]
[illegible] 2 destruens et secundum aliud exemplar Omnes stelle constituentes cancrum
sunt 9 2 in magnitudine 4 sunt 1 cancri 2 in 4ta 2 una et nebulosa [illegible]
et circa cancrum que non sunt in forma sunt 4 in magnitudine 4 20 2 5ta
2e **Leo** stelle due capitis leonis sunt de natura Saturni 2 parum Martis
3 6 vero in collo eius sunt de natura Saturni 2 parum Martis. Cor leonis quod
dicitur rex vel basiliscus nimis et Jovis nature convenit stella in spatula
et secundum aliud exemplar in lumbis et alia stella in cauda Saturno et Veneri
atque parum Mercurio assimilantur 2 que in cruribus atque cubitis eius sunt
nature Veneris et parum Mercurii. Omnes stelle leonis sunt 21 quarum
in magnitudine 2 20 in 2 20 in 3 6 in 4 8 in 5ta 4 in 6 vero 4
nebulosa et circa leonem que non sunt in forma [illegible] 8 et de magnitudine
4 una 2 in 5 4 una nebulosa una et [illegible] dicitur [illegible] circa
vel [illegible] **Virgo** stelle capitis et summa stella ale sinistre
virginis Mercurio et parum Marti Marti assimilantur. Stelle lucide
ale eiusdem 6 [illegible] secundum aliud exemplar [illegible] secundum duos [illegible]
2 stelle [illegible] Mercurio 2 parum [illegible] secundum aliud exemplar [illegible]
vel parum Veneri assimilantur. stelle ala clara aliis al [illegible] et Mercurio assimilantur
et spica Veneris parum Mercurium nature conveniunt. [illegible] Haly Mercurius vincit in toto signo virginis.
[illegible] itaque stelle que constituunt virginem sunt 26. quarum in magnitudine prima est una in 3
6 in 4 1 in 5 10 in 6 20 [illegible] circa virginem que non sunt in forma sunt 6 quarum
in magnitudine 2 [illegible] **Libra** due stelle que constituunt libre [illegible] in

Sidnittantibus pedum virginis circa fimbrias vestimenti sui sunt de natura Mercurii et
in actus et secundum Hali hec stelle sunt in libra [illegible] sunt Respicientes virginis et que
sunt in auctoribus [illegible] i. ungulis Scorpionis et sunt in cornibus eius sunt de
natura Saturni et Mercurii que vero sunt in medio ungularum Saturni et [illegible] Martis assimilantur
stelle [illegible] virgini et Scorpioni [illegible] [illegible] ut [illegible] Hali [illegible] [illegible] [illegible] que
[illegible] libram sunt 8 quarum in magnitudine secunda sunt 20 in quarta 1 in 2 et circa libram que non
sunt in forma sunt 9 [illegible] in magnitudine 7 una in [illegible] 7 in [illegible] 20 in [illegible] **Scorpius**
2 stelle lucentes in fronte eius in corpore Scorpionis [illegible] Martis et [illegible] Saturni assimilantur
3 vero que sunt in ac quarte [illegible] et [illegible] [illegible] Scorpionis [illegible] Martis et [illegible]
Jovis [illegible] sunt in nodis [illegible] in [illegible] caude sunt [illegible] Saturni et Veneris
et que sunt in aculeo Mercurii et Martis [illegible] et nebulosa [illegible] [illegible] [illegible]
et lune assimilantur Omnes stelle Scorpionis constitute sunt 22 quarum in magnitudine 2
una in 3 13 in 4 7 in [illegible] 20 et circa Scorpionem que non sunt in forma sunt
3 in magnitudine [illegible] 7 2 et una nebulosa **Sagittarius** Stella vero que est
in [illegible] sagitte Sagittarii Marti et lune assimilantur et que sunt in [illegible] et in
[illegible] [illegible] Jovi et Martis nebulose facies soli [illegible] in [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] et manus [illegible] [illegible] et Jovi et stelle Mercurio que sunt in [illegible]
et in pedibus eius Jovis quadrilaterum caude Veneris et Saturno [illegible] [illegible]
stelle [illegible] Sagittarii sunt 31 quarum in magnitudine 2 sunt 20 in 3 9 in 4 9 in 5 8 in 6
2 et nebulose **Capricornus** Stelle que sunt in cornibus Capricorni de natura Veneris
et Martis que sunt in [illegible] Saturni et [illegible] Martis et Veneris [illegible] [illegible] [illegible] Saturni
et [illegible] Veneris que sunt in pedibus in ventre [illegible] Martis et Mercurii et que in cauda
Saturni et Jovis [illegible] stelle constitute Capricorni sunt 20 quarum in magnitudine [illegible] sunt 4 in
9 in 7 9 in 6 6 **Aquarius** Stelle que sunt in humeris Aquarii et in manu
sinistra [illegible] [illegible] [illegible] illa que in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ille que sunt in [illegible]
[illegible] Saturni et Mercurii assimilantur et que in corpore [illegible] in [illegible] eius magnitudine
Mercurio assimilantur et [illegible] [illegible] Saturni et que in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Saturni
et [illegible] Jovis [illegible] [illegible] [illegible] stelle Aquarii 42 quarum in magnitudine [illegible] [illegible] in 3 9 in 4
18 in 7 13 et in 6 1 et circa Aquarium que non sunt in forma sunt 3 que sunt in magnitudine 4
Pisces Stellarum vero piscium ille que sunt in capite piscis [illegible] Mercurii et [illegible] Saturni
assimilantur que sunt in [illegible] eius Jovis et Mercurii et que in cauda et in australi [illegible] Saturni
et [illegible] Mercurio assimilantur et que in [illegible] eius [illegible] [illegible] piscis Jovis et
[illegible] Veneris [illegible] [illegible] que in [illegible] Saturni et Jovis et [illegible] que in [illegible] [illegible]
Martis et [illegible] Mercurii [illegible] [illegible] Omnes stelle constitute [illegible] piscis [illegible]
in magnitudine 3 sunt 2 in 4 22 in 5 3 in 6 8 et circa pisces que non sunt in forma sunt 32 quarum
que sunt in magnitudine [illegible] sunt 4

Nunc stellarum orbis signorum Et omnes stelle orbis signorum 346 quarum
in magnitudine prima sunt 7 in 2 9 in 3 66 in 4 133 in 5 107 in 6 21 et
nebulose 3 et [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et 2 sunt que sunt [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etiam ponam 3 [illegible] et fines omnium imaginum [illegible]
in spera nona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] Zodiaci
fixe variantur [illegible] [illegible] in quibus sunt [illegible] [illegible] anni [illegible] 1320 [illegible] sunt stelle
fixe [illegible] [illegible] secundum magnitudines [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] stelle
loca earum [illegible] [illegible] gradus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
initium vero imaginis [illegible] Arietis fixe [illegible] in spera nona [illegible] [illegible]
21 gradu eiusdem initium imaginis vero Tauri [illegible] [illegible] et finis eiusdem imaginis
Tauri initium imaginis Geminorum fuit in 40 gradu Geminorum et [illegible] gradu signi
imaginis in 21 gradu signi eiusdem initium imaginis Cancri fuit 30 gradu
Cancri et finis eiusdem imaginis in 11 gradu signi eiusdem imaginis [illegible]
gradu [illegible] Leonis et finis in 13 gradu signi Libre et finis eiusdem imaginis [illegible]
30 gradu [illegible] Scorpionis initium imaginis fuit in [illegible] gradu [illegible] imaginis in
et finis eiusdem imaginis in [illegible] gradu [illegible] Sagittarii fuit in [illegible] [illegible] Scorpionis
70 gradu Sagittarii

et finis eiusdem imaginis fuit in 30 gradu eiusdem signi / initium virginis capricorni
fuit in 10 gradu capricorni et finis eiusdem virginis in 29 gradu eiusdem / initium
imaginis aquarii in 10 gradu signi aquarii et finis in 31 / initium vero ima-
ginis piscium fuit tempore ptholomei in 22 gradu signi aquarii et finis eiusdem imaginis
fuit in 30 gradu signi arietis. hec ergo fuit loca initiorum et finium ima-
ginum zodiaci tempore ptholomei et si volueris ea scire pro anno christi 1320 addas ad
initium et ad finem cuiuslibet imaginis 8 gradus et 11 de proportione

In hoc capitulo determinatur de naturis stellarum fixarum septentrionalium
secundum sententiam ptholomei eodem capitulo 9 primi quadripartiti. Ursa minor stel-
le cetaque lucide urse minoris sunt de natura saturni et parum veneris et secundum
ptholomeum 10 libro almagesti omnes stelle constitutionis ursarum sunt 1
quarum in magnitudine 2 sunt 20 in 3 una in 4 vero 3 et inter eas
est una de magnitudine 6 que sunt 2 informa principium et urse minoris fuit tempore
ptholomei in primo gradu geminorum et finis eiusdem in 21 gradu cancri
Ursa maior stelle vero in ursa maiori lucentes marti assimulantur stelle
vero similes nubi sub eius cauda et est etiam vero sunt nature lune
et veneris omnes stelle urse maioris sunt 27 in magnitudine 2 sunt 6 in
3 8 in 4 8 in 5 ~~20 in 6 et in 6 20 draconis~~ et circa hanc
ursam que non sunt informa sunt 8 in magnitudine 3 una in 4 20
in 5 una et occulte 4 . 2 principium urse maioris fuit in tempore ptholomei
in 26 gradu geminorum et finis in 19 gradu leonis. Draco stelle
clare draconis sunt de natura saturni et martis et omnes stelle dra-
conis sunt 32 sunt in magnitudine 3 8 in 4 decem septem in 5 et in 6
20 draconis principium fuit tempore ptholomei in 21 gradu libre et
finis eius in 15 gradu virginis. Cephei stelle vero sephei inflammat
sunt de natura saturni et Iovis omnes eius stelle sunt 8 in ma-
gnitudine 3 et una in 4ta 1 in 5 3 et circa ipsum que non sunt informa
sunt 2 quarum una est in magnitudine 4 alia in magnitudine 5 et principium
Cephei fuit tempore ptholomei in 10 gradu piscium et finis eius 10 gradu
tauri. Boetes stelle boetes sunt nature saturni et mercurii et
grosse Iovis et martis, et ea clara que vocatur arthurus est nature mar-
tis et Iovis et omnes stelle boetis sunt 22 8 in magnitudine 3 4 in 4
9 in 5 9 et ea que est inter duas coxas eius que scilicet vocatur arthurus
vel alramech est magnitudinis prime principium vero boetis fuit tempore
ptholomei in 30 gradu virginis et finis eius in quo gradu libre
Corona septentrionalis Stelle corone borealis sunt de natura veneris
et mercurii et omnes stelle eius sunt 8 in magnitudine 2 una in 4
1 una in 6 una et principium corone borealis fuit tempore ptholomei in 12 gradu
libre et finis eius in 22 gradu libre. Hercules stelle hercule
qui vocatur genu flectens sunt de natura mercurii et omnes eius stelle
sunt 28 sunt in magnitudine 3 6 in 4 15 in 5 2 in 6 3 et est una
stella que non formata de magnitudine 4 et principium herculis fuit tempore ptholomei
in 12 gradu libre et finis eius in 6 sagittarii. Vultur cadens
Stelle vulturis cadentis vel lire sunt de natura veneris et mercurii
et omnes stelle eius sunt 10 in magnitudine prima in 3 20 in 4 1 et eius
principium fuit tempore ptholomei in 18 gradu sagittarii et eius finis in 20 capricor-
ni. Gallina stelle galline vel cigni sunt de natura veneris
vel mercurii et omnes eius stelle sunt 17 sunt in magnitudine 2 una in 3
1 in 4 9 in 5 20 et 2 sunt circa eam et non sunt informa et sunt
magnitudinis 4 et eius principium fuit tempore ptholomei in 4 Capricorni et finis
eius in 17 aquarii. Cassiephia stelle cassiephie sunt nature
saturni et veneris et sunt in numero 13 8 in magnitudine 3 4 6 in 5 una
et in 6 2 et eius principium fuit tempore ptholomei in 30 gradu et eius
principium fuit tempore ptholomei in 30 gradu arietis finis eius in 30 tauri

Perseus stelle perse qui differt caput algol vel demonis
sunt de natura saturni et iovis et veneris et nebulosa in manu
vel gladii martis et mercurii et omnes stelle perse sunt 26 8 in magni-
tudine 2e in 3a 7 in 4a 18 in quinta 20 et nebulosa una et extra algol
que non sunt in forma sunt 3 5 in magnitudine 4a 20 et una occulta prin-
cipium vero persei fuit tempore ptholomei in 11 gradu arietis et finis eius
in 11 gradu tauri **Agitator** stelle agitatoris seu vectoris habe-
nas que 8 sunt clare cuius sunt natura martis et mercurii et omnes
stelle agitatoris sunt 18 8 in magnitudine prima una in 2a una 2a 20 in 4a
in 5a 20 in 6a 2a et principium agitatoris fuit tempore ptholomei in 20 gradu
tauri et eius finis in 30 geminorum **Serpentarius** stelle
serpentarii serpentis sunt natura saturni et martis et sunt in numero
18 8 in magnitudine 3a 5e in 4a 12 in 5a 1 et ait serpente et serpentarius sunt 2
que non sunt serpentis sed nec serpentarius 8 in magnitudine 4a et principium serpentis
fuit tempore ptholomei in 19 gradu libre et finis in 19 gradu sagittarii **Sagitte stelle** sa-
gitte parve sunt natura martis et parum veneris que omnes sunt 5 sunt in magnitudine 4 1 in
5 3 in 6a 1 et eius principium fuit tempore ptholomei in 20 gradu capricorni et eius finis in
11 **Aquile stelle** aquile sunt natura martis et iovis que sunt in numero 9 8 in magni-
tudine 2 1 in 3a 2 in 4a 1 in 5a et 1 et eius principium fuit tempore ptholomei in 23 gradu sagittarii
et finis eius in 8 gradu capricorni **Delphin stelle** delphini sunt natura saturni et
mercurii que sunt in numero 10 in magnitudine 3a 7 in 4a 2e et in 6a 3 cuius principium fuit
tempore ptholomei in 18 gradu capricorni et finis eius in 28 capricorni **Equus**
stelle equinine 16 clare sunt de natura martis [illegible] et [illegible]
tertio mercurii et iovis cuius stelle in numero sunt 20 in magnitudine 2e sunt
2 in 3a 2 in 4a 9 in 5a 3 cuius principium tempore ptholomei fuit in 6 gradu aquarii
et finis eius in 18 piscis **Equus pov** de equo posteriore sunt in ca-
pite [illegible] ptholomei mercurii stelle vero ipsius sunt 2 occulte **Androma-
de** stelle vero andromade sunt nature veneris que in numero sunt 23
8 in magnitudine 3a 2 in 4a 11 in 5a 2 cuius principium fuit tempore ptholomei in
18 gradu piscis et eius finis in 18 arietis **Triangulus** stelle
trianguli que vocantur deltoton sunt de natura mercurii que
sunt in numero 2 8 in magnitudine 3a 3 8 in 4a una et eius principium
fuit tempore ptholomei in 10 gradu arietis et finis eius in 11 gradu ar-
ietis **Omnes** igitur stelle que sunt in parte boli sunt 360 quarum
in magnitudine prima sunt 3 8 in 2a 8 in 3a 81 in 4a 1 1 in 5a 48
in 6a 13 et nebulose 1 et occulte 9 et finitur hic capitulum secundum
capitulum tertium

Postquam declaratum est de natura stellarum fixarum [illegible]
in hoc tertio intendo ponere naturas stellarum fixarum meridionalium
in signis [illegible] ptholomei [illegible] **Pisces** meridionalis 12
[illegible] piscis meridionalis et propinque [illegible] que est clara veneri
et mercurio assimilatur omnes stelle cuius sunt 11 quarum in magnitudine
et mercurii [illegible] 20 et extra piscem meridionalem que non sunt eius forme
sunt 6 5 in magnitudine 3e in 4a 2e et in 4 una et principium
eiusdem piscis tempore ptholomei fuit in 21 gradu capricorni et eius finis
in 6 aquarii **Cetus** stelle ceti sunt de natura saturni
et omnes eius stelle sunt 22 8 in magnitudine 3a 10 in 4a 8 in 5a
[illegible] 2 et eius principium fuit tempore in gradu piscis et eius finis in 18 arietis

Orion Stellarum orionis que vero sunt in cuius humeris sunt nature
mercurii et alie clare in eo sunt nature Iovis et Saturni et eius
cuius stelle sunt in numero ~~20 20~~ 8 x 38 scilicet in magnitudine prima 2e in 2a x
in 3a 8 in 4a 17 in 5a 3 in 6a 2e et nebulosa una et cuius principium
fuit tempore ptholomei in primo gradu arietis in 16 gradu tauri finis vero
eius in 8o gradu geminorum Fluuius Stellarum vero fluuii ultima
que clara est Iovi assimilatur et reliquae Saturno et omnes stelle eius
sunt 3x in magnitudine prima una in 3a 7 in 4a 26 in 5a 20 et cuius principium
fuit tempore ptholomei in 2o gradu arietis et cuius finis in 19
tauri Lepus Stelle leporis sunt de natura mercurii et Saturni
que in numero sunt 12 in magnitudine 3a 20 in 4a 6 et in 5a x et cuius principium
fuit tempore ptholomei in 14 gradu thauri et finis eius in 3o geminorum
Stellarum vero canis illa que est lucida in eius ore nature
Canis maior ... cuius sunt nature veneris et omnes eius stelle
Iovis et partim martis et ... in 2a 4 in 4a ... in 5a 1 et [illegible]
in numero sunt 18 in magnitudine ... 20 in 4a 9 et principium
que est deformata sunt 11 scilicet in magnitudine 2a 20 in 4a 9 et principium
canis maioris tempore ptholomei fuit in 16 geminorum et cuius finis in 3o cancri
Canis minor Stelle canis minoris sunt nature mercurii et partim
martis et sunt in numero 2 in magnitudine 1 in 4a 1 et cuius principium fuit
tempore ptholomei in 27 gradu geminorum et finis eius in 30 gradu geminorum
Ydra Stelle ydre que serpentis apparentis sunt nature
Saturni et veneris que in numero sunt 27 in magnitudine 2a 1 in 3a
208 in 4a 19 in 5a prima in 6a una et eciam ydram que non sunt in forma
sunt duo in magnitudine 3a et principium eius fuit tempore ptholomei in 12 cancri
et finis eius in 10 libre Crater Stelle crateris vel
vasis sunt nature veneris et partim mercurii que in numero sunt 1 in
magnitudine 4a x et cuius principium tempore ptholomei fuit in 26 leonis et finis
eius in 19 virginis Corvus Stelle corvi sunt nature martis
et mercurii que in numero sunt 1 in magnitudine 3a 4 in 4a 1 in 5a una
et principium tempore fuit in 12 virginis et finis in 21 virginis Navis
Stellarum navis que vocantur argos scilicet ille que sunt clare sunt
nature Saturni et Iovis et omnes stelle navis sunt 27 in magnitudine prima
2 una in 2a 6 in 3a 4 in 4a 19 in 5a 1 in 6a una et principium
eius tempore fuit in 9 geminorum et finis eius in 8 virginis
Centaurus Stelle centauri que sunt 8 corpore humano sunt
nature veneris vel etiam mercurii et alie tepte et stelle clare in eo
equi sunt nature virginis et Iovis et omnes stelle centauri sunt 3 1
in magnitudine prima una in 2a 4 in 3a 1 in 4a 16 in 5a 8 et principium
cuius fuit tempore in 30 libre et finis eius in 9 scorpionis
Lupus et Stelle lucentes lupi sunt nature Saturni et partim
martis et omnes eius stelle in numero sunt 19 in magnitudine 3a 20 in 4a
et 1 in 5a 8 et cuius principium fuit tempore ptholomei in 23 libre et
finis eius in 10 scorpionis Ara vel turibulum Stelle turibuli
sive aris sunt nature veneris et partim mercurii que in numero sunt
1 in magnitudine 4a et in 5a 20 et cuius principium fuit tempore ptholomei
in 21 scorpionis et cuius finis in [illegible] Sagittarii Sagitt
Stelle clare meridionales sunt 13 6 in magnitudine 4a in 5a in 6a 20
et cuius principium tempore ptholomei fuit in 10 Sagittarii finis eius in [illegible] Sa
gittarii. Omnes stelle 316 que sunt in parte meridionali earum in magnitudine
prima sunt 1 in 2a 18 in 3a 63 in 4a 16 in 5a 22 et in 6a 90 et nebulosa
una, omnes stelle in zona et orbe [illegible] et [illegible]
que habent magnitudinem sunt 1022 earum in magnitudine prima sunt 17 in 2a
27 in 3a 208 in 4a 4 in 5a 2 in 6a 49 et nebulose et
tenebrose et stella [illegible] x [illegible] stelle [illegible]
[illegible] stelle [illegible] etc.

Certum recensendo zodiaci inter magnalia astronomie
longe alto ingenio Alfontium regem Castelle in
tabulis suis tradidisse. libuit opus Neumaniacum
in resolutas ob relevamen clerimine omissis laboris
ad medium traducere. ne difficultatis tedia animi affectus
a tam nobili et celsa scientia repudium parari quo esatarios altis-
simi perdiens ex methodis priscorum vetustissima approbari in motu
hec de radicata uti in structo et ipsa passione. In motu quidem
dum loca vera ac media tum celis riunatur motibus quarum pre vero
tum quantitates oppositiones aspectus et cetera investigat. Ex quibus tha-
bule presentes. tum plane. tum commodose patefacimus. in quibus
quicquid invenitur completum est vti hore minuta horarum et eius fractionibus
siue signis gradibus tum suis minutiis. ita vt annus sit consultatus
incipit ab vltima die decembris. ad quem diem radices omnium
planetarum per quolibet anno queruntur. Menses vero a Januario
dies vero a meridie diei precedentis vsque ad meridiem diei sequentis
durans. Ceterum tum hic nihil inpenitur in signis. completa sunt tunc
signa. si primum impletum. dum autem vnum in signis completum
est primum signum. et secundum non est. Ceterum siue de horis et fractionibus
cautus horarum est aduertendum. ne error contingat signum cuius
capitur quinque. ponit in 30. gradibus. signum. Et Gradus 60 minuta. etiam
in 60 est eius fractionibus. quia hij minus magis partibiles
sunt apti quam ad diuisionem modernorum astronomorum sectantibus

Medium motum solis et lune ac aliorum planetarum. et etiam
argumenta media lune. argumentum latitudinis lune. similiter
argumenta veneris et mercurij. motum augium et stellarum
fixarum. motum quoque accessus et recessus octaue sphere per
thabulas invenire. Accipe annos christi completos. et tum mo- (et tamen motum capitis draconis)
norum illorum. vel tum numeri principiorum. intra thabulam
annorum collectorum. et accipe in directo istorum annorum tum quoslibet
intrasti signa. gradus. minuta. secunda et 3. sub titulo illius tabule in qua
motum quem vis. si numerum annorum christi tum quibus comparis
precise invenisti. tunc in eorum directo habebis motus perfectos quos
quesivisti ad principium anni cum radice. Si autem numerum istorum istum
annorum precise non invenis. tunc tum annis residuis intra
in thabulam annorum expansorum et in eorum directo accipe
singula sicut prius. postea motus inventos in tabula annorum
expansorum adde motibus prius inventis in tabulis annorum
collectorum quodlibet ponendo sub suo genere. Et si ex tali additione
aliquod excrevit vltra numerum solitum sic vltra 12 signa 30 gradus

60 minuta 60 2 20 tunc subtrahendum est totum incipiendo
a subtiliori fractione iuxta doctrinam algorismi minuciarum
et quod residuum erit teneatur pro illo quod quaeritur. Deinde intrare cum
mensibus in tabulas mensium et cum diebus in tabulas dierum
et cum horis in tabulas horarum omnia complete recipiendo in introitu
tabularum earundem. Caveas tamen in tabulis horarum locatis
in quibus linea numeri extenditur ultra 24 cum tamen praefatus
numerus sit communis horis. sed hoc non sine causa quia propter
minuta horae et alias fractiones cum quarum introitu denomina-
tiones variantur ut liquet in prima tabula subscripta. ubi
extenditur linea numeri non tamen famulatur horis sed et minutis horarum
secundis [illegible] et tertiis. Ideo tertiis numerus extenditur usque ad 30. Unde
si intrat cum minutis horae in eandem lineam tabularum tunc id quod
invenitur in prima linea sunt minuta secunda et tertia respectu
illius numeri cum quo ingressus es. Deinde intra cum secundis
horae si habes secunda et illud quod ex opposito numeri cum quo intrasti
inveneris sunt secunda et tertia. Deinde si cum tertiis ex opposito sunt
tertia tantum quia ultra tertia non procedit. Si autem tres in minutis
secundis vel tertiis plus quam 30 tunc primo intrares cum 30 et tertia
cum residuo iterum in eandem lineam numeri collando tamen denominationes
minorum iuxta primam tabulam subscriptam quae tunc omnia addi debent
prioribus motibus secundum doctrinam algorismi minuciarum
incipiendo a subtiliori fractione. Licet et posset inveniri [illegible]
pari modo quo ad omnia possent media centra planetarum et
media argumenta eorundem quamquam hic mentio non est facta in
tabulis si ita reducerentur ad annos collectos et expansos
sicut inveniuntur reducta ad menses et dies. sed hoc non est propter
confusionem tabularum. sufficit enim quo ad menses et dies propter al-
manach ut postea dicetur etc.

Tempus mediae coniunctionis vel oppositionis solis et
lunae possibilium quam eclipsis solis et lunae in mense
quolibet per tabulas ad hoc factas reperire. Accipe annos
Christi completos illo anno in quo vis coniunctionem vel oppositionem
calculare. et cum uno illorum annorum vel cum minori propinquiori
intra tabulam collectam mediarum coniunctionum si quaeris coniunctionem
vel tabulam mediarum oppositionum si quaeris oppositionem. Nam
idem opus est utrobique. Accipe ergo in directo istorum annorum

tunc que incurrunt tempus medie coniunctionis vel oppositionis et medium
motum solis et lune medium argumentum lune et medium argumentum
latitudinis lune. Unde si numerum annorum Christi cum quibus operaris perfecte
inveneris tunc in eorum directo habes tempus et motus perfectos prime me-
die coniunctionis videlicet in Ianuario vel etiam oppositionis. Sed si istum numerum annorum
perfecte non inveneris tunc cum annis residuis tu scias in tabulam annorum
expansorum et in eorum directo accipe sicut simpliciter sunt posita. Postea
tempus inventum in tabula annorum expansorum adde tempori prius invento
in tabula annorum collectorum et motus motibus quorum ponendo sub
sue generis et si de minutis dierum provenerint contra additionem subtrahe
si poteris dies decembris qui sunt 31 et sic habebis tempus prime
medie coniunctionis videlicet in diebus Ianuarii cum suis motibus ad idem
tempus. Si vero talis subtractio ante fieri non potest tunc isti tempori sic recepto
adde tempus unius lunationis medie scilicet illud quod in prima linea tabule
mensium ponitur et motus ibidem receptos etiam adde motibus prius inventis
et diebus tunc ex tali additione resultantibus subtrahe 31 dies vero
remanentes cum horis et fractionibus horarum erunt tempus medie
coniunctionis in diebus Ianuarii cum motibus ad idem tempus requisite
si operatio tua fuit de mediis coniunctionibus aut provenit prima media
oppositio in diebus Ianuarii cum suis motibus si fuit operatio tua
de mediis oppositionibus. Istam igitur mediam coniunctionem vel mediam oppositionem
sua pro radice totius anni. Si vero mediam coniunctionem vel oppositionem alterius
alicuius mensis volueris invenire tunc dies horas et ceteras fractiones
prime coniunctionis sive prime oppositionis quam signasti pro radice anni scribe
in tabula. Deinde intra in tabulam medie coniunctionis vel oppositionis
solis et lune in mensibus accipiendo dies et horas cum ceteris fractio-
nibus simul et motus positos ex directo illius mensis in cuius diebus
coniunctionem vel oppositionem queris. Et hec omnia adde ad primam coniunctionem
sive oppositionem videlicet tempus tempori et motus motibus incipiendo a su-
periori fractione. Et si de tali additione provenerint 60 vel plura tunc
pone pro eis unitatem immediate fractioni grossiori. Et istum modum
serva usque ad gradus et signa de quibus facies sicut dictum est
de mediis motibus scilicet ponendo pro 30 gradibus unum signum. Per
istum modum procedas usque ad horas quas simul addes. Et si ex
tali additione provenerint plures quam 24 tunc pro 24 horis pone
unum diem ad dies. Postea adde omnes dies lunares sive dies
lune in mensibus ad dies prime coniunctionis sive oppositionis. Et si ex
tali additione ad plures dies pervenerit quam iste mensis habet in cuius
diebus coniunctionem vel oppositionem queris tunc ab istis diebus lunaribus
sic collectis subtrahe si poteris dies solares sive dies solis
positos in directo eiusdem mensis de quo operaris et dies

Notandum est quod quantitas motus in quantitatibus ... et lune per indicem tunc ... si ...
... et ... additur ... aut subtrahatur ... solarium ...
... addi ... per additionem ... collectos ...

remanentes computa a principio mensis eiusdem et horas a meridie diei
eiusdem. Si vero dies solares positas in directo illius mensis de quo operaris
non potes subtrahere a diebus lunaribus quod contingit quando aliquis mensis
anni caret duas coniunctiones sive oppositiones tunc accipe dies solares
mensis precedentis quos subtrahe a diebus lunaribus sicut prius et dies rema-
nentes sic computa a principio eiusdem mensis precedentis. Similiter motus solis et lune
et argumentum medium lune et argumentum latitudinis lune tunc inventi
sunt in eadem tabula mensis precedentis. Sed de anno bisextili caute tenendum
est quod si annus fuerit bisextilis et tu hic locum bisexti pertransiuit tunc
ad dies solares adde unum diem et postea addicione facta subtrahe dies
solares a diebus lunaribus ut dictum est. Et sic habes tempus medie
coniunctionis si operatus es de coniunctione vel tempus medie oppositionis si
operatus es de oppositione. Habes etiam ad idem tempus medium motum solis
et lune si operatus es de coniunctione vel medium motum solis et nadir
lune si operatus es de oppositione. Habes etiam ad illud tempus argumentum
medium lune similiter argumentum latitudinis lune. Et si illud argumentum latitudinis
lune fuerit 0 in signis et minus 12 in gradibus vel 5 in signis et
plus quam 18 in gradibus vel 6 in signis et minus 12 in gradibus vel 11 in
signis et plus quam 18 in gradibus dic eclipsim fore possibilem eclipsim scilicet solis
si fuerit coniunctio vel eclipsim lune si fuerit oppositio. Si autem predictum argumentum
inveneris extra illos terminos impossibile est eclipsim fore naturalem.

Modus corrigendi tabulas motuum et temporum ipsas quoque de novo
faciendi aut continuandi. Unde tabule annorum collectorum sic
corriguntur. De mediis motibus presupposita prima riga correcta
cuiuslibet motus ex tabulis Alfonsii si eidem addatur numerus in riga
dierum annorum 20 expansorum eiusdem motus veniet secunda. Tunc secunde si addatur
idem numerus 20 annorum expansorum exibit tertia et sic consequenter. In annis
vero expansis etiam presupposita prima riga correcta et eadem duplata exibit
secunda. Tunc secunde si addatur prima exibit tertia. Tunc tertie si addatur prima tunc riga
unius diei eiusdem motus propter annum bisextilem exibit quarta et sic consequenter solummodo
attendo verum ad annum bisextilem in quo semper additur una dies ad numerum
dierum unius anni. Mensium vero tabule sic corriguntur ponendo pro ja-
nuario 30 unius dierum in prima riga quia presupposita correcte in an-
no tamen si eidem addatur numerus competens ex opposito 28 dierum et in
anno bissextili dierum 29 dierum exibit secunda riga que est februarii
cui si addatur motus 30 unius dierum exibit tertia riga marcii et sic
de aliis diebus mensium. Tabule insuper dierum et horarum sic pariformiter cor-
riguntur presupposita prima riga correcta que si duplicetur exibit secunda cui
secunde cum additur prima exibit tertia et sic consequenter. De mediis etiam
coniunctionibus solis et lune tabule sic corriguntur aut continuantur presupposita
prima riga presupposita correcta in annis collectis si eidem addatur
tempus in suis integris et fractionibus ex toto 20 annorum expansorum
tempore unius medie coniunctionis quod ponitur in principio ta-

bule mensium coniunctionis et oppositionis solis cum luna vt 29 dies
12 hore 44 minuta etc. et habebitur secunda riga correcta cui si ad
datur item tempus 20 annorum expansorum exibit tercia, eidem ergo
tercie addendo superius exibit quarta, cui si item illud idem cum tem
pus vnius coniunctionis addendo resultabit quinta, et sic consequenter solum et
respectum ad dies quod si numerus dierum excedit 31 tunc 31 a diebus
subtrahe. Si autem 31 a diebus subtrahi non potest tunc item adde
tempus vnius coniunctionis et ad dies premissos subtrahe sunt prius
31 et consequenter corrigendo continuabis, et in tabula medie oppo
sitionis solis et lune similiter operari te conuenit. Canones et ta
bule in annis collectis medii motus solis et lune, medii argumenti
lune, et medii argumenti latitudinis lune, tam in coniunctione quam
in oppositione corriguntur solum addita vna riga 20 annorum expansorum
~~exibit tercia etc.~~ quantum ad motum vnius coniunctionis in principio tabularum
mensium prime rige exibit secunda, si secunde additur item motus 20 annorum
expansorum exibit tercia etc. quantum solum ad primam vt sit addendo vt
dictum est. Annorum denique expansorum coniunctionis et oppositionis solis
et lune tabule corriguntur consumpta vt prius prima riga correcta
si eadem addatur supra scripta in horis minutis et ceteris frac
tionibus et subtrahantur 11 dies a diebus exibit secunda, cui secunde si
addatur prima cum tempore vnius coniunctionis subtrahendo a diebus
31 exibit tercia etc. de aliis considerando bisextilem vero vnius et ad
dierum dierum excrescentiam debent subtrahi 32 scilicet dies ita et
de motibus eorum ad suos menses considerando etc. Mensium minus tabu
le sic disponuntur in corrigendo prima habita correcta si eadem
addatur super scriptam exibit secunda, cui secunde si addatur prima exibit
tercia etc. quantum ad motus et de motibus solis et lune argumenti lune
et argumento latitudinis lune in mensibus tabule corrigi possunt so
lum addendo quod 11 dies qui subtracti sunt in correctione annorum
expansorum causabant Antecedenciam faciunt varietatem

Radices ad quemcumque meridianum placuerit reducere considerabimus
quot horis distat meridianus Cracouiensis a meridiano tuo et
cum his intra tabulam medii motus illius cuius radicem vis re
ducere et inuentum adde radici Cracouiensi si locus tuus fuerit occi
dentalior vel subtrahe si locus fuerit ~~occidentalior~~ orientalior
In tabulis vero coniunctionis reducendo radices fit per oppositum
quod si locus tuus fuerit occidentalior subtrahe si orientalior
adde et patebit propositum. Distanciam autem meridiani vnius ab alte
rius longitudine subtrahendo vnius a longitudine alterius et re
siduum diuides per 15 si longitudines in tabulis certas inuenies
vel queras secundum doctrinam Canonum Astrolabii

Verum motum augium omnium planetarum per Thabulas inuenire inter
Thabulam annorum collectorum et expansorum cuius Titulus est Ta
bula augium planetarum et cetera modum modum iam dictum de mediis
motibus in annis tam expansis quam collectis respectum super annos collectos

pm in summitatibus predictarum tabularum scribuntur et patebit propositum
In tabula autem motus et diversitatis perfecte intratur sicut in mediis motibus
planetarum. Unde et tabule augium precise colligimus sicut de me-
diis motibus licet non sic continuatur in annis expansis. Aliter vero loca
augium invenire poteris. Quere de motu augium et stellarum fixarum ad a-
num quem volueris iuxta doctrinam de mediis motibus traditam. Deinde
motum accessus et recessus octave spere cum quo intra tabulam equationis motus
accessus et recessus arietis capitis arietis sive octave spere. Secundum
modum qui paulopost dicitur in Canone sequenti recipiendo equationem
eidem quam adde motui augium et stellarum fixarum, si motus accessus et re-
cessus cum quo recepisti equationem fuit minor sex signis vel subtrahe si fuit
maior ut liquet in eadem tabula equationis. et quod post additionem vel
subtractionem provenit adde radici augis planete que ponitur in tabula
sequenti. et habebis verum locum omnium augium omnium planetarum

Radices incarnacionis

S	G	M	2	3		
2	11	27	33	e	aux	☉
1	23	23	22	e	aux	♄
4	3	31	0	e	aux	♃
3	27	12	13	e	aux	♂
6	10	39	33	e	aux	♀

Modus generalis in tabulas equationum ponendum. Unde in tabulas equa-
tionum intratur cum signis quibus quorum 6 sunt posita in superiori
margine 0 1 2 3 4 5 cum gradibus qui ponuntur in prima linea descendendo
versus sinistram et alia sex posita sunt in margine inferiori videlicet 6 7
8 9 10 11 retrorsum cum gradibus qui ponuntur in ultima linea ascendendo
versus dextram. Si ergo signum cum quo intratur sit in superiori margine tunc gradus
signi accipiuntur versus sinistram descendendo et e directo eiusdem gradus
accipitur equatio que scribitur [illegible]. Deinde accipitur diversitas que imme-
diate sequitur in linea descendendo et consideratur littera scripta super diversitatem in
superiori margine que littera scribitur [illegible] circa diversitatem. et eadem littera
si fuerit a, est quod pars proportionalis addenda equationi accepte.
Si autem fuerit s, est quod proportionalis sit subtrahenda ab equatione acce-
pta. Si autem signum cum quo intratur sit in inferiori margine tunc
gradus signi accipiuntur versus dextram ascendendo, et e directo eiusdem
gradus et hoc versus sinistram accipitur equatio sive etiam proportionalia
sive diversitas planete que scribitur [illegible]. Deinde accipitur diversitas que im-
mediate sequitur in linea ascendendo et consideratur littera scripta sub diversitate in in-
feriori margine que littera scripta circa eam diversitatem est. et hoc si
fuerit a, sicut quod pars proportionalis sit addenda equationi accepte ut diximus
est que equatio addatur vel subtrahatur a medio motu planete secundum
quod littera circa equationem posita ostendit. Si autem in tabulis equationum
ponitur paragraphus verbi gratia ibi in diversitatem in superiori quam in
inferiori margine ponuntur due littere videlicet a s vel s a, sic quod una
ponitur super aliam signans superior littera in utraque margine respicit
equationes que sunt sub paragrapho et inferior similiter in utraque mar-
gine respicit equationes que sunt sub paragrapho per hunc namque
modum intratur pro sole luna et aliis autem planetis secundum [illegible]

p nisi in tabulis equacionum ponitur prior videlicet in minutis proporcio
nalibus ibi tabula in utroque margine ponitur due linee una super
aliam quarum superior in utroque margine respicit minuta proporciona
lia que sunt supra priorem et alia linea infra minuta proporcionalia
que sunt sub priori. Preterea quia per minuta proporcionalia cum centris
ad hec similiter que queruntur per proporcionalem per tabulam specialem cuius ti
tulus est Tabula ad inveniendum partem proporcionalem procedentem
uno proportionaliter tam in margine inferiori quam in superiori a latere dextro
de introitu eius scilicet quod intrando in eadem tabula ducatur ve
nus in aliud secundum Regulam algorismi minuciarum vsitatam in ta
bulis alphonsinis. Et quia et hec Tabula est composita equacionum
ductus debet videri denominacio que ostendunt quidam tituli superius
in summitate aliarum fractionum more tabularum de horis in
medijs motibus intratur. Infra cum duobus minutis cum uno in linea
minutorum a parte sinistra hujus respiciunt ad aliud in superiori ordine nigrum si
denominacionem resultat proportio

Verum locum sole per Tabulas invenire. Primo invenias medium motum solis
deinde angulum solis queratur. Cum si substrahe a medio motu solis
remanebit argumentum cum quo intratur cum tabulas equacionum
procedendo signum et gradum signum et capiatur equacio in tabula equa
cionum solis sicut docet Canon precedens et patebit propositum
Verum locum lune per Tabulas invenire. Quere primo medium motum lune
deinde argumentum medium eiusdem post hec quere medium motum solis
quem subtrahe a medio motu lune et residuum dupla et quot pro
venit centro lune tunc ~~cum et residuum~~ cum quo centro tabulam e
quacionis ingredere et invenias equacionem centri quam adde vel sub
trahe a medio argumento lune secundum quod docet titulus eiusdem tabule
et proveniat verum argumentum quod queritur. Cum medio etiam cento
querantur minuta proporcionalia que cum inventa fuerint debent servari
ad partem. Deinde cum vero argumento intres in easdem tabulas
et querantur equacio argumenti cum dicat, tunc erit equacio primo
examinata, cum eodem etiam vero argumento queratur diversitas diametri
secundum quam debet queri pars proporcionalis per minuta proporcionalia prius
servata iuxta Canonem generalem ponendo minuta proporcionalia super
diversitatem diametri inde quam partem proporcionalem adde equacioni
in primo examinate et proveniat argumenti equacio secundo examinata. Hanc
iterum adde vel subtrahe a medio motu lune secundum quod docet titu
lus et proveniat verus locus lune. Sciendum tamen quod in luna et
ceteris planetis si in minutis proporcionalibus inveniatur et nil in sedibus, tunc non est oportet
querere partem proporcionalem. Nam equacio primo examinata erit ead
cum equacione secundo examinata. Similiter quod 60 vel veniunt minuta
proporcionalia et nichil in diversitate tunc diversitas diametri est pars
proporcionalis

Verum motum capitis draconis invenire. Quere eius medium motum per
tabulas mediorum motuum quo invento substrahe medium motum capitis
draconis a 12 signis et proveniat verus motus. Si autem non posset
substrahere tunc accomodares unam revolucionem scilicet 12 signa replicando ea

in gradibus et ceteras fractiones. Ad inveniendum autem verum motum capitis draconis capiatur oppositum signum signo capitis draconis cum eisdem gradibus minutis ac ceteris fractionibus et habebis verum motum caude draconis. Habito vero loco lune per canonem huic sequentem precedentem habito vero etiam loco capitis draconis per hunc canonem verum locum latitudinis lune invenire. Verum locum capitis draconis de vero loco lune et quod remanet erit verum argumentum latitudinis lune

Verum locum trium superiorum Saturni scilicet Iovis et Martis invenire. Primo medium motum cuiuslibet trium verum locum sive desideras et ipsum serva ad partem. Deinde scias augem eiusdem per doctrinam in precedentibus positam quam augem subtrahe a medio motu planete et quod remanserit erit centrum medium quod serva. Iterum medium motum deinde quere medium motum solis ad tempus in quo vis habere verum locum planete a quo medio motu solis subtrahe medium motum planete residuum erit medium argumentum quod etiam serva iterum medium motum et medium centrum

His tribus inventis intra cum medio centro tabulam equacionum cum signo et gradibus capiendo equacionem centri et diversitatem cum qua quere partem proporcionalem si ibi fuerint minuta vel secunda ultra gradus quam partem proporcionalem adde equacioni vel subtrahe scilicet quod ibi ponitur in tabula a vel s. et eadem equacionis signa in tabula ponens circa eam a vel m ut sunt posita circa signum super equacionem centri vel infra. Hoc facto si 2 posita a tunc illam equacionem centri adde medio centro ut habeatur verum centrum. Si autem 2 m tunc equacio centri debet subtrahi a medio centro ut habeatur verum centrum, et si equacio centri addita 2 medio centro tunc eadem equacio debet subtrahi a medio argumento vel econverso scilicet si 2 subtracta a medio centro tunc debet addi medio argumento et habebitur verum centrum et verum argumentum. Cum vero igitur centro quere minuta proporcionalia etiam cum differencia que minuta proporcionalia serva ad partem in tabula signando supra propior vel longior. Tunc cum vero argumento intra tabulam equacionum cum signis et gradibus et quere equacionem argumenti et oppositum gradum cum diversitatem, et scribe equacionem primo examinata circa quam debet scribi a vel m secundum quod invenitur in illa parte quia intras cum signo supra vel infra equacionem argumenti. Iterum intrabis cum eodem vero argumento circa partes diversitatis diametri in altera longitudine, quia si super minuta proporcionalia fuit scriptum propior tunc cape diversitatem diametri in longitudine propiori. Si autem longior tunc in longitudine longiori et per diversitatem diametri quere partem proporcionalem per minuta proporcionalia prius ad partem servata, quam partem proporcionalem adde equacioni primo examinate. Si diversitas diametri accepta 2 in longitudine propiori aut subtrahe si in longitudine longiori et tunc proveniat equacio secundo examinata. Deinde vide ambas equaciones scilicet centri et argumenti secundo examinatas. Si circa ambas sunt scriptum a ambe addi debent simul, et totum illud addetur medio motui planete et exibit verus motus vel si circa ambas equaciones predictas fuerit scriptum m ambe insimul addi debent, et totum subtrahi a medio motu planete et proveniat verus. Si autem circa unam equacionem scriptum sit a et circa alteram m tunc subtrahe minorem a maiori residuum addendo medio motui vel subtrahendo a medio motu scilicet quod sunt ibi scriptum m vel a. Hoc est circa maiorem equacionem a qua subtraxisti minorem et habebis verum locum planete quem queris

Verum locum Veneris et Mercurii invenire. Pone medium motum
Solis qui est idem cum medio motu eorum illorum demum subtrahe
augem a medio motu et habebis centrum medium. Postea pone argumentum
medium ex tabulis suis tribus invenies. Cetera eadem est operatio sicut in tribus
superioribus. Verumtamen in tabula Martis ubi et Veneris
tantum ubi est duarum equaciones argumenti ponuntur gradus integri
et minuta rubea. Gradus integri cum minuta sunt completa que sunt in oppositum
de parte proportionali locantur modo solito ut gradus sub gradibus
minuta sub minutis. Insuper et tamen consideratum est cum verus motus
planetarum intrando in tabulas equacionum cum centris et argumentis
nam si in gradibus fuit 0 intrando cum signo inferiori ordine posito est
subtrahe unum signum et signis cum quibus intras debent republica
illud signum in 30 gradus et intrare in tabulam ubi tale signum positum
est manebit post subtractionem cum 30 gradibus. Si autem magis inveniatur
vel autem oportet nichil in signis nisi in gradibus tunc accomodaretur
una revolucio signorum scilicet 12 signa a quibus signis unum abstra-
he et reducatur in 30 gradus ut scilicet intrans in tabulam cum
signis ab inferiori margine et ad hoc 29 gradibus pro equatione et
si addetur unus gradus erit completum 30 idem reddit scilicet cum
duarum et equacionum sit valitus ut patet speculanti

Utrum planeta sit stacionarius retrogradus aut directus invenire
intratur cum centro equato vel in tabulas equacionum planete de quo
queris et ex opposito gradus centri accipe stacionem primam. Primam subtrahe
a 12 signis et remanebit statio 2a. Habito vero argumento equato
si illud equale erit stationi primae planeta erit stationarius
stationem primam. Si equatum equale stationi secunde erit stationarius stationem
secundam. Si vero argumentum equatum fuit minus statione prima et secunda erit
directus vel etiam si plus prima et plus secunda tunc directus erit.
Si vero autem argumentum equatum est maius statione prima et minus statione secunda pla-
neta erit retrogradus. Dum igitur planeta erit retrogradus et scire
volueris quot dies transierat a puncto retrogradationis subtrahe stationem
primam ab argumento equato et residuum si quid manserit post subtractionem
reduces primo ad eandem denominationem scilicet ad minuta vel secunda ~~dein~~
divide per motum argumenti in uno die et exibit numerus dierum preteritorum
a puncto retrogradationis. Et si aliquid post divisionem remanserit multiplica
per 24 et divide per quot horas tunc venerit hore. Si autem volueris
scire quando incipiat dirigi subtrahe argumentum equatum de statione 2a
et residuum per motum divide atque in uno die et proveniet dies
usque ad directionem. Si autem fuerit directus et volueris scire quando retro-
gradabitur subtrahe argumentum a statione prima et divide sicut fig-
ura patet predicto. Argumentum itaque unius diei trium superiorum
invenies subtrahendo ~~cum~~ medium motum planete unius diei a medio
motu solis unius diei. Inferiorum vero de tabulis extrahe vel ca-
lculo patent tibi in figura subsequenti

Argumenta in hodie S	G	M	2	3	
0	0	57	7	44	Saturni
0	0	54	9	4	Jovis
0	0	27	41	41	Martis
0	0	36	59	27	Veneris
0	3	6	24	8	Mercurii

Quomodo etiam possunt inveniri stationes retrogradationes et directiones planetarum per illam tabulam que intitulatur tabula retrogradationum directionum et stationum planetarum intrando in eandem cum argumento vero cuiuslibet planete de quo quis considerabit equatas porciones planetarum per invia sunt quod stationis et retrogradationis patet ...

Utrum planeta sit ascendens vel descendens cognoscitur si centrum planete equatum fuerit ab uno gradu in 6 signa erit ascendens in suo excentrico et a 6 in 12 signa erit ascendens et si centrum equatum fuerit a primo gradu in 6 signis erit descendens in epiciclo et si a 6 in 12 ascendens. Unde considerandum planete elevationem unius super aliud secundum proporciones sunt secundum latitudines suorum circulorum.

Tempus vere coniunctionis et opposicionis solis ad lunam invenire. Quere primo mediam coniunctionem si volueris invenire veram coniunctionem vel mediam opposicionem si veram opposicionem invenire. Quo facto quere ad idem tempus medie coniunctionis vel opposicionis medium motum solis et lune et ipsum centrum de quo invenies argumentum solis per subtractionem augis a medio motu solis secundum tempus ... ut dictum est in canone solis cum quo argumento equacionem solis per quam invenias verum motum solis tempore medie coniunctionis vel opposicionis per addicionem vel subtractionem a medio motu. Deinde queratur medium argumentum lune ad idem tempus cum quo invenias equacionem argumenti lune que addatur vel subtrahatur a medio motu lune ad habendum verum locum lune. Deinde habitis veris invenies eidem in signis et minutis eodem tamen 12 quo dempto si autem hoc subtrahatur minor a maiori residuum erit longitudo cuiuslibet qui precesserit alium illorum secundum successionem signorum et notatur signum solis vel longitudinem si fuit longitudo solis vel signum lune si fuit longitudo lune que longitudo reducatur ad secunda et queratur eius duodecima videlicet longitudinem divide per duodecim et si aliquid manserit in residuo ultra medietatem de duodecima tunc addatur numero quocienti unitas qui numerus quociens erit 12a longitudinis. Deinde eidem numero quocienti addatur longitudinem secundum reducte ad secunda et capiatur medietas tocius per mediacionem et reducatur eadem medietas in minuta scilicet divide per 60 reductionem factam. Capiatur eadem medietas longitudinis ad minuta duodecime que addatur argumento lune quod inventum fuit tempore medie coniunctionis vel opposicionis si fuit longitudo solis vel subtrahatur a supradicto argumento si fuit longitudo lune et habebitur centrum lune cum quo dicit quem motus lune in una hora duo minuta videlicet uno gradu addito ad inveniendum verum. Deinde cum argumento solis motus solis in una hora per eandem tabulam etiam duo minuta videlicet si ultra gradum fuit aliqua minuta. Tunc subtrahatur motus solis in una hora a motu lune in una hora residuum erit superacio quod reducatur ad eandem fractionem ad quam fuit reducta longitudo et tunc dividatur longitudo per superacionem et in numero quociente provenient hore. Deinde residuum multiplicetur per 60 et iterum dividatur per eandem superacionem tunc in numero quociente provenient minuta hore. Deinde tunc residuum multiplicetur per 60 et dividatur per eandem superacionem tunc in numero quociente provenient secunda hore. Et si residuum excedit ultra medietatem superacionis tunc addatur unum secundis et habebitur tempus extractum quod tempus debet addi tempori medie

coniunctionis vel opposicionis si fuit longitudo ~~longit~~ solis vel debet
subtrahi a supradicto tempore si fuit longitudo lune et habebitur tempus vere
coniunctionis vel opposicionis. Deinde 12ª longitudinis debet addi vero
loco ~~lune~~ solis si fuit longitudo solis. et 12ª eius longitudinis vero
loco lune et habebitur motus lunaris tempore vere coniunctionis vel opposicionis
vel 12ª debet subtrahi a vero loco solis et 12ª eius longitudinis sub-
trahatur a vero loco lune et proveniat eius motus lunaris tempore vere
coniunctionis vel opposicionis

Tempus vere coniunctionis Saturni et Jovis et quorumlibet aliorum
planetarum invenire quorum vera loca certa quorum vis scire ad tempus
per propinquum scilicet media coniunctionis tunc subtrahe minorem a maiori
et manet longitudo que reducitur ad subtiliorem fractionem scilicet ad 2ª
Deinde equa ambos ad unum diem per tempus ad quod primus equasti
et subtrahe primo medium cuiuslibet a 2º si fuerint directi vel motum
secundum cuiuslibet a primo si fuerint retrogradi et quod remanserit erit motus
diei cuiuslibet. Deinde subtrahe motum diei tardioris a motu diei ve-
locioris et quod remanserit est superacio que etiam reducitur ad eandem
fractionem ad quam longitudo fuit reducta. Quo facto divide longitudinem
per superacionem et numerus provenit et erit dies et si quid remansit per divisionem
tenetur in ipsa forma non reductus superacio vero diei dividatur per 24
ut habeatur superacio hore per quam superacionem divide residuum quod primo
remansit in ipsa forma sed sit et in quociente veniet hore. Si autem
non sit divide tunc loco horarum pone ciferam et residuum multiplicatur
per 60 dividatur per superacionem hore et in numero quociente provenit minuta
hore. Deinde residuum si quid remanserit multiplicatur per 60 et eum divida
per superacionem hore et in numero quociente provenit 2 hore et patebit
proposita si ambo planete quorum coniunctionem quesivisti fuerint directi vel ambo
retrogradi. Si autem unus fuit directus et alter retrogradus cuius motus
directi in uno die ut dictum est ~~in uno die~~ sit similiter motus retrogradi
in uno die. tunc secundum erit minor priore. Subtrahe igitur secundum a priore
et remanebit tibi quod vocatur in uno die. Deinde inter illos motus
sume et quod provenit per illud divide longitudinem sicut prius dictum est et
habebis tempus extractum quod adde ad quod tu in quo equasti loca
planetarum si coniunctio adhuc est futura vel subtrahe ab eodem
si coniunctio iam transivit et quod per addicionem vel subtractionem provenit
erit tempus coniunctionis. Cum autem hec prius volueris scire, converte
te ad illud tempus quod inde invenisti eorum vera loca que et si
inveneris eos in eodem habes propositum. Si autem non vide eorum distanciam
per subtractionem minoris a maiori secundum motum cuiuslibet in una
hora per superacionem operare ut prius et patebit tibi propositum

Introitum solis in arietem vel in quodcumque signum volueris
invenire. Querere primo verum locum solis ad tempus propinquum
tue extimacioni quod non remote distat ab ariete quo invento
vide distanciam eius ab ariete quam scias per subtractionem veri
motus solis a 12 signis quia distancia ~~sepe~~ reducenda ~~eam~~

ad eandem denominacionem videlicet ad 2a vel 3a postea stracs motum
solis a 2o vero motu solis in vna hora. hic modo equando vel per
per vnam horam ad tempus primo equatum. deinde subtrahe primum lune
motum solis a 2o vero motu solis et quod remanet erit verus
sol motus in vna hora quem etiam motum reduc ad idem genus
similis denominacionis ad quod reduxisti distanciam solis in vna
hora et numerus quociens erit hora. signa loca ad partem sinistram de
supremo hore postea si remansit aliquid in residuo post diuisionem multi
plica illud per 60 et quod prouenit diuide per idem vt prius et numerus
quociens erit minuta hore. signa ea post horas prius seruatas. deinde
inde si remanserit aliquid post diuisionem multiplica iterum illud per 60
et quod prouenit diuide per idem vt prius et numerus quociens erit 2a hore
que signa post horas et minuta prius signata et si aliquid manserit
[illegible] quod diuidi non potest de eo non sit cura. quia opus
[illegible] confecto adde horas quas inuenisti cum suis fractionibus
tempori cum quo primo quesiuisti primum verum locum solis et si prouenerit
plures hore quam 24 subtrahendo 24 ab horis per eas pone vnum diem
ad dies et residuum manet in loco suo. deinde cum tempore extracto vide
cum horis minutis 2is et 3iis intra tabulam medii motus solis quem
de medio motu solis cum eisdem quo inuento adde ipsum cum medio
motu solis prius inuento. et tunc illo tunc [illegible] verum locum solis sicut
prius. vel nisi si venerit nichil in signis gradibus minutis 2is et 3iis tunc ha
betur introitus solis in arietem in isto tempore. Si non tunc queratur dista
ncia videlicet subtrahendo verum motum solis a 12 signis et quod remanet est
distancia que iterum reducatur ad subtiliorem fractionem. deinde post idem
tempus queratur iterum verus motus lune solis cum motu vnius hore sicut
prius et subtrahendo primum a secundo remanet verus motus solis in vna
hora. que iterum reduc ad subtiliorem fractionem sicut reduxisti
distanciam. postea diuide distanciam per motum solis in vna hora
si potes. tunc venient hore in quociente. Si autem non tunc reduc dista
nciam ad subtiliorem fractionem multiplicando per 60 et diuide per motum solis
in vna hora tunc in numero quociente venient minuta hore. et si aliquid
manserit in residuo iterum multiplicetur per 60 et diuidatur per idem sicut prius
videlicet per motum vnius hore. tunc in numero quociente prouenient 2a hore. deinde
tempus extractum secundario addatur tempori priori. et prouenit tempus introitus
solis in arietem cum quo tempore extracto iterum quere medium motum solis et ad
de motui priori. cum quo iterum quere verum motum lune solis et si venerit
nichil in signis 2is et 3iis patet propositum. Si autem non opere vt prius
et tempus inuentum tempore introitus solis non dicitur in veris diebus equatis
secundum quod tempus equatum debet querere loca planetarum et dispositiones. Sit ergo
Si vero habes plures hore tempus diebus equatis intra in tabulam
equacionum dierum cum noctibus cum signo piscium et cum gradibus in fine pi
scium. Et contra 30 tunc inuenias 2 in gradibus et 2 in minutis. Sicut
per quolibet gradu capias quatuor minuta hore et pro quolibet minuto gradus 2a hore
hore et remanet 8 minuta hore 8 2a hore. tunc minuta et secunda adde
priori tempori videlicet diebus non equatis et prouenit tempus diebus equatis
tempus introitus solis in arietem quod valet pro dispositione sine equacione
secundum cardinum [illegible] dicit ecce facis de aliis quatuor annis quere introitum solis
in cancrum et introitus ad vltimo gradu signi geminorum. tunc de similibus gradibus et minuta
in signo geminorum contra 30 gradum 30. et inuenimus 2 gradus 4 minuta signi
per pro faciunt 16 minuta hore. 28 2a hore que postea est addenda

tempori diebus non equatis et ita pari modo de libra et capricorno in
transitu cum virgine et sagittario. et patet propositum

Almanach pro singulis annis invenire quere primo veros motus
planetarum et capitis draconis ad principium anni in signis gradibus
minutis et secundis. deinde quere iterum verum motum cuiuslibet eorum aliquot
dies post utputa de 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 secundum quot cuiuslibet motum exigit
requirit qui dies sic per premissa dicuntur dies intermedii in almanach et
perfundetur per tabulam que intitulatur tabula motuum proportionalium per diebus
intermediis in almanach faciendo eo ut non ut in parte queratur verus
motus de quolibet in quolibet die minus vel magis secundum exigentiam sine
dierum in mensibus. In saturno vero et capite draconis de 10 in 10
post quam in fine mensium imparium dierum aut in februario. Iovis et in sole
de 8 in 8. in marte de 6 in 6. in venere autem et mercurio de 4 in 4
hodie tamen respectu ad menses impares. et ad februarium tam in anno
communi quam bisextili. excepto motu lune qui per qualibet die equari
debet et in almanach reponi. Cum his motus sic inventis expande de
quolibet planeta cursum subtrahe eiusdem motum minorem a maiore et
quod post subtractionem in gradibus et minutis remanet est differentia duorum verorum
motuum a se per aliquot dies distantium scilicet 10 8 6 4 vel 2 ut ad
subtractum est. cum qua differentia intra in tabulam motuum proportionalium per diebus
intermediis intitulatam et quere numerum graduum et minutorum differentie. quem in lateris
in differentia duorum verorum motuum sub differentia in prima tabule a sinistris de
inde vide quot dierum est tabulae differentia quam invenisti sub differentia in tabula
tunc ex opposito dierum sub tali numero dierum recipe gradus minuta et 2a
que sunt. Ponderata si in differentia duorum motuum ultra gradus et minuta sunt 2a
vel 3a tunc variande denominationes intra tabulam iterum sub differentia
a sinistris vel cifras inveniens. ita ut cifra habebit denominationem
minuti. unus vero 2orum cum quo intrasti cum cifram reperies sua optimus
denominationem equatis in diebus

Exaltat aries solem gradu decimonono
i. gradus
i. luna exaltatur in tercio gradu thauri
Tercius thauri lunam / vicesimus primus
i. gradus exaltat
Saturnum libre / Jovem quindecimus cancri
exaltat libre
Capra martis gradu constat in octavo
Vicesimo victo / letatur et venus ipsa
Septimo gradu piscium vicesimo dato
i. virginis
Mercurius quindecim gradu virginis optime statu
Tercius geminis caput / hoc sagittarii cauda
i. caput draconis exaltatur in tercio gradu geminorum
i. cauda draconis exaltatur in tercio gradu sagittarii

De exaltatione planetarum

lichnam wil geben in di
geete geburt· von wirdi
keit dez heiligē sacrament
·vnd wil der selbe ein erbe
syn· vnd wil en selber erbe
teilunge geben in dem ewi
gen riche· Wor ūme sulde
wir en erbeteilūge vorsa
gen dis vorgenclichen gu
tes vnd vorgenclichen le
bens· we daz von rechte so
were wir gerechter wē got
dorūme ist daz luter falsch·
Wen got hat den mēschen
geschiket noch syner got
lichen menscheit vnd ym
erbeteilunge bewiset in hy
mel vnd in erde· den sal dy
werlt auch beerben mit erb
lichen sachen· der wir hy
gebruchen muzzen vnd
wirken· Wer hi wider sprich
der spricht vnrecht· Daz
erkennen wir di vō Meid
burg vnd sächsische art·
wen do si uzliches stucke
des rechten behilden· wider

kunig karls willen vnd
meniten wer nicht von
vater vnd von mut elich
geborn were· der en sulde
kein erbteilunge nemen·
daz wirt her noch bescher
den· nu wi daz mag gesin
von gotz recht von samp
nūge geistliches keyser
liches· lantrechtes· wichbil
des rechtes in disem buche
wo daz von ein ander ko
men mag in erbrechte· der
geburt· vnd wi vns czwei
swert geistliches vnd wölt
liches entsprussen·

ot hot czwei swert
gelazzen mertreich
czu beschirmē di cristenheit·
Her hat beschriben dem·
Babeste daz geistliche· dez
keiser das wertliche Nu
ist der keiser pflichtiger
czu beiden syten· wen der
Babist wil sitzen sitzen
uff sein blanckes pfert·
daz her im sal halden den

stegereif. Durch das das ym der satel icht entwiche. Daz ist ein urkunde daz her sal allezit helfen richten vnd twinge daz di geistliche ordenūge in eren blibe daz selbe sal der Babist tun dem keiser so bewarē si di cristenheit czu beider syte.

Origenes

ORigenes der wizzagete hyvor. Das sechs werlde sulden werden. di sint by siben tusint Jare uff genomen vnd in der siebenden sal si czu gen. Nu ist wor worden an der heilige schrift. das an adam di erste werlde began. an Noe di andir. an Abraham dy dritte an Moysen. di virde an david. di fumfte an Crist gebūrt dy sechste. In der sibenden do si wir nu inne vnd halt der gewisse czal Czu dirre siben wyze sin di siben herschilde us geleit. Der kunig firt den ersten. di Bischofe. Epte vnd eptissinne den andern. Di leigen fursten den dritten. di frien herrē den virden. Di scheppfenbar frien lute vnd frier herren man den funften vnd der mā den sechsten. Vnd alzo di cristenheit in dem sibenden keinstetikeit weis. Alzo weis man nicht an dem sibenden ap her herschilt heisset vnd lehen recht gehalē mag. Di leigen furstē haben ab den sechsten in den sibenden bracht sint si der Bischofe man worden sin. vnd alzo der herschilt czu get an dem sibendē. alzo czu geit dy sippe an dem sibenden. Wy nu not ist daz man di sippe irkenne. wo si beginnē vnd wo si ende vnd was in drucke dar in kumet der myt der sippe ynne steit am rechten. vnd von gnadm Babistlicher wir-

Hymnarius

VIII

in regula regia Te nunc suppliciter sancta theotho(co)s
rogitis precum suffragiis possimus ut nos semper
ubique nunc protegas Sanctis optineas ut
precantibus patris presidium dulce dimitte nos
ac beati regni dona p(er)hennia Presta summe pa(ter)
patris ac nate cum borumque simul spiritus summe qui
regnas deus unus omni tempore secli Amen
Signum crucis mirabile olim per orbem reti
Crux in qua pependit innocens christus re
demptor omnium Hec arbor est sublimior cedrus
quas habet ... que poma nostra copia et fer
venite premia Tu triste ergo p(er)ssime ... terris
signaculo ... omnibus ... nos
non ... Te ore tibi consono et corde devo
tissimo ut possimus omni tempore laudes referre
debitas Gloria tibi domine De angelis
Christe sanctorum decus angelorum rector humani
generis et auctor nobis eternum tribue benig(ne)

ente ... Angelus pacis Gabriel
ut hostem pellat antiquum volitet ab alto sepe tem
plum veniet ad istud visere nostrum Angelum
nobis medicum salutis mitte de celis Raphael ut omnes
sanet egrotos pariterque nostros dirigat actus Hinc

Hymnarium

... maria totis et nobis choris ange-
lorum semper assistat simul et tonno tota Prestet
hoc nobis deitas ...
... pariterque sancti
... roborat in omni gratia mundo De sancta hed
Exultet hodie pariter ... altisso
... cum ...
familiam venit ad ethera hedwigim ... sanctam ...
tam Ortus sol hodie splendidit in ...
trigemus ... plurima super ...
sedulis hec sancta suis meritis O ... hec ...
hec sua prece pro nobis ...
nos fraus demonis arceat in infirmis nec ...
... iaculis E

laudibus ... semper ...
Novum sidus emicat ... vetus ...
Nam novo splendore ... rutilans plebs no-
vas laudes iubilat In ... ...
in solvat ... gratiam ... spiritum
veniam Dies solempnis agitur dies solempnis

... nobis prestat per gratiam Deo pro-
sit gloria eiusque soli filio cum spiritu paraclito in secu-
lorum secula Amen

3

Deus tuorum militum sors et corona premium
laudes canentes martiris absolve nexu criminis
Hic nempe mundi gaudia et blandimenta
noxia caduca rite deputans pervenit ad ce-
lestia Penas cucurrit fortiter et sustulit viriliter pro te
effundens sanguinem eterna dona possidet Ob hoc pre-
catu supplici te poscimus piissime in hoc triumpho martiris
dimitte noxam servulis Laus et perhennis gloria deo
patri cum filio sancto simul paraclito in seculorum secula
Sanctorum meritis inclita gaudia pangamus so-
cii gestaque fortia nam gliscit animus promere canti-
bus victorum genus optimum Hii sunt quos retinens
mundus inhorruit ipsum nam sterili flore per-
aridum sprevere penitus teque secuti sunt rex Christe bo-
ne Hii pro te furias atque ferocia calcarunt hominum
verbera cessit his lacerans fortiter ungula nec carpsit pe-
netralia Ceduntur gladiis more bidentium non m-
urmur resonat non querimonia sed corde tacito mens bene
conscia conservat paciam Que vox que poterit lingua
retexere ...
... omnes poscimus ut culpas abluas no-
xia subtrahas des pacem famulis nobis quoque gloriam p-
er cuncta tibi secula. De confessoribus ymnus
Iste confessor domini sacratus festa plebs cuius ce-
lebrat per orbem hodie letus meruit secreta scandere
celi Qui pius prudens humilis pudicus sobrius casti-
fuit et quietus vita dum presens vegetavit eius corporis

Hymnarium

[illegible] Ad [illegible] cuius tumulum frequentant membra
languencium modo sanitati quos in morbo fuerunt gra-
ta restituuntur Unde nunc hic chorus in honore ip-
sius ympnum canit sumit libenter ut precibus eius merea-
mur omnes per evum Sit salus illi decus atque vir-
tus qui supra celi residens cacumen totius mundi ma-
chinam gubernat trinus et unus de virginibus
Virginis proles opifexque matris virgo quam
1 gessit peperitque virgo virginis festum canimus
[illegible] accipe votum Hec tua virgo dupplici
2 beata sorte dum gessit fragilem domare corporis sexum
domuit cruentum corpore seculum Unde nec mortem
[illegible] mortis seua [illegible] que nanciscens sa-
[illegible] ipso meruit [illegible] scandere Huius obtentu
[illegible] culpas vicia remittens ut tibi
[illegible] almum pectoris ympnum Gloria pa-
genitoque proli et tibi compar utriusque semper spiritus
alme deus unus omni tempore seculi ympnus
Ihesu corona virginum quem mater illa concepit
[illegible] clemens accipe
Veniam [illegible] solempnium [illegible]

Sponsus decorus gloria sponsis [illegible]
quocumque pergis virgines sequuntur atque laudibus post
te canentes cursitant ympnosque dulces personant
Te deprecamur largius nostris adauge mentibus
nescire prorsus omnia corrupcionis vulnera Laus
honor virtus gloria deo patri cum filio sancto simul
paraclito in seculorum secula Amen

Nicola

Jnue